190

Αὔξ. Ἀρ. 65

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜ. ΒΕΡΟΙΑΣ
ΕΚ ΔΩΡΕΑΣ
ΙΑΤΡΟΥ ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΤΣΟΥΠΕΛΗ
Ἐν Βεροίᾳ τῇ 19

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΔΗΜΟΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΒΕΡΟΙΑΣ

†200
Αριθ. εισ 2685/1962

ΔΩΡΕΑ Ν. Χατζη-
μάμαλος

GRVER-00413





Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας



Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας



Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

190

ΕΚΑΤΟΝΤΑΕΤΗΡΙΣ

τῶν

ἀπὸ Χριστοῦ Σωτῆρος Ἐνανθρωπήσαντος

ἡ πρώτη

κατὰ χρονικὴν πρόοδον ἐν ἐπιτομῇ ἐκτεθεῖσα

παρὰ

τοῦ Σοφοπανιερωτάτου Ἀρχιεπισκόπου

Εὐγενίου Βουλγάρεως

ἐκ τῶν Μητροπολιτῶν ἐκλέκτου.

ΚΡΑΤΙΚΟΝ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΝ ΒΕΡΡΟΙΑΣ

τύποις ἐκδοθεῖσα ὑπὸ τῆς αὐταδελφότητος τῶν Ζωσιμάδων Α. καὶ Ν. καὶ Ζ. καὶ Μ. ἐπὶ τῷ διανεμηθῆναι δωρεὰν τοῖς εὐσεβέσι καὶ φιλοχρίστοις Χριστιανοῖς.

Αρ. Εισ. 2685

ἐν τῇ Τυπογραφίᾳ Βραΐτκοπφ καὶ Ἑρτελ.

1805.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας





Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΕΚΑΤΟΝΤΑΕΤΗΡΙΣ

τῶν ἀπὸ Χριστῦ Σωτῆρος ἐν ἀνθρωπήσαντος.

ΗΠΡΩΤΗ

κατὰ χρονικὴν πρόοδον ἐν Ἐπιτομῇ Ἐκτεθεῖσα.

§. 1.

Ὅτε ἦλθε τὸ πλήρωμα τῦ χρόνυ, τῦ ἀπ' αἰῶνος προωρισμένυ κατὰ τὰς ἀκατανοήτυς θείας βυλάς· καὶ ἔμελλε λοιπὸν ἐπὶ γῆς δι' ἄφατον ἔλεος νὰ φορέσῃ τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν ὁ υἱὸς τῦ Θεῦ, διὰ τὴν σωτηρίαν τῦ ἀνθρώπυ· τότε (1) οἰκονομήθη προηγυμένως καὶ ἡ Γέννησις τῦ προδρόμυ, ὅστις ἔπρεπε νὰ προκηρύξῃ τὸν ὀπίσω αὐτῦ ἐρχόμενον· (2) καὶ

---

1) Ἀπὸ Κτίσεως Κόσμυ. καθ' ἡμᾶς μὲν τὰς ἀνατολικὰς, περὶ τὸ μέσον τῆς ε'. χιλιάδος τῶν ἐνιαυτῶν· ἤτοι 5508. Κατὰ δὲ τὰς πλείσας τῶν Δυτικῶν, περὶ τὸ τέλος τῆς Δ'. χιλιάδος· ἤτοι, περὶ τὰ 4000. Παρατρέχοντες δὲ ἡμεῖς τὴν κατὰ τὸ παρελθὸν διαφορὰν, διορίζομεν συμφώνως τὴν τῦ Βαπτισῦ σύλληψιν μῆνας πεντεκαίδεκα πρὸ τῆς κατὰ σάρκα τῦ Κυρίυ ἡμῶν Γεννήσεως, ἀφ' ἧς λαμβάνομεν τὴν ἀρχὴν τῆς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν χρόνων καταριθμήσεως.

2) Ἰωάννυ Κεφ. Α'. 27—30.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

καὶ νὰ προκαταασκευάσῃ ἔμπροσθεν ἐκείνε τὴν ὁδὸν τὴν σωτήριον (3).

§. 2.

Ζαχαρίας Ἱερεὺς τῆς Νόμε, ἐκ τῆς Ἐφημερίας Ἀβιᾶ· (ὀγδώης καταλεγομένης τῶν κδ'. ἃς πρῶτος ὁ Βασιλεὺς καὶ Προφήτης Δαβὶδ εἰς ὑπηρεσίαν τῆς Νομικῆς λατρείας διέταξεν·) 4) εὑρέθη ἱερατεύων κατὰ τὴν τάξιν αὐτῆς, καὶ προσφέρων ἐντὸς τῶν ἀδύτων τῆς Ναῆ τὸ ἐξ ἔθος θυμίαμα. Βλέπει δὲ, ἐκ τῆ δεξιῆ μέρος τῆ θυσιαςηρίε τῆ θυμιάματος, τὸν Ἄγγελον Γαβριὴλ, καὶ παρ' αὐτῆ ἀκέει τὸ ὅσον ἐπιθυμητὸν αὐτῷ, τόσον παράδοξον μήνυμα· ὅτι εἰσηκόθη ἡ δέησις αὐτῆ, καὶ ἡ Γυνὴ αὐτῆ Ἐλισάβετ μέλλει νὰ γεννήσῃ υἱὸν, ὅσις πρέπει νὰ ὀνομαθῇ Ἰωάννης. Εἰς τὸ τοιῦτον ἄκεσμα ἔδειξέ τινα ἀπιςίαν ὁ Ζαχαρίας, συλλογιζόμενος καὶ τὸ ἴδιον γῆρας, καὶ τῆς ὁμοζύγε ὁμοίως καὶ τὴν ἡλικίαν, καὶ τὴν ςείρωσιν. Ὅθεν καὶ διὰ τὴν ἀπιςίαν ταύτην κατεδικάθη νὰ μένῃ κωφὸς, ἕως ὅ λάβῃ τὸ πέρας τῶν ἀκεσθέντων ἡ ἔκβασις, ἥτις καὶ ταχέως ἐπληρώθη. Ἐπειδὴ μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἠθάνθη ἡ γηραιὰ Ἐλισάβετ, ὅτι ἀληθῶς συνέλαβε καὶ ἐκυοφόρει. (5) Διὸ καὶ περιέκρυβεν ἑαυτὴν μῆνας πέντε, οἷον ὑπαιχυνομένη τὸ νὰ φανῇ παρ' ἡλικίαν κυοφορῆσα, αὐτὴ ὁπῆ κατεπικραίνετο ἕως τότε ςειρένσα. (6)

§. 3.

---

3) Ησαΐ. Κεφ. Μ'. 3. Μαλαχ. Γ'. 1. Ματθ. Γ'. 3. Μάρκ. Α'. 2. 3. Λεκ. Α'. 17. Καὶ Γ'. 4. 5. 6. κξ. Ἰωὰν. Α'. 23.
4) Α'. παραλειπόμ. Κεφ. ΚΔ'. 4. 5. κξ.
5) Συνελήφθη ὁ Ἰωάννης τῇ κγ'. τῆ Σεπτεμβρίε, καθ' ἣν ἡμέραν καὶ ἡ Σύλληψις αὕτη ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας ἑορτάζεται.
6) Λεκ. Α'. 5—25.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

§. 3

Ζητεῖται πότερον μέγας ἦν ἀρχιερεὺς ὁ Ζαχαρίας, ὥς τινες τῶν Πατέρων (7) ὑπέλαβον; ἢ τῶν ἁπλῶς Ἱερέων εἷς, πρῶτος μόνον τῇ τάξει, ὡς ἄλλοι (8) ἐνόμισαν; Ἡ Εὐαγγελικὴ λέξις: Ἱερεύς τις· καὶ ἡ Ἐφημερία Ἀβιᾶ, εἰς ἣν διωρισμένως ἀναφέρεται· καὶ τὸ κοινὸν ἔθος, καθ' ὃ ἔλαχε τῷ θυμιᾶσαι (9). Καὶ ὅτι τὸ θυσιαστήριον τῶν θυμιαμάτων ἵδρυτο εἰς τὰ ἅγια (10) ὅπου δὶς καθ' ἑκάστην οἱ διατεταγμένοι Ἱερεῖς εἰσήρχοντο τὰς λατρείας τῷ Νόμῳ ἐπιτελοῦντες· καὶ ἐχὶ εἰς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων, ὅπου ἅπαξ τῷ ἐνιαυτῷ μόνος ὁ ἀρχιερεύς· (11) Καὶ ἐπὶ πᾶσιν, ἐπειδὴ ἐν τοῖς σωζομένοις Καταλόγοις τῶν Νομικῶν ἀρχιερέων, οὐδεὶς ἀναγινώσκεται Ζαχαρίας καλούμενος (12) πείθεσι τὸ δεύτερον.

§. 4.

Ὁμοίως ἀμφιβάλλεται ἂν ὁ τῷ Προδρόμῳ Πατὴρ ἦν ὁ Ζαχαρίας ἐκεῖνος (13) ὁ φονευθεὶς μεταξὺ τοῦ Ναοῦ καὶ τοῦ Θυσιαστηρίου· ἀρέσκει καὶ τοῦτο εἰς

7) Χρυσόστομ. Αὐγουστ. Ἀμβρόσ. ΘεοΦύλακτ.
8) Μάλιστα οἱ Νεώτεροι τῶν Διερμηνευτῶν τῆς Γραφῆς.
9) Ὅρα ταῦτα παρὰ τῷ Εὐαγγελ. Λουκᾷ. Κεφ. Α'.
10) Ἐξοδ. Λ. 7. Καὶ Παῦλ. πρὸς Ἑβρ. Θ'. 6.
11) Αὐτ αὐτ. ἐβαφ. 7.
12) Ὅρα Νικηφ. Κάλλιστ. Ἐκκλησ. Ἱστορ. Βιβλ. Β'. Κεφαλ. Δ'. καταλέγοντα ἀπὸ Ἀαρὼν τῷ Α'. ἕως Φινεές τὸν ἐπὶ τῆς Ἀλώσεως ὑσάτην ἀρχιερεῖς πάντας. ὧν εἷς Ζαχαρίας ὠνόμασται. Ὅρα δὲ καὶ τὴν Νικηφόρου τοῦ Πατριάρχου Χρονογραφίαν, ἔνθα καταλέγει καὶ αὐτὸς, ὅσοι ἀρχιερεῖς ἐγένοντο ἐν τῷ Ἰσραήλ.
13) Ματθ. ΚΓ. 35.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

τὰς Παλαιὰς Πατέρας. (14) ὕποπτον ὅμως ἐκρίθη παρὰ τοῖς ὕστερον ὑπομνηματισαῖς, ὡς παράδοσις ἔσα, θεμελισμένη μόνον εἰς Βιβλίον Ἀπόκρυφον. (15).

§. 5.

Κινεῖ τινὰ ἀπορίαν καὶ τῆς Ἐλισάβετ τὸ γένος. αὐτὴ ὡς θυγάτηρ Ἀαρὼν (16), ἔπρεπε νὰ εἶναι πάντως ἐκ τῆς φυλῆς τῶ Λευΐ· ὅμως καὶ ὡς συγγενὶς τῆς Θεοτόκε (17), ἔπρεπε πάλιν νὰ εἶναι ἐκ τῆς φυλῆς τῶ Ἰούδα. Πολλοὶ τῶν Νεωτέρων (18) ἀναγκαῖον ἔκριναν νὰ γνωμοδοτήσεν, ὅτι ἡ μήτηρ τῆς Ἐλισάβετ ἦν ἐκ τῆς Ἰούδα φυλῆς, διὰ νὰ φυλάξεν ἕτω τὴν αὐτῆς πρὸς τὴν Θεοτόκον συγγένειαν. Κάλλιον ἴσως, ἂν ἔλεγον μετὰ τῶν παλαιοτέρων, ὅτι συγγενίδες ἦσαν αὗται ἐκ μέρες τῶν μητέρων αὐτῶν. Ἰδὲ ἡ Γενεαλογία (19). Ἀπὸ Ματθὰν τῶ Ἱερέως, καὶ Μαρίας τῆς ἐκείνε γυναικὸς, γεννῶνται Μαρία, καὶ Σωμαΐ; (20) καὶ Ἄννα. Τέτων, τῆς μὲν πρώτης θυγάτηρ γίνε-

---

14) Ὠριγέν. καὶ Χρυσόσ. εἰς τὸ κατὰ Ματθ. Καὶ Βασίλ. Ὁμιλ. εἰς τὴν χρισῶ Γέννη. Καὶ Θεοφίλ. καὶ Εὐθύμ. καὶ ἄλλ.

15) Τὸ πρωτευαγγέλιον τῶ Ἰακώβε. Καὶ τὸ Ψευδευαγγέλιον τὸ περὶ τῆς Γεννήσ. Τῆς Παρθένε.

16) Λευ. α. 5.

17) Αυτ. Ἐδαφ. 36.

18) Ὅρα Αὐγες. Καλμέτ ἐν τῷ εἰς τὸν Λευκᾶν ὑπομνήματι. Κεφ. Α. 5.

19) Ἐκ τῶ χρονικῶ Συντάγματος Ἱππολύτε τῶ Θηβαίε.

20) Νικηφ. Κάλλις. Ἐκκλησ. Ἱσορ. Βιβλ. Β'. Κεφ. Γ'. Τὴν ὀνομάζει Σοβῆ. Καὶ ἐξ αὐτῶ Μελέτ. ὁ Ἀθην. ἐν τῇ ἔτι Ἀνεκδ. Ἑκκλ. Ἱς. Βιβλ. Α'. Κεφ. Β'. Ἀλλ' ὁ Κάλλισος αὐτέγραψε τὴν Γενεαλογίαν ἀπὸ τῶ Ἱππολύτε· ὁ δὲ Ἱππόλυτος ἔχει Σωμαΐ, ἐν τῷ Ἀποσπάσματι τῶ Βαβαρικῶ Κώδικος, τῷ ὑπὸ

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

γίνεται Σαλώμη ἡ Μαῖα. Τῆς δὲ δευτέρας ἡ Ἐλισάβετ, τῆς δὲ τρίτης ἡ Θεοτόκος Μαρία. Ὥσε ἡ Ἐλισάβετ καὶ ἡ Θεοτόκος, ἦσαν δύο Ἀδελφῶν θυγατέρες τετέσι πρωτεξάδελφαι. Ὁ δὲ Βαπτιστὴς Ἰωάννης καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν, ἐκ τῶ ἀκολέθε, ἦσαν δισεξάδελφοι. Τῆς δὲ Θεομήτορος τὸ ἐκ Δαβὶδ γένος κατάγεται ἐκ μέρες τῶ Πατρικῶ. Ἐπειδὴ ἐκ τῆς σειρᾶς τῶ Νάθαν ἡῶ Δαβὶδ, κατάγεται ὁ Ἡλεὶ, ἤ, ὡς ἄλλος ὠνομάζετο ὁ Ἰωακείμ, ὁ τῆς μακαρίας Ἄννης ἀνὴρ, ἐξ ἧς ἐγεννήθη ἡ ἀειπάρθενος (21).

§. 6.

Περιφέρονται διάφορα Διηγήματα (22) περὶ τῆς Παρθένε. Ἰσορῶσιν ὅτι καὶ αὕτη ἐξ ἐπαγγελίας

 συνε-

ὑπὸ Ἐρρίκε Κανισίε ἐκδοθέντι ἐν τῷ Γ'. Τόμ. τῶν ἀρχ. ἀναγνωσμ. καὶ τυπωθέντι μετὰ τῶν συγγραμμάτων τῶ παλαιῶ Ἱππολύτε τῶ Ἱερομάρτυρος, δι' ἐπιμελείας Ἰωάν. Ἀλβέρτ. Φαβρικίε ἐν Ἀμβέργῳ, ἔτ. 1716.

21) Ὅρα τὸν Θεῖον Δαμασκηνὸν περὶ Ὀρθοδ. πίσ. Βιβλ. Δ'. Κεφ. πζ'.

22) Τοιαῦτα ἀναφέρει Εὐόδιος τῶν Ἱερῶν Ἀποστόλων διάδοχος, ἐν τῇ ἐπιστολῇ, ἣν Φῶς ἐπέγραψεν· ἧς τεμάχιον ἀναγινώσκεται παρὰ Νικηφόρῳ Καλλίστῳ Ἐκκλ. Ἱστορ. Βιβλ. Β'. Κεφ. Γ'. Πλὴν, ἀμφιβάλλεται ἡ Ἐπιστολὴ ἐκείνη· ὅτι ἀδεὶς περὶ αὐτῆς λόγος παρ' Εὐσεβίῳ, καὶ παρὰ Ἱερωνύμῳ, καὶ παρ' ἄλλοις τῶν παλαιοτέρων, ὧν ἡ πρόθεσις ἦν τὰ Ἀρχαῖα ἀναμνημονεῦσαι Συγγράμματα. Παραπλήσια τοῖς εἰρημένοις Ἰσορῶνται καὶ ἐν τῷ Πρωτευαγγελίῳ τῶ Ἰακώβε· καὶ ἐν τῷ περὶ τῆς χριστῶ Γεννήσεως λόγῳ, τῷ ἀναγραφομένῳ τῷ Νύσσης· καὶ ἐν τῇ ἀποδιδομένῃ τῷ Εὐσταθίῳ Ἑξαημέρῳ. Τὰ δὲ περὶ τῆς ἡλικίας, καὶ τῶ εἴδες, καὶ τῶ ἤθες τῆς Παρθένε καθισορεῖ καὶ ὁ Θεῖος Ἐπιφάνιος παρὰ τῷ αὐτῷ Καλλίστῳ Αὐτ. Κεφ. ΚΓ'. Ἐκ δὲ τῶν εἰρημένων ἔχει τινὰ καὶ ὁ Δαμασκηνὸς ἐν τῷ περὶ Ὀρθοδ. Πίσ.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

συνελήφθη, καὶ ἐγεννήθη ὑπὸ τῶν δικαίων Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννης, τῶν καὶ σειρευόντων, καὶ ἤδη παρηκμακότων. Ὅτι τριετίζουσα ἐν τῷ Ναῷ προσηνέχθη, καὶ τῷ Θεῷ ἀφιερώθη· ὅτι ἕνδεκα γενομένη ἐτῶν ἀπωρφανίσθη, ζήσαντος τῆς μὲν Πατρὸς αὐτῆς Ἰωακεὶμ, ἔτη π'. Τῆς δὲ μητρὸς Ἄννης, παρ' ἓν, Ἰσάριθμα. Ὅτι ἑνδεκα ὁλοκλήρους χρόνους διέτριψεν ἐν τῷ Ναῷ εἰς τὰ ἅγια, ὑπηρετουμένη καὶ διατρεφομένη ὑπὸ χειρὸς Ἀγγέλου. Ὅτι ἀκολούθως φθάσασα τὸ ιδ'. ἔτος τῆς ἡλικίας, ἐκ κοινῆς τῶν ἱερέων βουλῆς, ὡς κόρη τελεία, καὶ ἤδη ἐπίγαμος, διωρίσθη νὰ δοθῇ Ἀνδρὶ· ὅθεν διὰ τῆ Θαύματος τῆς παραδόξως ἐξανθησάσης ῥάβδου ἀπεκληρώθη αὐτῇ Μνήστωρ, γηραλέος ὢν ἤδη ὁ Ἰωσὴφ, διὰ νὰ προσέχῃ εἰς τὴν φύλαξιν αὐτῆς, καὶ ἐπισασίαν, καὶ ἐπιμέλειαν. Ὅτι εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Ἰωσὴφ, μετὰ τῶν δύο αὐτοῦ θυγατέρων ἡ παρθένος συνεβιώτευε μῆνας τέσσαρας, ὅταν εὐηγγελίσθη ὑπὸ τοῦ Ἀρχαγγέλου τὴν ἀπόῤῥητον κύησιν. Ζωγραφίζουσι πρὸς τούτοις καὶ τὴν ἰδέαν αὐτῆς καὶ μορφὴν διὰ λόγων ὡς ἐν εἰκόνι χαρακτηρίζοντες· ὑπῆρχε (λέγουσι) τῇ ἡλικίᾳ μέση, σιτόχρους, ξανθόθριξ, ξανθόμματος, εὐόφθαλμος, μεγαλόφρυς, μεσόῤῥιν, μακρόχειρ, μακροδάκτυλος, ἱμάτια αὐτόχροα ἀγαπῶσα. Ταῦτα, καὶ τὰ παρόμοια, ἐξ ἀποκρύφων τινῶν Βιβλίων, καὶ ἐκ παλαιῶν μὲν, ἀκανονίστων δὲ ὅμως παραδόσεων μαρτυρούμενα, δὲν ἔλειψαν καὶ τῶν πατέρων τινὲς

Πρ. Βιβλ. Δ'. Κεφ. ΠΖ' Καὶ πολλοὶδὲ ἄλλοι τῶν ἔπειτα εἶδον Γεώργ. ὁ Κεδρηνὸς ἐν τῇ Συνόψει τῶν Ἱστορ. ἐξ οὗ καὶ ὁ Ἀθην. Μελέτ. ἐν τῷ ἀνωτ. ῥηθέντι Συγγράμματι Βιβλ. Α'. Κεφ Β'.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βεροίας

τινὲς νὰ τὰ ἀναφέρωσι· Καί τινα δὲ ἐξ αὐτῶν καὶ ἡ Ἐκκλησία δὲν ἀπηξίωσε νὰ τὰ ἀσματογραφήσῃ, καὶ νὰ τὰ εἰσαγάγῃ εἰς τὰ Ἱερὰ αὐτῆς μελωδήματα, ὡς εὐλαβείας ὑπόθεσιν. Ἡμεῖς δὲ διακρίνοντες καλῶς, ἀπὸ τῶν ἀμφιβαλλομένων, ἐκεῖνα τῶν ὁποίων καθὼς ἡ μαρτυρία εἶναι ἀπαράγραπτος, ἔτω καὶ ἡ πίστις εἶναι ἀδίσακτος, ἂς ἀκολεθήσωμεν τὴν Ἱστορίαν.

§. 7.

Μετὰ παρέλευσιν Μηνῶν ἓξ ἀπὸ τῆς τῦ Προδρόμυ συλλήψεως, ὁ αὐτὸς Ἄγγελος Γαβριὴλ ἀπεστάλη εἰς Ναζαρὲτ τῆς Γαλιλαίας πρὸς Μαριὰμ τὴν Παρθένον, μεμνηστευμένην ἤδη πρὸ Μηνῶν τεσσάρων, καθὼς τινὲς λέγυσι (23) μετὰ τῦ Γέροντος Ἰωσήφ, ὅστις ἦν ἐκ φυλῆς Ἰούδα, ἐξ οἴκυ καὶ Πατριᾶς δαβὶδ (24), καὶ διὰ τῦτο ἐπιτήδειος, κατὰ τὴν διαταγὴν τῦ Νόμυ (25) νὰ μνηστευθῇ τὴν ὁμόφυλον. Ἔζησεν ὁ Ἰωσὴφ κατά τινας (26) διὰ βίου παρθένος. Ἄλλοι (27) διϊσχυρίζονται λέγοντες, ὅτι ἐκ Σαλώμης θυγατρὸς Ἀγγαίυ, τέσσαρας μὲν

23) Ἱππόλυτος ὁ ἐν τῷ χρονικῷ συντάγματι· περὶ οὗ Ἱππολύτυ ἠπατήθη Νικηφόρος ὁ Κάλλιστος. Ἐκκλ. Ἱστορ. Βιβλ. Β'. Κεφ. Γ'. νομίσας ὅτι ἕτος ἦν ὁ Παλαιὸς Ἱππόλυτος· καὶ εἰς τὴν αὐτὴν συναρπάσας, καὶ τινας τῶν ὕστερον. σὺν οἷς καὶ τὸν Ἀθηνῶν Μελέτιον, ἐν τῇ ῥηθείσῃ αὐτῦ Ἐκκλ. Ἱστορ. Βιβλ. Α'. Κεφ. Β'. Ἄλλ' ὁ νέος ἕτος Ἱππόλυτος ἔζει μετὰ τὸν παλαιὸν ἐκεῖνον, ἔτη ὑπὲρ τὰ ἑπτακόσια.

24) Ματθ. Α' 20.

25) Ἀριθμ. Λς'. 6.

26) Ἱερώνυμος, κατὰ, Ἑλβιδίυ Κεφ. Θ'. Καὶ εἰς τὸν Ματθ. ΙΒ'. κρατεῖ δὲ τὴν σήμερον ἡ γνώμη αὕτη παρὰ τοῖς Δυτικοῖς.

27) Ὠριγένης εἰς τὸ κατὰ Ματθ. ὀνομάζει ταύτην· γνώμην κοινὴν, ληφθεῖσαν ἐκ τῦ Ἀποκρύφυ Εὐαγγελίυ τῦ κατὰ Πέτρον.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

υἱὸς: Ἰάκωβον, Σίμωνα, Ἰούδαν, καὶ Ἰωσῆν· δύο δὲ θυγατέρας: Μαρίαντε καὶ Σαλώμην· ἥ κατ' ἄλλους (28) Ἐθήρ καὶ Μάρθαν τεκνοποιήσας, καὶ τέως χηρεύσας, ὡς ἐπέκεινα τῶν π'. ἐτῶν παρῆλιξ ἐγένετο (29), τότε προωρίσθη κατὰ θείαν οἰκονομίαν, νὰ εἶναι ὑπὸ τὸ τῆ Μνήστορος χῆμα ὁ ἐπισάτης καὶ κηδεμὼν, καὶ συμβοηθὸς, καὶ σύντροφος, καὶ σύνοικος, καὶ συνοδοιπόρος τῆς ἀειπαρθένε καὶ Θεομήτορος.

§. 8.

Εἰς Ναζαρὲτ συνώκει λοιπὸν μετὰ τῆ οἰκονομικῆ Μνηστῆρος αὐτῆς ἡ Παρθένος, ὅταν παραξὰς αὐτῆ εἰς τὴν οἰκίαν ὁ Ἀρχάγγελος μετὰ τὸν ἀσπασμὸν εὐηγγελίσθη τῆ κεχαριτωμένη, τὴν δι' αὐτῆς ἀνερμήνευτον τῆ Θεῆ συγκατάβασιν (30). Ἡ παρθένος μετά τινα ταραχὴν τῆς ψυχῆς, καὶ μετά τινα διαλογισμὸν καὶ

τρον. Ἀπονέμεται δὲ ἡ αὐτὴ γνώμη καὶ Ἀμφιλοχίῳ, ὁμιλ. Δ'. καὶ τῷ Νύσσης ὁμιλ. Β'. εἰς τὴν Ἀνάστασιν· καὶ τῷ Χρυσοστ. ὁμιλ. Ε'. εἰς τὸν Ματθ. πλὴν, ὑποδιαιρούντι. Καὶ Ἀμβροσίῳ περὶ ἀγωγῆς παρθ. καὶ εἰς τὸ ἐν τῷ ε'. τῶν Ἀριθμ. Κεφαλαίω. Ἀριθμ. 45. κε. ὅρα καὶ τὸν Ἐπιφάνιον αἱρέσει ΚΗ'. καὶ ΟΗ'. Καὶ Ἱππόλυτον τὸν Θηβαῖον ἐν τῷ Χρονικῷ Συντάγματι.

28) Ὁμὲν Ἐπιφάν. Αἱρέσ. ΟΗ'. Μαρίαν καὶ Σαλώμην, φησίν. Ἱππόλυτος δὲ ὁ Θηβαῖος, ἔνθ. ἀνωτ. Ἐθήρ. καὶ Μάρθαν. ἀλλ' ὁ Κάλλιστος Ἐκκλησ. Ἱστορ. Βιβλ. Β'. Κεφ. Γ'. ἀντιγράφων τὸν Ἱππόλυτον, αντὶ τῆ Μάρθα, γράφει, Θάμαρ. καὶ ὁ ἀναγραμματισμὸς πρόχειρος. Τελευταῖον ὁ Ἀθηνῶν Μελέτιος ἐν τῇ Ἐκκλ. Ἱστορ. Βιβλ. Α'. Κεφ. Β'. τὴν Ἐσθήρ, τὴν Μάρθαν, καὶ τὴν Σαλώμην. πόθεν;

29) Ἐπιφάνιος ἔνθ. ἀνωτ;

30) Τῇ κε'. τῆ Μαρτίε νύκτωρ, ἐπιφωσκούσης τῆς Β'. τῆς ἑβδομάδος, ὡς ἐκ παραδόσεως ὑπὸ ἀξιοπίστων μαρτύρων διαδεδομένης Ἐπιφανίε, Χρυσοστόμε, Ἀναστασίε, Κεδρηνῆ, Γρηγορᾶ, Νικη-

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

καὶ Φόβον (31), πληροφορηθεῖσα τέως πιστεύει τὴν ἐν αὐτῇ καὶ δι' αὐτῆς ἀπόῤῥητον οἰκονομίαν. Τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, ἐπέρχεται ἐπ' αὐτὴν εἰπῶσαν τὸ γένοιτο. Ἡ τῦ ὑψίστε δύναμις ἐπισκιάζει τὴν ἄχραντον αὐτῆς καὶ πανάμωμον νηδύν· καὶ (ὥστε ὑπερκατανοητε καὶ φρικτε Μυστηρίε!) ὁ προαιώνιος υἱὸς καὶ λόγος τε Θεε καὶ Θεὸς, συλλαμβάνεται ἐν ἀκαρεῖ τε χρόνε, καὶ γίνεται τέλειος ἄνθρωπος (32).

§. 9.

Ἔχουσα ἤδη, ὑπὲρ νῦντε καὶ λόγον, ἐν γαστρὶ τὸν ἀχώρητον ἡ μακαρία Παρθένος, ἔδραμεν ἐκ Ναζαρὲτ μετὰ σπουδῆς εἰς τὰ ὀρεινὰ τῆς Ἰουδαίας, εἰς μίαν τῶν ἐκεῖ πόλεων (33), ἔνθα εἶχε τὴν οἴκησιν ὁ Ζαχαρίας, διὰ νὰ εὕρῃ τὴν συγγενῆ Ἐλισάβετ, καὶ νὰ διηγηθῇ αὐτῇ τὰ μεγαλεῖα, ὅσα δι' αὐτῆς ποιῆσαι ἠυδόκησεν ὁ δυνατός. Ἐκεῖδὲ, ἐπάνω εἰς τὸν ἀσπασμὸν τῆς Θεόπαιδος, αἰσθάνεται ἡ Ἐλισάβετ, ὅτι τὸ ἐν αὐτῇ ἐξάμηνον ἤδη ἔμβρυον σκιρτᾷ ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς ἐν ἀγαλλιάσει·

A 5 καὶ

Νικηφόρε, καὶ ἄλλων, σημειοῖ ὁ Ἀθηνῶν Μελέτιος ἔνθ. ἀνωτ. διὰ νὰ συμπέσῃ (ὡς ἄτος λέγει) εἰς τὴν αὐτὴν τῆς ἑβδομάδος ἡμέραν τῦ αὐτῦ Μηνὸς, ἡ σύλληψις τῦ Κυρίε, καὶ ἡ ἀνάστασις αὐτῦ ἔγινεν ἐπιφωσκούσης τῆς μιᾶς σαββάτων· τετάρτε τῆς Α'. Μαρτίε ΚΗ'. Ἴσως τὸ λάθος εἶναι τε ἀντιγράψαντος.

31) Ὅρα ὡριγένην Ὁμιλ. 9. Χρυσόσ. Ὁμιλ. εἰς τὴν Γέν. Ἰωαν. Ἱεραν. πρὸς Εὐσόχιον. Ἀμβρόσ. Βιβλ. Β'. Ἀριθμ. Θ'. εἰς Λουκᾶν. καὶ ἄλλες ἐνταῦθα.

32) Λουκ. Α'. 26-35.

33) Ζητῆσι, τίς ἦν ἡ πόλις; καὶ οἱ μὲν εἶπον ὅτι αὐτὰ τὰ Ἱεροσόλυμα· ἄλλοι, ὅτι ἡ Μαχαιρὰς. Ἄλλοι, ὅτι ἡ Ἐμμαὺς· ὁ Κεδρηνὸς ἐντῇ συνόψ, τῶν Ἱερ. ὅτι ἡ Βηθλεέμ. Οἱ περισσότεροι τῶν ὕστερον, ὅτι ἡ χεβρών.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βεροιας

καὶ διὰ τῦ τοιύτυ σκιρτήματος, καὶ πρὶν ἔτι ἴδῃ τὸ φῶς τῆς ζωῆς, προφητέυει τὴν τῦ νοητῦ Ἡλίυ ἀνατολήν. Ὡς ἐγγαστρίμυθος ἱερὰ καὶ Θεοκίνητος γνωρίζει λοιπὸν ἡ γηραλέα Ἐλισάβετ τὴν Μητέρα τῦ Κυρίυ αὐτῆς, καὶ ἐυλογεῖ μεγαλοφώνως καὶ τὴν κοιλίαν τῆς Θεομήτορος, καὶ τὸν καρπὸν τὸν ὑποῖον βασάζει. Ἡ δὲ παρθένος κινηθεῖσα τότε καὶ αὐτὴ εἰς μίαν ὑπερφυῆ ἀγαλλίασιν πνεύματος, ψάλλει τὴν θεοπρεπῆ ᾠδὴν, τὴν ἐν τῇ Καινῇ Διαθήκῃ πρώτην, τὸν ἑαυτῆς Θεὸν καὶ σωτῆρα δοξολογῦσα καὶ μεγαλύνυσα. Εἶτα διατρίψασα ἐκεῖ ὡσεὶ μῆνας τρεῖς, ἕως τῦ καιρῦ δηλαδὴ καθ' ὃν ἡ Ἐλισάβετ ἔμελλε νὰ γεννήσῃ, ἐπέστρεψεν ἐκεῖθεν εἰς τὸν ἴδιον οἶκον τὸν ἐν Ναζαρέτ, περιμένυσα τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ἀσπόρυ αὐτῆς κυήσεως (34).

§. 10.

Ἐν τύτοις, ἡ κύησις τῆς Ἐλισάβετ ἐνέπλησεν ἅπαντας τὺς συγγενεῖς καὶ περιοίκυς, ἐυφροσύνης καὶ Θαύματος. Ἀλλὰ Θαυμασὰ ἐφάνησαν ἐφεξῆς κατὰ τὴν ὀγδόην ἡμέραν τῆς περιτομῆς καὶ τῦ παιδὸς τὰ ὀνομαστήρια. Οἱ παρόντες ἐπατρωνύμυν τὸ παιδίον Ζαχαρίαν. Ἡ Γεννήτρια, κατὰ Θείαν πάντως ἐπίπνοιαν, τὸ ἤθελεν Ἰωάννην. Ὁ πατὴρ ἀποφασίζει γράφων: Ἰωάννης ἔσαι τὸ ὄνομα αὐτῦ. Καὶ ἅμα, παραδόξως αὐτῷ τῆς γλώσσης λυθείσης τῦ ἐνεαμήνυ δεσμῦ, ᾄδει τὴν ᾠδὴν τῆς Καινῆς Διαθήκης τὴν Δευτέραν, ἐυλογῶν τὸν Θεὸν τῦ Ἰσραὴλ, τὸν πληρώσαντα τὰς πρὸς τὺς πατέρας αὐτῦ γενομένας Ἐπαγγελίας τὸν ἐπισκεψάμενον τὺς ἐν σκότει καὶ σκιᾷ Θανά-

34) Λεκ. Α. 39-56.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Θανάτῳ καθημένῃς, καὶ ἐξαποστέλλονται αὐτοῖς τὸ φῶς τὸ σωτήριον (35).

§. 11.

Ἐφεξῆς ἡ τῆς παρθένου κυοφορία μετὰ τὸ τρίμηνον κατὰ βραχὺ φανερωμένη, ἐκίνησεν εἰς λογισμοὺς ἀμφιβόλους τὸν Μνήστορα Ἰωσήφ. Ὅστις, ἢ καταπλαγεὶς τὴν ξένην καὶ ὑπερφυῆ κύησιν, δι' ἣν ἐνόμιζεν ἑαυτὸν τοιαύτης ἐνθέου Νύμφης μνηστευτὴν καὶ σύνοικον ἀνάξιον, ὥς τινες ὑπέλαβον (36) ἢ ταραχθεὶς διὰ τὴν ὑπόνοιαν μιᾶς παρανόμου κλεψιγαμίας, ὡς ἄλλοι ὀρθότερον ἴσως (37) κρίνουσι γνώμην ἔλαβε, χωρὶς νὰ δημοσιεύσῃ τὸ πρᾶγμα, νὰ ἀπολύσῃ τὴν ἔγκυον. Ἀλλ' ἐπιφανεὶς ὁ Ἄγγελος διέλυσε τὴν σφαλερὰν ὑποψίαν καὶ τὸν φόβον, πληροφορήσας τε καὶ πείσας τὸν Γέροντα νὰ παραλάβῃ, καὶ νὰ φυλάττῃ τὴν ἰδίαν γυναῖκα, ἥτις ἐξ ἁγίου πνεύματος ὑπερφυῶς συλλαβοῦσα μετ' ὀλίγον ἔμελλε νὰ γεννήσῃ τὸν Ἐμμανουήλ (38), Θεὸν ὁμοῦ τὸν αὐτὸν καὶ ἄνθρωπον.

---

35) Λουκ. Α'. 57-79.

36) Ὠριγέν. Ὁμιλ. Α'. τῶν εἰς Διάφορα Εὐαγγέλια. Βασίλειος Τόμ. Α'. Ὁμιλ. ΙΕ'.

37) Χρυσόστομ. εἰς τὸ κατὰ Ματθ. Α'. 19. Καὶ Ἱερών. εἰς τὸν Ματθ. Καὶ Αὐγουστῖν. Ἐπιστ. ΝΔ'. Ἄλλ. ρ'νγ. Καὶ ἐν ὁμιλ. Ις'. Περὶ τῶν Ρημάτ. τῶν Κυριακῶν. ἢ κατ. ἄλλ. Ἔκδοσ. Ὁμιλ. πβ'.

38) Ματθ. Α'. 19-25.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΧΡΙΣΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ

Ἔτος Α΄.

§. 12.

Ἔφθασεν ὁ καιρὸς (1) τῆς ὑπὲρ πάντα νῦν, καὶ πάντα λόγον Γεννήσεως, ὅταν ἡ ὀφειλομένη πρὸς τὸν τῷ Κόσμῳ Βασιλεῖς καὶ Δυνάσας ὑπακοὴ ἠνάγκαζε, καθὼς ἅπαντα τῶν ὑπὸ τὸ Ρωμαϊκὸν Κράτος ὑπηκόων τὰ πλήθη, καὶ αὐτὸν τὸν Ἰωσὴφ, νὰ ἀναβῇ ἀπὸ Ναζαρὲτ τῆς Γαλιλαίας, εἰς Βηθλεὲμ πόλιν τῆς Ἰουδαίας, ὅθεν κατήγετο, διὰ νὰ ἀπογραφῇ καὶ αὐτὸς μετὰ Μαριὰμ τῆς αὐτῦ μνηστῆς, κατὰ τὸ τῦ Μοναρχοῦντος τότε Αὐγύστου Πρόσταγμα (2). Ἐπειδὴ δὲ, διὰ τὴν

---

1) Ἐν ἔτει 42. τῆς Αὐγύστου Μοναρχίας καὶ 33. τῆς Ἡρώδου Βασιλείας, Δεκεμβρίῳ 25. (χρυσόστ. τόμ. Ε΄. ὁμιλ. ΛΓ΄. Καὶ Αὐγυστῖν. περὶ Τριάδ. Βιβλ. Δ΄. Κεφ. Ε΄.) ἤτοι τῇ ζ΄. τῦ παρ' Ἑβραίοις Μηνὸς Θεβὰθ. τῇ ί. ὥρᾳ τῆς νυκτὸς· ἡμέρᾳ τῆς ἑβδομάδος πρώτῃ, (ὡς ἐσημείωσεν Ἱππόλυτος ὁ ἁγιβαῖος ἐν τῷ χρονικῷ συντάγματι.) ἢ ἁπλῶς περὶ τὰ μέσα τῆς νυκτὸς, ἐπιφωσκούσης Τετράδος, καθ' ἣν δηλ. ἡμέραν ἐκτίθη καὶ ὁ ἀοίθητος ἥλιος· (ὡς γράφει ὁ Ἀθηνῶν Μελέτιος ἐν τῇ Ἐκκλ. Ἱστορίᾳ Βιβλ. Α΄. Κεφαλ. Γ΄.) ἤ, ἡμέρᾳ τῆς ἑβδομάδος Ε΄. καθὼς Θέλει ὁ Καλμέτης, ἐν τῇ ἁρμονίᾳ τῶν Εὐαγγελίων. Περὶ μὲν ἓν ταύτης τῆς τῶν ἡμερῶν καὶ ὡρῶν ἀκριβολογίας, κρινέτω ἕκαστος ὡς βέλεται· ἡ δὲ τῦ Μακαρίου Ἐπιφανίου γνώμη (ἥτις ἀποδίδοται καὶ τοῖς Σύροις, καὶ τοῖς Ἀρμενίοις·) λέγοντος Αἱρέσ. ΝΑ΄. Ἀριθμ. 24. καὶ 27. ὅτι Ἰανουαρίῳ ϛ΄. ὁ χριστὸς ἐγεννήθη. δὲν Φαίνεται εἰς τὴν Ἐκκλησίαν δεκτὴ· ὡς ἐδ' ἡ ἐκείνων γνώμη, οἵτινες παρὰ Κλήμεντι τῷ Ἀλεξανδρεῖ (στρωματ. Α΄.) εἰς διαφόρους χρονολογικὰς ὑπολήψεις περὶ τότε διηνέχθησαν.

2) Δύο ἀπογραφαὶ τῶν ὑπηκόων δόγματι τῦ Καίσαρος ἔγιναν· Ἡ μὲν πρώτη, περὶ ἧς ὁ λόγος ἐνταῦθα· (Λουκ. Β΄. 2.) ἡ δὲ Δευτέρα,

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

τὴν συνδρομὴν τῶ πολλῶ πλήθους, ἐδεῖς ἔμενε περισσὸς τόπος ἐν τῷ Δημοσίῳ καταλύματι, ἡ περίσασις τῆς ξενοχωρίας ἔφερεν, ὅτι ἐπισάσης τῆς ὥρας τῶ τοκετῶ

τέρα, μετὰ δέκα σχεδὸν ἐνιαυτοὺς ὕστερον, περὶ ἧς ὁ αὐτὸς Λουκᾶς ἐν τοῖς πράξεσι (Κεφαλ. Ε'. 37.) τῆς Δευτέρας ποιεῖται μνείαν καὶ ὁ Ἰώσηπος (Ἰουδαϊκ. ἀρχαιολ. Βιβλ. ΙΗ'. Κεφ. Α'.) σιγᾶ δὲ τὴν πρώτην ἔτος, ὡς μηδὲν ἀνήκουσαν τῷ Ἡρώδῃ, μηδ' ἀναφερομένην ἐν τοῖς ἀπομνημονεύμασι Νικολάου τοῦ Δαμασκηνοῦ. Ἐν μὲν γὰρ τῇ πρώτῃ φιλήτις τῶν ὑπηκόων ἐξαρίθμησις ἐγίνετο, ἄνευ ἐπιβαλλομένης ΔασμοΦορᾶς, Βασιλεύοντος τοῦ Ἡρώδου. Ἐν δὲ τῇ Δευτέρᾳ ΔασμοΦορᾶς ἕνεκεν ἀπογραφοντο οἱ Ἰουδαῖοι, ὑποδεδλωθέντος τοῖς Ῥωμαίοις τοῦ γένους ἐπικρατέστερον. Ὅθεν καὶ ἠσάσις ἐκινήθη ἐν ταύτῃ ὑπὸ Ἰούδα τοῦ Γαλιλαίου, περὶ ἧς ἐν τοῖς πράξεσιν. Ὁ τοίνυν Λουκᾶς ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ ἀναφέρει τὴν πρώτην, τὴν ἐπὶ τῆς χρισοῦ Γεννήσεως.

Ἀλλ' ἐρεῖς. ἐπὶ τῆς πρώτης ταύτης, ἐκ ἦν ἡγεμονεύων τῆς Συρίας ὁ Κυρήνιος, ὡς λέγει ὁ Εὐαγγελιστής· ἀλλὰ Σέντιος Σατορνῖνος, ἢ Κυϊντίλιος Οὔαρος. ὁ ἐκεῖνον διαδεξάμενος. (Τερτυλλιανὸς κατὰ Μαρκίωνος. Βιβλ. Δ'. Κεφ. ΙΘ'.) ὁ δὲ Κυρήνιος ἡγεμόνευσεν ἔπειτα μετὰ τὴν Ἀρχελάου ἐξορίαν, ἐν καιρῷ τῆς Δευτέρας ἀπογραφῆς. Ἀποκρίνονται εἰς τοῦτο: (Ὅρα Βεκυσώβλην καὶ Λαμφάντην, ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ τῆς Καινῆς Διαθήκης Γαλλισὶ, ἐν τῷ Γενικῷ Προλόγῳ Σελ. ΙΘ'.) Ὅτι ἴσως ὁ Κυρήνιος ἐπέμφθη διὰ νὰ ἐπιστατήσῃ εἰς τὴν πρώτην ἀπογραφὴν, ὡς παρὰ τοῦ Αὐγούστου Ἐπίτροπος· ἢ τὸ αὐτὸ ἡ ἀπογραφὴ πρώτη ἐγένετο κτ., νοητέον ὅτως: ὅτι, προτέρα ἐγένετο ἢ κατὰ τὸν χρόνον, καθ' ὃν ἡγεμόνευσε τῆς Συρίας Κυρήνιος.

Ἀλλ' ἔτι ἀπορεῖται, πῶς εἶσαι τῆς ἀπογραφῆς ταύτης μαρτυρία παρὰ τοῖς ἔξωθεν Ἱστορικοῖς διασώζεται; ἀποκρίνονται, διότι ἠφανίσθησαν τὰ ὑπομνήματα τῆς τοῦ Αὐγούστου Δημοσιεύσεως, καθ' ἣν ἡ ἀπογραφὴ αὕτη ἐγένετο. Ἀλλ' ἦν, ὡς ἔοικε τὸ πρᾶγμα πασίδηλον. Ἐπειδὴ ὁ Θεῖος Ἰωσῆνος ἐν τῇ Β'. τῶν Ἀπολογιῶν· καὶ ὁ Τερτυλλιανὸς κατὰ Μαρκίωνος Βιβλ. Δ'. Κεφ. ζ'. παραπέμπουσι τοὺς ἐξ ἐθνῶν, καὶ ἐκ τῶν αἱρέσεων, εἰς τὰς Δημοσίας Πίνακας, οἵτινες τότε ἔτι διεσώζοντο, διὰ νὰ πληροφορηθῶσι.

Δημοσια Κεντρικη Βιβλιοθηκη Βεροιας

κετῦ νὰ παραμερίσῃ ἡ παρθένος εἰς ἕν σπήλαιον, τὸ ὁποῖον, πλησίον ἐκεῖ εἰς τὴν Βηθλεὲμ ἐυρισκόμενον ἐχρησίμευεν εἰς ϛαῦλον τῶν ἀλόγων ζώων· καὶ νὰ ἀναθέσῃ τὸ βρέφος τὸ γεννηθὲν ἐπάνω εἰς μίαν φάτνην (3). Ἐξ οὗ καὶ ἡ παράδοσις, ὅτι ὁ Χριϛὸς ἀνεκλίθη γεννηθεὶς μεταξὺ δύο ζώων, Βοὸς τε καὶ ὄνϐ· τὴν ὁποίαν παράδοσιν φαίνεται ὅτι δικαιολογῦσι καὶ τὰ προφητικὰ λόγια (4). Ἀγκαλὰ τὰ ζῶα ταῦτα τροπικῶς παρ' ἄλλοις νοῦνται, ἀντὶ τῶν ἐξ Ἰούδα ἐνίων, καὶ τῶν ἐξ ἐθνῶν πιϛευσάντων εἰς τὸν ἐνανθρωπήσαντα Κύριον· ἢ ἄλλως προσφυέϛερον· περὶ οὗ μέτιθι τὸϛ ἐξηγητάϛ·

§. 13.

Ἀλλ' ἐν ᾧ τόσον πενιχρῶς ὑπεδέχετο τὸν γεννηθέντα σωτῆρα ἡ γῆ, μεγαλοπρεπῶς ἄνωθεν ἐπανηγύριζεν ὁ Οὐρανὸϛ τὴν Κοσμοσωτήριον αὐτῦ ἐπιδημίαν· Ποιμένες τινὲϛ εἰς τὰ πέριξ τῆϛ Βηθλεὲμ, τῶν ἰδίων προβάτων ἀγρυπνοι φύλακεϛ, περιλαμφθέντεϛ ἐξαίφνηϛ ὑπὸ ἐξαισίϛ φωτὸϛ, εἶδαν ἔμπροσθεν αὐτῶν ἕνα Ἄγγελον, ἐναγγελιζόμενον αὐτοῖϛ τὴν τῦ Κυρίϛ χαρμώσυνον Γέννησιν· καὶ μετὰ τὸν ἕνα τῦτον εἶδον καὶ ἤκϛαν ϛρατειὰν ὁλόκληρον ἐρανίων Δυνάμεων, ὁ πᾶϛ μὲ Ἀγγελικὰϛ ὑμνωδίαϛ ἀπέδιδον τὴν δόξαν εἰς τὸν Θεὸν, τὴν

---

5) Λουκᾶϛ Β. 1-7. Ὅρα Ἰϛῖν. ἐν τῷ Διαλόγ. καὶ Εὐσέβ. Εὐαγγελ. ἀποδείξ. Βιβλ. Ζ'. Κεφ. Δ'. Καὶ Ἱερώνυμ. Ἐπιϛ. κδ'. πρὸϛ Μάρκελ. Καὶ Ἐπιφάν. αἱρέϛ. ΝΑ'. Καὶ τὸν Νύϛ. Λόγ. εἰϛ τὴν Χριϛῦ Γένν. Καὶ Θεοδώριτ. Βιβλ. Η'. Θεραπ. Ἑλλην. Παθημ. καὶ ἄλλ..

4) Ἀββακὰμ Γ'. 12. Καὶ Ἡϛαΐ. Α'. 5. Ὅρα καὶ Ἱερών. Ἐπιϛ. κζ'. πρὸϛ Εὐϛόχ. Καὶ Ναζιανζ. καὶ Νύϛ. Ὁμιλ. εἰϛ τὴν χριϛῦ Γέννησιν. Καὶ Κύριλ. Ἱεροσολύμ. Κατηχ. Β' καὶ ἄλλ..

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

τὴν εἰρήνην εἰς τὴν γῆν, καὶ εἰς τὰς ἀνθρώπους τὸν ἐκ Θεΐας εὐδοκίας καὶ χάριτος ἔλεον· ἐξ ὧν πληροφορηθέντες οἱ ἁπλοϊκοὶ ποιμένες, καὶ δραμόντες εὐθὺς, καὶ εὑρόντες καθὼς ἤκουσαν τὸ νεοτεχθὲν βρέφος κείμενον ἐν τῇ φάτνῃ, ἐπιστρέψαντες ἔπειτα μὲ μεγάλην χαρὰν ὕμνουν καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεὸν, καὶ ἐκήρυττον εἰς ἅπαντας τὰ ξένα καὶ θαυμαστὰ, ὅσα καὶ ἀκέσαν καὶ ἰδεῖν ἠξιώθησαν (5).

§. 14.

Ποικὰ τερατώδη, καὶ παράδοξα συμβάντα, οἱ συγγραφεῖς ἐσημείωσαν (6) ὡς προμηνύματα τῆς γεννησομένης

---

5) Λεκ. Β'. 8 - 20.

6) Α'. Διάφορα (λέγουσιν) ἀγάλματα, τῶν ἐν τῷ Καπιτολίῳ τῆς Ῥώμης Θεῶν καὶ Ἡρώων, διὰ κεραυνὸς κατασκήψαντος ἀνελύθησαν. Καὶ οἱ ἐπὶ τῶν Κύρβεων κεχαραγμένοι Ῥωμαϊκοὶ Νόμοι ἀπηλείφθησαν. (ἐκ τῶν τᾶ Δίων. Ἰσορ.) Β'. Φήμη τις κατὰ Ῥώμην διέτρεχε δημοσίᾳ προαγγέλλουσα τὴν Γέννησιν ἑνὸς Βασιλέως Μεγάλε· ὅθεν ἡ σύγκλητος ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ἀγωνιῶσα, ἔψηφον ἔκρινε νὰ θεσπίσῃ, μηδὲν τῶν κατ' ἐκεῖνον τὸν ἐνιαυτὸν τεχθησομένων βρεφῶν νὰ τηρηθῇ εἰς ἀνατροφήν. (Σκετὸν. εἰς βίον Αὐγέσ. Κεφ. 94.) Γ'. ὅτι ἐν ᾧ εἰς τὴν Ῥώμην ὁ Αὔγουστος εἰσεπόμπευεν, αὐθρίας ἔσης, λαμπράτις ἴρις τὸν ἡλιακὸν περιέσφιγε δίσκον· καὶ ἀκτινοβολῶν ἔπειτα τὸν ἐφεξῆς χρόνον ὁ Φωσφὸρ, τρεῖς ἐξέλαμπε περιστρέπτοντας κύκλες, ὧν ὁ εἷς φλογοειδεῖς ἀνέῤῥαδε ἀκτῖνας. (Παῦλος Ὀρόσιος καὶ ἄλλοι.) Δ'. ὅτι κατὰ τὸν τρίτον ἐνιαυτὸν τῆς ἐν Ῥώμῃ Τριανδρικῆς Ἡγεμονίας, ἐκεῖθεν τᾶ Ποταμᾶ Τιβέρεως, ὁλόκληρα ἡμίρια, ἔλαιον ἀπὸ τῆς γῆς ἀνεπήγασεν. (αὐτὶ) Καίτοι τᾶτο πρὸ ὀκτὼ καὶ τριῶν ἐτῶν πρὶν τῆς χριστᾶ Γεννήσεως συμβὰν καθιστορεῖ ὁ Εὐσέβιος. Ε'. ὅτι ὁ Αὔγουστος εἰσταρχήσας ἀπέκλεισε τὸν Ἰανᾶ ναὸν, καὶ ἀπηγόρευσε τὸ νὰ ἀποκαλῶσιν αὐτὸν Κύριον. (Παῦλ. ὀρόσιος.) ς'. ὅτι ὁ αὐτὸς Αὔγουστος μαντευόμενος περὶ τᾶ μέλλοντος αὐτὸν διαδέχεσθαι, ἦκουσε παρὰ τῆς ἐν Δελφοῖς Πυθίας, τὰ τεθρυλλημένα ἐκεῖνα.

Πυθίς

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

μένης, ἢ καὶ ὡς μαρτύρια τῆς γενομένης ὑπερκαταλήπτε οἰκονομίας. Ἀλλ' ἡ τῦ Κυρίε ἡμῶν καὶ Θεῦ ἐν σαρκὶ ἐπιδημία, δὲν ἔχει χρείαν τῶν τοιύτων ἀνθρωπίνων μαρτυριῶν, ἀδόξων ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖσον καὶ ἀμφιβόλων, ἔχσα ἐξ αὐτῶν τῶν Ἱερῶν γραφῶν, καὶ ἐκμυρίων ἄλλων βεβαιοτάτων καὶ ἀναντιρρήτων Θεο σημείων, τὸ ἀσφαλὲς τῆς πίσεως καὶ ἀναμφίβολον.

§. 15.

Τῇ ὀγδώῃ ἀπὸ τῆς Γεννήσεως ἡμέρᾳ (7) ἐκαταδέχθη τὴν ὑπὸ τῦ Νόμε διατεταγμένην περιτομὴν ὁ τῦ

Πᾶς Ἑβραῖος κέλεταί με καὶ τλ. τὰ ὁποῖα (Νικηφόρος ὁ Κάλλιστος, Κεδρηνὸς, Σκίδας, καὶ ἄλλοι.) πολλοὶ ἀναφέρεσιν· ὅθεν εἰς Ῥώμην ἐπανελθὼν, ἔστησε (λέγεσιν) ἐπὶ τῦ Καπιτολίε βωμὸν μετὰ τῆς Ἐπιγραφῆς·

„Ara Prinogeniti Dei.

„Βωμὸς τῷ Πρωτογόνῳ Θεῷ.

Τὰ τοιαῦτα οἱ Κριτικώτεροι εὐθύλως ἐγκρίνεσιν αὐτὰ, διάτε ἄλλες λόγες, καὶ ὅτι οἱ ἀρχαιότεροι τῶν Πατέρων, καὶ μάλιστα Ἰεσῖνος ὁ Φιλόσοφος καὶ μάρτυς, καὶ ὁ Τερτυλλιανὸς, καὶ οἱ ἄλλοι, οἱ τὰς ἀπολογίας ὑπὲρ τῶν Χριστιανῶν συγγράψαντες, εὐθύλως αὐτὰ ἀπομνημονεύσιν· (ὅρα Σαμψῆλον Βασνάγιον, Τόμ. Α'. τῶν χρονικῶν Σελ. 178.) Ἐπὶ δὲ τύτοις, καὶ τὸ ὑπὸ Πέτρε τῦ Δαμιανῦ, (ὃς ἤκμαζε κατὰ τὸ μέσον τῦ ΙΑ'. αἰῶνος.) ἀναφερόμενον· ὅτι κατὰ τὴν αὐτὴν νύκτα τῆς τῦ Κυρίε Γεννήσεως, κατεδαφίθη τὸ ἐν Ῥώμῃ τέμενος τῆς Εἰρήνης κατασεισθέν· (περὶ ἧ ὑῆθεν προσιρημένον ἦν, ὅτι τῦτο ἔμελλε νὰ συνέβῃ, ὅταν παρθένος γεννήσῃ.) Τὸ τοιῦτον παρὰ πάντων ἐλέγχεται ὡς ἐπίπλασον· ἐπειδὴ τὸ τέμενος ἐκεῖνο οἰκοδομήθη πολλῷ ὕσερον· ὑηλαδὴ ὑπὸ Τίτε, ἀφιερωθὲν τῷ Πατρὶ αὐτῦ Οὐεσπασιανῷ· Ἠφανίθη δὲ μετὰ ταῦτα ὑπὸ Πυρκαϊᾶς ἐπὶ τῆς Βασιλείας τῦ Κομμόδε· Περὶ ἧ ὅρα Ἰώσηπον, καὶ Σουετόνιον, καὶ Πλίνιον, καὶ Ἡρωδιανὸν, κξ.

7) Ἰανναρίε πρώτῃ· ἤτοι τῇ παρ' Ἑβραίοις Θεβὰθ ιδ'. τῆς ἑβδομάδος ἡμέρᾳ πέμπτῃ· κατὰ τὲς ἐν ταύτῃ τῆς ἑβδομάδος τῇ ἡμέρᾳ ὑποτεθείσας τὴν Γέννησιν.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

τῆς Νόμε ποιητὴς, λαβὼν κατὰ τὴν τῆ Ἀγγέλε παραγγελίαν (8) τὸ ὄνομα τὸ ὑπὲρ πᾶν ὄνομα. Ἰησᾶς· τίς αὐτὸν περιέτεμεν; ὁ Ἰωσὴφ ὁ νομιζόμενος αὐτῆ Πατὴρ (9), ἢ ἄλλος τις; καὶ πῆ; ἐν αὐτῷ τῷ σπηλαίῳ (10), ἢ ἀλλαχῆ; οὔτε οἱ Εὐαγγελισταὶ τὸ ἔγραψαν, ἅτε χρείαν τινὰ ἠνάγκαζε περὶ τούτων νὰ γράψῃ· ἐπειδὴ δὲν ὠφελοῦσι πρὸς σωτηρίαν εἶναι, τὰ τοιαῦτα νὰ τὰ ἐξευρωμεν. Ὁμοίως τί ἆρα ἐγίνεν ἡ ἀκροβυσία, τῆς Θεανδρικῆς σαρκὸς τὸ μόριον, μετὰ τὴν περιτομὴν; ἐπρέβαλλον καὶ ταύτην τὴν ἀπορίαν· καὶ τινὲς ἐνόμισαν ὅτι καὶ τὴν ἔλυσαν, Ἄνδρες ἢ πολλὰ φιλοπράγμονες, ἢ πολλὰ φιλοχρήματοι (11).

§. 16.

---

8) Ματθ. Α'. 21. Λεκ. Α'. 31. καὶ Β' 21.

9) Ἐφραὶμ ὁ Σύρος παρὰ Μελετίῳ τῷ Ἀθηνῶν, Ἐκκλ. Ἱστορ. Βιβλ. Α'. Κεφ. Γ'.

10) Ἐπιφάνιος παρὰ τῷ αὐτῷ αὐτ.

11) Οἱ Σύροι, οἱ Ἀρμένιοι, καί τινες ἄλλοι τῶν ἀνατολικωτέρων· σὺν οἷς καὶ Ἀνασάσιος ὁ Σιναΐτης ἐδόξαζον ὅτι τὸ τεμάχιον τῆ δερματίνε τὸ ἐφύλαξεν ἡ Παρθένος μετὰ τὴν περιτομὴν, ὡς Ἱερὸν κειμήλιον ὂν διαφθορᾶς ἁπάσης ἄλυτρον. ἕως ὅτε ἐξανάστας ὁ Κύριος πρὸς ἑαυτὸν πάλιν αὐτὸ προσελάβετο. Ἀλλ' εἰς Καβίλλονον Πόλιν τῆς κατωτέρω Βιργουνδίας ἐσώζετο (ὡς οἱ ἐκεῖ ἐπίστευον.) ἐν Ἐκκλησίᾳ τινὶ, ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος τῆ Κυρίᾳ ἀκροβυσία, ἕως κατ' ἀρχὰς τε παρόντος αἰῶνος· ὅταν, ὁ τῆς πόλεως ἐκείνης Ἐπίσκοπος Gasto de Noailles, ἐν ἔτει 1707. Ἀπριλ. 19. ἔπαυσε τὴν πρὸ 400. χρόνων πυριεύσασαν ἐκεῖ δεισιδαιμονίαν. Ἐπειδὴ ἀνοίξας αὐτὸς ἐυλαβῶς τὴν Κιβῶτα, ἄδδυ ἄλλο ἐν αὐτῇ εὗρεν, εἰμὴ ὀλίγην ἄμμον λεπτὴν, καὶ μικρόντι χαλίκιον. Πλὴν, (τίς πιστεύσειε;) οἱ Παπῶσι λέγουσιν, ὅτι ἡ τῆ Κυρίε ἀκροβυσία διασώζεται ἕτι ἐν Ῥώμῃ μέχρι τῆς σήμερον, ἐν τῷ Ναῷ τῆ ἁγίε Ἰωάννε τῆ Λατερανῆ. (Ὅρα τὸν Καλμέτην ἐν τῷ ὑπομνήματι τῷ εἰς τὸν Λεπᾶν, Κεφ. Β'. 21.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

§. 16.

Ἀφ' ἧς ἐπληρώθησαν αἱ τεσσαράκοντα ἡμέραι (12) τῆς καθαρισμοῦ τῆς καθαρωτάτης Μητρὸς, ἀνήνεγκεν ἡ Πάναγνος εἰς Ἱερουσαλὴμ τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον, ἐν τῷ Ἱερῷ παραστήσασα κατὰ τὸν Νόμον Μωσέως (13), προσφέρουσα καὶ τὴν νενομισμένην Θυσίαν (14) ζεῦγος τρυγόνων, ἢ δύο νεοσσοὺς περιστερῶν (15). Κατὰ δὲ τὴν αὐτὴν ἡμέραν τε καὶ ὥραν, ὁ δηγηθεὶς πάντως ὑπὸ τοῦ πνεύματος, εὑρέθη παρὼν ἐκεῖ καὶ ὁ εὐλαβὴς καὶ δίκαιος ὑπέργηρως Συμεών· ὅσις περιμένων πρὸ πολλοῦ τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ, καὶ πεπληροφορημένος ἐκ Θείας ἄνωθεν ἀποκαλύψεως, ὅτι δὲν Θέλει ἰδεῖ Θάνατον πρὶν ἴδῃ τὸν χριστὸν Κυρίου, ἰδὼν τότε, καὶ δεξάμενος ἐν ταῖς γηραιαῖς αὐτοῦ ἀγκάλαις, ἀπέδωκε δόξαν τῷ Θεῷ, τὴν τρίτην ἅσας τῶν τῆς Νέας Διαθήκης ᾠδῶν. Καὶ ὡμολόγησεν ὅτι μετὰ χαρᾶς λοιπὸν κλείει τὰ ὄμματα εἰς Θάνατον, ἀφ' οὗ εἶδε τὸ φῶς τῆς ἀποκαλύψεως τῶν ἐθνῶν, καὶ τὴν δόξαν τοῦ Ἰσραήλ· ἀκολούθως εὐλόγησε καὶ τοὺς μακαρίους γονεῖς τοῦ παιδός· καὶ προεῖπων ὅτι αὐτὸς ὁ παῖς ἔσαι εἰς πτῶσιν καὶ ἀνάστασιν πολλῶν, καὶ εἰς σημεῖον ἀντιλεγόμενον, προεδήλωσε καὶ εἰς τὴν Μητέρα αὐτοῦ, τὴν ὅσην δριμύτητα λύπης κατακάρδια ἔμελλε νὰ αἰσθανθῇ ἐπ' αὐτῷ ὕστερον (16).

§. 17.

---

12) Τῇ Β'. τοῦ Φευρουαρίου.
13) Ἐξόδου ΙΓ'. 1 - 3. Καὶ ΛΔ'. 19 - 26. Καὶ ἀριθμ. Γ'. 47. καὶ ΙΖ'. 16.
14) Λευϊτικ. ΙΒ. 7.
15) Λουκ. Β'. 22 - 24.
16) Λουκ. αὐτ. 25 - 35.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

§. 17.

Λέγουσιν, ὅτι ὁ Συμεὼν εἷς ἦν τῶν Ο'. Ἑρμηνευτῶν τῆς παλαιᾶς Διαθήκης ἐπὶ Πτολεμαίου τοῦ Φιλαδέλφου· καὶ ὅτι ἑρμηνεύων τὸ τοῦ Προφήτου Ἡσαΐου χρησμολόγημα: Ἰδοὺ ἡ παρθένος ἐν γαστρὶ ἕξει κ.ξ., καὶ διαπισήσας εἰς τὸ παράδοξον τῆς προρρήσεως, ἠξιώθη τοῦ χρηματισμοῦ, ὅτι μέλλει νὰ ζήσῃ ἕως ὅ λάβῃ τὸν παρθενικὸν προφητευθέντα τόκον εἰς τὰς ἀγκάλας αὐτοῦ (17). Ἂν τοῦτο ἦτον ἀληθὲς, ὁ Συμεὼν ἔπρεπε νὰ εἶναι ἐπέκεινα τῶν 270. Ἐτῶν, ὅταν ἐτελεύτησεν. Ἄλλοι γενεαλογοῦσι τὸν Συμεών, υἱὸν μὲν τοῦ πατριάρχου τῶν Ἑβραίων Χιλλὲλ, πατέρα δὲ τοῦ περιφήμου ἔπειτα Γαμαλιὴλ, τοῦ ἀναφερομένου ἐν ταῖς πράξεσι (18). Καὶ οἱ μὲν αὐτὸν καθιστῶσι τοῦ συνεδρίου πρόεδρον· οἱ δὲ, Ἱερέα μόνον χειροτονῶσιν. Οἱ δὲ ἀσφαλέστεροι, μηδὲν τῶν εἰρημένων ἐκ τῆς Εὐαγγελικῆς Ἱστορίας περὶ αὐτοῦ συνάγοντες, ὡς ἄνδρα ἁπλῶς πνευματοκίνητον τὸν Θεοδόχον γεραίρουσιν.

§. 18.

Ἐκεῖ τότε καὶ ἡ ὑπέργηρως καὶ αὕτη Ἄννα, ἡ θυγάτηρ τοῦ Φανουὴλ, ἐκ Φυλῆς Ἀσὴρ, ἥτις μετὰ τὴν χηρείαν αὐτῆς νηστεύουσα καὶ προσευχομένη νύκτα καὶ ἡμέραν προσήδρευεν εἰς τὸ Ἱερὸν, ἐκινήθη καὶ αὐτὴ ὁμοίως ὑπὸ τοῦ πνεύματος· καὶ ἀνοίξασα ἐνθέως τὸ στόμα,

 ἀνύμνει

17) Γεώργ. ὁ Κεδρηνὸς ἐν τῇ συνόψει τῶν Ἱστορ. Καὶ ἐξ αὐτοῦ Μελέτ. ὁ Ἀθηνῶν. καὶ ἄλλοι. Τὰ δ' αὐτὰ λέγει καὶ Νικηφόρος ὁ Κάλλιστος Βιβλ. Α'. Κεφ. ΙΒ'. Πλὴν ὅσον ἄτοπος ὢν τὸν παρασαίνει ἕνα τῶν Ο'.

18) Κεφάλ. ΚΒ. 3.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ἀνύμνει μεγαλοφώνως καὶ ἐδόξαζε τὸν Θεὸν, κηρύττουσα καὶ πληροφοροῦσα τοὺς πάντας, ὅσοι ἐν Ἱερουσαλὴμ περιέμενον τὴν ἐκ τοῦ προσδοκωμένου Μεσίου ἀπολύτρωσιν (19). Καὶ εἶναι λοιπὸν σημειώσεως ἄξιον, ὅτι τὸν καιρὸν τῆς ἐπιποθήτου ταύτης ἀπολυτρώσεως, πλησίον ἐγγίζοντα μὲν, τὸν ἤλπιζον σχεδὸν οἱ πάντες, ἐλθόντα δὲ τότε καὶ φθάσαντα τὸν ἐκήρυξαν καὶ τὸν ἐβεβαίωσαν μὲ διαφόρους παραδόξους ἐκβάσεις ποῖοί. Ἕνας Ἱερεὺς, παρ' ἡλικίαν τεκνογονῶν, καὶ ἐξαίφνης πρῶτον ἄφωνος, εἶτα τὴν φωνὴν ἀναλαμβάνων, καὶ ἐπισφραγίζων καὶ φωνῇ καὶ πράγματι τῆς ὀπτασίας τὸ Θαῦμα, ὁ Ζαχαρίας. Ἕνα ἔμβρυον, εἰς τὴν κοιλίαν ἔτι τῆς μητρὸς αὐτοῦ ἀνασκιρτῶν, καὶ προσκυνῶν τὸν μετ' αὐτὸν γεννηθῆναι μέλλοντα Δεσπότην αὐτοῦ καὶ Κύριον, ὁ Ἰωάννης. Μία τεῖρα, παρ' ἐλπίδα κυοφοροῦσα, καὶ ἐπάνω εἰς τὴν αἰτονίαν τῆς παρηλικιώσεως τίκτουσα, ἡ Ἐλισάβετ. Μία Παρθένος, ἀπειράνδρως Μήτηρ ἀναδεικνυομένη, ἡ Μαριάμ. Ἕνας γέρων πνευματοφόρητος, ζῶν ἕως εἶδε τὴν δόξαν τοῦ λαοῦ Ἰσραὴλ, καὶ θνήσκων ἀφ' ὃ τὴν εἶδε, κατὰ τὸ δοθὲν αὐτῷ χρησμολόγημα, ὁ Συμεών. Καὶ μία γηραιὰ Προφῆτις, ἐκ θείας ἐπιπνοίας, μαρτυροῦσα τὸν γεννηθέντα σωτῆρα, ἡ Ἄννα (20). Αὐτοὶ πάντες ἐπισοποίησαν ὅτι ἐγεννήθη ἐκεῖνος, ὃν οἱ Ἄγγελοι ἀνήγγειλαν εἰς τοὺς ποιμένας, καὶ οἱ ποιμένες εἰς πάντας τοὺς κατοίκους τῆς Βηθλεέμ. Ἀλλὰ τὴν τοῦ σωτῆρος ἐπιφάνειαν προέδειξε καὶ ἕνας παράδοξος καὶ ἀλλόκοτος ἀστὴρ,

---

19) Λουκ. Β'. 36 - 53.
20) Ἀμβρόσιος ἐν ὑπομνήμ. εἰς τὸν Λουκᾶν.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ἀσὴρ, ὁ φανεὶς ἐν τῇ ἀνατολῇ εἰς τὸς Μάγους· καὶ οἱ Μάγοι φθάσαντες ἐμήνυσαν εἰς τὸν βασιλεύοντα τότε τῆς Ἰουδαίας Ἡρῴδην. Καὶ ὁ Ἡρῴδης ἐκοινολόγησεν εἰς ἅπαντας τὸς Ἀρχιερεῖς καὶ Γραμματεῖς τῦ Λαῦ, ἀνερωτῶν πῦ ὁ χριστὸς γεννᾶται; καὶ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ Γραμματεῖς εἰς τὸν Βασιλέα πάλιν, καὶ εἰς ὅλον τὸν Ἰσραηλιτικὸν λαὸν, ἐρευνήσαντες καὶ ἐυρόντες παρὰ τῷ Προφήτῃ (21) ὅτι ὁ χριστὸς ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας.

§. 19.

Οἱ ῥηθέντες Μάγοι, κατά τινα παράδοσιν (22) ἥτις θεμελιωμένη φαίνεται εἰς τὸ ψαλμικὸν λόγιον (23), ὀνομάζονται Βασιλεῖς. Διακρίνονται δὲ, ἐμόνον ὡς Ἄρχοντες καὶ Δυνάσαι ἐπὶ τῶν ἰδίων ἐπαρχιῶν, ἀλλὰ καὶ ὡς ἄνδρες σοφοὶ, καὶ εἰς τὴν ἀστροσκοπίαν μάλισα ἔκδοτοι (24). Κρατεῖ περὶ αὐτῶν γνώμη κοινὴ, ὅτι ἦσαν τὸν ἀριθμὸν τρεῖς, διὰ τὰ τρία ἴσως εἴδη τῶν δώρων, τὰ ὁποῖα προσήνεγκαν, χρυσὸν, καὶ Λίβανον, καὶ Σμύρναν (25). Τινὲς δὲ τῶν ὕστερον ἐτόλμησαν εἰπεῖν καὶ τὰ ἐκείνων ὀνόματα (26). Ἱστορήθη, ὅτι

21) Μιχαίας Ε'. 12.

22) Τερτυλλ. κατὰ Ἰουδαίων. καὶ Βιβλ. Γ'. κατὰ Μαρκίων. Χρυσόσ. εἰς τὴν Γέννη. τῦ Προδρ. Θεοφύλ. εἰς Ματθ. Κεφ. Β'.

23) Ψαλμ. ΟΑ. 10.

24) Νικηφόρ. Καλλιστ. Ἐκκλ. Ἱστορ. Βιβλ. Α'. Κεφ. ΙΓ'.

25) Ματθ. Β'. 11.

26) Κάσπαρ, Μελχιὼρ, Βαλτάσαρ· ἢ κατ' ἄλλες: Μαγαλάτ, Γαλγαλάτ, Σαρακίμ. ἢ καὶ ἄλλως: Ἄτωρ, Στάτωρ, Παράτωρ. Ὅρα Δρέσιον ἐν τοῖς παρασημειογράφοις, οἵτινες Ἱεροὶ Κριτικοὶ ἐπιγράφονται· εἰς τὸ κατὰ Ματθ.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

καὶ κατηχήθησαν ἔτοι μετὰ ταῦτα ὑπὸ τῦ Ἀποστόλυ Θωμᾶ, καὶ ἐβαπτίθησαν, καὶ τὸν ὑπὲρ χριστῦ τέως ὑπέρησαν μαρτυρικὸν θάνατον, ἐν πόλει τινὶ τῆς Ἀραβίας· ἤ, ὡς οἱ Ἀρμένιοι διατείνονται, ἐν Μαγέβ πόλει τῆς Ἀρμενίας· Δείκνυνται δὲ ἄχρι τῆς σήμερον καὶ τὰ ἐκείνων λείψανα ἐν Κολωνίᾳ τῆς Γερμανίας τιμώμενα (27). Ὁμὲν ἓν τόπος, ἤτοι ἡ χώρα καθ' ἣν οἱ Μάγοι τὸν παράδοξον καὶ ἀσυνήθη νέον κατεῖδον Ἀστέρα· καὶ ὅθεν ἐκινήθησαν εἰς προσκύνησιν τῦ Θεοσημάντυ Βασιλέως, πλατυτέρῳ ὀνόματι λέγεται ἡ Ἀνατολή· (28) Πλὴν, ἄλλοι μὲν τὸς φέρσιν ἐκ τῶν Νοτιωτάτων ὁρίων τῆς Αἰθιοπίας· (29) ἄλλοι ἀπὸ τῦ Σαβᾶ τῆς ἀραβίας (30). ἄλλοι ἐκ τῆς γῆς Εὐϊλάτ. (31); ἄλλοι ἐκ τῆς Δαμασκῦ (32), ἄλλοι ἐκ τῆς Ἀρμενίας (33). Οἱ περισσότεροι ὅμως τὸς λόγσιν ἐκ Περσίδος (34). Ἀλλ' ἀπίθανον δὲν εἶναι ἑάντις εἴποι, ὅτι ἴσως οἱ Μάγοι ἐξῆλθον ἀπὸ τῆς ἐρήμυ Ἀραβίας, ἤ καὶ ἐκ τῆς Μεσο-

---

Ματθ. Κεφ. Β'. Καὶ Καζαυβόνου εἰς τὰ τῦ Βαρονίυ. Καὶ Αὐγυς. Καλμετ. ἐν τῇ Διαλέξει, τῇ περὶ τῆς τῶν Ἁγίων Μάγων προσκυνήσεως.

27) Ὅρα Καλμετ ἐν τῇ ῥηθείσῃ Διαλέξει.

28) Ματθ. Β'. 2 - 9.

29) Αὐγυς. Λόγ. Θ'. ἄλλ. ῥ'κη.

30) Χρυσός. εἰς τὴν Γέννησ. τῦ Προδρόμυ.

31) Ἐρωτήμ. Δ'. τῶν ἐν τοῖς Αὐγυσείνυ Συγγράμμασιν.

32) Τερτυλ. ἐν τοῖς κατὰ Ἰυδ.

33) Οἱ Ἀρμένιοι αὐτοὶ παρὰ Χαρδίνῳ· ἐν τῇ κατὰ περσίαν: περιηγήσει, Τόμ. Γ'.

34) Χρυσός. ὁμιλ. Ζ. τῶν εἰς Ματθ. Κύριλ. Ἀλεξανδρ. Βιβλ. Δ'. εἰς τὸν Ἡσαΐαν. Κλήμης Ἀλεξ. Βιβλ. α. τῶν στρωμ. Βασίλ. ὁ Μέγ. εἰς τὴν τῦ χριστῦ Γέννησ. Θεοφύλακτ· εἰς τὸ κατὰ Ματθ., σὺν οἷς καὶ πολλοὶ τῶν ὕστερον.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Μεσοποταμίας, ἢ καὶ ἐκ γῆς Χαλδαίων· ἐπειδὴ αἰχῶραν αὐτὰν παραδηλέμενα εὑρίσκονται ἐν ταῖς Γραφαῖς διὰ τῦ ὀνόματος τῆς Ἀνατολῆς (35).

§. 20.

Ἡ ἀξιολογωτέρα ὅμως ἔρευνα γίνεται περὶ τῦ χρόνυ τῆς τῶν Μάγων ἀφίξεως. Πότε δηλαδὴ αὐτοὶ ἐλθόντες εἶδον καὶ προσεκύνησαν ἐκεῖνον τὸν Βασιλέα, τῦ ὁποίυ τὴν Γέννησιν, ἐκ παλαιοτάτων χρησμῶν (36) περιμένοντες προκατηγγελμένην, ἔγνωσαν διὰ τῆς Ἀνατολῆς τῦ παραδόξυ νεοφανῦς Ἀστέρος. Ἂν οἱ Μάγοι ἔφθασαν εἰς Βηθλεὲμ πρὸ τῶν μ΄. ἡμερῶν τῦ καθαρισμῦ τῆς ὑπεράγνυ Μητρὸς, πῶς προσήχθη τὸ παιδίον μετὰ τὴν ἐκείνων παρυσίαν εἰς τὸν ἐν Ἱεροσολύμοις Ναὸν, ὅπυ ὁ Ἡρώδης, καὶ μετ' αὐτῦ πᾶσα ἡ Ἱεροσόλυμα ἐταράττοντο, καὶ ἐπιμελῶς ἀνεζήτυν διὰ νὰ εὕρυν καὶ νὰ ἀναιρέσυν τὸ βρέφος τὸ νεοτεχθέν; (37). Καὶ πάλιν, ἂν οἱ Μάγοι ἔφθασαν μετὰ τὰς ἡμέρας τῦ καθαρισμῦ, καὶ τῆς ἐν τῷ Ναῷ παραστάσεως, πῶς εὗρον τὸ παιδίον ἐν Βηθλεὲμ; ὅταν ἠξέυρομεν, ὅτι ἀφ' ἧ οἱ γονεῖς ἐτέλεσαν ἅπαντα τὰ κατὰ τὸν νόμον Κυρίυ, ἐπέστρεψαν εἰς τὴν Ναζαρὲτ

35) Ὅρα τὸν Καλμέτην ἐν τῇ Διαλέξει περὶ τῆς τῶν Μάγων προσκυνήσ. ἐπισηρίζοντα τὴν γνώμην, καὶ διὰ τῆς μαρτυρίας τῶν Παλαιῶν· (Τερτυλ. κατὰ Ἰουδαίων· Καὶ Βιβλ. Γ. κατὰ Μαρκίων. Καὶ Ἰουστῖν. ἐν τῷ Διαλόγῳ. Τῷ πρὸς Τρύφ. Καὶ Ἐπιφάν. ἐν τῇ ἐπιτομῇ τῆς Καθολικ. Πίς.) καὶ δὴ, καὶ διὰ τῆς τῶν Νεωτέρων.

36) Ἀριθμ. ΚΔ. 17.

37) Ματθ. Β. 3. κξ.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

τῆς Γαλιλαίας; (38). Τινὲς θέλεσιν (39), ὅτι ὁ
Ἀστὴρ ἐφάνη πρὸ τῆς χριστῦ Γεννήσεως εἰς τὸς Μάγους
καὶ ὅτι εὗρον ἅτοι φθάσαντες τὸν χριστὸν ἀρτιγέννητον
ἐν σπαργάνοις. Ἀλλ' ἡ ἀπορία ἔτι μένει· πῶς λοιπὸν
ἀκινδύνως τὸ βρέφος ἐν τῷ Ναῷ προσενήνεκται; Διὰ
τοῦτο ἄλλοι κρίνουσιν, ὅτι ὁ μὲν Ἀστὴρ ἐφάνη κατὰ τὴν
αὐτὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ὁ χριστὸς ἐγεννήθη, καὶ ἐχθὲς
πρότερον· οἱ δὲ Μάγοι ἔφθασαν δύο χρόνους σχεδὸν
μετέπειτα· καὶ ἐλθόντες εἰς τὴν οἰκίαν, εὗρον
τὸ παιδίον μετὰ Μαρίας τῆς Μητρὸς αὐ-
τοῦ (40). ὑπολαμβάνουσι δὲ οἱ ἕτω κρίνοντες, ὅτι ἐκ
Ναζαρὲτ τότε, εἶχε πάλιν εἰς Βηθλεὲμ μεταβῆ τ
Ἱερὰ Φαμιλία (41). Τὸ τῆ Ἡρώδε πρόσαγμα, τ
διορίζον τὴν σφαγὴν τῶν βρεφῶν, ἀπὸ διετῦς κα
κατωτέρω (42), φαίνεται ὅτι δίδει εἰς τὴν δευτέρα
ταὐ

---

38) Λκκ. Β. 39.

39) Χρυσόσ. ὁμιλ. Ζ'. εἰς τὸ κατὰ Ματθ. καὶ ἐξ αὐτῆ ὁ Θεο
Φύλακτος. Συμφώνες δὲ τάτοις καὶ Ἰσσῖνον, καὶ Ἀθανάσιον
καὶ τὸν Δαμασκηνὸν Ἰωάννην, καὶ ἄλλες, ὁ Ἀθηνῶν Μελά
ἀναφέρει ἐν τῇ Ἐκκλησ. αὐτῆ Ἱστορ. Βιβλ. Α'. Κεφ. Γ'
ἐπισημειῶν καὶ τὴν ἡμέραν, δεκάτην τρίτην ἀπὸ χριστῦ Γεννη
σεως, ς'. Ἰανναρίε, καθ' ἣν ἔγινεν ἡ τῶν Μάγων προσκύνη
σις. Τῆς ὁμοίας δὲ (ὅσον κατὰ τὴν τῆς ὁ δοιτορίας, πρόληψιν.
Φέρεται γνώμης ἐν τοῖς Νεωτέροις καὶ Γρότιος (ἐν τοῖς τῶ
Νεωτέρων Ἱεροῖς Κριτικοῖς.) Καὶ ὁ Καλμέτης ἐν τῇ εἰρημέν
αὐτῆ Διαλέξει, καὶ ἄλλοι.

40) Ματθ. Β'. 11.

41) Ἐπιφάν. Αἱρέσ. ΝΑ, καὶ ΝΒ'. Ἱερώνυμος ἐν τοῖς κατ' Ε
σέβιον τὸν Παμφ. χρονικοῖς. Ἱππόλυτος ὁ Θηβαῖος ἐν τ
χρονικῷ Συντάγματι. Νικηφόρος ὁ Κάλλιστος Βιβλ. Α'. Κεφ
Π''. Καὶ ἐκ τῶν Νεωτέρων ὁ Βέδας, καὶ Ἰωσὴφ ὁ Σκαλίγε
ρος, ἐν τοῖς εἰς τὸ Εὐσεβίε χρονικὸν παρατηρήσεσι· καὶ ἄλλοι.

42) Ματθ. Β. 16.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ταύτην γνώμην περισσοτέραν τὴν πιθανότητα. Ὅπως ὅμως καὶ ἂν ἠκολούθησε τὸ πρᾶγμα, ὁ Ἀσὴρ ἐφάνη, οἱ Μάγοι ἦλθον, ὁ Ἡρώδης ἐταράχθη, οἱ παῖδες τῆς Βηθλεὲμ, τὰ πρῶτα ὑπὲρ χριστοῦ μαρτυρικὰ σφάγια ὁλοκαυτώθησαν, καὶ αἱ προφητεῖαι διὰ τῆς τῶν πραγμάτων ἐκβάσεως ἐπισώθησαν ὅτι πεπλήρωνται.

§. 21.

Θαυμαστὸν, ὅτι τὴν Βρεφοκτονίαν ὁ Ἰώσηπος τὴν ἀπεσίγησε. Τινὲς (43) εἰκάζουσιν, ὅτι ἡ σφαγὴ ἐτελέσθη κρυφίως ἀπὸ οἴκου εἰς οἶκον ἐμπηδώντων ἐξαίφνης τῶν στρατιωτῶν· ἢ, ὡς στασιασμός τις τοῦ στρατιωτικοῦ δὲν ἀπεδόθη τῷ Ἡρώδῃ, ὡς ἔργον αὐτοῦ γενόμενον ἐξ ἐπιτάγματος. Ἄλλοι (44) λέγουσιν, ὅτι ἐνδέχεται τὸ δράμα ἐλάνθανε τὸν Ἰσραϊκὸν Ἰώσηπον· ἢ, ὅτι ἔτος δὲν ἠθέλησε νὰ τὸ ἀναγράψῃ, ὡς μὴ εὑρὼν αὐτὸ ἱστορούμενον ἐν τοῖς ἀπομνημονεύμασι Νικολάου τοῦ Δαμασκηνοῦ. Δῆλον δὲ, ὅτι ὁ Νικόλαος ἦτος, τὸν τρόπον κολακευτικώτατος τῶν Βασιλέων γενόμενος (45), καὶ τῶν τοῦ Ἡρώδου Πράξεων ἐν τῇ συγγραφῇ ἀπεσίγησεν, ἢ παρεχρωμάτισε τὰς ἀτιμοτάτας καὶ αἰσχροτάτας· ὡς καὶ αὐτὸς ὁ Ἰώσηπος (46) τὸν ὑποπτεύθη.

43) Ὁ Λάμις ἐν τῇ Εὐαγγελ. ἁρμον. Σελ. 54.

44) Βεαυσώβρ. καὶ Λαμφάντ. ἐν τῷ Γενικῷ προλόγῳ, τῷ πρὸ τῆς ὑπ' αὐτῶν Ἐκδοθ. Ἑρμην. τῆς Καινῆς Διαθήκης Γαλλιστ. Σελ. 16.

45) Ὁ Δαμασκηνὸς ἦτος Νικόλαος, καὶ τῆς Αὐγούστου Φιλίας καταξιωθεὶς, πλακοῦντας τινὰς φιλικῶς διέπεμπεν αὐτῷ, ὡς Νικολάου ἐξ αὐτοῦ τοῦ Μωαγιροσόφου ὁ Καῖσαρ ὠνόμαζε. Φώτ. Μυριόβιβλ. Κώδικ. ρπϑ'.

46) Ἰουδαϊκ. Ἀρχαιολ. Βιβλ. ιϛ'. Κεφ. ιά'.

Δημόσιο Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

πτεύθη. Ἀλλὰ καὶ χωρὶς τῆς Εὐαγγελικῆς Ἱστορίας ἐξ ἧς τὸ πρᾶγμα καθίσταται ἀναμφίβολον, ἔχομεν καὶ τὴν μαρτυρίαν ἑνὸς ἐξωτερικοῦ, ὅστις ἄφησε γεγραμμένον (47) ὅτι ἀκούσας ὁ Αὔγουστος, πῶς ὁ Ἡρώδης μεταξὺ τῶν ποιλῶν ἄλλων ἐφόνευσε καὶ τὸν ἴδιον ἑαυτοῦ υἱόν, εἶπεν ἐκεῖνο τὸ ἀξιόν: Ὅτι, κρεῖσσον Ἡρώδου κυρίως εἶναι, ἢ υἱα.

§. 22.

Εἰς καιρὸν ὁποῦ ἡ τοῦ Ἡρώδου μάχαιρα κατεθέριζε τοὺς παῖδας τοὺς ἐν Βηθλεὲμ, τὸ παιδίον ὁ Ἰησοῦς, διὰ παραγγελίας τοῦ Ἀγγέλου, ἔφευγεν εἰς Αἴγυπτον μετὰ τῆς Μητρὸς αὐτοῦ, ὑπὸ τὴν ἐπισασίαν τοῦ Μνήστορος Ἰωσήφ· (48) καὶ ἐκεῖ ἔμενεν, ἕως οὗ ὁ διώκτης τὸ ζῆτημα κατέσρεψεν, ὑδέρῳδεινῷ πιεσθεὶς, καὶ σαπεὶς ὅλος, καὶ σκώληκας ἐκβράσας ἀπὸ τοῦ σώματος (49). Ἀλλ' ἐν καιρὸς καθ' ὃν ἐν Αἰγύπτῳ ἡ Ἱερὰ Φαμιλία διέτριψε παρ' ἄλλοις ἄλλως διορίζεται· (50) καὶ ἐδὲν ἐδὲ περὶ τούτ

ἔχομεν

47) Μακρόβιος Βιβλ. Β'. Κεφ. Δ'. τῶν Κρονικῶν. Ἔζη δὲ ὁ Μακρόβιος ἐπὶ Θεοδοσίου. Ὅσις ἂν συνέμιξε τὰς δύο Ἱστορίας τὴν τοῦ Ἡρώδου δηλ. Βρεφοκτονίαν, καὶ τὴν υἱοκτονίαν, τὰ μὴ ἄμα καὶ κατὰ τὸ αὐτὸ συμβάσας, ὡς κρίνει ὁ Γρότιος (ἐ τοῖς αὐτοῦ σημειώσ· εἰς τὸν Ματθ. Κεφ. Β'. Ἐδαφ. 16.) δὲ ἄφησεν ὅμως νὰ ἀμφιβάλωμεν, ὅτι ὁ Ἡρώδης κατέσφαξε ἀπὸ διετοῦς καὶ κατωτέρω πάντας τοὺς ἐν Βηθλεὲμ Ἀρρένας.

48) Ματθ. Β'. 13 - 15.

49) Κατὰ μὲν τὸν Εὐσέβιον ἐν τῷ χρονικῷ ἐν Ἔτει Ε'. ἀπὸ τῆς χριστοῦ Γεννήσεως· κατ' ἄλλους δὲ, καὶ ἔτι πρότερον, τὸ μὲν μᾶλλον, τὸς δὲ ἧττον.

50) Ἄλλοι μὲν λέγουσι μῆνας δύο, ἄλλοι δὲ τέσσαρας, ἄλλοι δὲ πέντε. Καὶ πάλιν, ἄλλοι χρόνον ἕνα, οἱ δὲ δύο, οἱ δὲ πέντε, οἱ δὲ ἕξ, οἱ δὲ ἐννέα, οἱ δὲ δέκα. (Ὁρα τὸν Καλμέτην ἐν ὑπομνήμα

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ἔχομεν ὡρισμένον καὶ βέβαιον, ἐπειδὴ ἄδεν ἄλλο ἡ Εὐαγγελικὴ διήγησις εἰς ἡμᾶς ἐδήλωσεν, εἰ μὴ μόνον τὴν εἰς Αἴγυπτον ὑπαναχώρησιν, καὶ τὴν ἐκεῖθεν μετὰ ταῦτα τῶν ὑπαναχωρησάντων ἐπάνοδον.

§. 23.

Κατὰ τὴν ἐν Αἰγύπτῳ τοῦ Σωτῆρος Διατριβήν, ὅση καὶ ἂν ὑποτεθῇ, διάφορά τινα ἡ παλαιὰ παράδοσις διέδωκε γενόμενα παράδοξα (51). Τὰ εἴδωλα κατέπιπτον συντριβόμενα. Τὰ ἐν αὐτοῖς τιμώμενα δαιμόνια ἐφυγαδεύοντο. Οἱ χρησμοὶ καὶ τὰ Μαντεῖα ἐσίγων. Τινὲς (52) λέγουσιν, ὅτι μιᾶς Περσέας δένδρον ὑψίκο-

---

μνήματι εἰς τὸ κατὰ Ματθ. Κεφ. Β'. 19.) Τὴν γνώμην τὴν διορίζουσαν πενταετῆ σχεδὸν τὸν τῆς ὑπερορίας ταύτης χρόνον, ὁ Ἀθηναῖος Μελέτιος τὴν ὀνομάζει δόξαν ἀρχαίαν. (Εὐσ. ἀνωτ. Βιβλ. Α'. Κεφ. Γ.) δὲν ἀναφέρει ὅμως τίνας τῶν ἀρχαίων αὐτὴν ἐδόξασαν. Ὁ παμφίλου Εὐσέβιος φαίνεται ὅτι, διορίσας τὴν Ἡρῴδου τελευτὴν ἐν Ἔτει Ε'. ἀπὸ χριστοῦ (ἐν τοῖς αὐτοῦ χρονικοῖς), ὑπετίθετο τὴν διατριβὴν τοῦ Κυρίου ἐν Αἰγύπτῳ σχεδὸν πενταετῆ, ἢ τετραετῆ, ἢ τὸ ἐλάχιστον τριετῆ. Ὁ δὲ θεῖος Ἐπιφάνιος (Αἱρέσ. ΝΑ'.) ἀποφαίνεται ἔτη δύο. „Τῷ γὰρ „ιλγ'. ἔτει (λέγει) γεννᾶται ὁ Κύριος· λέ. ἦλθον οἱ Μάγοι. λζ'. „ἔτει τελευτᾷ ὁ Ἡρῴδης.“ Καὶ συμφωνεῖ ὄντως, εἰ μηδὲν ἄλλο, κατὰ γοῦν τὸ τῆς τελευτῆς τοῦ Ἡρῴδου ἔτος τῷ Εὐσεβίῳ ὁ Ἐπιφάνιος. Ὁ δὲ Θηβαῖος Ἱππόλυτος ἐν τῷ Συντάγματι ἕτω χρονολογεῖ. „Ἀπὸ τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ χριστοῦ, μέχρι „τῆς τῶν Μάγων παρουσίας, ἔτη δύο. Καὶ ἐκ τῆς εἰς Αἴγυπτον „ἀναχωρήσεως μέχρι τῆς τελευτῆς Ἡρῴδου ἤγουν Ἀντιπάτρου, ἔτη „γ'. ἡμέρ. έ. Παρώκησαν δὲ ἐν Αἰγύπτῳ, ἐν Ἡλιουπόλει τῇ „κατὰ Μέμφιν, ὅ, τε Ἰωσὴφ, καὶ ἡ Μαρία σὺν τῷ Ἰησοῦ ἔτη „τρία, ἡμέρ. κ. κτ.“

51) Ὅρα Ἀθανάσ. περὶ ἐνανθρωπήσεως, Εὐσέβ. περὶ Εὐαγγελι. Ἀποδείξ. Βιβλ. ε'. Κεφ. κ'. Κύριλ. Ἱεροσολυμ. Κατηχ. ι.

52) Παρὰ τῷ Σωζομένῳ Ἐκκλ. Ἱστορ. Βιβλ. Ε'. Κεφ. κα.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ὑψίκομον, πεφυτευμένον πρὸ τῆ Πυλῶνος τῆς ἐν τ
Θηβαΐδι Θερμοπόλεως, ἔκλινε τὰς ἀκροτάτας κλόνα
ἕως τῆς γῆς, καὶ προσεκύνησε τὸ νήπιον εἰσερχόμενο
ὅθεν ἔπειτα, ἡ φλοιῆ μέρος, ἢ κάρφος ἀκραίμονος,
φύλλον ἐξ αὐτῆ τῆ δένδρε, ἐγίνετο τοῖς ἀσθενῆσι δι
φόρων νοσημάτων ἀλεξιτήριον. Πρᾶγμα τὸ ὁποῖο
ἕως τῆ Ε'. αἰῶνος ἐμαρτύρουν οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ
Παλαιστῆνοι. Ἄλλοι προσθέτουσιν (53) ὅτι ἐν τῷ Τάνε
πεδίῳ διερχομένε τῆ σωτῆρος, ἐκλείσθη αὐτομάτη
πύλη ἑνὸς μεγάλε εἰδωλικῆ Ναῆ, ἥτις ἐπὶ πολὺ ὕστε
ρον δι' ἀνθρωπίνης δυνάμεως δὲν ἐδύνατο νὰ ἀνοιχθ
Τοιαῦτα Ἰουδαῖοι, καὶ ἄλλα παρόμοια· τὰ ὁποῖα ὅμω
οἱ περιττοὶ τὴν σήμερον Κριτικοὶ, δὲν τὰ ἐγκρίνουσιν (54
Αἰτίας προβάλλοντες, Α'. ὅτι ἀπίθανον εἶναι νὰ ἐκίν
τὴν περιέργειαν τῶν λαῶν διὰ τῶν τεραστίων, ἐκεῖνο
ὁπῆ ἔσπευδε διὰ τῆς φυγῆς νὰ κρυφθῇ· Β'. ὅτι κ
διὰ πάντων τῶν ἑξῆς χρόνων, ἕως τῆ τριακοστῆ τ
ἡλικίας αὐτῆ, ὁ Κύριος ἡμῶν ἐλάνθανε. Γ'. ὅτι κ
πρέπον ἦν ἐν τῷ Ἰσραὴλ νὰ ἀρχήσῃ νὰ ἐπιτελῇ
Θεάνθρωπος τὰ παράδοξα, καθὼς ἐκεῖ ἄρχησε ν
κηρύττῃ καὶ τῆς Καινῆς Διαθήκης τὰ δόγματα. Δ
Ὅτι καὶ Θαῦμα πρώτιστον τὸ ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαί
πιστεύεται. Κρίνω ὅμως ἐγὼ, ὅτι, ἂν τὸ τῆς περσέ
τῆ δένδρε, καὶ τὸ τῆς πύλης τῆ Εἰδωλοίε, καὶ τὰ το
αὐτα, δὲν φαίνονται παραδοχῆς ἄξια· ἀλλ' ἐδὲν κωλύ

53) Ἀντών. ὁ Μάρτυρ ἐν τῇ τῶν Ἱεροσολ. περιόδῳ, παρὰ Ἐρβ
Οὐκλησίῳ ἐν τοῖς σημειώμ. τοῖς εἰς τὴν Ἐκκλ. Ἱστορ. τῆ Σωζ
ἔνθ. ἀνωτ.

54) Ὅρα Χριστιαν. Ἐβερχάρδον Βεϊσμάν, Ἐκκλ. Ἱστορ. Τμήμ.
§. ε'. Ἀριθμ. 5.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

νὰ πιστεύσωμεν τὴν περὶ τῆς καθαιρέσεως τινῶν ξοάνων, καὶ τινων Μαντείων κατασιγήσεως, ἀρχαίαν, καὶ σχεδὸν κοινὴν τῆς Ἐκκλησίας παράδοσιν. Ἦσαν αὐταὶ μᾶλλον Θεοσημεῖαι τινές, ἐξ ὧν, ὅτε τῆς ἐν Κανᾷ Θαυματουργίας παρεβλάπτετο τὸ κατὰ χρόνον πρωτεῖον· οὐδὲ τ' ἄλλα ἐκεῖνα ἀνετρέποντο, τὰ ὁποῖα οἱ ἀκριβολόγοι ἔτοι προβάλλουσι. Καὶ ἐγὼ μὲν, ἔστω περὶ τούτων κρίνω· ἄλλοι δὲ κρινέτωσαν περὶ αὐτῶν ὅπως βούλονται.

§. 24.

Ὁ Ἡρώδης ἀποθνήσκων διεμέρισε τὸ Κράτος μεταξὺ τῶν υἱῶν αὐτοῦ, καταυσήσας ἐν ταῖς αὐτοῦ Διαθήκαις, τὸν μὲν Ἀντίπαν Ἡρώδην, τετράρχην τῆς Γαλιλαίας, καὶ τῆς περαίας. Τὸν δὲ Φίλιππον, τῆς Γαυλωνίτιδος, καὶ Τραχωνίτιδος, καὶ Βαταναίας, καὶ Πανεάδος. Ἀρχέλαον δὲ τὸν μείζονα τῶν ἀδελφῶν, Βασιλέα τῆς Ἰδουμαίας· τὸν ὁποῖον ὅμως ὁ Αὔγουστος (ἐπικυρῶν κατὰ τὰ ἄλλα τοῦ ἀποθανόντος τὰς Διαθήκας) μετωνόμασεν ἐκ βασιλέως Ἐθνάρχην (55). Ὅθεν Ἰωσὴφ ὁ Μνήστωρ, μαθὼν ὑπὸ Ἀγγέλου τὸν τοῦ διώκτου θάνατον, παραλαβὼν τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, ἐπέστρεψεν ἐξ Αἰγύπτου εἰς γῆν Ἰσραήλ· ἀλλ' ἀκούσας ὅτι ἀρχέλαος βασιλεύει, τὸν ὁποῖον ὄχι ὀλιγώτερον τοῦ Ἡρώδου ὑποπτεύετο, καὶ πάλιν δι' ἀγγελικῆς ὁπτασίας ὁδηγηθεὶς, ἐξελέξατο εἰς κατοίκησιν ἀντὶ τῆς Ἰδουμαίας τὴν Γαλιλαίαν, καὶ ἔμεινεν εἰς Ναζαρέτ (56). Ἔνθα ὁ Ἰησοῦς διέτριψεν ἕως καιροῦ τῆς αὐτοῦ ἀναδείξεως.

ΤΕΛΟΣ

55) Ἰώσηπος περὶ Ἁλώσεως Βιβλ. Β'. Κεφ. Θ'.
56) Ματθ. Β'. 19. 23.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Ἔτος ΙΒ.

§. 25.

Ἐν ἡμέραις ταῖς ἐπισήμοις τῶν ἑορτῶν, δὲν ἔλει
πεν ἡ παρθένος μετὰ τῆ μοναγεννῆς αὐτῆς, καὶ μετ
τῆ Μνήσορος νὰ ἐπιτελῆσι πάντα τὰ νόμιμα. Ὅθε
δωδεκαέτης ἤδη τὴν ἡλικίαν ὢν Ἰησῆς ὁ παῖς, ἀναβα
μετὰ τῶν Γονέων ἀπὸ Ναζαρὲτ εἰς Ἱεροσόλυμα, κατ
τὸ ἔθος τῆς ἑορτῆς, ἐν τῷ ὑποστρέφειν αὐτὲς, αὐτὸ
ὑπέμεινε, χωρὶς νὰ τὸ αἰσθανθῶσιν· ἐπιμελῶς δ' ἐ
„ἐνόησαν ἀναζητήσαντες, εὗρον αὐτὸν τέως ἐν τῷ Ἱερ
„καθεζόμενον ἐν μέσῳ τῶν Διδασκάλων, καὶ ἀκόντ
„αὐτῶν, καὶ ἐπερωτῶντα αὐτές (57).

§. 26.

Ἐν τῷ αὐτῷ ἔτει κατάτινας (58), κατὰ τὴν αὐ
τὴν δηλαδὴ ταύτην ἡμέραν τῆς ἑορτῆς, καθ' ἣν
Ἰησῆς παιδίον ἔτι ὢν δωδεκάετες, ἐγίνετο παράδειγμ
εἰς τὲς γέροντας διδασκάλες τῆ Νόμε, διδάσκων αὐ
τὲς ἐμπράκτως, ὅτι πρέπει νὰ ἐρευνῶσι τὰς Γραφὰ
καὶ νὰ περιαιρῶσι τὸ τῆ Γράμματος κάλυμμα, εὗρ
θησαν τὰ ὑπότινων Σαμαρειτῶν διεσπαρμένα β
νυκτὸς, κατὰ παντὸς τῆ Ἱερῆ, νεκρικὰ Ἀνθρώπιν
ὀσέα· (59) οἱονεὶ προδηλωμένης ἐντεῦθεν, τῆς τῶν νομ
κῶν τελετῶν ἐγγιζέσης ἀπονεκρώσεως· πλὴν, ἄλ
λ

---

57) Λεκ. Β'. 41-50.

58) Ὅρα Ἰωάνν. Λαΐτου ἐν τῇ ἐπιτομῇ τῆς Καθόλε Ἱερ. Περι
Λατινισί Κεφ. Α'. Τμήμ. Β'.

59) Ὅρα Ἰώσηπ. Ἰουδ. Ἀρχαιολ. Βιβλ. ΙΗ'. Κεφ. Γ'.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

λοι (60): ἀορίστως λέγουσιν, ὅτι τοῦτο συνέβη χρόνοις ὀλίγοις μετὰ τὴν χριστοῦ Γέννησιν.

ΕΤΟΣ ΙΓ'. ΙΔ. καὶ ἐξ. ΚΘ.

§. 27.

Τὸ ἐφεξῆς, ἄχρι τοῦ ΚΘ'. ἐνιαυτοῦ, οὐδὲν ἄλλο περὶ τοῦ σωτῆρος ἐκ τῶν Ἱερῶν Εὐαγγελίων μανθάνομεν, εἰμὴ ὅτι ἐν Ναζαρὲτ μετὰ τῶν Γονέων διῆγε, „καὶ ἦν ὑποτασσόμενος αὐτοῖς· καὶ ὅτι προέκοπτε σο„φίᾳ, καὶ ἡλικίᾳ, καὶ χάριτι παρὰ Θεῷ καὶ ἀνθρώποις (61). Εἶναι ὅμως πολλὰ πιθανὸν, ὅτι καὶ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ νομιζομένου αὐτοῦ πατρὸς Ἰωσὴφ (62), διὰ παντὸς τοῦ καιροῦ τούτου, μετῆρχετο ὁ Ἰησοῦς τὴν τέχνην τὴν ξυλουργικὴν, ὅθεν καὶ τέκτων ἐπωνομάσθη (63). Παρὰ ταῦτα, ὅσα ἄλλα περὶ τοῦ χριστοῦ ἀναφέρονται, ἄχρι τῆς εἰρημένης αὐτοῦ ἡλικιώσεως· εἴτε ἐν τῷ ὀνομαζομένῳ Βιβλίῳ τῆς τοῦ χριστοῦ Νηπιότητος καὶ τοῖς τοιούτοις Ἀποκρύφοις ἄλλοις Βιβλιαρίοις (64). Εἴτε

---

60) Βεκυσσώβρ. καὶ Λαμφάντ. ἐν τῷ Γενικῷ προλόγῳ τῆς αὐτῶν Γαλλικῆς ἑρμηνεύσεως τῆς Καινῆς Διαθήκης. Σελ. 52.

61) Λεκ. Β'. 51. 52.

62) Δὲν ἐπέζησεν ἐπὶ πολὺ Ἰωσὴφ ὁ νομιζόμενος τοῦ Ἰησοῦ πατὴρ μετὰ ταῦτα, κατὰ τὸν Ἱερὸν Ἐπιφάνιον· (Αἱρ. ΟΗ'. Ἀριθμ. ι.) Καὶ Ἀμβρ. εἰς τὸν Λουκᾶν. Κεφ. Γ'. καὶ ἄλλοι.

63) Μάρκ. ϛ'. 3. Ὅρα καὶ Ἰουστῖν. τὸν Φιλόσοφ. καὶ μάρτυρα ἐν τῷ Διαλόγῳ τῷ πρὸς Τρύφωνα.

64) Ἐξέδωκαν τῶν ἀποκρύφων τούτων Βιβλίων τὸ ἄθροισμα Φαβρίκιος, καὶ Γράβιος, καὶ Κοτελέριος, καὶ τινες ἄλλοι τῶν Νεωτέρων.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Εἴτε καὶ ἐν τοῖς ῥαψῳδήμασι τῆς νεωτέρας Ἱσπανίδος Φοιβάδος, Μαρίας δ' ἀγρέδα (65), τὰ τοιαῦτα τοσοῦτον ἀπέχει τοῦ εἶναι πιστὰ, ὅσον οὐδὲ ἄξια εἶναι τὰ περισσότερα ἀναγνώσεως.

§. 28.

Ἐν τούτοις καὶ ὁ παραδόξως συλληφθείστε καὶ τεχθεὶς Ἰωάννης, παραδόξως βέβαια καὶ τὴν μάχαιραν τοῦ βρεφοκτόνου Ἡρῴδου διαφυγών, ἀνετρέφετο καὶ διῆγεν εἰς τὰς ἐρήμους, ἕως τῆς τελείας ἀνδρικῆς αὐτοῦ ἡλικιώσεως ἀγνοούμενος. Ὅταν ὁ Αἱμοβόρος ἐκεῖνος ἀπανθρώπως ἔχυνε τῶν ἀκάκων νηπίων τὸ αἷμα, ἡ γηραιὰ Ἐλισάβετ ἐπιμελῶς τὸν Ἰωάννην ἔκρυπτε νηπιάζοντα (66), ἂν ὄχι εἰς τὴν Μαχαιρῆντα τὸ φρούριον, ἐν ᾧ μετὰ ταῦτα ὑπὸ τοῦ Νεωτέρου Ἡρῴδου τὴν κεφαλὴν ὁ πρόδρομος ἀπετμήθη (67), καθὼς ἔντιστε μαρτυρολογίοις ἐμφέρεται γεγραμμένον (68). Ἂν ὄχι ἐντὸς ἑνὸς Σπηλαίου, ἐν ᾧ ὑπὸ Ἀγγέλου καὶ ἡ Γεννήσασα καὶ τὸ γεννηθὲν βρέφος διετρέφοντο, καθὼς ἀναφέρεται ἰσορέμενον ἐκ παραδόσεως ἄλλης (69). Ἀλλ' εἰς

---

65) Αὕτη συνέγραψε βίβλον, ὀνομάσασα αὐτὴν πόλιν Μυστικὴν· ἐν ᾗ πολλὰ παράδοξα τερατολογεῖ περὶ τοῦ χριστοῦ, καὶ τῆς Μακαρίας αὐτοῦ Μητρὸς. ὡς δῆθεν ἄνωθεν ἀποκαλυφθέντα αὐτῇ. Ἤρξατο δὲ τὸ γυναικάριον τοῦτο τὰ τοιαῦτα συγγράφειν, Ἔτει 1637.

66) Ὅρα ὡριγένην ὁμιλ. ΙΑ'. εἰς τὸν Λκ. Ἱερώνυμ. κατὰ Λουκιφεριανῶν Κεφ. Γ'. Χρυσόστ. ὁμιλ. λα. εἰς Ματθ. Πέτρου Ἀλεξανδρ. Κεφ. Γ'.

67) Ἰώσηπ. Ἀρχαιολ. Βιβλ. ΙΗ. Κεφ. ζ'.

68) Ἐν τῷ Μαρτυρολ. τῷ Φλωρεντινῷ Σελ. 855. Παρὰ Καλμὲτ, ἐν ὑπομν. εἰς τὸν Λκ. Κεφ. Α. 50

69) Ὀνομάζουσιν εἰς ἡμᾶς καὶ τὸ Σπήλαιον Σαμσᾶς, ἢ Σαπσᾶς.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

εἰς τὴν ἔρημον πάντως· ἔνθα, (καθὼς ὁ Εὐαγγελιστὴς (70) δὲν συγχωρεῖ νὰ ἀμφιβάλλωμεν·) τὸ παιδίον „ηὔξανε καὶ ἐκραταιοῦτο πνεύματι, καὶ ἦν ἐν ταῖς ἐρήμοις „ἕως ἡμέρας ἀναδείξεως αὐτοῦ πρὸς τὸν Ἰσραήλ." Ἐκεῖνο δὲ, ὅ προθέτουσι τινὲς (71), ὅτι ὁ Ἰησοῦς συχνὰ ἐκεῖ ἐξήρχετο, καὶ ἐπεσκέπτετο Ἐρημίτην ὄντα, τὸν μέλλοντα αὐτοῦ εἶναι πρόδρομον, ὡς κενὸν καὶ κακόπλασον Διήγημα τὸ ἐκκρίττομεν· εἰδότες ἀσφαλῶς, ὅτι τὸν Ἰησοῦν ὕστερον προσελθόντα τῷ βαπτισθῆναι ὁ Ἰωάννης ἐδόλως ἐγνώριζεν (72).

§. 29.

Ἡ ἐρημικὴ μόνωσις τοῦ Προδρόμου, ἦτον ἐνωμένη μὲ ἐκείνην τὴν σκληραγωγίαν. οἵα ἤρμοζεν εἰς τὸ πολίτευμα τοῦ τῆς μετανοίας κήρυκος. Τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ ἦτον τραχὺ, ἐχὶ ἴσως ἁπλοῦν δέρμα Καμήλου τετριχωμένον, ὡς τὸν ζωγραφοῦσιν, ἀλλ' ὕφασμα ἐκ τῶν σκληροτέρων τῆς Καμήλου τριχῶν ἐξυφασμένον καὶ ζώνη δερματίνη περὶ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ (73). Ἡ τροφὴ αὐτοῦ ἦσαν αἱ Ἀκρίδες, καὶ τὸ μέλι τὸ ἄγριον. Οὐχὶ Ἀκρίδες τὰ ζωίδια τὰ ὑμενόπτερα, τὰ ὁποῖα ἢ καπνισὰ, ἢ ἡλιόκαυτα, ἢ ἐλίπασα καὶ τεταριχευμένα, διάφοροι λαοὶ καὶ πάλαι ἐτρέφοντο, καὶ καθ' ἡμᾶς εἰς

σᾶς. Ἦν δὲ αὐτὸ (φασὶ) χίλια βήματα πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἀπέχον, (Ἰωάν. Μόχος ἐν τῷ Πνευματικῷ Λειμωναρίῳ Κεφ. Α'.) ὅπου καὶ τέμενοι κατὰ τὸν ς'. Αἰῶνα Ἱδρυτο.

70) Λουκ. Α. 80.

71) Παρὰ Ἰωάν. τῷ Μόχῳ ἔνθ. ἀνωτ.

72) Ἰωάν. Α' 31 - 33.

73) Ματθ. Γ'. 4.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

εἰς τὴν Ἀφρικὴν τρέφονται (74). Οὐδὲ Καρίδες κατὰ Γραμματικὴν τῶν στοιχείων μετάθεσιν, τὰ Ἰχθύδια (75)· ὡσὰν ἂν ἔζων ἢ τὰ θαλάσσια εἰς τὴν ἔρημον, ἢ ὁ ἐρημίτης παρὰ τὴν θάλασσαν. Οὐδὲ ἐγκρίδες ἐν μέλιτι, κατὰ τὴν τῶν Ἐβιωνέων παρανενοθευμένην τὸ Εὐαγγελίου ἀνάγνωσιν (76). Οὐδὲ τέως Ἀκράδες, οἷον εἰπεῖν Ἀχράδες, ὡς ἄλλοστις ἀνέγνω τῶν ὕστερον (77). Ἀλλ' Ἀκρίδες, οἱ Ἀκρέμονες, τὰ τῶν δένδρων Ἀκρόδρυα· ἢ ὀπῶραι ἄγριαι, ὡς πολὺ πιθανώτερον οἱ Παλαιοὶ κρίνουσι (78). Καὶ ἂν εἶναι θεμιτὸν νὰ ἀποτολμήσωμεν καὶ ἡμεῖς μικράν τινα τῆ Γράμματος παραποίησιν, Ἀγρίδες, τετέσιν ἀγριόχορτα, ἢ ἀγριολάχανα, ἢ ἀγριόκαρποι. Καὶ πάλιν μέλι ἄγριον, ἐχὶ εἶδός τι οἷον τὸ μάννα (79)· οὐδὲ μέλι πικρότατον. καὶ πάσῃ γεύσει πολέμιον (80). Ἀλλ' ὀλιγώτερον μὲν ἴσως γλυκὺ, καὶ ὑπόπικρον, γλυκὺ δὲ ὅμως, καὶ εἰς γεῦσιν ὑποφερτὸν, οἷον εἰς τὴν Παλαιστίνην (81) καθὼς καὶ ἀλλαχῆ, αἱ μέλισσαι περιιπτάμεναι τὰς Δρυμῶνας κατασκευάζουσι, καὶ εἰς τὰ κοῖλα τῶν δένδρων καὶ τῶν πετρῶν τὰ γλάφη πολλάκις, σιμβλεύουσαι ἀποθέτουσιν.

ΕΤΟΣ

74) Ὅρα Καλμέτην ἐν τοῖς εἰς τὸν Ματθ. ὑπομνήμ. Κεφ. Γ'. 4. Καὶ ἐν τῷ Βιβλιακῷ Λεξικῷ, ἐν Λέξει Locustae.
75) Ὅρα Βοχαρτον ἐν τῷ περὶ Ζώων, Μέρει Α'. Βιβλ. Α'. Κεφ. Ε'.
76) Ὅρα Ἐπιφάν. Αἱρέσ. Λ. Ἀριθμ. 13.
77) Ὁ Βέζας.
78) Ἰσίδωρος ὁ Πηλωτ. Βιβλ. Α'. Ἐπισ. Ε'. Νείλῳ. καὶ Ἐπισ. ρλβ'. Τιμοθ. Ἀναγνώστης καὶ Θεοφύλακτος, καὶ Εὐθύμ. ἐν τοῖς ὑπομνήμασι.
79) Ὡς ὁ Σαλμάσιος παρὰ Καλμέτ, ἔνθ. ἀνωτ.
80) Ὡς Ἰσίδωρ. ὁ Πηλωτ. Βιβλ. Α'. Ἐπισ. ρλβ.
81) Ὅρα ἐν Α'. Βασιλ. Κεφ. ΙΔ'. 26.

ΕΤΟΣ Λ'.

§. 30.

Οὕτως ἐν τῇ ἐρήμῳ πολιτευόμενος ὁ Πρόδρομος, ἕως τῶ Τριακοστῶ ἔτους, κατ' αὐτὸ τοῦτο τῆς ἡλικίας αὐτοῦ τὸ λ'. (82)· ἢ τὸ λά. (83) ἢ τὸ λβ'. (84), ὡς ἄλλοι ἄλλως: πάντως ἐν ἔτει πεντεκαιδεκάτῳ τῆς Ἡγεμονίας Τιβερίου Καίσαρος (85), κινηθεὶς ὑπὸ τοῦ Πνεύματος ἐξῆλθε κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας, καὶ παῤῥησιαζόμενος, ὡς τῆς τοῦ Μεσίου ἐπιδημίας πρόδρομος καὶ προάγγελος (86). Τὸν τριακονταετεῖς τὴν ἡλικίαν καὶ ὁ παλαιὸς Νόμος (87) ἐπέτρεπε τὴν εἰς τὸν Ἱερατικὸν

82) Ἱππόλυτ. ὁ Θηβ. ἐν τῷ Χρον. Συντάγμ. ὅτις ὅμως παραλογίζεται, παρατείνων τὴν ὅλην τοῦ Βαπτιστοῦ ζωὴν, ἄχρις ἐτῶν λς'. ὅταν τὴν τοῦ σχεδὸν ὁμήλικος τῷ Ἰωάννῃ χριστοῦ, τὴν διορίζει ἕως τῶν τριῶν, καὶ τριάκοντα. Παραλογίζεται δ' ἓν, ἐὰν μὴ ἢ Γραφικὸν τὸ ἁμάρτημα.
83) Ὁ Ἀθην. Μελέτ. ἐν τῇ Ἐκκλισ. Ἱστορ. Βιβλ. Α'. Κεφ. Δ'. λέγει, ὅτι Ἰωάν, ἦν ἐτῶν λά. ὅτε τῆς ἐρήμου ἐξῆλθε. Πλὴν, ἂν ὁ Ἰησοῦς ἦν τότε ὡσεὶ ἐτῶν λ'. ἀρχόμενος (Λουκ. Γ'. 23.) φαίνεται ὅτι ὁ Ἰωάννης ἦν, τὸ πολὺ, λ. λήγων.
84) Ὁ Καλμέτης ἐν τῇ ἁρμονίᾳ. Ἀλλ' ἐν τῷ εἰς τὸν Ματθ. αὐτοῦ ὑπομν. (Κεφ. Γ'. 23.) προάγει ὅτι, τὴν ἡλικίαν τοῦ Ἰωάννου, ὑποτιθέμενος. Κατὰ ψῆφον τῶν ἐν χρονολόγοις δοκιμωτάτων, ex optimorum (ὡς φησὶ) chronologorum sententia, ὅτι ὅταν ὁ Ἰησοῦς ἐβαπτίσθη, ἦν ὡσεὶ λγ'. Ἐτῶν ἀρχόμενος· ὅθεν ἕπεται ὅτι ὁ Ἰωάννης τότε, τὸ λγ'. ἔτος σχεδὸν ἐπλήρου.
85) Λουκ. Γ'. 1.
86) Ματθ. Γ'. 1-12. Μάρκ. Α'. 1-8. Λουκ. Γ'. 1-18.
87) Ἀριθμῶν Δ'. ἀπὸ ἐτῶν κέ. καὶ ἐπάνω εἰσήγοντο οἱ Λευῖται εἰς τὰ περὶ τὴν σκηνὴν ὑπηρεσιάματα. Ἀλλ' ἐκ τῆς ά. τῶν Παραλειπομ. φαίνεται, ὅτι ἀπὸ τριακονταετίας ἤρχοντο τῆς τελείας Ἱερατικῆς λειτουργίας.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

εἰς τὴν Ἀφρικὴν τρέφονται (74). Οὐδὲ Καρίδες κατὰ Γραμματικὴν τῶν στοιχείων μετά θεσιν, τὰ Ἰχθύδια (75) ὡσὰν ἂν ἔζων ἢ τὰ θαλάσσια εἰς τὴν ἔρημον, ἢ ὁ ἐρημίτης παρὰ τὴν θάλασσαν. Οὐδὲ ἐγκρίδες ἐν μέλιτι, κατὰ τὴν τῶν Ἐβιωνέων παρανενοθευμένην τὸ Εὐαγγελίου ἀνάγνωσιν (76). Οὐδὲ τέως Ἀκράδες, οἷον εἰπεῖν Ἀχράδες, ὡς ἄλλοστις ἀνέγνω τῶν ὕστερον (77). Ἀλλ' Ἀκρίδες, οἱ Ἀκρέμονες, τὰ τῶν δένδρων Ἀκρόδρυα· ἢ ὀπῶραι ἄγριαι, ὡς πολὺ πιθανώτερον οἱ Παλαιοὶ κρίνουσι (78). Καὶ ἂν εἶναι θεμιτὸν νὰ ἀποτολμήσωμεν καὶ ἡμεῖς μικράν τινα τῆς Γράμματος παραποίησιν, Ἀγρίδες, τουτέστιν ἀγριόχορτα, ἢ ἀγριολάχανα, ἢ ἀγριόκαρποι. Καὶ πάλιν μέλι ἄγριον, ἐχὶ εἶδός τι οἷον τὸ μάννα (79)· οὐδὲ μέλι πικρότατον. καὶ πάσῃ γεύσει πολέμιον (80). Ἀλλ' ὀλιγώτερον μὲν ἴσως γλυκὺ, καὶ ὑπόπικρον. γλυκὺ δὲ ὅμως, καὶ εἰς γεῦσιν ὑποφερτὸν, οἷον εἰς τὴν Παλαιστίνην (81) καθὼς καὶ ἀλλαχοῦ, αἱ μέλισσαι περιπτάμεναι τὰς Δρυμῶνας κατασκευάζουσι, καὶ εἰς τὰ κοῖλα τῶν δένδρων καὶ τῶν πετρῶν τὰ γλάφη ποιλάκις, σιμβλεύουσαι ἀποθέτουσιν.

ΤΕΛΟΣ

---

74) Ὅρα Καλμέτην ἐν τοῖς εἰς τὸν Ματθ. ὑπομνήμ. Κεφ. Γ'. 4. Καὶ ἐν τῷ Βιβλιακῷ Λεξικῷ, ἐν Λέξει Locustae.

75) Ὅρα Βόχαρτον ἐν τῷ περὶ Ζώων, Μέρει Α'. Βιβλ. Α'. Κεφ. Ε'.

76) Ὅρα Ἐπιφάν. Αἱρέσ. Λ. Ἀριθμ. 13.

77) Ὁ Βέζας.

78) Ἰσίδωρος ὁ Πηλουσ. Βιβλ. Α'. Ἐπισ. Ε'. Νείλῳ. καὶ Ἐπισ. ρλβ'. Τιμοθ. Ἀναγνώστης καὶ Θεοφύλακτος, καὶ Εὐθύμ. ἐν τοῖς ὑπομνήμασι.

79) Ὡς ὁ Σαλμάσιος παρὰ Καλμὲτ, ἔνθ. ἀνωτ.

80) Ὡς Ἰσίδωρ. ὁ Πηλουσ. Βιβλ. Α'. Ἐπισ. ρλβ.

81) Ὅρα ἐν Α'. Βασιλ. Κεφ. ΙΔ'. 26.

Ἔτος Λ'.

§. 30.

Οὕτως ἐν τῇ ἐρήμῳ πολιτευόμενος ὁ Πρόδρομος, ἕως τῆ Τριακοστῆ ἔτους, κατ' αὐτὸ τοῦτο τῆς ἡλικίας αὐτοῦ τὸ λ'. (82)· ἤ τὸ λά. (83) ἤ τὸ λβ'. (84), ὡς ἄλλοι ἄλλως: πάντως ἐν ἔτει πεντεκαιδεκάτῳ τῆς Ἡγεμονίας Τιβερίε Καίσαρος (85), κινηθεὶς ὑπὸ τοῦ Πνεύματος ἐξῆλθε κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας, καὶ παῤῥησιαζόμενος, ὡς τῆς τοῦ Μεσίε ἐπιδημίας πρόδρομος καὶ προάγγελος (86). Τὸν τριακονταετεῖς τὴν ἡλικίαν καὶ ὁ παλαιὸς Νόμος (87) ἐπέτρεπε τὴν εἰς τὸν Ἱερατικὸν

82) Ἱππόλυτ. ὁ Θηβ. ἐν τῷ Χρον. Συντάγμ. ὅσις ὅμως παραλογίζεται, παρατείνων τὴν ὅλην τοῦ Βαπτισμοῦ ζωὴν, ἄχρις ἐτῶν λς'. ὅταν τὴν τοῦ σχεδὸν ὁμήλικος τῷ Ἰωάννῃ χριστοῦ, τὴν διορίζει ἕως τῶν τριῶν, καὶ τριάκοντα. Παραλογίζεται δ' ἔν, ἐὰν μὴ ᾖ Γραφικὸν τὸ ἁμάρτημα.

83) Ὁ Ἀθην. Μελέτ. ἐν τῇ Ἐκκλισ. Ἱστορ. Βιβλ. Α'. Κεφ. Δ'. λέγει, ὅτι Ἰωάν, ἦν ἐτῶν λά. ὅτε τῆς ἐρήμου ἐξῆλθε. Πλὴν, ἂν ὁ Ἰησοῦς ἦν τότε ὡσεὶ ἐτῶν λ'. ἀρχόμενος (Λουκ. Γ'. 23.) φαίνεται ὅτι ὁ Ἰωάννης ἦν, τὸ πολὺ, λ. λήγων.

84) Ὁ Καλμέτης ἐν τῇ ἁρμονίᾳ. Ἀλλ' ἐν τῷ εἰς τὸν Ματθ. αὐτοῦ ὑπομν. (Κεφ. Γ'. 23.) προάγει ἔτι, τὴν ἡλικίαν τοῦ Ἰωάννου, ὑποτιθέμενος. Κατὰ ψῆφον τῶν ἐν χρονολόγοις δοκιμωτάτων, ex optimorum (ὡς φησὶ) chronologorum sententia, ὅτι ὅταν ὁ Ἰησοῦς ἐβαπτίσθη, ἦν ὡσεὶ λγ. Ἐτῶν ἀρχόμενος· ὅθεν ἕπεται ὅτι ὁ Ἰωάννης τότε, τὸ λγ'. ἔτος σχεδὸν ἐπλήρου.

85) Λουκ. Γ'. 1.

86) Ματθ. Γ'. 1-12. Μάρκ. Α'. 1-8. Λουκ. Γ'. 1-18.

87) Ἀριθμῶν Δ'. ἀπὸ ἐτῶν κε. καὶ ἐπάνω εἰσήγοντο οἱ Λευῖται εἰς τὰ περὶ τὴν σκηνὴν ὑπηρεσίματα. Ἀλλ' ἐκ τοῦ ε'. τῶν Παραλειπομ. φαίνεται, ὅτι ἀπὸ τριακονταετίας ἤρχοντο τῆς τελείας Ἱερατικῆς λειτουργίας.

Τὸ, κυριώτερον εἰπεῖν, ζωοποιὸν, καὶ ζωηφόρον, πάχα τὸ μέγα, ἐν ᾧ ὑπὲρ ἡμῶν ἐτύθη χριστός. Καὶ ἕτω διορίζεσιν εἰς τὸν τριακοστὸν τρίτον χρόνον τὴν ἐπὶ γῆς ζωὴν καὶ ἀναστροφὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν· ἦν τινὲς καὶ ἔτι περαιτέρω προάγεσιν εἰς τὸν τριακοστὸν τέταρτον· Ἀλλ' ὐδεὶς ὅμως ἐγκρίνει τὴν τοῦ πατρὸς Εἰρηναίου γνώμην, τοῦ νομίσαντος (95), ὅτι ἐπέκεινα τῶν τεσσαράκοντα ἐτῶν, τὸ τεσσαρακοστὸν ἕκτον δηλαδὴ τῆς ἡλικίας ἄγων, ἢ καὶ πεντηκοντάτης σχεδὸν, τὸν διὰ σαυροῦ Θάνατον ὑπέσχε ὁ Κύριος.

Ἔ Τ Ο Σ Δ Α'.

§. 33.

Ἰδὲ κατ' ἐπιτομὴν ἡ τοῦ Κυρίου καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἱστορία, ἐκ τῶν τεσσάρων Εὐαγγελιστῶν συναρμολογεμένη ὡς οἷόντε ἐυκρινέστατα.

Ἐνθὺς μετὰ τὸ βάπτισμα, ἀνάγεται ὁ Ἰησοῦς ὑπὸ τοῦ πνεύματος εἰς τὴν ἔρημον. Τεσσαράκοντα ἡμερονύκτια, ὡς ὁ Μωσῆς ἐπὶ τοῦ Σινᾶ, νηστεύει. Μετὰ τὴν νηστείαν, ὡς ἀληθῶς ἄνθρωπος πεινᾷ. Εἶτα πειράζεται ὑπὸ τοῦ Διαβόλου τρὶς, καὶ τρὶς νικᾷ, ἀποπέμπον κατηχυμένον ἀφ' ἑαυτοῦ τὸν πειράζοντα. Μετὰ τὴν νίκην, ὑπὸ Ἀγγέλων διακονεῖται (1). Ἔπειτα διατρίβει εἰς τὴν Ναζαρὲτ τῆς Γαλιλαίας, ἡμέρας δεκαπέντε κατὰ τὸν Ἱερὸν Ἐπιφάνιον (2).

§. 34.

95) Βιβλ. Γ'. Κεφ. κβ'.
1) Ματθ. Δ'. 1-11.
2) Αἱρέσ. ΝΑ'. Ἀριθμ. 16.

§. 34.

Μετὰ ταῦτα ὁ Ἰωάννης ἐν Βηθαβαρᾷ, ἤ, ὡς ἄλλοι, ἐν Βηθανίᾳ (3) ὅπου μεταβὰς ἦν βαπτίζων, ἀφικνοῦνται πρὸς αὐτὸν Ἱερέων καὶ Λευϊτῶν, ἐξ Ἱερουσαλὴμ ἐπίτηδες εἰς τοῦτο ἀπεσταλμένων, ἂν εἴναι αὐτὸς ὁ Ἠλίας, ἢ ὁ Προφήτης; εἶπεν, ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ τοῦ χριστοῦ πρόδρομος· καὶ ὅτι ὁ χριστὸς μέσος αὐτῶν ἕστηκε, χωρὶς αὐτοὶ νὰ τὸν ἠξεύρουν (4).

§. 35.

Τῇ ἐπαύριον βλέπει πρὸς αὐτὸν ἐρχόμενον τὸν Ἰησοῦν ὁ Ἰωάννης, καὶ δίδει πάνδημον τὴν περὶ αὐτοῦ μαρτυρίαν: Ἴδε ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ. Περὶ οὗ ἤδη καὶ πρότερον ἦν περὶ αὐτοῦ μαρτυρήσας, ὅτι οὗτος ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ (5).

§. 36.

Τῇ ἐπαύριον πάλιν δακτυλοδεικτεῖ τὸν αὐτὸν πρὸς δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ὁ Ἰωάννης, οἵτινες ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ, καὶ ἐλθόντες ἔμειναν παρ' αὐτῷ τὴν ἡμέραν ἐκείνην (6). Εἷς ἐκ τούτων ἦν ὁ Ἀνδρέας, ὁ δὲ ἄλλος ἀγνοεῖται (7). Κατὰ τὴν αὐτὴν δ' ἐκείνην ἡμέραν ὁ Ἀνδρέας ὡδήγησε πρὸς τὸν ποθούμενον Μεσ-

C 5 σίαν,

3) Οἱ πατέρες, καὶ οἱ Ἐξηγηταὶ εἰς τὸ τοῦ τόπου ὄνομα διαφέρονται, ἐπειδὴ τῶν Ἀντιγράφων, ἄλλα μὲν εἶχον ἐκεῖνο, ἄλλα δὲ τοῦτο· (ὅρα τὸν Ἐπιφ. Αἱρέσ. ΝΑ'. Ἀριθμ. 15.
4) Ἰωάν. Α'. 19-28.
5) Ἰωάν. Α'. 29-38.
6) Ἰωάν. Α'. 35-45.
7) Ἐπιφάν. Αἱρέσ. ΝΑ'. Ἀριθμ. 14. λέγει, ἢ τὸν Ἰωάννην τοῦτον εἶναι, ἢ τὸν Ἰάκωβον· ἕνα δηλαδὴ τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Τὸ, κυριώτερον εἰπεῖν, ζωοποιὸν, καὶ ζωηφόρον, πάσχα τὸ μέγα, ἐν ᾧ ὑπὲρ ἡμῶν ἐτύθη χριστός. Καὶ ἕτω διορίζεσιν εἰς τὸν τριακοστὸν τρίτον χρόνον τὴν ἐπὶ γῆς ζωὴν καὶ ἀναστροφὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν· ἤν τινες καὶ ἔτι περαιτέρω προάγεσιν εἰς τὸν τριακοστὸν τέταρτον· Ἀλλ' ὐδεὶς ὅμως ἐγκρίνει τὴν τοῦ πατρὸς Εἰρηναίου γνώμην, τοῦ νομίσαντος (95), ὅτι ἐπέκεινα τῶν τεσσαράκοντα ἐτῶν, τὸ τεσσαρακοστὸν ἔκτον δηλαδὴ τῆς ἡλικίας ἄγων, ἢ καὶ πεντηκοντάτης σχεδὸν, τὸν διὰ σαυρῶ Θάνατον ὑπέσῃ ὁ Κύριος.

Ἔτος ΔΑ'.

§. 33.

Ἰδὲ κατ' ἐπιτομὴν ἡ τοῦ Κυρίου καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἱστορία, ἐκ τῶν τεσσάρων Εὐαγγελιστῶν συναρμολογουμένη ὡς οἷόντε ἐυκρινέστατα.

Ἐνθὺς μετὰ τὸ βάπτισμα, ἀνάγεται ὁ Ἰησοῦς ὑπὸ τοῦ πνεύματος εἰς τὴν ἔρημον. Τεσσαράκοντα ἡμερονύκτια, ὡς ὁ Μωσῆς ἐπὶ τοῦ Σινᾶ, νηστεύει. Μετὰ τὴν νηστείαν, ὡς ἀληθῶς ἄνθρωπος πεινᾷ. Εἶτα πειράζεται ὑπὸ τοῦ Διαβόλου τρὶς, καὶ τρὶς νικᾷ, ἀποπέμπον κατηχυμένον ἀφ' ἑαυτοῦ τὸν πειράζοντα. Μετὰ τὴν νίκην, ὑπὸ Ἀγγέλων διακονεῖται (1). Ἔπειτα διατρίβει εἰς τὴν Ναζαρὲτ τῆς Γαλιλαίας, ἡμέρας δεκαπέντε κατὰ τὸν Ἱερὸν Ἐπιφάνιον (2).

§. 34.

---

95) Βιβλ. Γ'. Κεφ. κβ'.

1) Ματθ. Δ'. 1-11.

2) Αἱρέσ. ΝΑ', Ἀριθμ. 16.

§. 34.

Μετὰ ταῦτα ὁ Ἰωάννης ἐν Βηθαβαρᾷ, ἤ, ὡς ἄλλοι, ἐν Βηθανίᾳ (3) ὅπου μεταβὰς ἦν βαπτίζων, ἐγωιηθεὶς δὲ ὑπό[illegible] Ἱερέων καὶ Λευϊτῶν, ἐξ Ἱερουσαλὴμ ἐπίτηδες εἰς τοῦτο ἀπεσταλμένων, ἂν εἴναι αὐτὸς ὁ Ἠλίας, ἢ ὁ Προφήτης; εἶπεν, ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ τοῦ χριστοῦ πρόδρομος· καὶ ὅτι ὁ χριστὸς μέσος αὐτῶν ἔστηκε, χωρὶς αὐτοὶ νὰ τὸν ἠξεύρουν (4).

§. 35.

Τῇ ἐπαύριον βλέπει πρὸς αὐτὸν ἐρχόμενον τὸν Ἰησοῦν ὁ Ἰωάννης, καὶ δίδει πάνδημον τὴν περὶ αὐτοῦ μαρτυρίαν: Ἴδε ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ. Περὶ οὗ ἤδη καὶ πρότερον ἦν περὶ αὐτοῦ μαρτυρήσας, ὅτι οὗτος ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ (5).

§. 36.

Τῇ ἐπαύριον πάλιν δακτυλοδεικτεῖ τὸν αὐτὸν πρὸς δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ὁ Ἰωάννης, οἵτινες ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ, καὶ ἐλθόντες ἔμειναν παρ' αὐτῷ τὴν ἡμέραν ἐκείνην (6). Εἷς ἐκ τούτων ἦν ὁ Ἀνδρέας, ὁ δὲ ἄλλος ἀγνοεῖται (7). Κατὰ τὴν αὐτὴν δ' ἐκείνην ἡμέραν ὁ Ἀνδρέας ὡδήγησε πρὸς τὸν ποθούμενον Μεσ-

C 5 σίαν,

3) Οἱ πατέρες, καὶ οἱ Ἐξηγηταὶ εἰς τὸ τοῦ τόπου ὄνομα διαφέρουσιν, ἐπειδὴ τῶν Ἀντιγράφων, ἄλλα μὲν εἶχον ἐκεῖνο, ἄλλα δὲ τοῦτο· (ὅρα τὸν Ἐπιφ. Αἱρέσ. ΝΑ'. Ἀριθμ. 13.

4) Ἰωάν. Α', 19-28.

5) Ἰωάν. Α', 29-38.

6) Ἰωάν. Α'. 35-43.

7) Ἐπιφάν. Αἱρέσ. ΝΑ'. Ἀριθμ. 14. λέγει, ἢ τὸν Ἰωάννην τοῦτον εἶναι, ἢ τὸν Ἰάκωβον· ἕνα δηλαδὴ τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου.

σίαν, καὶ τὸν Ἀδελφὸν τὸν Ἴδιον Σίμωνα, ὃν ὁ Ἰησοῦς προσελθόντα μετωνόμασε Κηφᾶν (8), ὅπερ ἑρμηνεύεται Πέτρος.

§. 37.

Τῇ ἐπαύριον ἐξερχόμενος ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἀπαντᾷ τὸν Φίλιππον, καὶ τὸν προσκαλεῖ. Ὁ δὲ Φίλιππος ἀκολουθῶν ἔλκει μεθ' ἑαυτοῦ συνακόλουθον τὸν Ναθαναὴλ, καί τοι κατ' ἀρχὰς, διὰ τὴν μὴ καλὴν ὑπόληψιν τῆς Ναζαρὲτ, ἐξ ἧς ὁ Ἰησοῦς ἐλέγετο εἶναι, εἰς τὴν πρόσκλησιν ὑποδισάσαντα. Τοῦτον ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς ἐρχόμενον, ἐπαινεῖ ὡς ἄδολον Ἰσραηλίτην. Ὁ δὲ Ναθαναὴλ μεταβαλὼν τὸν δισταγμὸν εἰς πίστιν, γνωρίζει καὶ ὁμολογεῖ τὸν Ἰησοῦν υἱὸν τοῦ Θεοῦ, καὶ Βασιλέα τοῦ Ἰσραὴλ (9).

§. 38.

Μετὰ τρίτην ἡμέραν (10) ἀφ' ἧς ὁ Κύριος ἀπὸ Βηθαβαρᾶ ἀνεχώρησεν, ἔφθασεν ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας· καὶ μεταβαλὼν ἐκεῖ τὸ ὕδωρ εἰς οἶνον ἐτέλεσε τὸ πρῶτον σημεῖον. εὑρεθεὶς μετὰ τῆς Μητρὸς αὐτοῦ, καὶ μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἰς τὸν γάμον (11), ὅπου,

---

8) Τὸ δὲ Κήφ, ἢ Κηφὰ φωνὴ χαλδαϊκὴ, δηλοῦσα πέτραν· (Καλμὲτ ἐν ὑπομν. εἰς τὸν Ἰωάν.) Ἡδὲ φωνὴ καὶ παρὰ τῷ Ἰωβ εὑρίσκεται Κεφ. Λ'. 6. Καὶ παρὰ τῷ Ἱερεμίᾳ Δ'. 29. Ἱερώνυμος δὲ ἐν τῷ περὶ Ἑβραϊκῶν ὀνομάτων, ἃ φησὶν, Ἑβραϊκὸν εἶναι τὸ Κηφᾶς, ἀλλὰ τῆς Σύρων φωνῆς· σημαίνειν δὲ, τὸ στερεὸν καὶ ἀντίτυπον.

9) Ἰωάν. Α'. 44 - 52.

10) Ὡς Ἐπιφάνιος γράφει Αἱρέσ. ΝΑ'. Ἀριθμ. 16. καὶ 21.

11) Ἰωάν. Β'. 1-11.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ὅπε, ἐπειδὴ δὲν ἀναφέρεται ὡς Παρὼν καὶ ὁ Ἰωσήφ, πιθανώτατον εἶναι ὅτι δὲν ἔζη, προαποθανὼν ἤδη, μηδὲ πολὺ ἐπιζήσας μετὰ τὸ δωδέκατον ἔτος τὸ ἀπὸ τῆς τε Κυρίε Γεννήσεως (12). Τίς δὲ ἦν ὁ ἐν τῷ γάμῳ ἐκείνῳ τῷ ἐν Κανᾷ νυμφευόμενος; τινὲς λέγεσιν ὅτι Σίμων ὁ Κανανίτης (13). Ἄλλοι ὅτι ἄλλος.

§. 39.

Μετὰ τὸν γάμον καταβὰς εἰς Καπερναὲμ, καὶ ὀλίγας ἐκεῖ διατρίψας ἡμέρας, ἀνέβη εἰς Ἱεροσόλυμα διὰ τὴν προσεγγίζουσαν ἑορτὴν τε Πάσχα· ὅπε ποιήσας Φραγγέλιον, ἐξέβαλεν ἐκ τε Ναε τὲς πωλῦντας καὶ ἀγοράζοντας, καὶ τὲς κερματισάς· τετέσι, τὲς τὰ νομίσματα τὰ ξενικὰ, εἰς τὰ ἐπιχώρια (ἢ τάχα καὶ τῶν ἐπιχωρίων τὰ μεγάλα εἰς λεπτότερα·) ἐκ ἀκερδῶς μεταλλάσσοντας. Ὅτε καὶ ἐρωτηθεὶς, ἐν ποίᾳ ἐξεσίᾳ ταῦτα ποιῶ; προεῖπεν ὑπὸ τὴν ἀλληγορίαν τῆς καθαιρέσεως καὶ ἀνεγέρσεως τε Ναε, τὸν θάνατον τὸν αὐτε, καὶ τὴν τριήμερον ἐξανάστασιν. Κατ' αὐτὸ τὸ Πάσχα (ὅ τὸ πρῶτον ἦν τε Κηρύγματος·) διὰ τὰ πολλὰ σημεῖα ἃ ἐποίησε, καὶ ὧν εἶδεις τῶν Εὐαγ- Α'. Πάσχα

C 5 γελι-

12) Ἂν ἦτον ὁ Ἰωσὴφ ἐτῶν π'. πλεῖω, ἢ ἐλάσσω, ὅτε ἐμνηστεύθη τὴν παρθένον κατὰ τὸν Ἱερὸν Ἐπιφάνιον (Αἱρέσ. ΟΗ'. Ἀριθμ. 5. Καὶ Αἱρέσ. ΝΑ'. Ἀριθμ. 1.) ἦτον λοιπὸν ὀλίγον πλέον ἢ ἐννενηκοντάτης, ὅταν δωδεκαέτην ἀνεζήτει τὸν Ἰησοῦν ὅτε, καὶ μετ' ὀλίγον λέγεται ὅτι ἐτελειώθη· (Ἐπιφάν. Αὐτ. Ἀριθμ. 10.) Καὶ ἐκ ἄρα ἀποδεκτὴ τε Ἀθηνῶν Μελετίε ἡ γνώμη, τε (Ἐκκλ. Ἱστορ. Βιβλ. Α'. Κεφ. Δ'.) προάγοντος τὴν ζωὴν τε Ἰωσὴφ, ἕως τῆς, μετὰ τὴν τεσσαρακονθήμαρον νηστείαν, διατριβῆς τε Σωτῆρος εἰς Ναζαρὲτ, καὶ ὥτως ἐπιμετρούντος τῷ Μνήσορι, ἔτη βίε δέκα πρὸς τοῖς ἑκατόν.

13) Νικηφόρος ὁ Κάλλιστος Ἐκκλ. Ἱστορ. Βιβλ. Η'. Κεφ. λ'.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

γελισῶν ἀπέδωκε τὴν διήγησιν, πολλοὶ ἐδειξαν ὅτι ἐπίσευσαν εἰς αὐτόν. Ἀλλὰ τούτων ἡ πίσις εἰς τὸ καρδιογνώστην δὲν ἦτον ἄδηλος· (14) πόσον εἶχε τὸ ῥίζωμα· (15) Ἐπίσημος τῶν ἄλλων ἦν ὁ Νικόδημος, ἄρχων τὴν τάξιν, Φαρισαῖος τὴν ἐπαγγελίαν, νομομαθὴς καὶ πεπαιδευμένος τὰς Ἱερὰς Γραφάς· ὅστις ἐλθὼν πρὸς τὸν Ἰησοῦν νυκτὸς, πολλὰ διερωτήσας ἤκουσε, καὶ ἐδιδάχθη λόγια φωτὸς, δι' ὧν κατέσχε τὴν ἡμέρας (16).

§. 40.

Διέβη μετέπειτα ὁ Ἰησοῦς μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἀπὸ τῆς Ἱερουσαλὴμ εἰς ἄλλο μέρος τῆς Ἰουδαίας, καὶ ἐκεῖ ἐβάπτιζεν. Ἐξ ἄλλου μέρους ἐβάπτιζε καὶ ὁ Ἰωάννης ἐν Αἰνών, ἐγγὺς Σαλείμ. Τότε οἱ μαθηταὶ βλέποντες τὴν περὶ τὸν Ἰησοῦν συνδρομὴν, καὶ ὑπεξερχόμενοι καὶ ὑπὸ τῶν Φαρισαίων, ἀποκλαίονταί που πολυπραγμονέσερον ἀναζητοῦντες παρὰ τοῦ Διδασκάλου αὐτῶν περὶ τοῦ καθαρισμοῦ τοῦ ὑπὸ ἐκείνου· ὁ Ἰωάννης ὅμως, ἐπιβεβαιοῖ πάλιν τὰς αὐτὰς, ἃς καὶ πρότερον ἔδωκεν ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ μαρτυρίας: ἐκεῖνον μὲν τὸν ἀληθινὸν εἶναι Μεσσίαν κηρύττων, ἑαυτὸν δὲ μόνον ἐκείνου πρόδρομον· ἐκεῖνον μὲν τὸν Νυμφίον, ἑαυτὸν δὲ τοῦ Νυμφίου φίλον· τοιοῦτοι παράνυμφον (17). Καὶ ἐδῶ φαίνεται ὅτι τὸ τοῦ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου κήρυγμα ἔλαβε τέλος.

§. 4

14) Ἰωάν. Β'. 12 - 25.
15) Ὅρα Χρυσόστ. Θεοφύλ. Εὐθύμ. ἐν τοῖς ὑπομνήμασι.
16) Ἰωάν. Γ'. 1 - 21.
17) Ἰωάννου Γ'. 22 - 36.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

§. 41.

Οὗτος ὁ κήρυξ τῆς μετανοίας, καὶ τῶν ἀνομούντων εὐπαῤῥησίασος καὶ αὐτηρὸς ἐπιπλήκτωρ, ἐλέγχων Ἡρώδην τὸν Ἀντίπαν διὰ τὴν ἄθεσμον ἁρπαγὴν καὶ μίξιν Ἡρωδιάδος τῆς γυναικὸς Φιλίππε τῦ ἀδελφῦ αὐτῦ, συνελήφθη ὑπ' ἐκείνε, καὶ δέσμιος ἐν Μαχαιρῦντι τῷ Φρερίῳ (18) ἐφυλακίσθη. Ὅτε καὶ ἐυθὺς ἴσως ἤθελε θανατωθῇ, ἂν ἔλειπεν ἡ συσολὴ τῦ τυράννε, διὰ τὴν τῦ ὄχλε πρὸς τὸν Ἰωάννην ἄκραν ἐυλάβειαν καὶ ὑπόληψιν, καὶ προσέτι καὶ διὰ τὸ ὁποῖονδήποτε σέβας, τὸ ὁποῖον ἐξ ἀρχῆς καὶ αὐτὸς πρὸς τὸν δίκαιον καὶ ἅγιον ἄνδρα ὑπέτρεφε (19). Τότε Ἰησῦς ἀκέσας ὅτι Ἰωάννης παρεδόθη· (20) καὶ προσέτι γινώσκων ὅτι ἐσκανδαλίζοντο κατ' αὐτῦ οἱ Φαρισαῖοι, διάτε τὲς μαθητὰς αὐτῦ, καὶ διὰ τὸ ἐκείνων βάπτισμα (21). Τὴν Ἰδαίαν καταλιπὼν, ἐξῆλθεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν. Τινὲς ἦν θαυμάζεσι, πῶς ὁ Ἰησῦς μετὰ τὴν Ἰωάννε ἀποφυλάκωσιν ἐπορεύθη εἰς τὴν τῦ διώκτε Ἡρώδε ἐπικράτειαν. Δύναταί τις ὅμως νὰ συλλογισθῇ ὄχι παντελῶς ἀπιθάνως, ὅτι ἡ τῶν δύο μεγάλων Διδασκάλων ἀντιπαράθεσις, τὲς ὁποίες οἱ πλείονες δὲν ἐπίσευον τόσον ὁμόφρονας, ἔπειθεν ἴσως καὶ

---

18) Ἰώσηπ. Ἀρχαιολ. Βιβλ. ΙΗ'. Κεφ. ζ'. τινὲς ὅμως ὑπολαμβάνεσιν ὅτι ἡ τῦ Ἰωάννε κάθειρξις ἔγινεν ἀλλαχῦ· ἐπειδὴ λέγεσιν, ὅτι ἡ ἐν τῇ περαίᾳ Μαχαιρὰς τότε ὑπέκειτο Ἀρέθα τῷ Βασιλεῖ τῆς Ἀραβίας, πενθερῷ τῦ Ἡρώδε ὄντι, ὃ τὴν θυγατέρα ἔτος γυναῖκα νόμιμον ἔχων ἀπέπεμψεν.

19) Ματθ. ΙΔ'. 3-5. Μάρκ. ϛ'. 17-20. Λουκ. Γ'. 19-20.

20) Ματθ. Δ'. 12.

21) Ἰωάνν. Δ'. 1. 2. 3.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

καὶ τὸν Ἡρώδην μετὰ τὴν καταδρομὴν τοῦ ἑνὸς, ἀφήσῃ τὸν ἕτερον ἀνενόχλητον.

§. 42.

Καθ' ὁδὸν ἦν διὰ τῆς Σαμαρείας ὁ Ἰησοῦς διερχόμενος, εἰς τὴν πόλιν Σιχάρ, παρὰ τὸ φρέαρ, συνήντησέ τε καὶ συνωμίλησε μετὰ τῆς γυναικὸς τῆς Σαμαρείτιδος· ἥτις ἐλθοῦσα διὰ νὰ ἀντλήσῃ ὕδωρ, εὗρε ἐκεῖ τοῦ ζῶντος ὕδατος τὴν πηγὴν, καὶ ἐποτίσθη τῆς ἀληθοῦς Θεογνωσίας τὰ ζωηρὰ νάματα· ἅμα δὲ καὶ ἀπόστολος ἡ αὐτὴ ἀνεφάνη εἰς τοὺς ὁμοπατρίους αὐτῆς Σαμαρείτας, ἀναγγείλασα αὐτοῖς τὸν Προφήτην τὸν αὐτὴν κατηχήσαντα. Ἐξ ὧν πολλοὶ ἐπαρακινήθησαν νὰ ἐξέλθωσιν εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ, καὶ νὰ τὸν παρακαλέσωσιν νὰ μείνῃ παρ' αὐτοῖς δύο ἡμέρας, καὶ τοσοῦτον νὰ πιστεύσωσιν εἰς τὴν διδασκαλίαν αὐτοῦ τὴν Οὐράνιον (22).

§. 43.

Ἐξ ἐκείνων, ἅ, μετὰ τὴν τῆς Σαμαρείτιδος συνέντευξιν καὶ συνομιλίαν, εἶπεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τοὺς μαθητάς τε: Οὐχ ὑμεῖς λέγετε, ὅτι ἐστὶ τετράμηνος καὶ ὁ θερισμὸς ἔρχεται; (23) συμπεραίνεται σαφῶς τὸ τέλος τοῦ πρώτου ἐνιαυτοῦ τοῦ Σωτηριώδους κηρύγματος· ὁ Θερισμὸς ἔπιπτε μετὰ τὸ πάσχα· ἑορτάζετο δὲ τὸ πάσχα τῇ ιδ'. τοῦ Νισάν, ὅστις Μὴν συντρέχων τῷ καθ' ἡμᾶς Μαρτίῳ, καὶ μέχρι Ἀπριλίου πολλάκις ἀπλώνετο. Ὁ Θερισμὸς πρῶτ

22) Ἰωάν. Δ'. 4-42.
23) Ἰωάν. Δ'. 35.

Δημόσιο Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ῆς Κριθῆς, ἀκολούθως τῷ Σίτῳ, ἐλάμβανε τέλος περὶ τὴν ἑορτὴν τῆς πεντηκοστῆς ὅτε καὶ αἱ τῶν γεννημάτων ἀπαρχαὶ ἐν τῷ Ναῷ προσεφέροντο. Ἐὰν τοίνυν ἀριθμήσωμεν μῆνας δύο σχεδὸν ἀπὸ τῷ πάσχα ὡς τῆς πεντηκοστῆς· συναριθμήσωμεν δὲ ἔτι μῆνας δύο καὶ πρὸς, πρὸ τῷ πάσχα· εἰς ἀναπλήρωσιν τῷ τετραμηνίου, εὑρίσκομεν ὅτι κατ' ἀρχὰς τῷ Ἰανναρίου παρεδόθη ὁ Βαπτιστὴς Ἰωάννης· ἤτοι ἐν ἀρχῇ τῷ παρ' Ἑβραίοις Μηνὸς Σεβάτ. Καὶ ἔτως εὐλόγως τὸ ἀπ' ἐντεῦθεν δυνάμεθα νὰ λογαριάζωμεν τῆς Εὐαγγελικῆς κηρύξεως τὸ ἔτος τὸ Δεύτερον.

ΈΤΟΣ ΛΒ'.

§. 44.

Ἐκ τῆς Σαμαρείας ὁ Ἰησῦς ἀπελθὼν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἐκήρυσσε τὸ Εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας τῷ Θεῷ· (1) καὶ πολλὰ σημεῖα εἰς Καπερναοὺμ ἐκτελέτας (2), μετέβη καὶ εἰς Ναζαρὲτ ἐν ᾗ ἀνετράφη· ἔνθα εἰσελθὼν κατὰ τὸ σύνηθες εἰς τὴν Συναγωγὴν ἐν ἡμέρᾳ Σαββάτῳ, προσεφήρμοζε πρὸς ἑαυτὸν τὴν Ἡσαΐου τῷ Προφήτῳ περικοπὴν (3). Πνεῦμα Κυρίου ἐπ' ἐμὲ, κτ. Ἅπαντες οἱ ἀκροαταὶ Θαυμάζοντες τὴν χάριν τῆς Διδασκαλίας αὐτῷ, ἐξευτέλιζον ἐκ τῷ πάλαι μέρους, καὶ κατεφρόνουν τὴν ταπεινότητα τῷ γένους τῷ· οὐχ ἔτος ἐστὶν ὁ τῷ τέκτωνος υἱὸς; καὶ ἔτως

(1) Μάρκ. Α'. 14. 15. Λουκ. Δ'. 14. 15.
(2) Λουκ. Δ'. 23.
(3) Ἡσαΐ. ΙΑ'. 2.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ἔτως ἔδωκαν ἀφορμὴν εἰς τὸ σόμα τῆς ἀληθείας
εἰπῇ, τὸ: ἐδεὶς Προφήτης δεκτὸς ἐν τῇ ἰδ
πατρίδι· καὶ νὰ τὲς ἀποφασίσῃ ἀναξίσς τῶν Θα
ματεργιῶν καὶ τῶν ἐυεργετημάτων, ὧν παρ' αὐτῆ
Καπερναΐται ἀπήλαυσαν. Διὸ Θυμωθέντες οἱ N
ζαρηνοὶ, ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω τῆς πόλεως, καὶ
ἀνέβασαν εἰς τὸ ὀφρύδιον τὲ ὄρες, μελετῶντες ἐκ
θεν νὰ τὸν κρημνίσωσι· πλὴν, ὁ Ἰησῦς διῆλθε
μέσε τῶν τετυφλωμένων ἐκείνων· καὶ κατελθὼν
Καπερναὲμ (4). πάλιν ἐκεῖ τὸ ἐφεξῆς ὡς ἐπὶ τὸ πλ
σον εἶχε τὴν οἴκησιν· (5) διαδιδὲς ἐκεῖθεν εἰς
ἐυγνωμονεξέρες Γαλιλαίες τὸ Σωτηριῶδες φῶς
Ἐυαγγελικῆς ἐπιλάμψεως (6).

§. 45.

Μεταβὰς εἰς Κανᾶ, προσκαλεῖται ὑπότινος Β
σιλικὲ ὑπηρέτε νὰ ἐπισρέψῃ ταχέως ἐκεῖθεν πρὸ
εἰς Καπερναὲμ διὰ νὰ ἰατρεύσῃ τὸν ὑὸν αὐτῆ, πνέ
τα ἤδη τὰ ὀλοίθια· ὁ δὲ Ἰησῦς ἐπιπλήξας αὐ
ὅτι χωρὶς σημεῖα καὶ τέρατα δὲν πισεύσι· τέ
ὕπαγε (εἶπεν·) ὁ ὑός σε ζῇ. Ὁ δὲ, πισεύσας,
ἐπανερχόμενος ἀπαντᾷ τὲς δέλες καθ' ὁδὸν φέρ
τας αὐτῷ τὰ χαρμόσυνα Ἐυαγγέλια, δι' ὧν μανθά
ὅτι κατὰ τὴν αὐτὴν ἑβδόμην ὥραν, καθ' ἣν ὁ
ζωῆς ἔχων τὴν ἐξεσίαν ὡμίλησεν εἰπὼν, ὅτι ζῇ
μονονεχὶ ἀποθνήσκων ὑός αὐτῆ ἐπανέζησεν· ὅ
ἐ

4) Λεκ. Δ. 16-31.
5) Ματθ. Δ'. 13. κξ.
6) Ἰωάν. Δ'. 43-45.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ἐπίσευσε καὶ αὐτὸς, καὶ πᾶσα ἡ οἰκία αὐτοῦ· τοῦτο δεύτερον σημεῖον ἀριθμεῖται τῶν ἐν Κανᾷ (7).

§. 46.

Τὸ ἐντεῦθεν ἀπὸ Καπερναοὺμ Περιῶν κύκλω εἰς πάντα τὰ περὶ τὴν λίμνην Γεννησαρὲτ μέρη ἄπλωνε τὸ κήρυγμα, ἐχ ὡς οἱ Γραμματεῖς ματαίας τινὰς παραδόσεις προφέρων, ἀλλ' ὡς ἐξουσίαν ἔχων τὰς διδασκαλίας ποιούμενος (8). Μετὰ δὲ παρέλευσιν ἡμερῶντινων, περιπατῶν εἰς τὸ παραθαλάσσιον τῆς Γαλιλαίας, προσκαλεῖ ὀπίσω αὐτοῦ τοὺς δύο ἀδελφοὺς, Πέτρον καὶ Ἀνδρέαν· καὶ προβὰς ὀλίγον ἐξελέξατο καὶ τοὺς ἄλλους δύο, καὶ αὐτοὺς αὐταδέλφους Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην. Ἐκείνους μὲν εἰς καιρὸν ὅπου ἔρριπταν τὰ δίκτυα· τούτους δὲ, ὅταν ἐπεμελοῦντο νὰ τὰ συμπιάσουν. Καὶ ἐκεῖνοι δὲ καὶ ἕτοι, εὐθὺς τὰ ἄφησαν ὅλα, καὶ ἠκολούθησαν· (9) ἐν μιᾷ δὲ τῶν ἡμερῶν παρὰ τὴν λίμνην, περικυκλούμενος ὑπὸ τοῦ πλήθους ὅπου ἐπεθύμουν νὰ ἀκούσουν τὸν λόγον, ἐμβὰς εἰς τὸ πλοιάριον τοῦ Σίμωνος, ἐδίδασκε τοὺς ὄχλους· καὶ μετὰ τὴν διδασκαλίαν ἐπρόσταξε τὸν Πέτρον νὰ ῥίψῃ τὰ δίκτυα· καὶ ἡ ἄγρα πολυπληθεστάτη, ὥστε τὸ δίκτυον διερρήγνυτο, καὶ τὰ πλοῖα παραφορτιζόμενα σχεδὸν ἐβυθίζοντο, εἰς θαῦμα τῶν παρόντων καὶ ἔκπληξιν (10).

§. 47.

---

7) Ἰωάν. Δ'. 45-54.
8) Ματθ. Δ'. 13-16. Μάρκ. Α'. 21. 22. Λουκ. Δ'. 31-32.
9) Ματθ. Δ'. 18-22. Μάρκ. Α'. 16-20.
10) Λουκ. Ε'. 1-10.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

§. 47.

Εἰς μίαν ἔπειτα τῶν τῆς Καπερναὺμ Συναγ
γῶν εἰσελθὼν, ἰατρεύει τὸν δαιμονῶντα· ἔα (κρ
ζοντα, ὡς ὑπὸ τῦ κακοδαίμονος κινέμενον:) τί ἡμ
καὶ σοὶ Ναζαρηνέ ἦλθες ἀπολέσαι ἡμᾶς;
δάσε τίς ἔι ὁ ἅγιος τῦ Θεῦ (11). Εὐθὺς δὲ
τῆς Συναγωγῆς ἐπορεύθη ὁ Ἰησῦς εἰς τὴν οἰκίαν
Σίμωνος, καὶ ἐκεῖ ἐθεράπευσε σφοδρῶς πυρέσσο
τὴν τότε πενθερὰν· (12) καὶ ἡ κλινήρης παρ αὐτὰ
λεον ἀναῤῥωθεῖσα ἄφησε τὴν ἐφ' ἧς κατέκειτο κλ
νην, καὶ ἐξυπηρέτει. Πρὸς δὲ τὸ ἑσπέρας τῆς αὐτ
ἡμέρας, ἥπλωσε τὴν θαυματεργὸν αὐτῦ δύναμιν,
ἐπὶ πάντας τὸς ἐκεῖ προσενεχθέντας αὐτῷ ἀσθεν
καὶ δαιμονῶντας τῆς πόλεως (13).

§. 48.

Ἐξελθόντι εἰς τόπον ἔρημον καὶ προσευχομέ
οἱ Μαθηταὶ ἀναγγέλλεσιν αὐτῷ, ὅτι πλῆθος ὄχ
τὸν ζητῦσιν. Ἀλλ' ὁ Ἰησῦς ἀποκριθεὶς, ὅτι πρέπον εἰ
νὰ Εὐαγγελιθῇ τὴν βασιλείαν τῦ Θεῦ καὶ εἰς ἄλ
πόλεις· καὶ ὅτι δι' αὐτὸ τῦτο ἀπεσάλη· ἀκολέθ
περιῆγε πᾶσαν τὴν Γαλιλαίαν κηρύσσων καὶ θαυμ
τεργῶν (14). Κατὰ ταύτην δὲ τὴν περιήγησιν, θέλ
σι τινὲς (15), ὅτι καὶ ἡ Μαγδαληνὴ Μαρία ἠλευθερώ
ἀπὸ τὰ ἑπτὰ δαιμόνια (16). Καὶ Ἰωάννα ἡ γυνὴ
χα

11) Μάρκ. Α'. 25-28. Λεκ. Δ'. 33-37.
12) Ματθ. Η'. 14. 15. Μάρκ. Α'. 29-31. Λεκ. Δ'. 38. 39.
13) Ματθ. Η'. 16. 17. Μάρκ. Α'. 32-34. Λεκ. Δ'. 40. 41.
14) Ματθ. Δ'. 23. Μάρκ. Α'. 35-39. Λεκ. Δ'. 42-44.
15) Ἀυγεσῖνος ὁ Καλμέτης ἐν τῇ Ἁρμονίᾳ.
16) Μάρκ. ις'. 19.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Χαζᾶ παρ' αὐτῆ ἐυεργετήθη, καὶ Σωσάννα, καὶ ἕτεραι πολλαὶ, αἵτινες εἰς τὸ ἑξῆς ἀκολουθοῦσαι διηκόνουν αὐτῷ ἀπὸ τῶν ὑπαρχόντων αὐταῖς (17). Ἡ δὲ φήμη τῶν ἐξαισίων Θαυματοποιϊῶν καὶ Ἰάσεων τούτων διεδόθη εἰς πᾶσαν τὴν Συρίαν, ὅθεν ἀπανταχόθεν συνήρχοντο, καὶ ἐθεραπεύοντο ἀκολουθοῦντες τῷ Ἰησοῦ ὄχλοι πολλοὶ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, καὶ Δεκαπόλεως, καὶ Ἱεροσολύμων, καὶ Ἰουδαίας, καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου (18).

§. 49.

Ἐν τούτοις καὶ τὸν λεπρὸν ὁ Θεῖος Ἰατρὸς ἐκαθάρισε, παραγγείλας αὐτῷ, νὰ σιγήσῃ μὲν τὸν καθαρίσαντα, νὰ ἀπέλθῃ δὲ ὅμως καὶ νὰ δείξῃ τοῖς Ἱερεῦσι τὸν καθαριθέντα, προσφέρων ἅμα καὶ τὸ ὑπὸ Μωσέως (19) ὑπὲρ τοῦ καθαρισμοῦ διατεταγμένον. Ἀλλ' ὁ Θεραπευθεὶς ἔγινε τῆς παραδόξου ἰάσεως διαπρύσιος κήρυξ· διὸ καὶ πάντοθεν τοῦ πλήθους συρρέοντος, ὁ Ἰησοῦς πολλάκις ἦν ἐν ταῖς ἐρήμοις ὑποχωρῶν καὶ προσευχόμενος (20).

§. 50.

Ἐπιστρέψας δὲ δι' ἡμερῶν εἰς Καπερναοὺμ, ἐκεῖ Ἰάτρευσε τὸν παραλυτικὸν, τὸν ὁποῖον, διὰ τὴν συνδρομὴν τοῦ πολλοῦ πλήθους, ἐχρειάσθη νὰ ἀποσεγάσουν τὴν οἰκίαν

---

17) Ματθ. ΚΖ'. 55. 56. Μάρκ. ΙΕ'. 40. 41. Λουκ. Η'. 2. 3. Καὶ ΚΓ'. 49-55.

18) Ματθ. Δ'. 24. 25.

19) Λευϊτ. ΙΔ. 2.

20) Μάρκ. Α'. 40-45. Λουκ. Ε'. 12-16.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ταῖον τὲς διδάσκει, ὅτι αὐτὸς ἐσὶ καὶ τῆ Ἱερῆ ἀνώτλια
ρος, καὶ Κύριος τῆ Σαββάτε (25).

§. 54.

Τῷ Σαββάτῳ πάλιν τῷ ἀκολέθῳ, ἐν τῇ Συν
γωγῇ τῆς Καπερναὲμ, Ἰατρέυει τὸν κατεξηραμέν
ἔχοντα τὴν χεῖρα· καὶ διδάσκει τὲς ἐπ' αὐτῷ σκα
δαλιθέντας, ὅτι „ἔξεσι καὶ τοῖς Σάββασι κ
λῶς ποιεῖν.“ Ὅθεν οἱ Φαρισαῖοι Συμβέλιον ἐπ
ησαν μετὰ τῶν Ἡρωδιανῶν (ἦσαν ἔτως ὀνομαζό
νοι, οἱ τῷ Ἀντίπα Ἡρώδῃ διαφερόντως προσκείμεν
ὅπως αὐτὸν ἀπολέσωσιν. Ἀλλὰ γνὲς ὁ Ἰησῆς τὸ δ
βέλιον αὐτῶν, ἀνεχώρησεν εἰς τὴν Θάλασσαν τῆς Γ
λιλαίας· οἱ δὲ ὄχλοι πολλοὶ πολλαχόθεν ἐπηκολέθ
θεραπευόμενοι (26).

§. 55.

Ἀναχωρήσας ἀπὸ τῆ πλήθες, δι' ὅλης τῆς νυκ
ἐπὶ τῆ ὄρες προσέυχεται. Τὸ δὲ πρωὶ καταβὰς ἐκ
γει τὲς δώδεκα Ἀποσόλες, Ἰσαρίθμες ταῖς δώδε
φυλαῖς τῆ Ἰσραὴλ (27), πρὸς ὃν προηγεμένως ἀπ
σέλλοντο. Εἶτα ἐνθέτει τὲς ὀκτὼ μακαρισμές· κ
τέως συνάπτει μίαν Διδασκαλίαν ὅλως ὑπερφυῆ κ
ὐράνιον, προκαταβάλλων τῆ χρισιανισμῆ τὰ Θεμ
λ

25) Ματθ. ΙΒ'. 1-8. Μάρκ. Β'. 23-28. Λεκ. ς'. 1-5.
26) Ματθ. ΙΒ'. 9-15. Μάρκ. Γ'. 1-8. Λεκ. ς'. 6-11.
27) Ματθ. ΙΘ'. 28. Λεκ. ΚΒ'. 30.

Τότε καὶ ἄλλον πάλιν λεπρὸν ἐκαθάρισε
παραγγείλας καὶ τέτῳ τὰ αὐτὰ, ὡς τῷ πρώτῳ (29).

§. 56.

Ἐντεῦθεν εἰς Καπερναὲμ ἐλθὼν, θαυμάζει ἐκεῖ
τῆ Ἑκατονταάρχε τὴν πίσιν, καὶ Θεραπεύει τὸν ἐκεί
νε δῆλον, παραλελυμένον ὄντα, καὶ εἰς θάνατον ἤδη
γίζοντα (30).

§. 57.

Τῇ ἐφεξῆς ἡμέρᾳ πορευόμενος εἰς τὴν πόλιν Ναΐμ,
παντήσας νεκροφορέμενον τὸν Μονογενῆ τῆς χήρας
ἶον, ζῶντα αὐτὸν ἀποκαθισᾷ· Νεανίσκε, Σοὶ
έγω· ἐγέρθητι. (31).

§. 58.

Ἐν τέτοις ὁ Ἰωάννης δέσμιος ὤν, ἀκέσας τὰ περὶ
σῆ διαφημιζόμενα παράδοξα, ἀποσέλλει δύο τῶν
αθητῶν αὐτῆ ἵνα ἐρωτήσωσιν, ἂν αὐτὸς εἶναι ὁ
ρχόμενος· ὄχι διὰ νὰ μάθῃ ὁ ἀποσείλας, ἀλλὰ διὰ
ὰ πληροφορηθῶσιν οἱ ἀπεσαλμένοι. Ὁ δὲ χρισός:
ἀπαγγείλατε (φησὶ) τῷ Ἰωάννῃ, ὅσα ἀκέε
τε, καὶ βλέπετε.“ Εἶτα μεγαλύνει (ὡς οἱ ἐρω
ήσαντες ἀπῆλθον.) τὸν Πρόδρομον ἐνώπιον εἰς τὲς
αρόντας λαές· καὶ ταλανίσας ἀκολέθως τὴν τῶν

D 3 Ἰε-

28) Ματθ. Ε'. ς'. Ζ'. Μάρκ. Γ'. 9-19. Λεκ. ς'. 12. ἄχρι τέλες.
29) Περὶ μὲν ἐκείνε, ὡς ἀνωτέρω, Μάρκ. Α'. 40. Λεκ. Ε'. 12. Περὶ δὲ τέτε, Ματθ. Η'. 1-4. ἐπειδὴ τινὲς τέτες διακρίνεσιν.
30) Ματθ. Η'. 5-13. Λεκ. Ζ'. 1-10.
31) Λεκ. Ζ'. 11-17.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ταῖον τὲς διδάσκει, ὅτι αὐτὸς ἐσὶ καὶ τῆ Ἱερῆ ἀνώτ
ρος, καὶ Κύριος τῆ Σαββάτε (25).

§. 54.

Τῷ Σαββάτῳ πάλιν τῷ ἀκολέθῳ, ἐν τῇ Συν
γωγῇ τῆς Καπερναὲμ, Ἰατρέυει τὸν κατεξηραμέν
ἔχοντα τὴν χεῖρα· καὶ διδάσκει τὲς ἐπ' αὐτῷ σκα
δαλιθέντας, ὅτι „ἔξεσι καὶ τοῖς Σάββασι κ
λῶς ποιεῖν.“ Ὅθεν οἱ Φαρισαῖοι Συμβέλιον ἐπ
ησαν μετὰ τῶν Ἡρωδιανῶν (ἦσαν ἔτως ὀνομαζόμ
νοι, οἱ τῷ Ἀντίπᾳ Ἡρώδῃ διαφερόντως προσκείμενο
ὅπως αὐτὸν ἀπολέσωσιν. Ἀλλὰ γνὲς ὁ Ἰησῆς τὸ δι
βέλιον αὐτῶν, ἀνεχώρησεν εἰς τὴν Θάλασσαν τῆς Γ
λιλαίας· οἱ δὲ ὄχλοι πολλοὶ πολλαχόθεν ἐπηκολέθ
θεραπευόμενοι (26).

§. 55.

Ἀναχωρήσας ἀπὸ τῆ πλήθες, δι' ὅλης τῆς νυκ
ἐπὶ τῆ ὄρες προσέυχεται. Τὸ δὲ πρωῒ καταβὰς ἐκλ
γει τὲς δώδεκα Ἀποσόλες, Ἰσαρίθμες ταῖς δώδε
φυλαῖς τῆ Ἰσραὴλ (27), πρὸς ὃν προηγμένως ἀπ
σέλλοντο. Εἶτα ἐκθέτει τὲς ὀκτὼ μακαρισμές· κ
τέως συνάπτει μίαν Διδασκαλίαν ὅλως ὑπερφυῆ κ
ἐράνιον, προκαταβάλλων τῆ χριςιανισμῆ τὰ Θεμ
λ

25) Ματθ. ΙΒ'. 1-8. Μάρκ. Β'. 23-28. Λεκ. ς'. 1-5.
26) Ματθ. ΙΒ'. 9-15. Μάρκ. Γ'. 1-8. Λεκ. ς'. 6-11.
27) Ματθ. ΙΘ'. 28. Λεκ. ΚΒ'. 30.

λια (28). Τότε καὶ ἄλλον πάλιν λεπρὸν ἐκαθάρισε παραγγείλας καὶ τούτῳ τὰ αὐτὰ, ὡς τῷ πρώτῳ (29).

§. 56.

Ἐντεῦθεν εἰς Καπερναὲμ ἐλθὼν, θαυμάζει ἐκεῖ τὸ Ἑκατοντάρχου τὴν πίστιν, καὶ Θεραπεύει τὸν ἐκείνου δοῦλον, παραλελυμένον ὄντα, καὶ εἰς θάνατον ἤδη ἐγγίζοντα (30).

§. 57.

Τῇ ἐφεξῆς ἡμέρᾳ πορευόμενος εἰς τὴν πόλιν Ναΐμ, ἀπαντήσας νεκροφορούμενον τὸν Μονογενῆ τῆς χήρας υἱὸν, ζῶντα αὐτὸν ἀποκαθίστᾳ· Νεανίσκε, Σοὶ λέγω· ἐγέρθητι. (31).

§. 58.

Ἐν τούτοις ὁ Ἰωάννης δέσμιος ὤν, ἀκούσας τὰ περὶ αὐτοῦ διαφημιζόμενα παράδοξα, ἀποστέλλει δύο τῶν Μαθητῶν αὐτοῦ ἵνα ἐρωτήσωσιν, ἂν αὐτὸς εἶναι ὁ ἐρχόμενος· ὄχι διὰ νὰ μάθῃ ὁ ἀποστείλας, ἀλλὰ διὰ νὰ πληροφορηθῶσιν οἱ ἀπεσταλμένοι. Ὁ δὲ χριστὸς: ἀπαγγείλατε (φησὶ) τῷ Ἰωάννῃ, ὅσα ἀκούετε, καὶ βλέπετε." Εἶτα μεγαλύνει (ὡς οἱ ἐρωτήσαντες ἀπῆλθον.) τὸν Πρόδρομον ἐνώπιον εἰς τὰς παρόντας λαούς· καὶ ταλανίσας ἀκολούθως τὴν τῶν

(28) Ματθ. Ε'. 5'. Ζ'. Μάρκ. Γ'. 9-19. Λουκ. 5'. 12. ἄχρι τέλους.
(29) Περὶ μὲν ἐκείνου, ὡς ἀνωτέρω, Μάρκ. Α'. 40. Λουκ. Ε'. 12. Περὶ δὲ τούτου, Ματθ. Η'. 1-4. ἐπειδὴ τινὲς τοῦτος διακρίνουσιν.
(30) Ματθ. Η'. 5-13. Λουκ. Ζ'. 1-10.
(31) Λουκ. Ζ'. 11-17.

Ἰσδαίων δυσπιστίαν καὶ ἄνοιαν, ἀπεφάσισεν ἀθλιωτέρας Σοδόμων καὶ Γομόρρας, τὰς πόλεις ἐκείνας, αἵτινες ἴδοσαν τὸ πλῆθος τῶν τοσούτων καὶ τηλικούτων δυνάμεων ἔμειναν ἕως τέλους ἀμετανόητοι (32).

§. 59.

Ἐν Ναΐμ ἔτι διατρίβοντα (33) ὁ Φαρισαῖος Σίμων τὸν ξενοδοχεῖ. Ἐνταῦθα δὲ ἡ ἁμαρτωλὸς γυνὴ σαφῶς ὄπισθεν, ἀλείφει τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ μὲ τὰ μύρα· τοὺς καταβρέχει μὲ τὰ δάκρυα, τοὺς ἀποσμήχει μὲ τὰς τῆς κεφαλῆς αὐτῆς τρίχας, καὶ τοὺς καταφιλεῖ. Ὁ Φαρισαῖος διαλογίζεται, ὅτι δὲν εἶναι λοιπὸν Προφήτης, ἅτε καρδιογνώστης, αὐτὸς ὁποῦ δὲν γνωρίζει τίς καὶ ποταπὴ ἡ γυνή. Ὁ χριστὸς προφθάνει τοῦ Φαρισαίου τοὺς διαλογισμούς· προτιμᾷ διὰ τῆς παραβολῆς τῶν δύο χρεοφειλετῶν, τὴν τῆς γυναικὸς ὑπὲρ τὴν αὐτοῦ ἀγάπησιν· καὶ ἐν ἐξουσίᾳ χαρίζει εἰς τὴν ἁμαρτωλὸν γυναῖκα τῶν πεπλημμελημένων τὴν ἄφεσιν· Ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαισ (34).

§. 60.

Εἰς Καπερναοὺμ ἐπιστρέψας, Θεραπεύει τὸν αὐτῷ προσαχθέντα τυφλὸν, καὶ κωφὸν, καὶ δαιμονιζόμενον.

52) Ματθ. ΙΑ'. 2-24. Λουκ. Ζ'. 18-35.

53) Τινὲς ὑπολαμβάνουσιν, ὅτι ἡ ξενοδοχία αὕτη ἔγινεν εἰς Βηθανίαν· καὶ ὅτι ἡ μὲν ἁμαρτωλὸς ἦν ἡ Μαρία, ἡ Ἀδελφὴ τοῦ Λαζάρου. Ὁ δὲ Φαρισαῖος ἦν ὁ Σίμων ὁ λεπρός. Κρίνουσι ὅτι ὁ Λουκᾶς, ἐνταῦθα ἐμπαρεισάγει τὸ διήγημα κατὰ πρόληψιν. Ἄλλοι ὅμως διασέλλουσι, καὶ τῶν τόπων τῶν ξενοδοχημάτων καὶ τὰ πρόσωπα. καθὼς καὶ τὸν καιρόν. Σὺν οἷς καὶ ἡμεῖς. Ὅρα, ἂν Θέλῃς τοὺς Ἑρμηνευτὰς καὶ κρίνε τὸ παρισάμενον.

54) Λουκ. Ζ'. 36. ἄχρι τέλους.

νον. Οἱ ὄχλοι ἐξίσαντο, καὶ ἔλεγον: „μήτι οὗτος „ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ Δαβὶδ;“ Ἄλλοι ἐβδελύνοντο νὰ τὸν ἀρπάσουν ἐκ μέσου, κρίνοντες αὐτὸν ἐξεστηκότα φρενῶν. Οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἔλεγον, ὅτι „ἐν Βεελζεβοὺλ τῷ Ἄρχοντι τῶν δαιμονίων „ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια.“ Διὰ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς τοὺς ἐλέγχει ὡς ἀνοήτους, καὶ καταδικάζει αὐτοὺς, ὡς κατὰ τοῦ ἁγίου πνεύματος βλασφημοῦντας, καὶ ἐπομένως ἀσυγγνώστους. Ἀποκρινόμενος δὲ εἰς τὴν αὐτῶν αἴτησιν: „Θέλομεν ἀπὸ Σοῦ σημεῖον ἰδεῖν.“ Ἄλλο (εἶπε) σημεῖον δὲν θέλει δοθῆ εἰς τὴν Γενεὰν ταύτην τὴν πονηρὰν, εἰμὴ „τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ τοῦ Προφήτου.“ Εἶτα συνάπτει: ὅτι οἱ Νινευῖται, καὶ ἡ τοῦ Νότου Βασίλισσα, θέλει κατακρίνουσι τὴν πονηρὰν αὐτῶν γενεὰν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς Κρίσεως. Ἐκεῖνοι, ὡς μετανοήσαντες διὰ τοῦ κηρύγματος τοῦ Ἰωνᾶ· αὕτη ὡς κινηθεῖσα ἐκ τῆς φήμης τῆς τοῦ Σολομῶντος σοφίας. Καὶ ὅμως, οἱ Ἰσραηλῖται ἐδῶ, ἔχουσι (λέγει) παρ' ἑαυτοῖς, περισσότερόν τι παρὰ τὸν Ἰωνᾶν, καὶ τὸν Σολομῶντα. Τελευταῖον γινώσκων, ὅτι οἱ Φαρισαῖοι, ὑπελάμβανον ἑαυτοὺς καθαροὺς καὶ ἀνεπιλήπτους, διάτινας μικρὰς δικαιοσύνας, καὶ λεπτὰς παρατηρήσεις, τὰς ὁποίας ἐφύλαττον, τοὺς ἐπαπειλεῖ διὰ τῆς παραβολῆς τοῦ ἀκαθάρτου πνεύματος, ὅτι ἐπιστρέψαν αὐτὸ Θέλει ἐνοικίσει ἐν αὐτοῖς μετὰ τῆς Συνοδίας ἑπτὰ ἑτέρων πνευμάτων πονηροτέρων, καὶ „τότε ἔσον„ται αὐτοῖς τὰ ἔσχατα χείρονα τῶν πρώ„των“ (35). Ἐν τούτοις ἀνηγγέλθη αὐτῷ, ὅτι ἡ

D 4 Μήτηρ

55) Ματθ. ΙΒ'. 22-45. Μάρκ. Γ'. 20-30.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Ἰσδαίων δυσπιστίαν καὶ ἄνοιαν, ἀπεφάσισεν ἀθλιωτέρας Σοδόμων καὶ Γομόρρας, τὰς πόλεις ἐκείνας, αἵτινες ἰδοῦσαι τὸ πλῆθος τῶν τοσούτων καὶ τηλικούτων δυνάμεων ἔμειναν ἕως τέλους ἀμετανόητοι (32).

§. 59.

Ἐν Ναΐμ ἔτι διατρίβοντα (33) ὁ Φαρισαῖος Σίμων τὸν ξενοδοχεῖ. Ἐνταῦθα δὲ ἡ ἁμαρτωλὸς γυνὴ σῶσα ὄπισθεν, ἀλείφει τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ μὲ τὰ μύρα· τοὺς καταβρέχει μὲ τὰ δάκρυα, τοὺς ἀποσμήχει μὲ τὰς τῆς κεφαλῆς αὐτῆς τρίχας, καὶ τοὺς καταφιλεῖ. Ὁ Φαρισαῖος διαλογίζεται, ὅτι δὲν εἶναι λοιπὸν Προφήτης, ἄν καρδιογνώστης, αὐτὸς ὁποῦ δὲν γνωρίζει τίς καὶ ποταπὴ ἡ γυνή. Ὁ χριστὸς προφθάνει τοῦ Φαρισαίου τοὺς διαλογισμούς· προτιμᾷ διὰ τῆς παραβολῆς τῶν δύο χρεοφειλετῶν, τὴν τῆς γυναικὸς ὑπὲρ τὴν αὐτοῦ ἀγάπησιν· καὶ ἐν ἐξουσίᾳ χαρίζει εἰς τὴν ἁμαρτωλὸν γυναῖκα τῶν πεπλημμελημένων τὴν ἄφεσιν· Ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαισ (34).

§. 60.

Εἰς Καπερναοὺμ ἐπιστρέψας, Θεραπεύει τὸν αὐτῷ προσαχθέντα τυφλὸν, καὶ κωφὸν, καὶ δαιμονιζόμενον

---

52) Ματθ. ΙΑ'. 2-24. Λουκ. Ζ'. 18-35.

53) Τινὲς ὑπολαμβάνουσιν, ὅτι ἡ ξενοδοχία αὕτη ἔγινεν εἰς Βηθανίαν· καὶ ὅτι ἡ μὲν ἁμαρτωλὸς ἦν ἡ Μαρία, ἡ Ἀδελφὴ τοῦ Λαζάρου. Ὁ δὲ Φαρισαῖος ἦν ὁ Σίμων ὁ λεπρός. Κρίνουσι ὅτι ὁ Λουκᾶς, ἐνταῦθα ἐμπαρεισάγει τὸ διήγημα κατὰ πρόληψιν. Ἄλλοι ὅμως διαφέρουσι, καὶ τῶν τόπων τῶν ξενοδοχημάτων καὶ τὰ πρόσωπα, καθὼς καὶ τὸν καιρόν. Σὺν οἷς καὶ ἡμεῖς. Ὅρα, ἂν θέλῃς τοὺς Ἑρμηνευτὰς καὶ κρίνε τὸ παρισάμενον.

54) Λουκ. Ζ'. 36. ἄχρι τέλους.

νον. Οἱ ὄχλοι ἐξίσαντο, καὶ ἔλεγον: „μήτι οὗτος „ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ Δαβὶδ;“ Ἄλλοι ἐβουλεύοντο νὰ τὸν ἁρπάσωσιν ἐκ μέσου, κρίνοντες αὐτὸν ἐξεστηκότα φρενῶν. Οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἔλεγον, ὅτι „ἐν Βεελζεβοὺλ τῷ Ἄρχοντι τῶν δαιμονίων „ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια.“ Διὰ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς τοὺς ἐλέγχει ὡς ἀνοήτους, καὶ καταδικάζει αὐτούς, ὡς κατὰ τοῦ ἁγίου πνεύματος βλασφημοῦντας, καὶ ἐπομένως ἀσυγγνώστους. Ἀποκρινόμενος δὲ εἰς τὴν αὐτῶν αἴτησιν: „Θέλομεν ἀπὸ Σοῦ σημεῖον ἰδεῖν.“ Ἄλλο (εἶπε) σημεῖον δὲν θέλει δοθῇ εἰς τὴν Γενεὰν ταύτην τὴν πονηρὰν, εἰμὴ „τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ τοῦ Προφήτου.“ Εἶτα συνάπτει: ὅτι οἱ Νινευῖται, καὶ ἡ τοῦ Νότου Βασίλισσα, θέλει κατακρίνουσι τὴν πονηρὰν αὐτῶν γενεὰν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς Κρίσεως. Ἐκεῖνοι, ὡς μετανοήσαντες διὰ τοῦ κηρύγματος τοῦ Ἰωνᾶ· αὕτη ὡς κινηθεῖσα ἐκ τῆς φήμης τῆς τοῦ Σολομῶντος σοφίας. Καὶ ὅμως, οἱ Ἰσραηλῖται ἐδῶ, ἔχουσι (λέγει) παρ' ἑαυτοῖς, περισσότερόν τι παρὰ τὸν Ἰωνᾶν, καὶ τὸν Σολομῶντα. Τελευταῖον γινώσκων, ὅτι οἱ Φαρισαῖοι, ὑπελάμβανον ἑαυτοὺς καθαροὺς καὶ ἀνεπιλήπτους, διάτινας μικρὰς δικαιοσύνας, καὶ λεπτὰς παρατηρήσεις, τὰς ὁποίας ἐφύλαττον, τοὺς ἐπαπειλεῖ διὰ τῆς παραβολῆς τοῦ ἀκαθάρτου πνεύματος, ὅτι ἐπιστρέψαν αὐτὸ Θέλει ἐνοικίσει ἐν αὐτοῖς μετὰ τῆς Συνοδίας ἑπτὰ ἑτέρων πνευμάτων πονηροτέρων, καὶ „τότε ἔσον„ται αὐτοῖς τὰ ἔσχατα χείρονα τῶν πρώ„των“ (35). Ἐν τούτοις ἀνηγγέλθη αὐτῷ, ὅτι ἡ

35) Ματθ. ΙΒ'. 22-45. Μάρκ. Γ'. 20-30.

Μήτηρ αὐτῦ, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῦ, τὸν ζητῦσιν. Ὁ δὲ, ὡς μητέρα καὶ ἀδελφὰς ἰδίας ἐπιγινώσκει (εἶπεν) τὰς ποιῦντας τὸ Θέλημα τῦ Θεῦ (36). Καὶ τὸν αὐτὸν καιρὸν ἴσως, καὶ ἡ Γυνὴ ἐκείνη, ἥτις ἔκραξε: „μα„καρία ἡ κοιλία ἡ βαστάσασάσε, καὶ μαστοὶ „ῦς ἐθήλασας· ἤκουσεν, ὅτι μακάριοι οἱ ἀκύον„τες τὸν λόγον τῦ Θεῦ, καὶ φυλάσσοντες „αὐτὸν (37).

§. 61.

Ἐμβὰς εἰς πλοῖον, διδάσκει τὸν κατὰ τὸ παραθαλάσσιον ἐσῶτα, καὶ ἀκροώμενον ὄχλον, τὰς παραβολάς: Τῦ σπείροντος τὸν σπόρον· τῦ ἐπὶ τὴν λυχνίαν λύχνε· τῦ σπείροντος τὰ ζιζάνια· τῦ σπείροντος τὸν κόκκον τῦ Σινάπεως· τῆς ζύμης, τῆς εἰς τὰ τρία Σάτα τῦ ἀλέυρε ἐγκρυπτομένης· τῦ Θησαυρῦ, τῦ κεκρυμμένε ἐν τῷ ἀγρῷ· τῦ ἐμπορευομένε ἀνθρώπε τὸν πολύτιμον μαργαρίτην· τῆς Σαγήνης, τῆς ἐκ παντὸς γένες τὰς ἰχθύας συναγάσης. Καὶ τὰς παραβολὰς ταύτας, κατὰ μέρος ἔπειτα πρὸς τὰς μαθητὰς διερμηνέυει (1).

§. 62.

Διαπερῶν ἐκεῖθεν εἰς τὸ πέραν τῆς λίμνης, ἀφ' ἕ ἀπεκρίθη εἰς τὰς δύο ἐκείνες τὰς ζητήσαντας αὐτῷ ἀκολυθῆσαι, καὶ τῷ μὲν εἶπεν, ὅτι αἱ ἀλώπεκες „φω-

---

56) Ματθ. ΙΒ'. 46 - 50. Μάρκ. Γ'. 31 - 35. Λεκ. Η'. 19 - 21.
57) Λεκ. ΙΑ'. 27 - 28.
1) Ματθ. ΙΓ'. 1 - 53. Μάρκ. Δ'. 1 - 34. Λεκ. Θ'. 5 - 17

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

„Φωλεὸς ἔχουσι κτ. τῷ δὲ, ἄφες τοὺς νεκροὺς „θάψαι τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς· καταπαύει τὴν ἐγερθεῖσαν ἐν τῇ θαλάσσῃ σφοδρὰν τρικυμίαν, χαλινώσας τοὺς ἀνέμους, καὶ τὰ κύματα. (2).

§. 63.

Διαπλεύσας εἰς τὴν χώραν τῶν Γεργεσηνῶν, ἢ Γαδαρηνῶν, ἀπαλλάττει τοὺς δύο δαιμονιζομένους, ἐπιτρέψας τοῖς δαιμονίοις εἰσελθεῖν εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων. Οἱ χοῖροι πίπτουσι κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν. Οἱ χοιροβοσκοὶ ἔντρομοι φεύγουσιν. Οἱ Γεργεσηνοὶ κακοδαιμονῶντες διώκουσι τὸν διώκτην τῶν δαιμονίων, καὶ ἔκφρονες παρακαλοῦσι τὸν σωτῆρα καὶ εὐεργέτην τῶν ἀνθρώπων, ἵνα ἐξέλθῃ ἐκ τῶν ὁρίων αὐτῶν (3).

§. 64.

Ἐπαναπλεύσαντα πάλιν ἀπὸ Γαδάρων, καὶ εἰς Καπερναοὺμ ἐλθόντα, ὁ Ἀρχισυνάγωγος Ἰάειρος καθικετεύει τὸν Ἰησοῦν, ἵνα θεραπεύσῃ τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα πένσαν ἤδη τὰ ὀλοίθια. Ἐκεῖ δὲ ἀπερχόμενος, ἰατρεύει καθ' ὁδὸν, τῇ ἁφῇ τοῦ κρασπέδου τὴν αἱμορροοῦσαν. Εἶτα εἰσελθὼν μετὰ Πέτρου καὶ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου, κράξας „ταλιθὰ κοῦμι· (τοῦτο δὲ „Συριστὶ σημαίνει· Κόρη ἀνάστηθι.) νεκρὸν ἤδη ἐξανέστησε τὸ δωδεκάετες κοράσιον (4).

 §. 65.

---

2) Ματθ. Η'. 23 - 27. Μάρκ. Δ'. 35 - 41. Λουκ. Η'. 22 - 25.
3) Ματθ. Η'. 28 - 34. Μάρκ. Ε'. 1 - 17. Λουκ. Η'. 26 - 39.
4) Ματθ. Θ'. 15 - 26. Μάρκ. Ε'. 21 - 43. Λουκ. Η'. 40 - 56.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

§. 65.

Ἐκεῖθεν ἀναχωρήσας ἀπήντησε τὲς δύο τυφλὲς ἀκολεθῆντας αὐτῶ καὶ κράζοντας: ἐλέησον ἡμᾶς „υἱὲ Δαβὶδ" ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν οἰκίαν, ἥψατο τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν, καὶ ἀνέωξεν αὐτὲς· ἐπὶ τέτοις ἐθεράπευσε καὶ τὸν κωφὸν τὸν δαιμονιζόμενον. Ἐφ οἷς ἅπασιν, οἱ μὲν ὄχλοι ἐθαύμαζον· οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἔλεγον: „ἐν τῷ Ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκ„βάλλει τὰ δαιμόνια (5).

§. 66.

Ἐπιστρέψας εἰς Ναζαρὲτ τὴν ἀγνώμονα Πατρίδα διδάσκει πάλιν ἐν τῇ Συναγωγῇ: ἀλλ' ὡς ἤδη γνωστὸς διὰ τὴν ἐκεῖ Συγγένειαν, πάλιν καταφρονεῖται. Δι κολαζει τὴν τῶν ἰδίων Συμπολιτῶν ἀπιστίαν, ὀλιγο στεύων ἐν αὐτοῖς τὰ Θαύματα· (6) καὶ τέως μεταβαὶ περιέρχεται εἰς τὰς κύκλω Κώμας διδάσκων, Θερα πεύων, κηρύσσων τὸ Εὐαγγέλιον. Προσκαλέσας δὲ κα τὲς δώδεκα Μαθητὰς· (Πέτρον, καὶ Ἀνδρέαν τὸν Ἀδελφὸν αὐτῦ· καὶ Ἰάκωβον, καὶ Ἰωάννην τὲς υἱὲς Ζεβεδαίε· καὶ Φίλιππον, καὶ Βαρθολομαῖον, καὶ Θω μᾶν, καὶ Ματθαῖον τὸν τελώνην, καὶ Ἰάκωβον τὸν τῦ Ἀλφαίε, καὶ Λεββαῖον τὸν ἐπικληθέντα Θαδ δαῖον, καὶ Σίμωνα τὸν Καναίτην, καὶ Ἰέδαν τὸν Ἰσκα ριώτην·) ἐξαποστέλλει καὶ αὐτὲς εἰς τὸ κήρυγμα προενδυναμώσας τέτες διὰ τῆς τῶν Θαυματέργων δυνάμεως. Παραγγείλας αὐτοῖς πῦ νὰ ὑπάγεν, καὶ πῦ

5) Ματθ. Θ'. 27 - 34.

6) Ματθ. ΙΓ'. 54 - 58. Μάρκ. ς'. 1 - 6.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

πῶ ὄχι· παρὰ τίσι νὰ ξενοδοχῶνται, παρὰ τίσιν ὄχι· πῶς νὰ προσφέρωνται πρὸς τὲς ἀποδεχομένες, πῶς πρὸς τὲς μή. Τί νὰ κηρύσσεν. Τίνι τρόπῳ νὰ γίνωνται τῶν δεομένων Θεραπευταὶ, ἀκτήμονες, ἥμεροι ὡς πρόβατα, φρόνιμοι ὡς ὄφεις, ἀκέραιοι ὡς περιστεραί· ἐυσαθεῖς καὶ καρτερικοὶ εἰς τὲς διωγμὲς, εὔψυχοι καὶ γενναῖοι εἰς τὲς κινδύνες· κξ. κξ. (7).

Ἔτος ΛΓ.

§. 67.

Ἰωάννης ὁ τῆ Κυρίε Πρόδρομος καὶ Βαπτισὴς, ὁ διὰ τὸν ἐπὶ τῇ Ἡρωδιάδι ἔλεγχον πρώην εἰς τὸ δεσμωτήριον ἐμβληθεὶς, διὰ τῆς πανηγυρικῆς τέως ὀρχήσεως, Σαλώμης τῆς ἀσέμνε κόρης καὶ Θυγατρὸς τῆς Μοιχαλίδος; (προφάσει δῆθεν τῆ μὴ παρανομῆσαι καὶ περὶ τὸν ὅρκον) ὑπὸ τῆ παρανόμε Ἡρώδε κεφαλοτομεῖται. Τέτε τὸ ἱερὸν σῶμα οἱ Μαθηταὶ αὐτῆ θάψαντες, ἔρχονται καὶ ἀναγγέλλεσι τὸ δράμα τῷ Ἰησῆ (1). Ἀλλ' ὁ Ἡρώδης αὐτὸς μετὰ ταῦτα, (εἰς ὃν, ἀποδημῆντα ἴσως τῆς χώρας, ἄδηλα ἕως τότε καὶ ἀγνοούμενα ἦσαν τὰ Θαύματα τῆ Ἰησῆ·) μαθὼν ὅσα ὑπὸ τῆ Κυρίε τέρατα καὶ σημεῖα ἐγίνοντο, ἔπεσεν εἰς ὑποψίαν, μήπως Ἰωάν-„νης, ὃν αὐτὸς ἀπεκεφάλισεν, ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν, „καὶ αἱ δυνάμεις ἐνεργῆσιν ἐν αὐτῷ· ὥσε ἐζήτει ἰδεῖν „αὐτόν· (2). Ὅθεν ὁ Ἰησῆς, ὅστις διὰ τὸν φόβον τῆ ἑνὸς

7) Ματθ. Ι'. 1-42. Μάρκ. ς'. 7-11. Λεκ. Θ'. 1-6.
1) Ματθ. ΙΔ'. 3-12. Μάρκ. ς'. 17-24.
2) Ματθ. ΙΔ'. 1-2. Μάρκ. ς'. 14-16. Λεκ. Θ'. 7-9.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ἑνὸς Ἡρώδε τῆ γεραιτέρᾳ, φυγαδεύθη τὸ πρῶτον, βρέφος ὢν μετὰ τῶν γονέων εἰς Αἴγυπτον· διὰ τὸν φόβον τῆ ἄλλε Ἡρώδε τῆ νεωτέρᾳ, τὸ δεύτερον ἔφυγεν, ἐμβὰς ἐν πλοίῳ μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτῆ, τῶν ἀπὸ τῆς ἀποστολῆς ἤδη ὑποστρεψάντων, καὶ ὑπανεχώρησεν εἰς τὴν ἔρημον τὴν ἐγγὺς Βηθσαϊδά (3). Οἱ ὄχλοι ὅμως πανταχόθεν πεζοὶ συρρέοντες, καὶ ἐκεῖ ἀκολουθῆσιν· ὅπε, διδάσκοντα, καὶ θεραπεύοντα, καὶ διὰ τῶν πέντε ἄρτων, καὶ τῶν δύο ἰχθύων, χιλιάδες πολλὰ διατρέφοντα παραδόξως (4). Διὰ τὸ ἐνεργέτημα μελετῶσι τὰ πλήθη νὰ χειροτονήσωσι τὸν τροφοδότην εἰς Βασιλέα. Ὁ δὲ Ἰησῆς γνὺς αὐτῶν τὸ μελέτημα, ἀνεχώρησεν εἰς τὸ ὄρος (5).

§. 68.

Μεταπλεύσας ὁ Ἰησῆς μετὰ τῶν Μαθητῶν εἰς τὸ πέραν, τὰς μὲν ἀφίνει ἐκεῖ, αὐτὸς δὲ μόνος ἀναβὰς εἰς τὸ ὄρος προσέυχεται. Οἱ Μαθηταὶ μετὰ ταῦτα ἐν τῷ πλοίῳ κυμαίνονται· ἐν μέσῳ δὲ τῆς Θαλάσσης ἰδόντες νυκτὸς πρὸς αὐτὰς ἐρχόμενον αὐτὸν, πρῶτον μὲν, ὡς φάντασμα βλέποντες, φοβῆνται· ἔπειτα δὲ, ἀκούσαντες τῆς φωνῆς αὐτῆ ἐπισηρίζονται. Μεταξὺ τῶν ἄλλων ὁ Πέτρος, ζητεῖ τὴν ἄδειαν νὰ περιπατήσῃ ἕως εἰς αὐτὸν ἐπὶ τῶν ὑδάτων· ἐπιτραπεὶς δὲ, ἐν ᾧ τὴν ὑγρὰν ἐπιβαίνει, δειλιᾷ, καὶ ἄρχεται νὰ καταποντίζεται. Κράζει τότε, καὶ ἀναλαμβάνεται, καὶ ὡς

---

3) Ματθ. ΙΔ'. 13. Μάρκ. ς'. 30-32. Λουκ. Θ'. 10.

4) Ματθ. ΙΔ'. 13-21. Μάρκ. ς'. 33-44. Λουκ. Θ'. 11-17. Ἰωάν. ς'. 1-13.

5) Ἰωάν. ς'. 15.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ὡς ὀλιγόπιστος ἐλέγχεται. Ἐπιβάντος δὲ τῷ Κυρίῳ εἰς τὸ πλοῖον ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος (6).

§. 69.

Τῇ ἐπαύριον ὁ ὄχλος τὸν ἀναζητοῦσιν εἰς τὸ αὐτὸ μέρος ἐκεῖ ὅπου παραδόξως ἐτράφησαν· ἐκεῖθεν εἰς Τιβεριάδα· ἐκεῖθεν εἰς Καπερναοὺμ· ἐδῶ δὲ, αὐτὸν εὑρόντες, παραινοῦνται ὑπ' αὐτοῦ, νὰ μὴ ζητοῦν τὸν ἄρτον μόνον τὸν πρόσκαιρον· ἀλλὰ μάλιστα τὸν ἄρτον τὸν ζῶντα νὰ ζητοῦν, τὸν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάντα, ὅστις εἶναι αὐτός· ἐπειδὴ εἶπεν: ὅτι, ὁ ἄρτος, ὃν ἐγὼ „δώσω, ἡ Σάρξ μου ἐστί. Τὴν Διδασκαλίαν ταύτην μὴ χωροῦντες οἱ Ἰουδαῖοι, κοινῶς ἐγόγγυζον: πῶς „δύναται οὗτος ἡμῖν δοῦναι τὴν σάρκα αὐτοῦ „φαγεῖν; πολλοὶ δὲ καὶ ἐκ τῶν αὐτοῦ ἔτι μαθητῶν „εἶπον, ὅτι σκληρὸς ἐστὶν οὗτος ὁ λόγος· καὶ „ὅτως ἀπῆλθον ἀπ' αὐτοῦ. (Πολλοὶ δὲ εἰσέτι καὶ νῦν γογγύζουσιν.) Ἀλλ' οἱ δώδεκα παρέμειναν· καὶ ἐρωτηθέντες ἐὰν θέλουν καὶ αὐτοὶ νὰ ἀπέλθουν, ἀπεκρί„θησαν διὰ στόματος τοῦ Πέτρου: Κύριε, πρὸς τίνα „ἀπελευσόμεθα; ῥήματα ζωῆς αἰωνίου ἔχεις· καὶ ὡμολόγησαν ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ Χριστὸς, ὁ υἱὸς τοῦ ζῶντος. Τότε διεσήμανεν αὐτοῖς, ὅτι εὑρίσκεται συνηριθμημένος μετ' αὐτῶν Διάβολος εἷς. Ἰούδας δηλαδὴ ὁ Ἰσκαριώτης (7).

§. 70.

---

6) Ματθ. ΙΔ'. 22-32. Μάρκ. ϛ'. 45-51. Ἰωάν. ϛ'. 16-21.
7) Ἰωάν. ϛ'. 22-71.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

§. 70.

Γ. Πάσχα

Κατὰ τὸν καιρὸν ἔφθασε καὶ τὸ Πάσχα, τὸ τρίτον τὸν ἀριθμὸν καὶ τὴν τάξιν, ἐντὸς τῆς κηρύγματος, ὃ ἀναμφιβόλως παρίσαται ἐκ τῆς Εὐαγγελιστῆς Ἰωάννου ὅστις πρὸ τῆς διὰ τῶν πέντε ἄρτων τροφῆς τῶν πεντακισχιλίων ἀνδρῶν, ἐσημείωσεν, ὅτι ἦν ἐγγὺς τὸ πάσχα, ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων (8). Στοχαζόμεθα δὲ ἡμεῖς, ὅτι καὶ κατὰ ταύτην τὴν ἑορτὴν, ὡς ἐν ταῖς ἄλλαις, δὲν ἔλειψεν ὁ Κύριος νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ, ἀκριβὴς γινόμενος τῆ Νόμῳ φύλαξ, ὁ τῆ Νόμῳ δοτήρ. Καὶ ἂν ἡ Εὐαγγελικὴ Ἱστορία ἐδῶ σιγᾷ, τεκμαιρόμεθα, ὅτι ᾠδὲν κατὰ τῦτο τὸ πάσχα ἐν Ἱερουσολύμοις ὁ Σωτὴρ ἐτέλεσε, Ἱστορίας τε καὶ παραδόσεως ἄξιον.

§. 71.

Διαπερᾷ ὁ Ἰησῦς εἰς γῆν Γεννησαρέτ· οἱ δὲ ὄχλοι ἐκ τῆς περιχώρε συρρέσι· καὶ οἱ κακῶς ἔχοντες, ἁπτόμενοι μόνον τῆ Ἱματίε αὐτῆ, ἐνθὺς θεραπεύονται (9).

§. 72.

Τότε δὲ, διατρίβων εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἐρωτᾶται παρὰ τῶν ἐξ Ἱεροσολύμων ἐλθόντων Γραμματέων καὶ Φαρισαίων: διατί οἱ Μαθηταὶ αὐτῆ, παραβαίνουσι τὴν παλαιὰν παράδοσιν, ἐσθίοντες ἄνιπτοι; αὐτοὶ λοιπὸν οἱ δολεροὶ πευθῆνες, ὡς ὑποκριταὶ, καὶ κατὰ τὸ κυριώτερα καὶ σωδέσερα τῆ νόμε ἀθετηταὶ καὶ παραβάται,

8) Ἰωάν. ϛ'. 4.

9) Ματθ. ΙΔ'. 54 - 56. Μάρκ. ϛ'. 53 - 56.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

βάτω, ὑπὸ τῦ Κυρίυ ἐλέγχονται. „Οἱ δὲ ὄχλοι, καὶ „οἱ Ἀπόστολοι διδάσκονται, ὅτι οὐχὶ τὸ εἰσερχόμενον εἰς „τὸ σῶμα κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον· ἀλλὰ τὰ ἐξερχόμενα „ἐκ τῆς καρδίας, διαλογισμοὶ πονηροὶ, φόνοι, μοιχεῖαι, „πορνεῖαι, κλοπαὶ, ψευδομαρτυρίαι, βλασφημίαι. Ταῦτα ἐστὶ τὰ κοινοῦντα τὸν ἄνθρωπον (10).

§. 73.

Ἐντεῦθεν ἐξελθὼν εἰς τὰ μέρη Τύρυ καὶ Σιδόνος, Θεραπεύει τὴν Θυγατέρα τῆς χαναναίας, Θαυμάσας τὴν πίστιν τῆς μητρός (11). Ἐπιστρέψας δ' ἐκεῖθεν εἰς τὰ μέρη τῆς Γαλιλαίας, καὶ διαπεράσας εἰς τὸ πρὸς Ἀνατολὰς μέρος τῆς Θαλάσσης, ἀναμέσον τῶν ὁρίων Δεκαπόλεως, ἐκεῖ ἰατρεύει τὸν μογιλάλον κωφὸν, βαλὼν τὰς Θείας δακτύλυς εἰς τὰ ὦτα αὐτῦ, καὶ πτύσας, καὶ ἁψάμενος αὐτῦ τῆς γλώσσης (12). Εἶτα ἀναβὰς εἰς τὸ ὄρος, τὰς προσελθόντας πάντας χωλὰς, τυφλὰς, κωφὰς, κυλλὰς, καὶ ἑτέρας πολλὰς ἀπαλλάττει τῶν ἐπικειμένων ἀσθενειῶν καὶ κακώσεων· ἐφ' οἷς οἱ ὄχλοι Θαυμάζοντες δοξάζυσι τὸν Θεὸν τῦ Ἰσραὴλ (13). Ἐκεῖ δὲ, σπλαγχνισθεὶς τὰς ὄχλυς, οἱ ὁποῖοι εἰς τρεῖς ἡμέρας ἐπέμενον ἄσιτοι, διατρέφει πάλιν δι' ἑπτὰ ἄρτων, καὶ ὀλίγων ἰχθυδίων, ἄνδρας τετρακισχιλίυς, χωρὶς γυναικῶν καὶ παιδίων· καὶ τὸ περισσεῦον σπυρίδες πλήρεις ἀπομένυσιν. Ἰσάριθμοι μὲ τὰς ἄρτυς, σπυρίδες ἑπτά.

---

10) Ματθ. ΙΕ'. 1 - 20. Μάρκ. Ζ'. 1 - 23.
11) Ματθ. ΙΕ'. 22 - 28. Μάρκ. Ζ'. 24 - 30.
12) Μάρκ. Ζ'. 31 - 37.
13) Ματθ. ΙΕ'. 29 - 31.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ἑπτά. Εἶτα ἐντεῦθεν ἐμβὰς εἰς πλοῖον, μετέβη εἰς τὰ ὅρια Μαγδαλᾶ, κατὰ τὸ μέρος Δαλμανυθᾶ· (14) ὅπου οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ Σαδδουκαῖοι πειράζοντες, ζητῶσι παρ' αὐτοῦ σημεῖον ἰδεῖν. Ὁ δὲ, τοὺς ὑποκριτὰς ἐπιπλήξας, οὐδὲν ἄλλο σημεῖον (εἶπε) μέλλουσιν ἰδεῖν, παρὰ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ τοῦ Προφήτου (15).

§. 74.

Ἐμβὰς πάλιν εἰς τὸ πλοῖον, ἀπέρχεται εἰς τὸ πέραν, καὶ ἐκεῖ παραινεῖ τοῖς Μαθηταῖς νὰ προσέχωσιν ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων, καὶ Σαδδουκαίων, καὶ τοῦ Ἡρώδου. Διαλογιζομένους δὲ, ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἀπαγορευομένης ζύμης, ὅτι ἄρτους μεθ' ἑαυτῶν οὐκ ἔλαβον, ἀναμεμνήσκει αὐτοὺς τὸ δὶς γενόμενον θαῦμα τοῦ πολυπλασιασμοῦ τῶν ἄρτων, καὶ τοὺς ἐλέγχει ὡς ὀλιγοπίστους, καὶ τοὺς διδάσκει, ὅτι ζύμην, οὐχὶ τὴν τοῦ ἄρτου κυρίως, ἀλλὰ τροπικῶς τὴν τῆς διδαχῆς τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων ἐνόησεν (16).

§. 75.

Ἐκεῖθεν εἰς Βηθσαϊδὰ μεταβὰς, ἀνοίγει τὰ ὄμματα τοῦ τυφλοῦ, πτύσας, καὶ ἐπιθεὶς τὴν χεῖρα ἐπ' αὐτὰ δὶς· τὸ πρῶτον ὁ τυφλὸς ἔλεγεν, ὅτι βλέπει τοὺς ἀνθρώπους ὡς δένδρα περιπατοῦντας· τὸ δεύτερον ἀνέβλεψε τηλαυγῶς. Παρήγγειλε δὲ καὶ τούτῳ ὁ Σωτὴρ, ἵνα μηδενὶ εἴπῃ (17).

§. 76.

---

14) Ματθ. ΙΕ'. 32-39. Μάρκ. Η'. 1-10.
15) Ματθ. Ιϛ'. 1-2. Μάρκ. Η'. 11. 12.
16) Ματθ. Ιϛ'. 5-12. Μάρκ. Η'. 15-21.
17) Μάρκ. Η'. 22-26.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

§. 76.

Ἐκεῖθεν εἰς τὰ μέρη Καισαρείας τῆς Φιλίππε ἐλθὼν, ἠρώτα τὲς Μαθητὰς ἑαυτῦ, „τίνα με λέ„γεσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι; οἱ δὲ, ἄλλοι μὲν (ἀπεκρίθησαν) σὲ ὑπολαμβάνεσι τὸν Ἰωάννην· ἄλλοι τὸν Ἠλίαν· ἄλλοι τὸν Ἱερεμίαν· ἄλλοι ἁπλῶς ἕνα τινὰ τῶν προφητῶν. Ἀλλ' ὁ Πέτρος περὶ τῆ χορῆ ὅλε τῶν Ἀποςόλων ἀποκρίνεται ὡς ἐκ πάντων: „Σὺ εἶ ὁ Χριςὸς ὁ υἱὸς τῆ Θεῆ τῆ ζῶν„τος. Διὸ καὶ μακαρίζεται· καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ τῆς τοιαύτης ὁμολογίας (ἀκέει) ὅτι μέλλει νὰ οἰκοδομηθῇ ἡ τῶν πιςῶν Ἐκκλησία· ὅθεν καὶ τῶν κλειδῶν, καὶ τῆς ἐξεσίας τῆ δεσμεῖν καὶ λύειν, τὴν ὑπόχεσιν δέχεται, τῆς Ἱερατικῆς· γέρας ὑπεροχῆς καὶ δυνάμεως. Τὸ ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰηοῦς νὰ προλέγῃ εἰς τὲς μαθητὰς τὰ ἐν Ἱεροσολύμοις πάθη· ἐφ' οἷς ὁ Πέτρος ἀποτρέπων αὐτὸν: Ἵλεώς σοι Κύριε, ἃ μὴ ἔςαι σοι τῆτο· ἀποβάλλεται ὡς Σατὰν πειρασὴς καὶ ὡς σκάνδαλον. Τότε ὁ Ἰηοῦς προσκαλέσας μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτῆ καὶ τὸν ὄχλον, ἐπηγγείλατο τοῖς ἀκολεθήσεσιν αὐτῷ τὴν πρέπεσαν μιθαποδοσίαν, ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τῆ πατρὸς αὐτῆ, προλέγων ἅμα εἰς πίςωσιν, ὅτι καὶ τινὲς τῶν ἐκεῖ παρόντων, ἃ μὴ γεύσονται Θανάτε, ἕως ἂν ἴδωσι τὴν βασιλείαν τῆ Θεῆ ἐληλυθῦαν ἐν δυνάμει (18).

§. 77.

Μεθ' ἡμέρας ἓξ ἤ (συμπαραλαμβανομένων τῶν ἄκρων) ὀκτὼ, ἔμπροσθεν Πέτρε, καὶ Ἰακώβε, καὶ Ἰωάν-

18) Ματθ. ιϛ'. 13-28. Μάρκ. Η'. 27-38. Λεκ. Θ'. 18-27.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ἑπτά. Εἶτα ἐντεῦθεν ἐμβὰς εἰς πλοῖον, μετέβη εἰς τὰ ὅρια Μαγδαλᾶ, κατὰ τὸ μέρος Δαλμανυθᾶ· (14) ὅπου οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ Σαδδουκαῖοι πειράζοντες, ζητοῦσι παρ' αὐτοῦ σημεῖον ἰδεῖν. Ὁ δὲ, τὸν ὑποκριτὰς ἐπιπλήξας, οὐδὲν ἄλλο σημεῖον (εἶπε) μέλλουσιν ἰδεῖν, παρὰ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ τοῦ Προφήτου (15).

§. 74.

Ἐμβὰς πάλιν εἰς τὸ πλοῖον, ἀπέρχεται εἰς τὸ πέραν, καὶ ἐκεῖ παραινεῖ τοῖς Μαθηταῖς νὰ προσέχωσιν ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων, καὶ Σαδδουκαίων, καὶ τοῦ Ἡρώδου. Διαλογιζομένοις δὲ, ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἀπαγορευομένης ζύμης, ὅτι ἄρτους μεθ' ἑαυτῶν οὐκ ἔλαβον, ἀναμεμνήσκει αὐτοὺς τὸ δὶς γενόμενον θαῦμα τοῦ πολυπλασιασμοῦ τῶν ἄρτων, καὶ τοὺς ἐλέγχει ὡς ὀλιγοπίστους, καὶ τοὺς διδάσκει, ὅτι ζύμην, οὐχὶ τὴν τοῦ ἄρτου κυρίως, ἀλλὰ τροπικῶς τὴν τῆς διδαχῆς τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων ἐνόησεν (16).

§. 75.

Ἐκεῖθεν εἰς Βηθσαϊδὰ μεταβὰς, ἀνοίγει τὰ ὄμματα τοῦ τυφλοῦ, πτύσας, καὶ ἐπιθεὶς τὴν χεῖρα ἐπ' αὐτὰ δὶς· τὸ πρῶτον ὁ τυφλὸς ἔλεγεν, ὅτι βλέπει τοὺς ἀνθρώπους ὡς δένδρα περιπατοῦντας· τὸ δεύτερον ἀνέβλεψε τηλαυγῶς. Παρήγγειλε δὲ καὶ τούτῳ ὁ Σωτὴρ, ἵνα μηδενὶ εἴπῃ (17).

§. 76.

---

14) Ματθ. ΙΕ'. 32-39. Μάρκ. Η'. 1-10.

15) Ματθ. Ις'. 1-2. Μάρκ. Η'. 11. 12.

16) Ματθ. Ις'. 5-12. Μάρκ. Η'. 13-21.

17) Μάρκ. Η'. 22-26.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

§. 76.

Ἐκεῖθεν εἰς τὰ μέρη Καισαρείας τῆς Φιλίππε ἐλθὼν, ἠρώτα τὲς Μαθητὰς ἑαυτῦ, „τίνα με λέ„γεσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι; οἱ δὲ, ἄλλοι μὲν (ἀπεκρίθησαν) σὲ ὑπολαμβάνεσι τὸν Ἰωάννην· ἄλλοι τὸν Ἠλίαν· ἄλλοι τὸν Ἱερεμίαν· ἄλλοι ἁπλῶς ἕνα τινὰ τῶν προφητῶν. Ἀλλ' ὁ Πέτρος περὶ τῦ χορῦ ὅλε τῶν Ἀποσόλων ἀποκρίνεται ὡς ἐκ πάντων: „Σὺ εἶ ὁ Χριςὸς ὁ υἱὸς τῦ Θεῦ τῦ ζῶν„τος. Διὸ καὶ μακαρίζεται· καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ τῆς τοιαύτης ὁμολογίας (ἀκέι) ὅτι μέλλει νὰ οἰκοδομηθῇ ἡ τῶν πιςῶν Ἐκκλησία· ὅθεν καὶ τῶν κλειδῶν, καὶ τῆς ἐξεσίας τῦ δεσμεῖν καὶ λύειν, τὴν ὑπόχεσιν δέχεται, τῆς Ἱερατικῆς· γέρας ὑπεροχῆς καὶ δυνάμεως. Τὸ ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησῦς νὰ προλέγῃ εἰς τὲς μαθητὰς τὰ ἐν Ἱεροσολύμοις πάθη· ἐφ' οἷς ὁ Πέτρος ἀποτρέπων αὐτὸν: Ἵλεώς σοι Κύριε, ἀ μὴ ἔςαι σοι τῦτο· ἀποβάλλεται ὡς Σατὰν πειρασὴς καὶ ὡς σκάνδαλον. Τότε ὁ Ἰησῦς προσκαλέσας μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτῦ καὶ τὸν ὄχλον, ἐπηγγείλατο τοῖς ἀκολεθήσεσιν αὐτῷ τὴν πρέπεσαν μισθαποδοσίαν, ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τῦ πατρὸς αὐτῦ, προλέγων ἅμα εἰς πίςωσιν, ὅτι καὶ τινὲς τῶν ἐκεῖ παρόντων, ἀ μὴ γεύσονται Θανάτε, ἕως ἂν ἴδωσι τὴν βασιλείαν τῦ Θεῦ ἐληλυθῦαν ἐν δυνάμει (18).

§. 77.

Μεθ' ἡμέρας ἓξ ἤ (συμπαραλαμβανομένων τῶν ἄκρων) ὀκτὼ, ἔμπροθεν Πέτρε, καὶ Ἰακώβε, καὶ Ἰωάν-

18) Ματθ. Ιϛ'. 13-28. Μάρκ. Η'. 27-38. Λυκ. Θ'. 18-27.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Ἰωάννε, μετεμορφώθη ὁ Ἰησῦς παραδόξως ἐπὶ τῦ ὄρυς
Ὅτε, μεταξὺ Μωσέως καὶ Ἠλιᾶ ὀφθεὶς, καὶ μεθ'
ὑπερφυᾶς καὶ ἐξαισίε φωτοχυσίας, τό, τε πρόσωπο
καὶ τὰ ἱμάτια ἀπαστράψας, ἐμαρτυρήθη ἐρανόθεν·
„Οὗτος ἐστὶν ὁ ὑός με ὁ ἀγαπητὸς ἐν ᾧ εὐδόκησα· αὐτῦ
ἀκύετε (19). Καταβαίνοντες μετὰ τῦτο ἀπὸ τῦ ὄρυς
λαμβάνουσιν οἱ τρεῖς εἰρημένοι Μαθηταὶ παραγγελίαν,
μηδενὶ δηλῶσαι τὸ ὁραθὲν, ἕως ἂ ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ.
Ἐπερωτῶντες δὲ, τὸ ὑπὸ τῶν Γραμματέων λεγόμενον,
„ὅτι πρὸ τῆς τῦ χριτῦ παρυσίας ἔμελε πρῶτον Ἠλίας
„ἔρχεθαι· ἐδιδάχθησαν, ὅτι καὶ Ἠλίας ἤδη ἦλθεν·
ὅστις ἦν ὁ πρόδρομος (20).

§. 78.

Τῇ ἐφεξῆς ἡμέρᾳ ἐλθὼν ὁ Ἰησῦς ὅπε ἦσαν οἱ λοι-
ποὶ Μαθηταὶ, καὶ ὁ ὄχλος, ἐθεράπευσε τὸν ὑὸν ἀν-
θρώπε τινὸς σεληνιαζόμενον. Ἐρωτήσαντες δὲ οἱ Μα-
θηταὶ: διατὶ αὐτοὶ δὲν ἐδυνήθησαν νὰ θεραπεύσω
„τὸν πάχοντα; διὰ τὴν ἀπιςίαν ὑμῶν: ἤκυσαν
„καὶ ἔμαθον, ὅτι τῦτο τὸ γένος ἐν ὐδενὶ δύναται ἐξελ
„θεῖν, εἰμὴ ἐν προσευχῇ καὶ νηςείᾳ (21).

§. 79.

Διερχόμενος τὸ ἐντεῦθεν διὰ τῆς Γαλιλαίας, προέ-
λεγε τοῖς Μαθηταῖς τὴν κατ' αὐτῦ προδοσίαν τὴν
μέλλυσαν. Τὸ πάθος, τὸν θάνατον, τὴν Ἀνάςασιν
Αὐτοὶ

19) Ματθ. ΙΖ'. 1-9. Μάρκ. Θ'. 2-9. Λυκ. Θ'. 28-36.
20) Ματθ. ΙΖ'. 10-13. Μάρκ. Θ'. 10-13.
21) Ματθ. ΙΖ'. 14-21. Μάρκ. Θ'. 14-29. Λυκ. Θ'. 37-43.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Αὐτοὶ δὲ συνεχόμενοι ὑπὸ τῆς λύπης, οὐδὲ ἑνὸς καλῶς τὰ λεγόμενα, οὐδὲ ἐτόλμων νὰ τὸν ἐπερωτήσουν (22).

§. 80.

Ἐν τούτῳ εἰς Καπερναοὺμ εἰσελθόντων, οἱ τὰ Δίδραχμα λαμβάνοντες ἠρώτησαν τὸν Πέτρον, ἂν ὁ Διδάσκαλος αὐτῶν πληρώνῃ τὴν ὑπὲρ τῶ Ναῶ διατεταγμένην ταύτην δασμοφοράν; ὁ δὲ Κύριος πρὸς τὸν Πέτρον: Ἀγκαλὰ (εἶπεν) οἱ τῶν Βασιλέων γοὶ ἐλεύθεροι εἶναι πάσης φορολογίας, σὺ ὅμως ἀπελθὼν, ἀγκίστρευσον τὸν ἀναβάντα πρῶτον ἰχθὺν, καὶ εὑρὼν ἐν αὐτῷ στατῆρα, δὸς ἀντὶ ἐμοῦ καὶ σοῦ, ἵνα μὴ αὐτοὺς σκανδαλίσωμεν (23).

§. 18.

Ἐν αὐτῇ τῇ Καπερναοὺμ προσελθόντες οἱ Μαθηταὶ ἐρωτῶσιν, ἐκεῖνο περὶ οὗ καὶ καθ' ὁδὸν πρὸ ὀλίγου, „πρὸς ἀλλήλους διεφιλονείκουν: τίς ἆρα μείζων ἐν τῇ Βασιλείᾳ τῶν Οὐρανῶν; ὁ δὲ Ἰησοῦς, στήσας ἐν μέσῳ αὐτῶν παιδίον, ὅστις (εἶπε) ταπεινώσει ἑαυτὸν ὡς τὸ παιδίον τοῦτο. Νομίζουσι τινὲς (24) ὅτι αὐτὸ τὸ παιδίον ἦτον ὁ ὕστερον Ἀντιοχείας Ἐπισκοπεύσας Ἰγνάτιος, ὁ ἐπικληθεὶς Θεοφόρος. Τότε καὶ ὁ Ἰωάννης ἀνήγγειλε τῷ Διδασκάλῳ, ὅτι διεκώλυσεν αὐτὸς ἕνα τινὰ ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ ἐκβάλλοντα τὰ δαιμόνια. Ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς, μὴ κωλύετε αὐτὸν (ἀπεκρίθη) ὅς

„γὰρ

22) Ματθ. ΙΖ'. 22-25. Μάρκ. Θ'. 30-32. Λουκ. Θ'. 44. 45.
23) Ματθ. ΙΖ'. 24-27.
24) Παρὰ Ἀνασασ. τῷ Βιβλιοθηκαρίῳ, καὶ ἄλλοις. Ἀλλ' ὁ Θεῖος Χρυσός. Τόμ. Α'. Ὁμιλ. μβ'. λέγει, ὅτι οὐδέποτε ἐχρημάτισεν Αὐτόπτης τοῦ χριστοῦ ὁ Ἰγνάτιος.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

„γὰρ ὐκ ἔστι καθ' ἡμῶν, ὑπὲρ ὑμῶν ἐστίν. Ἐπομένως ταλανίζει τὸς προξενοῦντας τὰ σκάνδαλα· καὶ διδάσκει νὰ ἀποφέυγωμεν τὸς σκανδαλίζοντας, κἂν ὦσιν ἀναγκαῖοι ὡς ἡ χείρ, ὡς ὁ πὸς, ὡς ὁ ὀφθαλμός. Μακαρίζει δὲ, τὸς εἰς ὄνομα αὐτῦ ποτίζοντας τινὰ, ποτήριον ψυχρῦ ὕδατος. Παραιτεῖται, ὅτι ἦλθεν ἵνα σώσῃ τὸ ἓν πρόβατον, τὸ ἐκ τῶν ἑκατὸν πλανηθέν. Κανονίζει τὸν τρόπον καθ' ὃν πρέπει νὰ προσφερώμεθα πρὸς τὸς Ἀδελφὸς τὸς εἰς ἡμᾶς ἁμαρτάνοντας, καὶ παραγγείλαστῷ Πέτρῳ διερωτήσαντι, ὅτι πρέπει νὰ συγχωρῇ ἕως καὶ ἑβδομηκοντάκις ἑπτά· διηγεῖται τὴν παραβολὴν τῦ πονηρῦ δύλε, τῦ παραδοθέντος δικαίως τοῖς βασανισταῖς, ἐπειδὴ ἐλεηθεὶς τὰ ποῖλα καὶ μεγάλα παρὰ τῦ Δεσπότε αὐτῦ, δὲν ἐκάμφθη νὰ ἐλεήσῃ καὶ αὐτὸς, ὐδὲ εἰς τὰ μικρὰ καὶ ὀλίγα τὸν σύνδυλον (25).

§. 82.

Ἐπισάσης τῆς Ἑορτῆς τῆς Σκηνοπηγίας, καὶ προτρεπόμενος ὑπὸ τῶν Ἀδελφῶν αὐτῦ, ἀνελθεῖν εἰς τὴν ἑορτὴν, καὶ παῤῥησιάσασθαι· πρῶτον μὲν ἀνένευσεν, εἰπὼν, ὅτι ὔπω αὐτῦ ὁ καιρὸς πεπλήρωται. Τέως δὲ μετ' αὐτὸς ὕστερον καὶ αὐτὸς ἀνέβη· ὐχὶ φανερῶς ὅμως ἀλλ' ὡς ἐν κρυπτῷ (26).

§. 83.

Κατὰ γῦν τὴν εἰς Ἱερυσαλὴμ τότε πορείαν ἐπειδὴ οἱ ἔκ τινος Κώμης Σαμαρεῖται δὲν ὑπεδέχοντο αὐτὸν μετὰ

25) Ματθ. ΙΗ'. ὅλ ὅλα τῦ Κεφαλαίυ. Μάρκ. Θ'. 33-46. Λυκ. Θ'. 46 - 50.

26) Ἰωάν. Ζ'. 1 - 10.

μετὰ τῶν μαθητῶν εἰς ἐπιξένωσιν· Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης ζήλε πληθέντες, ἐπεθύμησαν νὰ καταβῇ πῦρ κατὰ τῶν ἀξένων ἐκείνων ἀπ' ὐρανῦ. Διόπερ, ἴσως, οἱ Ἀπόσολοι ἤτοι· ἐπωνομάθησαν Βοανεργές· ὅ ἐστὶν υἱοὶ βροντῆς· (27) ἢ ὡς ὀρθότερον ἄλλοι προφέρυσι: Βενεργές. Ἀλλ' ὁ χρισὸς τύτοις ἐπετίμησε λέγων: ὅτι ὐκ ἦλθε ψυχὰς ἀπολέσαι, ἀλλὰ σῶσαι (28). Κατὰ τὴν αὐτὴν ὁδὸν, τρεῖς τινὰς ὑποσχομένυς αὐτῷ ἀκολυθῆσαι, ὡς καὶ ἄλλοτε (29), ἄλλυς τὸν μὲν ἀποβάλλει ὡς ἀνάξιον, τὸς δὲ ἀποδέχεται. Ἀλλὰ τύτων (ἐπειδὴ ἐζήτησαν πρὸς ὀλίγον νὰ ἐπισρέψωσιν, ὁ μὲν, διὰ νὰ θάψῃ τὸν πατέρα· ὁ δὲ, διὰ νὰ διατάξῃ τὰ κατ' οἶκον·) τὸν μὲν συμβυλέυει νὰ ἀφήσῃ τὸς νεκρὸς θάψαι τὸς ἑαυτῶν νεκρύς. Τὸν δὲ παραινεῖ, ὅτι ὁ ἐπισρεφόμενος εἰς τὰ τῦ κόσμυ, ἀφ' ᾧ ἀποταχθῇ τῷ κόσμῳ, δὲν εἶναι ἔυθετος εἰς τὴν βασιλείαν τῦ Θεῦ (30). Περὶ τὸν αὐτὸν τῦτον καιρὸν ἐξελέξατο ὁ Ἰησῦς καὶ τὸς ἑβδομήκοντα Μαθητὰς, διδάξας ἅμα αὐτὸς πῶς πρέπει νὰ φέρωνται εἰς τὴν Ἀποσολὴν τῦ κηρύγματος, εἰς τὸ ὁποῖον τὸς ἐδιώρισε (31). Καὶ ἰδὲ, διὰ τῦ ἑβδομηκονταδικῦ τῶν Μαθητῶν χορῦ, τὸ ἐξ Ἀνδρῶν ἑβδομήκοντα συγκροτύμενον Συνέδριον τῆς Συναγωγῆς, τρόπον τινὰ ἀκυρύμενον.

27) Μάρκ. Γ'. 17.

28) Λυκ. Θ'. 51 - 56.

29) Ματθ. Η'. 19 - 22.

30) Λυκ. Θ'. 57 - 62.

31) Λυκ. Ι'. 1 - 16.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

„γὰρ ἐκ ἔστι καθ' ἡμῶν, ὑπὲρ ὑμῶν ἐστίν. Ἐπομένως ταλανίζει τὸς προξενοῦντας τὰ σκάνδαλα· καὶ διδάσκει νὰ ἀποφεύγωμεν τὸς σκανδαλίζοντας, κἂν ὦσιν εἰναγκαῖοι ὡς ἡ χεὶρ, ὡς ὁ πὸς, ὡς ὁ ὀφθαλμός. Μακαρίζει δὲ, τὸς εἰς ὄνομα αὐτοῦ ποτίζοντας τινὰ, ποτήριον ψυχροῦ ὕδατος. Παραινεῖ, ὅτι ἦλθεν ἵνα σώσῃ τὸ ἓν πρόβατον, τὸ ἐκ τῶν ἑκατὸν πλανηθέν. Κανονίζει τὸν τρόπον καθ' ὃν πρέπει νὰ προσφερώμεθα πρὸς τὸς Ἀδελφὸς τὸς εἰς ἡμᾶς ἁμαρτάνοντας, καὶ παραγγείλαστῷ Πέτρῳ διερωτήσαντι, ὅτι πρέπει νὰ συγχωρῇ ἕως καὶ ἑβδομηκοντάκις ἑπτά· διηγεῖται τὴν παραβολὴν τοῦ πονηροῦ δούλου, τοῦ παραδοθέντος δικαίως τοῖς βασανισταῖς, ἐπειδὴ ἐλεηθεὶς τὰ πολλὰ καὶ μεγάλα παρὰ τοῦ Δεσπότου αὐτοῦ, δὲν ἐκάμφθη νὰ ἐλεήσῃ καὶ αὐτὸς, ἀδὲ εἰς τὰ μικρὰ καὶ ὀλίγα τὸν σύνδουλον (25).

§. 82.

Ἐπισάσης τῆς Ἑορτῆς τῆς Σκηνοπηγίας, καὶ προτρεπόμενος ὑπὸ τῶν Ἀδελφῶν αὐτοῦ, ἀνελθεῖν εἰς τὴν ἑορτὴν, καὶ παῤῥησιάσασθαι· πρῶτον μὲν ἀνένευσεν, εἰπὼν, ὅτι ἔπω αὐτοῦ ὁ καιρὸς πεπλήρωται. Τέως δὲ μετ' αὐτὸς ὕστερον καὶ αὐτὸς ἀνέβη· ἀχὶ φανερῶς ὅμως, ἀλλ' ὡς ἐν κρυπτῷ (26).

§. 83.

Κατὰ γοῦν τὴν εἰς Ἱερουσαλὴμ τότε πορείαν ἐπειδὴ οἱ ἔκ τινος Κώμης Σαμαρεῖται δὲν ὑπεδέχοντο αὐτὸν μετὰ

25) Ματθ. ΙΗ'. ὅλ ὅλα τοῦ Κεφαλαίου. Μάρκ. Θ'. 33-46. Λουκ. Θ'. 46-50.

26) Ἰωάν. Ζ'. 1-10.

μετὰ τῶν μαθητῶν εἰς ἐπιξένωσιν· Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης ζήλῳ πληθέντες, ἐπεθύμησαν νὰ καταβῇ πῦρ κατὰ τῶν ἀξένων ἐκείνων ἀπ' οὐρανοῦ. Διόπερ, ἴσως, οἱ Ἀπόστολοι ἦτοι· ἐπωνομάσθησαν Βοανεργές· ὅ ἐστὶν υἱοὶ βροντῆς· (27) ἢ ὡς ὀρθότερον ἄλλοι προφέρουσι: Βενεργές. Ἀλλ' ὁ χριστὸς τούτοις ἐπετίμησε λέγων: ὅτι οὐκ ἦλθε ψυχὰς ἀπολέσαι, ἀλλὰ σῶσαι (28). Κατὰ τὴν αὐτὴν ὁδὸν, τρεῖς τινὰς ὑποσχομένους αὐτῷ ἀκολουθῆσαι, ὡς καὶ ἄλλοτε (29), ἄλλους τὸν μὲν ἀποβάλλει ὡς ἀνάξιον, τοὺς δὲ ἀποδέχεται. Ἀλλὰ τούτων (ἐπειδὴ ἐζήτησαν πρὸς ὀλίγον νὰ ἐπιστρέψωσιν, ὁ μὲν, διὰ νὰ θάψῃ τὸν πατέρα· ὁ δὲ, διὰ νὰ διατάξῃ τὰ κατ' οἶκον·) τὸν μὲν συμβουλεύει νὰ ἀφήσῃ τοὺς νεκροὺς θάψαι τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς. Τὸν δὲ παραινεῖ, ὅτι ὁ ἐπιστρεφόμενος εἰς τὰ τοῦ κόσμου, ἀφ' οὗ ἀποταχθῇ τῷ κόσμῳ, δὲν εἶναι εὔθετος εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ (30). Περὶ τὸν αὐτὸν τοῦτον καιρὸν ἐξελέξατο ὁ Ἰησοῦς καὶ τοὺς ἑβδομήκοντα Μαθητὰς, διδάξας ἅμα αὐτοὺς πῶς πρέπει νὰ φέρωνται εἰς τὴν Ἀποστολὴν τοῦ κηρύγματος, εἰς τὸ ὁποῖον τοὺς ἐδιώρισε (31). Καὶ ἰδοὺ, διὰ τοῦ ἑβδομηκονταδικοῦ τῶν Μαθητῶν χοροῦ, τὸ ἐξ Ἀνδρῶν ἑβδομήκοντα συγκροτούμενον Συνέδριον τῆς Συναγωγῆς, τρόπον τινὰ ἀνυρούμενον.

27) Μάρκ. Γ'. 17.
28) Λουκ. Θ'. 51 - 56.
29) Ματθ. Η'. 19 - 22.
30) Λουκ. Θ'. 57 - 62.
31) Λουκ. Ι'. 1 - 16.

§. 84.

Φθάσας εἰς τὴν Ἱερσαλὴμ, καὶ ἀπρόϊτος κατ' ἀρχὰς μένων, ὡς μὴ φανεὶς ἐν τῇ ἑορτῇ τῆς σκηνοπηγίας, ἐζητεῖτο ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων: πῦ ἐστίν ἐκεῖνος; καὶ κρύφιόστις γογγυσμὸς ἦν περὶ αὐτῦ ἐν τοῖς ὄχλοις. ἐξ ὧν, ἄλλοι μὲν ἀγαθὸν αὐτὸν ἔκρινον, ἄλλοι δὲ πλάνον. Ἤδη δὲ τῆς ἑορτῆς μεσάσης, ὡς ἀνέβη εἰς τὸ Ἱερὸν καὶ ἐδίδασκεν· ἐπειδὴ οἱ Ἰουδαῖοι ἐθαύμαζον πῶς ὗτος οἶδε γράμματα μὴ μεμαθηκώς; ἐδικαιολόγει μὲν τὴν ἰδίαν διδαχὴν, ἤλεγχε δ' ἐκείνους ὡς ζητοῦντας αὐτὸν ἀποκτεῖναι, διὰ τὸν ὑπ' αὐτῦ προθεραπευθέντα παραλυτικόν (32). Ὅθεν πολλοὶ μὲν τῶν Ἱεροσολυμιτῶν βλέποντες, ὅτι αὐτὸς, τὸν ὁποῖον πρότερον ἐδίωκον εἰς θάνατον, τότε ἐπαῤῥησιάζετο· διηπόρουν, μήπως οἱ διῶκται αὐτῦ ἐγνώρισαν, ὅτι αὐτὸς ὑπάρχει ἀληθῶς ὁ χριστός· πλὴν, πάλιν διελογίζοντο οἱ αὐτοὶ, ὅτι ὗτος μὲν ἦν τοῖς πᾶσι γνωστὸς, ὁ δὲ χριστὸς ὅταν ἔρχεται ἀδεὶς γινώσκει πόθεν ἐστί· πολλοὶ δὲ ὅμως ἐκ τῦ ὄχλυ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν, λέγοντες: μήπως ὁ χριστὸς ὅταν ἔλθῃ μέλλει νὰ ἐκτελέσῃ σημεῖα θαυμασιώτερα; Διὰ ταῦτα οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι, ἐζήτων νὰ τὸν βάλωσιν εἰς χεῖρας· ἀλλ' ἀδεὶς ἐτόλμησε νὰ ἁπλώσῃ ἐπάνωτε· „ἔπω γὰρ ἐληλύθει ἡ ὥρα αὐτῦ· ὅθεν ὁ Ἰησῦς ἐπαπειλήσας, ὅτι μετ' ὀλίγον ζητήσουσιν αὐτὸν καὶ οὐχ εὑρήσουσι, τοὺς ἐλέγησεν εἰς διαλογισμὸς, τί ἄραγε νοεῖ ταῦτα λέγων; μὴ μεταβῆναι μελετᾷ, καὶ τοὺς Ἰσραηλίτας διδάσκειν, ὅσοι κατὰ τὴν διασποράν μεταξὺ τῶν ἐθνῶν εὑρίσκοντο πάροικοι; τέως δὲ, κατὰ τὴν ἐσχάτην τῆς ἑορτῆς

32) Ἰωάν. Ε'. 1 - 16.

τῆς ἡμέραν, ἐν ᾧ ὁ Ἰησῦς ἐπαῤῥησιάζετο ὁμοίως, διδάσκων τε καὶ προσκαλῶν ἅπαντας, νὰ γένωσι διὰ τῆς εἰς αὐτὸν πίστεως, ἄξιοι τῶν χαρισμάτων τῦ πνεύματος, σχίσμα πάλιν μεταξὺ τῶν ἀκροωμένων ἐγείρετο καὶ φιλονεικία, περὶ τῦ τίς, καὶ πόθεν ἐστί· καὶ πάλιν, ὑπὸ μὲν τῦ ὄχλυ ἐθαυμάζετο, ὑπὸ δὲ τῶν Φαρισαίων ἐδιώκετο· ὑπὸ δὲ τῦ Νικοδήμυ, τῦ πρότερον ἄλλοτε πρὸς αὐτὸν ἐλθόντος νυκτὸς, καὶ πολλὰ παῤ αὐτῦ διδαχθέντος (33) ἐδεφενδεύετο καὶ ἐδικαιῦτο. (34).

§. 85.

Μετὰ τῦτο διδάσκων τὸ πρωΐ εἰς τὸ Ἱερὸν, ἀπολύει ἀκατάκριτον, τὴν ὑπὸ τῶν Γραμματέων καὶ Φαρισαίων ἀναχθεῖσαν αὐτῷ Μοιχαλίδα. Ἔπειτα δὲ, κηρύττει ἑαυτὸν τὸ φῶς εἶναι τῦ Κόσμυ, αὐτὸς τῦτο περὶ ἑαυτῦ μαρτυρῶν, καὶ τὸν Πατέρα ἔχων συνεπιμαρτυροῦντα. Ἐπαπειλήσας δὲ αὐτοῖς θάνατον ψυχῆς καὶ ἀπώλειαν διὰ τὴν αὐτῶν ἀπιστίαν· καὶ εἰπὼν, ὅτι ἅπερ ἤκουσε παρὰ τῦ Πατρὸς λαλεῖ αὐτοῖς, πολλοὺς εὐλόγησε τοὺς πιστεύσαντας. Εἰς δὲ τοὺς ἄλλους τοὺς ἐγκαυχωμένους ὅτι πατέρα ἔχουσι τὸν Ἀβραὰμ, καὶ πατέρα ἔχουσι τὸν Θεὸν, ἀπέδειξεν ὅτι ἐκ τῶν ἔργων αὐτῶν φαίνονται μᾶλλον, ὅτι αὐτοὶ εἰσὶ τέκνα ἐκ Πατρὸς τῦ Διαβόλυ. Οὗτος δὲν ἐλεγχθέντες, ἐβλασφήμησαν αὐτὸν ὡς Σαμαρείτην καὶ δαιμονῶντα. Ἀποκρινόμενον δὲ, ὅτι καὶ τῦ Ἀβραὰμ αὐτὸς ἦν προγενέ-

 τερος,

33) Ἰωάν. Γ'. 1 - 21.
34) Ἰωάν. Ζ'. 11 - 53.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

§. 84.

Φθάσας εἰς τὴν Ἱερσαλὴμ, καὶ ἀπρόϊτος κατ' ἀρχὰς μένων, ὡς μὴ φανεὶς ἐν τῇ ἑορτῇ τῆς σκηνοπηγίας, ἐζητεῖτο ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων: πῦ ἐστὶν ἐκεῖνος· καὶ κρύφιόστις γογγυσμὸς ἦν περὶ αὐτῦ ἐν τοῖς ὄχλοις. ἐξ ὧν, ἄλλοι μὲν ἀγαθὸν αὐτὸν ἔκρινον, ἄλλοι δὲ πλάνον. Ἤδη δὲ τῆς ἑορτῆς μεσούσης, ὡς ἀνέβη εἰς τὸ Ἱερὸν καὶ ἐδίδασκεν· ἐπειδὴ οἱ Ἰουδαῖοι ἐθαύμαζον· πῶς οὗτος οἶδε γράμματα μὴ μεμαθηκώς; ἐδικαιολόγει μὲν τὴν ἰδίαν διδαχὴν, ἤλεγχε δ' ἐκείνους ὡς ζητοῦντας αὐτὸν ἀποκτεῖναι, διὰ τὸν ὑπ' αὐτῦ προθεραπευθέντα παραλυτικόν (32). Ὅθεν πολλοὶ μὲν τῶν Ἱεροσολυμιτῶν βλέποντες, ὅτι αὐτὸς, τὸν ὁποῖον πρότερον ἐδίωκον εἰς θάνατον, τότε ἐπαῤῥησιάζετο· διηπόρουν, μήπως οἱ διῶκται αὐτῦ ἐγνώρισαν, ὅτι αὐτὸς ὑπάρχει ἀληθῶς ὁ χριστός· πλὴν, πάλιν διελογίζοντο οἱ αὐτοὶ, ὅτι οὗτος μὲν ἦν τοῖς πᾶσι γνωστὸς, ὁ δὲ χριστὸς ὅταν ἔρχεται οὐδεὶς γινώσκει πόθεν ἐστί· πολλοὶ δὲ ὅμως ἐκ τῆς ὄχλης ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν, λέγοντες: μήπως ὁ χριστὸς ὅταν ἔλθῃ μέλλει νὰ ἐκτελέσῃ σημεῖα θαυμασιώτερα; Διὰ ταῦτα οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι, ἐζήτουν νὰ τὸν βάλουν εἰς χεῖρας· ἀλλ' οὐδεὶς ἐτόλμησε νὰ ἁπλώσῃ ἐπάνωτου· „ὅπω γὰρ ἐληλύ„θει ἡ ὥρα αὐτῦ· ὅθεν ὁ Ἰησοῦς ἐπαπειλήσας, ὅτι μετ' ὀλίγον ζητήσουσιν αὐτὸν καὶ οὐχ εὑρήσουσι, τοὺς ἐκίνησεν εἰς διαλογισμοὺς, τί ἄραγε νοεῖ ταῦτα λέγων; μὴ μεταβῆναι μελετᾷ, καὶ τοὺς Ἰσραηλίτας διδάσκειν, ὅσοι κατὰ τὴν διασποράν μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων εὑρίσκοντο πάροικοι; τέως δὲ, κατὰ τὴν ἐσχάτην τῆς ἑορτῆς

32) Ἰωάν. Ε'. 1 - 16.

τῆς ἡμέραν, ἐν ᾧ ὁ Ἰησοῦς ἐπαῤῥησιάζετο ὁμοίως, διδάσκων τε καὶ προσκαλῶν ἅπαντας, νὰ γένωσι διὰ τῆς εἰς αὐτὸν πίστεως, ἄξιοι τῶν χαρισμάτων τοῦ πνεύματος, σχίσμα πάλιν μεταξὺ τῶν ἀκροωμένων ἐγείρετο καὶ φιλονεικία, περὶ τοῦ τίς, καὶ πόθεν ἐστί· καὶ πάλιν, ὑπὸ μὲν τοῦ ὄχλου ἐθαυμάζετο, ὑπὸ δὲ τῶν Φαρισαίων ἐδιώκετο· ὑπὸ δὲ τοῦ Νικοδήμου, τοῦ πρότερον ἅπαξ πρὸς αὐτὸν ἐλθόντος νυκτὸς, καὶ πολλὰ παῤ αὐτοῦ διδαχθέντος (33) ἐδεφενδεύετο καὶ ἐδικαιοῦτο. (34).

§. 85.

Μετὰ τοῦτο διδάσκων τὸ πρωΐ εἰς τὸ Ἱερὸν, ἀπολύει ἀκατάκριτον, τὴν ὑπὸ τῶν Γραμματέων καὶ Φαρισαίων ἀναχθεῖσαν αὐτῷ Μοιχαλίδα. Ἔπειτα δὲ, κηρύττει ἑαυτὸν τὸ φῶς εἶναι τοῦ Κόσμου, αὐτὸς τοῦτο περὶ ἑαυτοῦ μαρτυρῶν, καὶ τὸν Πατέρα ἔχων συνεπιμαρτυροῦντα. Ἐπαπειλήσας δὲ αὐτοῖς θάνατον ψυχῆς καὶ ἀπώλειαν διὰ τὴν αὐτῶν ἀπιστίαν· καὶ εἰπὼν, ὅτι ἅπερ ἤκουσε παρὰ τοῦ Πατρὸς λαλεῖ αὐτοῖς, πολλοὺς εἵλκυσε τοὺς πιστεύσαντας. Εἰς δὲ τοὺς ἄλλους τοὺς ἐγκαυχωμένους ὅτι πατέρα ἔχουσι τὸν Ἀβραὰμ, καὶ πατέρα ἔχουσι τὸν Θεὸν, ἀπέδειξεν ὅτι ἐκ τῶν ἔργων αὐτῶν φαίνονται μᾶλλον, ὅτι αὐτοὶ εἰσὶ τέκνα ἐκ Πατρὸς τοῦ Διαβόλου. Οὗτος ἓν ἐλεγχθέντες, ἐβλασφήμησαν αὐτὸν ὡς Σαμαρείτην καὶ δαιμονῶντα. Ἀποκρινόμενον δὲ, ὅτι καὶ τοῦ Ἀβραὰμ αὐτὸς ἦν προγενέ-

33) Ἰωάν. Γ'. 1 - 21.
34) Ἰωάν. Ζ'. 11 - 53.

τερος, ὥρμησαν νὰ τὸν λιθοβολήσωσιν. Ἀλλὰ διελθὼν διὰ μέσου αὐτῶν ἀνεχώρησεν. (35).

§. 86.

Μετὰ ταῦτα Ἰάτρευσε καὶ τὸν ἐκ Γενετῆς τυφλὸν πτύσας χαμαὶ, καὶ πηλὸν ποιήσας, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ἐπιχρίσας, καὶ εἰς τὴν τοῦ Σιλωὰμ Κολυμβήθραν ἀπελθεῖν καὶ ἀπονίψασθαι ἐντειλάμενος. Ὁ ἀναβλέψας τότε τυφλὸς τοὺς πάντας ἐξέπληττεν· ἀνακρινόμενος δὲ ὑπὸ τότε καὶ ἐκείνων, διηγεῖτο τῆς Θεραπείας τὸν τρόπον. Ἐρωτώμενος δὲ τίνα γνώμην ἔχει περὶ τοῦ ἀνθρώπου τοῦ ἀνοίξαντος αὐτῷ τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἀπεκρίνετο, ὅτι προφήτης ἐστίν. Οἱ γονεῖς τοῦ τυφλοῦ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος, ἐξεταζόμενοι καὶ αὐτοὶ ἐπιμαρτυροῦσι τῇ ὑῇ τὴν ἀνάβλεψιν· πάλιν ἀνακρίνεται αὐτὸς ὁ ὀμματωθεὶς, καὶ πάλιν ὁμολογεῖ τὸν αὐτὸν ὀμματώσαντα, μεγαλύνων τὸ θαῦμα, καὶ ἀποδεικνύων ἐκ τότε, ὅτι ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστὶν ὁ θαυματουργός· ὅθεν ἀπισθέμενος, μετὰ ὕβρεων ὁ ἄνθρωπος ἀπεβλήθη, μαρτυρῶν τὴν ἀλήθειαν, παρὰ τῶν τῆς ἀληθείας ἐχθρῶν. Ἀπαντήσας δὲ τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐρωτηθεὶς εἰ πιστεύει εἰς τὸν ὑὸν τοῦ Θεοῦ; „πιστεύω (εἶπε) πι„στεύω Κύριε, καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ.“ Τελευταῖον ταλανίζει ὁ Κύριος τινὰς τῶν περὶ αὐτὸν Φαρισαίους, ὅτι καὶ τοῦ τυφλοῦ τυφλότεροι εἰσίν (36)

§. 87.

Χαρακτηρίζει δὲ ἐφεξῆς, ὡς ἐν παραβολῇ, τὸν ἀληθινὸν καὶ ἀγαθὸν ποιμένα, τὸν διὰ τῆς θύρας εἰσερχόμενον

35) Ἰωάν. Η'. ὅλῳ τῷ Κεφαλαίῳ.
36) Ἰωάν. Θ'. ὅλῳ τῷ Κεφαλαίῳ.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

μενον εἰς τὴν αὐλὴν τῶν Προβάτων· καὶ τὸν μὴ ἀληθῆ, ἀλλὰ ἀναβαίνοντα ἀλλαχόθεν, κατακρίνει ὡς κλέπτην καὶ λῃστήν. Κηρύξας δὲ ἑαυτὸν τὸν ποιμένα εἶναι τὸν καλὸν, παραπαίνει ὅτι καὶ ἄλλα πρόβατα ἔχει ἐξ ἄλλης Αὐλῆς· καὶ ὅτι τὴν ψυχὴν αὐτῆ τίθησιν ὑπὲρ τῶν ἰδίων προβάτων, ἐκ ἀθελήτως δηλαδὴ, ἀλλ' ἐν ἐξουσίᾳ. Καὶ πάλιν σχίσμα ἐν τοῖς Ἰουδαίοις κινεῖται περὶ αὐτῆ, τοιαῦτα λέγοντος, τῶν μὲν διατεινομένων, ὅτι δαιμόνιον ἔχει, τῶν δὲ ἀντιλεγόντων, ὅτι ἐκ ἔστιν ἀνθρώπῳ δαιμονιζομένῳ ταῦτα τὰ ῥήματα (37).

§. 88.

Παρελθούσης τῆς ἑορτῆς, ὑποσρέψαντας πρὸς αὐτὸν τὸς προαπεσαλμένους εἰς τὸ κήρυγμα ἑβδομήκοντα, καὶ διηγουμένους μετὰ χαρᾶς, ὅτι καὶ τὰ δαιμόνια αὐτοῖς ὑπετάσσοντο ἐν τῷ ὀνόματι αὐτῆ, τὸς παραινεῖ ὁ Ἰησοῦς, μᾶλλον νὰ χαίρωνται, ὅτι τὰ ὀνόματα αὐτῶν κατεγράφησαν ἐν ὐρανοῖς. Αὐτὸς δὲ ἅμα ἀγαλλιασάμενος τῷ πνεύματι, εὐχαριςίαν προσάγει τῷ Θεῷ καὶ πατρὶ, ὅτι εἰς τὸς ταπεινοὺς καὶ ἁπλοϊκοὺς εὐδόκησε νὰ ἀποκαλύψῃ, ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἀπέκρυψεν εἰς τὸς ὑψηλόφρονας καὶ σοφοὺς τῆ κόσμῳ. Καὶ κατ' αὐτὸ ἐμακάρισε καὶ τὸς μαθητὰς, ὅτι ἠξιώθησαν τοιαῦτα καὶ νὰ ἰδοῦν, καὶ νὰ ἀκούσουν (38).

§. 89.

Τότε καὶ τὸν Νομικὸν ἐκπειράζοντα καὶ ἐρωτῶντα, „τί „ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσει; τὸν ἐκί-

37) Ἰωάν. Γ. 1 - 21.
38) Λουκ. Γ. 17 - 24.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

σεν ἐκ τῆ Νόμε καὶ ὡμολόγησεν, ὅτι ἔπρεπε νὰ ἀγαπᾷ τὸν Θεὸν ὑπὲρ πάντα, καὶ τὸν πλησίον ὡς ἑαυτόν. Ἐπανερωτήσαντα δὲ πάλιν: τίς ὁ πλησίον; ἐδίδαξεν αὐτὸν διὰ τῆς παραβολῆς τῆ περιπεσόντος εἰς τὲς λῃςὰς, καὶ εὑρόντος παρὰ τῆ Σαμαρείτε τὸ ἔλεος (39).

§. 90.

Ἀπελθόντα εἰς Βηθανίαν, αἱ δύο Ἀδελφαὶ τῆ Λαζάρε ἐκεῖ τὸν ξενοδοχῆσιν· ὧν ἡ μὲν Μάρθα μεριμνᾷ, καὶ τυρβάζεται περὶ πολλὰ· ἡ δὲ Μαρία, τὴν ἀγαθὴν μερίδα ἐξελέξατο. Ἐκείνη ἑτοιμάζει δι' αὐτὸν τροφὰς σωματικὰς καὶ ἐπικήρες· αὕτη ἀπολαμβάνει διὰ τῆς διδασκαλίας, ἣν ἀκροᾶται, τροφὴν τὴν ἀράνιον (40).

§. 91.

Τὸν τῆς προσευχῆς τύπον, ὃν καὶ ἐπὶ τῆ ὄρες πρότερον (1) ἐδίδασκε, διδάσκει πάλιν καὶ ἐνταῦθα, τὸ Πάτερ ἡμῶν· κτ., κατὰ τὴν αἴτησιν ἑνὸς τῶν μαθητῶν, εἰπόντος: Κύριε, δίδαξον ἡμᾶς προσεύχεσθαι, καθὼς καὶ Ἰωάννης ἐδίδαξε τὲς μαθητὰς αὐτῆ. Δείκνυσι δὲ ἅμα, καὶ ὅση τῆς Προσευχῆς ἡ δύναμις (2).

§. 92.

Πάλιν θεραπεύει κωφόν τινα δαιμονιζόμενον. Καὶ πάλιν, οἱ μὲν ὄχλοι θαυμάζεσι· τινὲς δὲ τὴν Ἰασιν εἰς

39) Λεκ. Ι'. 25-37.
40) Λεκ. Ι'. 38-42.
1) Ματθ. ς'. 9--13.
2) Λεκ. ΙΑ'. 1-13.

εἰς τὴν δύναμιν τῆ Βεελζεβὰλ ἀποδίδεσιν. Ἄλλοι δὲ, ὡς καὶ ἄλλοτε (3), σημεῖον ἐξ ὠρανῆ ἰδεῖν ἐπιζητῆσιν· ἕσπερ ἅπαντας ὁ Ἰησῆς ἐξελέγχει. Προσκληθεὶς δὲ ὑπὸ Φαρισαίε τινὸς εἰς ἄριςον, καὶ ἰδὼν τὸν αὐτῆ ξενοδόχον θαυμάζοντα, ὅτι δὲν ἐνίφθη πρὸ τῆς τραπέζης, λαβὼν ἐντεῦθεν ἀφορμὴν, κατέλεγξε μετὰ καταφορᾶς βαρείας τὴν ὑπόκρισιν, καὶ τὰ λοιπὰ ἐλαττώματα τῶν Γραμματέων, καὶ Φαρισαίων, καὶ Νομοδιδασκάλων. Διὸ καὶ ὑπὸ τέτων ἐφεξῆς ἐνεδρεύεται, παραφυλαττόντων ἐυάφορμόν τινα κατηγορίας αἰτίαν λαβεῖν ἀπὸ τῆ αὐτῆ ςόματος (4).

§. 93.

Στρέψας ἔπειτα τὸν λόγον πρὸς τὲς Μαθητὰς, παραινεῖ αὐτοῖς νὰ φυλάττωνται τὴν ζύμην τῆς Φαρισαϊκῆς ὑποκρίσεως· καὶ τὲς ἐπιθαῤῥύνει, ἵνα μηδόλως φοβῶνται τὲς παρὰ τῶν ἀνθρώπων διωγμὲς, πληροφορέμενοι ὅτι ποτὲ δὲν θέλει τὲς ἐγκαταλείψει ἡ ἐξ ὕψες βοήθεια (5).

§. 94.

Ἐξ ἀφορμῆς ὅτι ἐζήτησέ τις αὐτὸν διαιτητὴν, νὰ διαμερίσῃ μεταξὺ αὐτῆ καὶ τῆ ἰδίε ἀδελφῆ τὴν τῆ πατρὸς αὐτῶν κληρονομίαν· παραιτέμενος ὁ Ἰησῆς τὴν διαίτησιν, ἐδίδαξε τὴν φυγὴν τῆς πλεονεξίας, διὰ τῆς παραβολῆς τῆ Πλεσίε τῆ ἄφρονος· ὅστις, ἐπειδὴ ἡτοίμασε τῇ ψυχῇ αὐτῆ πολλὰ ἀγαθὰ, ἤλπιζεν ὁ ἄφρων νὰ ζήσῃ καὶ ἔτη πολλὰ διὰ νὰ τὰ ἀπολαύσῃ· μὴ ἐννοῶν ὁ

3) Ματθ. ΙΒ'. 38-45. Ις'. 4.
4) Λεκ. ΙΑ'. 14-54.
5) Λεκ. ΙΒ'. 1-12.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

σεν ἐκ τῆ Νόμε καὶ ὡμολόγησεν, ὅτι ἔπρεπε νὰ ἀγαπᾷ τὸν Θεὸν ὑπὲρ πάντα, καὶ τὸν πλησίον ὡς ἑαυτόν. Ἐπανερωτήσαντα δὲ πάλιν: τίς ὁ πλησίον; ἐδίδαξεν αὐτὸν διὰ τῆς παραβολῆς τῆ περιπεσόντος εἰς τὲς λῃςὰς, καὶ εὑρόντος παρὰ τῆ Σαμαρείτε τὸ ἔλεος (39).

§. 90.

Ἀπελθόντα εἰς Βηθανίαν, αἱ δύο Ἀδελφαὶ τῆ Λαζάρε ἐκεῖ τὸν ξενοδοχῆσιν· ὧν ἡ μὲν Μάρθα μεριμνᾷ, καὶ τυρβάζεται περὶ πολλά· ἡ δὲ Μαρία, τὴν ἀγαθὴν μερίδα ἐξελέξατο. Ἐκείνη ἑτοιμάζει δι' αὐτὸν τροφὰς σωματικὰς καὶ ἐπικήρες· αὕτη ἀπολαμβάνει διὰ τῆς διδασκαλίας, ἣν ἀκροᾶται, τροφὴν τὴν ἐράνιον (40).

§. 91.

Τὸν τῆς προσευχῆς τύπον, ὃν καὶ ἐπὶ τῆ ὄρες πρότερον (1) ἐδίδασκε, διδάσκει πάλιν καὶ ἐνταῦθα, τὸ Πάτερ ἡμῶν· κτ., κατὰ τὴν αἴτησιν ἑνὸς τῶν μαθητῶν, εἰπόντος: Κύριε, δίδαξον ἡμᾶς προσεύχεσθαι, καθὼς καὶ Ἰωάννης ἐδίδαξε τὲς μαθητὰς αὐτῆ. Δείκνυσι δὲ ἅμα, καὶ ὅση τῆς Προσευχῆς ἡ δύναμις (2).

§. 92.

Πάλιν θεραπεύει κωφόν τινα δαιμονιζόμενον. Καὶ πάλιν, οἱ μὲν ὄχλοι θαυμάζεσι· τινὲς δὲ τὴν Ἴασιν εἰς

39) Λεκ. Ι'. 25-37.
40) Λεκ. Ι'. 38-42.
1) Ματθ. ϛ'. 9--13.
2) Λεκ. ΙΑ'. 1-13.

εἰς τὴν δύναμιν τῦ Βεελζεβὲλ ἀποδίδεσιν. Ἄλλοι δὲ, ὡς καὶ ἄλλοτε (3), σημεῖον ἐξ οὐρανῦ ἰδεῖν ἐπιζητῦσιν· ὅσπερ ἅπαντας ὁ Ἰησῦς ἐξελέγχει. Προσκληθεὶς δὲ ὑπὸ Φαρισαίε τινὸς εἰς ἄριστον, καὶ ἰδὼν τὸν αὐτῦ ξενοδόχον θαυμάζοντα, ὅτι δὲν ἐνίφθη πρὸ τῆς τραπέζης, λαβὼν ἐντεῦθεν ἀφορμὴν, κατέλεγξε μετὰ καταφορᾶς βαρείας τὴν ὑπόκρισιν, καὶ τὰ λοιπὰ ἐλαττώματα τῶν Γραμματέων, καὶ Φαρισαίων, καὶ Νομοδιδασκάλων. Διὸ καὶ ὑπὸ τέτων ἐφεξῆς ἐνεδρεύετο, παραφυλαττόντων ἐνάφορμόν τινα κατηγορίας αἰτίαν λαβεῖν ἀπὸ τῦ αὐτῦ ςόματος (4).

§. 93.

Στρέψας ἔπειτα τὸν λόγον πρὸς τὲς Μαθητὰς, παραινεῖ αὐτοῖς νὰ φυλάττωνται τὴν ζύμην τῆς Φαρισαϊκῆς ὑποκρίσεως· καὶ τὲς ἐπιθαῤῥύνει, ἵνα μηδόλως φοβῶνται τὲς παρὰ τῶν ἀνθρώπων διωγμὲς, πληροφορέμενοι ὅτι ποτὲ δὲν θέλει τὲς ἐγκαταλείψει ἡ ἐξ ὕψες βοήθεια (5).

§. 94.

Ἐξ ἀφορμῆς ὅτι ἐζήτησέ τις αὐτὸν διαιτητὴν, νὰ διαμερίσῃ μεταξὺ αὐτῦ καὶ τῦ ἰδίε ἀδελφῦ τὴν τῦ πατρὸς αὐτῶν κληρονομίαν· παραιτέμενος ὁ Ἰησῦς τὴν διαίτησιν, ἐδίδαξε τὴν φυγὴν τῆς πλεονεξίας, διὰ τῆς παραβολῆς τῦ Πλεσίε τῦ ἄφρονος· ὅστις, ἐπειδὴ ἡτοίμασε τῇ ψυχῇ αὐτῦ πολλὰ ἀγαθὰ, ἤλπιζεν ὁ ἄφρων νὰ ζήσῃ καὶ ἔτη πολλὰ διὰ νὰ τὰ ἀπολαύσῃ· μὴ ἐννοῶν

ὁ

3) Ματθ. ΙΒ'. 38-45. Ις'. 4.
4) Λεκ. ΙΑ'. 14-54.
5) Λεκ. ΙΒ'. 1-12.

ὁ μάταιος, ὅτι ἐγγὺς ἦν τῆς ἰδίας ζωῆς τὸ τέλος. Παρίσησιν ἔν ἐνταῦθα τὴν περὶ πάντα τῇ Θεῷ πρόνοιαν· ἀνάγει τὴν ψυχὴν εἰς τὴν ἔφεσιν τῶν ἀρανίων. Παραγγέλλει τὴν ἐλεημοσύνην· ὑπομιμνήσκει τὴν πρέπουσαν προετοιμασίαν, διὰ τὸ τῆς ὥρας τῷ Θανάτῳ ἄδηλον. Ἀκολούθως δὲ τὰς Παραβολὰς προβάλλων, τῷ πιστῷ καὶ φρονίμῳ οἰκονόμῳ, καὶ τῶν δούλων, τῷ τε τὸν συνδούλων τύπτοντος, καὶ τῷ τὸ Θέλημα τοῦ Κυρίου γινώσκοντος μὲν, μὴ ποιοῦντος δὲ αὐτὸ· τέως ἐπιφέρει καὶ τὸν διακαῆ πόθον, ὃν εἶχε, πρὸς τὸ δεχθῆναι τὸ τοῦ πάθους βάπτισμα. Φανερώνει δὲ καὶ τὸν διαμερισμὸν, ὃν ἦλθε βαλεῖν ἐπὶ τῆς γῆς, ἀφορῶν τοὺς μέλλοντας αὐτὸν ἀγαπᾷν τε καὶ σέβειν, ὑπὲρ τὴν ἰδίαν συγγένειαν. Ἐν τούτοις διαλεγόμενος πρὸς τοὺς ὄχλους ἐπιπλήττει καὶ τοὺς Φαρισαίους, ὅτι αὐτοὶ ὁποῦ ἐκ τῆς καταστάσεως τοῦ ἀέρος κρίνουσι τοὺς καιρούς, δὲν διακρίνουσι τὸν καιρὸν τὸν παρόντα τῆς τοῦ Μεσίου ἐλεύσεως τοὺς αὐτοὺς δὲ συμβουλεύει νὰ διακρίνωσι καὶ ἀφ' ἑαυτῶν μόνοι τὸ δίκαιον. καὶ νὰ ἀπαλλάττωνται τοῦ ἀντιδίκου αὐτῶν χωρὶς νὰ δικαιολογῶνται (6).

§. 95.

Ἀκούσας ὅτι Πιλάτος κατεμίανε τὰς Θυσίας, μίξας τὸ αἷμα τινῶν Γαλιλαίων (7) τοὺς ὁποίους ἀπέκτεινε· μὴ νομίσητε (εἶπεν ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς παρόντας·) ὅτι οἱ κατασφαγέντες ἦσαν ἁπάντων τῶν Γαλιλαίων ἁμαρτωλότεροι· ὡς καὶ οἱ δέκα καὶ ὀκτὼ ἐκεῖνοι, οἱ φονευθέντες τότε, διὰ τῆς πτώσεως τοῦ πύργου τοῦ ἐν Σιλωὰμ, δὲν

6) Λεκ. ΙΒ'. 13 – 59.

7) Ὅρα Ἰώσηπ. περὶ Ἀλώσε. Βιβλ. Β'. Κεφ. ΙΖ'. Καὶ Βιβλ. Ζ'. Κεφ. κή.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

δὲν ἦσαν ἀπάντων τῶν Ἱεροσολυμιτῶν οἱ κάκιστοι· ἀλλὰ καὶ ὑμεῖς (συνάπτει·) ἐὰν μὴ μετανοῆτε, πάντες ὁμοίως ἀπολεῖσθε. Τελευταῖον ἐξέθετο καὶ τὴν παραβολὴν τῆς Συκῆς τῆς ἀπειληθείσης τὴν ἐκκοπὴν, ἐὰν μείνῃ εἰς τέλος ἄκαρπος. Ἰδὲ τρία ἔτη (ἔλεγεν) ἔρχομαι ζητῶν καρπὸν ἐν τῇ Συκῇ ταύτῃ, καὶ οὐχ εὑρίσκω· ἐκδυσωπεῖται δὲ ὅμως παρὰ τῷ Ἀμπελουργῷ ἡ ἀνοχὴ ἔτι ἔτος ἑνός (8). Ἄραγε δὲν φαίνεται ἐδῶ ἡ παρελθοῦσα τριετία τῷ Εὐαγγελικῷ κηρύγματος, καὶ ὁ ἐνιαυτὸς ὁ ἐφεξῆς, ὁ εἰς πλήρωσιν τῆς ἐσχάτης κατακρίσεως τῆς Συναγωγῆς τῶν ἀκάρπων ἔτι ὑπολειπόμενος.

§. 96.

Διδάσκων δὲ ἐν τοῖς Σάββασι, Θεραπεύει τὴν ἀπὸ δέκα καὶ ὀκτὼ χρόνων συγκύπτουσαν. Ὁ Ἀρχισυνάγωγος ἐπιδείκνυσι δῆθεν ζῆλον διὰ τὴν τῷ Σαββάτῳ ἀθέτησιν, καὶ ὡς ὑποκριτὴς ἐλέγχεται. Εἶτα παραβολικῶς ὁ Ἰησοῦς παραβάλλει τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ κόκκῳ Σινάπεως· καὶ ζύμῃ δι' ἧς ζυμοῦνται Σάτα τρία. Ἀπερχόμενος δὲ εἰς Ἱερουσαλὴμ, διὰ τὴν ἐγγὺς οὖσαν τῶν ἐγκαινίων ἑορτὴν, καὶ κατὰ πόλεις δι' ὧν διήρχετο διδάσκων, ὡς ἠρωτήθη περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν σωζομένων, ἀπεκρίθη ὅτι ἅπαντες μὲν πρέπει νὰ ἀγωνίζωνται διὰ νὰ εἰσέλθωσι διὰ τῆς στενῆς πύλης· πολλοὶ δὲ ὅμως θέλει μείνουσιν ἔξω ἀπόκλειστοι (9).

§. 97.

---

8) Λουκ. ΙΓ'. 1-9.
9) Λουκ. ΙΓ'. 10-30.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

§. 97.

Ἀνηγγέλθη αὐτῷ ὅτι ὁ Τετράρχης τῆς Γαλιλαίας Ἡρώδης ἐπιβλεύεται τὴν ζωὴν αὐτῦ· διαμηνύσας δὲ ὁ Σωτὴρ πρὸς τὸν πανῦργον Ἡρώδην, τὰ ἐξ αὐτῦ ἐπιτελέμενα Θαύματα, προεῖπεν ὅτι ἐν Ἱερσαλὴμ, ὡς ποῖλοι τῶν Προφητῶν, μέῖλει καὶ αὐτὸς ἀποκταν.θῆναι· Ἐφ' ᾧ καὶ τὴν πόλιν ταύτην ἐλεεινῶς ἐταλάνισεν, προειρηκῶς καὶ τὸν ἐσόμενον αὐτῆς μετ' ὀλίγον ὄλεθρον (10).

§. 98.

Ἐν τῇ οἰκίᾳ Φαρισαίυ τινὸς ἐσιώμενος, ἐν ἡμέρᾳ Σαββάτυ, Θεραπέυει ὑδρωπικόν τινα ἄνθρωπον ἐκεῖ παρόντα, δείξας ὅτι ἔξεσιν ἐν Σαββάτῳ ἀγαθοποιεῖν. Ἐκεῖ ἐπιπλήττει καὶ τὺς Φαρισαίυς ζητῦντας τὰς πρωτοκλισίας· καὶ συμβλεύει δὲ καὶ τὸν ξενοδόχον, ὅταν ποιῇ ἄρισον, ἢ δεῖπνον, νὰ μὴ προσκαλῇ τὺς Συγγενεῖς καὶ γείτονας τὺς πλυσίυς, ἀλλὰ τὺς πτωχὺς, καὶ ἀναπήρυς, καὶ χωλὺς, καὶ τυφλύς· ἐπειδὴ δέ τις τῶν συνεσιωμένων ἐμακάρισε τὺς μέλλοντας, φαγεῖν ἄρτον ἐν τῇ βασιλείᾳ τῦ Θεῦ, ἐπρόβαλε τὴν παραβολὴν τῦ ποιήσαντος τὸν δεῖπνον τὸν μέγαν, ἐν ᾧ οἱ κεκλημένοι, ἄλλος δι' ἄλλην αἰτίαν, παρητήθησαν πάντες· ὧν καὶ τὸν τόπον ἀνεπλήρωσαν ἀντιπροσκληθέντες ὡς δαιτυμόνες οἱ πτωχοὶ, καὶ οἱ εἰς διαφόρυς πηρώσεις ὑποκείμενοι. Ἐδείκνυε δὲ διὰ τύτων, τίνες οἱ τῆς τραπέζης ἄξιοι ἐκείνης, καὶ τίνες ἐχί (11);

§. 99.

10) Λυκ. ΙΓ'. 31-35.
11) Λυκ. ΙΔ'. 1-24.

§. 99.

Ἀκολυθῶν τὴν εἰς Ἱερσαλὴμ πορείαν, διδάσκει τὺς συνεφεπομένυς ὄχλυς, ὅτι ἄξιος εἶναι τῆς αὐτῦ μαθητείας, ὅστις ἀποθέσῃ μὲν συγγενικὴν πᾶσαν προσπάθειαν, βασάσῃ δὲ τὸν σταυρὸν αὐτῦ. Καὶ ἐν τύτοις νυθετῶν τὺς πιστεύοντας, εἰς ποῖον τέλος ἑαυτὺς διευθύνυσι, διηγεῖται τὴν παραβολὴν τῦ μέλλοντος οἰκοδομεῖν τὸν πύργον, ὅστις πρῶτον ἀναλογίζεται, ἐὰν αὐτῷ ἐξαρκῇ τὰ τῆς δαπάνης· καὶ τὴν ἄλλην παραβολὴν τῦ Βασιλέως, ὅστις πρὶν ἢ τὴν κατὰ τῦ πολεμίυ Βασιλέως κινήσῃ μάχην, ἐξετάζει πρότερον τὰς δυνάμεις τυ. Ἐπισυνάπτει δ' ἐπὶ τύτοις ὅτι τὸ μωρανθὲν ἅλας, δι' ἄλλο ἅλατος ἐκ ἀρτύεται (12).

§. 100.

Πρὸς τὺς Γραμματεῖς καὶ τὺς Φαρισαίυς διαγογγύζοντας, ὅτι μετὰ τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν συναναστρέφεται καὶ συνευωχεῖται, προβάλλει τὴν παραβολὴν τῦ ἀνθρώπυ, ὅστις ἀφεὶς τὰ ἐννενήκοντα ἐννέα πρόβατα, ἐξῆλθεν εἰς ἀναζήτησιν τῦ ἑνὸς τῦ ἀπολωλότος· καὶ τὴν ἄλλην τῆς γυναικὸς, τῆς μετὰ λύχνυ ζητύσης τὴν ἀπολυμένην δραχμήν· καὶ τὴν τῦ Πατρὸς τῦ ἐναγκαλιωθέντος ἐπιστρέψαντα τὸν υἱὸν τὸν ἄσωτον (13).

§. 101.

Συνῆψεν ἐφεξῆς καὶ παραβολὰς ἄλλας διαφόρυς πρὸς ταῦς εἰρημέναις. Εἰς μίαν προβάλλει τοῖς Μαθηταῦς

12) Λυκ. ΙΔ'. 25-35.
13) Λυκ. ΙΕ'. ὁλ ὅλε τῦ Κεφ.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

§. 97.

Ἀνηγγέλθη αὐτῷ ὅτι ὁ Τετράρχης τῆς Γαλιλαίας Ἡρῴδης ἐπιβουλεύεται τὴν ζωὴν αὐτοῦ· διαμηνύσας δὲ ὁ Σωτὴρ πρὸς τὸν πανοῦργον Ἡρῴδην, τὰ ἐξ αὐτοῦ ἐπιτελούμενα Θαύματα, προεῖπεν ὅτι ἐν Ἱερουσαλὴμ, ὡς πολλοὶ τῶν Προφητῶν, μέλλει καὶ αὐτὸς ἀποκτανθῆναι. Ἐφ' ᾧ καὶ τὴν πόλιν ταύτην ἐλεεινῶς ἐταλάνισεν προειρηκὼς καὶ τὸν ἐσόμενον αὐτῆς μετ' ὀλίγον ὄλεθρον (10).

§. 98.

Ἐν τῇ οἰκίᾳ Φαρισαίου τινὸς ἐσθίων, ἐν ἡμέρᾳ Σαββάτου, Θεραπεύει ὑδρωπικόν τινα ἄνθρωπον ἐκεῖ παρόντα, δείξας ὅτι ἔξεστιν ἐν Σαββάτῳ ἀγαθοποιεῖν. Ἐκεῖ ἐπιπλήττει καὶ τοὺς Φαρισαίους ζητοῦντας τὰς πρωτοκλισίας· καὶ συμβουλεύει δὲ καὶ τὸν ξενοδόχον, ὅταν ποιῇ ἄριστον, ἢ δεῖπνον, νὰ μὴ προσκαλῇ τοὺς Συγγενεῖς καὶ γείτονας τοὺς πλουσίους, ἀλλὰ τοὺς πτωχοὺς, καὶ ἀναπήρους, καὶ χωλοὺς, καὶ τυφλούς· ἐπειδὴ δέ τις τῶν συνεσιωμένων ἐμακάρισε τοὺς μέλλοντας, φαγεῖν ἄρτον ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ, ἐπρόβαλε τὴν παραβολὴν τοῦ ποιήσαντος τὸν δεῖπνον τὸν μέγαν, ἐν ᾧ οἱ κεκλημένοι, ἄλλος δι' ἄλλην αἰτίαν, παρῃτήθησαν πάντες· ὧν καὶ τὸν τόπον ἀνεπλήρωσαν ἀντιπροσκληθέντες ὡς δαιτυμόνες οἱ πτωχοὶ, καὶ οἱ εἰς διαφόρους πηρώσεις ὑποκείμενοι. Ἐδείκνυε δὲ διὰ τούτων, τίνες οἱ τῆς τραπέζης ἄξιοι ἐκείνης, καὶ τίνες οὐχί (11);

§. 99.

10) Λουκ. ΙΓ'. 31-35.

11) Λουκ. ΙΔ'. 1-24.

§. 99.

Ἀκολυθῶν τὴν εἰς Ἱερυσαλὴμ πορείαν, διδάσκει τὺς συνεφεπομένυς ὄχλυς, ὅτι ἄξιος εἶναι τῆς αὐτῦ μαθητείας, ὅστις ἀποθέσῃ μὲν συγγενικὴν πᾶσαν προσπάθειαν, βασάσῃ δὲ τὸν ϛαυρὸν αὐτῦ. Καὶ ἐν τύτοις νυθετῶν τὺς πιστεύοντας, εἰς ποῖον τέλος ἑαυτὺς διευθύνυσι, διηγεῖται τὴν παραβολὴν τῦ μέλλοντος οἰκοδομεῖν τὸν πύργον, ὅστις πρῶτον ἀναλογίζεται, ἐὰν αὐτῷ ἐξαρκῇ τὰ τῆς δαπάνης· καὶ τὴν ἄλλην παραβολὴν τῦ Βασιλέως, ὅστις πρὶν ἢ τὴν κατὰ τῦ πολεμίυ Βασιλέως κινήσῃ μάχην, ἐξετάζει πρότερον τὰς δυνάμεις τυ. Ἐπισυνάπτει δ' ἐπὶ τύτοις ὅτι τὸ μωρανθὲν ἅλας, δι' ἄλλυ ἅλατος ὐκ ἀρτύεται (12).

§. 100.

Πρὸς τὺς Γραμματεῖς καὶ τὺς Φαρισαίυς διαγογγύζοντας, ὅτι μετὰ τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν συναναϛρέφεται καὶ συνευωχεῖται, προβάλλει τὴν παραβολὴν τῦ ἀνθρώπυ, ὅστις ἀφεὶς τὰ ἐννενήκοντα ἐννέα πρόβατα, ἐξῆλθεν εἰς ἀναζήτησιν τῦ ἑνὸς τῦ ἀπολωλότος· καὶ τὴν ἄλλην τῆς γυναικὸς, τῆς μετὰ λύχνυ ζητύσης τὴν ἀπολυμένην δραχμήν· καὶ τὴν τῦ Πατρὸς τῦ ἐναγκαλισθέντος ἐπιϛρέψαντα τὸν υἱὸν τὸν ἄσωτον (13).

§. 101.

Συνῆψεν ἐφεξῆς καὶ παραβολὰς ἄλλας διαφόρυς πρὸς ταῖς εἰρημέναις. Εἰς μίαν προβάλλει τοῖς Μαθηταῖς

12) Λυκ. ΙΔ'. 25-35.
13) Λυκ. ΙΕ'. ὁλ ὅλυ τῦ Κεφ.

ταῖς τὸν τῆς ἀδικίας οἰκονόμον· ἐφ' ᾗς παραβολῇ ἀπαρεσκόμενοι οἱ Φαρισαῖοι. καὶ ἐκμυκτηρίζοντες ὡς φιλάργυροι ἀπελέγχονται (14). Εἰς ἄλλην παραινεῖ τὸν ἐν τρυφῇ ἀβροδίαιτον πλούσιον, καὶ τὸν ἐν ταλαιπωρίᾳ καὶ πείνῃ καταθλιβόμενον Λάζαρον· καὶ τούτων ἑκατέρων μετὰ τὴν ἐνταῦθα λῆξιν τὰ τέλη ἀντίθετα (15). Ἔπειτα διδάσκει τοὺς μαθητὰς ὅτι ἀνένδεκτον ἐστὶ μὴ ἐλθεῖν τὰ σκάνδαλα· ταλανίζει ὅμως τοὺς σκανδαλίζοντας. Ἐντέλλεται δὲ αὐτοῖς νὰ συγχωρῶσι τοὺς εἰς αὐτοὺς ἁμαρτάνοντας, κἂν ἑπτάκις τῆς ἡμέρας ἁμαρτήσαντες μετανοήσωσιν. Αἰτησαμένοις δὲ τοῖς Ἀποστόλοις προσθήκην πίστεως, δείκνυσιν αὐτοῖς πόση ἡ τῆς πίστεως δύναμις. Καὶ τελευταῖον διὰ τῆς παραβολῆς τῇ εὐπειθεῖ δέλει τοὺς παραινεῖ ὅτι καὶ ἀφ' ἑαυτοῖς ποιήσωσι πάντα τὰ αὐτοῖς ἐντεταλμένα πρέπει νὰ γνωρίζωσι καὶ τότε τὴν ἰδίαν εὐτέλειαν, καὶ νὰ ὁμολογῶσι ὅτι ἐποίησαν τὸ ὀφειλόμενον (16).

§. 102.

Διερχόμενος διὰ μέσου Σαμαρείας καὶ Γαλιλαίας κατὰ τὴν εἰς Ἱερουσαλὴμ ταύτην πορείαν, εἰσελθὼν ἐν Κώμῃ τινὶ Θεραπεύει τοὺς δέκα λεπροὺς, ἐξ ὧν ὁ εἷς μόνος ἐπιστρέψας εὐχαρίστησεν αὐτῷ· οἱ δὲ ἐννέα οὔ· ἦν δὲ, ὁ μὲν εἷς ἐκεῖνος ὁ εὐγνώμων, Σαμαρείτης· οἱ δὲ λοιποὶ οἱ ἀγνώμονες, ἦσαν Ἰουδαῖοι (17).

§. 103.

14) Λουκ. Ις'. 1 - 15.
15) Λουκ. Ις'. 19 - 31.
16) Λουκ. ΙΖ'. 1 - 10.
17) Λουκ. ΙΖ'. 11-19.

§. 103.

Ἐρωτηθεὶς ὑπὸ τῶν Φαρισαίων, πότε ἔρχεται ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ; ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, ὅτι „ἐντὸς „αὐτῶν ἐστίν." Ἐπιστρέψας ἔπειτα πρὸς τοὺς Ἀποστόλους, παραινεῖ αὐτοῖς νὰ προσέχωσιν ἀπὸ τῶν ἀπατεώνων, καὶ ψευδοχρίστων, καὶ ψευδοδιδασκάλων· καὶ προαναφωνεῖ τὰς ἡμέρας τῆς ἐκδικήσεως, καθ' ἃς ἐξαίφνης θέλει ἐπέλθειν τὰ κακὰ εἰς τοὺς τότε ζῶντας· καθὼς ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ Νῶε, καὶ τοῦ Λὼτ, τοῦ ὁποίου τὴν γυναῖκα τοὺς συμβουλεύει νὰ ἐνθυμῶνται (18).

§. 104.

Τότε διηγήθη καὶ τὴν παραβολὴν τῆς χήρας, ἥτις ἐπιμένουσα εἰς τὴν αἴτησιν, τέως ἐξεβίασε τὸν Κριτὴν τῆς ἀδικίας νὰ τὴν δικαιώσῃ, διδάσκων τὸ ἐν τῇ προσευχῇ προσκαρτερικὸν καὶ ἐπίμονον. Διηγήθη δὲ καὶ τὴν παραβολὴν τοῦ τελώνου καὶ Φαρισαίου, ἐπανορθούμενος διὰ ταύτης τοὺς, ἑαυτοὺς μὲν δικαιοῦντας, τοὺς δὲ ἄλλους ἐξουθενίζοντας (19).

§. 105.

Ἐν Ἱερουσαλὴμ ἤδη διάγων, καὶ κατὰ τὴν ἑορτὴν τῶν ἐγκαινίων, ἐν τῇ Στοᾷ τοῦ Σολομῶντος περιπατῶν, καὶ ἐρωτηθεὶς εἰ αὐτὸς ἐστὶν ὁ χριστός; ὡς ἐπρόβαλε τὰ ἴδια αὐτοῦ ἔργα μαρτυροῦντα, καὶ εἶπεν: ὅτι „ἐγὼ καὶ ὁ πατὴρ ἓν ἐσμέν· ἥρπασαν λίθους καὶ τότε διὰ νὰ τὸν λιθοβολήσωσιν ὡς βλάσφημον· καθό-

18) Λουκ. ΙΖ'. 20-37.
19) Λουκ. ΙΗ'. 1 - 14.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ταῖς τὸν τῆς ἀδικίας οἰκονόμον· ἐφ' ᾗ παραβολῇ ἀπαρεσκόμενοι οἱ Φαρισαῖοι. καὶ ἐκμυκτηρίζοντες ὡς φιλάργυροι ἀπελέγχονται (14). Εἰς ἃ καὶ παραινεῖ τὸν ἐν τρυφῇ ἀβροδίαιτον πλούσιον, καὶ τὸν ἐν ταλαιπωρίᾳ καὶ πείνῃ καταθλιβόμενον Λάζαρον· καὶ τούτων ἑκατέρων μετὰ τὴν ἐνταῦθα λῆξιν τὰ τέλη ἀντίθετα (15). Ἔπειτα διδάσκει τοὺς μαθητὰς ὅτι ἀνένδεκτον ἐστὶ μὴ ἐλθεῖν τὰ σκάνδαλα· ταλανίζει ὅμως τοὺς σκανδαλίζοντας. Ἐντέλλεται δὲ αὐτοῖς νὰ συγχωρῶσι τοὺς εἰς αὐτοὺς ἁμαρτάνοντας, κἂν ἑπτάκις τῆς ἡμέρας ἁμαρτήσαντες μετανοήσωσιν. Αἰτησαμένοις δὲ τοῖς Ἀποστόλοις προσθήκην πίστεως, δείκνυσιν αὐτοῖς πόση ἡ τῆς πίστεως δύναμις. Καὶ τελευταῖον διὰ τῆς παραβολῆς τῶ εὐπειθοῦς δούλου τοὺς παραινεῖ, ὅτι καὶ ἀφ' ὧν ποιήσωσι πάντα τὰ αὐτοῖς ἐντεταλμένα, πρέπει νὰ γνωρίζωσι καὶ τότε τὴν ἰδίαν εὐτέλειαν, καὶ νὰ ἐξομολογῶνται ὅτι ἐποίησαν τὸ ὀφειλόμενον (16).

§. 102.

Διερχόμενος διὰ μέσου Σαμαρείας καὶ Γαλιλαίας κατὰ τὴν εἰς Ἱερουσαλὴμ ταύτην πορείαν, εἰσελθὼν ἐν Κώμῃ τινὶ Θεραπεύει τοὺς δέκα λεπροὺς, ἐξ ὧν ὁ εἷς μόνος ἐπιστρέψας εὐχαρίστησεν αὐτῷ· οἱ δὲ ἐννέα οὔ· ἦν δὲ, ὁ μὲν εἷς ἐκεῖνος ὁ εὐγνώμων, Σαμαρείτης· οἱ δὲ λοιποὶ οἱ ἀγνώμονες, ἦσαν Ἰουδαῖοι (17).

§. 103.

---

14) Λουκ. Ις'. 1 - 15.
15) Λουκ. Ις'. 19 - 31.
16) Λουκ. ΙΖ'. 1 - 10.
17) Λουκ. ΙΖ'. 11 - 19.

§. 103.

Ἐρωτηθεὶς ὑπὸ τῶν Φαρισαίων, πότε ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ; ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, ὅτι „ἐντὸς „αὐτῶν ἐστίν.“ Ἐπιστρέψας ἔπειτα πρὸς τοὺς Ἀποστόλους, παραινεῖ αὐτοῖς νὰ προσέχωσιν ἀπὸ τῶν ἀπατεώνων, καὶ ψευδοχρίστων, καὶ ψευδοδιδασκάλων· καὶ προαναφωνεῖ τὰς ἡμέρας τῆς ἐκδικήσεως, καθ' ἃς ἐξαίφνης θέλει ἐπέλθειν τὰ κακὰ εἰς τοὺς τότε ζῶντας· καθὼς ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ Νῶε, καὶ τοῦ Λὼτ, τοῦ ὁποίου τὴν γυναῖκα τοὺς συμβουλεύει νὰ ἐνθυμῶνται (18).

§. 104.

Τότε διηγήθη καὶ τὴν παραβολὴν τῆς χήρας, ἥτις ἐπιμένουσα εἰς τὴν αἴτησιν, τέως ἐξεβίασε τὸν Κριτὴν τῆς ἀδικίας νὰ τὴν δικαιώσῃ, διδάσκων τὸ ἐν τῇ προσευχῇ προσκαρτερικὸν καὶ ἐπίμονον. Διηγήθη δὲ καὶ τὴν παραβολὴν τοῦ τελώνου καὶ Φαρισαίου, ἐπανορθώμενος διὰ ταύτης τοὺς, ἑαυτοὺς μὲν δικαιοῦντας, τοὺς δὲ ἄλλους ἐξουθενίζοντας (19).

§. 105.

Ἐν Ἱερουσαλὴμ ἤδη διάγων, καὶ κατὰ τὴν ἑορτὴν τῶν ἐγκαινίων, ἐν τῇ Στοᾷ τοῦ Σολομῶντος περιπατῶν, καὶ ἐρωτηθεὶς εἰ αὐτὸς ἐστὶν ὁ χριστός; ὡς ἐπρόβαλε τὰ ἴδια αὐτοῦ ἔργα μαρτυροῦντα, καὶ εἶπεν: ὅτι „ἐγὼ καὶ ὁ πατὴρ ἕν ἐσμέν· ἥρπασαν λίθους καὶ τότε διὰ νὰ τὸν λιθοβολήσουν ὡς βλάσφημον· καθό-

18) Λουκ. ΙΖ'. 20-37.
19) Λουκ. ΙΗ'. 1-14.

καθότι δῆθεν ἄνθρωπος ὤν, ἑαυτὸν ἐθεοποίει. Ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς ἀπελογήθη, ὅτι καὶ ἡ Γραφὴ ὀνομάζει υἱοὺς Θεοῦ, πρὸς οὓς ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἐγένετο. Ὅθεν πολλῷ μᾶλλον αὐτὸς δύναται νὰ εἰπῇ ὅτι εἶναι υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὃν ὁ Πατὴρ ἡγίασε, καὶ ἀπέστειλεν εἰς τὸν κόσμον· καὶ περὶ οὗ τὰ ἔργα αὐτὰ μαρτυροῦσιν, „ὅτι αὐτὸς ἐν „τῷ Πατρὶ, καὶ ὁ Πατὴρ ἐν αὐτῷ.“ Πάλιν οὖν ἐζήτουν αὐτὸν πιάσαι, ἀλλ' ἐξελθὼν ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῶν, ἀπῆλθε πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ὅπου ἦν τὸ πρῶτον Ἰωάννης βαπτίζων, καὶ πολλοὶ ἐλθόντες ἐκεῖ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν (20). Ἐπειδὴ ἦν κατὰ μῆνα Δεκέμβριον ἑορτάζοντο τὰ Ἐγκαίνια· καὶ χειμὼν ἦν· (21) δῆλον ὅτι ἐν τούτοις διεπεράνθη, καὶ ὁ ἐνιαυτὸς ὁ τρίτος τοῦ Σωτηριώδους κηρύγματος.

ΕΤΟΣ ΛΔ'.

§. 106.

Ἐκεῖ γοῦν, εἰς τὰ τῆς Ἰουδαίας τε καὶ Γαλιλαίας Μεθόρια, διδάσκων τε καὶ θεραπεύων τὰ πλήθη, ὁ Ἰησοῦς ἐρωτᾶται πειρασικῶς ὑπὸ τῶν Φαρισαίων, „εἰ „ἔξεσιν ἀπολύσαι τὴν ἰδίαν γυναῖκα κατὰ πᾶσαν αἰτίαν; Καὶ ἀποκρίνεται ὅτι οὐκ ἔξεσιν· εἰμὴ ἐπὶ πορνείᾳ. Καὶ ἐπειδὴ ἐκ τούτου οἱ Μαθηταὶ συμπεραίνουσιν, ὅτι ἄρα συμφέρει νὰ μένῃ ὁ ἄνθρωπος ἄγαμος· ἀπαντᾷ πρὸς τὸ συμπέρασμα, ὅτι τὸ ὑψηλὸν τῆς παρθενίας πολίτευμα δὲν ἐδόθη εἰς πάντας. Ὅθεν διακρίνει

20) Ἰωάν. Γ'. 22-42. Ματθ. ΙΘ'. 1-2. Μάρκ. Γ'. 1.
21) Ἰωάν. Γ'. 22.

διακρίνει εὐνέχους τὰς ἀπὸ γενετῆς, καὶ εὐνέχους τὰς ἐκ παραβιασμοῦ, καὶ εὐνέχους τὰς ἐκ προαιρέσεως· οἵοι εἰσὶν, οἱ ἐθελουσίως παρθενεύοντες. Τὰ δὲ περὶ τῆς Ἀποσασίας, ἐν τῇ οἰκίᾳ πάλιν πρὸς τοὺς Μαθητὰς ἐπερωτήσαντας, κατ' ἰδίαν ἐξέθετο. (1).

§. 107.

Τότε προσηνέχθησαν αὐτῷ καὶ τὰ παιδία· καὶ ἐπιθεὶς ἐπ' αὐτοῖς τὰς χεῖρας, καὶ εὐλογήσας, εἶπεν „ὅτι τῶν τοιούτων ἡ Βασιλεία τῶν οὐρανῶν (2).

§. 108.

Διατρίβων ἤδη ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, διαμηνύεται ἐκεῖ τὴν τοῦ Λαζάρου ἀσθένειαν· ὅθεν ἐπαναστρέφει πάλιν εἰς τὴν Ἰουδαίαν διὰ νὰ ἐξυπνίσῃ τὸν φίλον (ὡς εἶπε) κοιμώμενον· τὸν βαρὺν δηλονότι ὕπνον τοῦ νεκρώσεως (3). Καὶ καθ' ὁδὸν ἐρωτηθεὶς ὑπὸ τοῦ ἀπαντήσαντος πλουσίου νεανίσκου: „τί ἀγαθὸν ποιήσας „ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσει; συμβουλεύει αὐτῷ, ὅτι ἂν θέλῃ νὰ εἶναι τέλειος, πλὴν τῶν ἐντολῶν, ἃς τινὰς ἐπηγγείλατο, ὅτι ἐκ νεότητος αὐτοῦ πάσας ἐφύλαξε, πρέπει προσέτι νὰ πωλήσῃ πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ, καὶ νὰ τὰ διαμερίσῃ τοῖς πτωχοῖς (4). Τότε δὲ καὶ εἰς τοὺς Μαθητὰς, οἵτινες ἀφέντες πάντα ἠκολούθησαν αὐτῷ, ὑπέσχετο τὸν ἐν τῇ παλιγγενεσίᾳ ἐνθρονισμόν· καθὼς καὶ εἰς πάντας ἁπλῶς, ὅσοι τὰ ἐν κόσμῳ ἀπέῤῥιψαν ἕνεκεν τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ, ἐπηγ-

Γ 2 γείλα-

1) Ματθ. ΙΘ'. 1-12. Μάρκ. ΙΔ'. 1-12.
2) Ματθ. ΙΘ'. 13-15. Μάρκ. Γ'. 13-16. Λουκ. ΙΗ'. 15-17.
3) Ἰωάν. ΙΑ'. 1-16.
4) Ματθ. ΙΘ'. 16-26. Μάρκ. Γ'. 17-27. Λουκ. ΙΗ'. 18-27.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

καθότι δῆθεν ἄνθρωπος ὤν, ἑαυτὸν ἐθεοποίει. Ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς ἀπελογήθη, ὅτι καὶ ἡ Γραφὴ ὀνομάζει υἱοὺς Θεοῦ, πρὸς οὓς ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἐγένετο. Ὅθεν πολλῷ μᾶλλον αὐτὸς δύναται νὰ εἰπῇ ὅτι εἶναι υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὃν ὁ Πατὴρ ἡγίασε, καὶ ἀπέστειλεν εἰς τὸν κόσμον· καὶ περὶ οὗ τὰ ἔργα αὐτὰ μαρτυροῦσιν, „ὅτι αὐτὸς ἐν „τῷ Πατρὶ, καὶ ὁ Πατὴρ ἐν αὐτῷ.“ Πάλιν οὖν ἐζήτουν αὐτὸν πιάσαι, ἀλλ' ἐξελθὼν ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῶν, ἀπῆλθε πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ὅπου ἦν τὸ πρῶτον Ἰωάννης βαπτίζων, καὶ πολλοὶ ἐλθόντες ἐκεῖ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν (20). Ἐπειδὴ δὲ ἦν κατὰ μῆνα Δεκέμβριον ἑορτάζοντο τὰ Ἐγκαίνια· καὶ χειμὼν ἦν· (21) δῆλον ὅτι ἐν τούτοις διεπεράνθη, καὶ ὁ ἐνιαυτὸς ὁ τρίτος τοῦ Σωτηριώδους κηρύγματος.

ΕΤΟΣ ΛΔ'.

§. 106.

Ἐκεῖ γοῦν, εἰς τὰ τῆς Ἰουδαίας τε καὶ Γαλιλαίας Μεθόρια, διδάσκων τε καὶ θεραπεύων τὰ πλήθη, ὁ Ἰησοῦς ἐρωτᾶται πειρασικῶς ὑπὸ τῶν Φαρισαίων, „εἰ „ἔξεστιν ἀπολύσαι τὴν ἰδίαν γυναῖκα κατὰ πᾶσαν αἰτίαν; Καὶ ἀποκρίνεται ὅτι οὐκ ἔξεστιν· εἰμὴ ἐπὶ πορνείᾳ. Καὶ ἐπειδὴ ἐκ τούτου οἱ Μαθηταὶ συμπεραίνουσιν, ὅτι ἄρα συμφέρει νὰ μένῃ ὁ ἄνθρωπος ἄγαμος· ἀπαντᾷ πρὸς τὸ συμπέρασμα, ὅτι τὸ ὑψηλὸν τῆς παρθενίας πολίτευμα δὲν ἐδόθη εἰς πάντας. Ὅθεν διακρίνει

20) Ἰωάν. Ι'. 22-42. Ματθ. ΙΘ'. 1-2. Μάρκ. Ι'. 1.
21) Ἰωάν. Ι'. 22.

διακρίνει εὐνέχως τὸς ἀπὸ γενετῆς, καὶ εὐνέχως τὸς ἐκ παραβιασμῦ, καὶ εὐνέχως τὸς ἐκ προαιρέσεως· οἷοι εἰσὶν, οἱ ἑθελοσίως παρθενεύοντες. Τὰ δὲ περὶ τῦ Ἀποσασίε, ἐν τῇ οἰκίᾳ πάλιν πρὸς τὸς Μαθητὰς ἐπερωτήσαντας, κατ' ἰδίαν ἐξέθετο. (1).

§. 107.

Τότε προσηνέχθησαν αὐτῷ καὶ τὰ παιδία· καὶ ἐπιθεὶς ἐπ' αὐτοῖς τὰς χεῖρας, καὶ εὐλογήσας, εἶπεν „ὅτι τῶν τοιέτων ἡ Βασιλεία τῶν ἐρανῶν (2).

§. 108.

Διατρίβων ἤδη ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, διαμηνύεται ἐκεῖ τὴν τῦ Λαζάρε ἀσθένειαν· ὅθεν ἐπαναστρέφει πάλιν εἰς τὴν Ἰεδαίαν διὰ νὰ ἐξυπνίσῃ τὸν φίλον (ὡς εἶπε) κοιμώμενον· τὸν βαρὺν δηλονότι ὕπνον τῆς νεκρώσεως (3). Καὶ καθ' ὁδὸν ἐρωτηθεὶς ὑπὸ τῦ ἀπαντήσαντος πλησίε νεανίσκε: „τί ἀγαθὸν ποιήσας „ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσει; συμβελεύει αὐτῷ, ὅτι ἂν θέλῃ νὰ εἶναι τέλειος, πλὴν τῶν ἐντολῶν, ἃς τινὰς ἐπηγγείλετο, ὅτι ἐκ νεότητος αὐτῦ πάσας ἐφύλαξε, πρέπει προσέτι νὰ πωλήσῃ πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτῦ, καὶ νὰ τὰ διαμερίσῃ τοῖς πτωχοῖς (4). Τότε δὲ καὶ εἰς τὸς Μαθητὰς, οἵτινες ἀφέντες πάντα ἠκολούθησαν αὐτῷ, ὑπέσχετο τὸν ἐν τῇ παλιγγενεσίᾳ ἐνθρονισμόν· καθὼς καὶ εἰς πάντας ἁπλῶς, ὅσοι τὰ ἐν κόσμῳ ἀπέῤῥιψαν ἕνεκεν τῦ ὀνόματος αὐτῦ, ἐπηγ-

 γείλα-

1) Ματθ. ΙΘ'. 1-12. Μάρκ. ΙΔ'. 1-12.
2) Ματθ. ΙΘ'. 13-15. Μάρκ. Ι'. 13-16. Λουκ. ΙΗ'. 15-17.
3) Ἰωάνν. ΙΑ'. 1-16.
4) Ματθ. ΙΘ'. 16-26. Μάρκ. Ι'. 17-27. Λουκ. ΙΗ'. 18-27.

γείλατο τὴν τῶν πολλαπλασίων ἀντίδοσιν, καὶ τῆς αἰωνίς ζωῆς τὴν κληρονομίαν· ἐπειπὼν, ὅτι „ἔσον„ται οἱ πρῶτοι ἔσχατοι, καὶ οἱ ἔσχατοι πρῶ„τοι (5). Πρὸς τέτοις, καὶ τὴν παραβολὴν διηγήθη τῆ οἰκοδεσπότε, ὅστις μισθώσας τὲς ἐργάτας εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτῆ, ἔδωκεν εἰς τὲς ἐλθόντας περὶ τὴν ἑνδεκάτην ὥραν ἀνὰ δηνάριον, καθὼς καὶ εἰς τὲς περὶ τὴν πρώτην (6).

§. 109.

Φθάσας εἰς τὴν Βηθανίαν, ἐπαραμύθησε τὰς Ἀδελφὰς, τῆ ἐξ ἡμερῶν τεσσάρων νεκρωθέντος ἤδη Λαζάρε καὶ ταφέντος· ἐνεβριμήσατο τῷ πνεύματι ἐπὶ τῷ θανάτῳ τῆ ἀγαπητῆ φίλε· ἠρώτησε πῆ τὸ λείψανον ἐναπετέθη· ἐδάκρυσεν ἐπ' αὐτῷ· προσῆλθεν εἰς τὸ μνημεῖον· προέταξε νὰ ἀφαιρέσωσι τὸν λίθον· ὕψωσεν ἄνω τὲς ὀφθαλμὲς· εὐχαρίστησε τῷ Θεῷ καὶ πατρί· ἐκραξε φωνῇ μεγάλῃ: „Λάζαρε „δεῦρο ἔξω καὶ τῆ τεταρταίε νεκρῆ ἐξελθόντος δεδε„μένε κειρίαις, λύσατε (λέγει) αὐτὸν καὶ ἄφετε ὑπάγειν (7).

§. 110.

Τὸ ὑπερφυὲς τῆτο Θαῦμα ἐκίνησε πολλὲς μὲν εἰκότως εἰς θαυμασμὸν καὶ εἰς ἔκπληξιν· τὸ δὲ τῶν Ἀρχιερέων καὶ Φαρισαίων Συνέδριον εἰς πάθος, καὶ εἰς ἐπιβελήν. Καὶ ψῆφος ἐκράτησεν ἡ τῆ Καϊάφα, Ἀρχιερέως

5) Ματθ. ΙΘ'. 27-30. Μάρκ. Ι'. 28-31. Λεκ. ΙΗ'. 28-30.
6) Ματθ. Κ'. 1-16.
7) Ἰωάν. ΙΑ'. 17-44.

χιερέως τῆ ἐνιαυτῆ ἐκείνε, προφητικῶς ἀπὸ ςόματος μὴ προφητικῆ ἐκδοθεῖσα, ὅτι: „Συμφέρον ἦν, ἵνα „εἷς ἄνθρωπος ἀποθάνῃ ὑπὲρ τῆ λαῆ. Ὁ δὲ Ἰησῆς ἐκ Βηθανίας ἀνεχώρησεν εἰς τὴν πόλιν Ἐφραΐμ, τὴν ἐγγὺς τῆς ἐρήμε, κἀκεῖ διέτριβε μετὰ τῶν Μαθητῶν αὐτῆ (8).

§. 111.

Ἐγγίζοντος τῆ Πάσχα, τὸ ὁποῖον ἔμελλεν εἶναι τῶν τῆς οἰκονομίας τὸ ἔσχατον, μετὰ πολλῶν ἀκολεθέντων καὶ θαυμαζόντων, ἀναβαίνων ὁ Ἰησῆς εἰς Ἱεροσόλυμα, προλέγει καθ' ὁδὸν, εἰς τὲς δώδεκα ἐν μέρει, τὰ μέλλοντα αὐτῷ συμβαίνειν ἐκεῖ (9). Ἀλλ' ἐν ᾧ διηγεῖται τὰ πάθη τῆς παρὰ τῶν ἀγνωμόνων ἀτιμίας, οἱ τῆ Ζεβεδαίε υἱοὶ, μεσιτευόσης καὶ τῆς Μητρὸς αὐτῶν, ζητῆσι τῆς πρωτοκαθεδρίας τὰς τιμάς. Ὅθεν οἱ δέκα ἀγανακτῆσι κατὰ τῶν φιλοπρώτων συμμαθητῶν. Ἐπιπλήττονται δὲ ὑπὸ τῆ Διδασκάλε ἅμα πάντες, καὶ παραινῆνται νὰ ζητῶσι τὸ ὕψωμα τῶν πρωτείων, ὄχι ἄνω ὑψηλοφρονῆντες, ἀλλὰ κάτω, εἰς τὰ βάθη τῆς ταπεινώσεως (10).

§. 112.

Ἐν ᾧ πορευόμενος ὁ Ἰησῆς πλησιάζει εἰς Ἰεριχὼ, τυφλός τις παρὰ τὴν ὁδὸν, κράξας: „υἱὲ Δαβὶδ „ἐλέησόν με, λαμβάνει διὰ τὴν αὐτε πίσιν, τὸ

8) Ἰωάν. ΙΑ'. 45-54.
9) Ματθ. Κ'. 17-19. Μάρκ. Ι'. 32-34. Λεκ. ΙΗ'. 31-34.
10) Ματθ. Κ'. 20-28. Μάρκ. Ι'. 35-45.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

γείλατο τὴν τῶν πολλαπλασίων ἀντίδοσιν, καὶ τῆς αἰωνίς ζωῆς τὴν κληρονομίαν· ἐπειπὼν, ὅτι „ἔσον„ται οἱ πρῶτοι ἔσχατοι, καὶ οἱ ἔσχατοι πρῶ„τοι (5). Πρὸς τέτοις, καὶ τὴν παραβολὴν διηγήθη τῦ οἰκοδεσπότε, ὅστις μισθώσας τὲς ἐργάτας εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτῦ, ἔδωκεν εἰς τὲς ἐλθόντας περὶ τὴν ἑνδεκάτην ὥραν ἀνὰ δηνάριον, καθὼς καὶ εἰς τὲς περὶ τὴν πρώτην (6).

§. 109.

Φθάσας εἰς τὴν Βηθανίαν, ἐπαραμύθησε τὰς Ἀδελφὰς, τῦ ἐξ ἡμερῶν τεσσάρων νεκρωθέντος ἤδη Λαζάρε καὶ ταφέντος· ἐνεβριμήσατο τῷ πνεύματι ἐπὶ τῷ θανάτῳ τῦ ἀγαπητῦ φίλε· ἠρώτησε πῦ τὸ λείψανον ἐναπετέθη· ἐδάκρυσεν ἐπ' αὐτῷ· προσῆλθεν εἰς τὸ μνημεῖον· προέταξε νὰ ἀφαιρέσῃ τὸν λίθον· ὕψωσεν ἄνω τὲς ὀφθαλμὲς· εὐχαρίςησε τῷ Θεῷ καὶ πατρί· ἐκραξε φωνῇ μεγάλῃ: „Λάζαρε „δεῦρο ἔξω· καὶ τῦ τεταρταίε νεκρῦ ἐξελθόντος δεδε„μένε χειρίαις, λύσατε (λέγει) αὐτὸν καὶ ἄφε„τε ὑπάγειν (7).

§. 110.

Τὸ ὑπερφυὲς τῦτο Θαῦμα ἐκίνησε πολλὲς μὲν εἰκότως εἰς θαυμασμὸν καὶ εἰς ἔκπληξιν· τὸ δὲ τῶν Ἀρχιερέων καὶ Φαρισαίων Συνέδριον εἰς πάθος, καὶ εἰς ἐπιβελήν. Καὶ ψῆφος ἐκράτησεν ἡ τῦ Καϊάφα, Ἀρχιερέως

5) Ματθ. ΙΘ'. 27-30. Μάρκ. Ι'. 28-31. Λεκ. ΙΗ'. 28-30.
6) Ματθ. Κ'. 1-16.
7) Ἰωάν. ΙΑ'. 17-44.

χιερέως τῦ ἐνιαυτῦ ἐκείνυ, προφητικῶς ἀπὸ ςόματος μὴ προφητικῦ ἐκδοθεῖσα, ὅτι: „Συμφέρον ἦν, ἵνα „εἷς ἄνθρωπος ἀποθάνῃ ὑπὲρ τῦ λαῦ. Ὁ δὲ Ἰησῦς ἐκ Βηθανίας ἀνεχώρησεν εἰς τὴν πόλιν Ἐφραΐμ, τὴν ἐγγὺς τῆς ἐρήμυ, κἀκεῖ διέτριβε μετὰ τῶν Μαθητῶν αὐτῦ (8).

§. III.

Ἐγγίζοντος τῦ Πάσχα, τὸ ὁποῖον ἔμελλεν εἶναι τῶν τῆς οἰκονομίας τὸ ἔσχατον, μετὰ πολλῶν ἀκολυθούντων καὶ θαυμαζόντων, ἀναβαίνων ὁ Ἰησῦς εἰς Ἱεροσόλυμα, προλέγει καθ' ὁδὸν, εἰς τὺς δώδεκα ἐν μέρει, τὰ μέλλοντα αὐτῷ συμβαίνειν ἐκεῖ (9). Ἀλλ' ἐν ᾧ διηγεῖται τὰ πάθη τῆς παρὰ τῶν ἀγνωμόνων ἀτιμίας, οἱ τῦ Ζεβεδαίυ υἱοὶ, μεσιτευόσης καὶ τῆς Μητρὸς αὐτῶν, ζητῦσι τῆς πρωτοκαθεδρίας τὰς τιμάς. Ὅθεν οἱ δέκα ἀγανακτῦσι κατὰ τῶν φιλοπρώτων συμμαθητῶν. Ἐπιπλήττονται δὲ ὑπὸ τῦ Διδασκάλυ ἅμα πάντες, καὶ παραινῦνται νὰ ζητῶσι τὸ ὕψωμα τῶν πρωτείων, ὄχι ἄνω ὑψηλοφρονῦντες, ἀλλὰ κάτω, εἰς τὰ βάθη τῆς ταπεινώσεως (10).

§. II2.

Ἐν ᾧ πορευόμενος ὁ Ἰησῦς πλησιάζει εἰς Ἰεριχὼ, τυφλός τις παρὰ τὴν ὁδὸν, κράξας: „υἱὲ Δαβὶδ „ἐλέησόν με, λαμβάνει διὰ τὴν αὐτυ πίσιν, τὸ

8) Ἰωάν. ΙΑ'. 45-54.
9) Ματθ. Κ'. 17-19. Μάρκ. Ι'. 32-34. Λυκ. ΙΗ'. 31-34.
10) Ματθ. Κ'. 20-28. Μάρκ. Ι'. 35-45.

τῶν ὀμμάτων ἐπιπόθητον φῶς· ὅθεν καὶ αὐτὸς ὁ ἰδών, καὶ οἱ τὸν ἰδόντα ἰδόντες, δοξάζεσι τὸν Θεόν (11).

§. 113.

Εἰσελθὼν εἰς Ἰεριχὼ, προσκαλεῖ εἰς τὴν ἀποστολὴν τῆς κηρύγματος τὸν τελώνην Ζακχαῖον· καὶ παρ' αὐτῷ ξενοδοχέμενος, ἐπειδὴ πολλοὺς ἐνόησε καθ' ἑαυτοὺς σκανδαλιζομένους, ὅτι παρὰ ἀνδρὶ ἁμαρτωλῷ καταλύει, διηγεῖται τὴν παραβολὴν τῆς ἐγχειρίσαντος τοῖς δούλοις τὰς μνᾶς, καὶ ἀποσερήσαντος μετὰ βαρείας τῆς ἐπιπλήξεως τὸν μὴ κατὰ τὰς ἄλλους πραγματευθέντα τὴν μνᾶν, ἣν ἔλαβεν (12).

§. 114.

Ἐξελθὼν δὲ ἐξ Ἰεριχοῦντος ὠμμάτωσε πάλιν δύο τυφλοὺς (13), ἐξ ὧν τὸν ἕνα μόνον ὁ Εὐαγγελιστὴς Μάρκος (14) ἀναφέρει, ὡς γνωριμώτερον ἴσως· ὃν καὶ χαρακτηρίζει διὰ τοῦ ὀνόματος, Βαρτίμαιον. οἷον εἰπεῖν, υἱὸν τῆς Τιμαίας. Ἐν τούτῳ δὲ οἱ ἐν Ἱεροσολύμοις διὰ τὴν πλησιάζουσαν ἑορτὴν συνδραμόντες, ἐζήτουν τὸν Ἰησοῦν ἐκθύμως· οἱ δὲ Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἔταξαν καὶ κατασκόπους κατ' αὐτοῦ, ὅπως πιάσωσιν αὐτόν (15).

§. 115.

11) Λουκ. ΙΗ'. 35-43.
12) Λουκ. ΙΘ'. 1-27.
13) Ματθ. Κ'. 29-34.
14) Μάρκ. Ι'. 46-52.
15) Ἰωάν. ΙΑ'. 55-57.

§. 115.

Πρὸ ἓξ ἡμερῶν τοῦ πάσχα (16) εἰς Βηθανίαν ἐλθὼν, ὑποδοχεῖται εἰς δεῖπνον ἐν οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ λεπροῦ· ὅπου καὶ Λάζαρος παρὴν, ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν· καὶ αἱ τοῦ Λαζάρου Ἀδελφαί· ὧν ἡ μὲν Μάρθα διηκόνει, ἡ δὲ Μαρία ἤλειψε τῷ Μύρῳ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἐξέμαξε ταῖς θριξὶν αὐτῆς· διὰ τὸ ὁποῖον ὑπὸ μὲν τοῦ Ἰούδα κατακρίνεται, ὑπὸ δὲ τοῦ Κυρίου δικαιοῦται καὶ ἐπαινεῖται. Ἐκεῖ δὲ τότε καὶ πολὺς συνέδραμεν ὄχλος διὰ νοῦ ἰδεῖν ὃ μόνον τὸν Ἰησοῦν, ἀλλὰ καὶ τὸν ὑπ' αὐτοῦ προαναζωωθέντα Λάζαρον. Οἱ Ἀρχιερεῖς ὅμως καὶ τοὺς δύο εἰς Θάνατον ἐπιβουλεύονται ἐπίσης, καὶ τὸν ζωωθέντα, καὶ τὸν ζωώσαντα (17).

§. 116.

Τῇ ἐπαύριον (18) ἀπὸ Βηθανίας ἐρχόμενος εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ εἰς Βηθφαγὴ πλησιάσας τὴν πρὸς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν, ἀπέστειλεν ὁ Ἰησοῦς δύο τῶν αὐτοῦ Μαθητῶν ἐπὶ τὴν ἀπέναντι Κώμην, καὶ πρὸς αὐτὸν ἐκεῖθεν ἔφερον τὴν ὄνον μετὰ τοῦ πώλου, ἐφ' ᾧ ἐπικαθίσας εἰσήρχετο εἰς τὴν πόλιν παραπεμπόμενος ὑπὸ τοῦ ὄχλου. Οἱ δὲ παραπέμποντες ὑπεστρώννυον τὰ ἱμάτια αὐτῶν ἐπὶ γῆς, καὶ κατεῖχον ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν Βαΐα καὶ κλάδους, εὐφημοῦντες καὶ κράζοντες: Ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαβὶδ (19). Τότε δὲ ὁ Ἰησοῦς

ἐγγί-

16) Μαρτίου ιζ'. ἡμέρᾳ Σαββάτου.
17) Ματθ. Κς'. 6. Μάρκ. ΙΔ'. 3-9. Ἰωάν. ΙΒ'. 1-11.
18) Μαρτίου ΙΗ'. ἡμέρᾳ Κυριακῇ.
19) Ματθ. ΚΑ'. 1-11. Μάρκ. ΙΑ'. 1-10. Λουκ. ΙΘ'. 28-49. Ἰωάν. ΙΒ'. 12-18.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

τῶν ὀμμάτων ἐπιπόθητον φῶς· ὅθεν καὶ αὐτὸς ὁ ἰδὼν, καὶ οἱ τὸν ἰδόντα ἰδόντες, δοξάζεσι τὸν Θεόν (11).

§. 113.

Εἰσελθὼν εἰς Ἰεριχὼ, προσκαλεῖ εἰς τὴν ἀποστολὴν τῆς κηρύγματος τὸν τελώνην Ζακχαῖον· καὶ παρ' αὐτῷ ξενοδοχέμενος, ἐπειδὴ πολλὰς ἐνόησε καθ' ἑαυτὰς σκανδαλιζομένας, ὅτι παρὰ ἀνδρὶ ἁμαρτωλῷ καταλύει, διηγεῖται τὴν παραβολὴν τῆς ἐγχειρίσαντος τοῖς δούλοις τὰς μνᾶς, καὶ ἀποσερήσαντος μετὰ βαρείας τῆς ἐπιπλήξεως τὸν μὴ κατὰ τὰς ἄλλας πραγματευθέντα τὴν μνᾶν, ἣν ἔλαβεν (12).

§. 114.

Ἐξελθὼν δὲ ἐξ Ἰεριχῶντος ὠμμάτωσε πάλιν δύο τυφλὰς (13), ἐξ ὧν τὸν ἕνα μόνον ὁ Εὐαγγελιςὴς Μάρκος (14) ἀναφέρει, ὡς γνωριμώτερον ἴσως· ὃν καὶ χαρακτηρίζει διὰ τῆς ὀνόματος, Βαρτίμαιον. οἷον εἰπεῖν, υἱὸν τῆς Τιμαίε. Ἐν τέτῳ δὲ οἱ ἐν Ἱεροσολύμοις διὰ τὴν πλησιάζεσαν ἑορτὴν συνδραμόντες, ἐζήτεν τὸν Ἰησᾶν ἐκθύμως· οἱ δὲ Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἔταξαν καὶ κατασκόπες κατ' αὐτῆς, ὅπως πιάσωσιν αὐτόν (15).

§. 115.

---

11) Λεκ. ΙΗ'. 35-43.
12) Λεκ. ΙΘ'. 1-27.
13) Ματθ. Κ'. 29-34.
14) Μάρκ. Ι'. 46-52.
15) Ἰωάν. ΙΑ'. 55-57.

§. 115.

Πρὸ ἓξ ἡμερῶν τῦ πάσχα (16) εἰς Βηθανίαν ἐλθὼν, ὑποδοχεῖται εἰς δεῖπνον ἐν οἰκίᾳ Σίμωνος τῦ λεπρῦ· ὅπε καὶ Λάζαρος παρὴν, ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν· καὶ αἱ τῦ Λαζάρε Ἀδελφαί· ὧν ἡ μὲν Μάρθα διηκόνει, ἡ δὲ Μαρία ἤλειψε τῷ Μύρῳ τὲς πόδας τῦ Ἰησῦ, καὶ ἐξέμαξε ταῖς θριξὶν αὐτῆς· διὰ τὸ ὁποῖον ὑπὸ μὲν τῦ Ἰούδα κατακρίνεται, ὑπὸ δὲ τῦ Κυρίε δικαιῦται καὶ ἐπαινεῖται. Ἐκεῖ δὲ τότε καὶ πολὺς συνέδραμεν ὄχλος διὰ νὰ ἰδῇ ὃ μόνον τὸν Ἰησῦν, ἀλλὰ καὶ τὸν ὑπ' αὐτῦ προαναζωωθέντα Λάζαρον. Οἱ Ἀρχιερεῖς ὅμως καὶ τὲς δύο εἰς Θάνατον ἐπιβελεύονται ἐπίσης, καὶ τὸν ζωωθέντα, καὶ τὸν ζωώσαντα (17).

§. 116.

Τῇ ἐπαύριον (18) ἀπὸ Βηθανίας ἐρχόμενος εἰς Ἱερεσαλὴμ, καὶ εἰς Βηθφαγῆ πλησιάσας τὴν πρὸς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν, ἀπέςειλεν ὁ Ἰησῦς δύο τῶν αὐτῦ Μαθητῶν ἐπὶ τὴν ἀπέναντι Κώμην, καὶ πρὸς αὐτὸν ἐκεῖθεν ἔφερον τὴν ὄνον μετὰ τῦ πώλε, ἐφ' ᾧ ἐπικαθίσας εἰσήρχετο εἰς τὴν πόλιν παραπεμπόμενος ὑπὸ τῦ ὄχλε. Οἱ δὲ παραπέμποντες ὑπεςρώννυον τὰ ἱμάτια αὐτῶν ἐπὶ γῆς, καὶ κατεῖχον ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν Βαΐα καὶ κλάδες, εὐφημῦντες καὶ κράζοντες: Ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαβὶδ (19). Τότε δὲ ὁ Ἰησῦς

 ἐγγί-

16) Μαρτίε ιζ'. ἡμέρᾳ Σαββάτε.
17) Ματθ. Κς'. 6. Μάρκ. ΙΔ'. 3-9. Ἰωάν. ΙΒ'. 1-11.
18) Μαρτίε ΙΗ'. ἡμέρᾳ Κυριακῇ.
19) Ματθ. ΚΑ'. 1-11. Μάρκ. ΙΑ'. 1-10. Λεκ. ΙΘ'. 28-49. Ἰωάν. ΙΒ'. 12-18.

ἐγγίσας ἐπὶ τὴν πόλιν ἔκλαυσε, καὶ ἐταλάνισεν αὐτὴν, προειπὼν τὴν καταστροφήντης (20).

§. 117.

Εἰσελθὼν ἓν εἰς τὴν πόλιν, ἐξέβαλεν ἐφεξῆς ἐκ τοῦ Ἱεροῦ τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράζοντας, καὶ πολλοὺς τυφλοὺς καὶ χωλοὺς προσελθόντας αὐτῷ ἐθεράπευσε. Τοὺς δὲ Ἀρχιερεῖς καὶ Γραμματεῖς σκανδαλιζομένους, ἐφ' οἷς ἔβλεπον καὶ ἤκουον, διὰ τῶ ἐν τοῖς ψαλμοῖς γεγραμμένου (21) (ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω αἶνον·) ἐπεσόμισε (22).

§. 118.

Ἐν τούτοις καί τινες Ἕλληνισαὶ· διὰ μεσιτείας Φιλίππου καὶ Ἀνδρέου, ἠξιώθησαν καθ' ὃν ἔτρεφον πόθον, νὰ τὸν ἰδῶν. Ὅθεν ὁ Κύριος εἶπεν, ὅτι „ἐλήλυθεν ἡ ὥρα, ἵνα δοξασθῇ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου· καὶ πρὸς τὸν πατέρα εὐξάμενος, ἤκουσε τὸ, καὶ ἐδόξασα, καὶ πάλιν δοξάσω· ὅτε, οἱ μὲν βροντὴν ἐνόμισαν γεγονέναι, οἱ δὲ Ἀγγέλου φωνήν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἰπὼν ὅτι οὐ δι' αὐτὸν ἡ φωνὴ αὕτη, ἀλλὰ δι' αὐτούς, πολλὰ ἐπροφήτευσε, τότε τέλος ἑαυτῷ προαναφωνῶν, καὶ τὴν τῶν Ἰουδαίων πώρωσιν κατοικτείρων, καὶ εἰς πίστιν αὐτοὺς προτρεπόμενος, ὡς μὴ τὰ ἐξ ἑαυτοῦ λαλῶν, ἀλλὰ τὰ πατροπαράδοτα λόγια (23), αὐτοῖς ἐξαγγέλλων. Διὰ ταῦτα οἱ Ἀρχιερεῖς, καὶ οἱ Γραμματεῖς,

20) Λουκ. ΙΘ'. 41 - 44.
21) Ψαλμ. η'.
22) Ματθ. ΚΑ'. 12 - 16. Μάρκ. ΙΑ'. 11. Λουκ. ΙΘ'. 45. 46.
23) Ἰωάν. ΙΒ'. 20 - 50.

ματεῖς, καὶ οἱ πρῶτοι τοῦ λαοῦ, ἐζήτουν αὐτὸν ἀπολέσαι· ἀλλὰ δὲν εὕρισκον τὸν τρόπον, φοβούμενοι μάλιστα τὸν λαὸν, ὅστις ὅλως αὐτῷ ἐξήρτητο (24). Ὁ δὲ Ἰησοῦς ὀψίας ἤδη τῆς ὥρας οὔσης, ἐξῆλθεν εἰς τὴν Βηθανίαν μετὰ τῶν δώδεκα (25).

§. 119.

Τῇ δ' ἐφεξῆς ἡμέρᾳ (26) πρωΐας ἐπιστρέφων εἰς τὴν πόλιν κατηράσατο τὴν Συκῆν, ἐπειδὴ εὗ' εἰς τὸν τέταρτον τοῦτον χρόνον ἐυρέθη κάρπιμος (27). Καὶ πάλιν εἰς τὸ Ἱερὸν εἰσελθὼν, ἤρξατο ἐκβάλλειν τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράζοντας, ἐπιτιμῶν τοῖς Ἰουδαίοις, ὅτι τὸν οἶκον τῆς προσευχῆς, ἐποίησαν οἶκον λῃστῶν. Καὶ πάλιν οἱ Ἀρχιερεῖς ζητοῦντες πῶς αὐτὸν ἀπολέσωσι, φοβοῦνται τὸν ὄχλον. Καὶ ὁμοίως πάλιν κατὰ τὸ ἑσπέρας ὁ Ἰησοῦς ἐξεπορεύετο ἔξω τῆς πόλεως (28).

§. 120.

Τῇ ἐπαύριον τὸ πρωΐ (29), ἐπανάγοντες μετ' αὐτοῦ οἱ Μαθηταὶ εἰς τὴν πόλιν, θαυμάζουσιν ἰδόντες τὴν Συκῆν ἤδη κατεξηραμένην. Ἀκούσι δὲ, ὅτι καὶ αὐτοὶ ἐὰν ἔχωσι πίστιν θέλει ἐκτελοῦσι τοιαῦτα, καὶ ἔτι θαυμασιώτερα προσευχόμενοι· πρὶν ὅμως προσευχηθῶσι παραινοῦνται νὰ συγχωρῶσιν, εἴτι ἔχουσι κατά-

 τινος,

24) Λουκ. ΙΘ'. 47 - 48.
25) Ματθ. ΚΑ'. 17. Μάρκ. ΙΑ'. 11.
26) Μαρτίου ΙΘ'. ἡμέρᾳ Β. τῆς ἑβδομάδος.
27) Ματθ. ΚΑ'. 18. 19. Μάρκ. ΙΑ'. 12 - 14.
28) Μάρκ. ΙΑ'. 15 - 19.
29) Μαρτίου κ'. ἡμέρᾳ γ. τῆς ἑβδομάδος.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ἐγγίσας ἐπὶ τὴν πόλιν ἔκλαυσε, καὶ ἐταλάνισεν αὐτὴν, προειπὼν τὴν καταστροφήν τῆς (20).

§. 117.

Εἰσελθὼν δ' ἂν εἰς τὴν πόλιν, ἐξέβαλεν ἐφεξῆς ἐκ τοῦ Ἱεροῦ τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράζοντας, καὶ πολλοὺς τυφλοὺς καὶ χωλοὺς προσελθόντας αὐτῷ ἐθεράπευσε. Τοὺς δὲ Ἀρχιερεῖς καὶ Γραμματεῖς σκανδαλιζομένους, ἐφ' οἷς ἔβλεπον καὶ ἤκουον, διὰ τοῦ ἐν τοῖς ψαλμοῖς γεγραμμένου (21) (ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω αἶνον·) ἐπεσόμισε (22).

§. 118.

Ἐν τούτοις καί τινες Ἕλληνισαὶ· διὰ μεσιτείας Φιλίππου καὶ Ἀνδρέου, ἠξιώθησαν καθ' ὃν ἔτρεφον πόθον, νὰ τὸν ἰδοῦν. Ὅθεν ὁ Κύριος εἶπεν, ὅτι „ἐλήλυθεν ἡ ὥρα, ἵνα δοξασθῇ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου· καὶ πρὸς τὸν πατέρα εὐξάμενος, ἤκουσε τὸ, καὶ ἐδόξασα, καὶ πάλιν δοξάσω· ὅτε, οἱ μὲν βροντὴν ἐνόμισαν γεγονέναι, οἱ δὲ Ἀγγέλου φωνήν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἰπὼν ὅτι οὐ δι' αὐτὸν ἡ φωνὴ αὕτη, ἀλλὰ δι' αὐτούς, πολλὰ ἐπρόθεσε, τότε τέλος ἑαυτοῦ προαναφωνῶν, καὶ τὴν τῶν Ἰουδαίων πώρωσιν κατοικτείρων, καὶ εἰς πίστιν αὐτοὺς προτρεπόμενος, ὡς μὴ τὰ ἐξ ἑαυτοῦ λαλῶν, ἀλλὰ τὰ πατροπαράδοτα λόγια (23), αὐτοῖς ἐξαγγέλλων. Διὰ ταῦτα οἱ Ἀρχιερεῖς, καὶ οἱ Γραμματεῖς,

---

20) Λουκ. ΙΘ'. 41 - 44.
21) Ψαλμ. ή.
22) Ματθ. ΚΑ'. 12 - 16. Μάρκ. ΙΑ'. 11. Λουκ. ΙΘ'. 45. 46.
23) Ἰωάν. ΙΒ'. 20 - 50.

ματεῖς, καὶ οἱ πρῶτοι τῦ λαῦ, ἐζήτεν αὐτὸν ἀπολέσαι· ἀλλὰ δὲν εὕρισκον τὸν τρόπον, φοβέμενοι μάλισα τὸν λαὸν, ὅστις ὅλως αὐτῦ ἐξήρτητο (24). Ὁ δὲ Ἰησῦς ἀψίας ἤδη τῆς ὥρας ὔσης, ἐξῆλθεν εἰς τὴν Βηθανίαν μετὰ τῶν δώδεκα (25).

§. 119.

Τῇ δ' ἐφεξῆς ἡμέρᾳ (26) πρωΐας ἐπιστρέφων εἰς τὴν πόλιν κατηράσατο τὴν Συκὴν, ἐπειδὴ εὗ' εἰς τὸν τέταρτον τῦτον χρόνον ἐυρέθη κάρπιμος (27). Καὶ πάλιν εἰς τὸ Ἱερὸν εἰσελθὼν, ἤρξατο ἐκβάλλειν τὺς πωλῦντας καὶ ἀγοράζοντας, ἐπιτιμῶν τοῖς Ἰουδαίοις, ὅτι τὸν οἶκον τῆς προσευχῆς, ἐποίησαν οἶκον λῃστῶν. Καὶ πάλιν οἱ Ἀρχιερεῖς ζητῦντες πῶς αὐτὸν ἀπολέσωσι, φοβῦνται τὸν ὄχλον. Καὶ ὁμοίως πάλιν κατὰ τὸ ἑσπέρας ὁ Ἰησῦς ἐξεπορεύετο ἔξω τῆς πόλεως (28).

§. 120.

Τῇ ἐπαύριον τὸ πρωΐ (29), ἐπανάγοντες μετ' αὐτῦ οἱ Μαθηταὶ εἰς τὴν πόλιν, θαυμάζυσιν ἰδόντες τὴν Συκὴν ἤδη κατεξηραμένην. Ἀκύσι δὲ, ὅτι καὶ αὐτοὶ ἐὰν ἔχωσι πίστιν θέλει ἐκτελῦσι τοιαῦτα, καὶ ἔτι θαυμασιώτερα προσευχόμενοι· πρὶν ὅμως προσευχηθῶσι παραινῦνται νὰ συγχωρῶσιν, εἴτι ἔχσι κατά-

 τινος,

24) Λυκ. ΙΘ'. 47 - 48.
25) Ματθ. ΚΑ'. 17. Μάρκ. ΙΑ'. 11.
26) Μαρτίε ΙΘ'. ἡμέρᾳ Β. τῆς ἑβδομάδος.
27) Ματθ. ΚΑ'. 18. 19. Μάρκ. ΙΑ'. 12 - 14.
28) Μάρκ. ΙΑ'. 15 - 19.
29) Μαρτίε κ'. ἡμέρᾳ γ. τῆς ἑβδομάδος.

τινος, διὰ νὰ εἶναι ἡ προσευχὴ αὐτῶν εὐπρόσδεκτος κα
δραξήριος (30).

§. 121.

Ἐν τῷ Ἱερῷ διδάσκων, καὶ ἐρωτηθεὶς ὑπὸ τῶν Ἀρ
χιερέων, καὶ τῶν πρεσβυτέρων τῦ λαῦ, ἐν τίνι ἐξου
σία ταῦτα ποιεῖ; Ἀντερωτᾷ αὐτὸς, τὸ βάπτισμα
„Ἰωάννυ πόθεν ἦν, δηλῶν αὐτοῖς διὰ τύτυ τῦ ἐρω
τήματος, ὅτι ἔμελλον νὰ ἠξεύρυν ἐν τίνι ἐξυσίᾳ ταῦτ
ποιεῖ, ἂν εἰς τὸν Ἰωάννην ἐπίστευον (1). Εἶτα τὴν α
τῶν παρακοὴν, καὶ ἀπείθειαν, καὶ ἀνταρσίαν παρα
σαίνει ἐν διαφόροις παραβολαῖς. Α'., διὰ τῆς παρα
βολῆς τῶν δύο υἱῶν· ὧν ὁ μὲν ὑποχεθεὶς νὰ ὑπάγῃ ν
ἐργαθῇ, κατὰ τὸ πρόσαγμα τῦ πατρὸς, εἰς τὸν ἀμ
πελῶνα, ἐκ ἀπῆλθεν· ὁ δὲ ἕτερος, ἀρνηθεὶς πρῶτο
ὕστερον ἀπῆλθεν (2). Β'. διὰ τῆς παραβολῆς τῶν Ἀν
ταρτῶν Γεωργῶν, οἵτινες λιθοβολήσαντες καὶ ἀποκ
τείναντες πρῶτον τὸς ἀπεσταλμένος παρὰ τῦ οἰκοδε
σπότυ δύλος εἰς τὸ λαβεῖν τὸς καρπὸς, τέως καὶ τὸν υἱὸ
αὐτὸν καὶ κληρονόμον, πρὸς αὐτὸς ἀποσταλέντα, ἐξέβα
λον ἔξω τῦ ἀμπελῶνος, καὶ ἀπέκτειναν (3). Εὐκό
λως δὲ οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἐνόησν, ὅτι
παραβολὰς αὐτὰς ἔκιπτον ἐπάνω αὐτῶν. Ἀλλὰ θέ
λοντες νὰ τὸν κρατήσωσιν ἐφοβῆντο τὸν ὄχλον, ὅστι
εἶχεν τὸν Ἰησῦν εἰς Προφήτυ ὑπόληψιν (4). Τότε Ἰ
διη

30) Ματθ. ΚΑ'. 20-22 Μάρκ. ΙΑ'. 20-26.
1) Ματθ. ΚΑ'. 23-27. Μάρκ. ΙΑ'. 27-32. Λουκ. Κ'. 1-8.
2) Ματθ. ΚΑ'. 28-32.
3) Ματθ. ΚΑ'. 33-34. Μάρκ. ΙΒ'. 1-11. Λουκ. Κ'. 9-18.
4) Ματθ. ΚΑ'. 45. 46. Μάρκ. ΙΒ'. 12. Λουκ. Κ'. 19.

διηγήθη καὶ τὴν παραβολὴν τῦ Βασιλέως τῦ ποιήσαν
τος τὸς γάμος τῷ ὑῖ αὐτῦ· καὶ ἐπειδὴ παρητήθησαν
οἱ κεκλημένοι, προσκαλέσαντος διὰ τῶν αὐτῦ δύλων
πάντας πονηρύς τε καὶ ἀγαθύς· ἐν οἷς ἐξεβλήθη
εὑρεθεὶς ὁ τὸ τῦ γάμυ μὴ ἔχων ἔνδυμα. Ὅθεν ἐπέ
φερεν, ὅτι πολλοὶ μὲν εἰσὶ κλητοὶ, οἱ δὲ ἐκλεκτοὶ ὀλί
γοι (5).

§. 122.

Μετὰ ταῦτα ἐμηχανεύθησαν οἱ Φαρισαῖοι, ἵνα
παγιδεύσωσιν αὐτὸν ἐν λόγῳ· ὅθεν πέμψαντες τινὰς
τῶν Ἡρωδιανῶν, ἠρώτησαν· „εἰ ἔξεστι δῦναι κῆν
„σον Καίσαρι, πρὸς ὃς ἀπεκρίθη· ἀπόδοτε τὰ
Καίσαρος Καίσαρι, καὶ τὰ τῦ Θεῦ τῷ Θεῷ (6). Διὰ
τῆς αὐτῆς Σοφίας ἀπεματαίωσε καὶ τὸ τῶν Σαδδυ
καίων ἐπιβελευτικὸν καὶ δόλιον ἐρώτημα· τὸ περὶ
τῆς γυναικὸς τῶν ἐκ διαδοχῆς ἑπτὰ ἀνδρῶν. δείξας
αὐτὸς πλανωμένος, μηδὲ εἰδότας ὅτι ἐν τῇ Ἀνα
„στάσει ὅτε γαμῦσιν, ὅτε ἐκγαμίζονται,
„ἀλλ' ὡς Ἄγγελοι τῦ Θεῦ ἐσί· καὶ ὁ δὲ πειθο
μένος, ὅτι ἔσαι ἀνάστασις, ὅταν ἀκύσωσι τὸν Θεὸν ὀνο
μαζόμενον τῦ Ἀβραὰμ, καὶ τῦ Ἰσαὰκ, καὶ τῦ Ἰα
κὼβ, Θεὸν ὄντα ἐκὶ νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων (7).
Ἐπὶ τύτοις προσελθὼν καὶ ὁ Νομικὸς, πειράζων ἠρώτα
„ποία ἐντολὴ μεγάλη ἐν τῷ Νόμῳ; καὶ ἀκύει:
ὅτι τὸ ἀγαπᾶν τὸν Θεόν· καὶ δευτέρα ὁμοία αὐτῇ, τὸ
ἀγαπᾶν τὸν πλησίον· καὶ ὅτι „ἐν ταύταις, ταῖς
„δυσὶν ἐντολαῖς, ὅλος ὁ Νόμος, καὶ οἱ Προ
„φῆται

5) Ματθ. ΚΒ'. 1-14.
6) Ματθ. ΚΒ'. 15-22. Μάρκ. ΙΒ'. 13-17. Λουκ. Κ'. 20-26.
7) Ματθ. ΚΒ'. 23-32. Μάρκ. ΙΒ'. 18-27. Λουκ. Κ'. 27-38.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

τινος, διὰ νὰ εἶναι ἡ προσευχὴ αὐτῶν εὐπρόσδεκτος κα δραστήριος (30).

§. 121.

Ἐν τῷ Ἱερῷ διδάσκων, καὶ ἐρωτηθεὶς ὑπὸ τῶν Ἀρ χιερέων, καὶ τῶν πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ, ἐν τίνι ἐξου σίᾳ ταῦτα ποιεῖ; Ἀντερωτᾷ αὐτοὺς, τὸ βάπτισμα „Ἰωάννου πόθεν ἦν, δηλῶν αὐτοῖς διὰ τούτου τοῦ ἐρω τήματος, ὅτι ἔμελλον νὰ ἠξεύρωσιν ἐν τίνι ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖ, ἂν εἰς τὸν Ἰωάννην ἐπίστευον (1). Εἶτα τὴν αὐ τῶν παρακοὴν, καὶ ἀπείθειαν, καὶ ἀνταρσίαν παρα στατικὴν ἐν διαφόροις παραβολαῖς. Α'., διὰ τῆς παρα βολῆς τῶν δύο υἱῶν· ὧν ὁ μὲν ὑποχρεωθεὶς νὰ ὑπάγῃ νὰ ἐργασθῇ, κατὰ τὸ πρόσταγμα τοῦ πατρὸς, εἰς τὸν ἀμ πελῶνα, ἐκ ἀπῆλθεν· ὁ δὲ ἕτερος, ἀρνηθεὶς πρῶτον ὕστερον ἀπῆλθεν (2). Β'. διὰ τῆς παραβολῆς τῶν Ἀν ταρτῶν Γεωργῶν, οἵτινες λιθοβολήσαντες καὶ ἀποκ τείναντες πρῶτον τοὺς ἀπεσταλμένους παρὰ τοῦ οἰκοδε σπότου δέλους εἰς τὸ λαβεῖν τοὺς καρποὺς, τέλος καὶ τὸν υἱὸν αὐτὸν καὶ κληρονόμον, πρὸς αὐτοὺς ἀποσταλέντα, ἐξέβα λον ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος, καὶ ἀπέκτειναν (3). Εὐκό λως δὲ οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἐνόησαν, ὅτι αἱ παραβολαὶ αὗται ἔπιπτον ἐπάνω αὐτῶν. Ἀλλὰ θέ λοντες νὰ τὸν κρατήσωσιν ἐφοβοῦντο τὸν ὄχλον, ὅστις εἶχεν τὸν Ἰησοῦν εἰς Προφήτου ὑπόληψιν (4). Τότε Ἰ διτ

30) Ματθ. ΚΑ'. 20-22 Μάρκ. ΙΑ'. 20-26.
1) Ματθ. ΚΑ'. 23-27. Μάρκ. ΙΑ'. 27-32. Λουκ. Κ'. 1-8.
2) Ματθ. ΚΑ'. 28-32.
3) Ματθ. ΚΑ'. 33-34. Μάρκ. ΙΒ'. 1-11. Λουκ. Κ'. 9-18.
4) Ματθ. ΚΑ'. 45. 46. Μάρκ. ΙΒ'. 12. Λουκ. Κ'. 19.

διηγήθη καὶ τὴν παραβολὴν τῦ Βασιλέως τῦ ποιήσαντος τὸς γάμυς τῦ ὑῦ αὐτῦ· καὶ ἐπειδὴ παρητήθησαν οἱ κεκλημένοι, προσκαλέσαντος διὰ τῶν αὐτῦ δέλων πάντας πονηρύς τε καὶ ἀγαθύς· ἐν οἷς ἐξεβλήθη εὑρεθεὶς ὁ τὸ τῦ γάμυ μὴ ἔχων ἔνδυμα. Ὅθεν ἐπέφερεν, ὅτι πολλοὶ μὲν εἰσὶ κλητοὶ, οἱ δὲ ἐκλεκτοὶ ὀλίγοι (5).

§. 122.

Μετὰ ταῦτα ἐμηχανεύθησαν οἱ Φαρισαῖοι, ἵνα παγιδεύσωσιν αὐτὸν ἐν λόγῳ· ὅθεν πέμψαντες τινὰς τῶν Ἡρωδιανῶν, ἠρώτησαν: „εἰ ἔξεσι δῦναι κῆν„σον Καίσαρι, πρὸς ὃς ἀπεκρίθη: ἀπόδοτε τὰ Καίσαρος Καίσαρι, καὶ τὰ τῦ Θεῦ τῷ Θεῷ (6). Διὰ τῆς αὐτῆς Σοφίας ἀπεματαίωσε καὶ τὸ τῶν Σαδδυκαίων ἐπιβελευτικὸν καὶ δόλιον ἐρώτημα· τὸ περὶ τῆς γυναικὸς τῶν ἐκ διαδοχῆς ἑπτὰ ἀνδρῶν. δείξας αὐτὺς πλανωμένυς, μηδὲ εἰδότας ὅτι ἐν τῇ Ἀνα„στάσει ὔτε γαμῦσιν, ὔτε ἐκγαμίζονται, „ἀλλ' ὡς Ἀγγελοις τῦ Θεῦ ἐσί· καὶ ὃ δὲ πειθομένυς, ὅτι ἔσαι ἀνάστασις, ὅταν ἀκύωσι τὸν Θεὸν ὀνομαζόμενον τῦ Ἀβραὰμ, καὶ τῦ Ἰσαὰκ, καὶ τῦ Ἰακὼβ, Θεὸν ὄντα ὐχὶ νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων (7). Ἐπὶ τύτοις προσελθὼν καὶ ὁ Νομικὸς, πειράζων· ἠρώτα „ποία ἐντολὴ μεγάλη ἐν τῷ Νόμῳ; καὶ ἀκύει: ὅτι τὸ ἀγαπᾶν τὸν Θεόν· καὶ δευτέρα ὁμοία αὐτῇ, τὸ ἀγαπᾶν τὸν πλησίον· καὶ ὅτι „ἐν ταύταις, ταῖς „δυσὶν ἐντολαῖς, ὅλος ὁ Νόμος, καὶ οἱ Προ„φῆται

5) Ματθ. ΚΒ'. 1-14.
6) Ματθ. ΚΒ'. 15-22. Μάρκ. ΙΒ'. 13-17. Λυκ. Κ'. 20-26.
7) Ματθ. ΚΒ'. 23-32. Μάρκ. ΙΒ'. 18-27. Λυκ. Κ'. 27-38.

„Φῆται κρέμανται (8). Ταῦτα ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἀντεπερωτᾷ τοὺς Φαρισαίους: τίνος μὲν ὑπολαμβάνουσι τὸν χριστόν; καὶ ἐπειδὴ εἶπον, ὅτι τοῦ Δαβίδ, πάλιν ἐπανερωτᾷ: διατί λοιπὸν ὁ Δαβὶδ Κύριον αὐτὸν καλεῖ; τῶν δὲ, μὴ δυναμένων ἀποκριθῆναι, οὐδεὶς πλέον ἐτόλμησε τῇ λοιπῇ νὰ τὸν ἐρωτήσῃ (9).

§. 123.

Στρέψας ἓν τὸν λόγον πρὸς τοὺς Μαθητὰς, καὶ τὸν ὄχλον, παραινεῖ νὰ ὑπακούσωσι μὲν τὰς τῶν Γραμματέων καὶ Φαρισαίων συμβουλάς τε καὶ νομοθεσίας, νὰ φεύγωσι δὲ ὅμως τὰς πράξεις· λέγουσι γὰρ, καὶ οὐ ποιοῦσιν. Εἶτα καταφέρεται κατὰ τῶν κακιῶν ἐκείνων, καταγηλιτεύων αὐτοὺς ὡς ὑπερηφάνους, ὡς ἀθετητὰς τοῦ Νόμου, ὡς βαρεῖς τῶν ἄλλων Νομοθέτας, ὡς πλεονέκτας, καὶ ἀδίκους, καὶ ἅρπαγας· ὡς μωροὺς καὶ ἀνοήτους, καὶ τυφλοὺς· ὡς προβατοσχήμονας ὑποκριτὰς, καὶ προσχηματισὰς ἀρετῆς ἐπιπλάστου· ὡς υἱοὺς τῶν φονευσάντων τοὺς προφήτας, καὶ ἐπομένως πληροῦντας τὸ μέτρον τῶν πατέρων αὐτῶν· ὡς ὄφεις, καὶ γεννήματα ἐχιδνῶν. Ἐπὶ τούτοις ταλανίζει τελευταῖον τὴν Ἱερουσαλὴμ τὴν προφητοκτόνον, καὶ ἐπαπειλεῖ κατ' αὐτῆς τὴν ὁλοτελῆ ἐξερήμωσιν (10).

§. 124.

Πρὶν τοῦ Ἱεροῦ ἐξέλθῃ, ἀπέναντι τοῦ Γαζοφυλακίου καθίσας, ἐπαίνεσε τὴν πτωχὴν χήραν, ἥτις προσήνεγκε τὰ δύο λεπτὰ ἐκ τοῦ ὑστερήματος, ὑπὲρ τοὺς πλεο-

σίους

8) Ματθ. ΚΒ'. 35-40. Μάρκ. ΙΒ'. 28-34.
9) Ματθ. ΚΒ'. 41-46. Μάρκ. ΙΒ'. 35-37. Λουκ. Κ'. 41-44.
10) Ματθ. ΚΓ'. 1-39. Μάρκ. ΙΒ'. 38-40. Λουκ. Κ'. 45-47.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

σίας τὰς προσφέροντας ἐκ τῶ περισσεύματος (11). Ἐν ᾧ δὲ πρὸς τὰς μαθητὰς ἐξερχόμενος, εὑρίσκει αὐτὰς δεικνύοντας καὶ θαυμάζοντας τῶ Ἱερῶ τὰς οἰκοδομὰς, προλέγει, ὅτι „ἐμὴ ἀφεθῆ λίθος ἐπὶ λίθον (12).

§. 125.

Φθάσας εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν, καὶ ἐρωτηθεὶς ἐκεῖ ὑπὸ τῶν Μαθητῶν, „πότε ταῦτα ἔσαι· ἐξ ἀφορμῆς τῶ ἐρωτήματος συνάπτει μετὰ τῆς προρρήσεως τῆς καταστροφῆς τῆς Ἱερουσαλὴμ καὶ τὴν πρόρρησιν τῆς συντελείας τῶ κόσμω. Δίδει δ' ἔν τινι νύξιν τῆς τῶν τοιούτων προγνώσεως διὰ τῆς εἰκόνος τῆς Συκῆς, ἐν ᾗ ἡ τῶν κλάδων ἁπαλότης, καὶ ἡ τῶν φύλλων ἐκβλάστησις, προμηνύει τὸ θέρος. Ὅθεν πολλὰ προαναφήνας, τὰ ὁποῖα μέλλουσιν ἢ νὰ προηγηθῶσιν, ἢ νὰ ἀκολουθήσωσιν εἰς τὰς φοβερὰς ἐκείνας ἡμέρας ἢ τῆς κατὰ μέρος, ἢ τῆς καθόλου ἐκδικήσεως προασφαλίζει αὐτὰς, καὶ δι' αὐτῶν παραινεῖ ἅπαντας νὰ εἶναι προσεκτικοὶ πάντοτε καὶ ἐγρηγορότες καὶ ἕτοιμοι· εἰπὼν, ὅτι ἄδηλος ἔσαι ἡ παρουσία τῶ υἱῶ τῶ ἀνθρώπω, καθὼς ἀπροσδόκητος ἔφθασε τότε ὁ ἐπὶ τῶ Νῶε κατακλυσμός. Παρίστησι δὲ τὸ αἰφνίδιον τῆς δίκης, διὰ τῆς παραβολῆς τῶν δύο δέλων, ὧν τὸν μὲν, πιστὸν ὄντα καὶ φρόνιμον, ἐλθὼν ὁ Κύριος αὐτῶ, καὶ εὑρὼν ποιοῦντα τὸ αὐτῶ θέλημα, καταστήσει αὐτὸν ἐπὶ πᾶσαν τὴν θεραπείαν αὐτῶ· τὸν δὲ κακὸν, εὑρὼν τύπτοντα τὰς συνδέλους, καὶ μεθύοντα, διχοτομήσας αὐτὸν, θήσει τὸ μέρος αὐτῶ μετὰ τῶν ὑποκριτῶν, ὅπε ἔσαι ὁ κλαυθ-

11) Μάρκ. ΙΒ'. 41-44. Λουκ. ΚΑ'. 1-4.
12) Ματθ. ΚΔ'. 1. 2. Μάρκ. ΙΓ'. 1. 2. Λουκ. ΚΑ'. 5. 6.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων· (13) ὁμοίως δὲ καὶ διὰ τῆς ἄλλης παραβολῆς τῶν δέκα παρθένων, ἐξ ὧν αἱ μὲν πέντε φρόνιμοι εὑρέθησαν ἕτοιμοι εἰς τὸν γάμους· αἱ δὲ πέντε μωραὶ, ὡς ἀνέτοιμοι, ἀπεκλείσθησαν (14).

§. 126.

Τότε καὶ τὴν παραβολὴν ἐδιηγήθη τῶ κρύψαντος τὸ Τάλαντον, καὶ διὰ τῦτο κατακριθέντος (15). Καὶ τὴν ἐπὶ τῆς Κρίσεως τελευταίαν περιέγραψε ψῆφον, δι' ἧς οἱ μὲν δίκαιοι, ὡς πρόβατα σαθήσονται ἐκ δεξιῶν· οἱ δὲ ἁμαρτωλοὶ, ὡς ἐρίφια, ἐξ εὐωνύμων· καὶ ἐκεῖνοι μὲν εὐλογημένοι τῦ πατρὸς ὄντες καὶ λεγόμενοι κληρονομήσεσι τὴν ἡτοιμασμένην αὐτοῖς βασιλείαν· ἕτοι δὲ κατηραμένοι, ἀποβληθήσονται εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον (16). Τέτες δὲ τὲς λόγες τελέσας ὁ Κύριος, εἶπε τοῖς Μαθηταῖς, ὅτι μετὰ δύο ἡμέρας τὸ πάσχα γίνεται, καὶ ὁ ὑὸς τῦ ἀνθρώπε παραδίδοται εἰς τὸ σαυρωθῆναι (17).

§. 127.

Τῇ ἀκολέθῳ ἑφεξῆς ἡμέρᾳ (18), οἱ Ἀρχιερεῖς, καὶ οἱ Γραμματεῖς, καὶ οἱ πρεσβύτεροι. συγκροτῦσι τὸ κατὰ τῦ Ἰησῦ δολερὸν καὶ παράνομον βελευτήριον. Ὁ δὲ Ἰέδας ἐξηρεθισμένος ἤδη πρότερον ὧν κατὰ τῦ Διδασ-

13) Ματθ. ΚΔ'. 3-51. Μάρκ. ΙΓ'. 3-37. Λεκ. ΚΑ'. 7-36.
14) Ματθ. ΚΕ'. 1-13.
15) Ματθ. ΚΕ'. 14-30.
16) Ματθ. ΚΕ'. 31-46.
17) Ματθ. Κϛ'. 1. 2.
18) Μαρτίε πά. ἡμέρ. τῆς ἑβδομαδ. δ'.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Διδασκάλε, δι' ὃν ὑπέση ἔλεγχον πρὸ ἡμερῶν τεσσάρων, ὅταν κατέκρινε τὴν πρᾶξιν τῆς ἀλειψάσης τὸν Κύριον μύρῳ, συμφωνεῖ τὴν προδοσίαν ἐπὶ τριάκοντα ἀργυρίοις, καὶ ζητεῖ εὐκαιρίαν νὰ τὴν φέρῃ εἰς ἔργον (19).

§. 128.

Τῇ ἐπαύριον (20), ἥτις ἦν ἡ ἡμέρα ἡ πρὸ τῶν Ἀζύμων (21) ἀποστέλλονται Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἐκ τοῦ ὄρους τῶν ἐλαιῶν εἰς τὴν πόλιν πρὸς τὸ ἑτοιμάσαι τὸ Πάσχα. Τὸ δὲ ἑσπέρας, εἰσελθὼν ὁ Ἰησοῦς μετὰ τῶν δώδεκα, ἀνέκειτο ἐσθίων (22). Παραδειγματίσας ἅμα ἐπ' αὐτῆς τῆς Τραπέζης, καὶ ταλανίσας τὸν αὐτὸν παραδώσοντα. Μετὰ δὲ ταῦτα εὐλογήσας τὸν ἄρτον καὶ τὸ ποτήριον, συνέστησε τὸ Μυστικὸν Πάσχα τῆς Καινῆς Διαθήκης, δοὺς αὐτοῖς φαγεῖν τὸ σῶμα αὐτοῦ, καὶ πιεῖν τὸ αἷμα αὐτοῦ (23). Εἶτα τοῦ δείπνου γενομένου, ἔδωκεν ὁ Θεῖος Διδάσκαλος εἰς τοὺς αὐτοῦ μαθητὰς ὑπόδειγμα ταπει- Δ'. Πάσχα

19) Ματθ. Κϛ'. 3-16. Μάρκ. ΙΔ'. 1-11. Λουκ. ΚΒ'. 1-6.

20) Μαρτίου κβ'. ἡμέρᾳ Ε'. τῆς ἑβδομάδος.

21) Οὕτω τὴν πρώτην τῶν Ἀζύμων ἑρμηνεύει ὁ Ἀπολλινάριος ἐν τῇ εἰς τὸν Ἰωάν. Σειρᾷ Κεφαλ. ΙΗ'. 28. Περὶ ἧς συμφώνως καὶ Αὐγουστ. ὁ Καλμέτ. ἀποφαίνεται, ἐν τοῖς εἰς τὸν Ματθ. ὑπομνήμ. Κεφ. Κϛ'. 17. Καὶ ἐν τῇ Διαλέξει ἐν ᾗ πραγματεύεται de novissimo Paschate D. N. I. C. τυτέστι· περὶ τοῦ ἐσχάτου πάσχα τοῦ Ἰησοῦ χριστοῦ.

22) Πότερον, κατ' αὐτὸν τὸν δεῖπνον, ἐτέλεσεν ὁ Κύριος τὸ Πάσχα τὸ Νομικὸν; πρὶν δηλονότι συσήσῃ τὸ ὑπερφυὲς καὶ ἀναμμήνευτον τῆς Εὐχαριστίας Μυστήριον; τοῦτο καὶ πάλαι ἐζητήθη, καὶ νῦν ζητεῖται. Οἱ μὲν βεβαιοῦσιν, οἱ δὲ ἀρνοῦνται· καὶ ἴσασιν ὑπὲρ τῆς μιᾶς, καὶ τῆς ἄλλης δόξης Ἀνδρες ἐπίσημοι. Ἡ περὶ τούτου ἔρευνα δὲν εἶναι τῆς παρούσης ἡμῶν προθέσεως· ἐὰν Σὺ θέλῃς, μετὰ θεὸν τοὺς ὑπομνηματισάς καὶ τοὺς πατέρας.

23) Ματθ. Κϛ'. 17-28. Μάρκ. ΙΔ'. 12-24. Λουκ. ΚΒ'. 7-22.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ταπεινώσεως νίψας τὰς πόδας αὐτῶν (24). Τὸν γὰ
νιπτῆρα τελέσας, ἐταράχθη τῷ πνεύματι ὁ Ἰησῦς, κα
πάλιν εἰπὼν, ὅτι εἷς ἐξ αὐτῶν παραδώσει αὐτὸν, δι
τῇ ψωμίδι, ὅπερ ἐμβάψας ἔδωκεν εἰς ἐκεῖνον, ἐδήλωσ
τὸν προδότην, εἰρηκὼς αὐτῷ, ὅπως „ὃ μέλλει πο
„ήσειν, ποιήσει τάχιον· ὡς γᾶν λαβὼν ὁ Ἰούδα
τὸ ψωμίον ἐξῆλθεν, πολλὰ διειλέχθη ὁ διδάσκαλο
πρὸς τὰς αὐτῇ μαθητὰς, ὑπερφυῆς καὶ ὑψηλῆς διδα
καλίας ἔμπλεα ῥήματα (25). Μετὰ δὲ τὴν προσλα
λιὰν, τὸν συνήθη ὕμνον πληρώσας, ἐξῆλθε μετ' αὐ
τῶν εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν (26).

§. 129.

Ἐξερχόμενος, προλέγει αὐτοῖς καθ' ὁδὸν, ὅτι πάν
τες σκανδαλισθήσονται ἐν αὐτῷ· εἰς δὲ τὸν Πέτρο
μάλιστα, ὅστις εἶπεν, ὅτι ἂν καὶ πάντες, αὐτὸς ὅμω
δὲν Θέλει σκανδαλισθῆ, προλέγει τὴν, πρὸ τῆς κα
ἐκείνην τὴν νύκτα ἀλεκτοροφωνίας, τριττὴν αὐτῇ ἀ
νησιν (27).

§. 130.

Διαβὰς ἓν τὸν χείμαῤῥον τῶν Κέδρων, καὶ εἰσελ
θὼν εἰς τὸν ἐκεῖ Κῆπον μετὰ τῶν Μαθητῶν, ὅπ
πολλάκις ἐσύνηαζεν· ἤρξατο λυπεῖσθαι καὶ ἀδημονεῖ
ὁ Θεάνθρωπος· ἀναχωρήσας δὲ κατ' ἰδίαν, καὶ πεσὼ
ἐπὶ πρόσωπον προσεύχεται. „Πάτερ, εἰ δυνατὸ
„παρελ

24) Ἰωάν. ΙΓ'. 2-16.
25) Ἰωάν. ΙΓ'. 21-33. Καὶ ΙΔ'. καὶ ΙΕ'. καὶ Ις'. καὶ ΙΖ'.
26) Ματθ. Κς'. 30. Μάρκ. ΙΔ'. 26. Λουκ. ΚΒ'. 39.
27) Ματθ. Κς'. 31-35. Μάρκ. ΙΔ'. 27-31. Λουκ. ΚΒ'. 31-34.

„παρελθέτω ἀπ' ἐμοῦ τὸ ποτήριον τοῦτο·
„πλὴν, οὐχ ὡς ἐγὼ θέλω, ἀλλ' ὡς σύ. Καὶ τοῦτο
„τρὶς προσηύξατο, τὸν αὐτὸν λόγον εἰπών· ὤφ-
„θη δὲ αὐτῷ Ἄγγελος ἀπ' οὐρανοῦ ἐνισχύων
„αὐτόν· ὅτε, καὶ ἐκτενέστερον προσευχόμενος, ἐγένε-
„το ὁ Ἱδρὼς αὐτοῦ, ὡσεὶ θρόμβοι αἵματος
„καταβαίνοντος ἐπὶ τὴν γῆν. Ἐν τούτῳ δὲ
τρὶς ἐπὶ τοὺς μαθητὰς ἐλθὼν, καὶ εὑρὼν κοιμωμένους,
καὶ πρώτερον ἐπιπλήξας, τέως, ἐγείρεσθε (εἶπεν)
„ἄγομεν· ἰδοὺ ἤγγικεν ὁ παραδιδούς με (28).

§. 131.

Εἰς τοῦτο καὶ ὁ Ἰούδας φθάσας μετὰ τῆς Σπείρας,
διὰ τοῦ ἀσπασμοῦ· χαῖρε ῥαββί· καὶ διὰ τοῦ δολίου
φιλήματος, δίδει τῆς προδοσίας τὸ σύνθημα. Ὁρμῶ-
σιν οἱ στρατιῶται· ἀλλὰ διὰ ψιλοῦ λόγου τοῦ, ἐγώ εἰ-
μί· πίπτουσι χαμαί. Ὁ Πέτρος κόπτει τὸ δεξιὸν
ὠτίον Μάλχου τοῦ δούλου τοῦ Ἀρχιερέως· ἀλλ' ὑπὸ τοῦ
Διδασκάλου, ὁ μὲν πληγωθεὶς ἐχθρὸς, θεραπεύεται·
ὁ δὲ πληγώσας μαθητὴς, καὶ ὢν ἐν δέοντι θερμὸς φί-
λος, ἐπιτιμᾶται. Τέλος ἐκὼν ὁ Κύριος συλλαμβάνε-
ται ὑπὸ τῆς σπείρας, καὶ δέσμιος ἀπάγεται πρὸς
Ἄνναν τὸν πενθερὸν τοῦ Καϊάφα, ὅς ἦν Ἀρχιερεὺς
τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου (29).

§. 132.

28) Ματθ. Κς'. 36-36. Μάρκ. ΙΔ'. 32-42. Λουκ. ΚΒ'. 39-46. Ἰωάν. ΙΗ'. 1. 2.
29) Ματθ. Κς'. 47-55. Μάρκ. ΙΔ'. 43-49. Λουκ. ΚΒ'. 47-54. Ἰωάν. ΙΗ. 3-14.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ταπεινώσεως νίψας τὰς πόδας αὐτῶν (24). Τὸν γὰ
νιπτῆρα τελέσας, ἐταράχθη τῷ πνεύματι ὁ Ἰησῦς, κα
πάλιν εἰπὼν, ὅτι εἷς ἐξ αὐτῶν παραδώσει αὐτὸν, δι
τῇ ψωμίᾳ, ὅπερ ἐμβάψας ἔδωκεν εἰς ἐκεῖνον, ἐδήλωσ
τὸν προδότην, εἰρηκὼς αὐτῷ, ὅπως „ὃ μέλλει πο
„ήσειν, ποιήσει τάχιον· ὡς γᾶν λαβὼν ὁ Ἰούδα
τὸ ψωμίον ἐξῆλθεν, πολλὰ διειλέχθη ὁ διδάσκαλο
πρὸς τὰς αὐτῇ μαθητὰς, ὑπερφυᾶς καὶ ὑψηλῆς διδάσ
καλίας ἔμπλεα ῥήματα (25). Μετὰ δὲ τὴν προσλα
λιὰν, τὸν συνήθη ὕμνον πληρώσας, ἐξῆλθε μετ' αὐ
τῶν εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν (26).

§. 129.

Ἐξερχόμενος, προλέγει αὐτοῖς καθ' ὁδὸν, ὅτι πάν
τες σκανδαλισθήσονται ἐν αὐτῷ· εἰς δὲ τὸν Πέτρο
μάλιστα, ὅστις εἶπεν, ὅτι ἂν καὶ πάντες, αὐτὸς ὅμω
δὲν Θέλει σκανδαλισθῆ, προλέγει τὴν, πρὸ τῆς καθ
ἐκείνην τὴν νύκτα ἀλεκτοροφωνίας, τριττὴν αὐτῇ ἀ
νησιν (27).

§. 130.

Διαβὰς ἂν τὸν χείμαῤῥον τῶν Κέδρων, καὶ εἰσελ
θὼν εἰς τὸν ἐκεῖ Κῆπον μετὰ τῶν Μαθητῶν, ὅπ
πολλάκις ἐσύχναζεν· ἤρξατο λυπεῖσθαι καὶ ἀδημονεῖ
ὁ Θεάνθρωπος· ἀναχωρήσας δὲ κατ' ἰδίαν, καὶ πεσὼ
ἐπὶ πρόσωπον προσεύχεται. „Πάτερ, εἰ δυνατὸ
„παρελ

24) Ἰωάν. ΙΓ'. 2-16.
25) Ἰωάν. ΙΓ'. 21-33. Καὶ ΙΔ'. καὶ ΙΕ'. καὶ Ις'. καὶ ΙΖ'.
26) Ματθ. Κς'. 30. Μάρκ. ΙΔ'. 26. Λουκ. ΚΒ'. 39.
27) Ματθ. Κς'. 31-35. Μάρκ. ΙΔ'. 27-31. Λουκ. ΚΒ'. 31-34.

„παρελθέτω ἀπ' ἐμοῦ τὸ ποτήριον τοῦτο· „πλὴν, οὐχ ὡς ἐγὼ θέλω, ἀλλ' ὡς σύ. Καὶ τοῦτο „τρὶς προσηύξατο, τὸν αὐτὸν λόγον εἰπών· ὤφ- „θη δὲ αὐτῷ Ἄγγελος ἀπ' οὐρανοῦ ἐνισχύων „αὐτόν· ὅτε, καὶ ἐκτενέστερον προσευχόμενος, ἐγέν- „το ὁ Ἱδρὼς αὐτοῦ, ὡσεὶ θρόμβοι αἵματος „καταβαίνοντος ἐπὶ τὴν γῆν. Ἐν τούτῳ δὲ τρὶς ἐπὶ τοὺς μαθητὰς ἐλθὼν, καὶ εὑρὼν κοιμωμένους, καὶ πρωΐτερον ἐπιπλήξας, τέως, ἐγείρεσθε (εἶπεν) „ἄγομεν· ἰδοὺ ἤγγικεν ὁ παραδιδούς με (28).

§. 131.

Εἰς τοῦτο καὶ ὁ Ἰούδας φθάσας μετὰ τῆς Σπείρας, διὰ τοῦ ἀσπασμοῦ· χαῖρε ῥαββί· καὶ διὰ τοῦ δολίου φιλήματος, δίδει τῆς προδοσίας τὸ σύνθημα. Ὁρμῶσιν οἱ στρατιῶται· ἀλλὰ διὰ ψιλοῦ λόγου τοῦ, ἐγώ εἰμί· πίπτουσι χαμαί. Ὁ Πέτρος κόπτει τὸ δεξιὸν ὠτίον Μάλχου τοῦ δούλου τοῦ Ἀρχιερέως· ἀλλ' ὑπὸ τοῦ Διδασκάλου, ὁ μὲν πληγωθεὶς ἐχθρὸς, θεραπεύεται· ὁ δὲ πληγώσας μαθητὴς, καὶ ἐκ ἐν δέοντι θερμὸς φίλος, ἐπιτιμᾶται. Τέλος ἑκὼν ὁ Κύριος συλλαμβάνεται ὑπὸ τῆς σπείρας, καὶ δέσμιος ἀπάγεται πρὸς Ἄνναν τὸν πενθερὸν τοῦ Καϊάφα, ὃς ἦν Ἀρχιερεὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου (29).

§. 132.

---

28) Ματθ. Κς'. 36-36. Μάρκ. ΙΔ'. 32-42. Λουκ. ΚΒ'. 39-46. Ἰωάν. ΙΗ'. 1, 2.

29) Ματθ. Κς'. 47-55. Μάρκ. ΙΔ'. 43-49. Λουκ. ΚΒ'. 47-54. Ἰωάν. ΙΗ. 3-14.

§. 132.

Οἱ Μαθηταὶ σκορπίζονται. Νεανίσκος τις (30) σινδονοφορῶν, καταλείπει τὴν Σινδόνα, καὶ φεύγει γυμνός. Ὁ Πέτρος ἀκολουθεῖ ἀπὸ μακρόθεν, καὶ ὑπὸ τῶ ἄλλω Μαθητῶ, ὃς ἦν γνωστὸς τῷ Ἀρχιερεῖ (31) εἰσάγεται. Εἰσενεχθεὶς, ἐν ᾧ τῶ Διδασκάλω ἐξεταζομένω, αὐτὸς θερμαίνεται μετὰ τῶν ὑπηρετῶν, καὶ περιμένει ἰδεῖν τὸ τέλος, ἐλεγχόμενος ὅτι καὶ αὐτὸς ἦν μετὰ Ἰησῶ τῶ Γαλιλαίω, μεθ' ὅρκω καὶ καταναθεματισμῶ τὸ τρίτον ἀρνεῖται· καὶ διὰ τῆς φωνῆς τοῦ Ἀλέκτορος ἀναμνηθεὶς τὴν τῶ Διδασκάλω πρόρρησιν, ἐξελθὼν ἔξω κλαίει πικρῶς (32).

§. 133.

---

30) Ἦν δὲ ὁ Νεανίσκος ἕτος Ἰάκωβος ὁ Ἀδελφόθεος, ὥςτινες (ἐπιφάν. Αἱρ. ΟΗ'. Ναζιαν. κατὰ Ἀρειανῶν. Ἠλίας ὁ Κρήτ. Λόγ. ΙΑ'.) Θέλουσιν· ἢ κατ' ἄλλους Ἰωάννης αὐτὸς ὁ ἐπιζήθεος (χρυσός. εἰς ψαλμ. ΙΓ'., καὶ Ἀμβρόσ. εἰς ψαλμ. λς'.) Ἀλλ' ὁ Θεῖος χρυσός. πάλιν (εἰς τὸν Ματθ. Ὁμιλ. Κς'.) λέγει ὅτι ὁ Ἰωάννης δὲν ἔφυγεν ὥσπερ οἱ λοιποί· ἢ κατ' ἄλλους, (Θεοφύλ. καὶ Εὐθύμ. καὶ ἄλλ. αὐτ.) οἰκιακὸς τις ἦν ὁ σινδονοφόρος Νεανίσκος, ἐπὶ τῶ οἴκω καθ' ὃν ὁ δεῖπνος ἐτελέσθη, ἐξελθὼν καὶ αὐτὸς, καὶ ἀκολουθήσας ἕως τῶ Κήπου. Πιθανώτατον, ὅτι ἦν τις ἐκ τῶ προσεγγίζοντος τῷ Κήπῳ χωρίου, διὰ τῶ γενομένου Θορύβου ὑπὸ τῆς σπείρας τότε ἐξυπνισθεὶς, καὶ προσδραμὼν, ὡς εἶχε κατὰ περιέργειαν.

31) Οἱ μὲν, γνωστὸς (φασὶν) ὡς εὐγενὴς· οἱ δὲ, ὡς ἁλιεύς· οἱ δὲ, ὡς Νομομαθής· κοινῶς ὅμως οἱ πάντες λέγουσιν, ὅτι ἕτος ἦν Ἰωάννης ὁ Εὐαγγελιστὴς· (χρυσός. Ἱερώνυμ. Θεοφύλ. κξ.) τὸ ὁποῖον καὶ ἀσύγκατον ἀποδείχνει τὴν γνώμην τῶν ὑπειληφότων, ὅτι ὁ Ἰωάννης ἦν ὁ Σινδονοφόρος.

32) Ματθ. Κς'. 56-58. καὶ 69-75. Μάρκ. ΙΔ'. 50-52. καὶ 54. καὶ 66-72. Λουκ. ΚΒ'. 54-62. Ἰωάν. ΙΗ'. 15-18. καὶ 25-27.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

§. 133.

Ὑπὸ τῦ Ἄννα ἐρωτᾶται ὁ Ἰησῦς περὶ τῶν Μαθητῶν αὐτῦ, καὶ περὶ τῆς Διδαχῆς αὐτῦ. Ἀποκριθεὶς δὲ, ὅτι ἡ Διδαχὴ αὐτῦ πάνδημος ἦσα, εἶναι τοῖς πᾶσι γνωσή· ὑπὸ τῦ παρεστηκότος ὑπηρέτε καταῤῥαπίζεται· ἔπειτα δέσμιος ἀποστέλλεται πρὸς Καϊάφαν, τὸν, κατ' ἐκεῖνον τὸν ἐνιαυτὸν, Ἀρχιερατεύοντα (33).

§. 134.

Ἐκεῖ οἱ Ἀρχιερεῖς, καὶ οἱ Πρεσβύτεροι, καὶ τὸ Συνέδριον ὅλον, ἐζήτεν κατὰ τῦ Ἰησῦ μαρτυρίαν· καὶ „πολλῶν ψευδομαρτύρων προσελθόντων, „οὐχ εὗρον. Δύο ἔπειτα τινὲς ψευδομαρτυρῆσιν, ὡς εἶπεν· ὅτι δύναται νὰ καταλύσῃ τὸν Ναὸν, καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν νὰ τὸν ἀνοικοδομήσῃ. Ὁ δὲ Ἰησῦς σιωπῶν εἰς τὴν καταμαρτύρησιν, καὶ ἐξορκισθεὶς ὑπὸ τῦ Καϊάφα ἐκ μέρες τῦ Θεῦ τῦ ζῶντος, νὰ εἰπῇ ἂν αὐτὸς εἶναι ὁ χρισὸς· ἐπειδὴ κατανεύων προσπαγγέλλει τὴν ἐν δόξῃ αὐτῦ Παρεσίαν, διέῤῥηξεν ὁ Ἀρχιερεὺς τὰ ἱμάτια αὐτῦ, φρίκην ὑποκριθεὶς ἐπὶ τῷ ἀκέσματι, καὶ εἰπὼν· ὅτι ἐβλασφήμησεν. Ὅθεν καὶ τῶν παρόντων συνεπιβοησαμένων, ὅτι ἔνοχος Θανάτε ἐσί· παρὰ πάντων ἐμπτύεται, κολαφίζεται, ῥαπίζεται· εἶτα τὸ πρόσωπον καλυπτόμενος, καὶ ἐρωτώμενος μετὰ χλεύης νὰ προφητεύσῃ τὲς τύπτοντας, πικρῶς διακωμωδεῖται, καὶ βλασφημεῖται (34).

 §. 135.

---

33) Ἰωάν. ΙΗ'. 19-24.

34) Ματθ. Κς'. 57 - 59 - 68. Μάρκ. ΙΔ'. 53 - 55 - 65. Λουκ. ΚΒ'. 63-71.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

§. 135.

Τῇ ἡμέρᾳ (35) ἐφεξῆς, τὸ πρωΐ, συμβουλευθέντες οἱ Ἀρχιερεῖς, καὶ οἱ Πρεσβύτεροι τοῦ Λαοῦ, ὥστε θανατῶσαι αὐτὸν, μετά τινας διερωτήσεις δέσμιον αὐτὸν ἀποστέλλουσι πρὸς Πιλάτον· (36) μὴ εἰσελθόντες ὅμως αὐτοὶ εἰς τὸ πραιτώριον, ἵνα μὴ μιανθῶσιν, ἀλλ' ἵνα φάγωσι τὸ πάσχα. Ἐν τούτῳ ὁ Ἰούδας μεταμέλεται, καὶ ἐπιστρέψας τῆς προδοσίας τὸ μίσθωμα, ἀναχωρεῖ, καὶ ἀπάγχεται (37). Οἱ δὲ Ἀρχιερεῖς, ἀνάξιον κρίναντες, τὸ νὰ βάλωσιν εἰς τὸν Κορβανᾶν τὰ αἱματώδη ἐκεῖνα ἀργύρια, ἠγόρασαν ἐξ αὐτῶν τὸν ἀγρὸν τοῦ Κεραμέως εἰς ταφὴν τοῖς ξένοις, κατὰ τὴν προφητικὴν πρόρρησιν (38).

§. 136.

---

35) Μαρτίου κγ'. ἡμέρᾳ τῆς ἑβδομάδος παρασκευῆ.

36) Ματθ. ΚΕ'. 1. 2. Μάρκ. ΙΕ'. 1. Λουκ. ΚΓ'. 1. Ἰωάν. ΙΗ'. 28.

37) Ὁ δὲ Ἱερὸς Λουκᾶς (πράξ. 18.) „πρηνὴς γενόμενος (φησὶν) ἐλάκησε μέσος καὶ ἐξεχύθη πάντα τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ." Συμβιβάζουσι δὲ ταῦτα μὲ τὴν κατὰ Ματθαῖον τοῦ Ἰούδα ἀγχόνην, λέγοντες· ὅτι τὸ δένδρον ἀφ' οὗ ἀπήγξατο, ἐκάμφθη ὑπὸ τοῦ βάρους· καὶ ἀπολυθεὶς πρὶν ἐκψύξῃ τέλεον ὁ Ἰούδας ὑπότινων, μετ' ὀλίγου ἢ ὑδέρῳ ἐξωδηκὼς (ὡς γράφει ὁ Θεοφύλακτος·) ἢ ἀφ' ὑψηλοῦ τόπου πρηνισθεὶς (ὡς Εὐθύμιος) ἐλάκησε μέσος. Ὁ δὲ παπίας παρὰ τῷ οἰκουμενίῳ (Πράξ. Α'.) κρίνει, ὅτι ἀπαγχονισθέντος τοῦ Ἰούδα, καὶ ὑπεροιδήσαντος τὸ σῶμα, τὸ βρόχος διὰ τὸ βάρος κοπέντος, κατέπεσε, καὶ διερράγη, καὶ ἔτως ἐξεχύθη αὐτοῦ τὰ ἔγκατα.

38) Ματθ. ΚΖ'. 3-10. Σημείωσαι, ὅτι ἡ ῥῆσις, ἣν ὁ Εὐαγγελιστὴς ἐνταῦθα ἀπονέμει τῷ Ἱερεμίᾳ, παρὰ τῷ προφήτῃ τούτῳ δὲν ἀναγινώσκεται. Ὅθεν οἱ μὲν, σφάλμα Γραφικὸν ἐνταῦθα ὑφορῶνται· οἱ δὲ τῶν τοῦ Ἱερεμίου προφητευμάτων τὸ χαρίεν τοῦτο ἐκπεσεῖν, καὶ ἀφανισθῆναι κρίνουσιν· οἱ δὲ ἄλλοι ἄλλως περὶ ἕ μέτιθι, εἰ βέλει, τοὺς διερμηνευτάς· καὶ ἀντὶ πάντων ἕνα, Αὐγουστῖνον τὸν Καλμέτην, εἰς τὸ κατὰ Ματθαῖον ὑπόμνημα.

Ἐπει-

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

§. 136.

Ὁ Πιλάτος ἀνακρίνει πολυτρόπως ἀναχθέντα τὸν Ἰησοῦν· τὸν εὑρίσκει ἀναίτιον· τὸν πέμπει πρὸς Ἡρῴδην ὡς Γαλιλαῖον, καὶ παρὰ τέτε πάλιν τὸν δέχεται ἀναπεμφθέντα ὀπίσω, ὁμολογέμενον ὁμοίως καὶ παρ' ἐκείνε ἀνεύθυνον. Ὅθεν σπεδάζει νὰ τὸν ἀπολύσῃ κἄν ὡς ἀφέσιμον, κατὰ τὴν ἐν τῇ ἑορτῇ τε πάσχα συνήθειαν, προβάλλων εἰς ἐκλογὴν, ἢ τέτον, ἢ τὸν Βαραββᾶν τὸν Ἀρχιλῃσὴν ἀπολύσαι τοῖς ἑβραίοις, ὃν ἂν ἐθέλωσιν. Ἀλλ' ἀναγκάζεται ὑπὸ τε θορυβώδες ὄχλε τελευταῖον νὰ καταψηφίσῃ κατὰ τε Ἰησε θάνατον· διὸ, πρότερον φραγγελώσας, παραδίδει αὐτὸν εἰς τὸ σαυρωθῆναι (39).

§. 137.

Παραδοθεὶς εἰς χεῖρας τῶν στρατιωτῶν ὁ Κύριος γυμνῶσι· ἐνδύσι χλαμύδα κοκκίνην· στέφανῶσι ἀκάνθας· σκηπτροφορεῖ κάλαμον· καὶ ὡς δῆθεν Βασιλεὺς αὐτοχειροτόνητος καταχλευαζόμενος, πολυτρόπως ἐμπαίζετα, γονυπετεῖται, ἐμπτύετα, κατὰ προσώπε καὶ κεφαλῆς κατακρέετα· καὶ τέως ἀνασεν-

Ἐπειδὴ δὲ παραπλησία τῇ ἐν τῷ Ματθαίῳ ἀναφερομένῃ, εὑρίσκεται ἑτέρα ῥῆσις τε προφήτε Ζαχαρίε. (Κεφ. ΙΑ'. 12. 13.) ἄλλοι λέγεσιν, ὅτι ὁ Εὐαγγελιστὴς ὠνόμασε τὸν Ἱερεμίαν, διότι οἱ ἑβραῖοι, ὅταν τὸν αὐτὸν ὡς κεφαλὴν τῶν προφητῶν· (ὅρα Ματθ. Ιϛ'. 14.) ὅθεν ταὐτὸν ἦν εἰπεῖν, ὅτι Ἱερεμίας λέγει, ὡς ὅτι τὰ Βιβλία λέγεσι τὰ προφητικά· ἤτοι αἱ Προφητεῖαι. (ὅρα Θεοσυσβρην. καὶ Λαμφάντ. ἐν τῇ Γαλλικῇ ἑρμην. ἣν ἐξέδωκαν τῆς Καινῆς Διαθήκης. Ματθ. Αὐτόθι.)

39) Ματθ. ΚΖ'. 11-26. Μάρκ. ΙΕ'. 2-15. Λουκ. ΚΓ'. 2-25. Ἰωάν. ΙΗ'. 29-40. Καὶ ΙΘ'. 1-6-15.

Δημόσιο Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

θεὶς τὰ αὐτῆ ἱμάτια, ἐξέρχεται βασάζων τὸν σταυρὸν αὐτῆ, καὶ καθ' ὁδὸν ὑπὸ τῆ ἀγγαρευθέντος Σίμωνος τῆ Κυρηναίε ἀπὸ τῆ σταυρικῆ βάρες ἀνακυφιζόμενος, καὶ τὰς περὶ αὐτὸν θρηνολογήσας γυναίκας παραινέσας ἐπ' αὐτῷ μὴ κλαίειν. ἀλλ' ἐπὶ τὰ τέκνα αὐτῶν· φθάνει τέως εἰς τὸν Γολγοθὰ τόπον τῆς καταδίκης. Ἐκεῖ ἓν ὄξος ποτίζεται μετὰ χολῆς μεμιγμένον, καὶ κατὰ τὴν τρίτην τῆς ἡμέρας ὥραν ἐν μέσῳ δύο λῃσῶν σταυροῦται. Ἐπιγραφείσης καὶ τῆς αἰτίας αὐτῆ ἐπὶ τῷ σταυρῷ γράμμασιν Ἑλληνικοῖς, καὶ Ῥωμαϊκοῖς, καὶ Ἑβραϊκοῖς· I. N. B. I. Ὁ σταυρωθεὶς εὔχεται ὑπὲρ τῶν σταυρωσάντων. Οἱ σταυρωταὶ διαμερίζονται, καὶ διὰ λαχνῶν κληροῦνται αὐτῆ τὰ ἱμάτια. Οἱ παραπορευόμενοι κινοῦντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν βλασφημοῦσιν. Οἱ Ἀρχιερεῖς, οἱ Γραμματεῖς, οἱ πρεσβύτεροι τὸν ἐκμυκτηρίζουσιν. Οἱ στρατιῶται κατ' ἐμπαιγμὸν, ὄξος αὐτῷ προσφέρουσιν. Οἱ σταυρωθέντες σὺν αὐτῷ δύο λῃσαὶ τὸν κατονειδίζουσιν. Ἀλλ' ὁ εἷς ἐξ αὐτῶν μετ' ὀλίγον φωτισθεὶς, καὶ τὸν ἄλλον ἀπελέγξας, αὐτὸς, διὰ τῆ: μνήσθητί με, ἤνοιξεν ἑαυτῷ τὸν παράδεισον (40).

§. 138.

Πλησίον παρὰ τῷ σταυρῷ ἑσαμένην, μετὰ γυναικῶν ἄλλων, βλέπων ὁ μονογενὴς υἱὸς τὴν Μητέρα, καὶ τὸν Μαθητὴν ὃν ἠγάπα, „ὦ Μῆτερ (λέγει), ἴδε „ὁ υἱός σε· ὦ Μαθητὰ, ἴδε ἡ Μήτηρ σε· καὶ ἀπ' ἐκεί-

40) Ματθ. ΚΖ'. 27-44. Μάρκ. ΙΕ'. 16-32. Λεκ. ΚΓ'. 26-43. Ἰωάν. ΙΘ'. 2-5; 16-24.

ἐκείνης τῆς ὥρας ἔλαβεν αὐτὴν ὁ Μαθητὴς εἰς τὰ ἴδια (41).

§. 139.

Κατὰ τὴν ϛ'. ὥραν τῆς ἡμέρας ἐκείνης, σβέννυται τὸ τῆ ἠρανῆ ὄμμα ὁ ἥλιος· ἡμέρα τῆς Σεληνιακῆς φάσεως ὑπῆρχε τότε κατὰ τὴν θέσιν τῆς Ἰουδαίας· ἡ δεκάτη πέμπτη, καὶ ἐν μέσῳ τῆς λαμπρᾶς ἡμέρας σκότος βαθὺ περὶ τὴν γῆν πᾶσαν περιεχύθη, ἀπὸ ἕκτης ἕως ὥρας ἐννάτης· (42) περὶ δὲ τὴν ἐννάτην ὥραν ἀναβοᾷ ὁ

G 4

41) Ἰωάν. ΙΘ'. 25-27.

42) Τὸν παράδοξον σκοτασμὸν τοῦτον, ἐξαιρεμένων καὶ τῶν Διονυσίε τῆ Ἀρεοπαγίτε ἐπιστολῶν. Πολυκάρπῳ, καὶ Ἀπολλοφάνει· καθότι τὰ Διονυσίε περιφερόμενα Συγγράμματα, ὡς ὑστερόπλαστα ὑπὸ πολλῶν ἀθετοῦνται·) μαρτυρεῖ καὶ Φλέγων ὁ Ἀδριανῆ ἀπελεύθερος (παρὰ Εὐσεβ. ἐν τοῖς χρον.) τὴν παραδόξως τότε τῆ ἡλίε συμβᾶσαν ἔκλειψιν. Τὴν δὲ τῆ Φλέγοντος τότε μαρτυρίαν καὶ Ἰούλιος ὁ Ἀφρικανὸς προβάλλεται· (παρὰ τῷ Συγκέλλῳ Σελ. 322.) Ὁ δὲ Ἀφρικανὸς καὶ Θαλλόν τινα ὀνόματι, Ἱστορικὸν ἔλληνα παρεισάγει, τὸν ἐν Γ'. τῆς αὐτῆ Ἱστορίας, τὸ ἐπὶ τῆ σταυρωθέντος χρισῆ ἐπιχυθὲν σκότος ἀπομνημονεύσαντα· καὶ τῆ εἰρημένε Φλέγοντος, ἤτοι ἀρχαιότερον γεγονότα, ἢ ὁμόχρονον. Προκαλοῦνται δὲ τοὺς ἐθνικοὺς εἰς τὰς προτεθείσας τῆ Φλέγοντος καὶ τῆ Θαλλῆ μαρτυρίας, καὶ Τερτυλλιανὸς (Ἀπολογ. Κεφ. ΚΑ'.) καὶ ὁ Μάρτυς Λουκιανὸς ὁ Ἀντιοχεύς· (παρὰ Ῥωφίνῳ Ἐκκλ. Ἱστορ. Βιβλ. ϛ'. Κεφ. ϛ'. Σελ. 144.) Οἱ δὲ ὕστερον, καίτινα τῶν ἀνέκαθεν παρὰ Σίνωσι παρατετηρημένων ἐκλείψεων εἰς πίστιν προχειρίζονται (ἐν Ε'. Τόμ. τῆς Γερμανικ. Βιβλιοθ. Ἄρθρ. Β'. καὶ Γ'.) καίτοι Ἀλφόνσος ὁ des Vignoles (Αὐτ.) μηδεμίαν αὐτὴν ἔχειν ἐμφέρειαν πρὸς τὸν ἐπὶ τῆς σταυρώσεως συμβάντα σκοτασμὸν ἀποδείξας διὰ πολλῶν ἀγωνίζεται. Ἀλλὰ καὶ δοθέντος, ὅτι ἡ παράδοξος αὕτη σκοτία, παρὰ τοῖς ἔξω πάντη ἐστὶν ἁμάρτυρος. (ὃ καὶ Κέλσος πάλαι κατὰ χριστιανῶν ἀντέφερεν·) ἀπαντῶμεν ὅμως μετὰ ὠριγένους, (Ὁμιλ. εἰς Ματθ. λϐ'. καὶ λζ'. καὶ ἐν τῷ Β'. Βιβλ. κατὰ Κέλσ.) ὅτι ὁ σκοτασμὸς ἐκεῖνος τότε συνέβη ἐν μόνῃ

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

θεὶς τὰ αὐτῦ ἱμάτια, ἐξέρχεται βασάζων τὸν σταυρὸν αὐτῦ, καὶ καθ' ὁδὸν ὑπὸ τῦ ἀγγαρευθέντος Σίμωνος τῦ Κυρηναίυ ἀπὸ τῦ ἰσαυρικῦ βάρυς ἀνακυφιζόμενος, καὶ τὰς περὶ αὐτὸν θρηνολογύσας γυναίκας παραινέσας ἐπ' αὐτῷ μὴ κλαίειν. ἀλλ' ἐπὶ τὰ τέκνα αὐτῶν· φθάνει τέως εἰς τὸν Γολγοθὰ τόπον τῆς καταδίκης. Ἐκεῖ ἦν ὄξος ποτίζεται μετὰ χολῆς μεμιγμένον, καὶ κατὰ τὴν τρίτην τῆς ἡμέρας ὥραν ἐν μέσῳ δύο λῃσῶν σταυροῦται. Ἐπιγραφείσης καὶ τῆς αἰτίας αὐτῦ ἐπὶ τῷ σταυρῷ γράμμασιν Ἑλληνικοῖς, καὶ Ῥωμαϊκοῖς, καὶ Ἑβραϊκοῖς· I. N. B. I. Ὁ σταυρωθεὶς εὔχεται ὑπὲρ τῶν σταυρωσάντων. Οἱ σταυρωταὶ διαμερίζονται, καὶ διὰ λαχνῶν κληροῦνται αὐτῦ τὰ ἱμάτια. Οἱ παραπορευόμενοι κινοῦντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν βλασφημοῦσιν. Οἱ Ἀρχιερεῖς, οἱ Γραμματεῖς, οἱ πρεσβύτεροι τὸν ἐκμυκτηρίζουσιν. Οἱ στρατιῶται κατ' ἐμπαιγμὸν, ὄξος αὐτῷ προσφέρουσιν. Οἱ σταυρωθέντες σὺν αὐτῷ δύο λῃσαὶ τὸν κατονειδίζουσιν. Ἀλλ' ὁ εἷς ἐξ αὐτῶν μετ' ὀλίγον φωτισθεὶς, καὶ τὸν ἄλλον ἀπελέγξας, αὐτὸς, διὰ τῦ: μνήσθητί μυ, ἤνοιξεν ἑαυτῷ τὸν παράδεισον (40).

§. 138.

Πλησίον παρὰ τῷ σταυρῷ ἱσαμένην, μετὰ γυναικῶν ἄλλων, βλέπων ὁ μονογενὴς υἱὸς τὴν Μητέρα, καὶ τὸν Μαθητὴν ὃν ἠγάπα, „ὦ Μῆτερ (λέγει), ἴδε „ὁ υἱός συ· ὦ Μαθητὰ, ἴδε ἡ Μήτηρ συ· καὶ ἀπ' ἐκεί-

40) Ματθ. ΚΖ'. 27-44. Μάρκ. ΙΕ'. 16-32. Λυκ. ΚΓ'. 26-43. Ἰωάν. ΙΘ'. 2-5; 16-24.

ἐκείνης τῆς ὥρας ἔλαβεν αὐτὴν ὁ Μαθητὴς εἰς τὰ ἴδια (41).

§. 139.

Κατὰ τὴν ϛ'. ὥραν τῆς ἡμέρας ἐκείνης, σβέννυται τὸ τῆ ἑρανῆ ὅμμα ὁ ἥλιος· ἡμέρα τῆς Σεληνιακῆς Φάυσεως ὑπῆρχε τότε κατὰ τὴν θέσιντῆς Ἰουδαίας· ἡ δεκάτη πέμπτη, καὶ ἐν μέσῳ τῆς λαμπρᾶς ἡμέρας σκότος βαθὺ περὶ τὴν γῆν πᾶσαν περιεχύθη, ἀπὸ ἕκτης ἕως ὥρας ἐννάτης· (42) περὶ δὲ τὴν ἐννάτην ὥραν ἀναβοᾷ ὁ

41) Ἰωάν. ΙΘ'. 25-27.

42) Τὸν παράδοξον σκοτασμὸν τῆτον, ἐξαιρεμένων καὶ τῶν Διονυσίᾳ τῆ Ἀρεοπαγίτᾳ ἐπισολῶν. Πολυκάρπῳ, καὶ Ἀπολλοφάνει· καθότι τὰ Διονυσίᾳ περιφερόμενα Συγγράμματα, ὡς ὑσερόπλασα· ὑπὸ πολλῶν ἀθετῆνται·) μαρτυρεῖ καὶ Φλέγων ὁ Ἀδριανῆ ἀπελεύθερος (παρὰ Εὐσεβ. ἐν τοῖς χρον.) τὴν παραδόξως τότε τῆ ἡλίᾳ συμβᾶσαν ἔκλειψιν. Τὴν δὲ τῆ Φλέγοντος τότε μαρτυρίαν καὶ Ἰέλιος ὁ Ἀφρικανὸς προβάλλεται· (παρὰ τῷ Συγκέλλῳ Σελ. 322.) Ὁ δὲ Ἀφρικανὸς καὶ Θαλλόν τινα ὀνόματι, Ἱσορικὸν Ἕλληνα παρεισάγει, τὸν ἐν Γ'. τῆς αὐτῆ Ἱσορίας, τὸ ἐπὶ τῆ σαυρωθέντος χριῆ ἐπιχεθὲν σκότος ἀπομνημονεύσαντα· καὶ τῆ εἰρημένῃ Φλέγοντος, ἤτοι ἀρχαιότερον γεγονότα, ἢ ὁμόχρονον. Προκαλῆνται δὲ τὰς ἐθνικὰς εἰς τὰς προτεθείσας τῆ Φλέγοντος καὶ τῆ Θαλλῆ μαρτυρίας, καὶ Τερτυλλιανὸς (Ἀπολογ. Κεφ. ΚΑ'.) καὶ ὁ Μάρτυς Λκκιανὸς ὁ Ἀντιοχεὺς· (παρὰ Ρυφίνῳ Ἐκκλ. Ἱσορ. Βιβλ. ϛ'. Κεφ. ϛ'. Σελ. 144.) Οἱ δὲ ὕσερον, καίτινα τῶν ἀνέκαθεν παρὰ Σίνιως παρατετηρημένων ἐκλείψεων εἰς πίσιν προχειρίζονται (ἐν Ε'. Τόμ. τῆς Γερμανικ. Βιβλιοθ. Ἀρθρ. Β'. καὶ Γ'.) καίτοι Ἀλφόνσος ὁ des Vignoles (Αὐτ.) μηδεμίαν αὐτὴν ἔχειν ἐμφέρειαν πρὸς τὸν ἐπὶ τῆς σαυρώσεως συμβάντα σκοτασμὸν ἀποδεῖξαι διὰ πολλῶν ἀγωνίζεται. Ἀλλὰ καὶ δοθέντος, ὅτι ἡ παράδοξος αὕτη σκοτία, παρὰ τοῖς ἔξω πάντη ἐσὶν ἀμάρτυρος. (ὃ καὶ Κέλσος πάλαι κατὰ χριςιανῶν ἀντέφερεν·) ἀπαντῶμεν ὅμως μετὰ ὠριγένους, (Ὁμιλ. εἰς Ματθ. λέ. καὶ λζ'. καὶ ἐν τῷ Β'. Βιβλ. κατὰ Κέλσ.) ὅτι ὁ σκοτασμὸς ἐκεῖνος τότε συνέβη ἐν μόνῃ

ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τοῦ σταυροῦ ἐφ' ᾧ ἐκρέματο, πρὸς τὸν Πατέρα: Ἠλὶ Ἠλὶ κτ. τινὲς δὲ τῶν ἐκεῖ παρεστώτων κρίνουσιν, ὅτι Ἠλίαν ἐπικαλεῖται. Λέγει ἐπὶ τούτοις: διψῶ· καὶ διὰ σπόγγου ὑσσώπῳ περιτεθειμένου ποτίζεται ὄξος. Τελευταῖον κράζει φωνῇ μεγάλῃ· τετέλεσται· καὶ κλίνας τὴν κεφαλὴν παρέδωκε τὸ πνεῦμα. Καὶ τότε τὸ Καταπέτασμα τοῦ Ναοῦ ἐσχίσθη· ἡ γῆ ἐσείσθη· (43) αἱ πέτραι ἐσχίσθησαν, τὰ μνημεῖα ἠνεῴχθησαν, νεκροὶ ἀνέστησαν, ὥστε ὁ ἑκατόν-

---

μόνῃ τῇ Ἰουδαίᾳ, ἥτις πολλάκις ἐνοεῖται διὰ τοῦ ὀνόματος πάσης τῆς γῆς· (ὡς παρὰ τῷ Λουκᾷ Δ'. 25.) Ὡς γὰρ προσφυῶς λέγει Σαμουὴλ ὁ Βασανίτης (ἐν Τόμ. Α'. τῶν χρονι. Σελ. 248. κξ. καὶ „Σελ. 398. κξ') ὥσπερ πάλαι τοῖς Αἰγυπτίοις τὸ ψηλαφητὸν „ἐπιέχυτο σκότος, τῶν Ἰσραηλιτῶν κατὰ τὸ αὐτὸ ἡλιακῷ „φωτὶ περιαυγαζομένων· ἕτως ὕστερον σκότος βαθὺ τῶν Ἰου„δαίων κατεσκεδάσθη, ἐν ᾧ οἱ ἐξ ἐθνῶν τοῦ ἀφ' ἡλίου φέγγους „εὐτύγχανον ἀπολαύοντες. Ἐπληρώθη γὰρ τηνικαῦτα τὸ προ„ρηθὲν· ὅτι πολλοὶ ἀπὸ Ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν ἥξουσι, καὶ ἀνα„κλιθήσονται μετὰ Ἀβραὰμ, καὶ Ἰσαὰκ, καὶ Ἰακὼβ ἐν τῇ „Βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν· οἱ δὲ υἱοὶ τῆς Βασιλείας ἐκβληθήσονται „εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον. (Ματθ. Η'. 11-12.)

43) Ἐπὶ Τιβερίου (Τάκιτ. Χρονικ. Βιβλ. Β'.) δώδεκα ἐπίσημοι πόλεις, ἐν Ἀσίᾳ· ὑπὸ σεισμοῦ κατηδαφίσθησαν καὶ τοῦτον εἶναι τὸν ἐπὶ τοῦ Κυριακοῦ σεισμὸν πάθος, τινὲς ὑπέλαβον. (Παῦλ. Ὀρόσ. Βιβλ. Ζ'. Κεφ. γ'.) Ἀλλ' αἱ μὲν Πόλεις αἱ ἐν τῇ μικρᾷ Ἀσίᾳ κατεδαφισθεῖσαι, (Ἃς καὶ τρισκαίδεκα Εὐσέβιος ἐν τῷ χρονικῷ ἀριθμεῖ κατ' ὄνομα) ἐν τῷ τετάρτῳ ἔτει τῆς Τιβερίου Βασιλείας κατεπτώθησαν, δέκα πέντε σχεδὸν ἔτη πρὸ τοῦ Σωτηρίου πάθους· κατὰ δὲ τὸ δέκατον ἔνατον ἔτος τῆς Τιβερίου Βασιλείας ὕστερον· τετέσι κατ' αὐτὸ τὸ πάθος τοῦ Κυρίου. ὁ Αὐτὸς Παμφιλίᾳ Εὐσέβιος ἐν Ἑλληνικοῖς ὡς λέγει (ἐν τῷ χρονικῷ) ὑπομνήμασιν, εὗρεν ἱστορούμενα. κατὰ λέξιν ταῦτα. „Ὁ ἥλιος ἐξέλιπε· Βιθυνίᾳ ἐσείσθη· Νικαίας τὰ πολλὰ ἔπεσεν.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

τόνταρχος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ καταπλαγέντες ὑπὸ τοῦ φόβου ἐξεβόησαν: „ἀληθῶς Θεοῦ υἱὸς ἦν οὗτος. Καὶ οἱ Θεαταὶ πάντες, τύπτοντες ἑαυτῶν τὰ στήθη ὑπέστρεφον· ἐν οἷς, καὶ πολλοὶ ἦσαν γνωστοὶ τῷ Ἰησοῦ· καὶ γυναῖκες αἱ συναναβᾶσαι αὐτῷ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, Θεωροῦσαι τῶν γενομένων ἀπὸ μακρόθεν ἱστάμεναι (44).

§. 140.

Κατ' αἴτησιν τῶν Ἰουδαίων, διὰ παραμὴ μείναν εἰς τὴν ἐφεξῆς μεγάλην τῆς ἑορτῆς ἡμέραν κρεμάμενα τὰ τῶν καταδίκων σώματα, πέμποντες ὑπὸ Πιλάτου τοῦ Ἡγεμόνος στρατιῶται· οἵτινες τῶν μὲν δύο λῃστῶν, ὡς ἔτι ζώντων, συντρίβουσι τὰ σκέλη· τοῦ δὲ Ἰησοῦ, τεθνηκότος ἤδη, „οὐ κατέαξαν αὐτοῦ τὰ σκέλη· ἀλλὰ, σωζομένου καὶ ταύτῃ τοῦ τύπου· ὅτι „ὀστοῦν οὐ συν„τριβήσεται ἀπ' αὐτοῦ τοῦ ὑπὲρ ἡμῶν τυθέντος ἀμνοῦ· (45) εἷς τῶν στρατιωτῶν λόγχῃ αὐτοῦ τὴν πλευρὰν ἔνυξε· (πάλιν καὶ ἐν τούτῳ τῆς Γραφικῆς Προρρήσεως πληρουμένης: „ὄψονται εἰς ὃν ἐξεκέντη„σαν· (46) ἐξ ἧς πλευρᾶς ἐξῆλθεν αἷμα καὶ ὕδωρ (47).

§. 141.

Κατ' αἴτησιν δὲ Ἰωσὴφ τοῦ ἀπὸ Ἀριμαθαίας, Συμπράττοντος αὐτῷ καὶ τοῦ Νικοδήμου, τῶν κρυφίων Μα-

44) Ματθ. ΚΖ'. 45-56. Μάρκ. ΙΕ'. 37-41. Λουκ. ΚΓ'. 46-49. Ἰωάν. ΙΘ'. 28-30.

45) Ἐξόδου ΙΒ'. 46. Ἀριθμ. Θ'. 12. ψαλμ. ΛΔ'. 20.

46) Ζαχαρ. ΙΒ'. 10. ψαλμ. ΚΒ'. 16.

47) Ἰωάν. ΙΘ'. 31-37.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

θητῶν·) ὀψίας ἤδη γενομένης, ἀποκαθηλῶσι ἀπὸ τοῦ σταυροῦ τὸ Ἰησοῦ σῶμα, ἀρωματίζουσι, σινδόνι καθαρᾷ τυλίσσουσι. Αἱ δὲ Μαρίαι, ἥτε Μαγδαληνὴ καὶ ἡ ἄλλη ἡ τοῦ Ἰωσῆ Μήτηρ, καθημένας ἀπέναντι ἐθεώρουν πῇ τίθενται (48).

§. 142.

Τῇ ἐπαύριον (49), οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι παρασήσαντες εἰστὸν Πιλάτον, ἃς εἶχον ὑποψίας, μήπως οἱ Μαθηταὶ κλέψαντες τὸ ἐνταφιασθὲν σῶμα, κηρύξωσιν ὡς ἀληθινὴν τὴν τοῦ νεκροῦ προεπηγγελμένην Ἀνάστασιν, λαμβάνουσιν ἄδειαν νὰ σφραγίσωσι τὸν τάφον, καὶ νὰ τὸν φυλάττωσι διὰ τῆς Κουστωδίας (50).

§. 143.

Δι' ὅλης τῆς ἡμέρας τοῦ Σαββάτου ἐκείνου, ἔχουσαι αἱ Μαρίαι προητοιμασμένα διάφορα ἀρώματα, καὶ μύρα, ἵνα ἐλθοῦσαι ἀλείψωσι τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ, ἡσύχασαν· εὐλαβούμεναι τῆς νενομοθετημένης τοῦ Σαββάτου ἀργίας τὴν ἀθέτησιν (51).

§. 144.

Παρελθούσης τῆς τοῦ Σαββάτου ἡμέρας, κατὰ τὸν βαθὺν ὄρθρον τῆς ἐφεξῆς Κυριακῆς (τῆς μιᾶς Σαββάτων· (52) μεθ' ὥρας ὡσεὶ τριάκοντα ἔξ ἀπὸ τῆς τοῦ ζωο-

48) Ματθ. ΚΖ'. 57-61. Μάρκ. ΙΕ'. 42-47. Λουκ. ΚΓ'. 50-55. Ἰωάν. ΙΘ'. 38-42.
49) Μαρτίου κδ'. ἡμέρᾳ Σαββάτου.
50) Ματθ. ΚΖ'. 62-66.
51) Μάρκ. Ις'. 1. Λουκ. ΚΓ'. 56.
52) Μαρτίου κέ.

δοδότου νεκρώσεως, αἱ γυναῖκες ἔρχονται μετὰ τῶν νεκρωσίμων ἀρωμάτων εἰς τὸ μνημεῖον· ἐν ᾧ δὲ διαλογίζονται καθ' ἑαυτὰς, τίς ἀποκυλίσει αὐταῖς τὸν τὸ μνῆμα ἐπιπωματίζοντα λίθον, γίνεται σεισμὸς φοβερὸς, καὶ τὸν λίθον Ἄγγελος ἀποκυλίσας, κάθηται ἐπ' αὐτὸν, ἀστραπηφόρος τὴν ὄψιν, χιονόφοτος τὴν στολὴν, ὅστις ἐπιφανεὶς ἀπενέκρωσεν ἀπὸ τοῦ φόβου τοὺς φύλακας. Ἐν τούτῳ δὲ αἱ γυναῖκες εἰσελθοῦσαι εἰς τὸ μνημεῖον, ὁρῶσιν ἄλλους δύο Ἀγγέλους ἐν ἀνδρικῷ σχήματι, καὶ ἐθήσεσιν ὁμοίως ἀστραπτούσαις, μηνύοντας αὐταῖς τοῦ Σωτῆρος τὴν ἔγερσιν, καὶ ἀποσέλλοντας αὐτὰς νὰ δράμωσι κατὰ τάχος, καὶ νὰ ἀπαγγείλωσι τοῖς Μαθηταῖς τὰ φαιδρὰ Εὐαγγέλια, ὅτι τὰ προειρημένα αὐταῖς πάντα ἐπληρώθησαν· καὶ ἅμα νὰ εἰπῶν αὐτοῖς, νὰ ὑπάγωσιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ὅπου, θέλει ἀξιωθῆν νὰ ἰδῶν καὶ αὐτοπροσώπως, τὸν Σωτῆρα καὶ Κύριον αὐτῶν καὶ Διδάσκαλον (53).

§. 145.

Ἡ Μαγδαληνὴ Μαρία φθάσασα ἐν τούτῳ καὶ αὐτὴ διὰ σκότους, καὶ ἰδοῦσα τὸν λίθον μετηρμένον ἀπὸ τῆς θύρας τοῦ μνημείου, πετᾷ εὐθὺς, καὶ ἀναγγέλλει εἰς Πέτρον καὶ Ἰωάννην, ὅτι ἐπῆραν ἀπὸ τοῦ τάφου τὸν Κύριον· ὅθεν Ἰωάννης νεανικῶς προτρέχει, καὶ παρακύψας βλέπει τὰ ὀθόνια μόνα χωρὶς νὰ εἰσέλθῃ. Ἐπιφθάνει δὲ μετ' αὐτὸν καὶ ὁ Πέτρος, καὶ εἰσελθὼν βλέπει χωρισὸν τῶν ὀθονίων τὸ Σουδάριον, ἐντετυλιγμένον εἰς ἕνα τόπον· καὶ τότε εἰσελθὼν καὶ ὁ προφθά-

53) Ματθ. ΚΗ'. 1-7. Μάρκ. Ις'. 1-7. Λουκ. ΚΔ'. 1-8. Ἰωάν. Κ'. 1.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

θητῶν·) ὀψίας ἤδη γενομένης, ἀποκαθηλῶσαν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ τὸ Ἰησοῦ σῶμα, ἀρωματίζεται, Σινδόνι καθαρᾷ τυλίσσεται. Αἱ δὲ Μαρίαι, ἥτε Μαγδαληνὴ, καὶ ἡ ἄλλη ἡ τοῦ Ἰωσῆ Μήτηρ, καθήμεναι ἀπέναντι ἐθεώρων πῦ τίθεται (48).

§. 142.

Τῇ ἐπαύριον (49), οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι παρασήσαντες εἰστὸν Πιλάτον, ἂς εἶχον ὑποψίας, μήπως οἱ Μαθηταὶ κλέψαντες τὸ ἐνταφιαθὲν σῶμα, κηρύξωσιν ὡς ἀληθινὴν τὴν τοῦ νεκροῦ προεπηγγελμένην Ἀνάστασιν, λαμβάνωσιν ἄδειαν νὰ σφραγίσωσι τὸν τάφον, καὶ νὰ τὸν φυλάττωσι διὰ τῆς Κωδίας (50).

§. 143.

Δὶ ὅλης τῆς ἡμέρας τοῦ Σαββάτου ἐκείνου, ἔχουσαι αἱ Μαρίαι προητοιμασμένα διάφορα ἀρώματα, καὶ μύρα, ἵνα ἐλθοῦσαι ἀλείψωσι τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ, ἡσύχασαν· εὐλαβούμεναι τῆς νενομοθετημένης τοῦ Σαββάτου ἀργίας τὴν ἀθέτησιν (51).

§. 144.

Παρελθούσης τῆς τοῦ Σαββάτου ἡμέρας, κατὰ τὸν βαθὺν ὄρθρον τῆς ἑφεξῆς Κυριακῆς (τῆς μιᾶς Σαββάτων· (52) μεθ' ὥρας ὡσεὶ τριάκοντα ἓξ ἀπὸ τῆς τοῦ ζωο-

48) Ματθ. ΚΖ'. 57-61. Μάρκ. ΙΕ'. 42-47. Λουκ. ΚΓ'. 50-55. Ἰωάν. ΙΘ'. 38-42.
49) Μαρτίου κδ'. ἡμέρᾳ Σαββάτου.
50) Ματθ. ΚΖ'. 62-66.
51) Μάρκ. Ις'. 1. Λουκ. ΚΓ'. 56.
52) Μαρτίου κέ.

ζωοδότε νεκρώσεως, αἱ γυναῖκες ἔρχονται μετὰ τῶν νεκρωσίμων ἀρωμάτων εἰς τὸ μνημεῖον· ἐν ᾧ δὲ διαλογίζονται καθ' ἑαυτὰς, τίς ἀποκυλίσει αὐταῖς τὸν τὸ μνῆμα ἐπιπωματίζοντα λίθον, γίνεται σεισμὸς φοβερὸς, καὶ τὸν λίθον Ἄγγελος ἀποκυλίσας, κάθηται ἐπ' αὐτὸν, ἀστραπηφόρος τὴν ὄψιν, χιονόφοτος τὴν στολὴν, ὅστις ἐπιφανεὶς ἀπενέκρωσεν ἀπὸ τῆ φόβε τὰς φύλακας. Ἐν τέτῳ δὲ αἱ γυναῖκες εἰσελθῆσαι εἰς τὸ μνημεῖον, ὁρῶσιν ἄλλες δύο Ἀγγέλες ἐν ἀνδρικῷ σχήματι, καὶ ἐθήσεσιν ὁμοίως ἀστραπτέσαις, μηνύοντας αὐταῖς τῆ Σωτῆρος τὴν ἔγερσιν, καὶ ἀποστέλλοντας αὐτὰς νὰ δράμωσι κατὰ τάχος, καὶ νὰ ἀπαγγείλωσι τοῖς Μαθηταῖς τὰ φαιδρὰ Εὐαγγέλια, ὅτι τὰ προειρημένα αὐταῖς πάντα ἐπληρώθησαν· καὶ ἅμα νὰ εἰπῶν αὐτοῖς, νὰ ὑπάγωσιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ὅπε, θέλει ἀξιωθῆν νὰ ἰδῆν καὶ αὐτοπροσώπως, τὸν Σωτῆρα καὶ Κύριον αὐτῶν καὶ Διδάσκαλον (53).

§. 145.

Ἡ Μαγδαληνὴ Μαρία φθάσασα ἐν τέτῳ καὶ αὐτὴ διὰ σκότες, καὶ ἰδῆσα τὸν λίθον μετηρμένον ἀπὸ τῆς θύρας τῆ μνημείε, πετᾷ εὐθὺς, καὶ ἀναγγέλλει εἰς Πέτρον καὶ Ἰωάννην, ὅτι ἐπῆραν ἀπὸ τῆ τάφε τὸν Κύριον· ὅθεν Ἰωάννης νεανικῶς προτρέχει, καὶ παρακύψας βλέπει τὰ ὀθόνια μόνα χωρὶς νὰ εἰσέλθῃ. Ἐπιφθάνει δὲ μετ' αὐτὸν καὶ ὁ Πέτρος, καὶ εἰσελθὼν βλέπει χωρισὸν τῶν ὀθονίων τὸ Σεδάριον, ἐντετυλιγμένον εἰς ἕνα τόπον· καὶ τότε εἰσελθὼν καὶ ὁ προφθά-

53) Ματθ. ΚΗ'. 1-7. Μάρκ. Ις'. 1-7. Λεκ. ΚΔ'. 1-8. Ἰωάν. Κ'. 1.

φθάσας Ἰωάννης εἶδε καὶ ἐπίστευσε. Διὸ καὶ ἐπανῆλθον εἰς Ἱερουσαλὴμ κήρυκες ἤδη τῆς ὑπερφυοῦς Ἀναστάσεως· τὴν ὁποίαν, ἕως μὲν τότε δὲν ἐκατανόουν προλεγομένην ἐν ταῖς Γραφαῖς· τότε δὲ τέλεον ἐπληροφορῶντο ἐξ αὐτῆς τῆς τῶν πραγμάτων ἐκβάσεως (54).

§. 146.

Ἐν τῷ μεταξὺ μαθόντες οἱ Ἀρχιερεῖς τὰ συμβάντα, πείθουσι δι' ἀργυρίων ἱκανῶν τοὺς στρατιώτας, νὰ διαφημίσουν, ὅτι ἐλθόντες οἱ Μαθηταὶ διὰ νυκτὸς ἔκλεψαν τὸν νεκρὸν διδάσκαλον, αὐτῶν κοιμωμένων. Καὶ διεδόθη μὲν τοῖς Ἰουδαίοις ἡ τοιαύτη φήμη (1). Ἀλλ' ἐθριάμβευσεν ἡ ἀλήθεια κατὰ τοῦ ψεύδους· ἐπειδὴ ἀνασὰς ὁ Ἰησοῦς, παρέστησεν ἑαυτὸν ζῶντα πραγματικῶς καὶ ταῖς γυναιξὶ, καὶ τοῖς Ἀποστόλοις, καὶ τοῖς λοιποῖς Μαθηταῖς, ἐχ ἅπαξ, ἀλλὰ πολλάκις ὀπτανόμενος αὐτοῖς δι' ἡμερῶν τεσσαράκοντα (2).

§. 147.

Α'. ἐφάνη Μαρίᾳ τῇ Μαγδαληνῇ, ἥτις καὶ κατ' ἀρχὰς, τὸν κηπουρὸν εἶναι νομίσασα, εὐθὺς ἐκ τῆς φωνῆς: Μαρία· τὸν ἐγνώρισε: Ῥαββουνὶ! καὶ παρ' αὐτῆς ἀπεσάλη τῆς ὥρας πρὸς τοὺς Μαθητὰς μηνύτρια τῆς χαρμοσύνης Ἀναστάσεως (3).

§. 148.

54) Ἰωάν. Κ'. 1-10.
1) Ματθ. ΚΗ'. 11-15.
2) Πράξ. Α'. 3.
3) Μάρκ. Ις'. 9-11. Ἰωάν. Κ'. 11-18.

§. 148.

Β'. ἐφάνη εἰς τὰς ἀπὸ τοῦ μνημείου ἐπιστρεφούσας γυναίκας, αἷς εἶπε τὸ, χαίρετε· καὶ ἃς ἐνισχύσας: „μὴ φοβεῖσθε: ἀπέστειλεν ἵνα ἀπαγγείλωσι τοῖς Μαθηταῖς, ὅπως ἀπέλθωσιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, κἀκεῖ „αὐτὸν ὄψονται (4).

§. 149.

Γ'. ἐφάνη εἰς τὸν Πέτρον, κατὰ τὸν Εὐαγγελιστὴν Λουκᾶν (5), „ὤφθη Σίμωνι· καὶ κατὰ τὸν Ἀπόστολον Παῦλον (6) „ὤφθη Κηφᾷ· ὑφ' οὗ δὴ ἀναγγείλαντος ἐπληροφορήθησαν ἀκούσαντες καὶ οἱ λοιποὶ, ὅτι ἠγέρθη ὁ Κύριος ὄντως.

§. 150.

Δ'. ἐφάνη εἰς τοὺς δύο, τοὺς πορευομένους εἰς Ἐμμαοὺς ὧν ὁ μὲν, ὀνομάζεται Κλεώπας, τοῦ δὲ ἑτέρου σιγᾶται τὸ ὄνομα (7). Καὶ τινὲς μὲν ὑπέλαβον ὅτι ἦτος ἦν ὁ Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς (8). Ἀλλ' ὁ Λουκᾶς κατ' ἀρχὰς τοῦ Εὐαγγελίου, δὲν συναριθμεῖ ἑαυτὸν μετ' ἐκείνων, οἵτινες αὐτόπται καὶ ὑπηρέται τοῦ λόγου ἐγένοντο (9). ἕτεροι δὲ τὸν Συνοδοιπόρον τοῦ Κλεώπα τὸν ὠνόμασαν Σί-

4) Ματθ. ΚΗ'. 9. 10.
5) Κεφ. ΚΔ'. 34.
6) Α. Κορινθ. ΙΕ'. 5.
7) Μάρκ. Ις'. 12. 13. Λουκ. ΚΔ'. 13-35.
8) Θεοφύλ. ἐνταῦθα. Νικηφόρ. ὁ Κάλλις. ἐν τῇ Ἐκκλ. Ἱστορ. Βιβλ. Α'. Κεφ. λδ'.
9) Λουκ. Α'. 2.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

φθάσας Ἰωάννης εἶδε καὶ ἐπίστευσε. Διὸ καὶ ἐπανῆλθον εἰς Ἱερουσαλὴμ κήρυκες ἤδη τῆς ὑπερφυοῦς Ἀναστάσεως· τὴν ὁποίαν, ἕως μὲν τότε δὲν ἐκατανόουν προλεγομένην ἐν ταῖς Γραφαῖς· τότε δὲ τέλεον ἐπληροφορῶντο ἐξ αὐτῆς τῆς τῶν πραγμάτων ἐκβάσεως (54).

§. 146.

Ἐν τῷ μεταξὺ μαθόντες οἱ Ἀρχιερεῖς τὰ συμβάντα, πείθουσι δι' ἀργυρίων ἱκανῶν τοὺς στρατιώτας, νὰ διαφημίσουν, ὅτι ἐλθόντες οἱ Μαθηταὶ διὰ νυκτὸς ἔκλεψαν τὸν νεκρὸν διδάσκαλον, αὐτῶν κοιμωμένων. Καὶ διεδόθη μὲν τοῖς Ἰουδαίοις ἡ τοιαύτη φήμη (1). Ἀλλ' ἐθριάμβευσεν ἡ ἀλήθεια κατὰ τοῦ ψεύδους· ἐπειδὴ ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς, παρέστησεν ἑαυτὸν ζῶντα πραγματικῶς καὶ ταῖς γυναιξὶ, καὶ τοῖς Ἀποστόλοις, καὶ τοῖς λοιποῖς Μαθηταῖς, ἐχ ἅπαξ, ἀλλὰ πολλάκις ὀπτανόμενος αὐτοῖς δι' ἡμερῶν τεσσαράκοντα (2).

§. 147.

Α', ἐφάνη Μαρίᾳ τῇ Μαγδαληνῇ, ἥτις καὶ κατ' ἀρχὰς, τὸν κηπουρὸν εἶναι νομίσασα, εὐθὺς ἐκ τῆς φωνῆς: Μαρία· τὸν ἐγνώρισε: Ῥαββουνὶ! καὶ παρ' αὐτοῦ ἀπεσάλη τῆς ὥρας πρὸς τοὺς Μαθητὰς μηνύτρια τῆς χαρμοσύνης Ἀναστάσεως (3).

§. 148.

---

54) Ἰωάν. Κ'. 1-10.

1) Ματθ. ΚΗ'. 11-15.

2) Πράξ. Α'. 3.

3) Μάρκ. Ις'. 9-11. Ἰωάν. Κ'. 11-18.

§. 148.

Β'. ἐφάνη εἰς τὰς ἀπὸ τῆ μνημείᾳ ἐπισρεφόσας γυναίκας, αἷς εἶπε τὸ, χαίρετε· καὶ ἃς ἐνισχύσας: „μὴ φοβεῖσθε: ἀπέσειλεν ἵνα ἀπαγγείλωσι τοῖς Μαθηταῖς, ὅπως ἀπέλθωσιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, κἀκεῖ „αὐτὸν ὄψονται (4).

§. 149.

Γ'. ἐφάνη εἰς τὸν Πέτρον, κατὰ τὸν Εὐαγγελισὴν Λεκᾶν (5), „ὤφθη Σίμωνι· καὶ κατὰ τὸν Ἀπόσολον Παῦλον (6) „ὤφθη Κηφᾷ· ὑφ' ἓ δὴ ἀναγγείλαντος ἐπληροφορήθησαν ἀκέσαντες καὶ οἱ λοιποὶ, ὅτι ἠγέρθη ὁ Κύριος ὄντως.

§. 150.

Δ'. ἐφάνη εἰς τὲς δύο, τὲς πορευομένες εἰς Ἐμμαὲς ὧν ὁ μὲν, ὀνομάζεται Κλεώπας, τῆ δὲ ἑτέρᾳ σιγᾶται τὸ ὄνομα (7). Καὶ τινὲς μὲν ὑπέλαβον ὅτι ἦτος ἦν ὁ Εὐαγγελισὴς Λεκᾶς (8). Ἀλλ' ὁ Λεκᾶς κατ' ἀρχὰς τῆ Εὐαγγελίᾳ, δὲν συναριθμεῖ ἑαυτὸν μετ' ἐκείνων, οἵτινες αὐτόπται καὶ ὑπηρέται τῆ λόγᾳ ἐγένοντο (9). ἕτεροι δὲ τὸν Συνοδοιπόρον τῆ Κλεώπα τὸν ὠνόμασαν Σί-

---

4) Ματθ. ΚΗ'. 9. 10.
5) Κεφ. ΚΔ'. 34.
6) Α. Κορινθ. ΙΕ'. 5.
7) Μάρκ. Ις'. 12. 13. Λεκ. ΚΔ'. 13-35.
8) Θεοφύλ. ἐνταῦθα. Νικηφόρ. ὁ Κάλλις. ἐν τῇ Ἐκκλ. Ἱσορ. Βιβλ. Α'. Κεφ. λδ'.
9) Λεκ. Α'. 2.

Σίμωνα (10). Ὁ δὲ Ἱερὸς Ἐπιφάνιος (11) ἐνόμισεν, ὅτι αὐτὸς ἦτον ὁ Ναθαναὴλ. Πάντα ταῦτα ἀμφιλεγόμενα ἡ σιγὴ τῶν Εὐαγγελιστῶν καθίσησι.

§. 151.

Ε'. ἐφάνη, ὀψίας ἤδη ὔσης, κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν τῆς Ἀναστάσως, τοῖς Μαθηταῖς συνηγμένοις, εἰσελθὼν τῶν Θυρῶν κεκλεισμένων, δείξας αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ τὸς πόδας, καὶ φαγὼν ἐνώπιον αὐτῶν, „ἰχθύος ὀπτῦ μέρος, καὶ ἀπὸ μελισσίς κη„ρίς· καὶ διανοίξας αὐτοῖς τὸν νῶν τῦ συνιέναι τὰς Γραφὰς, μεταδὸς τείτῦ ἐμφυσήματος, καὶ διορίσας αὐτοῖς εἰς τὴν Ἀποστολὴν τῦ κηρύγματος (12).

§. 152.

Καὶ αὗται μὲν αἱ φανερώσεις τῦ Κυρίς, ἐγένοντο πᾶσαι κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν τῆς Κυριακῆς. Ὅτι δὲ τῇ αὐτῇ ταύτῃ ἡμέρᾳ καὶ εἰς τὴν ἀειπάρθενον αὐτῦ μητέρα ἐφάνη ὁ Κύριος, ὥστινες ἐγνωμάτευσαν· (13) τῦτο εὐσεβῶς μὲν δυνάμεθα νὰ τὸ τεκμηριώσωμεν· ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Εὐαγγελιστῶν ὅμως καὶ περὶ τέτς ἐδὲν ἀκόμεν.

§. 153.

ς'. Μεθ' ἡμέρας ὀκτὼ ἀπὸ τῆς Ἀναστάσεως, παρέστη πάλιν τοῖς Μαθηταῖς συνηθροιμένοις, τῶν Θυρῶν κεκλει-

10) Ὠριγένης εἰς τὸν Ἱερεμ. καὶ εἰς τὸν Ἰωάν. καὶ ἐν τοῖς κατὰ Κέλσ. Βασίλ. ὁ Μέγ. εἰς τὸν Ἡσαΐαν Κεφ. ς'.
11) Ἐπιφάν. Αἱρέσ. ΚΓ'. Ἀριθμ. ς'.
12) Λκ. ΚΔ'. 36-49. Ἰωάν. Κ'. 19-23.
13) Μελέτ. ὁ Ἀθην. ἐν τῇ Ἐπιλ. Ἱστ. Βιβλ. Α'. Κεφ. ἡ.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

§. 158.

ΙΑ'. τῇ τεσσαρακοστῇ ἡμέρᾳ ἀπὸ τῆς Ἀναστάσεως, (22) εἰς Ἱερουσαλὴμ πρῶτον πολλὰ διαλεχθεὶς πρός τι (Μαθητὰς ὁ Κύριος· προσβιβάσας αὐτοὺς εἰς τὸ τῆς Εὐαγγελίου κήρυγμα· προδηλώσας τὰ σημεῖα, ὅσα τοῖς πιστεύσασι μέλλει παρακολουθεῖν· παραγγείλας αὐτοῖς ἵνα μένωσιν αὐτοῦ, ἕως ἂν ἐνδύσωνται τὴν ἐξ ὕψους δύναμιν ἐπελθόντος τοῦ Ἁγίου πνεύματος ἐπ' αὐτοὺς, ἐξήγαγεν αὐτοὺς εἰς Βηθανίαν, καὶ ἐπάρας τὰς χεῖρας αὐτοῦ εὐλόγησεν αὐτούς· καὶ βλεπόντων αὐτῶν, ἐπήρθη καὶ ἀνεφέρετο εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ νεφέλη ὑπέλαβεν αὐτὸν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν, ὅτε καὶ δύο Ἄγγελοι παρασάντες, τί ἑστήκατε (ἔφον) Ἄνδρες Γαλιλαῖοι εἰς τὸν οὐρανὸν ἀτενίζοντες· οὗτος ὁ ἀναλημφθεὶς ἀφ' ὑμῶν εἰς τὸν οὐρανὸν, οὕτως ἐλεύσεται, ὃν τρόπον ἐθεάσασθε αὐτὸν πορευόμενον εἰς τὸν οὐρανόν. Καὶ αὐτοὶ προσκυνήσαντες αὐτὸν ὑπέστρεψαν μετὰ χαρᾶς μεγάλης (23).

Ἔτος ΛΔ'.

§. 159.

Μετὰ τὴν εἰς οὐρανοὺς τοῦ Κυρίου Ἀνάληψιν, οἱ Ἀπόστολοι σὺν ταῖς Γυναιξὶ, καὶ Μαρίᾳ τῇ Θεομήτορι, (Σημείωσαι ὅτι ἐνταῦθα τὸ ἔσχατον, τῆς Θεοτόκου Μαρίας ἐν τῇ Καινῇ Διαθήκῃ γίνεται μνεία·) καὶ σὺν τοῖς

22) Πρᾶξ. α'.

23) Μάρκ. ιϛ'. 15-19. Λουκ. ΚΔ'. 50-52. Πράξ. Α'. 3-12.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

τοῖς Ἀδελφοῖς αὐτῆ ψυχαὶ τὸν ἀριθμὸν ὡσεὶ ἑκατὸν εἴκοσι, προσκαρτέρων τῇ προσευχῇ καὶ τῇ δεήσει ἐν τῷ ὑπερῴῳ τῷ ἐν Ἱερουσαλήμ. Τὸ δὲ ὑπερῷον, (μέρος τὸ ἀνώτερον τῆς οἰκίας, τὸ ὁποῖον οἱ Ἑβραῖοι διωρισμένον εἶχον ἐκ συνηθείας εἰς τόπον Εὐκτήριον) οἱ μὲν νομίζουσιν, ὅτι ἦν ἐν τῷ οἴκῳ Ἰωάννου τοῦ Εὐαγγελιστοῦ· οἱ δὲ, ἐν τῷ τῆς Μαρίας τῆς Μητρὸς Ἰωάννου τοῦ ἐπονομαζομένου Μάρκου. Ἄλλοι ἁπλῶς ἐκεῖνο λέγουσιν εἶναι, ἐν ᾧ ὁ Χριστὸς τὸ σωτήριον Πάσχα ἐτέλεσεν. Ἄλλοι τελευταῖον (καὶ ἴσως ἐκ ἀπιθάνως) ὅτι αὐτὸ ἦν ἓν τῶν ὑπερῴων, τῶν ἐπὶ τῆς ἐξωτέρας Αὐλῆς τοῦ Ναοῦ· ὁποῖα ἦσαν διάφορα ἐκεῖ ὑπερῷα, τὰ εἰς ὑποδοχὴν τῶν εἰς τὸ Ἱερὸν συντρεχόντων πάντοτε ἀναπεπταμένα, καὶ παντὶ τῷ βουλομένῳ εἰσέρχεσθαι ἕτοιμα (1). Ἐκεῖ ἓν τότε ἐπρόβαλεν ὁ Πέτρος τὴν ἀναπλήρωσιν τοῦ τῶν Ἀποστόλων χοροῦ, ἀποδείξας ἐκ τῶν ψαλμῶν (2) ὅτι τὴν ἐπισκοπὴν τοῦ προδότου Ἰούδα, τοῦ κακῶς μετὰ τὴν προδοσίαν τὸ ζῆν καταξρέψαντος· προωρισμένον ἦν νὰ τὴν λάβῃ ἕτερος· ὅθεν στήσαντες ἐν μέσῳ δύο τῶν γνωρίμων, Ἰωσὴφ τὸν καλούμενον Βαρσαβᾶν, ὃς ἐπεκλήθη Ἴουστος· καὶ Ματθίαν· καὶ πρὸς Θεὸν προσευξάμενοι, ὅπως ἀναδείξῃ ὃν ἐξελέξατο· καὶ κλήρους δόντες, εἶδον ὅτι ἔπεσεν ὁ κλῆρος ἐπὶ Ματθίαν· καὶ συγκατεψηφίσθη ὗτος μετὰ τῶν ἕνδεκα Ἀποστόλων (3).

§. 160.

---

1) Ὅρα Καμπέγιον Βιτρίγγαν περὶ τῆς Παλαιᾶς Συναγωγῆς Βιβλ. Α'. Μέρ. Α'. Σελ. 152-154.

2) Ψαλμ. ΞΘ'. 26.

3) Πράξ. Α'. 13 - ἄχρι τέλους.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

§. 160.

Ἐν τέτῳ τῷ ὑπερῴῳ, τῇ πεντηκοστῇ ἀπὸ τῆς Ἀναστάσεως ἡμέρᾳ, δεκάτῃ δὲ ἀπὸ τῆς Ἀναλήψεως τῦ Κυρίᾳ· (4) περὶ ὥραν τρίτην τῆς ἡμέρας, ἐν ᾧ οἱ Ἀπόστολοι μετὰ τῶν Μαθητῶν, καὶ τῶν ἄλλων, ἦσαν ἅπαντες ὁμοθυμαδὸν ἐπὶ τὸ αὐτό, περιμένοντες τὴν ἐπαγγελίαν τῦ πατρὸς, ἐπεφοίτησεν ἐπ' αὐτὸς αἰσθητῶς ἡ ἐξ ὕψες δύναμις. Πνεῦμα σφοδρὸν καὶ βίαιον πνεῦσαν ἐξαίφνης ἐπλήρωσε τὸν οἶκον. Μία γλῶσσα πυρίνη ἐκάθισεν ἐπὶ τῆς ἑκάςε κεφαλῆς. Καὶ πνευματέμφοροι γενόμενοι οἱ ἐκεῖ πάντες κατὰ τὴν Ἰωὴλ προφητείαν (5), ἤρξαντο λαλεῖν ἑτέραις γλώσσαις τὰ μεγαλεῖα τῦ Θεῦ· τότε τὰ ἀπὸ διαφόρων χωρῶν συρρεύσαντα διὰ τὴν ἑορτὴν πλήθη, Πάρθοι, καὶ Μῆδοι, καὶ Ἐλαμῖται κτ. κτ., πολυαριθμότερα ὑπὲρ ἄλλοτέ ποτε κατὰ τὸν ἐνιαυτὸν ἐκεῖνον συναθροισθέντα διὰ τὴν διατρέχεσαν φήμην τῆς τῦ προσδοκωμένε Μεσσίε ἐλεύσεως, ἣν αἱ τῶν Γραφῶν προρρήσεις, καὶ μάλισα αἱ τῦ Δανιήλ· (6) ὑπέχοντο ὡς ἤδη ἐγγίζεσαν· ἐξίσαντο καὶ ὑπεραθύμαζον, ὅτι οἱ Γαλιλαῖοι ἐλάλεν, καὶ ἦκεν εἷς ἕκασος τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ λαλέντων αὐτῶν. Τότε ὁ Πέτρος ἐπάρας τὴν φωνὴν ἐνώπιον πάντων κηρύττει τὸν Ναζωραῖον Σωτῆρα, καὶ διὰ πολλῶν ἀποδείχνει, ὅτι αὐτὸς ἐσὶν ὁ Κύριος ὁ χριςὸς, ὃν ὁ οἶκος Ἰσραὴλ ἐσαύρωσε, καὶ ὃν ὁ Κύριος ἀνέςησεν. Ὅθεν ποῖοι κατανυγέντες, καὶ τὸν λόγον ἀποδεξάμενοι, ἐβαπτίσθησαν· καὶ προσετέθησαν τῇ ἡμέρᾳ

4) Κεφαλ. Β'. 28-32.
5) Κεφαλ. Β'. 28-32.
6) Κεφαλ. Θ'. 25.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ἐκείνῃ ψυχαὶ ὡσεὶ τρισχίλιαι. Οἱ δὲ πιστεύοντες αὐτῷ τες μὲν τὸν Θεὸν παῤῥησίᾳ ἐν τῷ Ἱερῷ, κλῶντες δὲ τὸν τῆς εὐχαριστίας ἄρτον κατ' ἰδίαν ἐν τῷ οἴκῳ, ἐν ᾧ τροφῆς μετελάμβανον, εἶχον μεταξὺ ἀλλήλων τὰ πάντα κοινὰ, ζῶντες ἐν ἀγαλλιάσει ψυχῆς, καὶ ἐν ἁπλότητι καρδίας (7). Αὗται αἱ πρῶται τῆς Ἐκκλησίας αὐξήσεις.

§. 161.

Ἐν μιᾷ τῶν ἑφεξῆς ἡμερῶν Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἀναβάντες εἰς τὸ Ἱερὸν κατὰ τὴν ὥραν τῆς προσευχῆς τὴν ἐνάτην· θεραπεύσει τὸν χωλὸν τὸν ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτῆς· οἱ λαοὶ πάλιν ἐκθαμβοι ἐπὶ τῇ παραδόξῳ συντρέχουσιν εἰς τὴν τῆ Σολομῶντος στοὰν, καὶ βλέπουσι τὸν ἐπὶ τῇ πύλῃ τῆ Ἱερῆ πρότερον κατακείμενον, καὶ προσαιτοῦντα, ὀπίσω τότε τῶν Ἀποστόλων περιπατοῦντα, καὶ πηδῶντα ὑπὸ χαρᾶς, καὶ τὸν Θεὸν μεγαλύνοντα. Καὶ ἐκεῖ πάλιν ὁ Πέτρος εὐκαίρως τὴν τῆ Σωτῆρος ἐπιδημίαν διδάσκει, ἀποδεικνὺς ὅτι ὁ ἐλθὼν Μεσσίας, διὰ στόματος τῆ Μωσέως καὶ τῶν Προφητῶν, ἦν πρὸ αἰῶνος αὐτοῖς προκατηγγελμένος· ὅτι αὐτοὶ μὲν παρέδωκαν αὐτὸν εἰς θάνατον, ὁ δὲ Θεὸς αὐτὸν αὐτοῖς ἐξανέστησεν· ὅτι καὶ πάλιν αὐτοὶ ἂν μετανοήσωσιν, θέλει ἀπολάβειν τὰς πρὸς τὸν Πατέρα αὐτῶν προϋπεχημένας εὐλογίας. Καὶ διὰ τῆς τοιαύτης Διδασκαλίας σαγηνεύει πάλιν ὁ Ἀπόστολος χιλιάδας Ἀνδρῶν, καὶ τὰς ἀναγεννᾷ διὰ τῆ Βαπτίσματος (8).

§. 162.

7) Πράξ. Β'. 1 - 41.
8) Πράξ. Γ'. 1 - 26. Καὶ Δ'. 4.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

§. 162.

Ἐπὶ τούτῳ οἱ δύο Ἀπόστολοι συλληφθέντες ὑπὸ τῶν Ἱερέων καὶ τῶν Ἀρχόντων φυλακίζονται. Εἶτα ἐπὶ πλεῖστον συνεδρίῳ ἐνάγονται, ἀνακρίνονται, ἀπολογοῦνται, κηρύττουσι παῤῥησίᾳ μεγάλῃ τὸν σταυρωθέντα Ναζωραῖον, μαρτυρόμενοι ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ ὑπ' αὐτῶν ἐξουθενηθεὶς ἀκρογωνιαῖος λίθος, καὶ „ἐκ „ἕσιν ἐν ἄλλῳ οὐδενὶ ἡ Σωτηρία. Οὕτω δὲ παῤῥησιαζόμενοι δὲν παιδεύονται, διὰ τὴν αὐτοψίαν τῶ θαύματος· ἐπαπειλοῦνται ὅμως, καὶ παραγγέλλονται „μηκέτι φθέγγεσθαι, μηδὲ διδάσκειν „ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ· καὶ τέως ἀπολύονται. Ἀλλ' ἐπιστρέψαντες πρὸς τοὺς ἰδίους, ἐπικαλοῦνται ὁμοθυμαδὸν τὴν ἐξ ὕψους βοήθειαν, καὶ σαλευθέντος τοῦ τόπου ἐν ᾧ ἦσαν συνηγμένοι, πλησθέντες δαψιλεστέρας τῆς τοῦ πνεύματος χάριτος καὶ δυνάμεως, ἐλάλουν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ μετὰ πλείονος παῤῥησίας (9).

§. 163.

Οὐδὲν τότε ἴδιον εἶχον οἱ πιστεύοντες. Τὸ ἐμὸν καὶ τὸ Σὸν ἔλειπεν ἀπὸ τοὺς πρώτους τοῦ χριστοῦ ἀκολούθους, διατὶ ὡς Ἀδελφοὶ πάντες ἐνόμιζον καὶ πάντα κοινά. Ὅθεν καὶ Ἰωσῆς ὁ Λευίτης μὲν τὴν φυλὴν, τῷ δὲ γένει Κύπριος, ὁ ἐπικληθεὶς ὑπὸ τῶν Ἀποστόλων Βαρνάβας, ὅπερ ἐστὶν· υἱὸς παρακλήσεως· (πρὸς ἀντιδιαστολὴν Ἰησοῦ τοῦ ἁλ. Ἰωσῆ τοῦ καλουμένου Βαρσαβᾶ, καὶ ἐπικληθέντος Ἰούστου·) πωλήσας τὸν ἴδιον

H 3 ἀγρὸν,

9) Πράξ Δ'. 1-31.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ἀγρὸν, ἤνεγκε τὸ χρῆμα, καὶ ἔθηκε παρὰ τὰς πόδας τῶν Ἀποστόλων (10). Ἄλλ.᾽ Ἀνανίας τις μετὰ τῆς γυναικὸς αὐτῆ Σαπφείρας, ἐν ᾧ τὴν αὐτὴν διάθεσιν ὑποκριθέντες, καὶ νοσφισάμενοι μέρος τῆς τιμῆς τῆ πωληθέντος κτήματος, ψεύδονται τὸ πνεῦμα τὸ Ἅγιον, πίπτουσι νεκροὶ ἐλεγχόμενοι, καὶ ὑπὸ τῶν νεανίσκων (11) τατέσιν ὑπὸ τῶν ὑπηρετῶν νεκροφορύμενοι ἐνταφιάζονται· καταδικάζοντος, καὶ παραδειγματίζοντος, διὰ τῆς φοβερᾶς ποινῆς, τῆ Θεῆ, ὡς ἁμάρτημα θανασιμώτατον, καὶ ἀναιρετικὸν τῆς χριστιανικῆς ἀκεραιότητος τὴν ὑπόκρισιν.

§. 164.

Τὰ Σημεῖα τὰ ὑπὸ τῶν Ἀποστόλων παραδόξως τελούμενα περισσεύονται· οἱ προσιθέμενοι τῆ πίστει πλημθύνονται· ἐπὶ τούτοις οἱ Ἀπόστολοι φυλακίζονται· ἄλλ.᾽ ὑπὸ Ἀγγέλε, νυκτὸς ἀνοίξαντος τὰς θύρας τῆς φυλακῆς, ἐξάγονται· καὶ παραστάντες λαλοῦσιν εἰς τὸ

10) Πράξ. Δ'. 32 - 37.

11) Πράξ. Ε'. 1-11. Σεσημείωται δὲ καλῶς ἐνταῦθα, ὅτι νεώτεροι καὶ νεανίσκοι νοοῦνται οἱ ἐπί τινος ὑπηρεσίας τεταγμένοι, κἂν ἄλλως ὦσι τὴν ἡλικίαν προήκοντες. Ὥσπερ ἐξ ἐναντίε πρεσβύτεροι καλοῦνται, οἱ προτεταγμένοι καὶ προεστεύοντες, καίτοι πολλάκις νεάζοντες. Ὅθεν ἐν τῆ Γραφῆ συχνάκις ὁ παῖς, καὶ ἡ παιδίσκη, ἀντὶ ὁ δοῦλος καὶ ἡ δούλη. Ἴσως δὲ κατὰ τὴν ἔννοιαν ταύτην εἴρηται καὶ τὸ ψαλμικὸν „νεώτερος ἐγὼ εἰμὶ καὶ ἐξουδενωμένος. Ψαλμ. ριη. 141. Ἀλλὰ δείκνυται τοῦτο καὶ ἐξ ἐκείνε· ὁ μείζων ἐν ὑμῖν γενέσθω ὡς ὁ νεώτερος. (Λουκ. ΚΒ'. 26.) Καὶ ἐξ ἐκείνε: „οἱ Νεώτεροι ὑποτάγητε τοῖς πρεσβυτέροις (Α'. Πέτρ. Ε'. 5.) ὅτι καὶ ἐδῶ ὁ Ἀπόστολος τὰς τάξεις ἀποβλέπει, ὄχι τὰς ἡλικίας· ὅρα Μοχεμ. Ἐκκλ. Ἱστορ. Τμῆμ. Α'. Μέρ. Β'. Κεφ. Β'. §. Χ. Καὶ Σημειώσ (μ).

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

τὸ Ἱερὸν μετὰ πάσης ἐλευθερίας. Συγκροτεῖται τοίνυν κατ' αὐτῶν Συνέδριον, ἐν ᾧ, ὡς ἀθετηταὶ τῆς γενομένης αὐτοῖς πρότερον παραγγελίας, καὶ ὡς δημηγέρται καὶ σασιασταὶ ἐπιπλήττονται. Πρὸς ταῦτα δὲ οἱ Ἀπόστολοι ἀποκριθέντες, ὅτι „πειθαρχεῖν δεῖ „Θεῷ μᾶλλον ἢ ἀνθρώποις, εὐψύχως πάλιν ἐκεῖ τὸν λόγον κηρύττεσι τὸν Σωτήριον. Διὸ οἱ συνεδριάζοντες διαπριόμενοι βελεύονται νὰ τὸς φονεύσιν. Ἀλλ' ὁ Νομοδιδάσκαλος Γαμαλιὴλ (12) προβάλλων εἰς παράδειγμα τὸς δύο προλαβόντας ἀπατεῶνας τόντε Θευδᾶν (13) πρῶτον, καὶ μετ' ἐκεῖνον Ἰούδαν τὸν Γαλιλαῖον· οἱ ὁποῖοι σασιασταὶ καὶ δημοταράκται γενόμενοι τέως κακοὶ κακῶς ἀπώλοντο. Προδείς δὲ ὅτι, καὶ τὸ ἔργον τοῦτο τοῦ Ἰησοῦ, „εἰ μὲν ἐξ ἀνθρώ„πων ἐστὶ, καταλυθήσεται, εἰ δὲ ἐκ Θεοῦ, πρέπει νὰ προσέχωσι „μήποτε καὶ Θεομάχοι εὑρε-

 θῶσι·

12) Ὁ Γαμαλιὴλ ἦτος Διδάσκαλος ἐχρημάτισε τῆ Θείᾳ Παύλε· τινὲς δὲ φασὶν, ὅτι καὶ τῷ Βαρνάβᾳ, καὶ τῷ Στεφάνῳ. Ἐπειδὴ δὲ, ἀπὸ τῆ διωγμῆ τῶν Ἀποστόλων τὲς ἐν τῷ Συνεδρίῳ ἀπέτρεπε, φαίνεται ὅτι ἦτον καὶ αὐτὸς τῆς τῆ χριστῆ Μάνδρας (τελάχιστον ἐν τῷ κρυπτῷ) πρόβατον. Ὁ θεῖος χρυσόστομος (εἰς τὰς Πράξ. ὁμιλ. ΙΘ'.) λέγει ὅτι ὁ Γαμαλιὴλ ἐπίστευσε πρὸ τῆ Παύλε. Ἰσορῶσι δέτινες, ὅτι ἐβαπτίσθη ὑπὸ Πέτρε καὶ Ἰωάννε.

13) Ὁ Θευδᾶς ἦτος, ἄλλος εἶναι βέβαια, παρὰ τὸν ὑπὸ Ἰωσήπε Φλαβίε (Ἀρχαιολ. Βιβλ. Κ'. Κεφ. β'.) ἱστορούμενον· ὁ γὰρ κατὰ Φλάβιον γόης, ἐκίνησε τὴν σάσιν ἐπὶ τῆς Κλαυδίε βασιλείας, ὅτε καὶ ὑπὸ Κασπίε Φάδε, τῆ τῆς Ἰουδαίας ἐπιτροπεύοντος ἐζωγρήθη, καὶ τὴν κεφαλὴν ἀπετμήθη· ὁ δὲ Θευδᾶς, περὶ ᾧ λέγει ἐντεῦθα ὁ Γαμαλιὴλ, πρὸ Ἰούδα ὑπῆρξε τῆ Γαλιλαίε. Ἰούδας δὲ ὁ Γαλιλαῖος ἐκίνησε τὴν σάσιν ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς Ἀπογραφῆς, Αὐγούστε μὲν Μοναρχοῦντος, Κυρηνίε δὲ τῆς Συρίας ἡγεμονεύοντος.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

θῶσι· κατέσειλε συνετῶς διὰ τέτων τῶν ῥημάτων τὸ Συνεδρίε τὸν ζῆλον. Καὶ λοικὸν οἱ Ἀπόσολοι τότε ῥαβδισθέντες ἀπελύθησαν. Χαίροντες δὲ ὅτι ἠξιώθησαν ὑπὲρ τῦ Κυρίε ἀτιμασθῆναι, ἐδὲ μετὰ τῦτο ἔπαυον πᾶσαν ἡμέραν, καὶ ἐν τῷ Ἱερῷ, καὶ κατ' οἶκον, διδάσκοντες καὶ εὐαγγελιζόμενοι Ἰησῦν τὸν χριςόν (14).

§. 165.

Ο' Γογγυσμὸς τῶν Ἑλληνισῶν, (δηλ. τῶν ἐκ τῶν ἐν Ἑλλάδι ἀποίκων ἢ παροίκων καὶ τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν μεταχειριζομένων Ἑβραίων·) ὅτι ἐν τῇ τῶν ἐλεημοσυνῶν διανομῇ, αἱ παρ' αὐτοῖς χηρεύσαι γυναῖκες παρημελῦντο καὶ παρεβλέποντο· ἔγινεν αἰτία τῆς τῶν ἑπτὰ Διακόνων ἐκλογῆς. Ἀναγκαῖοι ἦσαν τινὲς Ἄνδρες νὰ ἀναλάβωσι τὴν φροντίδα καὶ ἐπιμέλειαν τῶν βιωτικῶν τέτων ὑπηρεσιμάτων, διὰ νὰ ἔχωσιν ὅλην τὴν εὐκαιρίαν οἱ Ἀπόσολοι καὶ οἱ λοιποὶ Μαθηταὶ νὰ ἐναχολῶνται περὶ τὴν τῦ λόγε διανομὴν, καὶ τὴν διάδοσιν τῦ Θείε κηρύγματος. Ἐξελέξαντο τοίνυν ἐπὶ τῆς εἰρημένης χρείας, Ἄνδρας μεμαρτυρημένες τε καὶ ἀξιοπίσες, καὶ πνεύματος Ἁγίε πλήρεις ἑπτά· Στέφανον, καὶ Φίλιππον, καὶ Πρόχορον, καὶ Νικάνορα, καὶ Τίμωνα. καὶ Παρμενᾶν, καὶ Νικόλαον προσήλυτον Ἀντιοχέα. Ἐκ τῶν ὀνομάτων φαίνεται, ὅτι ἦσαν ἕτοι σχεδὸν οἱ πάντες Ἑλληνισαί· ὁ δὲ Νικόλαος ὡς προσήλυτος (15) ἐπιλεγόμενος, φανερὰ

14) Πράξ. Ε'. 12-24.

15) Οἱ προσήλυτοι, ἢ ἦσαν τῆς Αὐλῆς καὶ τῇ συνοικισμῷ· ὅσοι ἐκ τῶν ἐθνῶν ἐρχόμενοι, καὶ ἀποπτύοντες τὴν εἰδω-

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

νερὰ μαρτυρεῖται, ὅτι ἐξ ἐθνικῶν εἰς τὴν Συναγωγὴν τὸ πρῶτον, ἔπειτα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ἐνεκεντρίσθη. Οἱ Διάκονοι ἦτοι παρεκτὸς τῆς ἐπισασίας, τῆς περὶ τὴν τῶν πτωχῶν ἐπιμέλειαν πρὸς ἣν διωρίσθησαν. ἔργον εἶχον προσέτι καὶ τὴν διακονίαν τῦ λόγυ, Εὐαγγελισαὶ ὄντες καὶ κήρυκες καὶ αὐτοὶ, τῆς εἰς χριστὸν πίσεως· ὡς ἐκ τῶν πράξεων τῦ Στεφάνυ καὶ τῦ Φιλίππυ συμπεραίνεται (16).

§. 166.

Κατὰ τὸν αὐτὸν λέγυσι χρόνον (17), καὶ Ἰάκωβος ὁ ἐλάσσων καλούμενος (πρὸς διασολὴν τῦ Ἀποσόλυ Ἰακώβυ, ὅστις λέγεται μείζων·) καὶ Ἀδελφόθεος (ὡς ὢν υἱὸς Ἀλφαίυ, καὶ Μαρίας τῆς Ἀδελφῆς ἢ πρωτεξαδέλφης τῆς Παρθένυ κατάτινας· (18) ἢ υἱὸς τῦ Μνήσορος Ἰωσήφ, καὶ τῆς γυναικὸς ἣν ἔσχε, πρὶν μνησευθῇ τὴν Ἀειπάρθενον, κατ' ἄλλυς (19), καὶ ἴσως πιθανώτερον·) κατεσάθη πρῶτος Ἐπίσκοπος τῆς Ἱε-

 ρσαλ-

εἰδωλολατρείαν, καὶ χωρὶς νὰ ὑποταχθῶσιν εἰς τὰς Νομικὰς τελετὰς, ἐπετρέποντο νὰ κατοικῶσιν εἰς τὴν γῆν τῶν Ἰσραηλιτῶν· ἢ ἦσαν προσήλυτοι τῆς Διαθήκης· ὅσοι καὶ ἀκριβῶς Ἰουδαΐζοντες περιετέμνοντο, καὶ τὰ τῦ Νόμυ πάντα ἐτήρυν. Οἱ αὐτοὶ δὲ ἦτοι ὠνομάζοντο καὶ προσήλυτοι τῆς Δικαιοσύνης.

16) Πράξ. ς'. 1 - 7.

17) Εὐσέβ. ἐν τοῖς χρονικοῖς.

18) Χρυσός. καὶ Θεοδώριτ. εἰς τὴν πρὸς Γαλάτας. Καὶ Ἱερών. περὶ τῶν Ἐκκλησ. Συγγραφ.

19) Εὐσέβ. ἐν τῇ Ἐκκλησ. Ἱσορ. Βιβλ. Β'. Κεφ. Α'. Καὶ ἐπιφάν. ἐν ταῖς Αἱρέσεσι τῶν Ναζηραίων, καὶ τῶν Ἀντιδικομαριανιτῶν. Καὶ Γρηγόρ. ὁ Νύσ. Λόγ. Β'. περὶ Ἀναστάσεως. Καὶ Ἱππόλ. παρὰ Νικηφ. Καλλίστῳ Βιβλ. Β'. Κεφ. γ'.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ρσαλήμ. Ἐπὶ δὲ τῆς ἐπισκοπικῆς ταύτης Καθέδρας, ὑπ' αὐτῷ τῷ Κυρίῳ λέγεται προαχθῆναι ὁ Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ἀδελφόθεος, ὅπως, οἱ Ἀπόστολοι οἱ κορυφαῖοι, Πέτρος, καὶ Ἰάκωβος, καὶ Ἰωάννης, ὑπὲρ δόξης μὴ ἐπιδικάζωνται (20).

§. 167.

Ἐν τῷ αὐτῷ τότε ἔτει καταγράφει ὁ Εὐσέβιος (21) καὶ τὴν συσᾶσαν τῶν Ἰουδαίων ταραχὴν διὰ τὰς εἰκόνας τῷ Καίσαρος, τὰς ὁποίας ἤθελεν ὁ Πιλάτος νὰ στηλώσῃ εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, ἀθετῶν τὰ τῆς Ἔθνους πάτρια. Καὶ τὴν δευτέραν δὲ πάλιν σάσιν, τὴν μετ' ἐκείνην γενομένην, ἐξ ἀφορμῆς τῶν Ἱερῶν χρημάτων τῆς Κορβανᾶ, τὰ ὁποῖα ὁ αὐτὸς Ἡγεμὼν εἰς τὰς ὑδραγωγίας κατεδαπάνησεν (22).

ΕΤΟΣ ΛΕ'.

§. 168.

Στέφανος τῶν εἰρημένων Διακόνων ὁ πρῶτος, ποιῶν τέρατα καὶ σημεῖα μεγάλα ἐν τῷ λαῷ, καὶ ἀπελέγχων τῇ σοφίᾳ, καὶ τῷ πνεύματι ᾧ ἐλάλει, τὸς ἐκ διαφόρων Συναγωγῶν Ἑλληνισὰς Ἰουδαίους, διαβάλλεται ὡς δῆθεν βλάσφημος, καὶ σύρεται εἰς τὸ Συνέδριον

20) Κλήμης ὁ Ἀλέξανδρ. παρὰ Εὐσεβίῳ Ἐκκλ. Ἱστορ. Βιβλ. Β'. Κεφ. ά. Καὶ Ὠριγέν. κατὰ Κέλσ. Καὶ Ἱερών. εἰς τὴν πρὸς Γαλάτ. Α'. 19.

21) Ἐν τοῖς Χρονικοῖς.

22) Ὅρα Ἰωσήπ. Ἰουδ. Ἀρχαιολ. Βιβλ. ΙΗ'. Κεφαλ. Καὶ Ἀλώσ. Βιβλ. Β'. Κεφαλ. ιδ'.

δριον (23). Παῤῥησιασάμενος δὲ, καὶ διὰ πολλῶν ἐνταῦθα ἀποδείξας τὴν ἔλευσιν τῷ δικαίῳ, ἔστινος αὐτοὶ προδόται καὶ φονεῖς ἐγένοντο, ἐκβάλλεται ἔξω τῆς πόλεως καὶ λιθοβολεῖται. Ὁ δὲ νεανίας Σαῦλος (Νεανίας δὲ καλεῖται, ὡς ὑπηρετικήν τινα τάξιν ἐκπληρῶν (24), ἴσως· ἐπειδὴ κρατεῖ γνώμη, ὅτι ὑπερέβαινε τότε τὸ ἔτος τῆς ἡλικίας τὸ τριακοστόν' (25) παρὼν ἐτήρει τῶν λιθοβολισῶν τὰ ἱμάτια (26).

§. 169.

Μετὰ τὴν τοῦ Στεφάνου ἀναίρεσιν, σφοδρὸς ἐκινήθη ὁ κατὰ τῶν πιστευόντων διωγμός· ὃ δὲ Σαῦλος ἦν ὁ θερμότερος τῶν ἄλλων διώκτης (27). Τότε ἦν ὁ Φίλιππος ἀπελθὼν εὐαγγελίζεται εἰς τὴν Σαμάρειαν τὸν Χριστόν· καὶ ἐκεῖ πολλοὶ μὲν, μεταξὺ δὲ τῶν ἄλλων, καὶ Σίμωνα τὸν Μάγον τὸν Σαμαρέα εἰς τὴν πίστιν ἐφέλκεται, καὶ βαπτίζει (28). Οἱ δὲ ἐν Ἱεροσολύμοις Ἀπόστολοι ἀκούσαντες ὅτι ἐδέχθη τὸν λόγον ἡ Σαμάρεια, ἀπέστειλαν τὸν Πέτρον καὶ Ἰωάννην, διὰ νὰ μεταδώσωσιν εἰς τοὺς ἐκεῖ πιστεύσαντας διὰ τῆς τῶν χειρῶν ἐπιθέσεως τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον. Βλέπων δὲ Σίμων ὁ Μάγος, τὴν διὰ τῆς χειροθεσίας ταύτης θαυμασὴν τῶν χαρισμάτων μετάδοσιν, προσφέρει χρήματα εἰς τοὺς Ἀποστόλους, ζητῶν νὰ ἀγοράσῃ τὴν τοιαύτην Ἀποστολικὴν ἐξουσίαν καὶ δύναμιν, καὶ νὰ δύνα-

τας

23) Πράξ. ε'. 8 - 15.

24) Ὅρα ἀνωτ. §. 163. καὶ τὸ παρ' ἡμῶν ἐκεῖ σημειωθέν (u).

25) Αὐγουστῖν. Καλμέτ. ἐν τῷ εἰς τὰς πράξ. ὑπομν. Αὐτ.

26) Πράξ. Ζ'. 1 - 60.

27) Πράξ. Η'. 1 - 3.

28) Αὐτ. 4 - 13.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ρῶσαλήμ. Ἐπὶ δὲ τῆς ἐπισκοπικῆς ταύτης Καθέδρας, ὑπ' αὐτῆ τῆ Κυρίε λέγεται προαχθῆναι ὁ Ἰάκωβος ὁ τος ὁ Ἀδελφόθεος, ὅπως, οἱ Ἀπόστολοι οἱ κορυφαῖοι, Πέτρος, καὶ Ἰάκωβος, καὶ Ἰωάννης, ὑπὲρ δόξης μὴ ἐπιδικάζωνται (20).

§. 167.

Ἐν τῷ αὐτῷ τέτῳ ἔτει καταγράφει ὁ Εὐσέβιος (21) καὶ τὴν συρᾶσαν τῶν Ἰσδαίων ταραχὴν διὰ τὰς εἰκόνας τῆ Καίσαρος, τὰς ὁποίας ἤθελεν ὁ Πιλάτος νὰ σηλώσῃ εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, ἀθετῶν τὰ τῆ Ἔθνες πάτρια. Καὶ τὴν δευτέραν δὲ πάλιν σάσιν, τὴν μετ' ἐκείνην γενομένην, ἐξ ἀφορμῆς τῶν Ἱερῶν χρημάτων τῆ Κορβανᾶ, τὰ ὁποῖα ὁ αὐτὸς Ἡγεμὼν εἰς τὰς ὑδραγωγίας κατεδαπάνησεν (22).

Ἔ Τ Ο Σ ΛΕ'.

§. 168.

Στέφανος τῶν εἰρημένων Διακόνων ὁ πρῶτος, ποιῶν τέρατα καὶ σημεῖα μεγάλα ἐν τῷ λαῷ, καὶ ἀπελέγχων τῇ σοφίᾳ, καὶ τῷ πνεύματι ᾧ ἐλάλει, τὰς ἐκ διαφόρων Συναγωγῶν Ἑλληνιςὰς Ἰσδαίας, διαβάλλεται ὡς δῆθεν βλάσφημος, καὶ σύρεται εἰς τὸ Συνέδριον

20) Κλήμης ὁ Ἀλέξανδρ. παρ' Εὐσεβίῳ Ἐκκλ. Ἱσορ. Βιβλ. Β'. Κεφ. ά. Καὶ Ὠριγέν. κατὰ Κέλσε. Καὶ Ἱερών. εἰς τὴν πρὸς Γαλάτ. Α'. 19.

21) Ἐν τοῖς Χρονικοῖς.

22) Ὅρα Ἰωσήπ. Ἰουδ. Ἀρχαιολ. Βιβλ. ΙΗ'. Κεφαλ. Καὶ Ἁλώσ. Βιβλ. Β'. Κεφαλ. ιδ'.

δριον (23). Παῤῥησιασάμενος δὲ, καὶ διὰ πολλῶν ἐνταῦθα ἀποδείξας τὴν ἔλευσιν τῦ δικαίυ, ὅτινος αὐτοὶ προδόται καὶ φονεῖς ἐγένοντο, ἐκβάλλεται ἔξω τῆς πόλεως καὶ λιθοβολεῖται. Ὁ δὲ νεανίας Σαῦλος (Νεανίας δὲ καλεῖται, ὡς ὑπηρετικήν τινα τάξιν ἐκπληρῶν (24), ἴσως· ἐπειδὴ κρατεῖ γνώμη, ὅτι ὑπερέβαινε τότε τὸ ἔτος τῆς ἡλικίας τὸ τριακοστόν· (25) παρὼν ἐτήρει τῶν λιθοβολισῶν τὰ ἱμάτια (26).

§. 169.

Μετὰ τὴν τῦ Στεφάνυ ἀναίρεσιν, σφοδρὸς ἐκινήθη ὁ κατὰ τῶν πιστευόντων διωγμός· ὃ δὲ Σαῦλος ἦν ὁ θερμότερος τῶν ἄλλων διώκτης (27). Τότε ἦν ὁ Φίλιππος ἀπελθὼν εὐαγγελίζεται εἰς τὴν Σαμάρειαν τὸν Χριστόν· καὶ ἐκεῖ πολλὰς μὲν, μεταξὺ δὲ τῶν ἄλλων, καὶ Σίμωνα τὸν Μάγον τὸν Σαμαρέα εἰς τὴν πίστιν ἐφέλκεται, καὶ βαπτίζει (28). Οἱ δὲ ἐν Ἱεροσολύμοις Ἀπόστολοι ἀκύσαντες ὅτι ἐδέχθη τὸν λόγον ἡ Σαμάρεια, ἀπέστειλαν τὸν Πέτρον καὶ Ἰωάννην, διὰ νὰ μεταδώσυν εἰς τὺς ἐκεῖ πιστεύσαντας διὰ τῆς τῶν χειρῶν ἐπιθέσεως τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον. Βλέπων δὲ Σίμων ὁ Μάγος, τὴν διὰ τῆς χειροθεσίας ταύτης θαυμασὴν τῶν χαρισμάτων μετάδοσιν, προσφέρει χρήματα εἰς τὺς Ἀποστόλυς, ζητῶν νὰ ἀγοράσῃ τὴν τοιαύτην Ἀποστολικὴν ἐξυσίαν καὶ δύναμιν, καὶ νὰ δύνα-

ται

23) Πράξ. ε'. 8 - 15.
24) Ὅρα ἀνωτ. §. 163. καὶ τὸ παρ' ἡμῶν ἐκεῖ σημειωθέν (11).
25) Αὐγυστῖν. Καλμέτ. ἐν τῷ εἰς τὰς πράξ. ὑπομν. Ἀντ.
26) Πράξ. Ζ'. 1 - 60.
27) Πράξ. Η'. 1 - 3.
28) Αὐτ. 4 - 13.

τας καὶ αὐτὸς ὁμοιοτρόπως νὰ μεταδίδῃ (ἐπὶ χρήμασι πάντως·) τοῖς ἄλλοις τὴν αὐτὴν δωρεὰν τῆς χάριτος. Διὸ καὶ ὑπὸ τοῦ Πέτρου, ὡς μὴ ἔχων εὐθεῖαν τὴν καρδίαν ἐναντίον τοῦ Θεοῦ, παραδίδοται εἰς τὴν ἀπώλειαν καὶ τῆς κοινωνίας ἐκκόπτεται (29). Αὕτη ἡ τῆς Σιμωνίας πρώτη δυσσεβὴς παρατόλμησις· καὶ ἔτος πρῶτος ἀπὸ τῆς Ἐκκλησίας ἀφορισμὸς καὶ ἀνάθεμα· τὸ τῆς παρανόμε, καὶ ὅλως ἀθέε ἐμπορίας δικαιότατον ἐπιτίμιον.

§. 170.

Οἱ δύο εἰρημένοι Ἀπόστολοι ἐπιστρέφοντες ἐκ Σαμαρείας εἰς Ἱερουσαλὴμ, εὐαγγελίζονται καθ' ὁδὸν εἰς πολλὰς Κώμας τῶν Σαμαρειτῶν (30). Ὁ δὲ Φίλιππος, δι' ἐπιταγῆς Ἀγγέλε, ἐξελθὼν ἐπὶ τὴν ὁδὸν τὴν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ καταγουσαν εἰς Γάζαν, ἀπαντᾷ τὸν Κανδάκης τῆς Βασιλίσσης Αἰθιόπων Εὐνοῦχον, καὶ κατηχήσας αὐτὸν βαπτίζει. Μεθ' ὅ, ὑπὸ τοῦ πνεύματος ἁρπαγεὶς εὑρίσκεται εἰς Ἄζωτον, καὶ διερχόμενος τὰς πόλεις πάσας εὐαγγελίζεται, ἕως ὃ φθάνει εἰς Καισάρειαν (31). Αὐτὸν τὸν ὑπὸ τοῦ Φιλίππε βαπτισθέντα Εὐνοῦχον, ἄλλοι μὲν τὸν ἐξαποστέλλουσιν ἔπειτα Εὐαγγελιστὴν εἰς τὴν εὐδαίμονα Ἀραβίαν. Ἄλλοι δὲ εἰς τὴν Ταπροβάνην. Ἄλλοι δὲ εἰς Μερόην τὴν τῆς Αἰγύπτε· ὡς ἕκαστοι περὶ τῆς χώρας κρίνουσιν, ἐφ' ἧς ἡ Κανδάκη ἐβασίλευεν· οἱ δὲ παλαιοὶ θέλουσιν (32), ὅτι

29) Αὐτ. 14-24.
30) Πράξ. Η'. 25.
31) Αὐτ. 26-40.
32) Ὅρα Εἰρηναῖον Βιβλ. Γ'. Κεφ. ιβ'. Καὶ Εὐσέβ. Β'. Ἐκκλ. Ἱστορ. Κεφ. ά. Καὶ Ἱερών. εἰς τὸν Ἡσαΐαν Κεφ. να. Καὶ Ἐπιφ. 103.

ὅτι ὁ Εὐνοῦχος ἦτος ἐχρημάτισεν ὁ πρῶτος Ἀπόστολος τῶν Αἰθιόπων· καὶ αὕτη ἡ γνώμη κρατεῖ καὶ παρὰ τοῖς Ἀβυσσηνοῖς ἄχρι τῆς σήμερον.

Ἔ Τ Ο Σ Λς'.

§. 171.

Ὁ χρόνος τῆς τοῦ Παύλε ἐπιστροφῆς, ὡς μήτε ὑπὸ τοῦ Λουκᾶ ταῖς Πράξεσι, μηδ' ὑπ' αὐτοῦ ἐκείνε ἐν ταῖς ἰδίαις Ἐπιστολαῖς προσσημειωθεὶς, εἶναι ζητήσιμος· τάττεται ὅμως ὑπὸ τῶν Ἀκριβεστέρων (1) ἐν τῷ λς'. ἀπὸ Χριστοῦ ἔτει, καὶ κά· Τιβερίε Καίσαρος, καθ' ὃν καιρὸν συνεστάγη ὁ πόλεμος μεταξὺ Ἡρώδε τοῦ τετράρχοντος τῆς Γαλιλαίας, καὶ Ἀρέθα τοῦ Βασιλέως τῶν Ἀράβων. Ὁ Σαῦλος, ὅταν ἐπάνω εἰς τὴν σφοδροτέραν ὁρμὴν τῆς κατὰ τῶν τοῦ Κυρίε Μαθητῶν λύσσης, συνεφωδιασμένος μετὰ συστατικῶν παρὰ τοῦ Ἀρχιερέως Γραμμάτων, πέμπεται εἰς Δαμασκὸν, διὰ νὰ φέρῃ ἐκεῖθεν εἰς Ἱερουσαλὴμ δεσμίους τοὺς εἰς χριστὸν πιστεύοντας, Ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας, οἵας δήποτε τάξεως καὶ καταστάσεως· πλησιάσας εἰς τὴν πόλιν ἐκείνην, περιλάμπεται ἐξαίφνης ὑπὸ οὐρανίε φωτός· καὶ τυφλόμενος πρὸς καιρὸν τοὺς σωματικοὺς ὀφθαλμοὺς διὰ τῆς τοιαύτης φωτοχυσίας, ἀνοίγει τοὺς τῆς ψυχῆς εἰς ἐπίγνωσιν τοῦ ἀνατείλαντος ἡλίε τῆς δικαιοσύνης, τοῦ Κυρίε Ἰησοῦ, ὃν ἐμμανέστατα ἄχρις ἐκείνε κατεδίωκεν. Εἰσελθὼν δ' εἰς τὴν πόλιν τυφλὸς, καὶ

1) Ὅρα Βεαυσόβρην καὶ Λαμφάντην ἐν τῷ Γενικῷ Προλόγῳ, τῷ πρὸ τῶν Ἐπιστολῶν τοῦ Ἀποστόλε Σελ. 13. 14.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

τας καὶ αὐτὸς ὁμοιοτρόπως νὰ μεταδίδῃ (ἐπὶ χρήμασι πάντως·) τοῖς ἄλλοις τὴν αὐτὴν δωρεὰν τῆς χάριτος. Διὸ καὶ ὑπὸ τοῦ Πέτρου, ὡς μὴ ἔχων εὐθεῖαν τὴν καρδίαν ἐναντίον τοῦ Θεοῦ, παραδίδοται εἰς τὴν ἀπώλειαν, καὶ τῆς κοινωνίας ἐκκόπτεται (29). Αὕτη ἡ τῆς Σιμωνίας πρώτη δυσσεβὴς παρατόλμησις· καὶ ἔτος πρῶτος ἀπὸ τῆς Ἐκκλησίας ἀφορισμὸς καὶ ἀνάθεμα· τὸ τῆς παρανόμου, καὶ ὅλως ἀθέου ἐμπορίας δικαιότατον ἐπιτίμιον.

§. 170.

Οἱ δύο εἰρημένοι Ἀπόστολοι ἐπιστρέφοντες ἐκ Σαμαρείας εἰς Ἱερουσαλὴμ, εὐαγγελίζονται καθ' ὁδὸν εἰς πολλὰς Κώμας τῶν Σαμαρειτῶν (30). Ὁ δὲ Φίλιππος, δι' ἐπιταγῆς Ἀγγέλου, ἐξελθὼν ἐπὶ τὴν ὁδὸν τὴν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ καταγουσαν εἰς Γάζαν, ἀπαντᾷ τὸν Κανδάκης τῆς Βασιλίσσης Αἰθιόπων Εὐνοῦχον, καὶ κατηχήσας αὐτὸν βαπτίζει. Μεθ' ὅ, ὑπὸ τοῦ πνεύματος ἁρπαγεὶς εὑρίσκεται εἰς Ἄζωτον, καὶ διερχόμενος τὰς πόλεις πάσας εὐαγγελίζεται, ἕως ὃ φθάνει εἰς Καισάρειαν (31). Αὐτὸν τὸν ὑπὸ τοῦ Φιλίππου βαπτισθέντα Εὐνοῦχον, ἄλλοι μὲν τὸν ἐξαποστέλλουσιν ἔπειτα Εὐαγγελιστὴν εἰς τὴν εὐδαίμονα Ἀραβίαν. Ἄλλοι δὲ εἰς τὴν Ταπροβάνην. Ἄλλοι δὲ εἰς Μερόην τὴν τῆς Αἰγύπτου· ὡς ἕκαστοι περὶ τῆς χώρας κρίνουσιν, ἐφ' ἧς ἡ Κανδάκη ἐβασίλευεν· οἱ δὲ παλαιοὶ θέλουσιν (32), ὅτι

29) Αὐτ. 14-24.
30) Πράξ. Η'. 25.
31) Αὐτ. 26-40.
32) Ὅρα Εἰρηναίου Βιβλ. Γ'. Κεφ. ιβ'. Καὶ Εὐσέβ. Β'. Ἐκκλ. Ἱστορ. Κεφ. ά. Καὶ Ἱερών. εἰς τὸν Ἡσαΐαν Κεφ. νά. Καὶ Ἐπιφ. 103.

ὅτι ὁ Εὐνοχος ἔτος ἐχρημάτισεν ὁ πρῶτος Ἀπόστολος τῶν Αἰθιόπων· καὶ αὕτη ἡ γνώμη κρατεῖ καὶ παρὰ τοῖς Ἀβυσσηνοῖς ἄχρι τῆς σήμερον.

ΕΤΟΣ Λϛ'.

§. 171.

Ὁ χρόνος τῆς τῦ Παύλυ ἐπιστροφῆς, ὡς μήτε ὑπὸ τῦ Λυκᾶ ταῖς Πράξεσι, μηδ' ὑπ' αὐτῦ ἐκείνυ ἐν ταῖς ἰδίαις Ἐπιστολαῖς προσσημειωθεὶς, εἶναι ζητήσιμος· τάττεται ὅμως ὑπὸ τῶν Ἀκριβεστέρων (1) ἐν τῷ λϛ'. ἀπὸ χριστῦ ἔτει, καὶ κά· Τιβερίυ Καίσαρος, καθ' ὃν καιρὸν συνεστράγη ὁ πόλεμος μεταξὺ Ἡρώδυ τῦ τετραρχοῦντος τῆς Γαλιλαίας, καὶ Ἀρέθα τῦ Βασιλέως τῶν Ἀράβων. Ὁ Σαῦλος, ὅταν ἐπάνω εἰς τὴν σφοδροτέραν ὁρμὴν τῆς κατὰ τῶν τῦ Κυρίυ Μαθητῶν λύσσης, συνεφωδιασμένος μετὰ συσατικῶν παρὰ τῦ Ἀρχιερέως Γραμμάτων, πέμπεται εἰς Δαμασκὸν, διὰ νὰ φέρῃ ἐκεῖθεν εἰς Ἱερουσαλὴμ δεσμίυς τὺς εἰς χριστὸν πιστεύοντας, Ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας, οἵας δήποτε τάξεως καὶ καταστάσεως· πλησιάσας εἰς τὴν πόλιν ἐκείνην, περιλάμπεται ἐξαίφνης ὑπὸ οὐρανίυ φωτός· καὶ τυφλόμενος πρὸς καιρὸν τὺς σωματικὺς ὀφθαλμὺς διὰ τῆς τοιαύτης φωτοχυσίας, ἀνοίγει τὺς τῆς ψυχῆς εἰς ἐπίγνωσιν τῦ ἀνατείλαντος ἡλίυ τῆς δικαιοσύνης, τῦ Κυρίυ Ἰησῦ, ὃν ἐμμανέστατα ἄχρις ἐκείνυ κατεδίωκεν. Εἰσελθὼν δ' εἰς τὴν πόλιν τυφλὸς, καὶ

1) Ὅμα Βεαυσώβρην καὶ Λαμφάντην ἐν τῷ Γενικῷ Προλόγῳ, τῷ πρὸ τῶν Ἐπιστολῶν τῦ Ἀποστόλυ Σελ. 13. 14.

καὶ χειραγωγέμενος, καὶ ὑπὸ Ἀνανίᾳ ἐκεῖ προσυπαντηθεὶς, διὰ τῆς τότε τῶν χειρῶν ἐπιθέσεως ἀναβλέπει. Ἐφεξῆς δὲ, καὶ βαπτίζεται, καὶ συνδιατρίβει μετὰ τῶν ἐνταῦθα Μαθητῶν, καὶ κατασυγχέει ἐν ταῖς Συναγωγαῖς τὸς Ἰουδαίους, συμβιβάζων, ὅτι ὗτος ἐστὶν ὁ χριστὸς, ὃν τέως μὲν καὶ αὐτὸς κατὰ κράτος ἐδίωκε, τότε δὲ εἰς ἐπίγνωσιν ἐλθὼν πρὸς ἐκείνους ἐκήρυττεν (2).

§. 172.

Ἐν τῷ αὐτῷ ἔτει Γεώργιος ὁ Σύγκελλος (3) εἰσάγει τὴν εἰς Ἔδεσσαν ἀποστολὴν τῶ Θαδδαίου, ἑνὸς τῶν ἑβδομήκοντα, πρὸς ἴασιν τῆς ἐκεῖ Τοπαρχῶντος Ἀβγάρου, κατὰ τὴν παραγγελίαν αὐτῶ τῶ Σωτῆρος ἔτι ἐπὶ γῆς διατρίβοντος. Ὁ Παμφίλου Εὐσέβιος (4), παρίστησι καὶ τὰς ἀμοιβαίας Ἐπιστολὰς τῶ Ἀβγάρου πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ τῶ Ἰησοῦ πρὸς τὸν Ἄβγαρον, λέγων ὅτι αὐτὰς παρέλαβεν ἀπὸ τῶν Ἀρχείων τῆς Ἐδέσσης, ἐν οἷς ἐκ παλαιοῦ ἐφυλάττοντο. Ἐπιβεβαιοῖ τὰ τῶ Εὐσεβίου καὶ ὁ Θεῖος Ἐφραὶμ ὁ Σύρος, ὁ καὶ τῆς Ἐδεσσηνῶν Ἐκκλησίας χρηματίσας Διάκονος (5). Οἱ ὕστερον ὅμως Κριτικοὶ (6) διάτινων ἐπιχειρημάτων ἀγωνίζονται νὰ ἀποδείξωσιν ἐπίπλαστον καὶ τὴν Ἱστορίαν αὐτὴν, καθὼς καὶ τὰς φερομένας ἐπιστολὰς ὑποβολιμαίους.

2) Πράξ. Θ'. 1-22.
3) Ἐν τῇ Χρονογραφίᾳ.
4) Ἐκκλησ. Ἱστορ. Βιβλ. Α'. Κεφ. ιγ'.
5) Ἐν Τόμῳ Γ'. τῶν Συγγραμμάτων, ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτῶ Διαθήκῃ.
6) Βασνάγιος ἐν τῇ Ἀπολογ. τῆς τῶ Ἰωσήπου Ἱστορίας. Τόμ. Α'. Βιβλ. Α'. Κεφαλ. ε'.

λιμαίους. Ἀλλ' Αὐγουστῖνος ὁ Καλμέτης (7) ἄρισα σημειοῖ, ὅτι ἂν καὶ δώσωμεν, ὅτι παρεισήχθησαν τινὲς περισάσεις, δὲν ἀκολουθεῖ ἐκ τούτου νὰ μὴ ἀληθεύῃ ἡ οὐσία τῶ Πράγματος. Σὺ δὲ, ὅρα εἰ βούλει καὶ τὸν Ἄγγλον Καβέον, τὸν προσφυέστατα εἰς τὰ παρὰ τῶν Κριτικῶν προβαλλόμενα Ἐπιχειρήματα ἀποκρινόμενον (8).

Ἔτος ΑΖ'.

§. 173.

Ἀπὸ τῆς Δαμασκοῦ μετέβη ὁ Παῦλος εἰς τὴν Ἀραβίαν (9). Εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη, καθὼς καὶ εἰς τὴν Αἴγυπτον, καὶ εἰς τὴν Συρίαν, διάφορα Ἰουδαίων σίφη, πόῤῥω τῶν πολιτικῶν θορύβων ἐν τοῖς Ἀγροῖς βιοτεύοντες, οἱ μὲν, θεωρητικῶ τινος βίου ἰδέαν ἐπανηρῶντο, εἰς φαντασμόν τινα ποικίλως ἐκκλίνοντες· οἱ δὲ, τὴν ἰδέαν ἤσκησαν τὴν πρακτικὴν, ἐν ἀπράγμονι διαγωγῇ, πολιτείαν ὑψηλοτέραν τῶν ἄλλων ἀνθρώπων ἐπαγγελλόμενοι· ἦσαν Ἐσσαῖοι, καὶ Ἐσσηνοὶ ἐκαλοῦντο· καὶ ἐκ τῶ αὐτῶ κόμματος ἄλλοι πάλιν Θεραπευταὶ ὠνομάζοντο· εἴτε ὡς δῶλοι τῶ Θεῶ διὰ ἀρετῆς γνωριζόμενοι, εἴτε ὡς ἰατροὶ τῶν ἀνθρωπίνων παθῶν, καὶ ἑαυτῶν καὶ τῶν ἄλλων Σωφρο-

7) Ἐν τῷ Λεξικῷ τῆς θείας Γραφῆς, ἐν τῇ Λέξει, Ἄβγαρος.
8) Ἐν τῷ περὶ τῶν Ἐκκλησ. Συγγραφ. κατ' αὐτὰς τὰς τῆς Βιβλ. Ἀρχάς.
9) Πρὸς Γαλάτας Α'. 17.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

καὶ χειραγωγέμενος, καὶ ὑπὸ Ἀνανίε ἐκεῖ προσυπαντηθεὶς, διὰ τῆς τότε τῶν χειρῶν ἐπιθέσεως ἀναβλέπει. Ἐφεξῆς δὲ, καὶ βαπτίζεται, καὶ συνδιατρίβει μετὰ τῶν ἐνταῦθα Μαθητῶν, καὶ κατασυγχέει ἐν ταῖς Συναγωγαῖς τὸς Ἰουδαίους, συμβιβάζων, ὅτι ὗτός ἐσὶν ὁ χριστὸς, ὃν τέως μὲν καὶ αὐτὸς κατὰ κράτος ἐδίωκε, τότε δὲ εἰς ἐπίγνωσιν ἐλθὼν πρὸς ἐκείνους ἐκήρυττεν (2).

§. 172.

Ἐν τῷ αὐτῷ ἔτει Γεώργιος ὁ Σύγκελλος (3) εἰσάγει τὴν εἰς Ἔδεσσαν ἀποσολὴν τῦ Θαδδαίε, ἑνὸς τῶν ἑβδομήκοντα, πρὸς ἴασιν τῦ ἐκεῖ Τοπαρχῆντος Ἀβγάρε, κατὰ τὴν παραγγελίαν αὐτῦ τῦ Σωτῆρος ἔτι ἐπὶ γῆς διατρίβοντος. Ὁ Παμφίλε Εὐσέβιος (4), παρίσησι καὶ τὰς ἀμοιβαίας Ἐπισολὰς τῦ Ἀβγάρε πρὸς τὸν Ἰησῆν, καὶ τῦ Ἰησῦ πρὸς τὸν Ἄβγαρον, λέγων ὅτι αὐτὰς παρέλαβεν ἀπὸ τῶν Ἀρχείων τῆς Ἐδέσσης, ἐν οἷς ἐκ παλαιᾶ ἐφυλάττοντο. Ἐπιβεβαιοῖ τὰ τῦ Εὐσεβίε καὶ ὁ Θεῖος Ἐφραὶμ ὁ Σύρος, ὁ καὶ τῆς Ἐδεσσηνῶν Ἐκκλησίας χρηματίσας Διάκονος (5). Οἱ ὕσερον ὅμως Κριτικοὶ (6) διάτινων ἐπιχειρημάτων ἀγωνίζονται νὰ ἀποδείξωσιν ἐπίπλασον καὶ τὴν Ἱσορίαν αὐτὴν, καθὼς καὶ τὰς φερομένας ἐπισολὰς ὑποβολιμαί-

2) Πράξ. Θ'. 1 - 22.
3) Ἐν τῇ Χρονογραφίᾳ.
4) Ἐκκλησ. Ἱσορ. Βιβλ. Α'. Κεφ. ιγ'.
5) Ἐν Τόμῳ Γ'. τῶν Συγγραμμάτων, ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτῦ Διαθήκῃ.
6) Βασνάγιος ἐν τῇ Ἀπολογ. τῆς τῦ Ἰωσήπε Ἱσορίας. Τόμ. Α'. Βιβλ. Α'. Κεφαλ. ε'.

λιμαίας. Ἀλλ' Αὐγουστῖνος ὁ Καλμέτης (7) ἄρισα σημειοῖ, ὅτι ἄν καὶ δώσωμεν, ὅτι παρεισήχθησαν τινὲς περισάσεις, δὲν ἀκολουθεῖ ἐκ τούτου νὰ μὴ ἀληθεύῃ ἡ οὐσία τοῦ Πράγματος. Σὺ δὲ, ὅρα εἰ βούλει καὶ τὸν Ἄγγλον Καβέον, τὸν προσφυέσατα εἰς τὰ παρὰ τῶν Κριτικῶν προβαλλόμενα Ἐπιχειρήματα ἀποκρινόμενον (8).

ΕΤΟΣ ΛΖ'.

§. 173.

Ἀπὸ τῆς Δαμασκοῦ μετέβη ὁ Παῦλος εἰς τὴν Ἀραβίαν (9). Εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη, καθὼς καὶ εἰς τὴν Αἴγυπτον, καὶ εἰς τὴν Συρίαν, διάφορα Ἰουδαίων σίφη, πόρρω τῶν πολιτικῶν θορύβων ἐν τοῖς Ἀγροῖς βιοτεύοντες, οἱ μὲν, θεωρητικοῦ τινος βίου ἰδέαν ἐπανηρῶντο, εἰς φαντασμόν τινα πολλάκις ἐκκλίνοντες· οἱ δὲ, τὴν ἰδέαν ἤσκουν τὴν πρακτικὴν, ἐν ἀπράγμονι διαγωγῇ, πολιτείαν ὑψηλοτέραν τῶν ἄλλων ἀνθρώπων ἐπαγγελλόμενοι· ὅτοι Ἐσσαῖοι, καὶ Ἐσσηνοὶ ἐκαλοῦντο· καὶ ἐκ τοῦ αὐτοῦ κόμματος ἄλλοι πάλιν Θεραπευταὶ ὠνομάζοντο· εἴτε ὡς δοῦλοι τοῦ Θεοῦ δι' ἀρετῆς γνωριζόμενοι, εἴτε ὡς ἰατροὶ τῶν ἀνθρωπίνων παθῶν, καὶ ἑαυτῶν καὶ τῶν ἄλλων Σωφρο-

---

7) Ἐν τῷ Λεξικῷ τῆς θείας Γραφῆς, ἐν τῇ Λέξει. Ἄβγαρος.

8) Ἐν τῷ περὶ τῶν Ἐκκλησ. Συγγραφ. κατ' αὐτὰς τὰς τῆς Βιβλ. Ἀρχάς.

9) Πρὸς Γαλάτας Α'. 17.

φρονισαὶ, περὶ ὧν καὶ Φίλων (10) καὶ Ἰώσηπας (11) συνέγραψαν· τὰς Ἐσσηνὰς, ἢ Ἐσσαίας τάτας, δὲν εἶναι τρόπος νὰ μὴ ἐπιχειρίθη νὰ διδάξῃ, ὁ Παῦλος τὸν χριστιανισμὸν, κατὰ ταύτην αὐτῆ τὴν εἰς Ἀραβίαν ἔξοδον. Καὶ εἶναι πολλὰ πιθανὸν, ὅτι καὶ πολλὰς ἐξ αὐτῶν εἰς τὸ Εὐαγγέλιον εἵλκυσεν. Ὅτι δὲ πάντες ἦσαν χριστιανίζοντες ἀκριβῶς, οἱ κατ' Αἴγυπτον θεραπευταὶ ὑπὸ τῆ Ἀποστόλα Μάρκα εὐαγγελισθέντες, ὁ μὲν Παμφίλα Εὐσέβιος (12) πληροφορῆσαι διὰ πολλῶν διατείνεται· καὶ ἐξ αὐτῆ καὶ ἄλλοι τῶν ὕστερον εὐκόλως εἰς τᾶτο ἐπείθησαν· οἱ καθ' ἡμᾶς ὅμως δυσκόλως πιστεύσιν, ὅτι, κατὰ τὰς χρόνας μάλιστα τῆ Φίλωνος καὶ τῆ Ἰωσήπα, ἐριζώθη τόσον εἰς βάθος παρ' ἐκείνοις τοῖς Ἰουδαίοις ἡ εἰς χριστὸν πίστις, ἐδ' ὅτι τόσον ἐκαρποφόρησεν. Ἀσφαλέστερον ἴσως εἶναι ἂν κρίνωμεν, ὅτι πολλοὶ ἐν ἐκείνοις ἐξ ἀρχῆς ἀκούσαντες ἄνοιξαν τὰ ὄμματα εἰς τὸ φῶς, τὰ ὑπὸ Παύλα μάλιστα, καὶ Μάρκα μετὰ ταῦτα ἀκούσαντες· καθότι καὶ αἱ ψυχαὶ πολλῶν ἐν αὐτοῖς πρὸς ὑποδοχὴν ἀληθείας ἦσαν εὐάγωγοι. Ἀλλὰ τὰ ὁλόκληρα ὅμως συστήματα, καὶ τάτων ἐξαιρεθέντων, εἰς τὰς ἰδίας αἱρέσεις ἐπέμειναν. Ὅθεν καὶ κατὰ τὸν Ἱερὸν Ἐπιφάνιον (13) οἱ Ἐσσηνοὶ καλούμενοι, εἶτα Σαμψαῖοι, τὰ περὶ τῆ Σωτῆρος ἀκούσαντες, ἄχρις ὀνόματος ὕστερον (ἐπὶ πολὺ) τὸν χριστὸν ὡμολόγων.

§. 174.

---

10) Ἐν τῷ περὶ τῆ Πάντα σπουδαῖον εἶναι ἐλεύθερον. Καὶ ἐν τῷ περὶ βίε Θεωρητικῆ ἢ Ἱκετῶν ἀρετῶν.
11) Περὶ Ἁλώσ. Βιβλ. Β'. Κεφ. ζ'.
12) Ἐκκλησ. Ἱστορ. Βιβλ. Β'. Κεφ. ιζ'.
13) Αἱρέσ. ΝΓ'.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

§. 174.

Ἐν αὐτῷ τέτῳ τῷ ἔτει ὑποθέται ὁ Εὐσέβιος (14). ὅτι ἔφθασαν εἰς Ῥώμην καὶ τὰ τῆς τε χριτε προγενομένης κρίσεώς τε καὶ κατακρίσεως Πρακτικὰ, ὑπὸ Πιλάτε πεμφθέντα· τὰ ὁποῖα ὁ Τιβέριος ἀναγνὸς, δίκαιον ἔκρινε νὰ συναριθμήσῃ τὸν ἰὸν τε ἀληθινε Θεε μετὰ τῶν ψευδοθέων ὃς ἐθρήσκευε. Καὶ ἴσως καὶ εἰς ἔργον ἔφερε τὸν σκοπὸν, ἂν ἡ Σύγκλητος τῆς Ῥώμης, καὶ πολὺ πρότερον ἡ ἐξ ὕψες πρόνοια, δὲν μετέπειθεν αὐτε τὴν βελήν· μὴ καταδεχομένης τῆς ἀληθείας τὴν ὑπὸ τε ψεύδες καὶ τῆς ἀπάτης συνεπισύρασιν. Ἀλλὰ ταῦτα μέν τινες δυσχερῶς καταπείθονται· (15) ὅτι δὲ τὸν σαυρωθέντα ἔλαβεν ὁ Τιβέριος εἰς ὑψηλὴν καὶ μεγάλην ὑπόληψιν, φανερὸν καὶ ἐκ τέτε, ἐπειδὴ θάνατον ἔταξε κατὰ τῶν ἐπηρεασῶν καὶ διωκτῶν τῶν ὀπαδῶν τε χριτε. Τὰ τοιαῦτα Πρακτικὰ Ἰσσῖνος (16), καὶ Τερτυλλιανὸς (17) τὰ προβάλλεσιν ὡς ἀπόδειξιν ἰσχυρὰν, ἐν ταῖς αὐτῶν ὑπὲρ τῶν χριτιανῶν ἀπολογίαις. ἔτω πεποιθότως, ὡσὰν ἂν τὰ εἶχον εἰς χεῖρας των. Ὁ Παμφίλε ὅμως Εὐσέβιος, εἰ καὶ ἐπιμελέτατος τῶν τοιέτων διερευνητὴς, τὰ γνήσια φαίνεται ὅτι δὲν τὰ εἶδεν· (18) ἐπειδὴ ἂν τὰ ἔβλεπε, δὲν ἔλειπε νὰ τὰ ἀναφέρῃ, μέμνηται δὲ τῶν ὑποβολιμαίων

---

14) Ἐν τοῖς Χρονικοῖς.

15) Ὅρα Δεπῖνον ἐν τῷ Προεισοδιώδει Λόγῳ, τῷ εἰς τὴν Θείαν Γραφὴν. Βιβλ. Β'. Κεφ. Ζ'. §. 3.

16) Ἐν τῇ Β'. τῶν Ἀπολογιῶν.

17) Ἐν τῷ Ἀπολογητικῷ Κεφ. Ε'. 21.

18) Ἐπιλησ. Ἱερ. Βιβλ. Β'. Κεφ. β'.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

μαίων (19) ἃ κατ' ἀρχὰς τῆ Δ'. Αἰῶνος οἱ ἐθνικοὶ παρέπλασαν. Ἄλλα καὶ οἱ Τεσσαρεσκαιδεκατῖται, νόθα τινὰ πρακτικὰ τῆ Πιλάτε εἰς πίστωσιν παρῆγον (20) τῆς ἰδίας Αἱρέσεως. Ἐπίσης δὲ, ὡς τὰ σωζόμενα Πρακτικὰ ταῦτα, πίβδηλος καὶ πεπλασμένη κρίνεται, καὶ ἡ περιφερομένη τῆ Πιλάτε Ἐπιστολὴ (21) πρὸς Τιβέριον Καίσαρα· καὶ ἄλλα παρὰ ταύτην, περὶ ὧν διάφοροι ἔγραψαν (22).

§. 175.

Ὁ Τιβέριος ἀνακαλεῖ τὸν Πιλάτον ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας, ἣν ἐπὶ δέκα ἔτεσι διοικήσας ἐγένετο (23). Εἰς δὲ Ῥώμην φθάσας ὁ Πιλάτος, τὸν μὲν ἀνακαλέσαντα ζῶντα οὐχ εὗρε (24) ἔτη κβ'. σὺν μησὶν ἑπτὰ βασιλεύσαντα. ὑπὸ δὲ Καλιγόλα τῆ διαδεξαμένε τὸ κράτος, εἰς Βίενναν τῆς Γαλλίας ἐξόριστος πέμπεται· (25) ὅπε εἰς ἀπόγνωσιν περιπεσὼν αὐτόχειρ ἑαυτῆ γίνεται (26). τελευταῖον ἐν τῷ δευτέρῳ ἔτει τῆς Βασιλείας Γαΐε Καλιγόλα, τῆ δὲ χριστῆ τῷ μά. ὡς ὁ Εὐσέβιος ἐν τοῖς χρονικοῖς ἔγραψεν, ἐκ τῶν ἀναγραψαμένων τὰ Ῥωμαίων παραλαβών. Πῶς ἓν ὁ Ἱεροσολύμων Δοσί-

Θεος

19) Αὐτ. Βιβλ. Θ'. Κεφ. ε
20) Ἐπιφάν. Αἱρέσ. Ν.
21) Ἐν τῇ Ἀνακεφαλαιώσει τῆ ψευδο-Ἡγησίππε ἐν τῇ Βιβλ. τῶν Πατέρων Τόμ. Ζ'.
22) Ὅρα Καλμέτ. ἐν τῷ Λεξικῷ τῆς Θείας Γραφῆς ἐν Λέξ. Πιλάτος.
23) Ἰώσηπ. Ἀρχαιολ. Βιβλ. ΙΗ'. Κεφ. Ε'.
24) Ζωναρ. Χρονικ. Βιβλ. ε'. Ἀριθμ. ά.
25) Ἄδων ἐν τοῖς χρονικοῖς· Ἡλιν. Ζ'.
26) Εὐσέβ. Ἐκκλ. Ἱστορ. Βιβλ. Β'. Κεφ. ζ'. καὶ ἐν τῷ χρονικῷ.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

θεος (27) τὸν Ζωναρᾶν εἰπόντα, ὅτι πρὶν ὁ Πιλάτος φθάσῃ εἰς Ῥώμην ἀποθανὼν ἦν ὁ Τιβέριος, ἀπελέγχει ὡς μὴ ἀληθεύοντα; πῦ δ' εὗρε τὸν Σύγκελλον ἱστορῦντα, ὅτι ἡ Μαγδαληνὴ Μαρία ἐνεκάλεσε πρὸς Τιβέριον τὸν Πιλάτον· ὅθεν ἐκεῖνος ἐνέβαλε τῦτον εἰς μίαν βύρσαν νεωσὶ ἐνδεδαρμένην, μὲ ἀλέκτορα, ἔχιδναν, καὶ Πίθηκον; τῦτο ἐγὼ τὸ εὑρίσκω παρὰ Γεωργίῳ τῷ Κεδρηνῷ ἐξ ἀδεσπότων ἐξιστορέμενον.

ΕΤΟΣ ΛΗ'.

§. 176.

Ἐξ Ἀραβίας ὁ Παῦλος εἰς Δαμασκὸν ἐπανελθὼν (1), καὶ ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων ἐκεῖ, καὶ τῦ ἐθνάρχυ Ἀρέτα ἐπιβυλευθεὶς, κρεμᾶται ἐν Σαργάνῃ διὰ τῦ τείχυς, καὶ τοιυτοτρόπως ἐκφεύγει τὰς διώκοντας (2). Ἐπανακάμψας δὲ εἰς Ἱερυσαλὴμ μετὰ ἔτη τρία ἀπὸ τῆς ἐπιστροφῆς αὐτῦ, σύμφρων ἤδη γνωρίζεται, καὶ συνδιατρίβει ἡμέρας δεκαπέντε μετὰ τῦ Πέτρυ· (3) γνώριμος δὲ γίνεται καὶ πρὸς τὰς λοιπὰς Ἀποστόλυς παῤῥησιασθεὶς, καὶ συναθεὶς αὐτοῖς ὑπὸ τῦ Βαρνάβα. Ἀλλὰ καὶ εἰς Ἱερυσαλὴμ ὑπὸ τῶν ἑλληνιστῶν Ἰουδαίων, μεθ' ὧν εἶχε συχνὰς συζητήσεις, πάλιν κινδυνεύει εἰς θάνατον ἐπιβυλευόμενος· ὅθεν κατάγεται ὑπὸ

27) Ἐν τῷ περὶ τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις Πατριαρχευσάντων. Βιβλ. Α'. Κεφ. Γ'. παραγράφῳ ά.

1) Γαλάτ. Α'. 17.

2) Πράξ. Θ'. 23-25. Καὶ Β'. Κορινθ. ΙΑ'. 32. 33.

3) Πρὸς Γαλάτ. Α'. 18. 19.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

τῶν ἀδελφῶν εἰς Καισάρειαν, καὶ ἐκεῖθεν ἀποσέλλεται εἰς Ταρσὸν τῆς Κιλικίας (4).

ΕΤΟΣ ΛΘ'.

§. 177.

Ἀγρίππας ὁ τοῦ Ἀριστοβούλου υἱὸς, ὅστις ἐν Ῥώμῃ τέως ὑπὸ Τιβερίου ἐτηρεῖτο δέσμιος, παρὰ Γαΐου Καλιγόλα τοῦ ἤδη Αὐταρχοῦντος ἀπολύεται τῶν δεσμῶν, καὶ χρυσῆν ἅλυσον, ἰσοστάθμιον τῇ σιδηρᾷ ἣν ἐφόρει πρότερον, λαβὼν, Βασιλεὺς Ἰουδαίων καθίσταται· τῷ δὲ ἑφεξῆς ἔτει μ'. καὶ εἰς τὴν Ἰουδαίαν πέμπεται βασιλεύσων (5). Ἡρῴδης δὲ ὁ τότε Θεῖος, μετὰ Ἡρωδιάδος τῆς Μοιχαλίδος, ἐξόριστος φυγαδεύεται εἰς Λύγδουνον τῆς Γαλλίας· κἀκεῖθεν εἰς Ἱσπανίαν, ὅπου ἀθλίως καὶ οἱ δύο ἐξαπόλλυνται (6). Ὁ δὲ Γεώργιος ὁ Σύγκελλος (7) προσίθησιν, ὅτι καὶ Σαλώμην τὴν ὀρχησαμένην ἄσεμνα κόρην ἐπὶ τῇ τοῦ Προδρόμου ἀποτομῇ, ζῶσαν κατέπιεν ἡ γῆ. Καὶ τὸν τρόπον ὅπως, διηγεῖται Νικηφόρος ὁ Κάλλιστος, (8) λέγω ὅτι διὰ ποταμοῦ τινὸς παγέντος διαβαινούσης, ἐῤῥάγη ὑπὸ τὰς πόδας αὐτῆς ὁ Κρύσταλλος, καὶ ἡ κεφαλὴ ἀπετμήθη· εἰς τρόπον ὅτι ὑπὲρ τῶν πάγων ἡ ἀθλία ὠρχήσατο τότε καθ' ἑαυ-

4) Πράξ. Θ'. 26 - 30.
5) Εὐσέβ. ἐν χρονικ.
6) Ἰώσηπ. Ἀρχαιολ. Βιβλ. ΙΗ'. Κεφ. ἡ. καὶ Θ'. Καὶ περὶ Ἀλώσ. Βιβλ. Β'. Κεφ. Ις'. Καὶ Εὐσέβ. Βιβλ. Β'. Ἐκκλησ. Ἱστορ. Κεφ. Δ'.
7) Ἐν τῇ χρονογραφίᾳ.
8) Ἐκκλησ. Ἱστορ. Βιβλ. Α'. Κεφ. κ'.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ἑαυτῆς τὴν ἐπιθανάτιον ὄρχησιν. Τὰ αὐτὰ καὶ ὁ Μεταφραστὴς διηγεῖται· πλὴν αἼμ.· ὁ Κάλλιστος δὲν γράφει ὅτι ἡ περίστασις συνέβη εἰς τὴν Σαλώμην ἀκολουθοῦσαν τῇ μητρὶ συνεξόριστον, ὡς ὁ Καλμέτης (9) ὑπέλαβεν.

ΕΤΟΣ Μ'.

§. 178.

Διὰ τῶν κατὰ τὴν Ἰουδαίαν, καὶ Γαλιλαίαν, καὶ Σαμάρειαν Ἐκκλησιῶν, ἐν εἰρήνῃ οἰκοδομουμένων ὁ Πέτρος διελθὼν κατῆλθε τέως καὶ πρὸς τοὺς κατοικοῦντας Λύδδαν, καὶ ἐκεῖ Ἰάτρευσε τὸν Αἰνέαν τῆς ἐκταετοῦς τῶν μελῶν παραλύσεως· Αἰνέα ἰᾶταί σε Ἰησοῦς ὁ χριστός.... καὶ εὐθέως ἀνέστη· ἐντεῦθεν δὲ εἰς Ἰόππην ὁ Ἀπόστολος μεταβὰς, ἐκεῖ τὴν Ταβιθὰ ἐκ νεκρῶν παρέστησε ζῶσαν. Ταβιθὰ ἀνάστηθι. Ἔνθα καὶ παρὰ Σίμωνι τῷ Βυρσεῖ ἱκανὰς ἡμέρας κατέμεινεν (10)

§. 179.

Τὰς συμφορὰς, εἰς ἃς ἐπὶ Γαΐου τοῦ Καλιγόλα οἱ Ἑβραῖοι περιέπεσον, ὁ μὲν Εὐσέβιος (11) ἐκ τοῦ ἀνωτέρω ἔτους τὴν ἀρχὴν εἰληφέναι χρονολογεῖ· ἄλλοι δὲ ἐπὶ τὸ τεσσαρακοστὸν τοῦτο ἀνάγουσιν. Συνέβησαν δὲ ἔτως. Ἐν Ἰαμνίᾳ τῇ πρὸς Ἰόππην, οἱ ἐθνικοὶ οἰκοδομοῦσι Βωμὸν, εἰς τιμὴν τοῦ ἀνοήτως ἀποθεσθέντος ἑαυτὸν

 τὸν

9) Ἐν τῷ Λεξικῷ τῆς θείας Γραφῆς ἐν Λέξει ΙΙΙ. Σαλώμη.
10) Πράξ. Θ'. 31 - 43.
11) Ἐν τοῖς χρονικοῖς.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

τὸν Καίσαρος. Οἱ Ἑβραῖοι, κατὰ ζῆλον τῆ πατρίδι Νόμε καθαιρῆσι τὸ μίασμα· ὁ Καλιγόλας ἀκέσας τὸ τόλμημα, τῆ ἐν Ἰαμνίᾳ καθαιρεθέντος Βωμῆ, νὰ σηλωθῇ ἐν αὐτῷ τῷ ἐν Ἱεροσολύμοις Ναῷ, χρυσῆν Κολοσσιαῖον τὸ ἴδιον Ἄγαλμα. Πρὸς ἐκτέλεσιν τῆ κελεύσματος, Πετρόνιος ὁ τῆς Συρίας ἡγεμονεύων παρεμβάλλει εἰς Πτολεμαΐδα μετὰ δύο Λεγεώνων, καὶ τῆ Συμμαχικῆ κἀκεῖθεν μεταβαίνει εἰς Τιβεριάδα τῆς Γαλιλαίας, διὰ νὰ προσέχῃ ἐγγύτερον εἰς τὴν ταξιν, τὴν ὁποιαν παρ' Ἰσδαίοις ἔβλεπεν ἐγειρομένην διὰ τὸ ἄγαλμα. Ἐκεῖ συνδραμόντα τὰ πλήθη, πίπτουσιν ἱκετικῶς κατὰ πρόσωπον χαμαὶ, καὶ βοῶντες δέχνυσι γυμνὸν τὸν τράχηλον πρὸς τὸν ἡγεμόνα, ἑτοίμως ἑαυτὺς εἰς σφαγὴν προβάλλοντες κάλλιον παρὰ νὰ ὑποφέρωσι τὴν τῆ Ἱερῆ αὐτῶν καταμίανσιν. Δυσωπηθεὶς ἦν ὁ Πετρόνιος ὑπὸ τῆς ἐλεεινῆς ἱκετείας, καὶ δὴ, καὶ ὑπὸ τῶν Ἀρχηγῶν καὶ προεσώτων τῆ ἔθνες παρακληθεὶς, ὑπερέθετο τέως τὴν ταῆλωσιν τῆ Ἀνδριάντος, ἕως ἂ γράψας παραστήσῃ τῷ Καίσαρι τὴν ταρασιώδη τῆ λαῆ ἀπόγνωσιν. Ἀλλ' ἕως τέλες οἱ Ἰσδαῖοι τὴν συμφορὰν δὲν ἐξέφυγον.

§. 180.

Κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν ὁ Ἀλεξανδρηνὸς λαὸς, παρορμᾷ τὸν τῆς Αἰγύπτε Ἔπαρχον Ἀβίλιον Φλάκκον, κατὰ τῶν ἐκεῖ παροικούντων πολυαριθμοτάτων Ἰσδαίων· ὅθεν τότων, πολλαὶ μὲν Συναγωγαὶ· ἐκ θεμελίων κατηδαφίσθησαν, πολλαὶ δὲ κατεκάησαν, εἰς πολλὰς δὲ οἱ τῆ Καλιγόλα Ἀνδριάντες κατεσηλώθησαν· οἱ δὲ Ἰσδαῖοι, ὧν ἀνέκαθεν εἶχον ἐν Ἀλεξανδρείᾳ

δρείᾳ πολιτικῶν Προνομίων ἀπεστερήθησαν, τῶν ἰδίων οἰκιῶν ἀπηλάθησαν, τῆς κτήσεως καὶ περιουσίας ἀπεγυμνώθησαν, τῆς ἀδείας τῆ ἐμπορεύεσθαι ἀπεκλείσθησαν. Καὶ οἱ μὲν προεστῶτες καὶ Ἄρχοντες αὐτῶν ἐλεεινῶς κατεμασιγῶντο, αἱ δὲ γυναῖκες εἰς τὰς τριόδους αἰσχρῶς ἐσύροντο, πολλοὶ δὲ, τὰ ὕεια κρέη, καὶ ἄλλας ἀπειρημένας αὐτοῖς ὑπὸ τῆ Νόμε τροφὰς ἐθίειν παρεβιάζοντο, καὶ ἁπλῶς ὡς δωρυάλωτοι δεινῶς ἐπιέζοντο· καὶ κατετυραννῆντο. Ἀπεσάλησαν ἦν ἐπὶ τότοις ἐξ Αἰγύπτε πρέσβεις εἰς Ῥώμην πρὸς Καίσαρα· ἐν οἷς κορυφαῖος ἦν Φίλων, Ἀνὴρ σοφὸς, καὶ τὴν ἑλλάδα φωνὴν πρὸς τὴν Πλατωνικὴν ἰδέαν ἀπεξεσμένος. Ἀλλ' ἔτε ἡ τῆ Βασιλέως Ἀγρίππα, τῆ ἐν Ῥώμῃ ἔτι κατ' ἐκεῖνο διατρίβοντος, ἱκεσία· ἔτε ἡ τῶν Ἀπεσαλμένων πρεσβεία, ἐδὲν ὠφέλησαν. Μένον δὲ μυκτερισμόν τε καὶ χλεύην ἐπροξένησαν εἰς τὸ ἀθλιώτατον ἔθνος· καὶ πλέον ἐδέν.

§. 181.

Παραπλήσια κακὰ συνέβησαν κατὰ τὸ αὐτὸ τοῖς Ἰσδαίοις, κατὰ τὴν Παρθίαν, καὶ Μεσοποταμίαν, καὶ Βαβυλωνίαν, καὶ τὴν λοιπὴν Συρίαν· ὅπε πανταχῆ ὑπὸ τῆς τῶν ἐθνικῶν δυσμενείας, μυριάδες Ἀνδρῶν τε καὶ Γυναικῶν ἔπιπτον σφάγια. Μέτιθι περὶ τότων, τὸν Ἰσδαῖον αὐτὸν Φίλωνα (12), καὶ τὸν Ἰώσηπον (13), καὶ τὸν Παμφίλε Εὐσέβιον (14).

12) Ἐν τῷ Λόγῳ ὃς ἐπιγέγραπται Φλάκκος.
13) Ἰσδα. Ἀρχαιολ. Βιβλ. ΙΗ'. Κεφ. ι. ια'. ιβ'.
14) Ἐκκλ. Ἱστορ. Βιβλ. Β'. Κεφ. ε. καὶ ς'.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

τὸν Καίσαρος. Οἱ Ἑβραῖοι, κατὰ ζῆλον τῆ πατρίε Νόμε καθαιρῆσι τὸ μίασμα· ὁ Καλιγόλας ἀκέσας τὸ τόλμημα, τῆ ἐν Ἰαμνίᾳ καθαιρεθέντος Βωμῆ, νὰ σηλωθῇ ἐν αὐτῷ τῷ ἐν Ἱεροσολύμοις Ναῷ, χρυσῆν Κολοσσιαῖον τὸ ἴδιον Ἄγαλμα. Πρὸς ἐκτέλεσιν τῆ κελεύσματος, Πετρόνιος ὁ τῆς Συρίας ἡγεμονεύων παρεμβάλλει εἰς Πτολεμαΐδα μετὰ δύο Λεγεώνων, καὶ τῆ Συμμαχικῆ κἀκεῖθεν μεταβαίνει εἰς Τιβεριάδα τῆς Γαλιλαίας, διὰ νὰ προσέχῃ ἐγγύτερον εἰς τὴν σάσιν, τὴν ὁποίαν παρ' Ἰσδαίοις ἔβλεπεν ἐγειρομένην διὰ τὸ ἄγαλμα. Ἐκεῖ συνδραμόντα τὰ πλήθη, πίπτουσιν ἱκετικῶς κατὰ πρόσωπον χαμαὶ, καὶ βοῶντες δείχνουσι γυμνὸν τὸν τράχηλον πρὸς τὸν ἡγεμόνα, ἑτοίμως ἑαυτὰς εἰς σφαγὴν προβάλλοντες κάλλιον παρὰ νὰ ὑποφέρωσι τὴν τῆ Ἱερῆ αὐτῶν καταμίανσιν. Δυσωπηθεὶς ἦν ὁ Πετρόνιος ὑπὸ τῆς ἐλεεινῆς ἱκετείας, καὶ δὴ, καὶ ὑπὸ τῶν Ἀρχηγῶν καὶ προεξώτων τῆ ἔθνους παρακληθεὶς, ὑπερέθετο τέως τὴν σήλωσιν τῆ Ἀνδριάντος, ἕως ἃ γράψας παρασήσῃ τῷ Καίσαρι τὴν σασιώδη τῆ λαῆ ἀπόγνωσιν. Ἀλλ' ἕως τέλος οἱ Ἰσδαῖοι τὴν συμφορὰν δὲν ἐξέφυγον.

§. 180.

Κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν ὁ Ἀλεξανδρηνὸς λαὸς, παρορμᾷ τὸν τῆς Αἰγύπτε Ἔπαρχον Ἀβίλιον Φλάκκον, κατὰ τῶν ἐκεῖ παροικούντων πολυαριθμοτάτων Ἰσδαίων· ὅθεν τούτων, πολλαὶ μὲν Συναγωγαὶ ἐκθεμελίων κατηδαφίσθησαν, πολλαὶ δὲ κατεκάησαν, εἰς πολλὰς δὲ οἱ τῆ Καλιγόλα Ἀνδριάντες κατεσηλώθησαν· οἱ δὲ Ἰσδαῖοι, ὧν ἀνέκαθεν εἶχον ἐν Ἀλεξανδρείᾳ

δρεία πολιτικῶν Προνομίων ἀπεξερήθησαν, τῶν ἰδίων οἰκιῶν ἀπηλάθησαν, τῆς κτήσεως καὶ περιουσίας ἀπεγυμνώθησαν, τῆς ἀδείας τῦ ἐμπορεύεθαι ἀπεκλείσθησαν. Καὶ οἱ μὲν προεσῶτες καὶ Ἄρχοντες αὐτῶν ἐλεεινῶς κατεμασιγῦντο, αἱ δὲ γυναῖκες εἰς τὰς τριόδους αἰσχρῶς ἐσύροντο, πολλοὶ δὲ, τὰ ὕεια κρέη, καὶ ἄλλας ἀπειρημένας αὐτοῖς ὑπὸ τῦ Νόμυ τροφὰς ἐθίειν παρεβιάζοντο, καὶ ἁπλῶς ὡς δωρυάλωτοι δεινῶς ἐπιέζοντο· καὶ κατετυραννῦντο. Ἀπεσάλησαν ἔν ἐπὶ τύτοις ἐξ Αἰγύπτυ πρέσβεις εἰς Ῥώμην πρὸς Καίσαρα· ἐν οἷς κορυφαῖος ἦν Φίλων, Ἀνὴρ σοφὸς, καὶ τὴν ἑλλάδα φωνὴν πρὸς τὴν Πλατωνικὴν ἰδέαν ἀπεξεσμένος. Ἀλλ' ὅτε ἡ τῦ Βασιλέως Ἀγρίππα, τῦ ἐν Ῥώμῃ ἔτι κατ' ἐκεῖνο διατρίβοντος, ἱκεσία· ὅτε ἡ τῶν Ἀπεσαλμένων πρεσβεία, οὐδὲν ὠφέλησαν. Μόνον δὲ μυκτηρισμόν τε καὶ χλεύην ἐπροξένησαν εἰς τὸ ἀθλιώτατον ἔθνος· καὶ πλέον οὐδέν.

§. 181.

Παραπλήσια κακὰ συνέβησαν κατὰ τὸ αὐτὸ τοῖς Ἰουδαίοις, κατὰ τὴν Παρθίαν, καὶ Μεσοποταμίαν, καὶ Βαβυλωνίαν, καὶ τὴν λοιπὴν Συρίαν· ὅπυ παντα χῦ ὑπὸ τῆς τῶν ἐθνικῶν δυσμενείας, μυριάδες Ἀνδρῶν τε καὶ Γυναικῶν ἔπιπτον σφάγια. Μέτιθι περὶ τύτων, τὸν Ἰουδαῖον αὐτὸν Φίλωνα (12), καὶ τὸν Ἰώσηπον (13), καὶ τὸν Παμφίλυ Εὐσέβιον (14).

12) Ἐν τῷ Λόγῳ ὅς ἐπιγέγραπται Φλάκκος.
13) Ἰουδ. Ἀρχαιολ. Βιβλ. ΙΗ'. Κεφ. ι. αἰ. ιβ'.
14) Ἐκκλ. Ἱστορ. Βιβλ. Β'. Κεφ. ε. καὶ ς'.

Ἔτος Μα'.

§. 182.

Κορνήλιος ὁ Ἑκατοντάρχης, ὀπτασίας Ἀγγέλῳ ἀξιωθεὶς, μεταπέμπεται τὸν Ἀπόστολον Πέτρον ἐξ Ἰόππης εἰς Καισάρειαν. Ἀλλὰ καὶ ὁ Ἀπόστολος κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν Θεασάμενος ἐν ἐκστάσει ἀπ' οὐρανῷ καταβαῖνον τισκεῦος, πλῆρες παντοίων ζώων εἰδῶν καθαρῶντε καὶ ἀκαθάρτων· καὶ ἀκούσας φωνὴν: Θῦσον καὶ φάγε. Καὶ ἅμα ἰδὼν τὸν ἀπὸ τῆ Κορνηλίῳ ἀπεσταλμένους, ἐξῆλθε συνωδευμένος μετά τινων Ἀδελφῶν, καὶ ἐπορεύθη εἰς τὴν Καισάρειαν, ὅπου, τὸν περὶ τὸν Κορνήλιον διδάξας καὶ κατηχήσας, ἐβάπτισεν (15). Αὕτη ἡ ἀρχὴ τῆς τῶν ἐθνικῶν κλήσεως, κατὰ Καισάρειαν τὴν τῆς Γαλιλαίας τῶν ἐθνῶν Μητρόπολιν. Διὰ τοῦτο οἱ ἐκ περιτομῆς πιστοὶ, μαθόντες τὸ ὑπὸ τῆ Πέτρου διαπραχθὲν, καὶ ὑποσκανδαλισθέντες, διεκρίνοντο πρὸς αὐτὸν, εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐπαναστρέψαντα· Ἀκούσαντες ὅμως παρὰ τῆ Ἀποστόλου, διηγηθέντος ἐξ ἀρχῆς ἕως τέλους ἐπὶ λεπτῆ τὰ γενόμενα, ἡσύχασαν, καὶ ἐδόξασαν τὸν Θεὸν, ὅτι καὶ τοῖς ἔθνεσι τὴν μετάνοιαν ἔδωκεν εἰς ζωήν (16).

§. 183.

Οἱ Μαθηταὶ, μετὰ τὸν λιθοβολισμὸν τῆ Στεφάνου, διασπαρέντες εἰς Φοινίκην, καὶ Κύπρον, καὶ Ἀντιόχειαν, ἐκήρυττον εἰπανταχῆ τὸν λόγον· πλὴν μόνοις εἰς τοὺς Ἰουδαίους. Τινὲς ὅμως ἐν Ἀντιοχείᾳ

15) Πράξ. Ι'. 1 - 48.
16) Πράξ. ΙΑ'. 1 - 18.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

χεία, δὲν ἄφησαν νὰ διακοινώσωσιν, καὶ νὰ διαδώσωσι τὸ Εὐαγγελικὸν κήρυγμα, καὶ εἰς τὰς ἐν ταύτῃ τῇ πόλει παροικοῦντας Ἑλληνίδας· ὅπου, πολλοὶ πιστεύσαντες ἐπέστρεψαν ἐπὶ τὸν Κύριον (17).

ΕΤΟΣ ΜΒ'.

§. 184.

Ἀκούσασα ἡ ἐν Ἱεροσολύμοις Ἐκκλησία τὴν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῷ Εὐαγγελικῷ Λόγῳ καρποφορίαν, ἐξαπέστειλαν ἐκεῖ τὸν Βαρνάβαν. Ὅστις ἐξελθὼν εἰς Ταρσὸν πρὸς ἀναζήτησιν τῷ Παύλῳ, καὶ εὑρὼν, μετ' αὐτῷ συνωδεύθη· ὅθεν ἐπιστρέψαντες ἅμα οἱ δύο ἐκήρυξαν τὸν λόγον εἰς τὴν Ἀντιόχειαν (18).

§. 185.

Τινὲς ὑπέλαβον, ὅτι ὁ Βαρνάβας ἦν, ὁ αὐτὸς ἐκεῖνος Βαρσαβᾶς Ἰωσῆς, ὁ προβληθεὶς εἰς τὸν τῆς Ἀποστολῆς κλῆρον μετὰ Ματθίᾳ (19). Κατέσησαν δὲ πιθανὴν τὴν ὑπόληψιν κώδικέστινες, οἱ ὁποῖοι γεγραμμένον ἔφερον τὸν Βαρσαβᾶν, ἀντὶ τῷ Βαρνάβα. Ὅπως ἂν ἔχῃ τὸ περὶ τούτου, ἐκεῖνο ἰσχυρῶς φέρεται μεμαρτυρημένον (20), ὅτι ὁ Βαρνάβας ἦτος εἷς ἦν τῶν Μαθητῶν τῷ Κυρίῳ, Κύπριος τὴν Πατρίδα, λευίτης τὴν φυλὴν, γνώριμος καὶ πρώην τῷ Παύλῳ, ὡς σὺν

 αὐτῷ

17) Πράξ. ΙΑ'. 19-21.
18) Πράξ. ΙΑ'. 22-25.
19) Πράξ. Α'. 23.
20) Κλήμ. Ἀλεξανδρ. Στρωμ. Βιβλ. Β'. Εὐσέβ. Ἐκκλησ. Ἱστορ. Βιβλ. Α'. Κεφ. ΙΒ'. Ἐπιφάν. Αἱρεσ. Κ'. Ἀριθμ. 4.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

αὐτῷ ὑπὸ τὴν διδασκαλίαν τῦ Γαμαλιὴλ μαθητεύσας· ἔτος πολλαχῦ κηρύξας τὸ Εὐαγγέλιον, καὶ μετὰ Παύλε συνοδοιπορῶν, καὶ ἰδίᾳ· πολλάστε Ἐκκλησίας συσήσας, καὶ μάλιστα, φασὶ, τὴν ἐν Μεδιολάνοις, ἣ περ καὶ πρῶτος κατέστη Ἐπίσκοπος· τελευταῖον ἐν Κύπρῳ τῇ πατρίδι αὐτῦ τὸν μαρτυρικὸν ὑποσὰς θάνατον, ἐκεῖ τὸν δρόμον ἐτέλεσε τῆς Ἀποστολῆς· ἔνθα ὕστερον ἐπὶ Ζήνωνος τῦ Βασιλέως τὸ λείψανον αὐτῦ εὑρηται (21).

ΕΤΟΣ ΜΓ'.

§. 186.

Ὁλόκληρον τὸν ἐνιαυτὸν τῦτον, Παῦλος καὶ Βαρνάβας διέτριψαν ἐν Ἀντιοχείᾳ, συνισῶντες τὴν ἐν ταῦθα Ἐκκλησίαν· ὅπε καὶ πρῶτον οἱ τότε πισεύσαντες χρισιανοὶ ὠνομάθησαν (22). Ὅθεν συμφώνει τῇ Βίβλῳ τῶν Πράξεων, καὶ ἡ χειρόγραφος σωζομένη χρονολογία (23). Ἰωάννε τῦ Ἀντιοχείας, λέγοντος ὅτι μετὰ δεκαετίαν ἀπὸ τὴς τῦ Κυρίε Ἀναλήψεως, Εὔοδος ὁ Ἀντιοχείας πρῶτος χρηματίσας ἐπίσκοπος, χρισιανὸν ἑαυτόν τε καὶ τὲς ὑπ' αὐτὸν πισὲς ἐπωνόμασεν.

§. 187.

Ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις προεῖπεν Ἄγαβος (ἕν τῶν ἑβδομήκοντα·) τὸν μέλλοντα μέγαν λιμὸν, ὅστις καὶ

21) Θεόδωρ. Ἀναγνώς. Ἀπὸ τῦ Β'. Βιβλ. Ἀριθμ. 2.
22) Πράξ. ΙΑ'. 26.
23) Ταύτην ἀναφέρει Σελδένος παρὰ Βαλαίῳ. Πράξ. ΙΑ'. 26.

καὶ ἐγένετο τὸν ἐφεξῆς χρόνον. Ὅθεν οἱ κατὰ τὴν Ἀντιόχειαν χρισιανοὶ ἐπροθυμήθησαν καὶ ἐσύλλεξαν ἐλεημοσύνας, καὶ οὕτως ἀπέστειλαν διὰ χειρὸς Βαρνάβα καὶ Σαύλε πρὸς τὲς ἐν Ἱεροσολύμοις Ἀδελφὲς εὔκαιρον τὴν βοήθειαν· (24) τὸν δὲ προειρημένον λιμὸν, τὸν ἐπὶ Κλαυδίε Καίσαρος συμβάντα, καὶ οἱ ἔξω Ἰσορικοὶ (25) ἀπομνημονεύσι· διηγῆνται δὲ, ὅτι τοσῦτος τότε θόρυβος τῦ Λαῦ κατὰ τὴν ἀγορὰν συνέβη, ὥσε ὁ Αὐτοκράτωρ πολλὰ βλάσφημα παρὰ τῦ ὄχλε ἀκύσας κατ' αὐτῦ ἀποτοξευόμενα, ἠναγκάθη νὰ καταφύγῃ εἰς τὸ παλάτιον αὐτῦ, καὶ νὰ φροντίσῃ τὰ πρὸς τὴν ἰδίαν ἀσφάλειαν.

§. 188.

Τότε Ἡρώδης ὁ Ἀγρίππας ἐκμανεὶς κατὰ τῆς Ἐκκλησίας, κατέσφαξεν ἐν Ἱερσαλὴμ Ἰάκωβον τὸν Ἀδελφὸν Ἰωάννε μαχαίρᾳ· Ἰδὼν δὲ, ὅτι τῦτο ἀρεσὸν ἐφάνη τοῖς Ἰσδαίοις, συνέλαβεν ὁμοίως καὶ κατεφυλάκισε καὶ τὸν Πέτρον, τηρῶν αὐτὸν ἐν τῇ φυλακῇ ἕως ἃ παρέλθῃ ἡ ἑορτὴ τῦ πάσχα, διὰ νὰ προσφέρῃ καὶ τῦτον εἰς τὸν λαὸν, ὡς κεχαρισμένον σφάγιον. Ἀλλ' ὁ Ἀπόσολος διὰ Ἀγγέλε παραδόξως τῶν δεσμῶν ἀπελύθη, καὶ διεσώθη (26).

§. 189.

Ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τύτῳ ὁ Εὐσέβιος (27) τάττει τὴν τῦ Πέτρε εἰς Ῥώμην ἀποδημίαν, καὶ τὴν ἐκεῖ τῆς πλάνης

24) Πράξ. ΙΑ'. 27-30.
25) Σβετὸν. εἰς Κλαύδιον Κεφ. ΙΗ'. καὶ Ἰώσηπ. Ἀρχαιολ. Βιβλ. Κ'. Κεφ. β'.
26) Πράξ. ΙΒ'. 1-19.
27) Ἐν τοῖς χρονικοῖς· καὶ Ἐκκλησ. Ἱσορ. Βιβλ. Β'. Κεφ. ΙΔ'.

ἐξ

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

αὐτῷ ὑπὸ τὴν διδασκαλίαν τῦ Γαμαλιὴλ μαθητεύσας· ἔτος πολλαχῦ κηρύξας τὸ Εὐαγγέλιον, καὶ μετὰ Παύλε συνοδοιπορῶν, καὶ ἰδίᾳ· πολλάστε Ἐκκλησίας συσήσας, καὶ μάλισα, φασὶ, τὴν ἐν Μεδιολάνοις, ἧς περ καὶ πρῶτος κατέστη Ἐπίσκοπος· τελευταῖον ἐν Κύπρῳ τῇ πατρίδι αὐτῦ τὸν μαρτυρικὸν ὑποσὰς θάνατον, ἐκεῖ τὸν δρόμον ἐτέλεσε τῆς Ἀποσολῆς· ἔνθα ὕσερον ἐπὶ Ζήνωνος τῦ Βασιλέως τὸ λείψανον αὐτῦ εὕρηται (21).

ΕΤΟΣ ΜΓ'.

§. 186.

Ὁλόκληρον τὸν ἐνιαυτὸν τῦτον, Παῦλος καὶ Βαρνάβας διέτριψαν ἐν Ἀντιοχείᾳ, συνισῶντες τὴν ἐνταῦθα Ἐκκλησίαν· ὅπε καὶ πρῶτον οἱ τότε πισεύσαντες χρισιανοὶ ὠνομάθησαν (22). Ὅθεν συμφωνεῖ τῇ Βίβλῳ τῶν Πράξεων, καὶ ἡ χειρόγραφος σωζομένη χρονολογία (23). Ἰωάννε τῦ Ἀντιοχείας, λέγοντος ὅτι μετὰ δεκαετίαν ἀπὸ τὴς τῦ Κυρίε Ἀναλήψεως, Εὔοδος ὁ Ἀντιοχείας πρῶτος χρηματίσας ἐπίσκοπος, χρισιανὸν ἑαυτόν τε καὶ τὲς ὑπ' αὐτὸν πισὲς ἐπωνόμασεν.

§. 187.

Ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις προεῖπεν Ἄγαβος (ἕνα τῶν ἑβδομήκοντα·) τὸν μέλλοντα μέγαν λιμὸν, ὅστις καὶ

21) Θεόδωρ. Ἀναγνώς. Ἀπὸ τῦ Β'. Βιβλ. Ἀριθμ. 2.
22) Πράξ. ΙΑ'. 26.
23) Ταύτην ἀναφέρει Σελδένος παρὰ Βαλαίῳ. Πράξ. ΙΑ'. 26.

καὶ ἐγένετο τὸν ἐφεξῆς χρόνον. Ὅθεν οἱ κατὰ τὴν Ἀντιόχειαν χρισιανοὶ ἐπροθυμήθησαν καὶ ἐσύλλεξαν ἐλεημοσύνας, καὶ οὕτως ἀπέστειλαν διὰ χειρὸς Βαρνάβα καὶ Σαύλε πρὸς τοὺς ἐν Ἱεροσολύμοις Ἀδελφοὺς εὔκαιρον τὴν βοήθειαν· (24) τὸν δὲ προειρημένον λιμὸν, τὸν ἐπὶ Κλαυδίε Καίσαρος συμβάντα, καὶ οἱ ἔξω Ἱστορικοὶ (25) ἀπομνημονεύσι· διηγοῦνται δὲ, ὅτι τοσοῦτος τότε θόρυβος τῷ Λαῷ κατὰ τὴν ἀγορὰν συνέβη, ὥστε ὁ Αὐτοκράτωρ πολλὰ βλάσφημα παρὰ τοῦ ὄχλε ἀκούσας κατ' αὐτοῦ ἀποτοξευόμενα, ἠναγκάσθη νὰ καταφύγῃ εἰς τὸ παλάτιον αὐτοῦ, καὶ νὰ φροντίσῃ τὰ πρὸς τὴν ἰδίαν ἀσφάλειαν.

§. 188.

Τότε Ἡρώδης ὁ Ἀγρίππας ἐκμανεὶς κατὰ τῆς Ἐκκλησίας, κατέσφαξεν ἐν Ἱερουσαλὴμ Ἰάκωβον τὸν Ἀδελφὸν Ἰωάννε μαχαίρᾳ· Ἰδὼν δὲ, ὅτι τοῦτο ἀρεσὸν ἐφάνη τοῖς Ἰουδαίοις, συνέλαβεν ὁμοίως καὶ κατεφυλάκισε καὶ τὸν Πέτρον, τηρῶν αὐτὸν ἐν τῇ Φυλακῇ ἕως ἧς παρέλθῃ ἡ ἑορτὴ τοῦ πάσχα, διὰ νὰ προσφέρῃ καὶ τοῦτον εἰς τὸν λαὸν, ὡς κεχαρισμένον σφάγιον. Ἀλλ' ὁ Ἀπόστολος δι' Ἀγγέλε παραδόξως τῶν δεσμῶν ἀπελύθη, καὶ διεσώθη (26).

§. 189.

Ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τούτῳ ὁ Εὐσέβιος (27) τάττει τὴν τοῦ Πέτρε εἰς Ῥώμην ἀποδημίαν, καὶ τὴν ἐκεῖ τῆς πλάνης

---

24) Πράξ. ΙΑ'. 27-30.
25) Σβετὸν. εἰς Κλαύδιον Κεφ. ΙΗ'. καὶ Ἰώσηπ. Ἀρχαιολ. Βιβλ. Κ'. Κεφ. β'.
26) Πράξ. ΙΒ'. 1-19.
27) Ἐν τοῖς χρονικοῖς· καὶ Ἐκκλησ. Ἱστορ. Βιβλ. Β'. Κεφ. ΙΔ'.

ἐξ

νης καθαίρεσιν, ἣν ὁ Σαμαρεὺς Σίμων ὁ Μάγος διέσπειρε, κηρύττων ἑαυτὸν Θεὸν, καὶ Θεᾶ δύναμιν εἶναι τὴν μεγάλην, καὶ πολλὰ ἕτερα τοιαῦτα καταβλασφημῶν (28). Πολλοὶ τῶν Πατέρων, μετὰ Ἰσσῖνον τὸν φιλόσοφον καὶ μάρτυρα, ἔγραψαν, ὅτι ὁ ἀπατεὼν ἦτος, ἐν Ῥώμῃ, ὡς Θεὸς ἐτιμήθη· ἐπιλωθείσης αὐτῷ καὶ εἰκόνος, ψήφῳ συγκλητικῇ, ἐπιγραφὴν φερούσης: Simoni Deo Sancto. Ἀλλ' οἱ ὕστερον ὑποπτεύοντες μήπως ὁ Θεῖος Ἰσσῖνος ἐξηπατήθη, ἐκεῖνο ἀναγνόντες ἀντὶ τῆς ἐπιγραφῆς ταύτης: Semoni Sanco Deo. Ἦν δέτις εἰκὼν τῷ ὄντι ἐν Ῥώμῃ πρὸς Σέμονά τινα Σάγκον ψευδόθεον ἀνέκαθεν ἀφιερωμένη· ἥτις καὶ,

---

ἐξ ἧς καὶ Νικηφόρος ὁ Κάλλιστος Βιβλ. Β'. Κεφ. ΙΔ'. Ἀπολλώνιος ὅμως Συγγραφεὺς Ἀρχαῖος φησὶ, πρὸ τῆς ἔτους τῆ ΙΒ'. μετὰ τὴν Ἀνάληψιν τᾶ Σωτῆρος, τὰς Ἀποστόλες ἀπ' ἀλλήλων μὴ χωρισθῆναι· (παρ' Εὐσεβ. Βιβλ. Ε'. Κεφ. ΙΗ'.) Ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸ Ἀλεξανδρ. χρονικ. ἐν ἔτει ς'. Κλαυδίᾳ ἡ ἐν Ἱεροσολύμοις συνεκροτήθη Σύνοδος, ὕστε πρὸ τῆ ζ'. ἔτες, ἡ εἰς Ῥώμην τῆ Πέτρᾳ ἐπιδημία δὲν ἔχει τόπον· τετέσι, πρὶν τῆ μθ'. ἔτες ἀπὸ χρισᾶ, ὁ Πέτρος εἰς Ῥώμην οὐκ ἐπεδήμησεν. Ἀλλ' ἐπιεικῶς οἱ χρονολογοῦντες, τὸν καιρὸν τῆς τᾶ Πέτρᾳ ταύτης ἐπιδημίας εἰς Ῥώμην δυσχερῶς συμβιβάζουσιν. Ἀλλ' ὅπως ἂν ἔχῃ τὰ τῆς χρονολογίας, ἐκεῖνο βέβαιον εἶναι, ὅτι σφάλλει ὁ ἡμέτερος Ἀθηνῶν Μελέτιος (ἐν τῇ Ἐκκλησ. Ἱστορ. Βιβλ. Β'. Κεφ. Γ'.) „Ἰσορῶν, ὅτι ἐπὶ Κλαυδίᾳ τότε, παραγενόμενος εἰς „Ῥώμην ὁ Πέτρος, τὸν δίκην Ἰκάρᾳ βεληθέντα ἵπταθαι, προσευξάμενος, ἀφ' ὕψους πολλᾶ κατέρραξε κτ. τᾶτο πάντως ἂν ἔγινεν, ἔγινεν ὕστερον ἐπὶ Νέρωνος· καὶ τᾶ μὲν λεγομένᾳ ὁ Μελέτιος μάρτυρα παρίστησι τὸν Εὐσέβιον. (Ἐκκλ. Ἱστορ. Βιβλ. Β'. Κεφ. ΙΔ'.) ὁ δὲ Εὐσέβιος οὐδὲν ἐκεῖ καθίστορεῖ περὶ τῆς Σίμωνος καταβράξεως· οὐδ' ὁ Εἰρηναῖος, οὐδ' ὁ Ἰσσῖνος, τᾶ τοιούτᾳ δράματος μνημονεύσει.

28) Εἰρηναῖος Βιβλ. Α'. Κεφαλ. Κ'. Ἰσσῖν. Ἀπολογ. Α'. πρὸς Ἀντωνῖναν. Ἱερών. εἰς Ματθ. ΚΔ'. Ἐπιφάν. Αἱρέσ. ΚΑ'. Αὐγυσ. περὶ Αἱρέσ. Βιβλ. Α'.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ἐ πρὸ πολ.ε, (κατὰ τὴν παρελθοῦσαν ἡλικὸν Ἑκατονταετηρίδα·) ἐν τῇ κατὰ Ῥώμην Νήσῳ τε ποταμῷ θύμβριδος, τὴν τοιαύτην Ἐπιγραφὴν φέρουσα εὕρηται.

ΕΤΟΣ ΜΔ'.

§. 190.

Τῷ ὑπὸ Ἀγάβε προρρηθέντος λιμῷ ἤδη ἀκμάζοντος, ὁ Παῦλος τὸ δεύτερον τῶτο μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν αὐτῷ, σὺν τῷ Βαρνάβᾳ εὑρέθησαν εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ πληρώσαντος ἐνταῦθα τὴν διακονίαν, δι' ἣν ἀπεσάλησαν, διὰ τῆς χορηγίας τῶν διανεμηθέντων βοηθημάτων, ὑπέστρεψαν ὁμῶ πάλιν εἰς Ἀντιόχειαν, συμπαραλαβόντες μεθ' ἑαυτῶν καὶ Ἰωάννην τὸν ἐπικληθέντα Μάρκον (29). Οὐχ' ἕτος δὲ Μάρκος ἦν ὁ Εὐαγγελιςὴς, ἀλλ' ἕτερός τις, ἀνεψιός τε ὢν καὶ Μαθητὴς τῷ Βαρνάβα, υἱὸς Μαρίας τινὸς χρισιανῆς γυναικὸς, ης ἦν καὶ ἡ ἐν Ἱερουσαλὴμ οἰκία, ἐν ᾗ συχνάκις οἱ Ἀπόστολοι συνηθροίζοντο. Ἔνθα καὶ ὁ Πέτρος εὗρε τὲς μαθητὰς συνηγμένες τε καὶ προσευχομένες ὑπὲρ αὐτῷ (30), ὅταν, ὡς ἀνωτέρω εἴρηται, τὰ δεσμὰ ἐξέφυγε τῷ Ἡρώδε, δι' Ἀγγέλε ἀπολυθεὶς. Ἡ δὲ οἰκία αὕτη κατάτινας (31), μετοικοδομήθη ὕστερον εἰς τὸν Περίφημον Ναὸν τῆς Ἁγίας Σιών.

§. 191.

---

29) Πράξ. ΙΒ'. 25.

30) Πράξ. ΙΒ'. 12. κξ.

31) Ὅρα Καλμέτην εἰς τὸ Λεξικὸν τῆς Τραφῆς, ἐν Λέξει VI. Ἰωάν. Μάρκ.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

§. 191.

Ὁ Βαρώνιος (32) ἐν τούτῳ (φησὶ) τῷ ἔτει συνελθόντες ἐν Ἱεροσολύμοις οἱ τῆς χριστῆς Ἀπόστολοι, κατὰ συνεισφορὰν οἷον τινὰ, συνέταξαν τὸ παρὰ Λατίνοις λεγόμενον, τῶν Ἀποστόλων Σύμβολον, ἐν μέρει ἑνὶ τῶν δώδεκα Ἄρθρων προθέμενος ἕκαστος. Ἀλλ' ὁ Λεκᾶς ἐν ταῖς Πράξεσιν οὐδὲν τοιοῦτον ἀναφέρει· καί τοι τοῦτο ἐν Ἱστορίᾳ, εἴπερ ἄλλοτι, ἀναφέρεσθαι ἄξιον ἦν· οὐδὲ τῶν παλαιοτάτων ἄλλος οὐδείς· τῇ γὰρ Συμβόλῳ τούτῳ οὐδεμία ἑδαμοῦ πρὸ τοῦ Δ'. Αἰῶνος ἀπομνημόνευσις γίνεται· ὅθεν ὁ Ἐφέσου Μάρκος ἐν τῷ Φλωρεντινῷ Συλλόγῳ σοφῶς ἀπεκρίνατο: ἡμεῖς Σύμβολον Ἀποστολικὸν τοιοῦτον οὐκ ἴσμεν· ἐκ συνεισφορᾶς δηλαδὴ κατ' Ἄνδρα συγκεκροτημένον. Ἴσως παρηνέχθησαν οἱ Δυτικοὶ εἰς τὴν τοιαύτην γνώμην ἀπὸ τοῦ Συμβόλου, ὅπερ τὸ γνώρισμα, καὶ τὸ οἷον Σύνθημα τῆς χριστιανικῆς θρησκεύματος παραδηλοῖ, εἰς τὴν λεγομένην Symbolam παρακρουσθέντες, ἥτις τὴν Συνεισφορὰν, ἐκ τῆς παρ' αὐτοῖς Διαλέκτου αἰνίττεται.

§. 192.

Σημειωτέον, ὅτι ἂν κατὰ τὴν Βαρωνίου γνώμην οἱ Ἀπόστολοι τὸν ἑαυτῶν τοῦτον ἐν Ἱεροσολύμοις διῆγον, ἀσύστατον μὲν ῥητέον τὴν ἐν τῷ ἀνωτέρῳ ἔτει μγ'., κατὰ τὸν Εὐσέβιον, εἰς τὴν Ῥώμην τοῦ Πέτρου ἐπιδημίαν· δύσκολον δὲ καὶ τὴν ἐν τῷ αὐτῷ τούτῳ ἔτει μδ'. τοῦ ἐν Ῥώμῃ ἰδίου θρόνου Θεμελίωσιν, ὡς ἕτεροι τῶν Δυτικῶν

32) Ἐν τοῖς χρονικοῖς ἔτει μδ'. Ἀριθμ. 15 καὶ 16.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

κῶν (33) διατείνονται. Ἐκτὸς εἰμὴ, εἰς ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν ἐνιαυτὸν ὑπολάβῃ τις, ὅτι ὁ Πέτρος ἐν Ἱεροσολύμοις συνεκρότει τὸ Σύμβολον· καὶ ἅμα εὐπλοίας τυχὼν, καὶ διαπλεύσας ἕως Ἰταλίας ταχὺ τὸ μεσόγειον πέλαγος, καὶ καταλαβὼν ἐν ὀλίγῳ τὴν Ῥώμην, εὐθὺς καὶ ἀνεκάλυπτε, καὶ καθῄρει τὴν ἀπάτην τῆς Μάγου Σίμωνος· καὶ κηρύξας δὲ καὶ τὸν Εὐαγγελικὸν λόγον ἐσυλαγώγησε πολλοὺς εἰς τὴν εἰς χριστὸν πίστιν· ὥστε συναθείσης ἔτως ἐν χρόνῳ βραχυτάτῳ τῆς ἐκεῖ Ἐκκλησίας, τὴν καθέδραν τὴν ἑαυτῆς ἐστήριξεν. Ἀλλ' ὅτι ἂν καὶ ἔχοιτις νὰ ἀπαντήσῃ πρὸς ταῦτα, ἐκεῖνο σημειωθήτω, ὅτι κατὰ μὲν τὸν Εὐσέβιον (34), ἐν τέτῳ τῷ μδ'. ἔτει ἀναγράφεται πρῶτος τῆς Ἀντιοχέων Ἐκκλησίας μετὰ Πέτρον Ἐπίσκοπος ὁ Εὐόδιος. Κατὰ δὲ τὸν Σύγκελλον (35) πρὸ ἐνιαυτῶν τεσσάρων, ἤτοι ἐν ἔτει μ'. ὁ τῆς Εὐοδίε προβιβασμὸς χρονολογεῖται.

§. 193.

Ἡρώδης ὁ Ἀγρίππας μετὰ τὴν μάτην ὑπ' αὐτῆς γενομένην κάθειρξιν τῆ Ἀποστόλε Πέτρε, κατελθὼν ἀπὸ τῆς Ἰσδαίας εἰς τὴν Καισάρειαν, ἐν ᾧ ἀργυρένδυτος δημηγορεῖ χρηματίζων πρὸς τὸς Τυρίων τε καὶ Σιδονίων Πρέσβεις ἀπὸ τῆ Βήματος, καὶ ὑπὸ τῶν περιοιχόντων αὐτὸν κολάκων προσαγορεύεται Θεός: Θεῆ φωνὴ, καὶ ὄχ ἀνθρώπε. Παταύσεται παρευθὺς ὑπὸ Ἀγγέλε Κυρίε, καὶ γενόμενος σκωληκόβρω-

33) Φλεβρῖνος ἐν τῇ Ἐκκλ. Ἱστορ. Τόμ. Α'. Βιβλ. Α'. Ἀριθμ. 24.
34) Ἐν τῷ χρονικῷ.
35) Ἐν τῇ χρονογραφίᾳ.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

βρωτος ἐλεεινῶς τὸ ζῆν μετ' ὀ πολὺ καταξρέφει (36). Ὁ Ἰώσηπος ἱστορεῖ (37) ὅτι κατ' αὐτὴν ἐκείνην τὴν ὥραν εἶδεν ὁ Ἀγγελόκρυπτος αὐτὸς Βασιλεὺς ὑπὲρ αὐτῆ ἱπτάμενον τὸν ὄρνιν Βύαν, τὸν ὁποῖον καὶ ἄλλοτε πρότερον εἶχεν ἰδεῖ, ὅταν δέσμιος ὑπὸ Τιβερίε ἐν Ῥώμη κατείχετο. Ἦν δὲ ἄρα προειρημένον αὐτῷ, ὅτι ἐὰν καὶ δεύτερον τὴν ὄψιν ἴδῃ τῆ Βύα, τότε ἐδὲν ἀγαθὸν ἀλλὰ τὸ πέρας τῆ βίε αὐτὸν ἀπεκδέχεται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΕ'.

§. 194.

Βαρνάβας καὶ Παῦλος ἀφορισθέντες ὑπὸ τῆ πνεύματος ἐκπέμπονται εἰς Σελεύκειαν, κἀκεῖθεν πλέουσιν εἰς Κύπρον· ὅπε, ἐν Σαλαμῖνι τὸν λόγον κηρύττοντες, ἔπειτα ἐν Πάφῳ, προσκαλῆνται ἐκεῖ ὑπὸ Παύλε Σεργίε τῆ Ἀνθυπάτε. Ἐν ᾧ δὲ τῆτον οἱ Ἀπόστολοι κατηχῆσι, ψευδοπροφήτης τις Ἰουδαῖος, παρὰ τῷ Ἀνθυπάτῳ διατρίβων, Βάρ-Ἰησῆς καλούμενος, Ἐλύμας δὲ ἑπιλεγόμενος (τῆτο δὲ τὸν Μάγον σημαίνει Ἀραβισὶ·) ἀνθίσατο εἰς τὴν τῶν Ἀποστόλων Διδασκαλίαν, ζητῶν διαξρέψαι τὸν Διδασκόμενον. Διὰ τῆτο, καὶ ὑὸς διαβόλε, καὶ ἐχθρὸς ἁπάσης δικαιοσύνης ὑπὸ τῆ Παύλε ὀνομασθεὶς καταδικάζεται ὀλοτελῆ τύφλωσιν. Ἐν ᾧ δὲ ὁ Ἐλύμας ὑσερεῖται τὸ φῶς, ὁ Ἀνθύπατος ἀνοίγει τὰς ὀφθαλμὰς τῆς νοερᾶς εἰς

36) Πράξ. ΙΒ'. 19 - 23.
37) Ἀρχαιολ. Βιβλ. ΙΘ'. Κεφ. Ζ'.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

εἰς τὴν ἔλαμψιν τῆς πίστεως (1). Ὁ ὠριγένης (2), καὶ ὁ θεῖος χρυσόστομος (3), καὶ ἄλλοι, παρέδωκαν, ὅτι καὶ ὁ Ἐλύμας αὐτὸς ἐπιστρέψας μετὰ τοῦτο, ἀπέλαβε σὺν τῷ φωτὶ τῷ πνευματικῷ καὶ τὸ σωματικόν. Ἐσημειώθη δὲ, ὅτι τὸ ἀπὸ τότε ἐφεξῆς ὁ ἕως τότε Σαῦλος, ὑπὸ τε Ἱερᾶ Λεκᾶ ὀνομάζεται ἀείποτε Παῦλος. Ὅθεν τινὲς (4) κρίνουσιν, ὅτι ὁ Ἀνθύπατος εἰς δεῖγμα εὐγνωμοσύνης ἐχάρισε τῷ Ἀποστόλῳ τὸ ἴδιον αὐτῆ ὄνομα.

§. 195.

Ἀπὸ τῆς Πάφε οἱ περὶ τὸν Παῦλον ἀνάγονται εἰς Πέργην τῆς παμφυλίας· ἔνθα ἀπ' αὐτῶν Ἰωάννης ὁ Μάρκε ἀποχωρεῖ (5). Ἀπὸ δὲ Πέργης παραγίνονται εἰς Ἀντιόχειαν τῆς Πισιδίας· καὶ ἐκεῖ εὐαγγελίζονται τὴν Σωτήριον οἰκονομίαν πρῶτον τοῖς Ἰουδαίοις, ἔπειτα καὶ τοῖς ἐξ ἐθνῶν. Διὰ δὲ τοῦτο ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων νεμεσηθέντες ἐξορίζονται· ὅθεν τὸν κονιορτὸν ἐκτιναξάμενοι ἐκ τῶν ποδῶν αὐτῶν, μεταβαίνουσιν ἐκεῖθεν εἰς τὸ Ἰκόνιον (6). Καὶ ταῦθα μὲν πολὺ πλῆθος καὶ ἐξ Ἰουδαίων, καὶ ἐξ Ἑλλήνων ἔλκουσιν εἰς τὴν πίστιν. Ἀλλὰ σχίσματος περὶ αὐτῶν ἐν τῷ πλήθει τῆς πόλεως γενομένης, καὶ ὑπὸ τῶν ἀπειθούντων ὑβριζόντες καὶ λιθοβοληθέντες καταφεύγουσιν οἱ Ἀπόστολοι εἰς τὰς πό-

---

1) Πράξ. ΙΓ'. 1 - 12.
2) Εἰς τὴν ἔξοδον, κατὰ τὴν Οὐστίε ἔκδοσιν Σελ. 22. 23.
3) Εἰς τὰς Πράξεις Ὁμιλ. ΚΗ'.
4) Ἱερώνυμ. ἐν τῷ περὶ τῶν Ἐκκλησ. Συγγραφ. ὀνόματι Παῦλος.
5) Πράξ. ΙΓ'. 13.
6) Πράξ. ΙΓ'. 14 - 51.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

πόλεις τῆς Λυκαονίας Λύστραν, καὶ Δέρβην, καὶ τὴν περίχωρον (7). Ἐν δὲ Λύστρῳ, ὁ Παῦλος διδάσκων, θεραπεύει τὸν ἐκ κοιλίας χωλόν. Διὸ οἱ ὄχλοι, νομίζοντες αὐτὸς Θεὸς Σωτηρίσι εἶναι καὶ ἀλεξικάκους, εἰς Εὐεργεσίαν τῶν ἀνθρώπων ἀπ' ἐραγῆ καταβάντας· καὶ προθυμέμενοι νὰ προσφέρωσι πρὸς αὐτὸς καὶ Θυσίας, βλέπεσι τὸς Θεραπόντας τῆ Θεῆ, φρίττοντας ἐπὶ τῷ τολμήματι τῆς ἀποθεώσεως· καὶ διδάσκοντας παῤ αὐτῶν, ὅτι ἄνθρωποι καὶ αὐτοὶ ὁμοιοπαθεῖς εἰσί· καὶ πρὸς ἐπίγνωσιν τῆ ἑνὸς καὶ μόνε ἀληθινῆ Θεῆ χειραγωγῆντας (8).

Ἔ Τ Ο Σ Μϛ'. Μζ'.

§. 196.

Ἀπὸ τῆς ἐν Πισιδίᾳ Ἀντιοχείας, καὶ Ἰκονίε Ἰουδαῖοι ἐλθόντες, παροξύνεσι κατὰ τῶν Ἀποσόλων τὸς ἐν Λύστροις, οἵτινες λιθάσαντες τὸν Παῦλον, ἔσυρον ἔξω τῆς πόλεως νομίσαντες αὐτὸν τεθνάναι (9). Ἀλλὰ Ῥώννυται θείᾳ δυνάμει ὁ εἰς θάνατον λιθασθεὶς, καὶ τῇ ἐπαύριον ἐξέρχεται σὺν τῷ Βαρνάβᾳ εἰς Δέρβην. Καὶ τοίνυν κηρύξαντες καὶ τοῖς ἐν Δέρβῃ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς Σωτηρίας, καὶ ἱκανὸς μαθητεύσαντες, ὑποσρέφεσι πάλιν εἰς ἃς καὶ πρότερον περιῆλθον πόλεις· ἐν αἷς, ἐπισηρίζεσι μὲν τὸς πεπισευκότας, χειροτονῆσι δὲ ἐν αὐτοῖς πρεσβυτέρες, συνισῶσι δὲ

7) Πράξ. ΙΔ'. 1-6.
8) Πράξ. ΙΔ'. 7-18.
9) Πράξ. ΙΔ'. 19.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

δὲ προσευχαῖς καὶ νηστείαις τὰς φυτευθείσας ὑπ' αὐτῶν ἐκκλησίας. Καὶ διελθόντες τὴν Πισιδίαν πόλιν καὶ Παμφυλίαν, κατέβησαν εἰς Ἀττάλειαν, κἀκεῖθεν τελευταῖον ἀπέπλευσαν εἰς Ἀντιόχειαν τῆς Συρίας, ὅθεν ἐξ ἀρχῆς ἀποσταλέντες ἦσαν ὑπὸ τῆ πνεύματος (10). Ὅστις συλλογισθῇ τὰ ὑπὸ Παύλε καὶ Βαρνάβα κατὰ ταύτην τὴν Ἀποστολὴν διαπεπραγμένα, δὲν ἔχει δυσκολίαν νὰ παρεκτείνῃ εἰς τὰ δύο σημειωθέντα ἔτη μς'. καὶ μζ'. τὴν τοιαύτην περιήγησιν.

ΕΤΟΣ ΜΗ'.

§. 197.

Ἐπανελθόντες εἰς τὴν Ἀντιόχειαν τῆς Συρίας Βαρνάβας καὶ Παῦλος, ἀναγγέλλουσι τῇ ἐκεῖ Ἐκκλησίᾳ τῶν Εὐαγγελικῶν αὐτῶν καμάτων τε καὶ πόνων τὰς καρπὰς, καὶ τὴν τῶν ἐθνικῶν εἰς τὴν χριστῆ πίστιν προσέλευσιν (11). Ἐν ᾧ δὲ ἦσαν χρόνον ἱκανὸν ἐκεῖ διατρίβοντες, ἰδὲ στάσις ἐκ ὀλίγη, καὶ ταραχὴ μεταξὺ τῶν πιστῶν διεγείρεται. Τῆς δὲ στάσεως παραίτιοι ἐγένοντο ζηλωταί τινες ἀδιάκριτοι' (12) οἵτινες ἀρτίως ἐκ τῆς Ἰουδαίας κατελθόντες διϊσχυρίζοντο τὴν Μωσαϊκὴν Περιτομὴν ἀναγκαίαν τε καὶ ὅλως ἀπαραίτητον τοῖς πιστεύσιν εἶναι εἰς σωτηρίαν. Ὅθεν ὁ Παῦλος καὶ ὁ Βαρνάβας, παραλαβόντες εἰς τὴν Συ-

10) Αὐτ. 20-26.
11) Πράξ. ΙΔ'. 27. 28.
12) Πρὸς Γαλάτας Β'. 4.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

νοδίαν αὐτῶν καὶ τὸν Τίτον (13), ἐσπέδασαν εἰς Ἱεροσόλυμα ἀνελθεῖν, διὰ νὰ προβάλωσι πρὸς τὸς ἐκεῖ Ἀποστόλους καὶ Πρεσβυτέρους, τὸ περὶ τῆς περιτομῆς τῶν ἐξ ἐθνῶν πιστευόντων κινηθὲν τοῦτο ζήτημα (14).

§. 198.

Κατ' αὐτὸ τοῦτο τὸ ἔτος καὶ ἡ ἐν Ἱεροσολύμοις ταραχὴ συνέβη κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ πάσχα, καὶ ὁ ποῖος πλήθος ἀνθρώπων ἐπισυμβὰς ὄλεθρος· ὅτε, Κουμανοῦ τῆς Ἰουδαίας ὅλης ἡγεμονεύοντος, τὸ Ῥωμαίων στρατιωτικὸν εἰς τὴν Ἀντωνίαν καλουμένην Ἀκρόπολιν εἰσαγαγόντος, ὁ λαὸς καταφοβηθέντες, καὶ ἅμα πληθεὶ ἀπὸ τοῦ Ναοῦ ἐκδραμόντες, οὕτως ἐστενοχωρήθησαν κατὰ τὰς Πύλας, ὥστε συμπατηθέντες ὑπ' ἀλλήλων ὑπὲρ τὰς τρεῖς μυριάδας διεφθάρησαν (15).

ΚΡΑΤΙΚΟΝ ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΑΡΧΕΙΟΝ ΒΕΡΡΟΙΑΣ

ΤΟΜΟΣ Μ Θ'.

§. 199.

Τὸ τρίτον ἤδη ὁ Παῦλος ἐπανέρχεται εἰς Ἱερουσαλήμ· μετὰ ἔτη δηλαδὴ δεκατέσσαρα (16), ἀπὸ τῆς κατὰ τὸ λς'. ταχθείσης ἐπιστροφῆς αὐτοῦ. Ἐκεῖ δὲ συνήχθησαν τότε οἱ Ἀπόστολοι καὶ οἱ Πρεσβύτεροι, καὶ τὴν

13) Αὐτ. ι.
14) Πράξ. ΙΕ'. 1-3.
15) Εὐσέβ. Ἐπιλ. Ἱεορ. Βιβλ. Β'. Κεφ. ΙΘ'. Καὶ ἐν τοῖς χρονικοῖς. Ἄλλ. Ἰώσηπος, ἐν τῷ Β'. τῆς Ἀλώσεως, λέγει ὑπὲρ τὴν μυριάδα μόνον. Ἐν δὲ τῷ Κ'. τῆς Ἀρχαιολογίας, Μυριάδας δύο.
16) Γαλάτ. Β'. 1.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

τὴν πρώτην Ἐκκλησιαστικὴν συνεκρότησαν Σύνοδον (17). Ἐν τῇ Συνόδῳ ταύτῃ προλογίσας ὁ Πέτρος, καὶ εἰπών· ὅτι τὰ ἔθνη, τὰ διὰ στόματος αὐτοῦ ἀκούσαντα τὸν λόγον, καὶ πιστεύσαντα, ἐφάνησαν δεκτὰ τῷ Θεῷ· „ἐντεῦθεν ἐγνωμάτευσε: μὴ δεῖν ἐπιθεῖναι ἐπὶ τὸν „τράχηλον τῶν Μαθητῶν· τὸν τῆς περιτομῆς ζυγόν. „Μετὰ τὸν Πέτρον, Βαρνάβας καὶ Παῦλος διεξηγή„σαντο, ὅσα ἐποίησεν ὁ Θεὸς, σημεῖα καὶ τέρατα ἐν „τοῖς ἔθνεσι δι' αὐτῶν." Μετὰ τοῦτο Ἰάκωβος, ὁ τῶν Ἱεροσολύμων τὸν θρόνον πεπιστευμένος, παρασήσας ἐκ τῶν Προφητικῶν λογίων, ὅτι ὁ Θεὸς „ἐπε-

17) Δὲν ἀρέσκει εἰς τὸν Γερμανὸν Μοχέμιον· ἴδε τὴν Εἰσαγωγ. εἰς τὴν Ἐκκλ. Ἱστορ. Αἰῶνι Α'. Μέρ. Β'. Κεφ. Β'. § XIV. Καὶ ἐν τῇ Σημειώσει (α). Τὸ ὄνομα τῆς Συνόδου ἀποδιδόμενον εἰς τὴν ἐν Ἱεροσολύμοις ταύτην Συνέλευσιν· ἡ Συνέλευσις ἐκείνη (λέγει) ἦτον μιᾶς μόνης Ἐκκλησίας Συνάθροισις. Ἀλλ' ἡ Σύνοδος ὑποθέτει (φησὶ) τὸ ἄθροισμα τῶν διαπρεσβευομένων ὡς ἐκ πολλῶν Ἐκκλησιῶν, πρὸς ἀλλήλας κοινωνουσῶν. Εἰς ταῦτα ἔχει ἀντιλεγόμενα, ὅτι ὅσαι πιστῶν οἰκίαι, καὶ ὅσα Συστήματα τῶν εἴτε ἐκ Περιτομῆς, εἴτε ἐξ ἐθνῶν, κατά τε τὴν Ἱερουσαλὴμ, καὶ τὴν Ἀντιόχειαν, καὶ τὰς ἄλλας τὰς ἐν Ἰουδαίᾳ, καὶ Συρίᾳ, καὶ ἄλλαχοῦ πόλεις, παρεδεξομένων τότε τὸν τῆς Εὐαγγελίου λόγον, θεωροῦνται ὡς τόσαι, καί τοι μικραὶ καὶ νεοσύλλεκτοι Ἐκκλησίαι. Ποιμένες δὲ τούτων, καὶ διαπρεσβευταὶ ὡς ἐξ αὐτῶν ἦσαν οἱ Ἀπόστολοι, καὶ Μαθηταὶ, καὶ τῶν Λόγων κήρυκες, οἱ τοιούτους συσήσαντες καὶ διὰ τῆς Διδασκαλίας, καὶ διὰ τῆς τῶν σημείων δυνάμεως. Καὶ ἡ ὑπόθεσις δὲ, δι' ἣν συνεκροτήθη τοιούτων ἡ ἄθροισις, ἦν οὐσιωδῶς ἀφορῶσα ἐν ἡνένει καὶ καθόλα πάντα τὸν χριστιανισμόν. Καὶ ἡ σκέψις δὲ, καὶ ἡ γνωμοδοσία, καὶ ἡ κοινὴ βουλὴ, καὶ ὁ τρόπος τῆς ἐκφράσεως τοῦ ψηφίσματος τοῦ ἐκδοθέντος, πάντα παρισῶσι κυρίαντε καὶ ἀληθῆ Σύνοδον. Πλὴν τοῦτο εἶναι τελευταῖον ἕνα ζήτημα ὀνομαστικόν· καὶ ἴσως τὸ ἐμίνησεν ὁ κινήσας, διὰ νὰ φανῇ ὅτι προβάλλει τι δῆθεν νεώτερον.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

„σκέψατο καὶ τῶν ἐθνῶν· ἐγὼ (εἶπε) κρίνω, μὴ παρε-
„νοχλεῖν τοῖς ἀπὸ τῶν ἐθνῶν ἐπιστρέφουσι καὶ Ἱκα-
„νὸν εἶναι ἐνόμισε, τὸ ἀπέχεσθαι ἀπὸ τῶν ἀλισγημά-
„των τῶν εἰδώλων, καὶ τῆς πορνείας, καὶ τῆ πνικτῆ
„καὶ τῆ αἵματος." Ταῦτα ἐπεκύρωσαν ἅπαντες οἱ
Ἀπόστολοι, καὶ οἱ Πρεσβύτεροι, καὶ οἱ Ἀδελφοί· ὅθεν
ἀπεφάσισαν ὁμοφρόνως, καὶ ἔπεμψαν σὺν τῷ Παύ-
λῳ καὶ τῷ Βαρνάβᾳ, Ἰούδαν τε τὸν ἐπικαλούμενον Βαρ-
σαβᾶν, καὶ Σίλαν, γράψαντες κοινῶς δι' αὐτῶν τοῖς
κατὰ τὴν Ἀντιόχειαν, καὶ Συρίαν, καὶ Κιλικίαν
Ἀδελφοῖς τοῖς ἐξ Ἐθνῶν, τὴν Συνοδικὴν ταύτην ψῆ-
φον. „Ἔδοξε τῷ Ἁγίῳ πνεύματι καὶ ἡμῖν, μηδὲν
„πλέον ἐπιτίθεσθαι ὑμῖν βάρος, πλὴν τῶν ἐπάναγκες
„τούτων· ἀπέχεσθαι εἰδωλοθύτων, καὶ αἵματος, καὶ
„πνικτῆ, καὶ πορνείας. (18).

§. 200.

Ὁ Παῦλος καὶ ὁ Βαρνάβας, μετά τινα διατρι-
βὴν ἐν Ἀντιοχείᾳ, ἐδιώρισαν νὰ περιέλθωσιν εἰς
ἐπίσκεψιν τῶν προκατηχηθέντων αὐτοῖς ἐθνῶν,
ἐπειδὴ δὲ συνέβη τις παροξυσμὸς περὶ τῆ προαπο-
σάντος ἀπ' αὐτῶν κατὰ τὴν παμφυλίαν, Ἰωάν-
νης τῆ Μάρκῳ, ὃν ὁ μὲν Βαρνάβας ἤθελε πάλιν
αὐτὸν συνοδοιπόρον, ὁ δὲ Παῦλος ὄ· διὰ τοῦτο ἐχω-
ρίσθησαν ἀπ' ἀλλήλων, καὶ ὁ μὲν, μετὰ τῆ ῥηθέντος
Ἰωάννης ἐξέπλευσεν εἰς Κύπρον, ὁ Βαρνάβας· ὁ δὲ
Παῦλος ἐπιλεξάμενος Σίλαν, διήρχετο τὴν Συρίαν καὶ
Κιλικίαν ἐπιστηρίζων τὰς ἐκκλησίας (19).

§. 201.

18) Πράξ. ΙΕ'. 6-29.
19) Πράξ. ΙΕ'. 35-41.

§. 201.

Τότε προσφυέστατα πίπτει καὶ ἡ παρρησία τῆ Πέτρῳ
ἐν Ἀντιοχείᾳ, ὅτε τοῦτον ὁ Παῦλος, τὴν μετὰ τῶν
ἐξ ἐθνῶν ἀναστροφὴν ἀποκλίνοντα, διὰ τὸν τῶν ἐκ
περιτομῆς φόβον· καὶ οὐχὶ καλὸν παράδειγμα τοῖς
λοιποῖς Ἰουδαίοις, καὶ αὐτῷ δὴ τῷ Βαρνάβᾳ γινόμε-
νον, „ἀντέστη κατὰ πρόσωπον αὐτῷ, ὡς κα-
„τεγνωσμένῳ, ἐλέγξας ἔμπροσθεν πάντων
(20). Τὸ τοιοῦτον ἄλλοτε νὰ χρονολογηθῇ πιθανῶς, δὲν
εἶναι τρόπος· ἤτε πρότερον· δηλ. πρὸ τῆς ἐν Ἱεροσο-
λύμοις Συνόδου· ἤτε ὕστερον· ἀφ' ἧ Παῦλος καὶ Βαρ-
νάβας ἀπ' ἀλλήλων ἀπεχωρίσθησαν.

ΕΤΟΣ Ν'.

§. 202.

Εἰς Δέρβην ὁ Παῦλος μετὰ Σίλα καταντήσας,
ἔπειτα εἰς Λύστραν, παρέλαβεν ἐκεῖ μεθ' ἑαυτῆ τὸν νέον
Τιμόθεον, ὄν, καὶ ὡς ὑὸν ὄντα Ἰουδαίας μὲν μητρὸς,
ὀνόματι Εὐνίκης (1), πατρὸς δὲ Ἕλληνος, διὰ τὸς ἐν ἐκεί-
νοις τοῖς τόποις Ἰουδαίους περιέτεμεν· (2) ἵνα μὴ πάν-
τως τοῦτο κώλυμα εἴη πρὸς τὸ κήρυγμα. Οὕτω τοῖς
Ἰουδαίοις ἦν ὡς Ἰουδαῖος γενόμενος, ἵνα τὸς Ἰουδαίους
κερδήσῃ· (3) ὅπερ οὐκ ἄνευ Θείᾳ νεύματος ἐκεῖνον ποι-
ῆσαι, ὁ Θεῖος Φησὶ χρυσόστομος (4). Ἐκεῖθεν οὖν τὴν

K 4 Φρυ-

20) Γαλάτ. Β'. 11-14.
1) Β'. πρὸς Τιμόθ. Α'. 5.
2) Πράξ. Ις'. 1-3.
3) Α'. Κορινθ. Θ'. 20.
4) Ὁμιλ. Ε'. εἰς τὴν Α'. πρὸς Τιμόθ.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

„σκέψατο καὶ τῶν ἐθνῶν· ἐγὼ (εἶπε) κρίνω, μὴ παρε-
„νοχλεῖν τοῖς ἀπὸ τῶν ἐθνῶν ἐπιστρέφουσι καὶ Ἰκα-
„νὸν εἶναι ἐνόμισε, τὸ ἀπέχεσθαι ἀπὸ τῶν ἀλισγημά-
„των τῶν εἰδώλων, καὶ τῆς πορνείας, καὶ τῆ πνικτῆ,
„καὶ τῆ αἵματος." Ταῦτα ἐπεκύρωσαν ἅπαντες οἱ Ἀπόστολοι, καὶ οἱ Πρεσβύτεροι, καὶ οἱ Ἀδελφοί· ὅθεν ἀπεφάσισαν ὁμοφρόνως, καὶ ἔπεμψαν σὺν τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Βαρνάβᾳ, Ἰούδαν τε τὸν ἐπικαλούμενον Βαρσαβᾶν, καὶ Σίλαν, γράψαντες κοινῶς δι' αὐτῶν τοῖς κατὰ τὴν Ἀντιόχειαν, καὶ Συρίαν, καὶ Κιλικίαν Ἀδελφοῖς τοῖς ἐξ Ἐθνῶν, τὴν Συνοδικὴν ταύτην ψῆφον. „Ἔδοξε τῷ Ἁγίῳ πνεύματι καὶ ἡμῖν, μηδὲν
„πλέον ἐπιτίθεσθαι ὑμῖν βάρος, πλὴν τῶν ἐπάναγκες
„τούτων· ἀπέχεσθαι εἰδωλοθύτων, καὶ αἵματος, καὶ
„πνικτῆ, καὶ πορνείας. (18).

§. 200.

Ὁ Παῦλος καὶ ὁ Βαρνάβας, μετά τινα διατριβὴν ἐν Ἀντιοχείᾳ, ἐδιώρισαν νὰ περιέλθωσιν εἰς ἐπίσκεψιν τῶν προκατηχηθέντων αὐτοῖς ἐθνῶν, ἐπειδὴ δὲ συνέβη τις παροξυσμὸς περὶ τῆ προαποστάντος ἀπ' αὐτῶν κατὰ τὴν Παμφυλίαν, Ἰωάννε τῆ Μάρκε, ὃν ὁ μὲν Βαρνάβας ἤθελε πάλιν αὐτὸν συνοδοιπόρον, ὁ δὲ Παῦλος ὄχι· διὰ τοῦτο ἐχωρίσθησαν ἀπ' ἀλλήλων, καὶ ὁ μὲν, μετὰ τῆ ῥηθέντος Ἰωάννε ἐξέπλευσεν εἰς Κύπρον, ὁ Βαρνάβας· ὁ δὲ Παῦλος ἐπιλεξάμενος Σίλαν, διήρχετο τὴν Συρίαν καὶ Κιλικίαν ἐπιστηρίζων τὰς ἐκκλησίας (19).

§. 201.

18) Πράξ. ΙΕ'. 6-29.
19) Πράξ. ΙΕ'. 35-41.

§. 201.

Τότε προσφυέσατα πίπτει καὶ ἡ παρρησία τῦ Πέτρυ ἐν Ἀντιοχείᾳ, ὅτε τῦτον ὁ Παῦλος, τὸν μετὰ τῶν ἐξ ἐθνῶν ἀναστροφὴν ἀποκλίνοντα, διὰ τὸν τῶν ἐκ περιτομῆς φόβον· καὶ ἐχὶ καλὸν παράδειγμα τοῖς λοιποῖς Ἰουδαίοις, καὶ αὐτῷ δὴ τῷ Βαρνάβᾳ γινόμενον. „ἀντέστη κατὰ πρόσωπον αὐτῷ, ὡς κατεγνωσμένῳ, ἐλέγξας ἔμπροσθεν πάντων (20). Τὸ τοιῦτον ἄλλοτε νὰ χρονολογηθῇ πιθανῶς, δὲν εἶναι τρόπος· ἤτε πρότερον· δηλ. πρὸ τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις Συνόδυ· ἤτε ὕστερον· ἀφ' ἧ Παῦλος καὶ Βαρνάβας ἀπ' ἀλλήλων ἀπεχωρίσθησαν.

ΕΤΟΣ Ν'.

§. 202.

Εἰς Δέρβην ὁ Παῦλος μετὰ Σίλα καταντήσας, εἶτα εἰς Λύστραν, παρέλαβεν ἐκεῖ μεθ' ἑαυτῦ τὸν νέον Τιμόθεον, ὃν, καὶ ὡς υἱὸν ὄντα Ἰουδαίας μὲν μητρὸς, ὀνόματι Εὐνίκης (1), πατρὸς δὲ Ἕλληνος, διὰ τὸς ἐν ἐκείνοις τοῖς τόποις Ἰουδαίυς περιέτεμεν· (2) ἵνα μὴ πάντως τῦτο κώλυμα εἴη πρὸς τὸ κήρυγμα. Οὕτω τοῖς Ἰουδαίοις ἦν ὡς Ἰουδαῖος γενόμενος, ἵνα τὸς Ἰουδαίυς κερδήσῃ· (3) ὅπερ ἐκ ἄνευ Θείυ νεύματος ἐκεῖνον ποιῆσαι, ὁ Θεῖος φησὶ χρυσόστομος (4). Ἐκεῖθεν ἔν τὴν

20) Γαλάτ. Β'. 11-14.
1) Β'. πρὸς Τιμόθ. Α'. 5.
2) Πράξ. Ις'. 1-3.
3) Α'. Κορινθ. Θ'. 20.
4) Ὁμιλ. Ε'. εἰς τὴν Α'. πρὸς Τιμόθ.

Φρυγίαν διελθόντες, καὶ τὴν Γαλατικὴν χώραν, εἶτα τὴν Μυσίαν, κατέβησαν εἰς Τρωάδα. Ἐνταῦθα δὲ διὰ νυκτὸς ὅραμα ὁ Παῦλος ἰδὼν, Ἄνδρα Μακεδόνα ἑστῶτα, καὶ παρακαλοῦντα αὐτὸν διελθεῖν εἰς Μακεδονίαν πρὸς βοήθειαν τῶν ἐκεῖ, πειθαρχήσας τῇ προσκλήσει τοῦ πνεύματος ἐπεχειρίθη τὸν πλοῦν. Τὸ δ' ἀπ' ἐντεῦθεν φαίνεται ὅτι καὶ ὁ Λουκᾶς ἤρξατο τοῦ Παύλου συνοδοιπόρος γίνεσθαι καὶ συνέκδημος. Ἐπειδὴ ἀπὸ τοῦ νῦν εἰς τὸ ἑξῆς, καθιστορῶν ἡμῖν ἅτος τὰς πράξεις, ὡς παρόντα συχνὰ καὶ ἑαυτὸν παρεισάγει τοῖς πράγμασι, καὶ συμπεριιόντα συνάμα τοῖς περὶ τὸν Παῦλον, ὡς δῆλον ἐκ τῆς πρωτοπροσωπίας τῆς διηγήσεως (5).

§. 203.

Ἔπλευσαν τοίνυν ἀπὸ Τρωάδος εἰς Σαμοθράκην· ἐκεῖθεν τῇ ἐφεξῆς, εἰς Νεάπολιν τῆς Μακεδονίας. Ἐκεῖθεν, εἰς Φιλίππους, ὅπου καὶ διέτριψαν ἡμέρας τινὰς Ἔνθα, ἡ μὲν Λυδία ἡ πορφυρόπωλις ἀκούσασα τὸν λόγον ἐπίστευσε, καὶ ἐβαπτίσθη· ἡ δὲ παιδίσκη ἡ τὸ πνεῦμα τοῦ πύθωνος ἔχουσα, ἀπὸ τοῦ ἐνοχλοῦντος ἐκείνου πνεύματος ἀπελυτρώθη. Ἀλλ' ἐνταῦθα Παῦλος καὶ Σίλας, ὡς δῆθεν Ἰουδαῖοι ὄντες καὶ ταραξίαν συλληφθέντες, ῥαβδισθέντες, φυλακισθέντες· καὶ (ἐπειδὴ διὰ σεισμοῦ φοβεροῦ ἀνοιχθέντος αὐτοῖς τοῦ δεσμωτηρίου, καὶ τῶν δεσμῶν ἀνεθέντων, δὲν ἔφυγον·) τὸν ἑαυτῶν δεσμοφύλακα καταισθέσαντες, κατηχήσαντες, πανοικὶ βαπτίσαντες· τέως παρεκλήθησαν ἐξελ-

5) Πράξ. Ις'. 6-10.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ἐξελθεῖν τῆς πόλεως· ἐξῆλθον ὅμως ἀποκλαιόμενοι, ὅτι ἀκατακρίτως ταῦτα ἔπαθον Ῥωμαῖοι ὑπάρχοντες· ὅπερ καὶ τοὺς στρατηγοὺς συνέσειλέ τε καὶ κατεφόβισεν, ἀκούσαντας ὅτι Ῥωμαῖοι εἰσίν (6).

§. 204.

Ἀπὸ Φιλίππων διοδεύσαντες τὴν Ἀμφίπολιν, καὶ Ἀπολλωνίαν, ἦλθον εἰς Θεσσαλονίκην· ὅπου πολλὰς ὁ Παῦλος εἵλκυσεν εἰς τὴν τοῦ κηρύγματος πίστιν, καὶ μάλιστα τῶν Ἑλλήνων· καί τινας ἔτι τῶν ἐγκρίτων γυναικῶν. Ἀλλ' ὑπὸ τῶν ἀπειθούντων Ἰουδαίων συνεταράχθη κατὰ τῶν Ἀποστόλων ὁ τῆς πόλεως ὄχλος, καὶ συνδραμόντες εἰς τὸν οἶκον τινὸς Ἰάσωνος, (νομίζουσι τινὲς, ὅτι ξένος ἦν ὁ τοῦ Παύλου Συγγενὴς (7) παρ' ᾧ ἐξενοδοχοῦντο, ἐπειδὴ τοὺς Ἀποστόλους οὐχ εὗρον, ἔσυρον τὸν ξενοδοχήσαντα, καί τινας τῶν Ἀδελφῶν, πρὸς τοὺς Πολιτάρχας. Ἀλλ' ἔτοι, τὸ ἱκανὸν λαβόντες παρὰ τοῦ Ἰάσωνος, ἀπέλυσαν αὐτούς (8).

§. 205.

Ἐκ Θεσσαλονίκης Παῦλος καὶ Σίλας νυκτὸς ἐξελθόντες ἀπέρχονται εἰς Βέρροιαν· ὅπου ψυχὰς εὑρόντες πολὺ τῶν Θεσσαλονικέων εὐγενεστέρας, διδάσκουσιν εἰς τὴν Συναγωγὴν μετὰ πολλῆς καρποφορίας τὸν λόγον. Ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ εἰς Βέρροιαν οἱ ἐκ Θεσσαλονίκης φθάσαντες ἐσάλευον τοὺς ὄχλους κατὰ τοῦ Ἀποστόλου, ἠναγκάσθη ἀφεὶς ἐκεῖ τὸν Σίλαν καὶ τὸν Τιμόθεον νὰ

6) Πράξ. Ις'. 11-40.
7) Πρὸς Ῥωμ. Ις'. 21.
8) Πράξ. ΙΖ'. 1-9.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

πλεύσῃ αὐτὸς εἰς Ἀθήνας, ὅπως παραγενόμενος τάχιον περιέμενεν (9).

§. 206.

Ἐν Ἀθήναις ὁ Παῦλος, καὶ ἐν τῇ Συναγωγῇ πρὸς τοὺς Ἰουδαίους, καὶ κατ' ἀγορὰν πρὸς τοὺς ἐντυγχάνοντας διαλεγόμενος ἐγκαλεῖται ὑπὸ τῶν Ἐπικουρείων καὶ Στωϊκῶν Φιλοσόφων, κατηγορηθεὶς ὡς ξένων δαιμονίων καταγγελεύς. Παραστὰς δὲ, καὶ τὸ εἰς τὴν Ἀπολογίαν ἐνδόσιμον, ἐξ αὐτῆς τῆς πολυθέου δεισιδαιμονίας τῶν Ἀθηναίων λαβὼν, κηρύττει αὐτοῖς τὸν ἐπὶ πάντων ἕνα Θεὸν, εὐαγγελιζόμενος ἅμα καὶ τὴν ἐκ νεκρῶν ἐσομένην Ἀνάστασιν, καὶ τὴν μέλλουσαν κρίσιν. Ἐφ' οἷς, καὶ ὑπὸ τῶν Ἀρεοπαγιτῶν χλευασθεὶς, πρὸς τὸ παρὸν ἀπολύεται, ὀλίγους μόνον τινὰς ἐξ αὐτῶν πρὸς τὴν τῆς ἀληθείας ἐπίγνωσιν ὁδηγήσας· ἐν οἷς ἐπίσημοι ἦσαν, Διονύσιος ὁ Ἀρεοπαγίτης, καὶ γυνὴ ὀνόματι Δάμαρις (10), ἡ ἐκείνου γαμετὴ ὡς ὑπό τινων (11) εἴρηται. Τὸν Διονύσιον τοῦτον ἐπὶ πολὺ ἐκαυχήθησαν οἱ Γάλλοι, πρῶτον παρ' αὐτοῖς γενέσθαι τῆς πόλεως παρισίων ἐπίσκοπον· καί τοι τέως, μετὰ πολλὰς καὶ περιττὰς συζητήσεις ἐγνώρισαν καὶ αὐτοὶ τὴν ἰδίαν περὶ τοῦτο ἐξαπάτησιν· ἐν δὲ τῇ καθ' ἡμᾶς Ἐκκλησίᾳ τὸν Ἀρεοπαγίτην Διονύσιον, πρῶτον Ἀθηνῶν ἐπίσκοπον ἀνέγραψεν ἡ παράδοσις (12). Τὸν διὰ πυρὸς

9) Πράξ. ΙΖ'. 10 - 15.
10) Πράξ. ΙΖ'. 16 - 34.
11) Χρυσόστ. Βιβλ. Δ'. περὶ Ἱερωσ. Κεφ. ζ'. καὶ Ἀσέριος Ὁμιλ. Η'.
12) Διονύσ. ὁ Κορίνθου Ἐπίσκοπος Ἐπιστ. πρὸς τοὺς Ἀθην. παρὰ Εὐσέβ. ἐν τῇ Ἐκκλησ. Ἱστορ. Βιβλ. Γ'. Κεφ. Δ'. Καὶ ἐν Βιβλ. Δ'. Κεφ. κγ'.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ρὸς Θάνατον, κατὰ τὸ μέ. ἢ μϛ'. ἔτος, ἐν αὐταῖς Ἀθήναις ἀθλήσαντα.

Ἔ Τ Ο Σ ΝΑ'. ΝΒ'.

§. 207.

Ἐξ Ἀθηνῶν ἀναχωρεῖ Παῦλος εἰς Κόρινθον, ὅπου συνοικίζεται μετὰ Ἀκύλα, καὶ τῆς ἐκείνου Συζύγου Πρισκύλλης, ὡς Σκηνοῤῥάφος τύτοις ὁμότεχνος, Καὶ ἐκεῖ αὐτὸν ἐκ Μακεδονίας ἐλθόντες Σίλας καὶ Τιμόθεος εὗρον (13). Ἐν μιᾷ γὰρ τῶν ἡμερῶν, καθ' ἣν ὁ Ἀπόστολος διεμαρτύρετο τὸν χριστὸν Ἰησῦν, οἱ Ἰουδαῖοι παρεξηνέχθησαν εἰς φρικτὰς βλασφημίας· ὅθεν ἐκτιναξάμενος τὰ ἱμάτια αὐτῦ ἐξῆλθε τῆς Συναγωγῆς, καὶ εἰσέβη εἰς τὴν ἐγγὺς ὖσαν οἰκίαν, Ἰύστου τινὸς, ἀνδρὸς φιλοθέου. Ἔνθα δὴ Κρίσπος ὁ Ἀρχισυνάγωγος, καὶ τῶν Κορινθίων πολλοὶ, ἐπίστευσάν τε καὶ ἐβαπτίσθησαν (14). Ἐν Κορίνθῳ τοίνυν, δι' ὀπτασίας ἄνωθεν ἐνδυναμωθέντα, καὶ διὰ τῦτο εἰς τὸ κήρυγμα ἐπιμένοντα· (ἐκάθισε γὰρ ἐνιαυτὸν ἐκεῖ, καὶ μῆνας ἕξ.) οἱ Ἰουδαῖοι ἐνάγουσι τὸν Ἀπόστολον πρὸς Γαλλίωνα τὸν Ἀνθύπατον· (ὁ δὲ Γαλλίων ἦτος, Ἀδελφὸς ἦν τῦ Φιλοσόφυ Συνέκα.) Ἀλλ' ὑπὸ τῦ Δικαίυ ἀπελαύνονται οἱ ἐνάγοντες, ὡς οὐχὶ περὶ ἀδικήματός τινος, ἢ ῥαδιυργήματος πρὸς αὐτὸν δικαζόμενοι, ἀλλὰ περὶ ζητήματος μηδὲν αὐτῷ διαφέροντος λογομαχῆντες. Ὅθεν ὁ Παῦλος τινὰς ἡμέρας ἔτι προσμείνας, ἐξέπλευσεν εἰς τὴν Συρίαν· καὶ σὺν αὐτῷ ἅμα Ἀκύ-

13) Πράξ. ΙΗ'. 1-5.
14) Λύτ. 5-8.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Ἀκύλας καὶ Πρίσκυλλα. Ὁ δὲ Ἀκύλας τότε ἐν Κεγχρεαῖς, (ὅπερ ἦν τῆς Κορίνθου ἐπίνειον.) ἐπλήρωσεν ἣν εἶχεν εὐχὴν, κειράμενος τῆς κεφαλῆς τὴν κόμην, ἣν τέως κατὰ τὴν τῶ Ναζηραιάτου Προθεσμίαν ἔτρεφεν (15). Κατὰ ταύτην αὐτῶ τὴν ἐν Κορίνθῳ διατριβὴν φαίνεται (16) ὅτι ὁ Παῦλος ἔγραψε τήν τε Α΄. καὶ τὴν Β΄., τὰς πρὸς τὸς Θεσσαλονικεῖς Ἐπιστολάς. Τινὲς δὲ χρονολόγοι προσιθέασιν ἔτι καὶ Τρίτην Ἐπιστολὴν ἐν Κορίνθῳ ὑπὸ Παύλου γραφεῖσαν, τὴν πρὸς Γαλάτας. Ἀλλὰ περὶ ταύτης πολλὴ μεταξὺ τῶν Συγγραφέων γίνεται ἡ διαμφισβήτησις.

§. 208.

Περὶ τὸς αὐτὸς τότους χρόνους Κλαύδιος ὁ Αὐτοκράτωρ, ἔξωσεν ἀπὸ Ῥώμης τὸς Ἰουδαίους ἅπαντας (17). Τοῦτο δὲ, πότερον, διὰ τὸν ἐν ἔτει ΝΑ ἐπισυμβάντα ἐν Ῥώμῃ μέγαν λιμὸν; (ἄλλον τοῦτον λιμὸν, παρὰ τὸν ὑπὸ Ἀγάβου προειρημένον, καὶ κατ' ἀρχὰς τῆς Κλαυδίου Βασιλείας γενόμενον·) ἢ διὰ τὴν ἐπὶ Κυμανοῦ τοῦ ἡγεμονεύοντος τῆς Ἰουδαίας, κινηθεῖσαν ἐν Ἱεροσολύμοις στάσιν; ἀγνοεῖται τὸ ἀκριβές. Ὁ Σβετόνιος (18) ἀποδίδει τὴν αἰτίαν τῆς ἐξώσεως εἰς τὸς συνεχεῖς Θορύβους τῶν Φιλοταράχων Ἰουδαίων, κινουμένων

15) Αὐτ. 9-18.

16) Ἀγκαλὰ πρὸς τὸ τέλος τῶν δύο τούτων ἐπιστολῶν ἐπισεσημείωται, ὅτι ἐγράφησαν ἀπὸ Ἀθηνῶν, ὡς ἐν τοῖς ἑκδεδομένοις Κώδιξι τῆς Καινῆς Διαθήκης κοινῶς ἀναγινώσκομεν· ἀναμφίβολον ὅμως φαίνεται, ὅτι ἐγράφησαν ἀπὸ Κορίνθου· ὡς ἕπεσος πληροφορεῖται διὰ παραθέσεως τῆς Α΄. πρὸς Θεσσαλ. Κεφ. Α΄. 1. μετὰ τὸ ΙΗ΄. Κεφ. 5. τῶν Πράξεων.

17) Πράξ. ΙΗ΄. 2.

18) Εἰς Κλαύδιον.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

μένων ὑπό τινος Χρήστε. Τίς δὲ ἦν ὁ Χρῆσος ἅτος; ἁδεὶς βέβαια νῦν ἔχων ὑπὸ τῷ ὀνόματι τέτῳ, τὸν πρᾷον καὶ ταπεινὸν τῇ καρδίᾳ Ἰησῦν χρισὸν ὑποπτεύσει, τὸν ἐπὶ Τιβερίε ὑπὸ τῶν ἀγνωμόνων σαυρῷ παραδοθέντα πρὸ ἑνιαυτῶν ὀκτωκαίδεκα.

ΕΤΟΣ ΝΓ'.

§. 209.

Πλεύσας ἀπὸ Κελχρεῶν ὁ Ἀπόσολος, κατήντησεν εἰς τὴν ἔφεσον, ὅπε, καί τοι πολλὰ παρακαλέμενος δὲν ἐνέδωκε νὰ ἀπομείνῃ, ὡς σπεδάζων εὑρεθῆναι κατὰ τὴν ἐρχομένην, ἑορτὴν ἐν Ἱεροσολύμοις· ὑπεσχέθη δὲ ὅμως, ὅτι μετὰ ταῦτα ἐκεῖθεν ἐπανελεύσεται (19). Τέτο δὲ ὁ Παῦλος, ἀπὸ τῆς ἐπισροφῆς αὐτε, εἰς τὴν Ἱερεσαλὴμ ἐπορεύθη ἤδη τὸ τέταρτον. Ἀπὸ γὰν Ἱερεσαλὴμ ἔπειτα ἀπῆλθεν εἰς Ἀντιόχειαν τῆς Συρίας· ἐντεῦθεν δὲ διῆλθε τὴν Γαλατικὴν χώραν, καὶ τὴν Φρυγίαν· (20) ὅθεν τελευταῖον, κατὰ τὴν δοθεῖσαν ὑπόχεσιν, ἐπανέκαμψεν εἰς Ἔφεσον.

§. 210.

Ἐν τέτῳ ὁ Ἀλεξανδρεὺς Ἀπολλὼς, ἀνὴρ λόγιος, καὶ περὶ τὰς Γραφὰς ἔμπειρος, παῤῥησιαζόμενος ἐν τῇ Συναγωγῇ ὑπὲρ τε Κυρίε, εἰ καὶ μόνον τὸ Ἰωάννε ἠπίσατο βάπτισμα, ἐκατηχήθη ὑπὸ τῶν ἐν Ἐφέσῳ μεινάν-

19) Πράξ. ΙΗ'. 19-21.
20) Αὐτ. 22. 23.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βεροίας

μεινάντων ἀκολέθων τῆ Παύλε Ἀκύλα τε καὶ Πρισκύλλης· καὶ διὰ συσατικῶν ἔπειτα γραμμάτων συνοδευθεὶς ἐκπέμπεται εἰς τὴν Ἀχαΐαν· ἔνθα δημοσίᾳ τὲς Ἰδίες ἀπελέγχων, διὰ τῶν γραφῶν ἐπεδείκνυεν, Ἰησῆν εἶναι τὸν χριςόν (21). Τοιετοτρόπως ὁ Ἀπολλὼς ἐν Κορίνθῳ ἐπότισε τὴν φυτείαν ἐκείνην, τὴν ὁποίαν πρὸ ἐκείνε ὁ Παῦλος ἐφύτευσεν (22).

§. 211.

Ἐν ᾧ δὲ Παῦλος, καὶ οἱ λοιποὶ Ἀπόσολοι καὶ Μαθηταὶ περιήρχοντο διδάσκοντες τὴν τῆ ἀληθινῆ Θεῆ ἐπίγνωσιν, ὁ πολέμιος ἀντιπαρεξῆγεν εἰς ἐπισύσασιν τῆς ἀσεβείας Ἀπολλώνιον τὸν Τυανέα· Ἄνδρα πολλὰ μὲν ἄλλως πλετῆντα καὶ φυσικὰ καὶ ἐπίκτητα προτερήματα, σοφισικῶς δὲ ὅμως χώραν πᾶσαν καὶ ἑλληνικὴν καὶ βάρβαρον ἐκπεριοδεύοντα, καὶ διὰ μυρίων μαγγανειῶν καὶ τερατευμάτων τὲς λαὲς ἐξαπατῶντα καὶ καταγοητεύοντα (23). Ἀλλ' ἡ ἀπάτη καὶ γοητεία, συνάμα τῆ ζωῆ αὐτῆ τῆ ἀπατεῶνος καὶ γόητος συγκατελύθη, τῆ ἐν ἔτει υβ'. ἢ υγ'. τὸ ζῆν καταβρέψαντος.

ΤΕΛΟΣ

21) Πράξ. ΙΗ'. 24-28.

22) Α'. πρὸς Κορινθ. Γ'. 6.

23) Ὅρα Φιλόστρατον εἰς βίον Ἀπολλωνίε τῆ Τυανέως Σοφισικῶς κομψευόμενον. Καὶ ἅμα τὸν παμφίλε Εὐσέβιον, λήρες δεικνῦντα τὰ τῆ Φιλοστράτε ὑπὲρ Ἀπολλωνίε κομψεύματα.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΕΤΟΣ ΝΔ'.

§. 212.

Ἐπανελθὼν ὁ Παῦλος εἰς Ἔφεσον, καὶ εὑρών τινας τῶν Μαθητῶν ἐκεῖ, ὡσεὶ Ἄνδρας δώδεκα, εἰς μόνον τὸ Ἰωάννε βαπτισθέντας βάπτισμα, καὶ ὅδε εἰ πνεῦμα Ἅγιον ἐσὶν ἀκέσαντας, ἐβάπτισεν αὐτὸς εἰς τὸ ὄνομα τῦ Κυρίε Ἰησῦ, καὶ διὰ τῆς τῶν χειρῶν ἐπιθέσεως, μετέδωκεν αὐτοῖς καὶ τῆς πνευματικῆς χάριτος (24). Ἐνταῦθα ἦν ἐδίδασκε μῆνας τρεῖς ἐν τῇ Συναγωγῇ παῤῥησιαζόμενος· (25) ἀλλὰ διὰ τὴν πολλῶν ἔπειτα σκληροκαρδίαν τε καὶ ἀπείθειαν, ἀποχωρισθεὶς μετὰ τῶν περὶ αὐτὸν Μαθητῶν ἰδίᾳ, ἔσησε τὴν τῆς ὑρανίε Διδασκαλίας Καθέδραν, ἐν τῇ σχολῇ Τυράννε τινὸς ὀνομαζομένε· (ἡ Συριακὴ Ἑρμηνεία γράφει Τύρνε·) ἔνθα παρέτεινε διδάσκων ἐπὶ ἔτη δύο, καὶ πρός· (26) ὥσε τριετὴς σχεδὸν ἡ τῦ Παύλε διατριβὴ αὕτη ἐν Ἐφέσῳ ἐγένετο (27).

ΕΤΟΣ ΝΕ'.

§. 213.

Αἰγύπτιός τις ψευδοπροφήτης μετὰ τρισμυρίων ἐπαναξατῶν, ἀναβὰς εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν, κἀκεῖθεν ὁρμήσας εἰς τὴν τῆς Ἱερσαλὴμ ἐκπολιόρκησιν, ὑπὸ Φήλικος τῦ ἀρτίως ἐπὶ τῆς Ἡγεμονίας διαδεξαμένε

24) Πράξ. ΙΘ'. 1-7.
25) Αὐτ. 8.)
26) Αὐτ. 9.)
27) Πράξ. Κ'. 31.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

μένε τὸν Κέμανον, μετὰ πολλῆς αἱματοχυσίας τρέπεται, καὶ μόλις αὐτὸς σὺν ὀλίγοις διασώζεται φεύγων (1). Κατὰ τὲς αὐτὲς τέτες χρόνες, καὶ πολλοὶ ἄλλοι κινηθέντες ἀπατεῶνες ἐῖλκον τὸν λαὸν εἰς τὴν ἔρημον μετὰ διαφόρων τερατειῶν, τὴν ἀπολύτρωσιν αὐτοῖς ὑπιχνέμενοι. Καὶ λιμὸς δὲ πλῆθος, καὶ Σικαρίων, δι' ὧν ἐφόρεν ξιφιδίων τοῖς τυχοῦσιν ἐπεμβαίνοντες ἐξαίφνης, αἱμάτων φονικῶν τήν τε πόλιν αὐτὴν, καὶ τὴν Ἰεδαίαν πᾶσαν ἐνέπλησαν· ὥσε καὶ αὐτὸν τὸν Ἀρχιερέα Ἰωνάθην ἀπέκτειναν. Καὶ ἦν τὰ πάντα ἐν Ἱερεσαλὴμ ὑπὸ τασιασμῶν ἀλλεπαλλήλων ἄνω καὶ κάτω φερόμενα. Τότε δὲ (2) καὶ ὁ ἐν Καισαρείᾳ τῇ λεγομένῃ τε Στράτωνος, μεταξὺ Ἰεδαίων τε καὶ ἐθνικῶν αἱματώδης ἐκινήθη διαξιφισμὸς ἐν ᾧ πάμπολλοι ἑκατέρωθεν διεφθάρησαν (3).

ΕΤΟΣ Νς'.

§. 214.

Πολλοὶ θέλεσιν ὅτι ἐν τέτῳ τῷ ἔτει ἔγραψεν ὁ Παῦλος τὴν Α'. πρὸς Κορινθίες Ἐπιτολὴν, ἀποκρινόμενος εἰς ἃ παῤ ἐκείνων ἔλαβε Γράμματα· (4) ἔχων δὲ σκοπὸν διελθεῖν τὴν Μακεδονίαν καὶ τὴν Ἀχαΐαν προέπεμψε μὲν ἐκεῖ δύο τῶν αὐτῷ διακονέντων, Τιμόθεόν

1) Εὐσέβ. ἐν τοῖς χρονικοῖς. Καὶ Ἐκκλησ. Ἱτορ. Βιβλ. Β'. Κεφ. κά. ἐξ Ἰωσήπε ἐν τοῖς περὶ Ἁλώσ. Βιβλ. Β'. Κεφ. κγ'.
2) Ἐν τῷ ἑφεξῆς ἔτει Νς'. ὅπερ ἦν τὸ πρῶτον τῆς τε Νέρωνος Αὐτοκρατορίας, κατ' Εὐσέβιον ἐν τοῖς χρονικοῖς.
3) Ὅρα Ἰώσηπ. ἐντοῖς περὶ Ἀρχαιολ. Βιβλ. Κ'. Κεφ. ς'.
4) Α'. Κορινθ. Ζ'. 1.

θεόν τε καὶ Ἔραςον· αὐτὸς δὲ τέως διέτριβεν εἰς τὴν Ἀσίαν (5), μένειν μελετῶν ἐν Ἐφέσῳ ἕως τῆς Πεντηκοσῆς· ἕως ἃ ἐπιτρέψας ὁ Τίτος ἀναγγείλῃ αὐτῷ τὰ περὶ τῶν Κορινθίων, εἰς ἃς αὐτὸς λογίας χάριν, τετέσι πρὸς συλλογὴν ἐλεημοσύνης προεξαπέτειλεν (6).

§. 215.

Μεταξὺ τέτε ἡ Σωτήριος Διδασκαλία εἰς τὰς ἀκοὰς τῶν Ἀσιανῶν Ἰεδαίων τε καὶ Ἑλλήνων δαψιλῶς διετπείρετο. Αἱ δυνάμεις καὶ αἱ Ἰάσεις, αἳ διὰ τῶν χειρῶν τε Παύλε, ἐπληθύνοντο. Καὶ αὐτὰ τὰ τῆ Ἀποτόλε Σεδάρια, καὶ τὰ Σιμικίνθια προσαπτόμενα, τῶν καμνόντων ἔλυον τὰ νοσήματα. Καὶ αὐτὸ τὸ τε Ἰησε ὄνομα, ὃν ὁ Παῦλος ἐκήρυττεν, ὑπὸ τῶν τυχόντων ἐξορκιτῶν (οἷον ὑπὸ τῶν ἑπτὰ υἱῶν τε Ἀρχιερέως Σκευᾶ·) ἁπλῶς προφερόμενον, ἠναγκαζε τὰ πονηρὰ πνεύματα νὰ ὁμολογήσεν μετὰ τε κηρυττομένε Σωτῆρος, καὶ τὸν Ἀπότολον τὸν κηρύττοντα· οἱ Ἐφέσιοι, Ἰεδαῖοι τε καὶ ἐθνικοὶ ἐξισάμενοι φρίττεσι· πολλοὶ μετανοῦσι, καὶ ἐξομολογῦνται τὰ ἴδια ἁμαρτήματα. Ὁ Ἰεδαϊσμὸς, καὶ ἡ εἰδωλομανία κατ' ὀλίγον ὀλίγον καθαιρεῖται· ὥσε ὁ Ἀπότολος καὶ ἄλλας ἤδη Εὐαγγελικὰς περιηγήσεις ποῤῥωτέρω κατὰ νῦν διατίθεται. Ὅταν ὁ ἐν Ἐφέσῳ Ἀργυροκόπος Δημήτριος, αἰδανόμενος τὴν ἔλειψιν τε κέρδες, τε διὰ τῶν ἀργυρῶν Ναΐσκων τῆς Ἀρτέμιδος, ἃς αὐτὸς μὲν ἐχρυσοχόει πρὸς πορισμὸν, οἱ δὲ πεπλανημένοι λαοὶ εὐλα-

5) Πράξ. ΙΘ'. 21. 22.
6) Α'. Κορινθ. Ις'. 1-8. Καὶ Β'. Κορινθ. Η'. 6.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

μένε τὸν Κέμανον, μετὰ πολλῆς αἱματοχυσίας τρέπεται, καὶ μόλις αὐτὸς σὺν ὀλίγοις διασώζεται φεύγων (1). Κατὰ τὸς αὐτὸς τότος χρόνος, καὶ πολλοὶ ἄλλοι κινηθέντες ἀπατεῶνες εἵλκον τὸν λαὸν εἰς τὴν ἔρημον μετὰ διαφόρων τερατειῶν, τὴν ἀπολύτρωσιν αὐτοῖς ὑπισχνέμενοι. Καὶ λησῶν δὲ πλῆθος, καὶ Σικαρίων, δι' ὧν ἐφόρεν ξιφιδίων τοῖς τυχοῦσιν ἐπεμβαίνοντες ἐξαίφνης, αἱμάτων φονικῶν τήν τε πόλιν αὐτὴν, καὶ τὴν Ἰουδαίαν πᾶσαν ἐνέπλησαν· ὥστε καὶ αὐτὸν τὸν Ἀρχιερέα Ἰωνάθην ἀπέκτειναν. Καὶ ἦν τὰ πάντα ἐν Ἱερουσαλὴμ ὑπὸ στασιασμῶν ἀλλεπαλλήλων ἄνω καὶ κάτω φερόμενα. Τότε δὲ (2) καὶ ὁ ἐν Καισαρείᾳ τῇ λεγομένῃ τοῦ Στράτωνος, μεταξὺ Ἰουδαίων τε καὶ ἐθνικῶν αἱματώδης ἐκινήθη διαξιφισμὸς, ἐν ᾧ πάμπολλοι ἑκατέρωθεν διεφθάρησαν (3).

΄ΕΤΟΣ Νς΄.

§. 214.

Πολλοὶ θέλουσιν ὅτι ἐν τούτῳ τῷ ἔτει ἔγραψεν ὁ Παῦλος τὴν Α΄. πρὸς Κορινθίους Ἐπιστολὴν, ἀποκρινόμενος εἰς ἃ παρ' ἐκείνων ἔλαβε Γράμματα· (4) ἔχων δὲ σκοπὸν διελθεῖν τὴν Μακεδονίαν καὶ τὴν Ἀχαΐαν προέπεμψε μὲν ἐκεῖ δύο τῶν αὐτῷ διακονούντων, Τιμόθεόν

1) Εὐσέβ. ἐν τοῖς χρονικοῖς. Καὶ Ἐκκλησ. Ἱστορ. Βιβλ. Β΄. Κεφ. κά. ἐξ Ἰωσήπε ἐν τοῖς περὶ Ἁλώσ. Βιβλ. Β΄. Κεφ. κγ΄.
2) Ἐν τῷ ἑφεξῆς ἔτει Νς΄. ὅπερ ἦν τὸ πρῶτον τῆς τοῦ Νέρωνος Αὐτοκρατορίας, κατ' Εὐσέβιον ἐν τοῖς χρονικοῖς.
3) Ὅρα Ἰώσηπ. ἐντοῖς περὶ Ἀρχαιολ. Βιβλ. Κ΄. Κεφ. ε΄.
4) Α΄. Κορινθ. Ζ΄. 1.

θεὸν τε καὶ Ἔρωτα· αὐτὸς δὲ τέως διέτριβεν εἰς τὴν Ἀσίαν (5), μένειν μελετῶν ἐν Ἐφέσῳ ἕως τῆς Πεντηκοστῆς· ἕως ἃ ἐπισρέψας ὁ Τίτος ἀναγγείλῃ αὐτῷ τὰ περὶ τῶν Κορινθίων, εἰς ἃς αὐτὸς λογίας χάριν, τετέσι πρὸς συλλογὴν ἐλεημοσύνης προεξαπέστειλεν (6).

§. 215.

Μεταξὺ τέτε ἡ Σωτήριος Διδασκαλία εἰς τὰς ἀκοὰς τῶν Ἀσιανῶν Ἰουδαίων τε καὶ Ἑλλήνων δαψιλῶς διεσπείρετο. Αἱ δυνάμεις καὶ αἱ Ἴασεις, αἱ διὰ τῶν χειρῶν τε Παύλε, ἐπληθύνοντο. Καὶ αὐτὰ τὰ τῆ Ἀποσόλε Σεδάρια, καὶ τὰ Σιμικίνθια προσαπτόμενα, τῶν καμνόντων ἔλυον τὰ νοσήματα. Καὶ αὐτὸ τὸ τῆ Ἰησῆ ὄνομα, ὃν ὁ Παῦλος ἐκήρυττεν, ὑπὸ τῶν τυχόντων ἐξορκισῶν (οἷον ὑπὸ τῶν ἑπτὰ υἱῶν τῆ Ἀρχιερέως Σκευᾶ) ἁπλῶς προφερόμενον, ἠνάγκαζε τὰ πονηρὰ πνεύματα νὰ ὁμολογήσῃ μετὰ τῆ κηρυττομένε Σωτῆρος, καὶ τὸν Ἀπόσολον τὸν κηρύττοντα· οἱ Ἐφέσιοι, Ἰουδαῖοι τε καὶ ἐθνικοὶ ἐξισάμενοι φρίττεσι· πολλοὶ μετανοῦσι, καὶ ἐξομολογῦνται τὰ ἴδια ἁμαρτήματα. Ὁ Ἰουδαϊσμὸς, καὶ ἡ εἰδωλομανία κατ' ὀλίγον ὀλίγον καθαιρεῖται· ὥσε ὁ Ἀπόσολος καὶ ἄλλας ἤδη Εὐαγγελικὰς περιηγήσεις πορρωτέρω κατὰ νῦν διατίθεται. Ὅταν ὁ ἐν Ἐφέσῳ Ἀργυροκόπος Δημήτριος, αἰσθανόμενος τὴν ἔλλειψιν τῆ κέρδε, τῆ διὰ τῶν ἀργυρῶν Ναΐσκων τῆς Ἀρτέμιδος, ἃς αὐτὸς μὲν ἐχρυσοχόει πρὸς πορισμὸν, οἱ δὲ πεπλανημένοι λαοὶ εὐλα-

5) Πράξ. ΙΘ'. 21. 22.
6) Α'. Κορινθ. Ις'. 1-8. Καὶ Β'. Κορινθ. Η'. 6.

εὐλαβείας χάριν ἐκθύμως ἠγόραζον, διήγειρε τὸς ὁμοτέχνους καὶ συνεργάτας αὐτῷ χρυσοχόους εἰς τὴν φοβερὰν ἐκείνην ἐν Ἐφέσῳ σάσιν, ἣν μόλις ἡ τῦ Γραμματέως συνετὴ δημηγορία κατέσειλεν (7).

§. 216.

Διὰ τὴν γενομένην δημηγερσίαν ταύτην ἀπάρας ἐξ Ἐφέσου ὁ Παῦλος ἀπέρχεται εἰς Τρωάδα, ὅπου καὶ τὸν Τίτον ἐπισρέφοντα εὑρεῖν ἤλπιζεν (8). Ἀποτυχὼν δὲ, μεταβαίνει εἰς Μακεδονίαν, κἀκεῖσε αὐτὸν εὑρὼν, καὶ τὰ τῆς Κορίνθου μαθὼν (9) τὴν πρὸς Κορινθίους Β'. ἐκεῖθεν (ἣν ἀπὸ Φιλίππων ἐπιγράφουσι·) μετ' ὀλιγὸν τῆς Α'. ὕσερον ἐπισέλλει· πιθανὸν κατά τινας, ὅτι τότε, καὶ ἕως εἰς τὸ Ἰλλυρικὸν ἐκ τῆς Μακεδονίας ἐξέδραμεν ὁ Ἀπόσολος (10). Διελθὼν δ' ἐν τὰ μέρη ἐκεῖνα, ἔφθασεν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἔνθα διέτριψε μῆνας τρεῖς· (11) παραχειμάσας εἰς Κόρινθον (12).

Ἔτος ΛΔ'.

§. 217.

Κατ' ἀρχὰς τῦ ἐνιαυτῦ τότε, ἔγραψεν ὁ Παῦλος τὴν πρὸς Ῥωμαίους Ἐπισολὴν, ἐν ᾧ ἤδη ἑτοίμως εἶχεν ἀπὸ Κορίνθου πλεῦσαι εἰς Ἱεροσόλυμα (13). Γνὺς δὲ τὸς

7) Πράξ. ΙΘ'. 10 - 40.
8) Πράξ. Κ'. 1. Καὶ Β'. Κορινθ. Β'. 12. 13.
9) Β'. Κορινθ. Ζ'. 6. 7.
10) Πρὸς Ῥωμ. ΙΕ'. 19.
11) Πράξ. Κ'. 2. 3.
12) Α'. Κορινθ. Ις'. 6.
13) Πρὸς Ῥωμ. ΙΕ'. 25.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

τὸς Ἰεδαίυς ἐπιβυλὴν κατ' αὐτῦ ἀρτύοντας διὰ θαλάσσης, μεταβαλὼν γνώμην, ὑπέστρεψε διὰ Μακεδονίας· ὅθεν ἀπὸ Φιλίππων ἀπελθὼν εἰς Τρωάδα, κ᾽ τὸς ἐκεῖ Μαθητὰς ἐν μιᾷ τῶν Σαββάτων εἰς μάκρος διδάσκων, τὸν ἐπὶ τῇ ἀκροάσει ἀπονυσάξαντα Νεανίαν Εὔτυχον, ἀπὸ τῦ Τριστέγυ κάτω πεσόντα, κ᾽ νεκρωθέντα, εἰς ζωὴν πάλιν ἀποκατέστησεν (14).

§. 218.

Ἐκ τῆς Τρωάδος πεζεύσας εἰς Ἄσσον (μικρὸν Τρωϊκὸν πολισμάτιον, ἔπλευσε διὰ Μιτυλήνης, κ᾽ Χίυ, κ᾽ Σάμυ εἰς Μίλητον πόλιν τῆς Ἰωνίας· ἔνθα μεταπεμψάμενος ἐξ Ἐφέσυ τὸς πρεσβυτέρυς τῆς Ἐκκλησίας· (ὃ γὰρ ἔκρινε χρονοτριβῆσαι ἐν τῇ Ἀσίᾳ, σπεύδων εἰς Ἱεροσόλυμα γενέθαι τὴν ἡμέραν τῆς πεντηκοστῆς·) κ᾽ πολλὰ αὐτὸς ὑπομνήσας, διαμαρτυράμενος προειπὼν, παραινέσας, στηρίξας, τῷ Θεῷ παραθέμενος, κ᾽ τὸ ἕκατον ἀσπασάμενος· (15) διὰ Κῶ, κ᾽ Ῥόδυ, κ᾽ πατάρων κατήχθη εἰς Τύρον· κἀκεῖθεν εἰς Πτολεμαΐδα· ὅθεν εἰς Καισάρειαν μετὰ τῶν συνοδοιπόρων αὐτῦ καταντήσας, κατέλυσαν ἐκεῖ παρὰ Φιλίππῳ τῷ Εὐαγγελιστῇ, ἑνὶ τῶν ἑπτὰ Διακόνων, ᾧ ἦσαν θυγατέρες τέσσαρες παρθενεύσασαί τε κ᾽ προφητεύσασαι. Ἐνταῦθα Ἄγαβος, ὁ πρὸ δεκατεσσάρων σχεδὸν ἐνιαυτῶν τὸν ἐσόμενον προκαταγγείλας λιμὸν, κατελθὼν ἔνθα κατέμενεν ὁ Παῦλος, κ᾽ διὰ τῆς τότε ἣν ἔφερεν ἰδίας ζώνης δήσας αὐτῦ χεῖρας κ᾽ πόδας, προεφήτευσεν αὐτῷ τὰ μέλλοντα ἐν Ἱεροσολύ-

14) Πράξ. Κ'. 3-12.
15) Πράξ. Κ'. 13-38.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

μοις δεσμά. Ἀλλ' ὁ Ἀπόστολος ἑτοίμως ἔχων ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου, οὐ μόνον δεθῆναι ἀλλὰ καὶ ἀποθανεῖν, ἀνέβη μετὰ τῶν περὶ αὐτὸν εἰς Ἱεροσόλυμα, ὅπως ἀσμένως αὐτὸν οἱ Ἀδελφοὶ ἀπεδέξαντο (16). Τοῦτο πέμπτον ὁ Παῦλος εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐπεδήμησε, μετὰ τὴν αὐτοῦ ἐπιστροφήν.

ΕΤΟΣ ΝΗ'. ΝΘ'.

§. 219.

Ἐν Ἱερουσαλὴμ ὁ Παῦλος διατρίβων, διηγεῖται Ἰακώβῳ τῷ τὴν ἐκεῖ Ἐκκλησίαν διέποντι, καὶ πᾶσι τοῖς πρεσβυτέροις, ὅσα ὁ Θεὸς ἐποίησε τοῖς ἔθνεσι διὰ τῆς διακονίας αὐτοῦ. Οἱ δὲ, τὸν Κύριον ἐπὶ τούτοις δοξάσαντες, ἵνα μὴ ἐπ' αὐτῷ σκανδαλισθῶσι τὰ πλήθη τῶν ἐκ περιτομῆς χριστιανισάντων, συμβουλεύουσι τὸ νὰ ἀφαγνισθῇ καὶ αὐτὸς ἅμα μετὰ τεσσάρων, οἵτινες ἔμελλον νὰ ἀποδώσωσι τὴν τῆς Ναζηρείας εὐχήν· μάλιστα δὲ καὶ αὐτὸς ὑπὲρ ἐκείνων νὰ πληρώσῃ καὶ τῆς τελετῆς τὸ δαπάνημα· ὑπήκουσεν ὃν εἰς ταῦτα ὁ Παῦλος. Ἀλλ' ἐν ᾧ ἐπληροῦντο αἱ ἡμέραι τοῦ ἀφαγνισμοῦ, Θεασάμενοι αὐτὸν οἱ ἐκ τῆς Ἀσίας Ἰουδαῖοι, κινοῦσι κατ' αὐτοῦ τὸν ὄχλον, ὡς κατὰ λυμεῶνος τοῦ λαοῦ, καὶ ἀνατροπέως τοῦ Νόμου· καὶ τοῦ Ἱεροῦ ἐξέλκοντες βίᾳ, ἤθελον αὐτὸν ἀποκτεῖναι, ἂν δὲν ἐξήρπαζεν αὐτὸν ἐκ τῶν ἐκείνων χειρῶν ὁ χιλίαρχος, Κλαύδιος ὁ Λυσίας· ὅστις ἀκούσας τὸν Παῦλον ἐλληνίζοντα τὴν φωνὴν, ἠρώτησεν αὐτὸν, ἂν ἐκεῖνος αὐτὸς εἶναι, ὁ πρὸ ποσοῦ ἀναστατώσας τὴν Αἴγυπτον· (17) ὁ δὲ Παῦλος ἀπεκρίνατο, ὅτι τὸ μὲν γένος εἶναι Ἰουδαῖος, τὴν δὲ Πατρίδα Ταρσεύς· ζητήσας δὲ ἄδειαν νὰ λαλήσῃ πρὸς τὸν λαὸν, καὶ ἐπιτραπεὶς (18), ἀπολογεῖται Ἑβραϊστὶ· παρασήσας ἐπ' ἀκριβὲς καὶ γένος ἑαυτοῦ, καὶ ἀνατροφήν· καὶ μαθητείαν τὴν παρὰ Γαμαλιήλ· καὶ ζῆλον τὸν ὑπὲρ τοῦ Ἰουδαϊκοῦ Νόμου, καὶ λύσσαν τὴν κατὰ τῆς εἰς χριστὸν πίστεως, καὶ τὰ παράδοξα τὰ ἐπ' αὐτῷ συμβάντα, καὶ τέως τὴν ἐπιστροφὴν αὐτοῦ, καὶ τὴν θεοπτείαν, καὶ τὴν εἰς τὰ ἔθνη ἀποστολὴν, εἰς ἣν διωρίσθη ἄνωθεν (19). Ἐν τούτῳ κραυγὴ καὶ θόρυβος τῶν Ἰουδαίων πολύς. Διὸ Παῦλος παραδίδοται εἰς τὸ ἐξεταθῆναι διὰ μαστίγων. Ἀλλὰ προβάλλων ὅτι Ῥωμαῖος ἐστὶ, λύεται μὲν τότε ἀπὸ τῶν δεσμῶν· τῇ δὲ ἐπαύριον, κελεύσει τοῦ χιλιάρχου, ἐνώπιον τῶν Ἀρχιερέων, καὶ παντὸς τοῦ Συνεδρίου παρίσταται (20).

§. 220.

Ἐν ᾧ παρασὰς ἀνοίγει πρὸς Ἀπολογίαν τὸ στόμα, Ἀνανίας ὁ Ἀρχιερεὺς ἐπέταξε τύπτειν αὐτοῦ τὸ στόμα· ὅθεν ὁ Ἀπόστολος ἐπιστρέψας: „τύπτειν σε (εἶπε) „μέλλει ὁ Θεὸς, τοῖχε κεκονιαμένε. Εἶτα „δικαιοῦσθαι: σὺ ἥδειν, ὅτι ἐστὶν Ἀρχιερεύς· (21)

προσ-

16) Πράξ. ΚΑ'. 1-16.

17) Ὅρα Ἰώσηπ. Ἀρχαιολ. Βιβλ. Κ'. Κεφ. ς'. καὶ περὶ Ἀλώσ. Βιβλ. Β'. Κεφ. κγ'. Τὴν τοιαύτην δὲ ἐπανάστασιν Οὐσσάριος χρονολογεῖ ἐν ἔτει ΝΕ'., ὡς καὶ ἡμεῖς αὐτὴν ἄνωτ. (§. 213.) ὑπεθέμεθα· οἱ δὲ, μικρὸν, ἢ πρότερον, ἢ ὕστερον.

18) Πράξ. ΚΑ'. 18-40.

19) Πράξ. ΚΒ'. 1-21.

20) Αὐτ. 22-30.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

μοις δεσμά. Ἀλλ' ὁ Ἀπόστολος ἑτοίμως ἔχων ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου, οὐ μόνον δεθῆναι ἀλλὰ καὶ ἀποθανεῖν, ἀνέβη μετὰ τῶν περὶ αὐτὸν εἰς Ἱεροσόλυμα, ὅπου ἀσμένως αὐτὸν οἱ Ἀδελφοὶ ἀπεδέξαντο (16). Τοῦτο πέμπτον ὁ Παῦλος εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐπεδήμησε, μετὰ τὴν αὐτοῦ ἐπιφοίτησιν.

ΕΤΟΣ ΝΗ'. ΝΘ'.

§. 219.

Ἐν Ἱερουσαλὴμ ὁ Παῦλος διατρίβων, διηγεῖται Ἰακώβῳ τῷ τὴν ἐκεῖ Ἐκκλησίαν διέποντι, καὶ πᾶσι τοῖς πρεσβυτέροις, ὅσα ὁ Θεὸς ἐποίησε τοῖς ἔθνεσι διὰ τῆς διακονίας αὐτοῦ. Οἱ δὲ, τὸν Κύριον ἐπὶ τούτοις δοξάσαντες, ἵνα μὴ ἐπ' αὐτῷ σκανδαλισθῶσι τὰ πλήθη τῶν ἐκ περιτομῆς χριστιανισάντων, συμβουλεύουσι τὸ νὰ ἀφαγνισθῇ καὶ αὐτὸς ἅμα μετὰ τεσσάρων, οἵτινες ἔμελλον νὰ ἀποδώσωσι τὴν τῆς Ναζηρείας εὐχήν· μάλιστα δὲ καὶ αὐτὸς ὑπὲρ ἐκείνων νὰ πληρώσῃ καὶ τῆς τελετῆς τὸ δαπάνημα· ὑπήκουσεν ὃν εἰς ταῦτα ὁ Παῦλος. Ἀλλ' ἐν ᾧ ἐπληροῦντο αἱ ἡμέραι τοῦ ἀφαγνισμοῦ, Θεασάμενοι αὐτὸν οἱ ἐκ τῆς Ἀσίας Ἰουδαῖοι, κινοῦσι κατ' αὐτοῦ τὸν ὄχλον, ὡς κατὰ λυμεῶνος τοῦ λαοῦ, καὶ ἀνατροπέως τοῦ Νόμου· καὶ τοῦ Ἱεροῦ ἐξέλκοντες βίᾳ, ἤθελον αὐτὸν ἀποκτεῖναι, ἂν δὲν ἐξήρπαζεν αὐτὸν ἐκ τῶν ἐκείνων χειρῶν ὁ χιλίαρχος, Κλαύδιος ὁ Λυσίας· ὅστις ἀκούσας τὸν Παῦλον ἑλληνίζοντα τὴν φωνὴν, ἠρώτησεν αὐτὸν, ἂν ἐκεῖνος αὐτὸς εἶναι

16) Πράξ. ΚΑ'. 1-16.

εἶναι, ὁ δὲ πρὸ πολλῶ ἀνασατώσας τὴν Αἴγυπτον· (17) ὁ δὲ Παῦλος ἀπεκρίνατο, ὅτι τὸ μὲν γένος εἶναι Ἰουδαῖος, τὴν δὲ Πατρίδα Ταρσεύς· ζητήσας δὲ ἄδειαν νὰ λαλήσῃ πρὸς τὸν λαὸν, καὶ ἐπιτραπεὶς (18), ἀπολογεῖται Ἑβραϊστὶ· παρασήσας ἐπ' ἀκριβὲς καὶ γένος ἑαυτῶ, καὶ ἀνατροφὴν; καὶ μαθητείαν τὴν παρὰ Γαμαλιὴλ; καὶ ζῆλον τὸν ὑπὲρ τῶ Ἰουδαϊκῶ Νόμου, καὶ λύσσαν τὴν κατὰ τῆς εἰς χριστὸν πίστεως, καὶ τὰ παράδοξα τὰ ἐπ' αὐτῷ συμβάντα, καὶ τέως τὴν ἐπιστροφὴν αὐτῶ, καὶ τὴν θεοπτείαν, καὶ τὴν εἰς τὰ ἔθνη ἀποστολὴν, εἰς ἣν διωρίσθη ἄνωθεν (19). Ἐν τούτῳ κραυγὴ καὶ θόρυβος τῶν Ἰουδαίων πολύς. Διὸ Παῦλος παραδίδοται εἰς τὸ ἐξεταθῆναι διὰ μαστίγων. Ἀλλὰ προβάλλων ὅτι Ῥωμαῖός ἐστι, λύεται μὲν τότε ἀπὸ τῶν δεσμῶν· τῇ δὲ ἐπαύριον, κελεύσει τῶ χιλιάρχου, ἐνώπιον τῶν Ἀρχιερέων, καὶ παντὸς τῶ Συνεδρίου παρίσταται (20).

§. 220.

Ἐν ᾧ παρασὰς ἀνοίγει πρὸς Ἀπολογίαν τὸ στόμα, Ἀνανίας ὁ Ἀρχιερεὺς ἐπέταξε τύπτειν αὐτῶ τὸ στόμα· ὅθεν ὁ Ἀπόστολος ἐπιστρέψας: „τύπτειν σε (εἶπε) „μέλλει ὁ Θεὸς, τοῖχε κεκονιαμένε. Εἶτα „δικαιώθη: οὐκ ᾔδειν, ὅτι ἐστὶν Ἀρχιερεύς· (21)

 προσ-

17) Ὅρα Ἰώσηπ. Ἀρχαιολ. Βιβλ. Κ'. Κεφ. ε'. καὶ περὶ Ἀλώσ. Βιβλ. Β'. Κεφ. κγ'. Τὴν τοιαύτην δὲ ἐπανάστασιν Οὐσσέριος χρονολογεῖ ἐν ἔτει ΝΕ'., ὡς καὶ ἡμεῖς αὐτὴν ἄνωτ. (§. 213.) ὑπεθέμεθα· οἱ δὲ, μικρὸν, ἢ πρότερον, ἢ ὕστερον.

18) Πράξ. ΚΑ'. 18-40.

19) Πράξ. ΚΒ'. 1-21.

20) Αὐτ. 22-30.

προθεὶς δὲ, ὅτι „αὐτὸς Φαρισαῖος ὑὸς Φαρι-„σαίε ἐσὶ, καὶ περὶ ἐλπίδος, καὶ Ἀνασά-„σεως νεκρῶν κρίνεται· σάσεως ἐκεῖ τότε γενο-μένης περὶ αὐτῦ, μεταξὺ τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδε-καίων, ἐκινδύνευσε διασπαθῆναι, εἰ μὴ προσάξει τῦ Χιλιάρχε ἐξηρπάζετο ἐκ μέσε αὐτῶν. Τῇ ἐπιόσῃ δὲ νυκτὶ ἐπισὰς αὐτῷ ὁ Κύριος· θάρσει (εἶπε) Παῦ-λε· ὡς γὰρ διεμαρτύρω τὰ περὶ ἐμῦ εἰς Ἱερσαλὴμ, ὕτω σε δεῖ καὶ εἰς Ῥώμην μαρτυρῆσαι. Τότε Ἄνδρες ἐπέκεινα τῶν τεσσαράκοντα συνομόσαντες ἀνεθεμα-τίσθησαν, μηδενὸς γεύσασθαι, ἕως ἃ ἀποκτείνωσι τὸν Παῦλον. Ἀλλ' ὁ χιλίαρχος μαθὼν τὴν ἐπιβελὴν, ἀπέσωσεν αὐτὸν διὰ νυκτὸς ἐκπέμψας εἰς Καισάρειαν, μετ' ἐπισολῆς πρὸς τὸν ἐκεῖ Ἡγεμόνα Φήλικα· ὃς ἐρευνήσας τὸν Ἄνδρα, καὶ μαθὼν ὅτι ἐκ Κιλικίας ἐσὶν, ἐκέλευσεν αὐτὸν ἐν τῷ Πραιτωρίῳ τῦ Ἡρῴδε φυλάττεσθαι, ἕως ἂν ἔλθωσι καὶ οἱ Κατήγοροι αὐτῦ (22).

§. 221.

Μετὰ ἡμέρας πέντε κατέβησαν εἰς Καισάρειαν ὅ τε Ἀρχιερεὺς καὶ οἱ Πρεσβύτεροι· ἔνθα ὑπὲρ μὲν τότων ὁ Ῥήτωρ Τερύλλος κατὰ τῦ Παύλε δημηγορεῖ, ὁ δὲ Παῦλος ὑπὲρ ἑαυτῦ ἀπολογεῖται. Ὁ Φήλιξ ὅμως ἀναβάλλεται τὴν ψῆφον, ἕως ἃ ἐλθόντος καὶ τῦ χιλιάρχε ἀνακρίνῃ τὴν ὑπόθεσιν ἀκριβέσερον. Με-θ' ἡμέρας δέ τινας, προσκαλεσάμενος τὸν Ἀπόσολον ὁ Ἡγεμὼν, παρόσης καὶ Δρουσίλλης τῆς τότε γυναικὸς, ἀκέει τὰ σωτήρια δόγματα, καὶ γενόμενος ἔμφοβος, τὸν

21) Πράξ. ΚΓ'. 1-5.
22) Αὐτ. 6-35.

Δημόσιο Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

τὸν ἀποσέλλει· πάλιν ὅμως καὶ πάλιν συχνάκις τὸν κήρυκα προσκαλῶν, εἶχε μετ' αὐτῆς ἐπαλλήλες συνομιλίας, πλὴν, ἐχὶ κατὰ σκοπὸν τῆς διδαχθήναι, ἀλλ' ἐπ' ἐλπίδι μᾶλλον τῆς λαβεῖν ἀργύρια, καὶ αὐτὸν ἀπολύσαι· ἕτω διετίας πληρωθείσης κατὰ τὴν ἐν Καισαρείᾳ ταύτην τῆς Ἀποστόλε φρυρὰν, διαδεξαμένε τέως τὴν Ἡγεμονίαν Πορκίε Φήστε, μέλλων ἀπαίρειν ὁ Φήλιξ, χαριζόμενος τοῖς Ἰουδαίοις, κατέλιπεν τὸν Παῦλον δέσμιον (23).

ΕΤΟΣ Ξ'.

§. 222.

Πρὸ τῆς βήματος τῆς Φήστε πάλιν ὁ Ἀπόστολος παρασὰς, ὁμοίως ἀπολογεῖται. Ἐρωτηθεὶς δὲ ὑπὸ τῆς Κριτῆς, ἐὰν θέλῃ εἰς Ἱερουσαλὴμ ἀναβὰς, ἐνώπιον αὐτῆς ἐκεῖ κρίνεσθαι· ὑποπτευόμενος τὴν καθ' ὁδὸν ἔνεδραν τῶν Ἰουδαίων, „ἐπὶ τῆς Βήματος Καίσαρός (εἶπεν) ἑστὼς εἰμὶ . . . . Καίσαρα ἐπικαλοῦμαι . . . καὶ εἰσακούεται (24). Ἐν τούτοις Ἀγρίππας ὁ Βασιλεὺς (υἱὸς ἦν ἕτος τῆς Ἡρώδε Ἀγρίππα, τῆς ἀνελόντος Ἰάκωβον τὸν Ἀδελφὸν Ἰωάννε μαχαίρᾳ, καὶ προθεμένε συλλαβεῖν καὶ Πέτρον·) μετὰ Βερενίκης τῆς ἰδίας γυναικὸς, ὡς ἦλθον εἰς Καισάρειαν πρὸς ἀσπασμὸν τῆς νέε Ἡγεμόνος Φήστε, μαθόντες τὰ κατὰ τὸν Παῦλον, ἐπιθυμοῦσι νὰ ἀκούσεν τὸν ἄνθρωπον· ὅθεν Ἀκροατηρίῳ λαμπρῷ καὶ πολυανθρώπῳ συναθροισθέντος, παρασὰς ὁ Ἀπόστολος, καὶ εἰς πλάτος

23) Πράξ. ΚΔ'. 1 - 27.
24) Πράξ. ΚΕ'. 1 - 12.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ἀπολογηθεὶς ἐκρίθη ἀθῶος· πλὴν, ὅτι ἐπάναγκες ἦν εἰς Ῥώμην αὐτὸν ἐκπεμφθῆναι, διὰ τὴν πρὸς τὸν Καίσαρα γενομένην ὑπ' αὐτῆ ἔκκλητον (25).

§. 223.

Παραδοθεὶς ἓν ὁ Παῦλος, σὺν τοῖς ἀκολέθοις αὐτῆ, καὶ μετὰ καί τινων ἄλλων δεσμίων, Ἰουλίῳ τῷ Ἑκατοντάρχῃ, πλέει εἰς Ἰταλίαν. Σφοδρῶς δὲ κατὰ τὸν πλῶν χειμαθέντες, καὶ κινδυνεύσαντες, τὸ δὲ ἔσχατον καὶ ναυαγήσαντες, τῆς νηὸς συντριβείσης αὐτοῖς καὶ βυθιζομένης, οἱ μὲν κολυμβῶντες, οἱ δὲ ἐπὶ σανίσιν ἐπινηχόμενοι, τέως διεσώθησαν ἅπαντες, ὡς αὐτοῖς τῆτο προείρηκε δι' ὀπτασίας Ἄγγελε πληροφορηθεὶς ὁ Ἀπόστολος. Διασωθέντες δὲ, ἐξῆλθον ἤτως ἐπὶ τῆν Νῆσον Μελίτην· ψυχαὶ αἱ πᾶσαι διακόσιαι ἑβδομήκοντα ἕξ (26). Τὴν δὲ Νῆσον ταύτην τινὲς ὑπέλαβον τὰ Μέλετα εἶναι· τὸ 4000 βήμασιν ἀπέχον ἀπὸ τῆς ἐν τῷ Ἀδριατικῷ κόλπῳ ἐπιδαύρε Νησαίριον· ὅτι ἐν τῷ Ἀδρίᾳ (φασὶ) διαφερόμενοι ἐχειμάζοντο· (27) τὸ Ἀδριατικὸν ὅμως, κατὰ τὲς παλαιὲς, πέλαγος, μέχρι καὶ τῆ Ἰωνίε, καὶ τῆ Σικελικῆ ἦν ἐφαπλέμενον (28).

§. 224.

Ἐν ταύτῃ τῇ Νήσῳ ἐκπεσόντες, φιλανθρώπε φιλοφροσύνης ἔτυχον ὑπὸ τῶν οἰκητόρων· ἐν ᾧ δὲ, πυρὰ ἀνῆπτον διὰ τὸ ψύχος, καὶ ὁ Παῦλος φρύγανα συσρέψας ἐτίθετο εἰς ἔναυσμα τῆ πυρὸς, ἔχιδνα ἐκ τῆς θέρμης ἐκπηδήσασα, δάκνει τῆ Ἀποσόλε τὴν χεῖρα. Ὅθεν οἱ βάρβαροι πρῶτον ἔκριναν φονέα τὸν ἄνθρωπον, καὶ ἀνοσιεργὸν, ὡς ὑπὸ τῆς θείας διωκόμενον δίκης, διά τε θαλάσσης, καὶ διὰ γῆς· ἔπειτα δὲ, ἰδόντες ὅτι ἀδὲν ἔπαθε κακὸν, μεταβαλόμενοι τῆτον ὑπέλαβον εἶναι Θεόν (29). Καὶ τὸ ἐξ ἐκείνε πιςεύεται, ὅτι τὰ ἐν τῇ Νήσῳ Μελίτῃ ἄγριάτε καὶ Ἰοβόλα ἑρπετὰ, ἀδρανῆ εἰσὶ, καὶ εἰς βλάβην ἀνίσχυρα (30).

§. 225.

Κατὰ τὴν αὐτὴν Νῆσον ὁ Παῦλος, τὸν Πατέρα Ποπλίε τῆ Φιλοφρόνως αὐτὲς ξενοδοχήσαντος, πυρετοῖς καὶ δυσεντερίᾳ συνεχόμενον, διὰ προσευχῆς ἐξιάσατο· καὶ πολλὲς δὲ ἄλλες προσέτι ἀσθενῆντας ἐθεράπευσε. Τρεῖς δὲ ἐκεῖ μῆνας παραχειμάσαντες, τελευταῖον διά τε Συρακυσῶν πλεύσαντες, καὶ Ῥηγίε, καὶ Ποτιόλων, εἰς Ῥώμην ἔφθασαν. Ἔνθα οἱ μὲν ἄλλοι δέσμιοι παρεδόθησαν τῷ Στρατοπεδάρχῃ· ὁ δὲ Παῦλος ὑπὸ φυλακῇ ἑνὸς ςρατιώτε τηρέμενος, περιήρχετο ἐλεύθερος (31). Ὅθεν συγκαλέσας τὲς ἐν Ῥώμῃ πρωτεύοντας τῶν Ἰουδαίων, καὶ διηγηθεὶς τὰ κατ' αὐτὸν ἐφεξῆς τε διαμαρτυρώμενος τοῖς προσερχομένοις τὰ περὶ Ἰησῆ ἀπὸ τῶν Γραφῶν· καὶ τὲς μὲν πείθων, τὲς δὲ ἀπειθεῖς μένοντας ἀπελέγχων· καὶ λέγων, ὅτι τοῖς ἔθνεσιν ἀπεσάλη τὸ σωτήριον τῆ Θεῆ· ἔμεινεν ἐκεῖ διετίαν ὅλην κηρύσσων τὴν βασιλείαν τῆ Θεῆ, καὶ διδάσκων τὰ περὶ τῆ Κυρίε Ἰησῆ χριςῆ,

25) Αὐτ. 13-27. Καὶ Κς'. 1-32.
26) Πραξ. ΚΖ'. 1-44.
27) Πράξ. Αὐτ. 27.
28) Ὅρα Καλμέτ. ἐν ὑπομν. Πράξ. ΚΖ'.

29) Πράξ. ΚΗ'. 1-6.
30) Ὅρα Καλμέτ. ἔνθ. ἀνωτ. Καὶ Μελέτ. τὸν Ἀθηνῶν, Γεωγραφ. παλ. καὶ νέας, Τμήμ. ΙΖ'. Κεφ. ιγ'.
31) Πράξ. ΚΗ'. 7-16.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ἀπολογηθεὶς ἐκρίθη ἀθῶος· πλὴν, ὅτι ἐπάναγκες ἦν εἰς Ῥώμην αὐτὸν ἐκπεμφθῆναι, διὰ τὴν πρὸς τὸν Καίσαρα γενομένην ὑπ' αὐτῆς ἔκκλητον (25).

§. 223.

Παραδοθεὶς ἦν ὁ Παῦλος, σὺν τοῖς ἀκολούθοις αὐτῆς, καὶ μετὰ καί τινων ἄλλων δεσμίων, Ἰουλίῳ τῷ Ἑκατοντάρχῃ, πλέει εἰς Ἰταλίαν. Σφοδρῶς δὲ κατὰ τὸν πλοῦν χειμαζόντες, καὶ κινδυνεύσαντες, τὸ δὲ ἔσχατον καὶ ναυαγήσαντες, τῆς νηὸς συντριβείσης αὐτοῖς καὶ βυθιζομένης, οἱ μὲν κολυμβῶντες, οἱ δὲ ἐπὶ σανίσιν ἐπινηχόμενοι, τέως διεσώθησαν ἅπαντες, ὡς αὐτοῖς τοῦτο προείρηκε δι' ὀπτασίας Ἄγγελος πληροφορηθεὶς ὁ Ἀπόστολος. Διασωθέντες δὲ, ἐξῆλθον ὅτως ἐπὶ τῆς Νήσου Μελίτης· ψυχαὶ αἱ πᾶσαι διακόσιαι ἑβδομήκοντα ἕξ (26). Τὴν δὲ Νῆσον ταύτην τινὲς ὑπέλαβον τὰ Μέλεται εἶναι· τὸ 4000 βήμασιν ἀπέχον ἀπὸ τῆς ἐν τῷ Ἀδριατικῷ κόλπῳ ἐπιδαύρου Νησάριον· ὅτι ἐν τῷ Ἀδρίᾳ (φασὶ) διαφερόμενοι ἐχειμάζοντο· (27) τὸ Ἀδριατικὸν ὅμως, κατὰ τοὺς παλαιοὺς, πέλαγος, μέχρι καὶ τῆς Ἰωνίου, καὶ τῆς Σικελικῆς ἦν ἐφαπλούμενον (28).

§. 224.

Ἐν ταύτῃ τῇ Νήσῳ ἐκπεσόντες, φιλανθρώπου φιλοφροσύνης ἔτυχον ὑπὸ τῶν οἰκητόρων· ἐν ᾧ δὲ, πυρὰν ἀνῆπτον διὰ τὸ ψύχος, καὶ ὁ Παῦλος φρύγανα συσρέψας ἐτίθετο εἰς ἔναυσμα τοῦ πυρὸς, ἔχιδνα ἐκ τῆς θέρ-

25) Αὐτ. 13-27. Καὶ Κς'. 1-32.
26) Πραξ. ΚΖ'. 1-44.
27) Πράξ. Αὐτ. 27.
28) Ὅρα Καλμέτ. ἐν ὑπομν. Πράξ. ΚΖ'.

θέρμης ἐκπηδήσασα, δάκνει τῆ Ἀποστόλε τὴν χεῖρα. Ὅθεν οἱ βάρβαροι πρῶτον ἔκριναν φονέα τὸν ἄνθρωπον, καὶ ἀνοσιεργὸν, ὡς ὑπὸ τῆς θείας διωκόμενον δίκης, διά τε θαλάσσης, καὶ διὰ γῆς· ἔπειτα δὲ, ἰδόντες ὅτι οὐδὲν ἔπαθε κακὸν, μεταβαλλόμενοι τῆτον ὑπέλαβον εἶναι Θεόν (29). Καὶ τὸ ἐξ ἐκείνε πιςεύεται, ὅτι τὰ ἐν τῇ Νήσῳ Μελίτῃ ἄγριάτε καὶ Ἰοβόλα ἑρπετὰ, ἀδρανῆ εἰσὶ, καὶ εἰς βλάβην ἀνίσχυρα (30).

§. 225.

Κατὰ τὴν αὐτὴν Νῆσον ὁ Παῦλος, τὸν Πατέρα Πεπλίε τῆ φιλοφρόνως αὐτὸς ξενοδοχήσαντος, πυρετοῖς καὶ δυσεντερίᾳ συνεχόμενον, διὰ προσευχῆς ἐξιάσατο· καὶ πολλὸς δὲ ἄλλος προσέτι ἀθενοῦντας ἐθεράπευσε. Τρεῖς δὲ ἐκεῖ μῆνας παραχειμάσαντες, τελευταῖον διά τε Συρακοσῶν πλεύσαντες, καὶ Ῥηγίε, καὶ Ποτιόλων, εἰς Ῥώμην ἔφθασαν. Ἔνθα οἱ μὲν ἄλλοι δέσμιοι παρεδόθησαν τῷ Στρατοπεδάρχῃ· ὁ δὲ Παῦλος ὑπὸ φυλακῇ ἑνὸς στρατιώτε τηρέμενος, περιήρχετο ἐλεύθερος (31). Ὅθεν συγκαλέσας τὸς ἐν Ῥώμῃ πρωτεύοντας τῶν Ἰουδαίων, καὶ διηγηθεὶς τὰ κατ' αὐτὸν ἐφεξῆς τε διαμαρτυρώμενος τοῖς προσερχομένοις τὰ περὶ Ἰησε ἀπὸ τῶν Γραφῶν· καὶ τὸς μὲν πείθων, τὸς δὲ ἀπειθεῖς μένοντας ἀπελέγχων· καὶ λέγων, ὅτι τοῖς ἔθνεσιν ἀπεσάλη τὸ σωτήριον τε Θεε· ἔμεινεν ἐκεῖ διετίαν ὅλην κηρύσσων τὴν βασιλείαν τε Θεε, καὶ διδάσκων τὰ περὶ τε Κυρίε Ἰησε χριςε,

 μετὰ

29) Πράξ. ΚΗ'. 1-6.
30) Ὅρα Καλμέτ. ἔνθ. ἀνωτ. Καὶ Μελέτ. τὸν Ἀθηνῶν, Γεωγραφ. παλ. καὶ νέας, Τμήμ. ΙΖ'. Κεφ. ιγ'.
31) Πράξ. ΚΗ'. 7-16.

μετὰ παῤῥησίας ἀκωλύτως (32). Ἐν δὲ τούτοις τελευτᾷ ἡ Ἱστορία τῶν πράξεων.

ΕΤΟΣ ΞΑ'.

§. 226.

Τῆς τοῦ Παύλου ἐν Ῥώμῃ διατριβῆς, διετίαν ὅλην (1) παραταθείσης, τὰ δεσμὰ αὐτοῦ συνετέλεσαν εἰς αὔξησιν τοῦ Εὐαγγελίου, ὅπερ ἀδεῶς κηρυττόμενον διέπεμπε τὸ παρ' αὐτοῦ φῶς, ἕως καὶ εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς οἰκίας αὐτοῦ τοῦ Καίσαρος (2). Ἐκήρυττε δὲ ὁ Παῦλος ἔνθα μὲν παρὼν ἦν σώματι, ἔνθα δ' ἀπὼν γράμμασι· διὸ τότε (λέγουσιν) ἐγράφησάν τε καὶ ἐπέμφθησαν, ἡ μὲν πρὸς Ἐφεσίους Ἐπιστολὴ, διὰ Τυχικοῦ· ἡ δὲ πρὸς Φιλιππησίους, δι' Ἐπαφροδίτου· ἡ δὲ πρὸς Κολασσαεῖς, διὰ Τυχικοῦ καὶ Ὀνησίμου· διὰ δὲ τοῦ δευτέρου τούτου, καὶ ἡ πρὸς Φιλήμονα.

§. 227.

Μετὰ ταῦτα, ὑπολαμβάνουσι τινὲς (3) ὅτι ἐγράφη ὡσαύτως ἀπὸ Ῥώμης, καὶ ἡ πρὸς Ἑβραίους Ἐπιστολὴ πεμφθεῖσα διὰ Τιμοθέου. Ἄλλοι ὅμως, (ὅσοι ὑπὸ τῷ ὀνόματι τῆς Ἰταλίας (4) ἐχὶ τὴν Ῥώμην, τὴν δὲ τῆς Σικελίας ὅμορον γῆν ἐννοοῦσιν·) ἔκριναν ὅτι τὴν ἐπιστολὴν τὴν πρὸς Ἑβραίους ὁ Παῦλος, ἀπολελυμένος ἤδη μετὰ τὴν διετίαν ἀπὸ τῶν ἐν Ῥώμῃ δεσμῶν· πρὸς τὸ τέλος

---

32) Αὐτ. 17-31.

1) Πράξ. ΚΗ'. 30.

2) Πρὸς Φιλιππησ. Κεφ. Α'. 12-22.

3) Βεαυσώβρης, καὶ Λαμφάντης ἐν τῷ Γενικῷ Προλόγῳ, τῷ εἰς τὰς τοῦ Παύλου Ἐπιστολάς.

4) Πρὸς Ἑβρ. ΙΓ' 24.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

τέλος δηλ. τῆ ξα'., ἤ κατ' ἀρχὰς τῆ ξβ'., συνέγραψεν. Οἱ δὲ, καὶ ἐν ἔτει ξγ'. αὐτὴν χρονολογῆσιν.

§. 228.

Οἱ πλείονες, καὶ τὴν Α'. τῶν Καθολικῶν Ἐπιστολῶν τῆ Πέτρᾳ, ἐν τῷ δε τῷ ξά. ἔτει λέγουσιν ἐπισαλῆναι. Καίτοι ἄλλοι πάλιν ὀπίσω ἐπὶ τὸ νδ'., οἱ δὲ καὶ ἔτι μᾶλλον, ἐπὶ τὸ μέ. ἀναπέμπουσιν. Ἐγράφη δὲ πρὸς τὰς κατὰ τὴν διασπορὰν ἐπιδημοῦντας Ἰουδαίους ἀπὸ Βαβυλῶνος. Τὴν δὲ Βαβυλῶνα, ἄλλοι μὲν εἶναι τὴν ἐν Ἀσσυρίᾳ μεγαλόπολιν ὑπέλαβον. Ἄλλοι δὲ τὴν κατ' Αἴγυπτον, τὸ καθ' ἡμᾶς Κάϊρον. Ἄλλοι δὲ τὴν κατὰ Σελεύκειαν. Οἱ δὲ πλεῖστοι τῶν Ἀρχαίων, αὐτὴν τὴν Ῥώμην, τροπολογικῶς ἕτω καλουμένην, ἐνόησαν (5). Ἐν τῷ αὐτῷ τότῳ ἔτει ἐγράφη καὶ ἡ τῆ Ἀδελφοθέᾳ Ἰακώβου ἐπιστολὴ ταῖς δώδεκα φυλαῖς τῶν ἐν τῇ διασπορᾷ, ὡς ὀλίγον πρὸ τῆς διὰ μαρτυρίου τελευτῆς αὐτῆ γραφεῖσα.

§. 229.

Ἐν τῷ αὐτῷ ἔτει ἐγράφη (λέγουσι, καὶ τὸ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγέλιον· (6) ἂν αὐτὸ ἐγράφη καθ' ὃν καιρὸν οἱ Κορυφαῖοι Ἀπόστολοι ἐν Ῥώμῃ διέτριβον. Πλὴν ἄλλοι προλαμβάνοντες τὸν καιρὸν, ἀναποδίζουσι τὴν συγγραφὴν τότου, ἕως τῶν ή. ἤ θ'. ἤ ι έ. χρόνων μετὰ τὴν τῆ Κυρίου Ἀνάληψιν· (7) ἐν ἐκείνῳ συμφωνοῦσι

5) Εὐσέβ. Ἐκκλησ. Ἱστορ. Βιβλ. Β'. Κεφ. ΙΕ'. Καὶ Ἱερών. ἐν τῷ Καταλ.

6) Ὅρα Εἰρηναίου Λεγδ. Βιβλ. Γ'. Κεφ. ά.

7) Ὅρα Καβέου περὶ τῶν Ἐκκλησ. Συγγραφέων, ἐν Αἰῶνι τῷ Ἀποστολικῷ, Σελ. 13. Οὐκ ὀκνητέον ἐνταῦθα παραθέσθαι, καὶ

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

φωνῆσι σχεδὸν οἱ πάντες.' (8) ὅτι πρῶτον τῶν ἄλλων Εὐαγγελίων τὸ κατὰ Ματθαῖον ἐγράφη. Ὅτι δὲ ἐγράφη αὐτὸ καὶ Ἑβραΐσι, πρῶτος μὲν ὁ Ἱεραπολίτης Παπίας, ἀπεμνημόνευσεν· (9) εἶτα δὲ καὶ ἄλλοι τῷ Παπίᾳ Παρηκολουθηκότες. Ἀγκαλὰ δὲ ὀλίγοι τῶν ὕστερον περὶ τούτε πολλὰ ἀμφιβάλλουσι, πιθανώτερον κρίνοντες, ὅτι καὶ τὸ κατὰ Ματθαῖον, καθὼς καὶ τὰ ἄλλα, συνεταχθη ἑλληνισί.

§. 230.

Μετὰ τὸ Ματθαίε, καὶ τὸ κατὰ Μάρκον Εὐαγγέλιον συνεγράφη, καὶ τὸ κατὰ Λεκᾶν ἐφεξῆς· καὶ αἱ πράξεις δὲ αἱ τῶν Ἀποςόλων (10). Ἐὰν δὲ, ὥστινες ὑπέλαβον, ἐν τούτῳ τῷ ἔτει αἱ πράξεις ἔτυχον τῆς Συγγραφῆς, καθότι ἰδεῖς ἐν αὐταῖς γίνεται λόγος περὶ τῶν ὑπὸ τε Παύλε πεπραγμένων μετὰ τὴν ἀπὸ τῶν δεσμῶν ἀπόλυσιν τῶν ἐν Ῥώμῃ· φανερὸν γίνεται, ὅτι πρὸ τοῦδε τε ἔτες τὸ Εὐαγγέλιον αὐτῆ

καὶ τὸ ἐν τῷ Ἀποσπασματίῳ τῷ ἀποδιδομένῳ Ἱππολύτῳ τῷ Θηβαίῳ ἀναγινωσκόμενον· ὅτι „τὸ κατὰ Ματθαῖον Ἅγιον „Εὐαγγέλιον, ἐγράφη εἰς παλαισίνην μετὰ ἡ. ἔτη τῆς Ἀνα„λήψεως, Ἑβραϊσί· τὸ κατὰ Μάρκον Εὐαγγέλιον ἐγράφη Ῥω„μαϊσὶ ἐν Ῥώμῃ, μετὰ ιβ'. ἔτη τῆς Ἀναλήψεως. Τὸ κατὰ „Λεκᾶν Εὐαγγέλιον ἐγράφη ἑλληνισὶ εἰς Ἀλεξάνδρειαν τὴν „μεγάλην. μετὰ ιέ. ἔτη τῆς Ἀναλήψεως. Τὸ κατὰ Ἰωάννην „Εὐαγγέλιον, ἐγράφη ἑλληνισὶ ἐν Πάτμῳ Νήσῳ, μετὰ τρια„κοντα δύο ἔτη τῆς Ἀναλύψεως. Ἀλλ' εἰς τὴν χρονολογίαν ταύτην πολλὰ ἀπαντῶσιν ἀντιπίπτοντα, δι' ἃ ἰδεῖς δύναται ἐν αὐτῇ νὰ βάλῃ θεμέλιον.

8) Εἰρηναῖος Βιβλ. Γ'. Κεφ. Α'. Εὐσέβ. Ἐκκλ. Ἱσορ. Βιβλ. ε'. Κεφ. ιδ'. Ἱερώνυμ. ἐν τῷ Καταλόγῳ τῶν Ἐκκλησ. Συγγραφ. Αὐγυσ. ἐν τῷ περὶ Συμφων. τῶν Εὐαγγελ. Βιβλ. Α'. Κεφ. ά.

9) Παρ' Εὐσέβ. Ἐκκλ. Ἱσορ. Βιβλ. Γ'. Κεφ. λθ'.

10) Εἰρηναῖος Βιβλ. Γ'. κατὰ Αἱρέσ. Κεφ. Α'.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

αὐτῆ ὁ Λουκᾶς συνέγραψε· καὶ τότε δὲ ἔτι πρότερον ἑπομένως τὰ κατ' αὐτόν. ὅ τε Ματθαῖος, καὶ ὁ Μάρκος, Ἀλλ' ἐπιεικῶς περὶ τούτων οἱ Συγγραφεῖς ἐδὲν ἡμᾶς διδάσκουσιν ἀναμφιλέκτως διωρισμένον καὶ βέβαιον. Διὰ τοῦτο καὶ οἱ μὲν τὸν χρόνον προλαμβάνουσιν· οἱ δὲ ὑστεροῦσιν· ἐκεῖνο βέβαιον εἶναι, καὶ ἀπάσης ἀμφιβολίας ἐκτός· ὅτι ὁ Ἱερὸς Λουκᾶς, μετὰ τὸν πρῶτον λόγον (11)· τοῦτέστι μετὰ τὸ Εὐαγγέλιον, ἐξέθετο τὸν δεύτερον· ἤγουν τὰς πράξεις. Μεμαρτυρημένον δὲ φέρεται καὶ περὶ τοῦ Μάρκου, ὅτι συνέγραψε τὸ ἴδιον Εὐαγγέλιον παρακληθεὶς ὑπὸ τῶν ἐν Ῥώμῃ πιστῶν (12). Καὶ τὸ ἄλλο προσέτι, ὅτι ὁ Μάρκος φαίνεται ἀκολουθῶν τὸν Ματθαῖον, οἷον ἐπιτομεύς τις τῶν ἐκείνου Εὐαγγελικῶν διηγήσεων (13).

ΕΤΟΣ ΞΒ'.

§. 231.

Ἂν ὁ Παῦλος περιώδευσεν εἰς Ἱσπανίαν, ὡς ἐκ τῆς πρὸς Ῥωμαίους (14) εἰκάζοντες, καὶ δὴ καὶ τῇ μαρτυρίᾳ τοῦ Ἱεροῦ Κλήμεντος (15) τοῦ συγχρόνου τῷ Παύλῳ γενομένου ἑπόμενοι, πολλοὶ τῶν πατέρων (16) ὑπέλαβον·

---

11) Πράξ. Α'. 1.

12) Κλήμης ἐν ς'. τῶν ὑποτυπώσεων. Καὶ Παπίας ὁ Ἱεραπολίτης παρὰ Εὐσέβ. Ἐκκλ. Ἱστορ. Βιβλ. Β'. Κεφ. ΙΕ'.

13) Αὐγουστῖνος περὶ Συμφων. Εὐαγγελ. Βιβλ. Α'. Κεφ. β'.

14) Κεφ. ΙΕ'. 24.

15) Ἐν τῇ αὐτοῦ πρὸς Κορινθ. ἐπιστ. § ε.

16) Ἀθανάσ. πρὸς Δρακόντ. Ἐπιφάν. Αἱρέσ. ΚΖ'. Χρυσόστ. Ὁμιλ. Ζ'. τῶν εἰς Παῦλον. Ἱερών. εἰς τὸν Ἡσαΐαν Κεφ. ΙΑ'. 14. Κύριλ. Κατηχ. ΙΖ'. Θεοδώριτ. εἰς τὴν πρὸς Φιλιππησ. Α'. 25.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

βον· ἐδεὶς ἄλλος ἂν ἔχοι διορισθῆναι πρὸς τὴν περίοδον ταύτην, καιρὸς τῷ παρόντος προσφυέστερος· πολλοὶ ὅμως ἄλλοι, καὶ μάλιστα τῶν Δυτικῶν οἱ ὕστερον περὶ τῆς περιοδεύσεως ταύτης ἀμφιβάλλουσι· Συλλογίζονται γὰρ, ὅτι περὶ τὸ τέλος τῆ ξβ'. τότε ἔτους, συνοδευθεὶς ὁ Παῦλος τῷ Τιμοθέῳ ἐκ Μακεδονίας ἐπιστρέψαντι (17), ἔσπευδεν εἰς Ἰουδαίαν ἐπανελθεῖν· ὅτε καὶ παραπλεύσας κατέλιπεν ἐν Κρήτῃ τὸν Τίτον, εἰς τὴν τῆς ἐκεῖ Ἐκκλησίας διόρθωσιν (18).

§. 232.

Κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο συνέβη, καὶ ἡ Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοῦ τοῦ Κυρίου, καὶ πρώτου τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις Ἐκκλησίας χρηματίσαντος ἐπισκόπου φονοκτονία (19) ἐξ ἐπιβουλῆς Ἀνάνου, ἢ Ἀνανίου τοῦ Ἀρχιερέως (20) Ἀνδρὸς τολμηροῦ τε καὶ θρασυτάτου· ἐκ τῆς τῶν Σαδδουκαίων ὄντος Αἱρέσεως. Ὁ γὰρ ῥηθεὶς Ἀδελφόθεος, ἐπὶ δικαιοσύνῃ καὶ ὁσιότητι βίου, καὶ παρ' αὐτοῖς τοῖς Ἰουδαίοις ἐχ

17) Πρὸς Ἑβρ. ΙΓ'. 23.

18) Πρὸς Τίτον Α'. 5.

19) Ἡ τοῦ Ἰακώβου φονοκτονία ὑπότινων (Διονυσ. Πεταβ. ἐν τῷ Λογισηρίῳ τῶν χρόνων, Μέρ. Α'. Βιβλ. Ε'. Κεφ. γ'.) εἰς τὸ πρὸ τούτου ἔτος, ἤτοι τὸ ξά. ἀνάγεται. Ὁ δὲ Εὐσέβιος τὴν αὐτὴν Ἱερῶν φαίνεται ἀσύμφωνος αὐτὸς ἑαυτῷ. Τάξας γὰρ αὐτὴν (ἐν τοῖς χρονικοῖς) κατὰ τὸ ξβ'., ἐν ἔτει δηλ. ζ'. τῆς τοῦ Νέρωνος Αὐτοκρατορίας, ἀναβάλλει ἐν ἄλλοις (Ἐκκλ. Ἱστορ. Βιβλ. Γ'. Κεφ. ιά.) ἕως ἐγγὺς τῆς τῶν Ἱεροσολύμων ἁλώσεως· ἥτις μετὰ ἡ. ἢ θ'. ἐνιαυτὲς συνέβη ὕστερον· ἣν δὴ γνώμην παρακολουθῶν, καὶ ὁ τοῦ Ἀλεξανδρηνοῦ χρονικοῦ Συγγραφεὺς, τὴν Ἰακώβου ἀναίρεσιν, ἐν ἔτει πρώτῳ τῆς Οὐεσπασιανοῦ Αὐταρχίας ἐχρονολόγησεν.

20) Ἰωσήπ. Ἀρχαιολ. Βιβλ. Κ'. Κεφ. ἡ.

ὲχ ἤκιστα θαυμαζόμενος, καὶ διὰ τοῦτο καὶ Ὀβλίας (ὅπερ τὸν δίκαιον σημαίνει·) καλούμενος, προτροπῇ τε καὶ παρακλήσει πάντων ἀναβὰς ἐπὶ τοῦ Ναοῦ τὸ πτερύγιον, ἔδωκεν ἐκεῖθεν τὴν ζητουμένην παρ' αὐτοῦ μαρτυρίαν περὶ τοῦ Ἰησοῦ, κηρύξας φωνῇ μεγάλῃ· ὅτι ὁ »Ἰησοῦς κάθηται ἐν τῷ οὐρανῷ, ἐκ δεξιῶν τῆς μεγά»λης δυνάμεως, καὶ μέλλει ἔρχεσθαι ἐπὶ τῶν νεφελῶν »τοῦ οὐρανοῦ. Ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ ἐν μαρτυρίᾳ πολλοὶ μὲν τῶν παρόντων ἐπληροφορήθησαν, καὶ ἀνεβόησαν, »ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαβίδ. Ἀλλ' οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι, ἔκραξαν: „ὦ ὤ! καὶ ὁ δίκαιος ἐπλανήθη· ὅθεν δι' ἐπιταγῆς τοῦ εἰρημένου Ἀρχιερέως Ἀνάνου, κατεκρημνίσθη ὁ Ἀπόστολος ἀπὸ τοῦ πτερυγίου· καὶ ὡς ἐκ τοῦ κρημνίσματος οὐκ ἀπέθανεν, ἀπελιθάσθη· ἐπειδὴ δὲ ὑπὲρ τῶν λιθοβολούντων ηὔχετο: „παρακα»λῶ Κύριε Θεὲ Πάτερ, ἄφες αὐτοῖς, οὐ γὰρ οἴδασι τί »ποιοῦσιν· εἷς μέντις τῶν Ἱερέων, ἀπὸ τῶν υἱῶν Ῥηχαὰβ, »ἔκραξε: παύσασθε· τί ποιεῖτε; εὔχεται ὑπὲρ ἡμῶν ὁ δίκαιος· ἄλλος δέτις ὅμως τῶν ἐκεῖ παρόντων, ἐκ τῆς τέχνης ὢν τῶν Κναφέων, διὰ τοῦ κναφικοῦ ξύλου ὃ κατεῖχε, κατεσύντριψε τὴν τοῦ δικαίου κεφαλὴν (21). Λέγουσιν (22) ὅτι τὰ μετ' οὐ πολὺ κατὰ τῆς Ἱερουσαλὴμ ἐπισκήψαντα κακὰ ὁ Ἀρχαιολόγος Ἰώσηπος, τὰ ἀπέδωκεν ἅπαντα εἰς τὴν τοῦ Ἰακώβου ἀναίρεσιν, Ἀλλ' ἡ ῥῆσις, ὡς παρὰ Ὠριγένει, καὶ παρ' Εὐσεβίῳ ἀναφέρεται, ἐν τοῖς Ἰωσήπου σωζομένοις Συγγράμμασι, τὴν σήμερον οὐχ εὑρίσκεται.

§. 233.

21) Ὅρα Εὐσέβ. Ἐκκλ. Ἱστορ. Βιβλ. Β'. Κεφ. κγ'.

22) Ὠριγέν. κατὰ Κέλσου. Βιβλ. Α'. Εὐσέβ. ἐν Ἱστορ. Βιβλ. Β'. Κεφ. κγ'. Ἱερώνυμ. περὶ Ἀνδρῶν Ἐπισήμων.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

βον· εἰδεὶς ἄλλος ἂν ἔχοι διορισθῆναι πρὸς τὴν περίοδον ταύτην, καιρὸς τῷ παρόντος προσφυέστερος· πολλοὶ ὅμως ἄλλοι, καὶ μάλιστα τῶν Δυτικῶν οἱ ὕστερον περὶ τῆς περιοδεύσεως ταύτης ἀμφιβάλλουσι· Συλλογίζονται γὰρ, ὅτι περὶ τὸ τέλος τοῦ ξβ'. τότε ἔτους, συνοδευθεὶς ὁ Παῦλος τῷ Τιμοθέῳ ἐκ Μακεδονίας ἐπιστρέψαντι (17), ἔσπευδεν εἰς Ἰουδαίαν ἐπανελθεῖν· ὅτε καὶ παραπλεύσας κατέλιπεν ἐν Κρήτῃ τὸν Τίτον, εἰς τὴν τῆς ἐκεῖ Ἐκκλησίας διόρθωσιν (18).

§. 232.

Κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο συνέβη, καὶ ἡ Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοῦ τοῦ Κυρίου, καὶ πρώτου τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις Ἐκκλησίας χρηματίσαντος ἐπισκόπου φονοκτονία (19) ἐξ ἐπιβουλῆς Ἀνάνου, ἢ Ἀνανίου τοῦ Ἀρχιερέως (20) Ἀνδρὸς τολμηροῦ τε καὶ θρασυτάτου· ἐκ τῆς τῶν Σαδδουκαίων ὄντος Αἱρέσεως. Ὁ γὰρ ῥηθεὶς Ἀδελφόθεος, ἐπὶ δικαιοσύνῃ καὶ ὁσιότητι βίου, καὶ παρ' αὐτοῖς τοῖς Ἰουδαίοις ἐν

---

17) Πρὸς Ἑβρ. ΙΓ'. 23.

18) Πρὸς Τίτον Α'. 5.

19) Ἡ τοῦ Ἰακώβου φονοκτονία ὑπότινων (Διονυσ. Πεταβ. ἐν τῷ Λογισηρίῳ τῶν χρόνων, Μέρ. Α'. Βιβλ. Ε'. Κεφ. γ'.) εἰς τὸ πρὸ τούτου ἔτος, ἤτοι τὸ ξά. ἀνάγεται. Ὁ δὲ Εὐσέβιος τὴν αὐτὴν Ἱστορῶν φαίνεται ἀσύμφωνος αὐτὸς ἑαυτῷ. Τάξας γὰρ αὐτὴν (ἐν τοῖς χρονικοῖς) κατὰ τὸ ξβ'., ἐν ἔτει δηλ. ζ'. τῆς τοῦ Νέρωνος Αὐτοκρατορίας, ἀναβάλλει ἐν ἄλλοις (Ἐκκλ. Ἱστορ. Βιβλ. Γ'. Κεφ. ιά.) ἕως ἐγγὺς τῆς τῶν Ἱεροσολύμων ἁλώσεως· ἥτις μετὰ ἡ. ἢ Θ'. ἐνιαυτὲς συνέβη ὕστερον· ἣν δὴ γνώμην παρακολουθῶν, καὶ ὁ τοῦ Ἀλεξανδρινοῦ χρονικοῦ Συγγραφεὺς, τὴν Ἰακώβου ἀναίρεσιν, ἐν ἔτει πρώτῳ τῆς Οὐεσπασιανοῦ Αὐταρχίας ἐχρονολόγησεν.

20) Ἰωσήπ. Ἀρχαιολ. Βιβλ. Κ'. Κεφ. ή.

ἐχ ἤκισα θαυμαζόμενος, καὶ διὰ τῦτο καὶ Ὀβλίας (ὅπερ τὸν δίκαιον σημαίνει·) καλέμενος, προτροπῆτε καὶ παρακλήσει πάντων ἀναβὰς ἐπὶ τῦ Ναῦ τὸ πτερύγιον, ἔδωκεν ἐκεῖθεν τὴν ζητεμένην παῤ αὐτῦ μαρτυρίαν περὶ τῦ Ἰησῦ, κηρύξας φωνῇ μεγάλῃ· ὅτι ὁ „Ἰησῦς κάθηται ἐν τῷ ὐρανῷ, ἐκ δεξιῶν τῆς μεγά„λης δυνάμεως, καὶ μέλει ἔρχεθαι ἐπὶ τῶν νεφελῶν „τῦ ὐρανῦ. Ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ ὖν μαρτυρίᾳ πολλοὶ μὲν τῶν παρόντων ἐπληροφορήθησαν, καὶ ἀνεβόησαν, „ὡσαννὰ τῷ ὑῷ Δαβίδ. Ἀλλ᾽ οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι, ἔκραξαν: „ὤ ὤ! καὶ ὁ δίκαιος ἐπλα„νήθη· ὅθεν δι᾽ ἐπιταγῆς τῦ εἰρημένυ Ἀρχιερέως Ἀνάνυ, κατεκρημνίθη ὁ Ἀπόστολος ἀπὸ τῦ πτερυγίυ· καὶ ὡς ἐκ τῦ κρημνίσματος ὐκ ἀπέθανεν, ἀπελιθάθη· ἐπειδὴ δὲ ὑπὲρ τῶν λιθοβολύντων ηὔχετο: „παρακα„λῶ Κύριε Θεὲ Πάτερ, ἄφες αὐτοῖς, ὐ γὰρ οἴδασι τί „ποιῦσιν· εἷς μέντις τῶν Ἱερέων, ἀπὸ τῶν ὑῶν Ῥηχαὰβ, „ἔκραξε: παύσαθε· τί ποιεῖτε; εὔχεται ὑπὲρ ἡμῶν ὁ δίκαιος· ἄλλος δέτις ὅμως τῶν ἐκεῖ παρόντων, ἐκ τῆς τέχνης ὢν τῶν Κναφέων, διὰ τῦ κναφικῦ ξύλυ ὅ κατεῖχε, κατεσύντριψε τὴν τῦ δικαίυ κεφαλὴν (21). Λέγυσιν (22) ὅτι τὰ μετ᾽ ὐ πολὺ κατὰ τῆς Ἱερυσαλὴμ ἐπισκήψαντα κακὰ ὁ Ἀρχαιολόγος Ἰώσηπος, τὰ ἀπέδωκεν ἅπαντα εἰς τὴν τῦ Ἰακώβυ ἀναίρεσιν, Ἀλλ᾽ ἡ ῥῆσις, ὡς παρὰ Ὠριγένει, καὶ παῤ Εὐσεβίῳ ἀναφέρεται, ἐν τοῖς Ἰωσήπυ σωζομένοις Συγγράμμασι, τὴν σήμερον ὐχ εὑρίσκεται.

§. 233.

---

21) Ὅρα Εὐσέβ. Ἐκκλ. Ἱσορ. Βιβλ. Β'. Κεφ. κγ'.

22) Ὠριγέν. κατὰ Κέλσυ, Βιβλ. Α'. Εὐσέβ. ἐν Ἱσορ. Βιβλ. Β'. Κεφ. κγ'. Ἱερώνυμ. περὶ Ἀνδρῶν Ἐπισήμων.

§. 233.

Συμεὼν ὁ τῆ Κλεώπα τὸν Ἱεροσολύμων διαδέχεται θρόνον (23). Τὴν δὲ διαδοχὴν ὁ Εὐσέβιος, ὑπερέθετω ἐν ἄλλοις (24), ἕως μετὰ τὴν Ἱεροσολύμων ἅλωσιν· ὑπὲρ ἧς διαδοχῆς συνηθροίσθησαν (φησὶ) τῶν Ἀποστόλων καὶ Μαθητῶν οἱ τῷ βίῳ περιλειπόμενοι, ἅμα τοῖς πρὸς γένους κατὰ σάρκα τῆ Κυρίῳ κτ. (25) Λέγεται γῆν καὶ ὁ Συμεὼν ἕτος Ἀδελφὸς τῆ Κυρίῳ, ὡς καὶ Ἰάκωβος ὁ αὐτῆ προκάτοχος καὶ Αὐτάδελφος· ἔτω γὰρ ἔχει ἡ γενεαλογία τέτων κατά τινας. Κλαιόπας, ὁ ἄλλως καὶ Ἀλφαῖος καλέμενος, καὶ Ἰωσήφ ὁ μνήσωρ Ἀδελφοί. Ἡ ἀειπάρθενος Μαρία, καὶ ἡ ἄλλη Μαρία ἡ τῆ Κλεόπα, ἥ Ἀλφαίῳ γαμετὴ, Ἀδελφαί· ἤ πρωτεξάδελφαι. Ἐκ τοίνυν τῆ Κλεόπα καὶ Μαρίας τῆς αὐτῆ συζύγε γεννῶνται Ἰάκωβος ὁ ἐλάσσων, καὶ Συμεὼν, καὶ Ἰούδας ὁ ἐπικληθεὶς Θαδδαῖος· ὥσε ἦσαν ἀνεψιοὶ τῆς παρθένε, καθὼς καὶ τῆ Ἰωσήφ· τῆ δὲ χρισῆ πρωτεξάδελφοι· πλὴν ἄλλοι γενεαλογῆσιν ἄλλως· (26) Σημείωσαι δὲ, καὶ ὅτι ἄλλος ἦν παρὰ τὸν Ἀπόστολον Σίμωνα, ὁ Συμεὼν περὶ ᾧ ἐνταῦθα· ἐκεῖνος γὰρ ἦν Καννανίτης, ἕτος δὲ Ναζαρηνός (27).

ΤΕΤΟΣ

23) Εὐσέβιος ἐν τοῖς χρονικοῖς.
24) Ἐν τῇ Ἐκκλησ. Ἱστορ. Βιβλ. Γ'. Κεφ. ιά.
25) Ὅρα καὶ Ἀλέξανδρον τὸν Ἱεροσολύμ. Λόγ. περὶ τῆς Εὑρέσ. τῆ σαυρῆ παρὰ Δοσιθ. ἐν τοῖς περὶ τῶν ἐν Ἱεροσολ. Πατριαρχ. Βιβλ. Α'. Κεφ. Β'. §. ά. Σελ. 5.
26) Ὅρα ἀνωτ. §. 166.
27) Χρυσός. καὶ Θεοφύλ. παρὰ Δοσιθ. ἔνθ. ἀνωτ. ἐσημειώθη.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΕΤΟΣ ΞΓ'.

§. 234.

Ὁ Παῦλος παραγίνεται αὖθις εἰς Ἱερουσαλὴμ μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν αὐτῷ τὸ ἕκτον ἤδη· ἐ πολὺ δὲ παραμείνας, διέρχεται τὴν Ἀσίαν εἰς ἐπίσκεψιν τῶν ἐκεῖ Ἐκκλησιῶν· ἐν Κολοσσοῖς ἓν ξενίζεται παρὰ τῷ Φιλήμονι· (28) ἐν δὲ Ἐφέσῳ καθίστησι τὸν Τιμόθεον πρὸς ἀναίρεσιν πάσης ἑτεροδιδασκαλίας, καὶ τῆς Ἐκκλησίας ἐκείνης στηριγμὸν καὶ κατάρτισιν· (29) ἐξ Ἐφέσου δὲ πλέει εἰς Φιλίππους τῆς Μακεδονίας, ὅπου χρόνον τινὰ διατρίψας, ἔγραψεν (ὡς οἱ πλείονες (30) ὑπολαμβάνουσι·) τὴν Α'. τῶν πρὸς Τιμόθεον Ἐπιστολῶν, περὶ τὰς ἀρχὰς ἴσως τοῦ ἑξῆς ξδ'. ἐνιαυτοῦ. Εἰ δὲ ἐν ταῖς κοιναῖς τυπογραφομένοις ἐκδόσεσι σεσημειωμένον ἀναγινώσκεται, ὅτι ἡ ῥηθεῖσα Α'. πρὸς Τιμόθεον ἐγράφη ἀπὸ Λαοδικείας, ἥτις ἐστὶ Μητρόπολις τῆς Φρυγίας τῆς Πακατιανῆς· ἀλλ' αὕτη νεωτέρας κρίνεται χειρὸς ἡ Σημείωσις. Πρὸ γὰρ τῆς τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου Αὐτοκρατορίας, ἐδεμία ἐδαμοῦ τῆς Πακατιανῆς Φρυγίας γίνεται μνεία.

§. 235.

Κατὰ τοῦτο τὸ ξγ'. ἔτος, πρῶτος μετὰ Μάρκον τὸν Εὐαγγελιστὴν, (τὸν ἀπὸ τοῦ μδ'. ὅτε μετὰ Πέτρου εἰς Ῥώμην παρεγένετο· πρὸς Αἰγυπτίους ἐκεῖθεν καὶ

---

28) Πρὸς Φιλήμ. Ἐπιστ. Ἐδαφ. 22.

29) Α'. πρὸς Τιμόθ. Α'. 3.

30) Ἀθανάσ. ἐν τῇ Συνόψει. Θεοδώρητ. ἐν τῷ προλόγῳ τῆς πρὸς Ῥωμ. καὶ οἱ Νεώτεροι κοινῶς.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

καὶ Ἀλεξανδρεῖς ἐπιδημήσαντα, καὶ τὸν λόγον αὐ
τοῖς (31) εὐαγγελισάμενον.) Ἀλεξανδρείας, Ἐπίσκο
πος ἐχρημάτισεν Ἀννιανὸς, ἢ Ἀνανίας (32). Πε
τότε Ἰσόρηται (33), ὅτι ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἦν Σανδά
λιορράφος Συρράπτων δὲ διαχιθὲν τὸ παλαιὸν τ
Μάρκε Σανδάλιον, ἐπειδὴ τρυπηθεὶς διὰ τῆς βελό
νης τὴν χεῖρα, καὶ ὑπεραλγήσας: (ὦ Θεέμε!) ἐφώ
νησεν· ἐκ τότε ὁ Εὐαγγελιστὴς λαβὼν ἀφορμὴν, τ
εἰς χριστὸν πίστιν αὐτὸν ἀνεδίδαξε, θεραπεύσας εὐθ
διὰ τῆ ἰδίε ἐμπτύσματος· καὶ βαπτίσας τέως, κ
εἰς Ἐπίσκοπον τῆ ἐκεῖ θρόνε προεβίβασεν.

§. 236.

Ἐν τῷ αὐτῷ ἔτει (34) κατὰ τῆς Νέρωνος Τραπ
ζης κεραυνὸς κατέσκηψε τὸ ἡ. βασιλεύοντος. Δι
γεῖται δὲ ὁ Φιλόστρατος (35), ὅτι πρὸ τριῶν ἡμερῶ
πρὶν τῆ κατενεχθέντος κεραυνῆ, Ἀπολλώνιος ὁ Τυα
νεὺς, εὑρισκόμενος ἐν Ῥώμῃ, καὶ ἰδὼν ὅτι τῆ ἡλίε ἐκλ
πόντος ἅμα ἐβρόντησεν, ἀναβλέψας εἰς ὐρανὸν εἶπεν
ἔσαι τι ἅμα καὶ ὐκ ἔσαι· τοιαῦτα ἦσαν τ
πλεῖστα αἱ θαυμασαὶ προῤῥήσεις τῆ γόητος.

§. 237

31) Εὐσέβ. ἐν τοῖς χρονικ. ᾧπερ ἀκολυθῆσι Βικρώνιός τε καὶ Πε
τάβιος· ἢ πιθανώτερον ἴσως (ὅρα ἀνωτ. §. 189. καὶ τὴν ἐκ
σημείωσιν· (27) κατὰ τὴν Εὐτυχίε τῆ Ἀλεξανδρ. γνώμην, ἀπ
τῆ νά. ἔτες, ὅπερ ἦν τὸ ϑ'. τῆς Βασιλείας Κλαυδίε.

32) Αὐτ. αὐτ.

33) Παρὰ Βολλάνδῳ ἐν τῇ Βιογραφ. Μάρκε τῆ Εὐαγγελιστῆ, κ
Ἀπριλλίε.

34) Εὐσέβ. ἐν τοῖς χρονικοῖς.

35) Εἰς τὸν βίον Ἀπολλωνίε Βιβλ. Δ'. Κεφ. μγ'.

§. 237.

Ἐκ τότε ἄρχησαν εἰς Ἱερσαλὴμ καὶ προανεφω
νῆντο τῆς ἐσομένης μετ' ὀλὺ πανωλεθρίας τὰ προ
μηνύματα. Ἰησῆς τις ὑὸς Ἀνάνε τῶν ἰδιωτῶν ἀγροῖ
κος, πρὸ τεσσάρων μὲν ἐτῶν πρὶν τῆ πολέμε, ἑπτὰ
δὲ πρὸ τῆς ἁλώσεως, κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς σκηνοπη
γίας, ἤρξατο ἀναβοᾶν: „Φωνὴ ἀπ' Ἀνατολῆς, φωνὴ
„ἀπὸ Δύσεως, φωνὴ ἀπὸ τῶν τεσσάρων ἀνέμων· φω
„νὴ ἐπὶ Ἱεροσόλυμα καὶ τὸν Ναόν· φωνὴ ἐπὶ Νυμφίυς
„καὶ Νύμφας· φωνὴ ἐπὶ τὸν λαὸν πάντα." Τῆτο
ἀνέκραζε νυκτὸς καὶ ἡμέρας, καὶ μάλισα ἐν ταῖς
ἑορταῖς· παιόμενος δὲ καὶ μασιγύμενος, ὐδὲν ὑπὲρ
ἑαυτῆ ἐφθέγγετο, εἰμὴ πρὸς ἑκάσην πληγὴν ὀλοφυρ
τικῶς. „Αἴ αἴ Ἱερσαλήμ. Κατὰ δὲ τὴν πολιορ
κίαν ἔπειτα περιιὼν ἐπὶ τῶν τειχέων: „Αἴ αἴ τῇ
„πόλει, καὶ τῷ λαῷ, καὶ τῷ Ναῷ! ἐθρηνολό
γει· ὡς δὲ τελευταῖον ποτὲ προσέθηκεν. „Αἴ αἴ
„κἐμοὶ! λίθος ὑπὸ τῆ πετροβόλε μηχανήματος πα
ρὰ τῶν πολιορκύντων σχαθεὶς, τὸν ἄνθρωπον ἀπέκ
τεινεν, αὐτὸ τῆτο ἐλεεινῶς ἐπαιάζοντα (36).

Ἔ Τ Ο Σ Ξ Δ'.

§. 238.

Ὁ Παῦλος κηρύξας τὸ Εὐαγγέλιον μέχρι τῆ Ἰλ
λυρικῆ (1), ἔπειτα παραχειμάζει (2) εἰς Νικόπολιν,
τὴν ὑπὸ Αὐγύστε, ἐπὶ τῇ τροπῇ Μάρκε Ἀντωνίε καὶ
Κλεοπάτρας, ἄντικρυ τῆ καλυμένε Ἀκτίε κτισθεῖ
σαν,

36) Ἰώσηπ. Ἁλώσεως Βιβλ. Ζ'. Κεφ. λά.

1) Πρὸς Ῥωμ. ΙΕ'. 19.

2) Πρὸς Τίτον Γ'. 12.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

καὶ Ἀλεξανδρεῖς ἐπιδημήσαντα, καὶ τὸν λόγον αὐ
τοῖς (31) εὐαγγελισάμενον.) Ἀλεξανδρείας, Ἐπίσκο
πος ἐχρημάτισεν Ἀννιανὸς, ἢ Ἀνανίας (32). Περὶ
τούτου Ἱσόρηται (33), ὅτι ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἦν Σανδά
λιοῤῥάφος Συῤῥάπτων δὲ διαχιθὲν τὸ παλαιὸν τὸ
Μάρκου Σανδάλιον, ἐπειδὴ τρυπηθεὶς διὰ τῆς βελό
νης τὴν χεῖρα, καὶ ὑπεραλγήσας: (ὦ Θεέμις!) ἐφώ
νησεν· ἐκ τούτου ὁ Εὐαγγελιστὴς λαβὼν ἀφορμὴν, τοῦ
εἰς χριστὸν πίστιν αὐτὸν ἀνεδίδαξε, θεραπεύσας εὐθὺ
διὰ τοῦ ἰδίου ἐμπτύσματος· καὶ βαπτίσας τέως, καὶ
εἰς Ἐπίσκοπον τοῦ ἐκεῖ θρόνου προεβίβασεν.

§. 236.

Ἐν τῷ αὐτῷ ἔτει (34) κατὰ τῆς Νέρωνος Τραπε
ζοῦς κεραυνὸς κατέσκηψε τὸ ἡ. βασιλεύοντος. Δι
ηγεῖται δὲ ὁ Φιλόστρατος (35), ὅτι πρὸ τριῶν ἡμερῶν
πρὶν τοῦ κατενεχθέντος κεραυνοῦ, Ἀπολλώνιος ὁ Τυα
νεὺς, εὑρισκόμενος ἐν Ῥώμῃ, καὶ ἰδὼν ὅτι τῇ ἡλίου ἐκλεί
πόντος ἅμα ἐβρόντησεν, ἀναβλέψας εἰς οὐρανὸν εἶπεν·
ἔσαι τι ἅμα καὶ οὐκ ἔσαι· τοιαῦτα ἦσαν τὰ
πλεῖστα αἱ θαυμασταὶ προῤῥήσεις τοῦ γόητος.

§. 237.

---

31) Εὐσέβ. ἐν τοῖς χρονικ. ὥπερ ἀκολουθοῦσι Βαρώνιός τε καὶ Πε
τάβιος· ἢ πιθανώτερον ἴσως (ὅρα ἀνωτ. §. 189. καὶ τὴν ἐκεῖ
σημείωσιν· (27) κατὰ τὴν Εὐτυχίδ τοῦ Ἀλεξανδρ. γνώμην, ἀπὸ
τοῦ νά. ἔτους, ὅπερ ἦν τὸ Θ'. τῆς Βασιλείας Κλαυδίου.

32) Αὐτ. αὐτ.

33) Παρὰ Βολλάνδῳ ἐν τῷ Βιογραφ. Μάρκου τοῦ Εὐαγγελιστοῦ, κε'.
Ἀπριλλίου.

34) Εὐσέβ. ἐν τοῖς χρονικοῖς.

35) Εἰς τὸν βίον Ἀπολλωνίου Βιβλ. Δ'. Κεφ. μγ'.

§. 237.

Ἐκ τότε ἄρχησαν εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ προανεφωνοῦντο τῆς ἐσομένης μετ' ὀλιγ πολὺ πανωλεθρίας τὰ προμηνύματα. Ἰησοῦς τις υἱὸς Ἀνάνου τῶν ἰδιωτῶν ἀγροῖκος, πρὸ τεσσάρων μὲν ἐτῶν πρὶν τὸ πολέμου, ἑπτὰ δὲ πρὸ τῆς ἁλώσεως, κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς σκηνοπηγίας, ἤρξατο ἀναβοᾶν: „Φωνὴ ἀπ' Ἀνατολῆς, φωνὴ „ἀπὸ Δύσεως, φωνὴ ἀπὸ τῶν τεσσάρων ἀνέμων· φω„νὴ ἐπὶ Ἱεροσόλυμα καὶ τὸν Ναόν· φωνὴ ἐπὶ Νυμφίους „καὶ Νύμφας· φωνὴ ἐπὶ τὸν λαὸν πάντα.“ Τοῦτο ἀνέκραζε νυκτὸς καὶ ἡμέρας, καὶ μάλιστα ἐν ταῖς ἑορταῖς· παιόμενος δὲ καὶ μαστιγούμενος, οὐδὲν ὑπὲρ ἑαυτοῦ ἐφθέγγετο, εἰμὴ πρὸς ἑκάστην πληγὴν ὀλοφυρτικῶς. „Αἴ αἴ Ἱερουσαλήμ. Κατὰ δὲ τὴν πολιορκίαν ἔπειτα περιιὼν ἐπὶ τῶν τειχέων: „Αἴ αἴ τῇ „πόλει, καὶ τῷ λαῷ, καὶ τῷ Ναῷ! ἐθρηνολόγει· ὡς δὲ τελευταῖον ποτὲ προσέθηκεν. „Αἴ αἴ „ἐμοὶ! λίθος ὑπὸ τοῦ πετροβόλου μηχανήματος παρὰ τῶν πολιορκούντων σχασθεὶς, τὸν ἄνθρωπον ἀπέκτεινεν, αὐτὸ τοῦτο ἐλεεινῶς ἐπαιάζοντα (36).

ΕΤΟΣ ΞΔ'.

§. 238.

Ὁ Παῦλος κηρύξας τὸ Εὐαγγέλιον μέχρι τοῦ Ἰλλυρικοῦ (1), ἔπειτα παραχειμάζει (2) εἰς Νικόπολιν, τὴν ὑπὸ Αὐγούστου, ἐπὶ τῇ τροπῇ Μάρκου Ἀντωνίου καὶ Κλεοπάτρας, ἀντικρυ τοῦ καλουμένου Ἀκτίου κτισθεῖ-

 σαν,

36) Ἰώσηπ. Ἁλώσεως Βιβλ. Ζ'. Κεφ. λά.
1) Πρὸς Ῥωμ. ΙΕ'. 19.
2) Πρὸς Τίτον Γ'. ιβ.

σαν, ἐγγὺς τῆς καθ' ἡμᾶς καλεμένης Πρεβέζης· ἐκ
θεν ἓν ὑπὸ τῦ Παύλε ἐγράφη τότε καὶ ἡ πρὸς Τί
ἐπιτολή.

§. 239.

Ὀρεχθεὶς ὁ Νέρων τὸν πάλαι ἐμπρησμὸν τῆς Τρ
άδος, αὐταῖς ὄψεσι κατιδεῖν, καταπυρπολεῖ τὴν Ρ
μην. Εἶτα, τὴν τῦ ἀνοσιεργήματος αἰτίαν ἀποτ
βόμενος, ἐπιφορτίζει τὸ ἔγκλημα τοῖς χριστιανοῖς· ἐ
τεῦθεν ὁ πρῶτος κατὰ χριστιανῶν διωγμὸς τὴν ἀφ
μὴν ἔλαβεν, ἅπερ διωγμῦ καὶ ὁ Τάκιτος (3) μνημ
νεύει, καὶ ὁ Σβετόνιος (4), φρικτὰς τινὰς τρόπας βα
σάνων ὑπὸ τῦ θηριώδες Τυράννε ἐπινοηθέντας ἐξι
ρήσαντες. Καὶ γὰρ τῶν ἄλλων μεταξὺ, ἐνίες τ
χριστιανῶν ὁ Νέρων, πίσσαν, καὶ σέαρ, καὶ ἄλλα τ
αὖτα εὐκατάφλεκτα δι' ὅλε τῦ σώματος ἐπαλείφω
εἶτα ἐφ' ὑψηλῶν παττάλων ἀνάπτων, εἰς φωτοχ
σίαν νυκτὸς, ὡς πυρσὰς καὶ λαμπάδας κατέφλεγεν (

ΕΤΟΣ ΞΕ'.

§. 240.

Ἐπισρέψας ἓν ὁ Παῦλος εἰς τὴν Ἀσίαν, ὡς προ
πεχθεὶς ἦν Τιμοθέῳ (6), ἐκεῖθεν ἔπειτα πάλιν ἐ
πλεύτας, διὰ Κορίνθε, ὅπε κατέλιπε τὸν μεθ' ἑα
τῦ Ἔραστον, καθὼς καὶ Τρόφιμον ἀσθενήσαντα κατ
λιπ

3) Χρονικ. ΙΕ'. 44.
4) Εἰς βίον Νέρωνος, Κεφ. Ιϛ'.
5) Ὅρα Ἐκκλησ. Ἱστορ. Εὐσέβ. Βιβλ. Β'. Κεφ. μέ. ἐκ τῦ Τ
τυλλιαν. ἐν τῷ Ἀπολογητικῷ.
6) Α. πρὸς Τιμόθ. Γ'. 14. 15.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

λιπεν ἐν Μιλήτῳ· (7) ἐπανέρχεται τὸ δεύτερον εἰς τὴν Ῥώμην. Συναπῆλθε δ' εἰς Ῥώμην σὺν τῷ Παύλῳ τότε καὶ Πέτρος ἀπὸ Κορίνθου συνοδευθείς· ἢ γᾶν ἄλλως, κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν ἄμφω οἱ Ἀπόστολοι ἐπιδημήσαντες συνευρέθησαν ἐν Ῥώμῃ, ὅπου καὶ τὸν ὑπὲρ χριστοῦ ὑπέμειναν θάνατον. Καὶ γὰρ, εἰ καὶ μηδὲν ὁ Παῦλος ἀναφέρει ἐν τῇ Β'. αὐτοῦ πρὸς Τιμόθεον ἐπιστολῇ, ἀλλ' ἡ σιγὴ αὕτη δὲν ἀνταναιρεῖ τὴν περὶ τούτου καινὴν καὶ ἀρχαιοτάτην παράδοσιν, ἧς παρὰ τοὺς τῶν ἄλλων, ἔχομεν ἀξιόπιστον τὴν μαρτυρίαν Διονυσίου τοῦ Ἐπισκόπου Κορινθίων (8), ὅς ἤκμαζε περὶ τὸ ρό. Σωτήριον ἔτος περὶ τὸν αὐτὸν δὲ χρόνον, εἶναι γνώμη, ὅτι καὶ ὁ Μάρκος συνοδεύων τὸν Πέτρον, τὸ κατ' αὐτὸν συνέγραψεν Εὐαγγέλιον ἐν αὐτῇ διάγων τῇ Ῥώμῃ. Ἀγκαλὰ ἄλλοι θέλουσι πάλιν, ὅτι μετὰ τὸ μαρτύριον τῶν Κορυφαίων, συνέγραψεν αὐτό. (9).

§. 241.

Κατὰ τοῦτον ἀναφέρονται τὸν χρόνον καὶ τὰ διάφορα τερατεία, ἃ τὴν ἐγγίζουσαν τῶν Ἰουδαίων ἐξώλειαν προεσήμαινεν. Ἐπὶ τῆς ἑορτῆς τῶν ἀζύμων μηνὸς Ξανθικοῦ Η'., κατὰ τὸν Ἀπρίλλιον δηλονότι, ὥρᾳ τῆς νυκτὸς Θ'., φῶς ἐξαίσιον περιέλαμψε τὸν βωμὸν, καὶ ὅλον τὸν ἐν Ἱεροσολύμοις Ναόν. Βοῦς εἰς θυσίαν ἀχθεῖσα, ἔτεκεν ἄρνα ἐν μέσῳ τοῦ Ἱεροῦ. Ἡ Ἀνατολικὴ τοῦ ἐνδοτέρου, χαλκή τε καὶ σιβαρωτάτη

7) Β'. πρὸς Τιμόθ. Δ'. 20.

8) Ἐν Ἐπισ. τῇ πρὸς Ρωμ. ὅρα παρ' Εὐσέβ. Ἐκκλ. Ἱστορ. Βιβλ. Β'. Κεφ. κέ.

9) Ὅρα Εἰρηναῖον ἐν Βιβλ. Γ'. Κεφ. ά. Καὶ Εὐσέβ. Ἐκκλησ. Ἱστορ. Βιβλ. Ε'. Κεφ. ή.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ἔσα πύλη, ἡ μόλις ὑπὸ Ἀνδρῶν εἴκοσι ἀνοιγομένη καὶ κλειομένη, κατὰ τὴν ς'. τῆς νυκτὸς ὥραν αὐτομάτη εὑρέθη ἀνεῳγμένη· καὶ ταύτην ἔπειτα ὁ στρατηγὸς ἐπισὰς μόλις ἴσχυσε κλεῖσαι. Μετὰ τὴν ἑορτὴν πάλιν, μηνὸς Ἀρτεμισίε κά. ἤτοι κατὰ τὸν Μάϊον, πρὸ ἡλίε δύσεως, ὤφθησαν μετέωρα φάσματα περὶ πᾶσαν τὴν χώραν. ἅρματά τε καὶ φάλαγγες ἔνοπλοι. Κατὰ δὲ τὴν ἑφεξῆς ἑορτὴν τῆς πεντηκοστῆς, οἱ Ἱερεῖς εἰς τὸ ἔνδον τε ἱερε παρελθόντες, κινήσεως ἤκουσαν καὶ κτύπε, καὶ φωνῆς ἀθρόας λεγούσης: μεταβαίνομεν ἐντεῦθεν (10). Τῶν δὲ Θεοσημειῶν τούτων καὶ Τάκιτος ὁ Ῥωμαῖος Ἱστορικὸς ἐμνημόνευσε (11).

ΕΤΟΣ Ξ ς'.

§. 242.

Εἰς Ῥώμην ὁ Παῦλος παραγενόμενος, καὶ ἐν Δεσμωτηρίῳ παραυτίκα βληθεὶς, μόλις ὑπὸ ὀνησιφόρε ζητέμενος εὑρέθη (12). Εἶτα παρὰ πάντων ἐγκαταλελειμμένος, ἄνωθεν ἐνδυναμῶτας, καὶ ἀπολογησάμενος, ἐκ στόματος λέοντος ῥύεται (13). Τότε δὴ καὶ τὴν Β'. πρὸς Τιμόθεον (λέγεσιν) ἔγραψε, προτρέπων αὐτὸν, ἵνα προφθάσας ἔλθῃ, καὶ τὸν εὕρῃ πρὸ τε χειμῶνος (14).

§. 243.

---

10) Ἰώσηπ. Ἀλώσ. Ζ'. λά.
11) Βιβλ ΚΑ'.
12) Β'. πρὸς Τιμόθ. Α'. 17.
13) Αὐτ. Δ'. 16. 17.
14) Αὐτ. 21.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

§. 243.

Τότε (θέλουσιν) ὅτι καὶ Σίμων ὁ Μάγος ἐν Ῥώμῃ διατρίβων, καὶ πολλὰς ἀποπλανῶν, καὶ, διὰ τὰς αὐτῆ γοητείας, κεχαρισμένος ὢν μάλιστα Νέρωνι, προκαλεῖτο Πέτρον καὶ Παῦλον τὰς Θεοκήρυκας εἰς ἐπίδειξιν δυνάμεων· ὅτε καὶ ἐπ' ὀχήματος Δαιμόνων, μιᾷ τῶν ἡμερῶν, μετάρσιος εἰς ἀέρα φερόμενος, διὰ προσευχῆς τῶν Ἀποστόλων εἰς γῆν κατερράγη πεσών, καὶ συντριβεὶς διεφθάρη. Τὸ τοιοῦτον τῆ Σίμωνος πτῶμα μετὰ διαφόρων ἄλλων περιστάσεων, ὡς ἐξ ἀποκρύφων Βιβλίων ἱστορούμενον, οἱ Κριτικοὶ ἐκσυρίττουσι· λέγοντες, ὅτι ἴδοις αὐτὸ πρὸ τῆ Ἀρνοβίῳ ἀπεμνημόνευσεν. Ἀλλ' ὁ Ἄφρος Ἀρνόβιος ἄλις ἀρχαῖος ὑπῆρξεν, ὡς κατὰ τὸ τέλος τῆ Γ'. Αἰῶνος ἀκμάσας· (ἔτει 303.) Συμμαρτυροῦσι δὲ τῷ Ἀρνοβίῳ, τὸ τῆ Γόητος δράμα, ἢ ὀρθότερον εἰπεῖν σύμπτωμάτε καὶ πάθημα ἀναφέροντες καὶ Ἄνδρες μεγάλε ὀνόματος (15).

§. 244.

Περὶ τοῦτον τὸν χρόνον οἱ παρ' Ἰουδαίοις σάσεις τὴν ῥοπὴν ἔδωκαν τῆ κατ' αὐτῶν φοβερῆ πολέμε, ἐν ᾧ

15) Χρυσόσ. ὁμιλ. ΙΗ'. εἰς τὰς πράξεις. Ἀμβρόσ. ἑξαήμ. Βιβλ. Δ'. Κύριλλ. Ἱεροσολυμ. Κατηχ. ε'. Ἐφραὶμ ὁ Σύρος ὁμιλ. περὶ Αἱρετικῶν. Ἀλλὰ καὶ Δίων ὁ Πρυσαεὺς (Λόγ. κά.) διηγεῖται περί τινος ἀπατεῶνος, τῆ ἐν τῇ τῆ Νέρωνος Αὐλῇ ἐκ ποδὸς πεταθήσεσθαι τερατευομένε. Καὶ Σβετόνιος (Βιβλ. ε'. Κεφ. ιβ.) ὁ ἐν ἔτει ριβ'. ἐπὶ Τραϊανῆ γνωριζόμενος, ἱστορεῖ περί τινος, ὅτι ἐνώπιον τῆ Νέρωνος πεταθεὶς, καὶ καταῤῥαχθεὶς, συνετρίβη· ὥστε καὶ αἱ ῥανίδες τῆ ἐξ αὐτῆ αἵματος κατὰ τὸν συντριμμὸν ἐκπηδήσασαι περιερράντισαν ἕως καὶ αὐτὸν τὸν θρόνον, ἐφ' ᾧ ὁ Νέρων θεατὴς ἐκαθέζετο. Μήτοι ἔτος ἦν ὁ Σαμαρεὺς γόης; ἴσως.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροια

τὸ ἔθνος, πολλὰ καὶ δράσαν καὶ παθὸν, τὴν προῤῥηθεῖσαν αὐτῷ τέως ὑπέσχε ἐχάτην πανωλεθρίαν (16). Πολλοὶ δὲ τότε τῶν Ἰουδαίων ἀπὸ τῆς Ἱερουσαλὴμ ἐξελθόντες παρῴκησαν εἰς τὴν Πέλλαν, πόλιν μικρὰν ἐπὶ ὄρους κειμένην, κατὰ τὰς πρὸς Συρίαν ἐρήμους. Μάλιστα δὲ ἦσαν τῶν εἰς χριστὸν πεπιστευκότων οἱ καταφυγόντες ἐκεῖ, ὡς βλέποντες τὴν Ἱερουσαλὴμ κυκλουμένην ὑπὸ στρατοπέδων, καὶ πληροφορούμενοι, ὅτι ἐγγὺς ἡ ἐρήμωσις αὐτῆς (17).

ΕΤΟΣ ΞΖ'.

§. 245.

Τῷ κατὰ τῶν Ἰουδαίων πολέμῳ ἤδη συνεχῶτος, ὁ Νέρων κατὰ Ῥώμην, καὶ τὴν ἐλλάδα περιάγων, κιθαρῳδίαις τε καὶ τραγῳδίαις, καὶ ἄλλοις τοιστοτρόποις ἀγωνίσμασιν ἐχόλαζέτε, καὶ διεπόμπευεν· (1) ἐπειδὴ δὲ, ἐν ᾧ αὐτὸς ἐσκηνοβάτει, Κέστιος ὁ Γάλλος τὴν Ἱερουσαλὴμ πολιορκήσας ὀδὲν κατώρθωσεν· ἀλλὰ καὶ

16) Μέτιθι Ἰώσηπ. περὶ Ἁλώσ. Βιβλ. Β'. Κεφ. κέ. κξ.

17) Λεκ. ΚΑ'. 20. κξ. ὅρα Εὐσέβ. Ἐκκλ. Ἱστορ. Βιβλ. Γ'. Κεφ. Ε'. Καὶ Ἐπιφάν. Αἱρέσ. Ναζωρ. ΚΘ'. Κεφ. ζ'. Καὶ ἐν τοῖς περὶ Μέτρ. καὶ Σταθμ. ἔνθα φησὶν ὅτι οἱ χριστιανοὶ ὑπὸ Ἀγγέλου διαμηνυθέντες εἰς Πέλλαν διεσώθησαν. Ὁ δὲ Δοσίθεος ἐν τοῖς περὶ τῶν ἐν Ἱεροσολ. Πατριαρχευσ. Βιβλ. Α'. Κεφ. Β'. §. ά. Σελ. 5. προσίθησιν, ὅτι Φεύγοντες ἔλαβον μεθ' ἑαυτῶν καὶ τὴν ξυλίνην Καθέδραν τῆ Ἁγίᾳ Ἰακώβᾳ, ,,καὶ τὴν ἐφύ-,,λαξαν· εἰ δὲ μὴ (λέγει) ἤθελεν ἀπολεσθῇ καὶ κατακαυθῇ πάσαν νὰ ἐπεκάθητο εἰς τὴν ξυλίνην Καθέδραν ἡ τῆς ἐπισκοπῆς δύναμις. Ἀλλ' εἰς πολλὰ τοιαῦτα λίαν ἄφελὴς καὶ ἁπλοϊκὸς φαίνεται ὁ Δοσίθεος.

1) Εὐσέβ. ἐν τοῖς χρονικοῖς.

καὶ ὁ ὑπ' ἐκείνου στρατὸς Ῥωμαίων ἐ μικρὰν ἐπλήγη τότε πληγὴν, ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων τραπεὶς, ἀναγκάζεται ὁ Νέρων, καὶ στρατηγὸν ἄλλον ἐκλέγει τὸν Οὐεσπασιανὸν· ὅστις πολλὰ τῶν κατὰ τὴν Γαλιλαίαν τε καὶ Ἰουδαίαν ἄτεα ὑποχείρια πρῶτον ποιησάμενος, τέως δύναμιν περὶ αὐτὸν ἔχων χιλιάδων ὡσεὶ ἑξήκοντα, ἔργον ὑπόλοιπον ἔχε τὴν τῆς Ἱερουσαλὴμ αὐτῆς ἅλωσιν (2).

ΕΤΟΣ ΞΗ'.

§. 246.

Ἐνταῦθα τάσσομεν τὸ τῶν πρωτοκορυφαίων Ἀποστόλων, Πέτρου καὶ Παύλου ἐν Ῥώμῃ μαρτύριον, ὅπερ οἱ μὲν (3), ἐν τῷ ἀνωτέρῳ ἔτει ξζ'. συμβὰν ὑποτιθέασιν· ὁ δὲ Εὐσέβιος (4), κατὰ τὸ ἐφεξῆς ξθ'. παρασημειῶται, ὃ τῆς Νέρωνος Βασιλείας ἦν τὸ ΙΔ'. καὶ ἕκατον. Τούτων δὴ, τῷ μὲν Παύλου τὴν κεφαλὴν προσάξας ὁ Νέρων ἀποτμηθῆναι (5), τὸν Πέτρον κάτω κάρα ἀνασαυρωθῆναι ἐκέλευσεν, ἐπιτρέψας, ὡς τινὲς (6) ἔγραψαν.

2) Ἰώσηπ. περὶ ἁλώσ. Βιβλ. Γ'. Κεφ. ΙΔ'. περὶ τούτων μέτιθι καὶ τὸν Σβετόν. καὶ τὸν Ξιφιλῖνον.

3) Διονύσ. Πετάβιος ἐν τῷ Λογισηρίῳ τῶν χρόνων, Μέρ. Α'. Βιβλ. Ε'. Κεφαλ. Γ'. ἐν δὲ τῷ Ἀλεξανδρ. χρονικῷ, καὶ ἔτι ἀνωτ. ἐν ἔτει δηλ. ξς'.

4) Ἐν τοῖς χρονικοῖς.

5) Χρυσόστομ. ὁμιλ. Β'. εἰς τὴν πρὸς Ῥωμ. Καὶ Ἱερώνυμ. ἐν τῷ περὶ τῶν Συγγραφ.

6) Ἀμβρόσιος ἐν τοῖς ψαλμοῖς εἰς τὸν ριή. Εὐσέβ. ἐν Γ'. τῶν περὶ τῆς Εὐαγγελ. Ἀποδ. Σελ. 75. Καὶ Αὐγυστ. ὁμιλ. κή. περὶ τῶν Ἁγίων.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

τὸ ἔθνος, πολλὰ καὶ δράσαν καὶ παθὸν, τὴν προρρηθεῖσαν αὐτῷ τέως ὑπέσχε ἐχάτην πανωλεθρίαν (16). Πολλοὶ δὲ τότε τῶν Ἰουδαίων ἀπὸ τῆς Ἱερουσαλὴμ ἐξελθόντες παρῴκησαν εἰς τὴν Πέλλαν, πόλιν μικρὰν ἐπὶ ὄρους κειμένην, κατὰ τὰς πρὸς Συρίαν ἐρήμους. Μάλιστα δὲ ἦσαν τῶν εἰς χριστὸν πεπιστευκότων οἱ καταφυγόντες ἐκεῖ, ὡς βλέποντες τὴν Ἱερουσαλὴμ κυκλουμένην ὑπὸ στρατοπέδων, καὶ πληροφορούμενοι, ὅτι ἐγγὺς ἡ ἐρήμωσις αὐτῆς (17).

ΕΤΟΣ Ξ ζ'.

§. 245.

Τῷ κατὰ τῶν Ἰουδαίων πολέμῳ ἤδη συνεχῶτος, ὁ Νέρων κατὰ Ῥώμην, καὶ τὴν ἐλλάδα περιάγων, κιθαρῳδίαις τε καὶ τραγῳδίαις, καὶ ἄλλοις τοιουτρόποις ἀγωνίσμασιν ἐχόλαζέτε, καὶ διεπόμπευεν· (1) ἐπειδὴ δὲ, ἐν ᾧ αὐτὸς ἐσκηνοβάτει, Κέστιος ὁ Γάλλος τὴν Ἱερουσαλὴμ πολιορκήσας ἐδὲν κατώρθωσεν· ἀλλὰ καὶ

---

16) Μέτιθι Ἰώσηπ. περὶ Ἁλώσ. Βιβλ. Β'. Κεφ. κέ. κξ.

17) Λουκ. ΚΑ'. 20. κξ. ὅρα Εὐσέβ. Ἐκκλ. Ἱστορ. Βιβλ. Γ'. Κεφ. Ε'. Καὶ Ἐπιφάν. Αἱρέσ. Ναζωρ. ΚΘ'. Κεφ. ζ'. Καὶ ἐν τοῖς περὶ Μέτρ καὶ Σταθμ. ἔνθα φησὶν ὅτι οἱ χριστιανοὶ ὑπὸ Ἀγγέλου διαμηνυθέντες εἰς Πέλλαν διεσώθησαν. Ὁ δὲ Δοσίθεος ἐν τοῖς περὶ τῶν ἐν Ἱεροσολ. Πατριαρχευσ. Βιβλ. Α'. Κεφ. Β'. §. ά. Σελ. 5. προσίθησιν, ὅτι Φεύγοντες ἔλαβον μεθ' ἑαυτῶν καὶ τὴν ξυλίνην Καθέδραν τῆ Ἁγίᾳ Ἰακώβῳ, „καὶ τὴν ἐφύ„λαξαν· εἰ δὲ μὴ (λέγει) ἤθελεν ἀπολεσθῇ καὶ κατακαυθῇ κτώσαν νὰ ἐπεκάθητο εἰς τὴν ξυλίνην Καθέδραν ἡ τῆς ἐπισκοπῆς δύναμις. Ἀλλ' εἰς πολλὰ τοιαῦτα λίαν ἀφελὴς καὶ ἁπλοϊκὸς φαίνεται ὁ Δοσίθεος.

1) Εὐσέβ. ἐν τοῖς χρονικοῖς.

καὶ ὁ ὑπ' ἐκείνου στρατὸς Ῥωμαίων ὀλίγον ἐπλήγη τότε πληγήν, ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων τραπείς, ἀναγκάζεται ὁ Νέρων, καὶ στρατηγὸν ἄλλον ἐκλέγει τὸν Οὐεσπασιανόν· ὅστις πολλὰ τῶν κατὰ τὴν Γαλιλαίαν τε καὶ Ἰουδαίαν ἄθεα ὑποχείρια πρῶτον ποιησάμενος, τέως δύναμιν περὶ αὐτὸν ἔχων χιλιάδων ὡσεὶ ἑξήκοντα, ἔργον ὑπόλοιπον ἔχε τὴν τῆς Ἱερουσαλὴμ αὐτῆς ἅλωσιν (2).

ΕΤΟΣ ΞΗ'.

§. 246.

Ἐνταῦθα τάσσομεν τὸ τῶν πρωτοκορυφαίων Ἀποστόλων, Πέτρου καὶ Παύλου ἐν Ῥώμῃ μαρτύριον, ὅπερ οἱ μὲν (3), ἐν τῷ ἀνωτέρῳ ἔτει ξζ'. συμβὰν ὑποτιθέασιν· ὁ δὲ Εὐσέβιος (4), κατὰ τὸ ἐφεξῆς ξθ'. παρασημειῶται, ὅ τῆς Νέρωνος Βασιλείας ἦν τὸ ΙΔ'. καὶ ἔσχατον. Τούτων δή, τῷ μὲν Παύλου τὴν κεφαλὴν προσάξας ὁ Νέρων ἀποτμηθῆναι (5), τὸν Πέτρον κάτω κάρα ἀνασαυρωθῆναι ἐκέλευσεν, ἐπιτρέψας, ὥς τινες (6) ἔγραψαν.

 §. 247.

---

2) Ἰώσηπ. περὶ ἁλώσ. Βιβλ. Γ'. Κεφ. ΙΔ'. περὶ τούτων μέτιθι καὶ τὸν Σβετόν. καὶ τὸν Ξιφιλῖνον.

3) Διονύσ. Πετάβιος ἐν τῷ Λογισηρίῳ τῶν χρόνων, Μέρ. Α'. Βιβλ. Ε'. Κεφαλ. Γ'. ἐν δὲ τῷ Ἀλεξανδρ. χρονικῷ, καὶ ἔτι ἀνωτ. ἐν ἔτει δηλ. ξς'.

4) Ἐν τοῖς χρονικοῖς.

5) Χρυσόστομ. ὁμιλ. Β'. εἰς τὴν πρὸς Ῥωμ. Καὶ Ἱερώνυμ. ἐν τῷ περὶ τῶν Συγγραφ.

6) Ἀμβρόσιος ἐν τοῖς ψαλμοῖς εἰς τὸν ριή. Εὐσέβ. ἐν Γ'. τῶν περὶ τῆς Εὐαγγελ. Ἀποδ. Σελ. 75. Καὶ Αὔγυστ. ὁμιλ. κή. περὶ τῶν Ἁγίων.

§. 247.

Πρῶτος Ῥώμης Ἐπίσκοπος μετὰ τὸν τῶν Ἀποστόλων θάνατον ἐχρημάτισε Λῖνος· (7) καθὼς καὶ Δεύτερος τῆς Ἀντιοχέων Ἐκκλησίας Ἰγνάτιος (8). Κατὰ μὲν ἓν τὰς τῶν Ἀποστόλων Διαταγὰς (9), ὁ Λῖνος προεβιβάσθη Ῥώμης Ἐπίσκοπος ὑπὸ Παύλε· ὅστις ἐκεῖνον, καὶ ἔντινι τῶν ἐπιστολῶν (10) μέμνηται. Κατ' ἄλλην δὲ παράδοσιν (11), ὁ Πέτρος εἰς τὴν Καθέδραν τῆς Ῥώμης εἶχε διορίσει τὸν Κλήμεντα· πλὴν, ἀλλ' ὁ Ἱερὸς ἐπιφάνιος παρεσημείωσεν (12), ὅτι ὁ Κλήμης παρητήσατο τὴν προεδρείαν, ἕως ἓ περιῆσαν ζῶντες Λῖνος τε καὶ Ἀνάκλητος. Ἡ κοινοτέρα τοίνυν γνώμη (13), πρῶτον τῶν Ἀποστόλων Διάδοχον ἐπὶ τῆς Ῥωμαϊκῆς Καθέδρας κυροῖ τὸν Λῖνον· μεθ' ὃν Ἀνάκλητος προέση· μεθ' ὃν Κλήμης.

§. 248.

Ἡ Β'. τῶν Καθολικῶν τε Πέτρε Ἐπιστολῶν, πρεπόντως κατὰ τοῦτο, ἢ κατὰ τὸ ἀνωτέρω ξζ'. ἔτος χρονολογεῖται. Ἐπειδὴ ἐξ αὐτῆς (14), μανθάνομεν, ὅτι ἐκ

---

7) Εἰρηναῖος Βιβλ. Γ'. Κεφ. γ'.

8) Εὐσέβ. ἐν τοῖς χρονικοῖς. τὴν τέτων ἑκατέρε διαδοχὴν ἐχρονολόγησεν ἐν τῷ ἐφεξῆς ἔτει ξθ', ἢ ἐν τῷ ὁ.

9) Διαταγ. Βιβλ. Ζ'. Κεφ. μς'.

10) Β'. πρὸς Τιμόθ. Κεφ. Δ'. 21.

11) Τερτυλλίαν. ἐν ταῖς Προγραφαῖς. Καὶ Ἐπιφάν. Αἱρέσ. ΚΖ'. Καὶ Ῥαφῖνος ἐν τοῖς Ἀναγνωρισμοῖς. Μέρ. Α'.

12) Ἔνθ. ἀνωτ. εἴρηται.

13) Ὅρα καὶ Εὐσέβ. ἐν Ἐκκλ. Ἱστορ. Βιβλ. Γ'. Κεφ. β'. καὶ δ'. καὶ ηά.

14) Β'. Πέτρε Κεφ. Α'. 14.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ἐχὶ πολὺν χρόνον πρὸ τῆ θανάτε αὐτῆ, ὑπὸ τῆ Ἀποσόλε ἐγράφη.

§. 249.

Λέγεσιν ὅτι ὁ Εὐαγγελισὴς Μάρκος, παρὼν εὑρέθη ἐν Ῥώμῃ ἐπὶ τῆς τῶν Ἀποσόλων ἀθλήσεως. Ἐκεῖθεν δ' ἔπειτα ἀπάρας εἰς Ἀλεξάνδρειαν, ἧς ἤδη πρότερον εἶχεν ἀποκατασήσει τὸν Ἀνιανὸν (15) Ἐπίσκοπον· ἐν αὐτῇ τὸν τῆ μαρτυρίε ὑπέση καὶ αὐτὸς θάνατον, ἐν ἔτει ξή. (16).

Ἔ Τ Ο Σ Ξ Θ'.

§. 250.

Τῆ Νέρωνος κακῶς τὸ ζῆν κατασήψαντος, καὶ τῆ γέροντος Γάλβα, τὸν Ῥώμης Αὐτοκρατορικὸν ἐπικαταλαβόντος θρόνον, ὁ Οὐεσπασιανὸς τῆ Πολέμε ἀνακωχὴν ποιησάμενος, διαπέμπει εἰς τὴν Βασιλεύσαν Τῖτον τὸν υἱὸν, περιμένων τὰ τῆ ἀρτίως Βασιλεύσαντος ἐπιτάγματα. Ἀλλ' ὁ Τῖτος καθ' ὁδὸν μαθὼν ἀναγγέλλει τῷ ἰδίῳ πατρὶ τὴν ὀξείαν τῆ Γάλβα κατασήροφὴν, τῆ ἑπτάμηνον μόνον ἐπὶ τῆς Ἀρχῆς διαζήσαντος, διὰ δὲ τὴν ὑπερβάλλουσαν αὐτῆ φιλοχρηματίαν, ἐν μέσῃ αὐτῇ Ῥωμαίων ἀγορᾷ ὑπὸ τῶν σρατιωτῶν καρατομηθέντος, καὶ τῆ Ὄθωνος ἀντ' αὐτῆ χειροτονηθέντος (1). Ὃς δὴ καὶ ἕτος ὑπὸ Βιτελίε νικηθεὶς, αὐτόχειρ ἐφθάρη, ἐπὶ τρισὶ καὶ

15) Ὅρα ἀνωτ. §. 235.

16) Εὐτύχ. ὁ Ἀλεξανδρ. ἐν τῷ χρονικῷ.

1) Εὐσέβ. ἐν τοῖς χρονικ. Καὶ Σβετὸν. ἐν τῷ Γάλβᾳ, καὶ Ξιφιλῖνος.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

καὶ μόνοις μησὶ τῆς ἀρχῆς ἀπολαύσας (2). Καὶ δὸ ὁ Βιτέλιος αὐτὸς ὅμως μετὰ Ὄθωνα ἔσχε τὴν Ἀρχὴν μακροχρόνιον· ὑπὸ γὰρ Φλαβίᾳ Οὐεσπασιανῷ καὶ ἔτος, μετὰ Θ'. ἢ ί. μῆνας, ἐν μέσῳ μὲν τῆς Ῥώμης κατετροπώθη, ἐν μέσῳ δὲ τῷ παλατίῳ ἀπεσφάγη (3). Οὐεσπασιανὸς δ' διὰ βίᾳ αὐταρχήσας, ἐπὶ ἔτεσι δέκα ἐνδόξως τε καὶ εὐτυχῶς ἐβασίλευσε. Καὶ εὐδοκίμησεν ἄρα ἐπὶ τῇ τῶ μέλλοντος προρρήσει ὁ Ἰσδαῖος ἱσορικὸς Ἰώσηπος, εἴτε ἐξ εἰκασίας τεκμηράμενος, εἴτε παρὰ τὸν ἐπιόντα κίνδυνον ἐνθουσιάσας, ὅτε ἀναιρεῖσθαι μέλλων ἐν τῷ πολέμῳ, ὡς δωρυάλωτος γεγονὼς, τήν τε τελευτὴν τῷ Νέρωνος προεῖπε, καὶ τῷ Οὐεσπασιανῷ αὐτῷ τὴν Βασιλείαν ἐθεσπιῴδησεν (4).

§. 251.

Κατὰ τοῦτον, ἢ τὸν ἑφεξῆς χρόνον, Εὐοδίᾳ πρὸς Κύριον ἐκδημήσαντος, ἐπὶ τὸν Ἀντιοχείας προεβιβάσθη θρόνον Ἰγνάτιος ὁ Θεοφόρος ἐπικληθείς· ὅτι αὐτὸς ἦν τὸ νήπιον ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον βαστάσας ὁ Σωτὴρ, ἐπρόβαλε τοῖς Ἀποστόλοις εἰς μίμησιν ἁπλῆς καὶ ἀκάκου ἀκεραιότητος (5). Οὕτως ἔγραψάν τινες (6) ἐξ ἀδήλου παραδόσεως· καθ' ἣς καὶ ἔπρεπε πάντως νὰ ὀνομά-

2) Εὐσεβ. ἐν τοῖς χρονικ. Καὶ Σβετόν. ἐν Ὄθωνι καὶ Βιτελλίῳ. Καὶ Πλάταρχ. ἐν Ὄθωνι. Καὶ Ξιφιλῖνος.
3) Αὐτοι αὐτ.
4) Εὐσέβ. ἐν τοῖς χρονικοῖς.
5) Ματθ. ΙΗ'. 3.
6) Ὁ Μεταφρασὴς. Καὶ Νικηφ. Κάλλις. Ἐκκλ. Ἱσορ. Βιβλ. Β'. Κεφ. λέ. Ὅρα καὶ Λεπῖνον ἐν τῷ χρονολογικῷ πίνακι τῶν Ἐκκλ. Συγγραφέων ὃς γράφει, ὅτι καὶ ἑπτάετες ἦν παιδίον, ὅτε ὁ Ἰγνάτιος ἐν χερσὶν ἐβαστάχθη τοῦ πάντα βαστάζοντος.

ὀνομάζεται διὰ τοῦτο ὁ Ἰγνάτιος Θεόφορος, ἀντὶ Θεοφόρος. Ἀλλ' ὅπως ἂν ἔχοι τὸ περὶ τούτου, ἐκεῖνο εἶναι βέβαιον, ὅτι ὁ Θεοφόρος οὗτος, Ἀνὴρ, συνήθης ἦν καὶ ἀκροατὴς τῶν Ἀποστόλων, συνδιατρίβων αὐτοῖς, καὶ ῥητῶν κοινωνήσας καὶ ἀπορρήτων κατὰ τὸν θεῖον χρυσόσομον· (7) ἐὰν ἄρ' ὑποτεθῇ, ὅτι ἐχειροτονήθη εἰς τὴν ἐπισκοπὴν τῆς Ἀντιοχείας ὑπὸ τοῦ Ἀποστόλου Πέτρου, ὡς ἱσορεῖ Θεοδώριτος (8). Ἀνάγκη εἶναι, ἢ τὸν Ἰγνατίου προβιβασμὸν χρόνου ὀλίγου νὰ διορίσωμεν πρότερον· ἢ τὴν τῶν Κορυφαίων ἄθλησιν χρόνου τινὰς ὕστερον. Ἴθυνε δὲ τὴν Ἀντιοχέων Ἐκκλησίαν ὁ Θεοφόρος Ἰγνάτιος, ἐνιαυτοὺς ὡσεὶ τεσσαράκοντα (9).

Ἔτος Ο'.

§. 252.

Ἐπαναλαμβάνεται ἡ τῆς Ἱερουσαλὴμ Πολιορκία, Στρατηγοῦντος Τίτου, ὑπὸ τοῦ Οὐεσπασιανοῦ, κατὰ τὰς ἡμέρας τῶν Ἀζύμων· Ἀπριλίου ΙΔ'. Οἱ πολιορκοῦντες κατὰ τὴν ιξ'. τοῦ Ἰουλίου καθελόντες τὸν Ἀντωνίου Πύργον, ἐγγίζουσιν εἰς τὸν Ναὸν, καὶ κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν ἔπαυσε τοῖς Ἰουδαίοις τὸ Ταμίδ· ἡ ἐνδελεχὴς δηλαδὴ θυσία, δι' ἔλειψιν τοῦ προσοίσοντος. Τῇ Γ'. τοῦ Αὐγούστου ὁ Ναὸς πυρπολεῖται· καὶ (μὴ δυνηθέντος οὐδὲ αὐτοῦ τοῦ Ἀρχισρατήγου Τίτου σβέσαι τὴν πυρκαϊὰν) ὁλοτελῶς κατακαίεται· ἐσημειώθη δὲ, ὅτι κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν, καθ' ἣν καὶ ὁ πρῶτος Ναὸς κατε-

7) Ἐν ὁμιλ. εἰς τὸν Θεοφόρ. Ἰγνάτ.
8) Ἐν Διαλόγῳ Α'.
9) Ὅρα Εὐσέβ. Ἐκκλ. Ἱσορ. Βιβλ. Γ'. Κεφ. κβ'.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

καὶ μόνοις μησὶ τῆς ἀρχῆς ἀπολαύσας (2). Καὶ δὴ ὁ Βιτέλιος αὐτὸς ὅμως μετὰ Ὄθωνα ἔσχε τὴν Ἀρχὴν μακροχρόνιον· ὑπὸ γὰρ Φλαβίᾳ Οὐεσπασιανῷ καὶ ἔτος, μετὰ Θ'. ἢ ί. μῆνας, ἐν μέσῳ μὲν τῆς Ῥώμης κατετροπώθη, ἐν μέσῳ δὲ τῷ παλατίῳ ἀπεσφάγη (3). Οὐεσπασιανὸς δ' ἐν διὰ βίᾳ αὐταρχήσας, ἐπὶ ἔτεσι δέκα ἐνδόξως τε καὶ εὐτυχῶς ἐβασίλευσε. Καὶ εὐδοκίμησεν ἄρα ἐπὶ τῇ τῶ μέλλοντος προρρήσει ὁ Ἰουδαῖος ἱστορικὸς Ἰώσηπος, εἴτε ἐξ εἰκασίας τεκμηράμενος, εἴτε παρὰ τὸν ἐπισάντα κίνδυνον ἐνθουσιάσας, ὅτε ἀναιρεῖσθαι μέλλων ἐν τῷ πολέμῳ, ὡς δωρυάλωτος γεγονὼς, τήν τε τελευτὴν τῷ Νέρωνος προεῖπε, καὶ τῷ Οὐεσπασιανῷ αὐτῷ τὴν Βασιλείαν ἐθεσπιῴδησεν (4).

§. 251.

Κατὰ τοῦτον, ἢ τὸν ἑφεξῆς χρόνον, Εὐοδίᾳ πρὸς Κύριον ἐκδημήσαντος, ἐπὶ τὸν Ἀντιοχείας προεβιβάσθη θρόνον Ἰγνάτιος ὁ Θεοφόρος ἐπικληθείς· ὅτι αὐτὸς ἦν τὸ νήπιον ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον βασάσας ὁ Σωτὴρ, ἐπρόβαλε τοῖς Ἀποστόλοις εἰς μίμησιν ἁπλῆς καὶ ἀκάκου ἀκεραιότητος (5). Οὕτως ἔγραψάν τινες (6) ἐξ ἀδήλου παραδόσεως· καθ' ἃς καὶ ἔπρεπε πάντως νὰ ὀνομά-

---

2) Εὐσεβ. ἐν τοῖς χρονικ. Καὶ Σβετόν. ἐν Ὄθωνι καὶ Βιτελλίῳ. Καὶ Πλούταρχ. ἐν Ὄθωνι. Καὶ Ξιφιλῖνος.

3) Αὐτοὶ αὐτ.

4) Εὐσέβ. ἐν τοῖς χρονικοῖς.

5) Ματθ. ΙΗ'. 3.

6) Ὁ Μεταφραστὴς. Καὶ Νικηφ. Κάλλιστ. Ἐκκλ. Ἱστορ. Βιβλ. Β'. Κεφ. λέ. Ὅρα καὶ Λεπῖνον ἐν τῷ χρονολογικῷ πίνακι τῶν Ἐκκλ. Συγγραφέων ὃς γράφει, ὅτι καὶ ἑπτάετες ἦν παιδίον, ὅτε ὁ Ἰγνάτιος ἐν χερσὶν ἐβαστάχθη τοῦ πάντα βαστάζοντος.

ὀνομάζεται διὰ τοῦτο ὁ Ἰγνάτιος Θεόφορος, ἀντὶ Θεοφόρος. Ἀλλ' ὅπως ἂν ἔχοι τὸ περὶ τούτου, ἐκεῖνο εἶναι βέβαιον, ὅτι ὁ Θεοφόρος οὗτος, Ἀνὴρ, συνήθης ἦν καὶ ἀκροατὴς τῶν Ἀποστόλων, συνδιατρίβων αὐτοῖς, καὶ ῥητῶν κοινωνήσας καὶ ἀποῤῥήτων κατὰ τὸν θεῖον χρυσόστομον· (7) ἐὰν δὲ ὑποτεθῇ, ὅτι ἐχειροτονήθη εἰς τὴν ἐπισκοπὴν τῆς Ἀντιοχείας ὑπὸ τοῦ Ἀποστόλου Πέτρου, ὡς ἱστορεῖ Θεοδώριτος (8). Ἀνάγκη εἶναι, ἢ τὸν Ἰγνατίου προβιβασμὸν χρόνου ὀλίγου νὰ διορίσωμεν πρότερον· ἢ τὴν τῶν Κορυφαίων ἄθλησιν χρόνου τινὰς ὕστερον. Ἦθυνε δὲ τὴν Ἀντιοχέων Ἐκκλησίαν ὁ Θεοφόρος Ἰγνάτιος, ἐνιαυτοὺς ὡσεὶ τεσσαράκοντα (9).

ΕΤΟΣ Ο'.

§. 252.

Ἐπαναλαμβάνεται ἡ τῆς Ἱερουσαλὴμ Πολιορκία, Στρατηγοῦντος Τίτου, ὑπὸ τοῦ Οὐεσπασιανοῦ, κατὰ τὰς ἡμέρας τῶν Ἀζύμων· Ἀπριλίου ΙΔ'. Οἱ πολιορκοῦντες κατὰ τὴν ιζ'. τοῦ Ἰουλίου καθελόντες τὸν Ἀντωνίου Πύργον, ἐγγίζουσιν εἰς τὸν Ναὸν, καὶ κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν ἔπαυσε τοῖς Ἰουδαίοις τὸ Ταμίδ· ἡ ἐνδελεχὴς δηλαδὴ θυσία, δι' ἔλλειψιν τοῦ προσοίσοντος. Τῇ Γ'. τοῦ Αὐγούστου ὁ Ναὸς πυρπολεῖται· καὶ (μὴ δυνηθέντος οὐδὲ αὐτοῦ τοῦ Ἀρχιστρατήγου Τίτου σβέσαι τὴν πυρκαϊὰν) ὁλοτελῶς κατακαίεται· ἐσημειώθη δὲ, ὅτι κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν, καθ' ἣν καὶ ὁ πρῶτος Ναὸς κατε-

---

7) Ἐν ὁμιλ. εἰς τὸν Θεοφόρ. Ἰγνάτ.
8) Ἐν Διαλόγῳ Α'.
9) Ὅρα Εὐσέβ. Ἐκκλ. Ἱστορ. Βιβλ. Γ'. Κεφ. κβ'.

κατεκάη ὑπὸ Ναβεχεδονόσωρος (10). Ἐφεξῆς τῇ ἡ-
τῇ Σεπτεμβρίε, πυρὶ καὶ σιδήρῳ ἡ πόλις ὅλη, καὶ
ἔτι τῆ Ναῆ ὑπελείπετο, κατασκάπτεται, καὶ, διὰ
προσαγῆς τῆ στρατοπεδάρχε, τὸ ἔδαφος ἀροτριᾶται.
Ἀριθμῆσιν ρί. μυριάδας τὲς λιμῷ καὶ μαχαίρᾳ κατὰ
τὴν πολιορκίαν ἀπολωλότας. Συνεπιλογιζομένων
ὅμως τῶν κατὰ πάντα τὸν καιρὸν τῆ πολέμε, ἐξ
ἀρχῆς ἄχρι τέλες (ὅσοι ἔγιναν φανεροί) διαφθα-
ρέντων, ὁ ἀριθμὸς ὑπερφυῶς κορυφᾶται εἰς 1337490.
Παρὰ τὲς πεπτωκότας τότες, καὶ ὁπωσδήποτε τε-
λευτήσαντας, τῶν μετὰ τὴν ἐκπολιόρκησιν ἔτι ζώντων
ἐννενήκοντα ἑπτὰ χιλιάδες ἀπεμπωλήθησαν· καὶ
ἂν δὲν ἐξέλειπον οἱ ἀγοράσαι, ἐπωλῆντο ἴσως ἔτι καὶ
πολὺ πλείονες (11).

ΕΤΟΣ ΟΑ'.

§. 253.

Τροπαιοφορήσας ὁ Τῖτος, μετὰ πλήθες τῶν ἐπι-
σημοτέρων Αἰχμαλώτων, καὶ μετὰ πλησιωτάτων
λαφύρων, πλέει εἰς Ῥώμην· ἔνθα συνάμα τῷ Βα-
σιλεῖ καὶ Πατρὶ Οὐεσπασιανῷ θριαμβεύει· ἐπὶ τῆ
πομπικῆ τότε θριάμβε, ἧπερ ἡ πρόοδος προήγετο
ἕως εἰς τὸν Ναὸν τῆ Καπιτωλίνε Διὸς, ἐσύροντο ἑπ-
τακόσιοι τῶν μεγαλοσωμοτέρων Ἰεδαίων, καὶ Ἰωάν-
νης, καὶ Σίμων ὁ Γιώρας, οἱ ἐξάρχοντες τῶν στασι-
ασῶν. Ὧν ὁ δεύτερος, κατὰ τὸ Ῥωμαίοις Πάτριον ἔθος,
βρόχῳ περιβληθεὶς, εἵστε τὴν ἀγορὰν ἕτως ἑλκόμε-
νος

10) Ἰώσηπ. Ἁλώσ. Βιβλ. Ζ'. Κεφ. κζ'.
11) Ὁ Αὐτὸς αὐτ. Κεφ. μ' — μζ'.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

νος, καὶ καταικιζόμενος, παρεδόθη τέως εἰς θάνατον. Κατεξόλιξον τὴν προπομπὴν, τὸ Ἱερὸν Βιβλίον τῆ Νόμῳ, τὸ πορφυρῆν Καταπέτασμα τῆ Ἁγιάσματος, ἡ πολυτάλαντος χρυσῆ τράπεζα, ἡ ἑπτάφωτος λυχνία, τὰ ἱερὰ ἄλλα τῆ Ναῆ σκεύη, πολλὰ καὶ διάφορα (12). Τούτης δὲ μαρτύριον τῆς πομπείας, καὶ νῦν εἰσέτι ἐπιδείκνυται, ἡ τότε μὲν ἐγερθεῖσα, καὶ νῦν δὲ μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων ὁρωμένη ἐν Ῥώμῃ Θριαμβευτικὴ Καμάρωσις· καὶ προσέτι καὶ τὸ νόμισμα τὸ κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν Τυπωθὲν, ἐν ᾧ παρίσταται γυνὴ ὑπὸ φοίνικι καθημένη ἐν ἐλεεινῷ καὶ πενθήρει τῷ Σχήματι, μετὰ τῆς ἐπιγραφῆς Judaea capta· ἡ Ἰουδαία ἁλοῦσα. Μετὰ τὸν εἰρημένον Θριάμβον ὁ Οὐεσπασιανὸς ᾠκοδόμησε τὸ Τέμενος τῆς Εἰρήνης, μεγαλοπρεπῶς αὐτὸ κατακοσμήσας, καὶ ἀναθέμενος ἐν αὐτῷ πάντα τὰ ἐκ τῆ Ἱερῆ τῶν Ἰουδαίων χρυσᾶ Σκεύη τε καὶ κοσμήματα (13).

Ἔτος ΟΒ'.

§. 254.

Κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον, Ἰωνάθης τις τὴν τέχνην ὑφάντης, ἐκίνησεν εἰς ζάσιν τὸν κατὰ Κυρήνην Ἰουδαίους, σημεῖα τε παντοῖα καὶ φάσματα ἐπιδείξειν αὐτοῖς ὑπισχνούμενος· ὅθεν καὶ πολλοῖς καταφροφῆς παραίτιος καταστὰς, αὐτὸς τέως συλληφθεὶς, καὶ εἰς Ῥώμην ἀπαχθεὶς πρὸς Οὐεσπασιανὸν, σφοδρῶς τε πρότερον κατακιθεὶς, ζῶν κατεκαύθη (14).

§. 255.

---

12) Ἰώσηπ. Ἀλώσ. Ζ'. Κεφ. ιε'. ις'. ιή.
13) Αὐτ. αὐτ. Κεφαλ. ιθ'.
14) Ἰώσηπ. Ἀλώσ. Βιβλ. Ζ'. Κεφ. λή. λθ'.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

§. 255.

Ἔτος δὲ ὁ Ἔπαρχος τῆς Αἰγύπτε, τὸ τῶν Ἰσδαίων ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἀπέκλεισε περίφημον τέμενος, τὸ καλέμενον Ὀνεῖον. Ἦν δὲ ὁ Ναὸς ἐκεῖνος ὁ ὑπὸ Ὀνίε Σίμωνος, (ὑῒὲ ἑνὸς τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις Ἀρχιερατευόντων, τῦ φυγόντος τὸν τότε πολεμῆντα Ἀντίοχον) ἀδείᾳ τῦ Βασιλέως Πτολεμαίε τοῖς Ἰσδαίοις οἰκοδομηθεὶς (15), πρὸ ἐνιαυτῶν δηλονότι Τριακοσίων τεσσαράκοντα καὶ τριῶν.

ΕΤΟΣ ΟΓ.

§. 256.

Ἐν τοῖς ἑφεξῆς τῆς Αὐτοκρατορίας αὐτῦ χρόνοις ὁ Οὐεσπασιανὸς, τὴν ἐν πάσαις ταῖς τῆς Ἰσδαίας χώραις διαπιπράσκων γῆν, ἐχρηματίζετο. Καταςήσας δὲ εἰς τὸ χωρίον Ἐμμαὺς (ὃ Νικόπολιν μετωνόμασε) ςρατιώτας ὀκτακοσίες εἰς φρυράν· φόρον ἔταξε κατ' ἐνιαυτὸν εἰς τὸ Καπιτώλιον, δραχμὰς δύο ἕνα ἕκαςον τῶν Ἰσδαίων τελεῖν, καθὰ πρότερον εἰς τὸν ἐν Ἱεροσολύμοις Ναὸν συνετέλεν τὸ δίδραχμον (16). Ἦν γὰρ χρηματιςὴς ἄλλως ὁ Οὐεσπασιανὸς ἀκριβὴς, ὥςε καὶ ἐπὶ τῶν Οὔρων τάξαι δασμόν· προεβάλλετο δὲ εἰς Ἀπολογίαν τῶν Ἀναλωμάτων τὴν ὑπερβολὴν, καὶ τὴν τῶν Ταμείων ἔνδειαν· ἔτος καὶ τὸ Καπιτώλιον ἐμπρηθὲν ἀνωκοδόμησεν (17). Ἐν τῷ αὐτῷ δὲ (φασὶν) ἔτει,

15) Ἰώσηπ. Ἀλώσ. Ζ'. Κεφ. λζ'.
16) Ἰώσηπ. Ἀλώσ. Ζ'. Κεφ. κς'.
17) Εὐσέβ. ἐν τοῖς χρονικοῖς.

ἔτει, καὶ τὸς Φιλοσόφους τῆς Ῥώμης ὁ Οὐεσπασιανὸς ἐξέωσε· καί τοι τὸ πρῶτον ὑπομένειν αὐτῶν τὸ εὐπαρῤῥησίαςον ἦν ἐπιεικέςατος. Ἀλλ' Ἑλβίδιον Πρῖσκον τὸν Στωϊκὸν, τὸν γαμβρὸν τῦ Θρασέε, ὑπερθρασυνθέντα τέως, καὶ ἀπονενοημένως ἄγαν ἐκπαῤῥησιασάμενον, ἐξώρισέτε, καὶ ἀναιρεθῆναι προσέταξεν· ἔπειτα δὲ, καὶ τὸς Φιλοσοφεῖν ἐπαγγελλομένους, εἰς κόραικας ἔπεμπε πάντας ὅσους, πλὴν Μεσωνίε· (18) ὅτε καὶ τὸν Κυνικὸν Δημήτριον ἐξελάσας, ὡς ἔμαθεν ὅτι καὶ ἀπὸ τῆς ὑπεροχίας δὲν ἔπαυε νὰ καταφέρεται κατ' αὐτῦ, διεμήνυσεν ὁ Καίσαρ αὐτῷ· ὅτι, σὺ μὲν πάντα ποιεῖς ὥςε θανεῖν· ἀλλ' ἐγὼ ὑλακτῦντα κῦνα οὐκ ἀποκτενῶ.

ΕΤΟΣ ΟΔ'. ΟΕ'.

§. 257.

Τὸς ἀπὸ γένους τῦ Δαβὶδ ὁ Οὐεσπασιανὸς ἀναζητεῖσθαι προσέταξεν, ἵνα μηδεὶς ἔτι ἐπὶ γῆς τῶν ἀπὸ τῆς Βασιλικῆς τοῖς Ἰσδαίοις περιλειφθείη φυλῆς, ὥςε μέγας πάλιν ἐκ τότε τῷ Ἰσδαϊκῷ ἔθνει ἐπήρτητο διωγμὸς (19). Ἀλλ' ὐδ' ὕτως ἔμπης τὸ Ἱερὸν ἀπαλεῖψαι γένος, ἢ τῦ κόσμε τότε κατίσχυσε δύναμις.

§. 258.

Ἐν ἔτει οε'. χρονολογῦσι τινὲς, τὴν τῦ Ἀποςόλε Ἰάδα Καθολικὴν Ἐπιςολήν. Οἱ δὲ ἀκριβέςεροι θέλοντες

18) Τάκιτος, Σβετόνιος Σιφιλῖνος.
19) Εὐσέβ. ἐν Ἐκκλ. Ἱςορ. Βιβλ. Γ'. Κεφ. ΙΒ'. ἐκ τῶν Ἡγησίππε.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

§. 255.

Ἄλλος δὲ ὁ Ἔπαρχος τῆς Αἰγύπτου, τὸ τῶν Ἰουδαίων ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἀπέκλεισε περίφημον τέμενος, τὸ καλούμενον Ὀνεῖον. Ἦν δὲ ὁ Ναὸς ἐκεῖνος ὁ ὑπὸ Ὀνίου Σίμωνος, (υἱοῦ ἑνὸς τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις Ἀρχιερατευόντων, τοῦ φυγόντος τὸν τότε πολεμοῦντα Ἀντίοχον) ἀδείᾳ τοῦ Βασιλέως Πτολεμαίου τοῖς Ἰουδαίοις οἰκοδομηθεὶς (15), πρὸ ἐνιαυτῶν δηλονότι Τριακοσίων τεσσαράκοντα καὶ τριῶν.

ΕΤΟΣ ΟΓ.

§. 256.

Ἐν τοῖς ἑφεξῆς τῆς Αὐτοκρατορίας αὐτοῦ χρόνοις ὁ Οὐεσπασιανὸς, τὴν ἐν πάσαις ταῖς τῆς Ἰουδαίας χώραις διαπιπράσκων γῆν, ἐχρηματίζετο. Κατασήσας δὲ εἰς τὸ χωρίον Ἐμμαοὺς (ὃ Νικόπολιν μετωνόμασε) στρατιώτας ὀκτακοσίους εἰς φρουράν· φόρον ἔταξε κατ' ἐνιαυτὸν εἰς τὸ Καπιτώλιον, δραχμὰς δύο ἕνα ἕκαστον τῶν Ἰουδαίων τελεῖν, καθὰ πρότερον εἰς τὸν ἐν Ἱεροσολύμοις Ναὸν συνετέλουν τὸ δίδραχμον (16). Ἦν γὰρ χρηματιστὴς ἄλλως ὁ Οὐεσπασιανὸς ἀκριβὴς, ὥστε καὶ ἐπὶ τῶν Οὔρων τάξαι δασμόν· προσέβαλλετο δὲ εἰς Ἀπολογίαν τῶν Ἀναλωμάτων τὴν ὑπερβολὴν, καὶ τὴν τῶν Ταμείων ἔνδειαν· ἔτος καὶ τὸ Καπιτώλιον ἐμπρησθὲν ἀνωκοδόμησεν (17). Ἐν τῷ αὐτῷ δὲ (φασὶν) ἔτει,

15) Ἰώσηπ. Ἀλώσ. Ζ'. Κεφ. λζ'.
16) Ἰώσηπ. Ἀλώσ. Ζ'. Κεφ. κζ'.
17) Εὐσέβ. ἐν τοῖς χρονικοῖς.

ἔτει, καὶ τὰς φιλοσόφους τῆς Ῥώμης ὁ Οὐεσπασιανὸς ἐξέωσε· καί τοι τὸ πρῶτον ὑπομένειν αὐτῶν τὸ εὐπαρρησίαστον ἦν ἐπιεικέστατος. Ἀλλ' Ἑλβίδιον Πρῖσκον τὸν Στωϊκὸν, τὸν γαμβρὸν τῆ Θρασέᾳ, ὑπερθρασυνθέντα τέως, καὶ ἀπονενοημένως ἄγαν ἐκπαρρησιασάμενον, ἐξώρισέτε. καὶ ἀναιρεθῆναι προσέταξεν· ἔπειτα δὲ, καὶ τὰς φιλοσοφεῖν ἐπαγγελλομένας, εἰς κόρακας ἔπεμπε πάντας ὅσας, πλὴν Μουσωνίας· (18) ὅτε καὶ τὸν Κυνικὸν Δημήτριον ἐξελάσας, ὡς ἔμαθεν ὅτι καὶ ἀπὸ τῆς ὑπεροψίας δὲν ἔπαυε νὰ καταφέρεται κατ' αὐτῆ, διεμήνυσεν ὁ Καίσαρ αὐτῷ: ὅτι, σὺ μὲν πάντα ποιεῖς ὥστε θανεῖν· ἀλλ' ἐγὼ ὑλακτοῦντα κύνα οὐκ ἀποκτενῶ.

ΕΤΟΣ ΟΔ'. ΟΕ'.

§. 257.

Τὰς ἀπὸ γένους τῆ Δαβὶδ ὁ Οὐεσπασιανὸς ἀναζητεῖσθαι προσέταξεν, ἵνα μηδεὶς ἔτι ἐπὶ γῆς τῶν ἀπὸ τῆς Βασιλικῆς τοῖς Ἰουδαίοις περιλειφθείη φυλῆς, ὥστε μέγας πάλιν ἐκ τούτου τῷ Ἰουδαϊκῷ ἔθνει ἐπήρτητο διωγμός (19). Ἀλλ' οὐδ' ἔτως ἔμπης τὸ Ἱερὸν ἀπαλεῖψαι γένος, ἢ τῆ κόσμῳ τότε κατίσχυσε δύναμις.

§. 258.

Ἐν ἔτει οὲ. χρονολογοῦσι τινὲς, τὴν τῆ Ἀποστόλου Ἰούδα Καθολικὴν Ἐπιστολήν. Οἱ δὲ ἀκριβέστεροι θέλοντες

18) Τάκιτος, Σουετόνιος Ξιφιλῖνος.

19) Εὐσέβ. ἐν Ἐκκλ. Ἱστορ. Βιβλ. Γ'. Κεφ. ΙΒ'. ἐκ τῶν Ἡγησίππου.

λοντες εἶναι (20), ὅρος ἔθεντο τὰ ὁ. καὶ οἑ. ὧν μεταξὺ πλατυκώτερον μὲν, πιθανώτατα δὲ, ἀναταχθῆναι δύναται ἡ Ἐπιστολὴ αὕτη· ἐκεῖνο βέβαιον ὑπολαμβάνοντες, ὅτι ὁ Ἀπόστολος Ἰούδας ἔγραψε τὴν Καθολικὴν αὐτῆς ἐπιστολὴν ταύτην, μετὰ τὴν Δευτέραν τῶν τοῦ Πέτρου ἐπιστολῶν· πρὸς ἣν φαίνεται ὅτι ἀφορᾷ. Καὶ ὅτι τὴν ἔγραψε πρὸς αὐτοὺς ἐκείνους, τοὺς ἐν τῇ Διασπορᾷ πιστοὺς, πρὸς οὓς πρότερον γράψας ἦν καὶ ὁ Πέτρος, καθ' ἕνα καὶ τὸν αὐτότατον σκοπόν· ὡς γίνεται φανερὸν (λέγουσιν) ἐξ αὐτῆς πρὸς ἀλλήλας τῆς τῶν ἐπιστολῶν παραθέσεως (21).

ΕΤΟΣ Οϛ'.

§. 259.

Ἐν τούτῳ τῷ ἔτει ἀνεσάθη ὁ ἐν Ῥώμῃ χάλκινος Κολοσσὸς, μῆκος ποδῶν ἔχων ἑκατὸν εἴκοσι καὶ ἑπτά· (1) ἤ ρξ'. ἤ ρβ'. ἤ ρ'. ὡς ἄλλοι ἄλλως ἐμέτρησαν. Τὸν Κολοσσὸν τοῦτον ἑαυτῷ μὲν ὁ Νέρων ἐχάλκευσεν. Οὐεσπασιανὸς δὲ τὴν κεφαλὴν ἀφελόμενος τοῦ Κολοσσιαίου τυράννου, τὴν τοῦ Ἡλίου, τουτέστι τὴν τοῦ Ἀπόλλωνος ἀντέθηκεν, ἀκτῖσι χρυσαῖς περισέψας ἑπτὰ, τὸ μῆκος ἑπταπόδοις. Ἄλλ' ὁ Κόμμοδος ὕστερον, τὴν τοῦ

20) Βεαυσώβρης καὶ Δαμφάντης, ἐν τῇ Ἑρμηνείᾳ τῆς Καν. Διαθήκ. Γαλλισὶ. ἐν τῷ Προλόγῳ τῷ πρὸ τῆς Ἰούδα Καθολ. Ἐπιστολ. Ὅρα καὶ Καβέον περὶ τῶν Ἐκκλησ. Συγγραφ. ἐν Αἰῶνι τῷ Ἀποστολικῷ. Σελ. 15.

21) Παράθες Ἐπιστ. Ἰούδ. Ἐδαφ. ιϛ'. Καὶ Α'. Πέτρου Α'. 1. καὶ Β'. Πέτρου Γ'. 1.

1) Εὐσέβ. ἐν τοῖς χρονικοῖς.

τοῦ Ἀπόλλωνος πάλιν ἀφείλετο κεφαλὴν ἀπὸ τῆς εἰκόνος, τὴν δὲ ἰδίαν ἑαυτοῦ ἐπεκορύφωσεν (2).

§. 260.

Ὡς δ' ἀπατᾶται Νικηφόρος ὁ Κάλλιστος, ὁ τὸν ἐν Ῥόδῳ τότε Κολοσσὸν ὑπὸ τῶν Ῥοδίων ἀνατεθεῖσθαι τῷ Διὶ ἐξισορῶν (3), τὸν ἐπὶ εἴκοσι καὶ ἑκατὸν πόδας εἰς ὕψος ἐκτρέχοντα. Ὁ τῆς Ῥόδου Κολοσσὸς, ὁ εἰς γν'. ποδῶν ὕψος ἀνατρέχων (4), τὸ Χάρητος τοῦ μαθητοῦ τοῦ περιφήμου Λυσίππου δημιούργημα· ὃν τὸν ἀντίχειρα μόνον, καὶ ὁ πλέον μακρόχειρ περιπλακῆναι μόλις ἠδύνατο ἐναγκαλισθείς· ὁ Κολοσσὸς ἐκεῖνος (φημὶ), οὐχὶ τῷ Διΐ, ἀλλὰ τῷ Ἀπόλλωνι ἀφιέρωτο, ἢ τῷ Ἡλίῳ· καὶ οὐχὶ ἐν τούτοις τοῖς χρόνοις, ἀλλὰ Τριακοσίοις σχεδὸν ἐνιαυτοῖς πρὸ τῆς τοῦ Κυρίου ἐνσαρκώσεως ἱδρυται· μετὰ δὲ ἔτη ἑξήκοντα ἀπὸ τῆς αὐτοῦ καθιδρύσεως, σεισμῷ τινι ἀχθεὶς κατέπεσε· καὶ πεσὼν πτῶμα ἔμενε δι' ἐτῶν ὀκτακοσίων ἐννενήκοντα τεσσάρων· ἤτοι: ἕως τοῦ μετὰ χρισὸν 672. ὅτε Μωαβίας ὁ ἕκτος τῇ διαδοχῇ τῶν Καλίφων, ἐκπολιορκήσας τὴν Ῥόδον, ἐπώλησε τὸν χαμαὶ κατακείμενον Κολοσσὸν Ἰουδαίῳ τινὶ ἐμπόρῳ· ὅστις διὰ νὰ μεταφέρῃ ἐκεῖθε τὸν χαλκὸν εἰς κομμάτια, ἐχρειάσθη νὰ ἐπιφορτίσῃ ἐννεακοσίας Καμήλους (5).

N 2 ΕΤΟΣ

2) Ἰώσηπ. Σκαλίγερος, ἐν ταῖς εἰς τὰ Εὐσέβ. χρονικ. παρατηρήσεσιν.

3) Ἐκκλ. Ἱστορ. Βιβλ. Γ'. Κεφ. ιά'.

4) Πλίνιος Βιβλ. τῆς Φύσ. Ἱστορ. ΛΔ'. Καφ. Ζ'. Καὶ Στράβων Γεωγρ. Βιβλ. ΙΔ'.

5) Μέτιθι Αὐγουστ. Καλμέτ. ἐν τῷ Λεξικῷ τῆς Θείας Γραφῆς.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

λοντες εἶναι (20), ὅρος ἔθεντο τὰ ὁ. καὶ οἱ. ὧν μεταξὺ πλατυκώτερον μὲν, πιθανώτατα δὲ, ἀναταχθῆναι δύνατα ἡ Ἐπιστολὴ αὕτη· ἐκεῖνο βέβαιον ὑπολαμβάνοντες, ὅτι ὁ Ἀπόστολος Ἰούδας ἔγραψε τὴν Καθολικὴν αὐτῶ ἐπιστολὴν ταύτην, μετὰ τὴν Δευτέραν τῶν τῦ Πέτρυ ἐπιστολῶν· πρὸς ἣν φαίνεται ὅτι ἀφορᾷ. Καὶ ὅτι τὴν ἔγραψε πρὸς αὐτοὺς ἐκείνους, τοὺς ἐν τῇ Διασπορᾷ πιστοὺς, πρὸς οὓς πρότερον γράψας ἦν καὶ ὁ Πέτρος, καθ' ἕνα καὶ τὸν αὐτότατον σκοπόν· ὡς γίνεται φανερὸν (λέγουσιν) ἐξ αὐτῆς πρὸς ἀλλήλας τῆς τῶν ἐπιστολῶν παραθέσεως (21).

ΕΤΟΣ Οϛ'.

§. 259.

Ἐν τούτῳ τῷ ἔτει ἀνεστάθη ὁ ἐν Ῥώμῃ χάλκινος Κολοσσὸς, μῆκος ποδῶν ἔχων ἑκατὸν εἴκοσι καὶ ἑπτά· (1) ἢ ρξ'. ἢ ρβ'. ἢ ρ'. ὡς ἄλλοι ἄλλως ἐμέτρησαν. Τὸν Κολοσσὸν τοῦτον ἑαυτῷ μὲν ὁ Νέρων ἐχάλκευσεν. Οὐεσπασιανὸς δὲ τὴν κεφαλὴν ἀφελόμενος τοῦ Κολοσσιαίου τυράννου, τὴν τοῦ Ἡλίου, τουτέστι τὴν τοῦ Ἀπόλλωνος ἀντέθηκεν, ἀκτῖσι χρυσαῖς περισέψας ἑπτά, τὸ μῆκος ἑπταπόδοις. Ἀλλ' ὁ Κόμμοδος ὕστερον, τὴν τοῦ

---

20) Βεαυσώβρης καὶ Δαμφάντης, ἐν τῇ Ἑρμηνείᾳ τῆς Καιν. Διαθήκ. Γαλλισὶ. ἐν τῷ Προλόγῳ τῷ πρὸ τῆς Ἰούδα Καθολ. Ἐπιστολ. Ὅρα καὶ Καβέον περὶ τῶν Ἐκκλησ. Συγγραφ. ἐν Αἰῶνι τῷ Ἀποστολικῷ. Σελ 15.

21) Παράθες Ἐπιστ. Ἰούδ. Ἐδαφ. ιϛ'. Καὶ Α'. Πέτρυ Α'. ι. καὶ Β'. Πέτρυ Γ'. ι.

1) Εὐσέβ. ἐν τοῖς χρονικοῖς.

τῆ Ἀπόλλωνος πάλιν ἀφείλετο κεφαλὴν ἀπὸ τῆς εἰκόνος, τὴν δὲ ἰδίαν ἑαυτῆ ἐπεκορύφωσεν (2).

§. 260.

Ὡς δ' ἀπατᾶται Νικηφόρος ὁ Κάλλιγος, ὁ τὸν ἐν Ῥόδῳ τότε Κολοσσὸν ὑπὸ τῶν Ῥοδίων ἀνατεθεῖσαν τῷ Διὶ ἐξιχορῶν (3), τὸν ἐπὶ εἴκοσι καὶ ἑκατὸν πόδας εἰς ὕψος ἐκτρέχοντα. Ὁ τῆς Ῥόδου Κολοσσὸς, ὁ εἰς ρν'. ποδῶν ὕψος ἀνατρέχων (4), τὸ Χάρητος τῆ μαθητῆ τῆ περιφήμου Λυσίππου δημιούργημα· ἓν τὸν ἀντίχειρα μόνον, καὶ ὁ πλέον μακρόχειρ περιπλακῆναι μόλις ἠδύνατο ἐναγκαλισθείς· ὁ Κολοσσὸς ἐκεῖνος (φημὶ), οὐχὶ τῷ Διΐ, ἀλλὰ τῷ Ἀπόλλωνι ἀφιέρωτο, ἢ τῷ Ἡλίῳ· καὶ οὐχὶ ἐν τούτοις τοῖς χρόνοις, ἀλλὰ Τριακοσίοις σχεδὸν ἐνιαυτοῖς πρὸ τῆς τῆ Κυρίου ἐνσαρκώσεως ἱδρυται· μετὰ δὲ ἔτη ἑξήκοντα ἀπὸ τῆς αὐτῆ καθιδρύσεως, σεισμῷ τινι συνεχθεὶς κατέπεσε· καὶ πεσὼν πτῶμα ἔμενε δι' ἐτῶν ὀκτακοσίων ἐννενήκοντα τεσσάρων· ἤτοι: ἕως τῆ μετὰ χριστὸν 672. ὅτε Μωαβίας ὁ ἕκτος τῇ διαδοχῇ τῶν Καλίφων, ἐκπολιορκήσας τὴν Ῥόδον, ἐπώλησε τὸν χαμαὶ κατακείμενον Κολοσσὸν Ἰουδαίῳ τινὶ ἐμπόρῳ· ὅστις διὰ νὰ μεταφέρῃ ἐκεῖθε τὸν χαλκὸν εἰς κομμάτια, ἐχρειάσθη νὰ ἐπιφορτίσῃ ἐννεακοσίας Καμήλους (5).

2) Ἰώσηπ. Σκαλίγερος, ἐν ταῖς εἰς τὰ Εὐσέβ. χρονικ. παρατηρήσεσιν.

3) Ἐκκλ. Ἱστορ. Βιβλ. Γ'. Κεφ. ιά'.

4) Πλίνιος Βιβλ. τῆς Φύσ. Ἱστορ. ΛΔ'. Κεφ. Ζ'. Καὶ Στράβων Γεωγρ. Βιβλ. ΙΔ'.

5) Μέτιδι Αὐγερ. Καλμέτ. ἐν τῷ Λεξικῷ τῆς Θείας Γραφῆς.

Ἔτος οζ'. οη'.

§. 261.

Ἐν Κύπρῳ τρεῖς πόλεις σεισμῷ κατεπτώθησαν (6). Τούτων δὲ μνεία γίνεται καὶ ἐν τοῖς Σιβυλλικοῖς (7).

„Καὶ τότε δὴ Σαλαμῖνα, Πάφον θ' ἅμα σεισμὸν ὀλέσσει.

„Κύπρον ὅταν περίκλυστον ὑπερκλονέῃ μέλαν ὕδωρ.

Ἐν δὲ τῷ οη'. λοιμὸς ἔτως ἰσχυρὸς ἐνέσκηψε τῇ Ῥώμῃ, ὡς ὑπὲρ μυρίους ἐκθνήσκειν ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας (8) ἧ δὴ λοιμῇ καὶ ὁ Ἰσορικὸς ἐμνήσθη Σβετόνιος.

§. 262.

Κατὰ τὸν αὐτὸν δὲ χρόνον, ὑπολαμβάνουσί τινες ὅτι Λῖνος, ὁ μετὰ τὴν Ἀποστόλου πρῶτος χρηματίσας Ῥώμης Ἐπίσκοπος, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν (9) διοικήσας μὲν τὸν θρόνον ἔτη ια'. καὶ μῆνας β'. καὶ ἡμέρας τινάς. Καταλιπὼν δὲ Κλῆτον Διάδοχον, ὃν καὶ Ἀνάκλητον, καὶ Ἀνέγκλητον, ὀνομάζουσι τὸν αὐτόν. Σημειωτέον ὅμως, ὅτι Εὐσέβιος ἐν τοῖς χρονικοῖς ἀναφέρει τὴν Ἀνεγκλήτου ἐπισκοπὴν μετὰ τέσσαρας χρόνους βραδύτερον· τοῦτέστιν εἰς τὸ ἔτος τὸ πβ'. Καίτοι γὰρ καὶ αὐτὸς ἐν ἄλλοις (10), ἰσορεῖ τὸν Λῖνον, δυωκαίδεκα ἐνιαυτοῖς τὴν λειτουργίαν καταχεῖν· ἀλλὰ τὴν Διαδοχὴν τοῦ Λίνου, ἐκ τοῦ ξθ'. τελευτῶντος ἴσως ἐνιαυτοῦ·

6) Εὐσέβ. ἐν τοῖς χρονικοῖς.

7) Παρὰ Ἰωσήπῳ Σκαλιγέρῳ, ἐν ταῖς εἰς τὸ Εὐσέβ. χρονικ. παρασημειώσεσι.

8) Εὐσέβ. ἐν τοῖς χρονικοῖς.

9) Διονύσ. Πετάβ. ἐν τῷ Λογισ. τῶν χρόν. Μέρ. Α'. Βιβλ. Ε'. Κεφ. Ε'.

10) Ἐκκλησ. Ἱσορ. Βιβλ. Γ'. Κεφ. ιγ'.

αὐτοῦ· ἢ ἐκτοῦ ὁ. ἀναλογίζεται ἐν τῷ χρονικῷ· καὶ εἰς τὸ πβ'. ἀρχόμενόν πως, ἀποπερατοῖ· ὥσε καὶ ἔτως ἐνιαυτοὺς συναποτελεῖσθαι τῆς Λίνου Ἀρχιερατείας τοὺς δυωκαίδεκα. Ἀλλ' ἐπιεικῶς ἡ τῶν πρώτων δ'. ἢ ἑ. τῆς Ῥώμης Ἐπισκόπων διαδοχὴ, συγκεχυμένη ὡς τὰ πολλὰ ὁμολογεῖται παρὰ πάντων καὶ ἄδηλος.

Ἔτος οθ'.

§. 263.

Ἐν τούτῳ τῷ ἔτει Οὐεσπασιανὸς τελευτᾷ, σχεδὸν ὀγδοηκοντούτης τὴν ἡλικίαν προβεβηκώς, ἐκ λειεντερίας. Φασὶ δὲ ὅτι καὶ τὰ ἔσχατα πνέων ἐχρημάτιζεν ὅμως ἔτι τοῖς ὡς αὐτὸν εἰς πρεσβείαν πολλαχόθεν ἀποσελλομένοις· ἔλεγε γὰρ: „ὅτι δέον τὸν Αὐτοκράτορα ἑστῶτα θνήσκειν, καὶ μὴ κατακείμενον· ἔλεγε δ' ἔτι ψυχορραγῶν: οἶμαι δὴ, ὡς ὅσον ἔπω ἐκθεωθήσομαι· ἀποσκώπτων δηλονότι εἰς τὴν ἐν ἔθει ἔσαν παρὰ Ῥωμαίοις τελεῖσθαι τῶν ἀποθνησκόντων Αὐτοκρατόρων μάταιον Ἀποθέωσιν (11).

§. 264.

Διαδέχεται δὲ τὸν θρόνον Τίτος, πρῶτος αὐτὸς ἐπὶ τῆς Αὐτοκρατορίας καὶ γνήσιος υἱὸς τοῦ Οὐεσπασιανοῦ καὶ Διάδοχος. Οὗτος πρὸ τοῦ βασιλεῦσαι, ἔτως ἀπηνὴς ἐδόκει· καὶ τυραννικὸς, ὡς ὑπὸ πολλῶν καὶ Νέρων ἄλλος ὀνομασθῆναι. Βασιλεύσας δὲ τοσοῦτον ἐπιεικὴς ὤφθη καὶ φιλάνθρωπος, ὥσε τοῦ ἀνθρωπίνου γένους ἐντρύφημάτε καὶ ἀγάπησις προσαγορευθῆναι. Αἱ Τίτου

 εὐποι-

11) Σβετόν. εἰς τὸν Οὐεσπασ. Κεφ. κδ'. καὶ Δίων.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Ἔτος οζ'. οη'.

§. 261.

Ἐν Κύπρῳ τρεῖς πόλεις σεισμῷ κατεπτώθησαν (6). Τέτων δὲ μνεία γίνεται καὶ ἐν τοῖς Σιβυλλικοῖς (7).

„Καὶ τότε δὴ Σαλαμῖνα, Πάφον θ' ἅμα σεισμὸν ὀλέσσει.

„Κύπρον ὅταν περίκλυσον ὑπερκλονέῃ μέλαν ὕδωρ.

Ἐν δὲ τῷ οή. λοιμὸς ἔτως ἰσχυρὸς ἐνέσκηψε τῇ Ῥώμῃ, ὡς ὑπὲρ μυρίας ἐκθνήσκειν ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας· (8) ἧς δὴ λοιμῆς καὶ ὁ Ἰσορικὸς ἐμνήσθη Σβετόνιος.

§. 262.

Κατὰ τὸν αὐτὸν δὲ χρόνον, ὑπολαμβάνεσί τινες, ὅτι Λῖνος, ὁ μετὰ τὴν Ἀποστόλων πρῶτος χρηματίσας Ῥώμης Ἐπίσκοπος, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν· (9) διοικήσας μὲν τὸν θρόνον ἔτη ιά. καὶ μῆνας β'. καὶ ἡμέρας τινάς. Καταλιπὼν δὲ Κλῆτον Διάδοχον, ὃν καὶ Ἀνάκλητον, καὶ Ἀνέγκλητον, ὀνομάζεσι τὸν αὐτόν. Σημειωτέον ὅμως, ὅτι Εὐσέβιος ἐν τοῖς χρονικοῖς ἀναφέρει τὴν Ἀνεγκλήτε ἐπισκοπὴν μετὰ τέσσαρας χρόνες βραδύτερον· τετέσιν εἰς τὸ ἔτος τὸ πβ'. Καίτοι γὰρ καὶ αὐτὸς ἐν ἄλλοις (10), ἰσορεῖ τὸν Λῖνον, δυωκαίδεκα ἐνιαυτοῖς τὴν λειτεργίαν καταχεῖν· ἀλλὰ τὴν Διαδοχὴν τῷ Λίνε, ἐκ τῶ ξθ'. τελευτῶντος ἴσως ἐνιαυτῷ·

---

6) Εὐσέβ. ἐν τοῖς χρονικοῖς.

7) Παρὰ Ἰωσήπῳ Σκαλιγέρῳ, ἐν ταῖς εἰς τὸ Εὐσέβ. χρονικ. παρασημειώσεσι.

8) Εὐσέβ. ἐν τοῖς χρονικοῖς.

9) Διονύσ. Πετάβ. ἐν τῷ Λογις. τῶν χρόν. Μέρ. Α'. Βιβλ. Ε'. Κεφ. Ε'.

10) Ἐκκλησ. Ἱσορ. Βιβλ. Γ'. Κεφ. ιγ'.

αυτῷ· ἢ ἐκτῷ ὁ. ἀναλογίζεται ἐν τῷ χρονικῷ· καὶ εἰς τὸ πβ'. ἀρχόμενόν πω, ἀποπερατοῖ· ὥσε καὶ ἕτως ἑνιαυτὸς συναποτελεῖσθαι τῆς Λίνω Ἀρχιερατείας τὸς δωκαίδεκα. Ἀλλ' ἐπιεικῶς ἡ τῶν πρώτων δ'. ἢ ἐ. τῆς Ῥώμης Ἐπισκόπων διαδοχὴ, συγκεχυμένη ὡς τὰ πολλὰ ὁμολογεῖται παρὰ πάντων καὶ ἄδηλος.

ΕΤΟΣ ΟΘ'.

§. 263.

Ἐν τούτῳ τῷ ἔτει Οὐεσπασιανὸς τελευτᾷ, σχεδὸν ὀγδοηκοντούτης τὴν ἡλικίαν προβεβηκὼς, ἐκ λειεντερίας. Φασὶ δὲ ὅτι καὶ τὰ ἕκατα πνέων ἐχρημάτιζεν ὅμως ἔτι τοῖς ὡς αὐτὸν εἰς πρεσβείαν πολλαχόθεν ἀποσελλομένοις· ἔλεγε γὰρ: „ὅτι δέον τὸν Αὐτοκράτορα ἑστῶτα θνήσκειν, καὶ μὴ κατακείμενον· ἔλεγε δ' ἔτι ψυχορραγῶν: οἶμαι δή, ὡς ὅσον ἔπω ἐκθεωθήσομαι· ἀποσκώπτων δηλονότι εἰς τὴν ἐν ἔθει ὄσαν παρὰ Ῥωμαίοις τελεῖσθαι τῶν ἀποθνησκόντων Αὐτοκρατόρων μάταιον Ἀποθέωσιν (11).

§. 264.

Διαδέχεται δὲ τὸν θρόνον Τῖτος, πρῶτος αὐτὸς ἐπὶ τῆς Αὐτοκρατορίας καὶ γνήσιος υἱὸς τῷ Οὐεσπασιανῷ καὶ Διάδοχος. Οὗτος πρὸ τῷ βασιλεῦσαι, ἕτως ἀπηνὴς ἐδόκει· καὶ τυραννικὸς, ὡς ὑπὸ πολλῶν καὶ Νέρων ἄλλος ὀνομασθῆναι. Βασιλεύσας δὲ τοσοῦτον ἐπιεικὴς ὤφθη καὶ φιλάνθρωπος, ὥσε τῷ ἀνθρωπίνῳ γένει ἐντρύφημάτε καὶ ἀγάπησις προσαγορευθῆναι. Αἱ Τίτε

 εὐποι-

11) Σβετόν. εἰς τὸν Οὐεσπασ. Κεφ. κδ'. καὶ Δίων.

εὐποιΐαν ἐξαπλῶντο ἔτι καὶ πρὸς τὸς αὐτῷ ἀπεχθανομένους· „ἀδείς ποτε ἀπ' αὐτῆ ἀπῆλθεν ἀποτυχὼν „τῆς ἐφέσεως· ὅτι καὶ μηδένα δεῖν (αὐτὸς ἔλεγεν) ἀθυ„μοῦντα τῆ βασιλεύοντος ἀπαλλάτεσθαι. Καί ποτε καὶ ἐπὶ τραπέζης ὢν εἶπεν· „Ἀπώλετόμοι ἡ ἡμέρα (ὦ φίλοι·) καθ' ἣν ἀδένα δηλονότι εὐεργετήσας ἔτυχε (12).

ΕΤΟΣ Π'.

§. 265.

Κατὰ τῦτο, ἢ κατ' ἀρχὰς τῆ ἐφεξῆς ἔτος (1) τὸ Βέσβιον ὄρος κατὰ κορυφῆς ῥαγὲν, καὶ πῦρ ἐξαίσιον ἀναβλύσαν, κατέφλεξε πᾶσαν τὴν πέριξ χώραν, σὺν ταῖς ἐπ' αὐτῆς Κώμαις, καὶ πόλεσιν· ὥσε τὴν τέφραν φασὶ (2) μέχρις Ἀφρικῆς, καὶ Συρίας, καὶ Αἰγύπτε διασκεδασθῆναι. Τότε δὲ κατηδαφίθησάντε καὶ κατεβυθίθησαν Πομπηϊόπολις καὶ Ἡράκλεια· ἀφ' ὧν καθ' ἡμᾶς τόσα περιεργείας ἄξια ἀνακαλύπτεται ἀνεξορυσσόμενα ἀρχαιότητος δείγματα· πλησίον ἐν ἀγρῷ τότε ὁ γηραιὸς Πλίνιος διάγων, ἐκπηδήσας εὐθέως ἐπολυπραγμόνει φιλοσοφικῶς τὸ πάθος τῆς φύσεως, καὶ προσήγγιζε μᾶλλον καὶ μᾶλλον παρατηρῶν· ἐφόρει δὲ καὶ προσκεφάλαιον ἐπὶ κεφαλῆς, ἵνα μὴ ὑπὸ τῶν καταπιπτόντων ἄνωθεν λίθων χαλαζηδὸν συντριβῇ· ἀλλ' ἀπὸ τῆς ἀποφορᾶς ὅμως τῆς θειώδες βαρυοδμίας ἀποπνιγεὶς ἐξέλιπε (3).

§. 266.

12) Σβετόνιος ἐν τῷ Βίῳ καὶ ἄλλοι.

1) Εὐσέβ. ἐν τοῖς χρονικοῖς.

2) Δίωντε καὶ Ξιφιλῖνος.

3) Πλίνιος ὁ Νεώτερος Βιβλ. ϛ'. Ἐπισ. 16.

§. 266.

Τῆς τῆ Βεσβίε ταύτης φοβερᾶς ἀπερεύξεως γίνεται μνεία, καὶ ἐν τοῖς Σιβυλλικοῖς ἔπεσιν.

„Ἀλλ' ὁπόταν χθονίης ἀπὸ ῥαγάδος Ἰταλίδος γῆς,
„Πυρσὸς ὑπαιθράψας εἰς ἠρανὸν εὐρὺν ἱκάνῃ,
„Πολλὰς δὲ φλέξῃ πόλιας, καὶ Ἄνδρας ὀλέσσῃ· κξ.

Ἔνθα τὸ σύμπτωμα ἡ Σιβύλλα ἀναλογίζεται, ὡς ποινὴν τῆ κατὰ τῶν εὐσεβῶν διωγμῆ, τῆ ἐπὶ Δομιτιανῆ ἐγείρεσθαι μέλλοντος. Τοιετοτρόπως ὁ Προφήτης ἦτος, (καθώς τις εἶπε (4), τὰ πολὺ πρότερον αὐτῆ συμβάντα, ὡς μέλλοντα προανεφοίβασεν.

ΕΤΟΣ ΠΑ'.

§. 267.

Τῖτος τελευτᾷ, ἔτη δύο, καὶ μῆνας σχεδὸν τρεῖς αὐταρχήσας. Ἰσόρηται δὲ ὁ τότε θάνατος πολυτρόπως. Οἱ μὲν λέγεσιν, ὅτι ὑπὸ νόσε ὁποίας δήποτε τέθνηκεν, ἐν ᾧ χωρίῳ καὶ ὁ Πατὴρ αὐτῆ προτελευτήσας ἦν πρὸ δύο ἐνιαυτῶν (5). Οἱ δὲ, ὅτι ἐν κιβωτῷ πλήρει χιόνος ἐμβληθεὶς (6). Οἱ δὲ, ὅτι λαγωὸν τῶν θαλασσίων βεβρωκώς (7). Οἱ δὲ, ὅτι ἐντὸς Βαλανείε ἀποπνιγείς (8). Οἱ δὲ, ὅτι ὑπὸ μύας, εἰς τὸν ἐγκέφα-

4) Ἰώσηπ. Σκαλίγερ. ἐν ταῖς εἰς τὸ χρονικὸν Εὐσεβίε παρατηρήσεσιν.

5) Ἱερώνυμος ἐν τοῖς Εὐσεβίε χρονικοῖς.

6) Δίων παρὰ Σκαλιγέρῳ ἐν ταῖς εἰς τὰ Εὐσέβ. χρονικ. παρατηρήσεσιν.

7) Ὁ τζέτζης Σελ. 103. παρὰ τῷ Αὐτῷ αὐτ.

8) Πλάταρχος περὶ Ὑγιειν. Παραγγελμ.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

εὐποιΐας ἐξαπλῶντο ἔτι καὶ πρὸς τὸς αὐτῷ ἀπεχθανομένους· „ὐδείς ποτε ἀπ' αὐτῦ ἀπῆλθεν ἀποτυχὼν „τῆς ἐφέσεως· ὅτι καὶ μηδένα δεῖν (αὐτὸς ἔλεγεν) ἀθυ„μοῦντα τῦ βασιλεύοντος ἀπαλλάτεσθαι. Καί ποτε καὶ ἐπὶ τραπέζης ὧν εἶπεν· „Ἀπώλετόμοι ἡ ἡμέρα (ὦ φίλοι·) καθ' ἣν ὐδένα δηλονότι εὐεργετήσας ἔτυχε (12).

ΕΤΟΣ Π'.

§. 265.

Κατὰ τῦτο, ἢ κατ' ἀρχὰς τῦ ἐφεξῆς ἔτους (1) τὸ Βέσβιον ὄρος κατὰ κορυφῆς ῥαγὲν, καὶ πῦρ ἐξαίσιον ἀναβλύσαν, κατέφλεξε πᾶσαν τὴν πέριξ χώραν, σὺν ταῖς ἐπ' αὐτῆς Κώμαις, καὶ πόλεσιν· ὥστε τὴν τέφραν φασὶ (2) μέχρις Ἀφρικῆς, καὶ Συρίας, καὶ Αἰγύπτυ διασκεδασθῆναι. Τότε δὲ κατηφανισθέντε καὶ κατεβυθισθῆναι Πομπηϊόπολις καὶ Ἡράκλεια· ἀφ' ὧν καθ' ἡμᾶς τόσα περιεργείας ἄξια ἀνακαλύπτεται ἀνεξορυσσόμενα ἀρχαιότητος δείγματα· πλησίον ἐν ἀγρῷ τότε ὁ γηραιὸς Πλίνιος διάγων, ἐκπηδήσας εὐθέως ἐπολυπραγμόνει φιλοσοφικῶς τὸ πάθος τῆς φύσεως, καὶ προσήγγιζε μᾶλλον καὶ μᾶλλον παρατηρῶν· ἐφόρει δὲ καὶ προσκεφάλαιον ἐπὶ κεφαλῆς, ἵνα μὴ ὑπὸ τῶν καταπιπτόντων ἄνωθεν λίθων χαλαζηδὸν συντριβῇ· ἀλλ' ἀπὸ τῆς ἀποφορᾶς ὅμως τῆς θειώδυς βαρυοδμίας ἀποπνιγεὶς ἐξέλιπε (3).

§. 266.

---

12) Σβετόνιος ἐν τῷ Βίῳ καὶ ἄλλοι.

1) Εὐσέβ. ἐν τοῖς χρονικοῖς.

2) Δίωντε καὶ Ξιφιλῖνος.

3) Πλίνιος ὁ Νεώτερος Βιβλ. ϛ'. Ἐπις. 16.

§. 266.

Τῆς τῆ Βεσβίᾳ ταύτης φοβερᾶς ἀπερεύξεως γίνεται μνεία, καὶ ἐν τοῖς Σιβυλλικοῖς ἔπεσιν.

„Ἀλλ' ὁπόταν χθονίης ἀπὸ ῥαγάδος Ἰταλίδος γῆς,
„Πυρσὸς ὑπαιθράψας εἰς ἠρανὸν εὐρὺν ἱκάνῃ,
„Πολλὰς δὲ φλέξῃ πόλιας, καὶ Ἄνδρας ὀλέσσῃ· κ.ξ.

Ἔνθα τὸ σύμπτωμα ἡ Σιβύλλα ἀναλογίζεται, ὡς ποινὴν τῆ κατὰ τῶν εὐσεβῶν διωγμῆ, τῆ ἐπὶ Δομιτιανῆ ἐγείρεσθαι μέλλοντος. Τοιουτοτρόπως ὁ Προφήτης ἦτος, (καθώς τις εἶπε (4), τὰ πολὺ πρότερον αὐτῆ συμβάντα, ὡς μέλλοντα προανεφοίβασεν.

ΕΤΟΣ ΠΑ'.

§. 267.

Τῖτος τελευτᾷ, ἔτη δύο, καὶ μῆνας σχεδὸν τρεῖς αὐταρχήσας. Ἰσόρηται δὲ ὁ τότε θάνατος πολυτρόπως. Οἱ μὲν λέγουσιν, ὅτι ὑπὸ νόσου ὁποίας δήποτε τέθνηκεν, ἐν ᾧ χωρίῳ καὶ ὁ Πατὴρ αὐτῆ προτελευτήσας ἦν πρὸ δύο ἐνιαυτῶν (5). Οἱ δὲ, ὅτι ἐν κιβωτῷ πλήρει χιόνος ἐμβληθεὶς (6). Οἱ δὲ, ὅτι λαγωὸν τῶν θαλασσίων βεβρωκώς (7). Οἱ δὲ, ὅτι ἐντὸς Βαλανείου ἀποπνιγείς (8). Οἱ δὲ, ὅτι ὑπὸ μύας, εἰς τὸν ἐγ-

 κέφα-

4) Ἰώσηπ. Σκαλίγερ. ἐν ταῖς εἰς τὸ χρονικὸν Εὐσεβίου παρατηρήσεσιν.

5) Ἱερώνυμος ἐν τοῖς Εὐσεβίου χρονικοῖς.

6) Δίων παρὰ Σκαλιγέρῳ ἐν ταῖς εἰς τὰ Εὐσέβ. χρονικ. παρατηρήσεσιν.

7) Ὁ τζέτζης Σελ. 103. παρὰ τῷ Αὐτῷ αὐτ.

8) Πλούταρχος περὶ Ὑγιειν. Παραγγελμ.

κέφαλον αὐτῆ παρεισδυσάσης, σφακελισθείς (9). Οἱ πλεῖστοι ὅμως ὑποπτεύονται, ὅτι δηλητηρίῳ φαρμάκῳ ὑπὸ τῆς ἰδίας ἀδελφῆς ἐδολοφονήθη (10).

ΕΤΟΣ ΠΒ'.

§. 268.

Ἐπίσκοπος Ῥώμης καθίσταται δεύτερος ὁ Ἀνέγκλητος (11). Ἐν δὲ τῇ Ῥώμῃ ἐμπρησμὸς μέγας ἐγένετο (12). Καὶ τῷ ἐμπρησμῷ φοβερωτέρα ἔτι καὶ ὀλεθριωτέρα, ἡ Δομιτιανῆ Βασιλεία. Οὗτος γὰρ μετὰ τὴν τοῦ Ἀδελφοῦ Τίτου τελευτὴν τὸ Κράτος διαδεξάμενος, κατ' ἀρχὰς μὲν ἐπιεικειαν, καὶ δικαιοσύνης πρόχημα ἐπιδείξας, μετ' ὀ πολὺ δὲ τὸν Τύραννον παραξήσας, βιαιότατός τε καὶ ἀπηνέστατος ἀνεφάνη, καὶ ὀδὲν ὀδὲ τοῦ Νέρωνος αὐτῆ τὰς ἄλλας αἰσχρεργίας ἀπολειπόμενος (13).

ΕΤΟΣ ΠΓ'. ΠΔ'.

§. 269.

Δομιτιανοῦ τῆς Συγκλήτου ψηφισαμένης αὐτὸς μὲν Κύριος καὶ Θεὸς καλεῖσθαι ἠξίωσε· τὴν δὲ ἰδίαν γυναῖκα Σεβαστὴν ἀνηγόρευσεν (14).

§. 270.

---

9) Τοῦτο τοῖς Ἰουδαίοις πέπλασαι, παρὰ Σκαλιγέρ. ἔνθ. εἴρηται.
10) Σβετόν. καὶ Δίων, καὶ Ὀρόσιος Βιβλ. Ζ'. Κεφ. ϛ'.
11) Εὐσέβ. ἐν τοῖς χρονικ. Ὅρα καὶ ἀνωτ. §. 262.
12) Εὐσέβ. αὐτ.
13) Σβετόν. Ξιφιλ.
14) Εὐσέβ. ἐν τοῖς χρονικοῖς.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

§. 270.

Οὗτος εὐνσχίζεσθαι τὰς ἄῤῥενας ἀπεκώλυσεν· ὅθεν »τις ἐν Αἰγύπτῳ θέλων εὐνσχισθῆναι. Βιβλίδιον ἀνέ»δωκεν ἐν Ἀλεξανδρίᾳ Φήλικι ἡγεμονεύοντι, ἀξιῶν »ἐπιτρέψαι Ἰατρῷ τὸς διδύμους αὐτῷ ἀφελεῖν· ἄνευ »γὰρ τῆς τῦ Ἡγεμόνος ἐπιτροπῆς τῦτο πράττειν »ἀπειρῆσθαι οἱ ἐκεῖ Ἰατροὶ ἔλεγον (15). Καὶ τῦτο δ' ἄντις τῶν Δομιτιανῦ ἐπαινέσειεν, ὡς ἐ παρεῖδεν ἀδικεμένην τὴν φύσιν. Διὸ καὶ ὁ καθ' ἡμᾶς πάπας Ῥώμης Γαγγανέλης, πολλῶν ἐπαίνων ἐπαξίως ἔτυχε δι' αὐτόγε τῦτο· ὅτι τὴν ἐκτομὴν τῶν παιδογόνων εἰς καλλιφωνίαν ἀπαγορεύσας, ἣν τὸ ἐν τῷ Βατικανῷ χοροστάσιον τῶν μουσικῶν ἐδόλως ἀπεδοκίμαζεν, ἀνεκτότερον ἔκρινε, λιγυρωτέραν μελῳδημάτων τὴν ἐκκλησίαν ἔχεσθαι, ἢ τῶν πρὸς γενεσιεργίαν ἀναγκαίων ὀργάνων ἀφαιρεῖσθαι τὸ ἀνθρώπινον.

§. 271.

Ὁ δ' αὐτὸς Δομιτιανὸς ἐν ἔτει πδ'. τρεῖς τῶν Ἑξιάδων Ἱερειῶν, τῶν παρθενεύειν τέως ἐπαγγελλομένων, καὶ τὸ ἄνθος διατηρεῖν τῆς ἁγνίας ὀφειλεσῶν ἀδιάφθορον, ὥσπερ καὶ τὸ τῆς Ἑξίας πῦρ ἀκατάσβεσον, φθορᾶς ἁλόσας, κατορυχθῆναι ζώσας κατεδίκασε· καὶ διεκδικητὴς ἄρα σωφροσύνης τε καὶ ἁγνίας ἐγίνετο, ὁ πάντων ἀνθρώπων λαγνότατος (16).

15) Ἰσξῖν. ὁ μάρτυς παρὰ τῷ Σκαλιγέρ. ἐν τοῖς εἰς τὰ Εὐσέβ. χρονικ. Παρατηρ.

16) Εὐσέβ. ἐν τοῖς χρονικ. ὅρα καὶ Φιλόστρατον Βιβλ. Ζ'. παρὰ τῷ Σκαλιγέρῳ, ἐν ταῖς εἰς τὸ Εὐσέβ. χρονικ. παρατηρήσεσιν.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Ἔτος ΠΕ' — ιγ'.

§. 272.

Δεύτερος Ἀλεξανδρείας Ἐπίσκοπος καθίσταται Ἄβίλιος, ὁ χρόνους δέκα καὶ τρεῖς τὸν τῦ Μάρκυ θρόνον ἱθύνας (17). Λέγυσι δὲ ὅτι ὁ Ἄβίλιος ἦτος, εἷς ἦν ἐκ τριῶν Ἱερέων, ὕς ὁ Ἀπόστολος Μάρκος ἔδωκεν Ἀνιανῷ, ὃν ἐπὶ τῆς Καθέδρας ἑαυτῦ διάδοχον προεβίβασεν· συνεργάτας αὐτῷ ἐσομένυς, καὶ τῆς ἐκεῖ Ἐκκλησίας συμποίμενας.

§. 273.

Κατὰ τὸ πέ. ἔτος ὁ Δομιτιανὸς πολλὺς τῶν εὐπατριδῶν τῆς ῥώμης ἐξήλασεν (18). Ὅθεν ἀξείως ὁ Φιλόστρατος (19) εἰπὼν ὅτι ἠκρωτηριάθη ἡ βελὴ τὺς εὐ„δοκιμωτάτυς, ἔδωκε νὰ συλλογιθῶμεν, ὅτι ὁ ἀπαγορεύων τὸν κατὰ μέρος ἄνθρωπον εὐνυχίζεθαι, τὴν πόλιν εὐνύχιζεν.

§. 274.

Κατὰ τὸ πς'. ᾠκοδόμησεν ὁ Δομιτιανὸς τὸν ἐν Ῥώμῃ Ναὸν τὸν "Αξυλον· (20) πότερον δὲ ἆρα, ὅτι ἐδόλως ξύλον ἔλαβε χώραν εἰς τὴν ἐκείνυ ἐξοικοδόμησιν, τὸν Ναὸν "Αξυλον ὠνόμασαν; ἢ κατὰ Γραφικὸν παρεισφρῆσαν σφάλμα, "Αξυλον ἀναγινώσκομεν, ἀντὶ "Ασυλον, ὥστις (21) ὑπέλαβεν.

§. 275

17) Εὐσέβ. ἐν τοῖς χρονικ. καὶ ἐν τῇ Ἐκκλησ. Ἱστορ. Βιβλ. Γ'. Κεφ ιδ'.

18) Εὐσέβ. ἐν τοῖς χρονικοῖς.

19) Βιβλ. Ζ'. τῶν εἰς τὸν Βίον Ἀπολλωνίυ τῦ Τυανέως.

20) Εὐσέβ. ἐν χρονικοῖς.

21) Ἰώσηπ. Σκαλίγερ. ἐν τοῖς εἰς τὰ χρονικ. Εὐσέβ. παρατηρήσεσιν.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

§. 275.

Περὶ τὰ θεάματα ἔνδοτος ὢν ὁ Δομιτιανὸς, καὶ ἀφειδὴς τὰς εἰς ταῦτα δαπάνας, συνέτησε μεταξὺ τῶν ἄλλων, ἐν ἔτει πζ'., καὶ ἀγῶνα πενταετηρικὸν (22). Διὶ τῷ Καπιτωλίῳ ἀφοσιώσας τοῦτον τρισσὸν· (23) Μουσικὸν, Ἱππικὸν, γυμνικόν.

§. 276.

Ἐν τῷ αὐτῷ ἔτει (πζ'.), ἐξ αἰτίας τῶν βαρυτάτων καὶ ὑπερόγκων δασμῶν, συνέβησαν καὶ ἐκ τῶν Δάκων παρὰ τῷ Ἴστρῳ, καὶ τῶν Νασαμώνων τῶν ἐν Λιβύῃ, ἐπαναστάσεις· καὶ δὴ, καὶ ὁ τούτων ὄλεθρος (24). Περὶ δὲ τῶν Νασαμώνων Ἱστοροῦσιν (25), ὅτι κατ' ἀρχὰς μὲν ἔτοι, Φλάκκον τὸν Νομιδίας Ἡγεμόνα κατ' αὐτῶν στρατεύσαντα, κατὰ κράτος ἐνίκησαν, ὥστε διαρπάσαι καὶ τὸ στρατόπεδον. Ἀλλ' ἐκεῖ πλῆθος τροφῶν, καὶ οἴνου εὑρόντες, καὶ κατακραιπαλήσαντες, ἐν ᾧ ἔπειτα βαθέως ἐκάθευδον, ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Φλάκκου ἄφνης ἐπελθόντος, ἅπαντες διεφθάρησαν. Καὶ τὸ μὲν ὂν τῶν Ῥωμαίων ἀνδραγάθημα τότε, τοσοῦτον. Ὁ δὲ Δομιτιανὸς ἐπαρθεὶς ἐπὶ τούτῳ, εἶπε πρὸς τὴν βουλὴν παρελθὼν, ὅτι: Νασαμῶνας ἐκώλυσα εἶναι, ἤ, (ὡς ἔτι κωμικώτερον ἄλλος (26) τὴν τοῦ τυράννου παρίσησιν ἔπαρσιν·) ἐν ᾧ ὁ Δομιτιανὸς ἐπέτευε, τοῦτο μεταξὺ παρεφθέγξατο: μὴ βούλεσθαι Νασα-

22) Εὐσέβ. ἐν τοῖς χρονικ.

23) Σουετόν. ΙΔ'. Κηνσορῖνος Κεφ. ΙΒ'.

24) Εὐσέβ. ἐν χρονικ.

25) Ζωναρᾶς.

26) Ἀριστείδης ἐν τῷ Σμυρναϊκῷ.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Νασαμῶνας εἶναι· ἔπειτα: Ἀπώλοντο οἱ Νασαμῶνες.

§. 277.

Ἐπειδὴ ἐν τῷ πή. ἔτει, εὐτύχησαν ὁπωσῦν κατὰ Γερμανῶν τὰ Ῥωμαίων ὅπλα, ὁ Δομιτιανὸς διὰ νὰ κατασήσῃ τὴν μνήμην τῶν κατορθωθέντων αἰδίου, μετενόμασε τὸς δύο μῆνας Σεπτέμβριον καὶ Ὀκτώβριον· εἰς Γερμανικὸν καὶ Δομιτιανὸν (27). Ἐν δὲ τῷ ἑφεξῆς ἔτει ἡ. πολλὸς τῶν ἐν Ῥώμῃ εὐπατρειδῶν ἀνεῖλε, καὶ τὸς Μαθηματικὸς καὶ φιλοσόφους ὑπερορίσας ἀπήλασεν (28).

ΕΤΟΣ ηΑ' — ηΓ'.

§. 278.

Κατὰ Δακῶντε καὶ Γερμανῶν θριαμβεύων τὴν ὑπ' αὐτῶν τελεσθεῖσαν οἰκεμένην εἰκόνων τῶν αὐτῷ καὶ Ἀνδριάντων ἀργυρῶν καὶ χρυσῶν ἐμπίπλησι (29). Καὶ τὴν πρωτεύσαν τῶν Ἐξιάδων, ὀνόματι Κορνηλίαν, ζῶσαν ἐνθάπτει μετὰ τῶν συνήθων καὶ φίλων αὐτῆς (30). Περὶ δὲ τὸ ηγ'. καὶ Ἄμπελον φυτεύειν ἀπηγόρευσεν (31). Ὅθεν ἀναλογιζόμενος τὰ δύο ταῦτα Θεσπίσματα τῦ Δομιτιανῦ. Εὐνέχες τε μὴ ποιεῖν, Ἀμπέλες τε μὴ φυτεύειν· ἔλεγεν ἀεὶως Ἀπολλώνιος ὁ

27) Εὐσέβ. ἐν τοῖς χρονικοῖς.
28) Αὐτ. αὐτ. καὶ Φιλόστρατ. ἐν Βιβλ. Ζ'. τῶν εἰς τὸν Ἀπολλων. Βίον. Καὶ Αὖλος Γέλλιος Βιβλ. ΙΕ'. Κεφ. ιά.
29) Εὐσέβ. ἐν χρονικ. καὶ Ξιφιλῖνος.
30) Εὐσέβ. Αὐτ. ὅρα καὶ Πλίν. τὸν Νεώτερ. Βιβλ. Δ'. Ἐπις. ιά.
31) Εὐσέβ. Αὐτ.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ὁ Τυανεὺς (32), ὅτι „τὰ προσάγματα ταῦτα ἐ πρὸς ἐμέ· „μόνος γὰρ ἴσως ἀνθρώπων, ἔτε αἰδοίων δέομαι, „ἔτε οἴνε. Λέληθε δὲ ὁ θαυμασιώτατος τῶν μὲν ἀνθρώπων φειδόμενος, τὴν δὲ γῆν εὐσχίζων.

ΕΤΟΣ ϛΔ'.

§. 279.

Τρίτος Ῥώμης Ἐπίσκοπος ὁ Κλήμης (1). Διαδεξάμενος Ἀνέγκλητον μετὰ δέκα καὶ δύο ἔτη, ὅσα γίνονται, ἐὰν ἕτος κατὰ τὸ πβ'. ἐπεσκόπευσεν. Ἄλλοι ὅμως (2) τάττεσι τὴν διαδοχὴν τῦ Κλήμεντος, χρόνες ὀλίγες πρότερον. Γίνεται δὲ τῦ Ἱερῦ Κλήμεντος μνεία ἐν τῇ πρὸς Φιλιππησίες τῦ Παύλε ἐπιστολῇ (3). Σώζεται δὲ καὶ ἡ ἐπιστολὴ, ἡ ὑπὸ τῦ αὐτῦ Κλήμεντος γραφεῖσα τε καὶ πεμφθεῖσα πρὸς Κορινθίες, ἥτις πολλῶν τε καὶ μεγάλων παρὰ τοῖς πατράσιν ἐπαίνων ἀξιωθεῖσα, Δευτέρας πως, μετὰ τὰς Κανονικὰς τῶν Ἀποστόλων ἐπιστολὰς, ἔλαχε τάξεως. Ἐγράφη δὲ αὕτη πρὸς τὲς ἐν Κορίνθῳ διαχιζομένες πισὲς, μετὰ τὰς ἐκεῖ συμβάσας συμφορὰς τε καὶ περισάσεις κατὰ τὸν διωγμὸν τὸν ἐπὶ Νέρωνος· (4) περὶ τὸ ὁ. δηλ. ἀπὸ χρι-

σῦ

32) Παρὰ Φιλοσρ. ἐν τῷ Ἀπολλων. Βίῳ, Βιβλ. ε'.

1) Εὐσέβ. ἐν τοῖς χρονικ. Καὶ ἐν τῇ Ἐκκλ. Ἱσορ. Βιβλ. Γ'. Κεφ. ΙΕ'. Ὅρα καὶ Εἰρηναῖον Βιβλ. Γ'. Κεφ. γ'.

2) Καβάσος ἐν τῷ Ἀποσολ. Αἰῶνι. Σελ. 28. Ὅρα καὶ ἐν τῷ Πεταβίκ Λογισηρ. τῶν χρόνων. Μέρ. Α'. Βιβλ. Ε'. Κεφ. Θ'. Σημ. (1) ἐν Σελ. 244. τῆς ἐν Ἀμσελοδ. καὶ Λείψ. Ἐκδόσ. 1745.

3) Κεφ. Δ'. 3.

4) Εὐσέβ. Ἐκκλ. Ἱσορ. Βιβλ. Γ'. Κεφ. Ιϛ'.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

σῦ ἔτος. Ἐὰν ὑποτεθῇ, ὡς ὑπετέθη ἀνωτέρω (5), περὶ τὸ ξή. γενέσθαι τὸ τῶν Κορυφαίων Ἀποστόλων μαρτύριον. Τὰ δὲ περὶ τῦ Ἱερῦ Κλήμεντος μνημονευθέντα, τά τε ἄλλα, καὶ τὰ περὶ τῆς ἐπὶ Τραϊανῦ ὕστερον ἐξορίας αὐτῦ εἰς τὴν Ταυρικὴν χερσόννησον, καὶ τῆς διὰ μαρτυρίς ἀθλήσεως· ταῦτα ἐδεὶς πρὸ τῦ Ε΄ Αἰῶνος φαίνεται ἱστορῶν· περὶ τύτων σιγῶσι καὶ Εἰρηναῖος, καὶ Τερτυλλιανὸς, καὶ ὁ Ἀλεξανδρεὺς Κλήμης· καὶ ἐδὲ λόγον ὅλως ποιεῖται, ἐδ' αὐτὸς ὁ τῦ παμφίλς Εὐσέβιος.

§. 280.

Ἑρμᾶς ὁ ἐπικληθεὶς ποιμὴν, κατὰ τὸν αὐτὸν ἤκμαζε χρόνον. Ἦν δὲ φασὶν Αὐτὸς ἕτος ὁ ἐν τῇ πρὸς Ῥωμαίυς ἐπιστολῇ (6) ἀναφερόμενος· Ἀνὴρ Ἀποστολικός· Συγγραφεὺς τῆς Βίβλς ἥτις ποι μὴν ἐπωνόμασαι καὶ αὐτὴ· ἧς καὶ Εὐσέβιος μνημονεύει (7), ἐπιλέγων ὅτι πρός τινων μὲν ἀντιλέλεκται, ὑφ' ἑτέρων δὲ εἰσαγωγικῆς χάριν στοιχειώσεως ἐγκρίνεται. Ἄλλα φέρονται καί τινες, οἱ τὴν Συγγραφὴν ταύτην ταῖς Κανονικαῖς Βίβλοις ἐναρίθμιον ἔταξαν (8).

ΕΤΟΣ

5) §. 246.

6) Κεφ. Ις΄. 14.

7) Ἐκκλ. Ἱστορ. Βιβλ. Γ΄. Κεφ. γ΄.

8) Εἰρην. Βιβλ. Δ΄. Κεφ. γ΄. Κλήμ. Ἀλεξανδρ. Στρωμ. Βιβλ. Α΄. καὶ Β΄. Τερτυλλ. περὶ Προσευχ. Κεφ. ιβ΄. Ὠριγέν. Ὁμιλ. Η΄. τῶν εἰς τὰς Ἀριθμ. καὶ ἄλλοι παρὰ Κοτελερίῳ.

ΕΤΟΣ ΨΜΕ΄ καὶ ψμ΄.

§. 281.

Ὁ Θεῖος Πολύκαρπος, Σμύρνης Ἐπίσκοπος ὑπὸ τῦ Ἀποστόλυ Ἰωάννυ χειροτονεῖται (9). Ὅθεν καὶ τῦτον εἶναι τὸν Ἄγγελον τῆς Σμυρναίων Ἐκκλησίας περὶ ᾧ λόγος γίνεται ἐν τῇ Ἀποκαλύψει (10). Ἐν δὲ τῷ ψμ΄. τύτῳ, ὃ τὸ δέκατον τρίτον τῆς τῦ Δομιτίς Βασιλείας ἀριθμεῖται, ἐτελείωσε καὶ Ἰώσηπος ὁ Φλάβιος, τὴν τῆς Ἀρχαιολογίας αὐτῦ Ἱστορίαν, ἔτος αὐτὸς ἄγων τῆς ἡλικίας αὐτῦ τὸ ἕκτον καὶ πεντηκοστόν (11). Τῦ Συγγραφέος τύτυ Θαυμασὴ πάντως ἡ ὑπὲρ τῦ χριστῦ κατατεθεῖσα μαρτυρία (12). „Γίνεται δὲ (γράφοντος) κατὰ τῦτον τὸν χρόνον Ἰησῦς σοφὸς Ἀνὴρ. „(εἴγε ἄνδρα αὐτὸν λέγειν χρή·) ἦν γάρ παραδόξων „ἔργων ποιητής· διδάσκαλος ἀνθρώπων τῶν ἡδονῇ τ' „ἀληθῆ δεχομένων· καὶ πολλὺς μὲν Ἰουδαίυς, πολλὺς „δὲ Ἑλληνικὺς ἐπηγάγετο· ὁ χριστὸς ἕτος ἦν. Τὴν μαρτυρίαν ταύτην τινὲς τῶν ὕστερον (13) νοθείας ἐνεκάλεσαν, ἀδρανεστάτοις ἐπιχειρήμασι προχρησάμενοι· πρὸς ἃ, καὶ τῶν ὕστερον ὁμοίως πολλοὶ, γενναίως ἀπήντησαν·

9) Καβέος ἐν τοῖς περὶ τῶν Ἐκκλησ. Συγγραφέων, ἐν τῷ Αἰῶνι ὃν τῶν Γνωστικῶν ἐπιγράφει, ἐξ εἰκασίας Οὐσσερίυ τὴν Πολυκάρπυ χειροτονίαν ἐν ἔτεσι 94. ἢ 95. ὑποτίθησιν.

10) Κεφαλ. Β΄ 8.

11) Ὅρα Ἰουδαϊκ. Ἀρχαιολογ. Βιβλ. Κ΄. Κεφ. Θ΄.

12) Αὐτ. Κεφ. ΙΗ΄. Κεφ. ὀ΄.

13) Οὗος ἐν ἄλλοις Ταϋακύλλος ὁ Φάβερ ἐν Διατριβῇ, ἣν ἔτει 1655. ἐξέδοτο.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

τῦ ἔτος. Ἐὰν ὑποτεθῇ, ὡς ὑπετέθη ἀνωτέρω (5), περὶ τὸ ξή. γενέθαι τὸ τῶν Κορυφαίων Ἀποστόλων μαρτύριον. Τὰ δὲ περὶ τῦ Ἱερῦ Κλήμεντος μνημονευθέντα, τά τε ἄλλα, καὶ τὰ περὶ τῆς ἐπὶ Τραϊανῦ ὕστερον ἐξορίας αὐτῦ εἰς τὴν Ταυρικὴν χερσόννησον, καὶ τῆς διὰ μαρτυρίυ ἀθλήσεως· ταῦτα ἴδειν πρὸ τῦ Ε΄. Αἰῶνος φαίνεται ἱερῶν· περὶ τύτων σιγῶσι καὶ Εἰρηναῖος, καὶ Τερτυλλιανὸς, καὶ ὁ Ἀλεξανδρεὺς Κλήμης· καὶ ἴδε λόγον ὅλως ποιεῖται, ἴδ' αὐτὸς ὁ τῦ παμφίλυ Εὐσέβιος.

§. 280.

Ἑρμᾶς ὁ ἐπικληθεὶς ποιμὴν, κατὰ τὸν αὐτὸν ἤκμαζε χρόνον. Ἦν δὲ φασὶν Αὐτὸς ἔτος ὁ ἐν τῇ πρὸς Ῥωμαίυς ἐπιστολῇ (6) ἀναφερόμενος· Ἀνὴρ Ἀποστολικός· Συγγραφεὺς τῆς Βίβλυ ἥτις ποι μὴν ἐπωνόμασαι καὶ αὐτὴ· ἧς καὶ Εὐσέβιος μνημονεύει (7), ἐπιλέγων ὅτι πρός τινων μὲν ἀντιλέλεκται, ὑφ' ἑτέρων δὲ εἰσαγωγικῆς χάριν στοιχειώσεως ἐγκρίνεται. Ἀλλὰ φέρονται καί τινες, οἱ τὴν Συγγραφὴν ταύτην ταῖς Κανονικαῖς Βίβλοις ἐναρίθμιον ἔταξαν (8).

ΕΤΟΣ

---

5) §. 246.

6) Κεφ. Ις΄. 14.

7) Ἐκκλ. Ἱστορ. Βιβλ. Γ΄. Κεφ. γ΄.

8) Εἰρην. Βιβλ. Δ΄. Κεφ. γ΄. Κλήμ. Ἀλεξανδρ. Στρωμ. Βιβλ. Α΄. καὶ Β΄. Τερτυλλ. περὶ Προσευχ. Κεφ. ιβ΄. Ὠριγέν. Ὁμιλ. Η΄. τῶν εἰς τὰς Ἀριθμ. καὶ ἄλλοι παρὰ Κοτελερίῳ.

Ἔτος ϛΕ' καὶ ϛϛ'.

§. 281.

Ὁ Θεῖος Πολύκαρπος, Σμύρνης Ἐπίσκοπος ὑπὸ τῆ Ἀποστόλε Ἰωάννε χειροτονεῖται (9). Ὅθεν καὶ τῆτον εἶναι τὸν Ἄγγελον τῆς Σμυρναίων Ἐκκλησίας περὶ ᾧ λόγος γίνεται ἐν τῇ Ἀποκαλύψει (10). Ἐν δὲ τῷ ϛέ. τέτῳ, ὅ τὸ δέκατον τρίτον τῆς τῆ Δομιτίε Βασιλείας ἀριθμεῖται, ἐτελείωσε καὶ Ἰώσηπος ὁ Φλάβιος, τὴν τῆς Ἀρχαιολογίας αὐτῆ Ἱστορίαν, ἔτος αὐτὸς ἄγων τῆς ἡλικίας αὐτῆ τὸ ἕκτον καὶ πεντηκοστόν (11). Τῆ Συγγραφέος τέτε Θαυμασὴ πάντως ἡ ὑπὲρ τῆ χριτῆ κατατεθεῖσα μαρτυρία (12). „Γίνεται δὲ (γρά-„φοντος) κατὰ τῆτον τὸν χρόνον Ἰησῆς σοφὸς Ἀνήρ. „(εἴγε ἄνδρα αὐτὸν λέγειν χρή·) ἦν γάρ παραδόξων „ἔργων ποιητής· διδάσκαλος ἀνθρώπων τῶν ἡδονῇ τ' „ἀληθῆ δεχομένων· καὶ πολλὲς μὲν Ἰουδαίες, πολλὲς „δὲ Ἑλληνικὲς ἐπηγάγετο· ὁ χριτὸς ἦτος ἦν. Τὴν μαρ-τυρίαν ταύτην τινὲς τῶν ὕτερον (13) νοθείας ἐνεκά-λεσαν, ἀδρανεςάτοις ἐπιχειρήμασι προχρησάμενοι· πρὸς ἃ, καὶ τῶν ὕτερον ὁμοίως πολλοὶ, γενναίως ἀπήν-τησαν·

---

9) Καβέος ἐν τοῖς περὶ τῶν Ἐκκλησ. Συγγραφέων, ἐν τῷ Αἰῶνι ὃν τῶν Γνωστικῶν ἐπιγράφει, ἐξ εἰκασίας Οὐσσερίε τὴν Πολυκάρπε χειροτονίαν ἐν ἔτεσι 94. ἢ 95. ὑποτίθησιν.

10) Κεφαλ. Β' 8.

11) Ὅρα Ἰουδαϊκ. Ἀρχαιολογ. Βιβλ. Κ'. Κεφ. Θ'.

12) Αὐτ. Κεφ. ΙΗ'. Κεφ. δ'.

13) Οὗτος ἐν ἄλλοις Τανακυίλλος ὁ Φάβερ ἐν Διατριβῇ, ἣν ἔτει 1655. ἐξέδοτο.

τησαν· (14) καὶ τὸ ἐκείνων θράσος ἱκανῶς ἀπέλεγξαν· τῷ ὄντι δὲ, τίς ἡ εὐχέρεια, τῷ ὕποπτον ἐθέλειν ἀποφῆναι, (ὀδενὶ σὺν λόγῳ·) μαρτυρίαν, ἣν πρῶτος Εὐσέβιος ἐν ἔτει τκδ'. ἐκ τῶν τότε παρ' ἕλλησίτε καὶ Ἰουδαίοις ἔτι ἀναγινώσκεσθαι δυναμένων Κωδίκων λαβὼν ἐδημοσίευσε, μηδενὸς ἀντειπεῖν ὅλως κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους τολμήσαντος; πῶς δὲ, καὶ διὰ πεντεκαίδεκα σχεδὸν ἑκατονταέτων ἐνιαυτῶν, τὴν μαρτυρίαν ταύτην, ἅπασι τοῖς τῆ Ἀρχαιολόγῳ Ἰωσήπῳ Βιβλίοις ἐμφερομένην, ὀδεὶς πρὸ τῶν νεωτέρων τούτων Κριτικῶν, εἰς ἀμφιβολίαν πρὶν ἀναπαλέσαι ἐτόλμησεν· εἶτα καὶ τίνα λόγον ἔχει τὸ κρίνειν, ὅτι περὶ τῆ χριστῆ, περὶ ὃ καὶ οἱ πορρωτάτω Ἐθνικοὶ, οἷον Τάκιτος, καὶ Σβετώνιος, καὶ Πλίνιος, καὶ ἄλλοι μνείαν τινὰ ἐποιήσαντο, μόνος ὁ Ἰουδαῖος Ἰώσηπος, ὁ τὰ κατ' αὐτὸν ἐν τῷ ἰδίῳ ἔθνει συμβάντα γραφῇ παραδοῦναι προθέμενος, ὀδὲν τὸ παράπαν ὀδὲ γρὺ ἐπεφθέγξατο; πολλοὶ ταῦτα εἰκότως ἀντέβαλλον. Αὐτὸς δὲ προθήσω, ὅτι ἂν ἐσίγησε τέλεον Ἰώσηπος, ἢ μηδὲν ἐπίσημον ἢ ὑπὲρ χριστῆ, ἢ κατὰ χριστῆ, ἀπεφήνατο, ἢ ἐκ τῆς τῆ Ἰουδαΐς τοιαύτη σιγὴ, ἔχει τόπον μαρτυρίας πολὺ ἰσχυροτέρας, ὑπὲρ τῆς τῆ Ἰησῆ Θειότητος.

§. 282.

Ἐν τῷ ιξ'. δὲ ἔτει Δομιτιανὸς ὁ δεύτερος Νέρων, καὶ τὸν κατὰ χριστιανῶν δεύτερον ἐκίνησε διωγμὸν (15), ἐν

14) Ὅρα Ἰττίγιον Ἐκκλησ. Ἱστορ. Αἰῶνι Α'. Κεφ. Ζ'. Τμήμ. Α'. Γράβιον ἐν τῇ Συναχυολογ. τῶν πατέρων. Βαδδαῖον ἐν Ἱστορ. τῆ παλ. Διαθήκ. Σελ. 12, 13. κξ. Καβέον ἐν τοῖς περὶ τῶν Ἐκκλησ. Συγγρ. Αἰῶνι τῷ Ἀποστολικῷ, Σελ. 33, 34. καὶ ἄλλ.

15) Εὐσέβ. ἐν τοῖς χρονικ.

ἐν ᾧ καὶ Ἰωάννης ὁ Ἐπισκόπ. δέσμιος ἐξ Ἀσίας εἰς Ῥώμην ὑπὸ τῆ Ἀνθυπάτε ἐπέμφθη· ἔνθα ἐν Λέβητι πλήρει ἐλαίε ζέοντος ἐμβληθεὶς, ἀσινὴς ἐξάγεται (16). Εἶτα εἰς Πάτμον ἐξορίζεται τὴν Νῆσον, καὶ συγγράφει ἐκεῖ τὸ Βιβλίον τῆς Ἀποκαλύψεως, πρὸς αὐτῷ τῷ τέλει τῆς Δομιτιανῆ Βασιλείας (17). Ὁμοίως τότε καὶ Τιμόθεος, καὶ Ὀνήσιμος, καὶ ὁ Ἀρεοπαγίτης Διονύσιος, τὸ ὑπὲρ χριστῆ σάδιον ἤθλησαν (18). Καὶ Ἀντίπας δὲ ὁ μάρτυς ἐν Περγάμῳ τῆς Ἀσίας (ὡς πολλοὶ λέγουσιν (19) ἀπεκτάνθη· τῆ δὲ Ἀντίπα μνήμη γίνεται καὶ ἐν τῇ Ἀποκαλύψει (20). Τὸν δὲ Διονυσίε τῆ Ἀρεοπαγίτε θρόνον, ἤ τότε, ἢ μετὰ χρόνους τινὰς ὕστερον ὁ πολὺς, διεδέχθη Πέπλιος (21) Ἀθηνῶν Ἐπίσκοπος προχειριθεὶς· ὅστις καὶ αὐτὸς, κατὰ τὸν ἐν τῷ ἑφεξῆς Αἰῶνι διωγμὸν τὸν διὰ μαρτυρίε ὑπήνεγκε θάνατον.

Ἔ Τ Ο Σ ιϛ'.

§. 283.

Κατὰ χριστιανῶν ὁ Δομιτιανὸς ἐκμανεὶς, ὀδὲ τῶν πρὸς αἵματος αὐτῆ Συγγενῶν, ὀδ' οἰκείων ἐφείσατο. Καὶ γὰρ καὶ Φλάβιος Κλήμης Ἀνὴρ ὑπατικὸς, καὶ ἡ ἐκεί-

16) Ἱερώνυμ. Βιβλ. Α'. εἰς Ἰωβινιαν. ἐκ τῆ Τερτυλλιανῆ.

17) Εἰρηναῖος Βιβλ. Ε'. Κεφ. λ'. Ἱερών. περὶ Ἐκκλ. Συγγραφ. ἐκ δὲ τῆ Εἰρηναίε καὶ Εὐσέβ. ἐν τῇ Ἐκκλ. Ἱστορ. Βιβλ. Γ'. Κεφ. ΙΗ'.

18) Νικηφ. Κάλλιστ. Ἐκκλ. Ἱστορ. Γ'. ιά.

19) Μελίτ. ὁ Ἀθην. Ἐκκλ. Ἱστορ. Βιβλ. Β'. Κεφ. Η'.

20) Κεφ. Β'. 13.

21) Διονύσ. Κορινθ. Ἐπιστ. πρὸς Ἀθην. παρ Εὐσέβ. Ἐκκλησ. Ἱστορ. Βιβλι. Δ'. Κεφ. κγ'.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

τησαν· (14) καὶ τὸ ἐκείνων θράσος ἱκανῶς ἀπέλεγξαν· τῷ ὄντι δὲ, τίς ἡ εὐχέρεια, τῦ ὕποπτον ἐθέλειν ἀποφῆναι, (ἀδενὶ σὺν λόγῳ·) μαρτυρίαν, ἣν πρῶτος Εὐσέβιος ἐν ἔτει τκδ'. ἐκ τῶν τότε παρ' ἕλλησίτε καὶ Ἰουδαίοις ἔτι ἀναγινώσκεσθαι δυναμένων Κωδίκων λαβὼν ἐδημοσίευσε, μηδενὸς ἀντιπεῖν ὅλως κατ' ἐκείνης τὸς χρόνς τολμήσαντος: πῶς δὲ, καὶ διὰ πεντεκαίδεκα σχεδὸν ἑκατονταέτων ἐνιαυτῶν, τὴν μαρτυρίαν ταύτην, ἅπασι τοῖς τῦ Ἀρχαιολόγυ Ἰωσήπυ Βιβλίοις ἐμφερομένην, ἀδεὶς πρὸ τῶν νεωτέρων τύτων Κριτικῶν, εἰς ἀμφιβολίαν πρὶν ἀναλέσαι ἐτόλμησεν· εἶτα καὶ τίνα λόγον ἔχει τὸ κρίνειν, ὅτι περὶ τῦ χριςῦ, περὶ ὃ καὶ οἱ πορρωτάτω Ἔθνικοὶ, οἷον Τάκετος, καὶ Σβετόνιος, καὶ Πλίνιος, καὶ ἄλλοι μνείαν τινὰ ἐποιήσαντο, μόνος ὁ Ἰουδαῖος Ἰώσηπος, ὁ τὰ κατ' αὐτὸν ἐν τῷ ἰδίῳ ἔθνει συμβάντα γραφῇ παραδῦναι προθέμενος, ἀδὲν τὸ παράπαν ἀδὲ γρὺ ἐπεφθέγξατο; ποῖοι ταῦτα εἰκότως ἀντέβαλον. Αὐτὸς δὲ προδήσω, ὅτι ἂν ἐσίγησε τέλεον Ἰώσηπος, ἢ μηδὲν ἐπίσημον ἢ ὑπὲρ χριςῦ, ἢ κατὰ χριςῦ, ἀπεφήνατο, ἡ ἐκ τῆς τῦ Ἰουδαίς τοιαύτη σιγὴ, ἔχει τόπον μαρτυρίας πολὺ ἰσχυροτέρας, ὑπὲρ τῆς τῦ Ἰησῦ Θειότητος.

§. 282.

Ἐν τῷ ιξ'. δὲ ἔτει Δομιτιανὸς ὁ δεύτερος Νέρων, καὶ τὸν κατὰ χριςιανῶν δεύτερον ἐκίνησε διωγμὸν (15), ἐν

14) Ὅρα Ἰτίγιον Ἐκκλησ. Ἱσορ. Αἰῶνι Α'. Κεφ. Ζ'. Τμήμ. Α'. Γράβιον ἐν τῇ Σταχυολογ. τῶν πατέρων. Βεδδαῖον ἐν Ἱσορ. τῆς παλ. Διαθήκ. Σελ. 12, 13. κξ. Καβέον ἐν τοῖς περὶ τῶν Ἐκκλησ. Συγγρ. Αἰῶνι τῷ Ἀποσολικῷ, Σελ. 33, 34. καὶ ἄλλ.

15) Εὐσέβ. ἐν τοῖς χρονικ.

ἐν ᾧ καὶ Ἰωάννης ὁ Ἐπισκόπ. δέσμιος ἐξ Ἀσίας εἰς Ῥώμην ὑπὸ τῦ Ἀνθυπάτυ ἐπέμφθη· ἔνθα ἐν Λίβητι πλήρει ἐλαίυ ζέοντος ἐμβληθεὶς, ἀσινὴς ἐξάγεται (16). Εἶτα εἰς Πάτμον ἐξορίζεται τὴν Νῆσον, καὶ συγγράφει ἐκεῖ τὸ Βιβλίον τῆς Ἀποκαλύψεως, πρὸς αὐτῷ τῷ τέλει τῆς Δομιτιανῦ Βασιλείας (17). Ὁμοίως τότε καὶ Τιμόθεος, καὶ Ὀνήσιμος, καὶ ὁ Ἀρεοπαγίτης Διονύσιος, τὸ ὑπὲρ χρισῦ σάδιον ἤθλησαν (18). Καὶ Ἀντίπας δὲ ὁ μάρτυς ἐν Περγάμῳ τῆς Ἀσίας (ὡς πολλοὶ λέγυσιν (19) ἀπεκτάνθη· τῦ δὲ Ἀντίπα μνήμη γίνεται καὶ ἐν τῇ Ἀποκαλύψει (20). Τὸν δὲ Διονυσίυ τῦ Ἀρεοπαγίτυ θρόνον, ἤ τότε, ἤ μετὰ χρόνυς τινὰς ὕστερον ὁ πολλὰς, διεδέχθη Πέπλιος (21) Ἀθηνῶν Ἐπίσκοπος προχειρισθεὶς· ὅστις καὶ αὐτὸς, κατὰ τὸς ἐν τῷ ἑφεξῆς Αἰῶνι διωγμὸς τὸν διὰ μαρτυρίυ ὑπήνεγκε θάνατον.

Ἔ Τ Ο Σ ϛΖ'.

§. 283.

Κατὰ χριστιανῶν ὁ Δομιτιανὸς ἐκμανεὶς, οὐδὲ τῶν πρὸς αἵματος αὐτῦ Συγγενῶν, οὐδ' οἰκείων ἐφείσατο. Καὶ γὰρ καὶ Φλάβιος Κλήμης Ἀνὴρ ὑπατικὸς, καὶ ἡ ἐκεί-

16) Ἱερώνυμ. Βιβλ. Α'. εἰς Ἰωβινιαν. ἐκ τῦ Τερτυλλιανῦ.

17) Εἰρηναῖος Βιβλ. Ε'. Κεφ. λ'. Ἱερών. περὶ Ἐκκλ. Συγγραφ. ἐκ δὲ τῦ Εἰρηναίυ καὶ Εὐσέβ. ἐν τῇ Ἐκκλ. Ἱσορ. Βιβλ. Γ'. Κεφ. ΙΗ'.

18) Νικηφ. Κάλλις. Ἐκκλ. Ἱσορ. Γ'. ια'.

19) Μελέτ. ὁ Ἀθην. Ἐκκλ. Ἱσορ. Βιβλ. Β'. Κεφ. Η'.

20) Κεφ. Β'. 13.

21) Διονύσ. Κορινθ. Ἐπις. πρὸς Ἀθην. παρ' Εὐσέβ. Ἐκκλησ. Ἱσορ. Βιβλι Δ'. Κεφ. κγ'.

ἐκείνε εἴτε Σύζυγος, εἴτε ἐξαδέλφη Φλαβία Δομιτίλλα ὁ μὲν ἀνεψιὸς, ἡ δὲ ἄλλως καὶ αὐτὴ συγγενεύσα τῷ τυράννῳ, ὑπὲρ χριστοῦ ἔπαθον, ὁ μὲν ἀναιρεθεὶς ὑπ' αὐτοῦ, ἡ δὲ εἰς νῆσον Ποντίαν φυγαδευθεῖσα· (1) ἐπ' ἐγκλήματι ὡς γράφει Δίων (2), Ἰουδαϊσμοῦ τε καὶ ἀθεότητος. Ἃ τότε παρὰ τῶν ἐθνικῶν τοῖς χριστὸν σεβομένοις αἰτιάματα προσετρίβοντο.

§. 284.

Τότε δὲ, καὶ τοὺς ἀπὸ γένους ὄντας Δαβίδ, εἴτινες ὑπελείποντο, ὁ Δομιτιανὸς ἀναζητήσας, καὶ εὑρὼν τοὺς ἡνοὺς Ἰούδα τοῦ κατὰ Σάρκα Ἀδελφοῦ τοῦ Κυρίου καὶ ἀνερωτῶν τὰ κατ' αὐτούς· ὡς ἔμαθεν ὅτι πτωχοί τινες εἰσὶ τὴν κατάσασιν, ὀλίγοι τὴν περιουσίαν, πένητες καὶ ἐργατικοὶ ἄνθρωποι· εἶδε δὲ καὶ τὸ σώματος αὐτῶν τὴν σκληρίαν, καὶ τῶν χειρῶν τὰ ἐκ τῆς ἐργασίας τυλώματα· ἤκουσε δὲ, καὶ ὅτι ἡ τοῦ χριστοῦ Βασιλεία οὐκ ἔστιν ἐπίγειος, ἀλλ' ἐπουράνιος· καταφρονήσας αὐτοὺς ἀπέλυσε, καὶ τὸν τῆς ἐκκλησίας διωγμὸν τέως κατέπαυσεν (3). Ἦν δὲ ὁ Ἰούδας κατὰ τὴν Ἐπιφανίε (4) γνώμην, εἷς τῶν τεσσάρων τοῦ μνήστορος Ἰωσήφ, ἀπὸ τῆς πρώτης αὐτοῦ γυναικὸς, ὧν, Ἀδελφὸς δηλαδὴ Ἰακώβε, καὶ Συμεῶνος, καὶ Ἰωσῆ· (5) οἱ πάντες ἠξιώθησαν ὀνομάζεσθαι διὰ ταύτην τὴν συγγένει-

1) Εὐσέβ. ἐν τοῖς χρονικ.
2) Ἐν Βιβλ. ΞΖ'.
3) Εὐσέβ. Ἐκκλησ. Ἱστορ. Βιβλ. Γ'. Κεφ. ΙΘ'. καὶ Κ'. ἐκ τῶν Ἡγησίππε.
4) Ἐν Αἱρέσ. ΟΗ'.
5) Ὅρα ἀνωτ. §. 166. καὶ §. 233.

γένειαν, Ἀδελφόθεοι (6). Ὁ γοῦν Ἰούδας αὐτὸς γυναῖκα ἠγάγετο Μαρίαν ὄνομα· (7) καὶ ἐκ ταύτης ἐτέκνωσεν· ὅθεν κατάγονται οἱ ὀνομαθέντες Δεσπόσυνοι (8).

§. 285.

Ἐν τῷ αὐτῷ τέτῳ ἔτει (9), ἢ ὡς ἄλλοι κρίνουσιν (10), ἐν τῷ ἀνωτέρῳ ις'., κακῶς τὸν βίον ὁ Δομιτιανὸς καταστρέφει, ὑπότινος τῶν αὐτοῦ ἀπελευθέρων, ὀνόματι Στεφάνε, ἀναιρεθείς (11). Κοκκήϊος δὲ Νερύας ψήφῳ τε τῆς Συγκλήτε, καὶ συναινέσει τοῦ Στρατιωτικοῦ, Αὐτοκράτωρ ἀναγορεύεται. Ἀνὴρ, διὰ τὴν περιοῦσαν αὐτῷ Σοφίαν, καὶ τὴν τοῦ τρόπε ἐπιείκειαν τῆς ἀρχῆς παρὰ πάντων μαρτυρηθεὶς ἄξιος. Οὗτος τοὺς ἀδίκως ὑπὸ Δομιτιανοῦ ἀπελαθέντας, ἅπαντας, ἀνεκάλεσεν ἀπὸ τῆς ἐξορίας· ἐν οἷς καὶ ὁ Ἀπόστολος Ἰωάννης ἐλευθερίας τυχὼν ἐπανῆλθεν ἐκ Πάτμε εἰς Ἔφεσον· ὅτε καὶ τοῦ χριστιανισμοῦ ἀσφαλείας ἀπολαύσαντος καὶ ἀνέσεως, ὁ ἀριθμὸς ἐπληθύνετο τῶν πιστῶν, ἐν ἀγροῖς, καὶ Κώμαις, καὶ Πόλεσιν ἀμέμπτως διαιτωμένων, καὶ τῇ περὶ τὸν ἀληθινὸν Θεὸν θεραπείᾳ τε καὶ λατρείᾳ ἐναχολεμένων, ὥστε καὶ ὑπὸ τῶν ἐθνικῶν αὐτῶν θαυμάζεσθαι (12). Ἀλλ' ἡ Νερύα Βασι-

6) Ματθ. ΙΓ'. 55. Μάρκ. ς'. 3.
7) Νικηφόρ. Κάλλιστ. Ἐκκλησ. Ἱστορ. Βιβλ. Α'. Κεφ. λγ.
8) Ἀφρικανὸς Ἐπιστ. πρὸς Ἀριστείδην.
9) Εὐσέβ. ἐν χρονικ.
10) Διονύσ. Πετάβ. ἐν τῷ Λογισμ. τῶν χρόνων, Μέρ. Α'. Βιβλ. Ε'. Κεφ. Δ'. καὶ Ζ'.
11) Σβετόν. καὶ Τάκιτ. καὶ Δίων, καὶ Πλίνιος ὁ Νεώτ. Βιβλ. Δ'. Ἐπιστ. ιά.
12) Πλίν. ὁ Νεώτ. Βιβλ. Γ'. Ἐπιστ. μζ'.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ἐκείνῃ εἴτε Σύζυγος, εἴτε ἐξαδέλφη Φλαβία Δομιτίλλα ὁ μὲν ἀνεψιὸς, ἡ δὲ ἄλλως καὶ αὐτὴ συγγενεύσα τῷ τυράννῳ, ὑπὲρ χριστῆ ἔπαθον, ὁ μὲν ἀναιρεθεὶς ὑπ' αὐτῆ, ἡ δὲ εἰς νῆσον Ποντίαν φυγαδευθεῖσα· (1) ἐπ' ἐγκλήματι ὡς γράφει Δίων (2), Ἰουδαϊσμῆ τε καὶ ἀθεότητος. Ἃ τότε παρὰ τῶν ἐθνικῶν τοῖς χριστὸν σεβομένοις αἰτιάματα προσετρίβοντο.

§. 284.

Τότε δὲ, καὶ τὺς ἀπὸ γένους ὄντας Δαβίδ, εἴτινες ὑπελείποντο, ὁ Δομιτιανὸς ἀναζητήσας, καὶ εὑρὼν τὺς υἱωνὺς Ἰούδα τῆ κατὰ σάρκα Ἀδελφῆ τῆ Κυρίου καὶ ἀνερωτῶν τὰ κατ' αὐτούς· ὡς ἔμαθεν ὅτι πτωχοί τινες εἰσὶ τὴν κατάστασιν, ὀλίγοι τὴν περιουσίαν, πένητες καὶ ἐργατικοὶ ἄνθρωποι· εἶδε δὲ καὶ τῆ σώματος αὐτῶν τὴν σκληρίαν, καὶ τῶν χειρῶν τὰ ἐκ τῆς ἐργασίας τυλώματα· ἤκουσε δὲ, καὶ ὅτι ἡ τῆ χριστῆ Βασιλεία οὐκ ἔστιν ἐπίγειος, ἀλλ' ἐπουράνιος· καταφρονήσας αὐτὺς ἀπέλυσε, καὶ τὸν τῆς ἐκκλησίας διωγμὸν τέως κατέπαυσεν (3). Ἦν δὲ ὁ Ἰούδας κατὰ τὴν Ἐπιφανίου (4) γνώμην, εἷς τῶν τεσσάρων τῆ μνήστορος Ἰωσήφ, ἀπὸ τῆς πρώτης αὐτῆ γυναικὸς, υἱῶν, Ἀδελφὸς δηλαδὴ Ἰακώβου, καὶ Συμεῶνος, καὶ Ἰωσῆ· (5) οἵ πάντες ἠξιώθησαν ὀνομάζεσθαι διὰ ταύτην τὴν συγγένει-

---

1) Εὐσέβ. ἐν τοῖς χρονικ.

2) Ἐν Βιβλ. ΞΖ'.

3) Εὐσέβ. Ἐκκλησ. Ἱστορ. Βιβλ. Γ'. Κεφ. ΙΘ'. καὶ Κ'. ἐκ τῶν Ἡγησίππου.

4) Ἐν Αἱρέσ. ΟΗ'.

5) Ὅρα ἀνωτ. §. 166. καὶ §. 233.

γένειαν, Ἀδελφόθεοι (6). Ὁ γὲν Ἰάδας αὐτὸς γυναῖκα ἠγάγετο Μαρίαν ὄνομα· (7) καὶ ἐκ ταύτης ἐτέκνωσεν· ὅθεν κατάγονται οἱ ὀνομαζόμενοι Δεσπόσυνοι (8).

§. 285.

Ἐν τῷ αὐτῷ τέτῳ ἔτει (9), ἢ ὡς ἄλλοι κρίνεσιν (10), ἐν τῷ ἀνωτέρῳ ις΄., κακῶς τὸν βίον ὁ Δομιτιανὸς καταφέρει, ὑπότινος τῶν αὐτῷ ἀπελευθέρων, ὀνόματι Στεφάνε, ἀναιρεθείς (11). Κοκκήϊος δὲ Νερέας ψήφῳ τε τῆς Συγκλήτε, καὶ συναινέσει τῷ Στρατιωτικῷ, Αὐτοκράτωρ ἀναγορεύεται. Ἀνὴρ, διὰ τὴν περιοῦσαν αὐτῷ Σοφίαν, καὶ τὴν τῷ τρόπε ἐπιείκειαν τῆς ἀρχῆς παρὰ πάντων μαρτυρηθεὶς ἄξιος. Οὗτος τὰς ἀδίκως ὑπὸ Δομιτιανῷ ἀπελαθέντας, ἅπαντας, ἀνεκάλεσεν ἀπὸ τῆς ἐξορίας· ἐν οἷς καὶ ὁ Ἀπόσολος Ἰωάννης ἐλευθερίας τυχὼν ἐπανῆλθεν ἐκ Πάτμε εἰς Ἔφεσον· ὅτε καὶ τῷ χριεianισμῷ ἀσφαλείας ἀπολαύσαντος καὶ ἀνέσεως, ὁ ἀριθμὸς ἐπληθύνετο τῶν πιεῶν, ἐν ἀγροῖς, καὶ Κώμαις, καὶ Πόλεσιν ἀμέμπτως διαιτωμένων, καὶ τῇ περὶ τὸν ἀληθινὸν Θεὸν θεραπείᾳ τε καὶ λατρείᾳ ἐναχολεμένων, ὥεε καὶ ὑπὸ τῶν ἐθνικῶν αὐτῶν θαυμάζεθαι (12). Ἀλλ' ἡ Νερέα Βασι-

 λεία

6) Ματθ. ΙΓ'. 55. Μάρκ. ς'. 3.
7) Νικηφόρ. Κάλλις. Ἐκκλησ. Ἱσορ. Βιβλ. Α'. Κεφ. λγ.
8) Ἀφρικανὸς Ἐπις. πρὸς Ἀριςείδην.
9) Εὐσέβ. ἐν χρονικ.
10) Διονύσ. Πετάβ. ἐν τῷ Λογισηρ. τῶν χρόνων, Μέρ. Α'. Βιβλ. Ε'. Κεφ. Δ'. καὶ Ζ'.
11) Σβετόν. καὶ Τάκιτ. καὶ Δίων, καὶ Πλίνιος ὁ Νεώτ. Βιβλ. Δ'. Ἐπις. ιά.
12) Πλίν. ὁ Νεώτ. Βιβλ. Ι'. Ἐπις. ηζ'.

λεία ὀλιγοχρόνιος γενομένη, τὴν τῆ χριστιανισμῆ εὐκληρίαν ταχέως διέκοψεν.

ΕΤΟΣ ηΗ'.

§. 286.

Τῆ Νερσᾶ ἐν τοῖς Σαλασσιανοῖς Κήποις πυρετῷ τελευτήσαντος (1), ὁ ὑοθετηθεὶς ὑπ' αὐτῆ Οὔλπιος Τραϊανὸς αὐτοκρατορεῖ (2). Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ δὲ, κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον, Ἀβιλίς ἐκδεδημηκότος πρὸς Κύριον, τρίτος τὴν ἐπισκοπὴν διαδέχεται ὁ Κέρδων (3). Ἰωάννης δὲ ὁ ἐπισήθιος τὴν αὐτῆ Ἔφεσον ἤδη ἔχων, περιώδευε τὰς πλησιοχώρους Κώμας, καὶ Πόλεις, Ἐκκλησίας τὰς μὲν συνιῶν, τὰς δὲ διατάσσων, ἐν ἅπασι δὲ Ἐπισκόπους τε καὶ Κληρικοὺς ἀποκαθιστῶν, ὅπως ἡ χρεία ἐκάλει. Κατὰ δὲ τὴν περιήγησιν ταύτην, καὶ τὸ περὶ τὸν Νεανίσκον ἐκεῖνο δρᾶμα συνέβη, ὃν ὁ Ἀπόστολος παραδὰς ἐνὶ τῶν ἐπισκόπων, μετὰ δὲ καιρὸν ἐπανιὼν, καὶ μὴ εὑρὼν τὴν παρακαταθήκην, ἀλλὰ μαθὼν ὅτι ὁ Νέος δραπέτης γενόμενος ἤδη ἐληστάρχει· ἔδραμεν εὐθέως ὡς καλὸς ποιμὴν, τὸ πρόβατον ζητῶν τὸ ἀπολωλὸς· καὶ εὑρεθὲν, ἐπὶ τῶν γηραιῶν αὐτῆ ἀνέλαβεν ὤμων, καὶ εἰς τὴν αὐλὴν ἐξ ἧς ἀπεσκίρτησε πάλιν αὐτὸ ἐπανήγαγεν (4).

ΕΤΟΣ

1) Εὐσέβ. ἐν τοῖς χρονικ.
2) Δίων Βιβλ. ξή. καὶ Αὐρήλιος Βίκτωρ. καὶ Εὐτρόπιος.
3) Εὐσέβ. ἐν τοῖς χρονικοῖς καὶ ἐν τῆ Ἐκκλησ. Ἱστορ. Βιβλ. Γ'. Κεφ. κά.
4) Εὐσέβ. Αὐτ. Κεφ. κγ'. ἐκ Κλήμεντος τῶ Ἀλεξανδρέως.

ΕΤΟΣ ηΘ'.

§. 287.

Περὶ τῆ χρόνου, καθ' ὃν τὴν πρώτην τῶν αὐτῆ Ἐπιστολῶν ὁ ἐπισήθιος ἔγραψεν Ἀπόστολος. ἀδὲν βέβαιον ἔχομεν. Ἐπειδὴ δὲ οἴδαμεν ὅτι ἤδη ὑπεργηράσκων αὐτὴν ἐσημείωσε, διὰ τῆτο αὐτὴν ἐνταῦθα πρὸς τὸ τέλος τῆς πρώτης Ἑκατονταετηρίδος τῶν ἀπὸ χριστῆ ἀριθμεμένων χρόνων, ἀναφέρομεν. Ὁμοίως δὲ καὶ περὶ τῶν λοιπῶν δύο, πότε καὶ αὐταὶ ὑπὸ τῆ Ἀποστόλε ἐγράφησαν, ἀγνοῆμεν. Πληροφορήμεθα δὲ, ὅτι μετὰ τὴν πρώτην πάντως, καθὸ ἐκείνης οἷον ἐπιτομαί (5). Πολλὰς δὲ ἡ πρώτη αὕτη τῆ Ἰωάννε Ἐπιστολὴ Ἐκίνησε τὰς Λογομαχίας, περὶ τῶν ἐν τῷ ζ'. Ἐδαφίῳ τῆ Ε'. ἐν αὐτῇ Κεφαλαίῳ, ἀναγινωσκομένων τριῶν μαρτύρων. Τὸ ἐδάφιον τῆτο τινὲς τὸ παραγράφεσιν, ὡς παρείσακτον· ὅτι ἐν πολλοῖς τῶν Ἀρχαίων χειρογράφων, φασὶν, ἐκ ἐμφέρεται. Ἀλλ' ἐμφέρεται πάντως, ἐν ἅπασι πλείοσιν (6). Ἀναφέρεται δὲ ἐπὶ Λέξεως, καὶ παρὰ τοῖς Ἀρχαιοτάτοις πατράσιν (7). Σὺ δὲ

5) Ὅρα Βεκυσώβρ. καὶ Λαμφάντ. ἐν τοῖς εἰς αὐτὰς ταύτας τὰς Ἐπισ. προτεταγμένοις Προλόγοις.
6) Σιμώνιος ἐν τῇ κατ' αὐτὸν περὶ τότε Διατριβῇ, καὶ τοι παρείσακτον καὶ αὐτὸς ὑφορώμενος τὸ ἐδάφιον, ἀλλὰ καὶ ἐν διακοσίοις ὁμολογεῖ περιτυχεῖν αὐτῷ Κώδιξιν ἀρχαιοτάτοις· ὧν δὲ ἅπεσι, τότες μηδαμῶς ὑπὲρ τὸν ε'. Αἰῶνα προσίθησι χωρεῖν.
7) Πρὸς Τερτυλλ. κατὰ Πραξέα. Βιβλ. Α'. Κεφ. ικ'. Καὶ Κυπριανῷ Ἐπισ. πρὸς Ἰουβαϊανὸν ἐν τῷ περὶ τῆς Μονάδος. Καὶ οἱ τῆς τῶν Ἀφρων Ἐκκλησίας δὲ πατέρες, τετρακόσιοι τόσοι ἐπίσκοποι, τὴν ἑαυτῶν πίσιν Οὐνερίκῳ τῷ Βασιλεῖ Οὐανδάλων, ἐν ἔτει Σωτηρίῳ 484. ἐπιθέμενοι, τὸ αὐτὸ ἐδάφιον κατὰ λέξιν ἀναφέρεσι πρὸς πίστωσιν τῆς ἐν τῇ ὑπερθέῳ Τριάδι μοναδικῆς

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

λεία ὀλιγοχρόνιος γενομένη, τὴν τῶ χριστιανισμῶ εὐκληρίαν ταχέως διέκοψεν.

΄Ε Τ Ο Σ ηΗ΄.

§. 286.

Τῶ Νερῶα ἐν τοῖς Σαβαστιανοῖς Κήποις πυρετῷ τελευτήσαντος (1), ὁ ὑποθετηθεὶς ὑπ' αὐτῶ Οὔλπιος Τραϊανὸς αὐτοκρατορεῖ (2). ΄Εν ΄Αλεξανδρείᾳ δὲ, κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον, ΄Αβιλίῳ ἐκδεδημηκότος πρὸς Κύριον, τρίτος τὴν ἐπισκοπὴν διαδέχεται ὁ Κέρδων (3). ΄Ιωάννης δὲ ὁ ἐπισήθιος τὴν αὐτῶ ΄Εφεσον ἤδη ἔχων, περιώδευε τὰς πλησιοχώρους Κώμας, καὶ Πόλεις, ΄Εκκλησίας τὰς μὲν συνιστῶν, τὰς δὲ διατάσσων, ἐν ἄλλαις δὲ ΄Επισκόπους τε καὶ Κληρικοὺς ἀποκαθιστῶν, ὅπως ἡ χρεία ἐκάλει. Κατὰ δὲ τὴν περιήγησιν ταύτην, καὶ τὸ περὶ τὸν Νεανίσκον ἐκεῖνο δράμα συνέβη, ὃν ὁ ΄Απόστολος παραθὰς ἐνὶ τῶν ἐπισκόπων, μετὰ δὲ καιρὸν ἐπανιὼν, καὶ μὴ εὑρὼν τὴν παρακαταθήκην, ἀλλὰ μαθὼν ὅτι ὁ Νέος δραπέτης γενόμενος ἤδη ἐληστάρχει· ἔδραμεν εὐθέως ὡς καλὸς ποιμὴν, τὸ πρόβατον ζητῶν τὸ ἀπολωλὸς· καὶ εὑρεθὲν, ἐπὶ τῶν γηραιῶν αὐτῶ ἀνέλαβεν ὤμων, καὶ εἰς τὴν αὐλὴν ἐξ ἧς ἀπεσκίρτησε πάλιν αὐτὸ ἐπανήγαγεν (4).

΄ΕΤΟΣ

---

1) Εὐσέβ. ἐν τοῖς χρονικ.
2) Δίων Βιβλ. ξή. καὶ Αὐρήλιος Βίκτωρ. καὶ Εὐτρόπιος.
3) Εὐσέβ. ἐν τοῖς χρονικοῖς καὶ ἐν τῇ Ἐκκλησ. Ἱστορ. Βιβλ. Γ΄. Κεφ. κά.
4) Εὐσέβ. Αὐτ. Κεφ. κγ΄. ἐκ Κλήμεντος τῶ ΄Αλεξανδρέως.

ΈΤΟΣ ϛΘ'.

§. 287.

Περὶ τῦ χρόνυ, καθ' ὃν τὴν πρώτην τῶν αὐτῦ Ἐπιστολῶν ὁ ἐπισήθιος ἔγραψεν Ἀπόστολος. ἐδὲν βέβαιον ἔχομεν. Ἐπειδὴ δὲ οἴδαμεν ὅτι ἤδη ὑπεργηράσκων αὐτὴν ἐσημείωσε, διὰ τῦτο αὐτὴν ἐνταῦθα πρὸς τὸ τέλος τῆς πρώτης Ἑκατονταετηρίδος τῶν ἀπὸ χριστῦ ἀριθμεμένων χρόνων, ἀναφέρομεν. Ὁμοίως δὲ καὶ περὶ τῶν λοιπῶν δύο, πότε καὶ αὐταὶ ὑπὸ τῦ Ἀποστόλυ ἐγράφησαν, ἀγνοῦμεν. Πληροφορύμεθα δὲ, ὅτι μετὰ τὴν πρώτην πάντως, καθὸ ἐκείνης οἷον ἐπιτομαί (5). Πολλὰς δὲ ἡ πρώτη αὕτη τῦ Ἰωάννυ Ἐπιστολὴ Ἐκίνησε τὰς Λογομαχίας, περὶ τῶν ἐν τῷ ζ'. Ἐδαφίῳ τῦ Ε'. ἐν αὐτῇ Κεφαλαίυ, ἀναγινωσκομένων τριῶν μαρτύρων. Τὸ ἐδάφιον τῦτο τινὲς τὸ παραγράφυσιν, ὡς παρείσακτον· ὅτι ἐν πολλοῖς τῶν Ἀρχαίων χειρογράφων, φασὶν, ἐκ ἐμφέρεται. Ἀλλ' ἐμφέρεται πάντως, ἐν ἄλλοις πλείυσιν (6). Ἀναφέρεται δὲ ἐπὶ Λέξεως, καὶ παρὰ τοῖς Ἀρχαιοτάτοις πατράσιν (7). Σὺ δὲ

5) Ὅρα Βεαυσώβρ. καὶ Λαμφάντ. ἐν τοῖς εἰς αὐτὰς ταύτας τὰς Ἐπις. προτεταγμένοις Προλόγοις.

6) Σιμώνιος ἐν τῇ κατ' αὐτὸν περὶ τύτυ Διατριβῇ, καί τοι παρείσακτον καὶ αὐτὸς ὑφορώμενος τὸ ἐδάφιον, ἀλλὰ καὶ ἐν διακοσίοις ὁμολογεῖ περιτυχεῖν αὐτῷ Κώδιξιν ἀρχαιοτάτοις· ὧν δὲ ἅπεσι, τύτυς μηδαμῶς ὑπὲρ τὸν ε'. Αἰῶνα προσίθησι χωρεῖν.

7) Πρὸ Τερτυλλ. κατὰ Πραξέα. Βιβλ. Α'. Κεφ. νέ. Καὶ Κυπριανῷ Ἐπις. πρὸς Ἰουβαϊανὸν ἐν τῷ περὶ τῆς Μονάδος. Καὶ οἱ τῆς τῶν Ἀφρων Ἐκκλησίας δὲ πατέρες, τετρακόσιοι τόσοι ἐπίσκοποι, τὴν ἑαυτῶν πίστιν Οὐνερίκῳ τῷ Βασιλεῖ Οὐανδάλων, ἐν ἔτει Σωτηρίῳ 484. ἐκτιθέμενοι, τὸ αὐτὸ ἐδάφιον κατὰ λέξιν ἀναφέρεσι πρὸς πίστωσιν τῆς ἐν τῇ ὑπερθέῳ Τριάδι μοναδικῆς

μέτιθι βελη θεὶς, καὶ τὸς τὴν γνησιότητα τῆς περικοπῆς, περὶ ἧς ὁ λόγος, ἐκ προθέσεως κατασκευάζοντας (8).

§. 288.

Καὶ τὸ Εὐαγγέλιον δὲ, οἱ μὲν λέγουσιν, ὅτι ὁ Ἀπόστολος Ἰωάννης ἔγραψεν, ἔτι ἐν τῇ Πάτμῳ ἐξόρισος ὤν, ὅπε καὶ τὴν Ἀποκάλυψιν καὶ ἐθεάσατο, καὶ ἐξέθετο· (9) οἱ δὲ πλεῖσοι, ὅτι ἐν Ἐφέσῳ, ὅπε καὶ τὰς Ἐπισολάς (10). Εἰς τᾶτο πάντες συμφωνᾶσιν, ὅτι τὸ Εὐαγγέλιον ἐν Ἐφέσῳ τὸ ἐδημοσίευσεν, ἐπακέσας τὸς ἐν Ἀσίᾳ Ἐπισκόπυς καθικετεύσαντας, καὶ τὸς ἄλλυς πισές (11). Ἐν γᾶν τῷ Εὐαγγελίῳ αὐτᾶ, ἀναπληρώσας τινὰ, τὰ ὑπὸ τῶν ἐπιλοίπων Εὐαγγελισῶν παραλελειμμένα, ἐθεολόγησεν ὑψηλῶς, καὶ τὴν ἀνέκφρασον τᾶ Θεᾶ λόγυ, ἐκ τᾶ Θεᾶ καὶ Πατρὸς Αἰώνιον γέννησιν, εἰς ἔλεγχον τῶν Ἐβιωναίων, καὶ τᾶ Αἱρεσιάρχυ Κηρίνθυ, τῶν ἐξαρνεμένων ἀποτόμως τᾶ Κυρίυ Ἰησᾶ τὴν Θεότητα (12). Τᾶτον τὸν Κήρινθον ἀκέσας ποτὲ ἔνδον ὄντα ἔντινι Βαλανείῳ, ἐν

δικῆς ὁμοουσιότητος· ὁπότε μάλισα τῶν Ἀρειανῶν ἐπιπολαζόντων εἰς πλῆθος, καὶ τὸ Κράτος ἐχόντων, ἀδεὶς τῷ προβαλλομένῳ ἐδαφίῳ ὡς παρεισάκτῳ ἀντειπεῖν ἐτόλμησεν.

8) Ὅρα τὴν Καλλίετε Διατριβὴν ἐν τῷ Η'. Τόμ. τῶν ὑπομνημ. ἐμφερομένην· ἔνθα τὲς ὑπὲρ τῆς Αὐθεντίας τᾶ χωρίυ, κατὰ τῶν ἀντιλεγόντων Συγγραψαμένης Προβάλλεται.

9) Ἀθανάσ. ἐν τῇ Συνόψει. Ἱππόλυτ. ἐν Ἀποσπάσμασιν.

10) Εἰρηναῖ. Βιβλ. Γ'. Κεφ. Α'. Εὐσέβ. Ἐκκλ. Ἱσορ. Βιβλ. Ε'. Κεφ. ή. Ἐπιφάν. ἐν Αἱρέσ. ΝΑ'.

11) Εὐσέβ. ἐν τῇ Ἐκκλ. Ἱσορ. Βιβλ. Γ'. Κεφ. κδ'. Καὶ Βιβλ. ε'. Κεφ. ιδ'. Ἱερώνυμ. ἐν τῷ εἰς τὸν Ματθ. Προλόγ. Καὶ ἐν τῷ περὶ τῶν Ἐκκλ. Συγγραφέων.

12) Εἰρην. Βιβλ. Γ'. Κεφ. ιά. καὶ Ἱερών. ἔνθ. ἀνωτ.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ἐν ᾧ εἰσήρχετο λεσόμενος ὁ Ἀπόστολος, λέγεται εὐθὺς ἔξω ἐκπηδῆσαι, εἰπὼν πρὸς τὰς σὺν αὐτῷ: „Φύ„γωμεν μὴ καὶ τὸ Βαλανεῖον συμπέσῃ, ἔνδον ὄντος Κηρίνθε τοῦ τῆς ἀληθείας ἐχθροῦ (13).

ΕΤΟΣ Ρ'.

§. 289.

Κατὰ τὸν ἕκατον τοῦτον τῆς Α'. Σωτηρίε Ἑκατονταετηρίδος ἐνιαυτὸν, ὅπερ, ἔτος τῆς Τραϊανοῦ Αὐτοκρατορίας τὸ δεύτερον ἦν, ὑποτυφομένε ἔτι, τοῦ παρὰ Δομιτιανοῦ κινηθέντος κατὰ τῆς Ἐκκλησίας διωγμοῦ· καὶ μάλισα ἐν ταῖς πορρωτέρω ἀπεχέσαις Ἐπαρχίαις τοῦ Κράτες, διάφοροι τὸν τοῦ Μαρτυρίε Στέφανον ἀνεδήσαντο. Ἐν οἷς καὶ Κλήμης, ὁ τὸν Ῥώμης θρόνον, ὡς εἴρηται μετὰ Ἀνέγκλητον Ἰθύνας· (14) ὅθεν τὴν Ἐπισκοπὴν Τέταρτος διεδέχθη Εὐάρεσος (15). Ἐν τέτῳ δὲ ἢ τῷ πρὸ τέτε ἔτει, ἢ μᾶλλον ἐν τῷ ἑφεξῆς· (16) καὶ ὁ Ἐπισήθιος Ἰωάννης εἰς τὰς Οὐρανίας μετέση μονὰς, μέχρι τῶν Τραϊανοῦ χρόνων ἐπιζήσας μαρτυρηθείς (17).

---

13) Εἰρηναῖος, ὡς ἐκ τῆς Πολυκάρπε Παραδόσεως· παρὰ Εὐσέβ. Ἐκκλ. Ἱσορ. Βιβλ. Γ'. Κεφ. ιή.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΚΑΤΑΛΟΓΑ'ΡΙΟΝ

Ἑκατονταετηρίδος Α'.

ΚΑΤΑ'ΛΟΓ. Α'.

Ρωμαίων Αὐτοκράτορες.

Α'. Μετὰ Ἰάλιον Καίσαρα, Ὀκτάυϊος ὁ Αὔγεσος ἐβασίλευσεν — Ἔτη — 56. Μῆνας τῷ δὲ τεσσαρακοστῷ β'. ἔτει τῆς τότε Βασιλείας ἐγεννήθη τὸ κατὰ Σάρκα ὁ Κύριος ἡμῶν.

Β'. Τιβέριος βασιλεύει - ἔτη — 23.

Γ'. Γάϊος Καλιγόλας - ἔτη — 3. Μῆν. 10.

Δ'. Κλαύδιος — — ἔτη — 13. Μῆν. 1.

Ε'. Νέρων — — ἔτη — 13. Μῆν. 8.

ς'. Γάλβας — — Μῆν. 7.

Ζ'. Ὄθων — — Μῆν. 3.

Η'. Βιτέλιος — — — Μῆν. 8.

Θ'. Οὐεσπασιανὸς — ἔτη — 9. Μῆν. 11. ἡμ.

Ι'. Τῖτος — — — ἔτη — 2. Μῆν. 2.

ΙΑ' Δομιτιανὸς — ἔτη — 15. Μῆν. 5.

ΙΒ'. Νερούας — — ἔτη — 1. Μῆν. 4.

ΚΑΤΑ'ΛΟΓΟΣ. Β'.

Ἱεροσολύμων Ἐπίσκοποι.

Α'. Ἰάκωβος ὁ Ἀδελφὸς τῦ Κυρίυ μετὰ τὴν τῦ Σωτῆρος Ἀνάληψιν· τετέσι περὶ τὸ 34. ἢ 35. ἀπὸ Χ. προχειριθεὶς ἐπεσκόπευσεν — — ἔτη —

Β'. Συμεὼν ὁ Κλεώπα ὁ Ἰακώβυ Ἀδελφὸς ἔτη —

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Γ'. Ἴσσος — — — ἔτη — 6.
Δ'. Ζαχαρίας — — — ἔτη — 4.
Ε'. Τωβίας — — — ἔτη — 4.
ς'. Βενιαμὶν — — — ἔτη — 2.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ. Γ'.

Οἱ Ῥώμης Ἐπίσκοποι.

Μετὰ τὸν Ἀποστόλους Πέτρον καὶ Παῦλον, τοὺς ἐν ἔτει ξή., τὸν ὑπὲρ χριστοῦ θάνατον ὑποσάντες, ἐπισκοπεύει. 6

Α'. Λῖνος — — — ἔτη — 12.
Β'. Ἀνέγκλητος — — ἔτη — 12.
Γ'. Κλήμης — — — ἔτη — 9.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ. Δ'.

Οἱ Ἀλεξανδρείας Ἐπίσκοποι.

Μετὰ Μάρκον, κατεστάθη Ἐπίσκοπος, περὶ τὸ ξγ'. 22.

Α'. Ἀννιανὸς — — — ἔτη — 22.
Β'. Ἀβίλιος — — — ἔτη — 13.
Γ'. Κέρδων — — — ἔτη —

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ. Ε'

Οἱ Ἀντιοχείας Ἐπίσκοποι.

Μετὰ Πέτρον τὸν Κορυφαῖον, περὶ οὗ ὁ Νικηφόρος, ἐν τῇ χρονογραφίᾳ λέγει, ὅτι ἐπεσκόπευσεν ἐν Ἀντιοχείᾳ ἔτη ιά. κατεστάθη Ἐπίσκοπος περὶ τὸ μδ'. τῆ- ιῆ 26. 23. Γ'.

Α'. Εὐόδιος — — — ἔτη — 23.
Β'. Ἰγνάτιος περὶ τὸ ξϑ'. ἢ ὁ. — ἔτη — 38.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ. ε'.

Οἱ Βυζαντίε Ἐπίσκοποι.

Ὑπὸ τῦ Ἀποστόλε Ἀνδρέε χειροτονηθεὶς.

Α'. Στάχυς	—	—	ἔτη — 16.
Β'. Ὀνήσιμος	—	—	ἔτη — 14.
Γ'. Πολύκαρπος	—	—	ἔτη — 17.
Δ'. Ἐλευθέριος	—	—	ἔτη — 7.
Ε'. Φήλιξ	—	—	ἔτη — 5.
ς'. Πολύκαρπος	—	—	ἔτη ---

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ. Ζ'.

Οἱ κατὰ Χριστιανῶν Διωγμοί.

Ἐκ τῶν Ἰουδαίων.

Α'. Ὁ παρὰ τῶν ὑπὲρ τῦ Ἰουδαϊκῦ Νόμυ ζηλωτῶν διωγμὸς, κατάτε Ἱερουσαλὴμ, καὶ Δαμασκὸν, κξ'. ὅτε διώκτης ἔτι ἦν καὶ ὁ Παῦλος. Ἐν ἔτει λέ. (ὅρα §. 168. καὶ 169.)

Β'. Ὁ ὑπὸ Ἡρώδε τῦ Ἀγρίππα, τῦ ἀνελόντος Ἰάκωβον τὸν Ἀδελφὸν Ἰωάννε Μαχαίρᾳ. Ἐν ἔτει μγ'. (ὅρα §. 188.)

Γ'. Ὁ ὑπὸ Ἀνάνε τῦ Ἀρχιερέως, τῦ εἰς θάνατον διώξαντος Ἰάκωβον, τὸν Ἀδελφὸν τῦ Κυρίε. Ἐν ἔτει ξβ'. (ὅρα §. 232.)

Ἐκ τῶν Ἐθνικῶν.

Α'. Διωγμὸς, ὁ ἐπὶ, καὶ ὑπὸ τῦ Νέρωνος. Ἐν ἔτει ξδ'. (ὅρα §. 239.)

Β'. Ὁ ἐπὶ Δομιτιανῦ. Ἐν ἔτει ης'. (ὅρα §. 282. καὶ 283. καὶ 284.)

Γ'. Ὁ ἐπὶ Τραϊανῦ. Περὶ ἔτος τὸ ρ'. (ὅρα §. 289.)

ΚΑΤΑ-

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ. Η'.

Αἱ ἀναφανεῖσαι Αἱρέσεις.

Α'. Σιμωνιανοὶ, οἱ ἀπὸ Σίμωνος τοῦ Μάγου, τοῦ Σαμαρέως, ἐκ Κώμης Τιτθών. Κεφάλαια δὲ τῆς Αἱρέσεως ταύτης ἦσαν τὰ ἑξῆς. α'.) ἔλεγεν ὁ Ἀπατεὼν ὅτι αὐτὸς ἦν ὁ Μεσίας, καὶ ὁ χρισός· ὤφθη γὰρ τὸ μὲν πρῶτον ἐπὶ τοῦ Σινᾶ, ὡς Πατὴρ, τοῖς Ἰουδαίοις νομοθετῶν. Τὸ δὲ δεύτερον ἐπὶ Τιβερίου Καίσαρος, ὡς υἱὸς, τὴν οἰκονομίαν ἐκπληρῶν. Τὸ δὲ τρίτον ἐπὶ τοῦ ὑπερώου κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς πεντηκοστῆς, ὡς τὸ πνεῦμα, ἐν εἴδει πυρίνων γλωσσῶν τοῖς Ἀποστόλοις καταφωτίζον. β'.) ὅτι ὡς χρισὸς ἔδοξε μὲν παθεῖν, οὐκ ἔπαθε δέ. γ'.) τὸν κόσμον ἐδίδασκε, μὴ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, ὑπὸ δὲ Ἀγγέλων κτισθῆναι. δ'.) ἀνάστασιν σαρκὸς μὴ ἔσεσθαι. ε'.) τὰς γυναῖκας εἶναι κοινάς· καὶ τοῦτο εἶναι τῆς Εὐαγγελικῆς ἐλευθερίας τὸ δῶρον. ς'.) περιῆγε δὲ μεθ' ἑαυτοῦ παμμίαρόντι γύναιον ὀπαδὸν ἀδιάλειπτον· ὄνομα Ἑλένην, ἣν μητέρα πάσης ἔπλαττε ψυχῆς, μείζην οὖσαν τῶν ἐν τοῖς αἰῶσι θηλυτέρων δυνάμεων, ὡς ἑαυτὸν τῶν Ἀρρένων. Καὶ τὴν Ἑλένην δὲ ταύτην ἵνα λυτρώσῃ, κατεφλυάρει ὁ γόης ἕτος· ὅτι εἰς γῆν κατῆλθεν αὐτὸς, καθελεῖν μέλλων τὴν βασιλείαν τῶν τοῦ Κόσμου Δημιουργῶν, ὑφ' ὧν ἡ Ἑλένη ὑπεξέσιος τέως ἦν (1).

Β'. Μενανδριανοὶ, οἱ ἀπὸ Μενάνδρου. Ἦν δὲ Σαμαρεὺς καὶ οὗτος, ἀπὸ Κώμης Καπαραττείας, Μαθη-

---

1) Ὅρα Εἰρην. κατὰ Αἱρέσ. Βιβλ. Α'. Κεφ. κ'. Κλήμεν. Διαταγ. Βιβλ. ς'. Κεφ. ζ. η. Τερτυλ. περὶ Προγραφ. Αἱρέσ. Εὐσέβ. Ἐκκλ. Ἱστορ. Βιβλι Β'. Κεφ. ιγ'. Ἐπιφάν. Αἱρέσ. ΚΑ'. Θεοδώριτ. περὶ Αἱρετ. Μυθαρ. Βιβλ. Α'. Αἱρ. ά.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Μαθητὴς τῦ Σίμωνος, καὶ μετὰ τὸν ἐκείνυ θάνατον παραπλησίως δυσσεβολογῶν· α'.) ὅτι ὁ Κόσμος ὑπὸ τῶν Ἀγγέλων ἐδημιυργήθη, ἧς παρήγαγεν ἡ ἔννοια· β'.) ὅτι αὐτὸς ἦν ἡ τῦ Θεῦ δύναμις, ἡ ἐπὶ σωτηρίᾳ τῦ ἀνθρωπίνυ ἄνωθεν, ἦγυν ἐκ τῦ πληρώματος, καταπεμφθεῖσα. γ'.) ὅτι ὁ χρισὸς (ἥτις ἦν ἡ Αἵρεσις τῶν Δοκητῶν·) κατὰ φαντασίαν ἄνθρωπος ἦν· δ'.) ὅτι δι' ἧς αὐτὸς μετεδίδυ τοῖς αὐτῷ προσερχομένοις βαπτίσματος, ἀθανασίας ἀϊδίυ μετειχον καὶ ἐν τῷδε τῷ βίῳ οἱ βαπτιζόμενοι, ἀναλλοίωτοι κατὰ τὸν ὀργανισμὸν τῦ σώματος, καὶ ἀγήραοι καθισάμενοι (2).

Γ'. Νικολαΐται, (περὶ ὧν ἐν τῇ Ἀποκαλύψει Β'. 15.) πότερον ἀπὸ Νικολάυ τῦ Ἀντιοχέως, ἑνὸς τῶν ἑπτὰ Διακόνων, (πράξ. ϛ'.) ἢ ἀπὸ ἄλλυ τινὸς Νικολάυ; ἐκεῖνο ἡ παλαιοτέρα γνώμη αἱρεῖται. Λέγυσι δὲ ὅτι ὁ Νικόλαος ἐκεῖνος, ζηλοτυπίας ἐγκαλύμενος, τὴν ἰδίαν γυναῖκα ὡραίαν ὖσαν εἰς μέσον παρήγαγεν, ἐπιτρέψας χρῆθαι τῷ θέλοντι. Οἱ δὲ, ἄλλως· ὅτι κατ' ἀρχὰς ἐγκρατευόμενος, εἰς ὑπερβολὴν λαγνείας ἔλαθεν ὕστερον περιπεσών. Ἄλλοι δέ τινες πάλιν, τὸν μὲν Νικόλαον σωφρονικώτατον ἕως τέλυς γενέθαι ὑπολαμβάνυσιν· ὥσπερ δὴ καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῦ, καὶ τὸν υἱὸν, ἐν ἀκριβεῖ τῇ παρθενίᾳ ἰσορῦσι καταγηράσαι. Οἱ δὲ Νικολαΐται (φασὶ) μετὰ ταῦτα, τὸ ὑπὸ τῦ Νικολάυ ποτὲ εἰρημένον: „δεῖν παραχρῆσθαι τῇ Σαρκὶ, ἀντὶ τῦ ἀ„θυποτάσσειν, καὶ καταξέλλειν, κακῶς ἐννοήσαν-

2) Εὐσέβ. Ἐκκλ. Ἱσορ. Βιβλ. Γ'. Κεφ. κϛ'. Ἐπιφάν. Αἱρ. ΚΔ'. Θεοδώρ. Αἱρετικ. Μυθ. Βιβλ. Α'. Κεφ. β'. ἐξ Εἰρην. Ἱππίν. Τερτυλ. ὠριγέν.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

νοήσαντες, καὶ εἰς τὴν κατάχρησιν τῆ κατὰ τῆ ἰδίᾳ σώματος ἁμαρτάνειν μεταλαβόντες, πρὸς τὰς ἐχθάτας σαρκικὰς ἀτοπίας ἐξώκειλαν· ὅπως ἂν ἓν καὶ ἔχοι τὸ πρᾶγμα, τῆς τῶν Νικολαϊτῶν Αἱρέσεως παρὰ πάντων Κεφάλαια ἰσορρῆνται τὰ ἑξῆς. α΄.) τὸ τὰς Γυναίκας εἶναι κοινάς. β΄.) τὸ περὶ τὰ Ἀφροδίσια ὡς ἔτυχε φέρεσθαι. γ΄.) τὸν καθ' ἑκάστην μὴ λαγνεύοντα, μὴ ἐλπίζειν σωθήσεσθαι. δ΄.) ἐπὶ τούτοις, καὶ τὸ μηδὲ ἀπὸ τῶν εἰδωλοθύτων χρῆναι ἀπέχεσθαι, ὥσπερ οὐδὲ ἀπὸ πορνείας (3).

Δ΄. Κηρινθιανοὶ, οἱ ἀπὸ Κηρίνθε τῆ Ἰουδαίᾳ, ὃς ἦν ἀντιτασσόμενος Πέτρῳ μὲν κατὰ τὴν Ἰουδαίαν, Ἰωάννῃ δὲ κατὰ τὴν Ἀσίαν. Ἐδίδασκον δὲ οἱ περὶ Κήρινθον. α΄.) ὅτι ὑπὸ Ἀγγέλων ὁ Κόσμος δεδημιούργηται· ἢ ὑπὸ δυνάμεως τῆς ἐκτὸς αὐτῆ τῆ Θεῆ οὔσης, ὡς καὶ Μένανδρος κατελήρει. β΄.) ὅτι ψιλὸς ἦν ἄνθρωπος ὁ χριστὸς, οὐκ ἐκ παρθένε τεχθεὶς, ἀλλ' ἐκ τῆ Ἰωσὴφ καὶ τῆς Μαριὰμ, κατὰ νόμον σαρκὸς καὶ αἵματος. γ΄.) ὅτι ἡ περιτομὴ, καὶ ἡ λοιπὴ τῶν τῆ Νόμε τελετῶν παρατήρησις, ἀναγκαία πρὸς Σωτηρίαν εἰσίν. δ΄.) ὅτι ἡ τῆ χριστῆ Βασιλεία γήϊνος καὶ σαρκίνη ἔμελλεν εἶναι, μετὰ τὴν τῶν Ἱεροσολύμων ἀνοικοδόμησιν, διαρκέσασα ἐπὶ γῆς εἰς χιλιετίαν· ὥστε ὁ Κήρινθος ἔτος γνωρίζεται, ὡς ὁ τῶν παχυτέρων Χιλιαστῶν πατήρ (4).

Ε΄.

---

3) Εἰρην. μετὰ τὴν Κηρίνθε καὶ Ἐβίωνος Αἵρεσιν. Τερτυλ. ἐν τῆ Βίβλῳ τῶν Προγραφῶν. Καὶ ἐκ τῶν Κλήμ. Στρωμάτ. τῆ Γ΄. ὁ Εὐσέβ. Ἐκκλ. Ἱσορ. Βιβλ. Γ΄. Κεφ. κθ΄. Καὶ Ἐπιφάν. Αἱρ. ΚΕ΄. Καὶ Θεοδώριτ. Αἱρετικ. Μυθκρ. Βιβλ. Γ΄. Κεφ. ά.

4) Εἰρην. Βιβλ. Α΄. Κεφ. κέ. καὶ κς΄. Ἐπιφάν. Αἱρ. ΚΗ΄. Εὐσέβ. Ἐκκλ. Ἱσορ. Βιβλ. Γ΄. Κεφ. λή. Αὐγυσ. περὶ Αἱρ. Κεφ. ή. Τερτυλ.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Ε'. Ἐβιωναῖοι· ἢ ἀπὸ Ἐβίωνος μαθητ
Κηρίνθε· ἢ ὅτι Ἐβίων τὸν πτωχὸν σημαίνει Ἑ
βραϊσί· καθότι πτωχῶστε καὶ εὐτελῶς ἦτοι τὰ περ
χρισθῆναν δοξάζοντες· ἐφρόνησδέ· α'.) ὅτι ὁ χρισθ
κυρίως τῆ Ἰωσὴφ υἱὸς ἦν, ὡς καὶ ὁ Κήρινθος ἐδίδασκ
Καίτοι, ἄλλοι τινὲς ἐκ τῶν τῆ Ἐβίωνος καὶ ἦτοι κόμ
ματος, καὶ τοῖς Ναζαραίοις συμφατριάζοντες, ἐ
παρθένε μὲν τεχθῆναι τὸν χριστὸν ἔλεγον, μὴ μέντ
καὶ πρὸ τῆς κατὰ σάρκα γεννήσεως αὐτῆ προϋπάρξ
ὅλως, ὡς Θεῆ ὑόντε καὶ λόγον. β'.) ὅτι εἰς Σωτη
ρίαν ἀπαραίτητος ἐστὶν ἡ τῆ Νόμε λατρεία. γ'.) ἐ
ἀπεδέχοντο οἱ Ἐβιωναῖοι, παρὰ μόνην τὴν πεντα
τευχον· (ἐν ᾧ διέφερον τῶν Ναζαραίων·) ἀπέβαλ
δὲ τὲς προφήτας πάντας· τὸν δὲ Δαβὶδ, καὶ τὸν Σ
λομῶντα, καὶ Ἱερεμίαν, καὶ Ἰεζεκιὴλ, ἀπεστρέφον
καὶ ἀπεσύγεν. δ'.) Μόνον τὸ καθ' Ἑβραίες λεγ
μενον Εὐαγγέλιον παρεδέχοντο· ἤτοι τὸ κατὰ Μα
θαῖον Ἑβραϊστὶ γεγραμμένον· ποικίλως ὅμως παρ
πεποιημένον καὶ διανενοθευμένον· καθὼς καὶ οἱ Να
ζαραῖοι· πλὴν ὅσον οἱ Ἐβιωναῖοι, καὶ τὴν ἐμφερ
μένην ἐν αὐτῷ Γενεαλογίαν τῆ Ἰησῆ χριστῆ, ἀφῄρε
τὴν ὁποίαν οἱ Ναζαραῖοι ἐτήρων. ε'.) Καὶ τὰς ιτῆ Παυ
λε Ἐπιστολὰς ἀπάσας ἀπέπτυον, ἀποστάτην τῆ Ν
με τὸν Ἀπόστολον ὀνομάζοντες (5).

ς'. Ναζαραῖοι, οἱ τοῖς Ἐβιωναίοις ἐν μέρ
σύμφρονες· περιλαμβάνονται δὲ ὑπὸ τέτῳ τῷ ὀνόμα

Τερτυλ. περὶ Προγραφῶν. Κεφ. μή. Θεοδώρ. Αἱρέσ. Μυθ
Βιβλ. Β'. Κεφ. γ'.

5) Εἰρην. Βιβλ. Α'. Κεφ. κ'. Ὠριγέν. κατὰ Κέλσε, Βιβλ.
Εὐσεβ. Ἐκκλ. Ἱστορ. Βιβλ. Γ'. Κεφ. κς'. Ἐπιφάν. Αἱρ.
Θεοδώρ. Αἱρετ. Μυθαρ. Βιβλ. Β'. Κεφ. β'.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

(ὃ κατ' ἀρχὰς κοινῇ ἀπεδόθη πᾶσι τοῖς χριστιανίζουσιν·) ὅσοι μάλιστα τὸν χριστιανισμὸν τῷ Ἰουδαϊσμῷ συμβιβάσαι ἐσπούδασαν, τὸ καθ' ἑβραίους, ἢ κατὰ Πέτρον, ἢ κατὰ τοὺς ιβ'. Ἀποστόλους λεγόμενον Εὐαγγέλιον μόνον παραδεχόμενοι (6). Ἐλήρησεν ἔν Τολάνδος (7), τὸ κατ' ἀρχὰς πάντας τοὺς πιστεύσαντας Ναζαραίους γενέσθαι διατεινόμενος, καὶ παρ' αὐτοῖς τοῖς ὁμογενέσιν αὐτῷ (8), ἱκανῶς ἐλεγχόμενος. Ἀλλ' οὐδὲ Μοσχέμιος (9) ἀκριβέος, ὁ τὴν τῶν Ναζαραίων Αἵρεσιν κατὰ τὸν Δ'. τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Λιώνων ἀναφανῆναι ὑπολαβών, καὶ ὑπὸ Βεαυσώβρε (10) καὶ ἔτος εὐφυῶς ἀπελήλεγμένος.

Ζ'. Οἱ περὶ Τμέναιον, καὶ Φιλητὸν, καὶ Ἀλέξανδρον, καὶ Ἑρμογένην, τοὺς ἐξαρνουμένους τὴν τῶν Σωμάτων ἐξανάστασιν, καὶ Ἀνάστασίν τινα μυστικὴν εἰσηγουμένους τὴν διὰ μετανοίας, ἣν καὶ παλιγγενεσίαν, καὶ πρώτην Ἀνάστασιν ἐπωνόμαζον (11).

ΚΑΤΑ-

---

6) Ὅρα Ἱερώνυμ. εἰς τὸν Ἡσαΐ. Κεφ. ά. Ἐπιφάν. Αἱρ. ΚΘ'. Θεοδώρ. Αἱρετ. Μυθαρ. Βιβλ. Β'. Κεφ. β'.

7) Ἐν τῷ ὑπ' αὐτῷ Συγγραφέντι Βιβλίῳ καὶ Ἐπιγραφέντι Ναζαραῖος ἢ χριστιανισμὸς Ἰουδαϊκὸς, ἐθνικὸς, Μωαμεθικὸς κξ.

8) Τοῖς Ἀγγλοις, Θωμᾷ Μαυγελ. Πατερσώνῳ Ἀντιναζαρηνῷ.

9) Ἐν τῇ Διεκδικήσει τῆς πάλαι τῶν χριστιαν. Διατυπώσ. Τμήμ. Α'. Κεφ. ε'.

10) Ἐν τῇ Διατριβῇ τῇ ἐν τῷ Ἀναπληρώματι τῷ εἰς τῶν Οὐσσιτῶν Μάχην.

11) Β'. πρὸς Τιμόθ. Β'. ιζ. Καὶ Α'. Κορινθ. ΙΕ'. 12. Τέτων μνείαν ποιοῦνται καὶ Εἰρην. καὶ Τερτυλλ. ἀλλὰ περὶ τέτων μέτιθι τὰς ὑπομνηματισὰς τῶν εἰρημ. τῇ Παύλε Ἐπιστολῶν.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ. Θ'.

Αἱ Συσσᾶσαι Σύνοδοι.

Α'. Ἡ τῶν Ἀποστόλων μετὰ καὶ τῶν λοιπῶν πιστῶν Συνάθροισις ἐν τῷ ὑπερῴῳ τῆς Ἱερουσαλήμ· ὅτε προβληθέντων εἰς τὴν ἐκλογὴν τῆς Ἀποστολῆς Βαρσαβᾶ τε καὶ Ματθίᾳ, ἐκληρώθη ἔτος τὸ ἀξίωμα, καὶ συγκατεψηφίθη μετὰ τῶν ἕνδεκα Ἀποστόλων, ἐν ἔτει ΛΔ'. (ὅρα §. 159.)

Β'. Ἡ Συνάθροισις τῶν Ἀποστόλων, πρὸς ἐκλογὴν τῶν ἑπτὰ Διακόνων. Ἐν ἔτει ΛΔ'. (ὅρα §. 165.) Αὗται εἰσίπως καταχρησικώτερον λεγόμεναι Σύνοδοι.

Γ'. Κυριώτερον Σύνοδος (διὸ καὶ Α') ἐν Ἱεροσολύμοις, ἐν ᾗ ἐθεσπίσθη ἡ Εὐαγγελικὴ ἀπὸ τῶν Νομικῶν παρατηρήσεων ἐλευθερία. Ἐν ἔτει ΜΘ'. (12).

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ. Ι'.

Τὰ τῶν Ἱερῶν Συγγραφέων Κανονικὰ Συγγράμματα.

Α'. Ματθαῖος ὁ Λευὶ ὁ τὸ Ἀλφαίου, Ἀπόστολός τε καὶ Εὐαγγελιστὴς, πρῶτος τὸ κατ' αὐτὸν συνέγραψεν Εὐαγγέλιον· ὡς μὲν οἱ πλείονες ὑπολαμβάνουσιν Ἑβραΐδι, ἤτοι Συροχαλδαΐδι· (1) κατὰ δέ τινας τῶν Νεωτέρων, Ἑλληνιστί· (2) (§. 229.)

Β'.

---

12) Παρὰ Καβέῳ. χρονολογεῖται ἡ Σύνοδος αὕτη ἐν ἔτει ΜΖ'.

1) Παπίας παρ' Εὐσέβ. Ἐκκλ. Ἱστ. Βιβλ. Γ'. Κεφ. λθ'. Εἰρηναῖος κατὰ Αἱρέσ. Βιβλ Γ'. Κεφ. ά. Ὠριγένης παρ' Εὐσέβ. Βιβλ. ς'. Ἐκκλ. Ἱστ. Κεφ. κδ. Κύριλ. Ἱεροσολυμ. Κατηχ. ΙΔ'. Ἱερώνυμος ἐν τῷ Προλόγ. τῷ εἰς τὰ Δ'. Εὐαγγέλια, καὶ ἐν τῷ Προλόγ. τῷ πρὸ τῆς ὑπομν. τῆς εἰς τὸν Ματθ. Ἐπιφάν. Αἱρέσ. ΚΘ'. καὶ ΝΑ'. χρυσόστ. ὁμιλ. Α'. εἰς Ματθ. κξ.

2) Εἰσὶ δὲ Ἔρασμος, καὶ Γαϊετάνος, καὶ πολλοὶ τῶν παρὰ τοῖς Προτεσάντεσις ὑπομνηματιστῶν.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Β'. Μάρκος ὁ Πέτρε Μαθητὴς, Συνέγραψε τὸ κατ' αὐτὸν Εὐαγγέλιον (§. 230). Συνέγραψε δ' αὐτὸ ἰχὶ Λατινιστὶ, ὡς ὁ Βαρώνιος εἰσηγεῖται· ἑλληνιστὶ δὲ, ὡς οἱ Ἀρχαῖοι διδάσκεσι· (3) καὶ τῶν Νεωτέρων οἱ δοκιμώτατοι (4).

Γ'. Λεκᾶς ὁ Ἀντιοχεὺς μὲν τὴν Πατρίδα, Μαθητὴς δὲ καὶ ὀπαδὸς Παύλε γενόμενος, ἔγραψε τὸ Εὐαγγέλιον, εἶτα μετ' αὐτὸ τὰς πράξεις τῶν Ἀποστόλων, ἀναθέμενος ἑκάτερον τῶν Συγγραμμάτων, Θεοφίλῳ Ἀνδρὶ Κρατίστῳ (§. 230.)

Δ'. Ἰωάννης ὁ τε Ζεβεδαίε καὶ τῆς Σαλώμης ὑὸς, ὁ Ἐπισήθιος Μαθητὴς, ἔγραψε τὸ κατ' αὐτὸν Εὐαγγέλιον ἔκατος τῶν ἄλλων, καὶ τὴν Ἀποκάλυψιν, καὶ τὰς τρεῖς ἐπιστολάς· (ὅρα §. 287. 288.)

Ε'. Παῦλος ὁ πρὶν Σαῦλος, ἐκ φυλῆς Βενιαμὶν, ὁ ἀπὸ Ταρσε τῆς Κιλικίας, ἔγραψεν ἐπιστολὰς ΙΔ'.

Τὴν πρὸς Ῥωμαίυς (§. 217.).
Τὰς πρὸς Κορινθίυς. Α'. καὶ Β' (§. 215. 216.).
Τὴν πρὸς Γαλάτας. (§. 207.)
Τὴν πρὸς Ἐφεσίυς. (§. 226.)
Τὴν πρὸς Φιλιππησίυς. (§. 226.)
Τὴν πρὸς Κολασσαεῖς. (§. 226.)
Τὰς πρὸς Θεσσαλονικεῖς, Α'. καὶ Β'. (§. 207.)
Τὰς πρὸς Τιμόθεον, Α'. καὶ Β'. (§. 234. 242.)
Τὴν πρὸς Τῖτον (§. 238.)

Τὴν

3) Ἱερώνυμ. Ἐπιστ. ρκγ'. Αὐγυς. Βιβλ. Α'. περὶ Συμφ. τῶν Εὐαγγελ. Κεφ. β'. κξ.

4) Δεσπῖνος ἐν τῷ προεισοδιώδει Λόγῳ περὶ τῆς Θείας Γραφῆς, Βιβλ. Β'. Κεφ. β'. Καὶ Καβέος ἐν τῷ Ἀποστολ. Αἰῶνι ἐν τῷ περὶ τῶν Ἐπιλήσε. Συγγραφ.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Τὴν πρὸς Φιλήμονα. (§. 226.)
Τὴν πρὸς ἑβραίους ἑβραϊστί. (§. 227.) τὴν ὑπὸ Λουκᾶ, ἢ Κλήμεντος, ἢ Βαρνάβα ἐξειλημμένην (5).

ε'. Ἰάκωβος ὁ τοῦ Κυρίου Ἀδελφὸς, καὶ πρῶτος Ἱεράρχης Ἱεροσολύμων, ἔγραψε τὴν Καθολικὴν Ἐπιστολὴν, ταῖς ἐν τῇ διασπορᾷ δώδεκα φυλαῖς (§. 228.).

Ϛ'. Πέτρος ἡ κορυφαία τῶν Ἀποστόλων ἀκρότης, ἔγραψε πρὸς τὰς κατὰ τὴν διασπορὰν ὁμοίως ἐπιδημοῦντας Ἰουδαίους, Ἐπιστολὰς Καθολικὰς δύο, Α'. καὶ Β'. (§. 228. καὶ 248.)

Ζ'. Ἰούδας ὁ Λεββαῖος, ἢ καὶ Θαδδαῖος λεγόμενος, Ἀπόστολος, καὶ τοῦ Ἀδελφοθέου Ἰακώβου Αὐτάδελφος, ἔγραψε πρὸς τοὺς ἐν τῇ διασπορᾷ καὶ ἔτος Ἐπιστολὴν Καθολικήν. (§. 258.)

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΙΑ'.

Ἐκκλησιαστικῶν Συγγραφέων, ὧν τὰ Συγγράμματα Ἀπανόνιστα.

Α'. Βαρνάβας εἷς τῶν ο'. ἢ μόνον τοῖς Ἀποστόλοις συναφθεὶς μετὰ τὴν Ἀνάληψιν, καὶ τῷ Παύλῳ πρὸς τὸ κήρυγμα συνοδοιπορήσας, (§. 185.) λέγεται ὅτι Συνέγραψεν Ἐπιστολὴν, ἥτις ἐν τοῖς νόθοις τε καὶ ἀντιλεγομένοις ἠρίθμηται· (6) ἐχ ὡς ἐπιδήλως καὶ ἀναμφιλέκτως ψευδεπίγραφος ὅμως, κατὰ τὴν τῶν πλειόνων κρίσιν· (7) ἀλλ' ὡς ἔξω τοῦ Κανόνος ὄσα.

Β'.

---

5) Εὐσέβ. Ἐκκλησ. Ἱστορ. Βιβλ. Γ', Κεφ. λή. Καὶ Ἱερών. περὶ Ἐκκλησ. Συγγραφ. Κεφ. έ.

6) Εὐσέβ. Ἐκκλησ. Ἱστορ. Βιβλ. ϛ'. Κεφ. ιγ'.

7) Κλήμ. Ἀλέξανδρ. Στρωμ. Βιβλ. Β'. καὶ Βιβλ. Ε'. Ὠριγέν. Α'. κατὰ Κέλσου. καὶ Γ'. περὶ Ἀρχ. Εὐσεβ. Ἐκκλ. Ἱστορ. Βιβλ. Γ'. Κεφαλ. κέ. Καὶ Βιβλ. ϛ'. Κεφ. ιγ'. καὶ ιδ'.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Β'. Εὐόδιος ὁ πρῶτος Ἀντιοχείας Ἐπίσκοπος προχειρισθεὶς, ὑπομνήματά τινα λέγεται συγγεγραφώς· καὶ μάλιστα ἐπιστολὴν, Φῶς ἐπιγεγραμμένην· ἐξ ἧς τεμμάχιον ὁ Κάλλιστος Νικηφόρος ἐξέδωκεν (8). Ἄλλ' ἐπειδὴ περὶ τούτων ἐδεμία τοῖς παλαιοτέροις γίνεται μνεία, εἰκότως ἀμφιβάλλονται (9).

Γ'. Διονύσιος ὁ Ἀρεοπαγίτης (§. 206.) εἴτινα ἄλλα συνέγραψε παρὰ τὰ καθ' ἡμᾶς ἐπ' ὀνόματι αὐτῷ περιφερόμενα, ἄδηλον· περὶ τούτων ὅμως καὶ πάλαι ἐζητεῖτο ἂν εἶναι γνήσια· (10) καὶ νῦν παντάπασιν ὡς ὑποβολιμαῖα, καὶ τῷ Δ'. Ἐκκλησιαστικῷ Αἰῶνος γεννήματα, κοινῶς αὐτὰ ἐκπυρίττονται.

Δ'. Οἱ τῆς Ἀχαΐας Πρεσβύτεροι, λέγεται, ὅτι ἐν ἔτει ΝΘ'. τὸ διὰ μαρτυρίᾳ πάθος τῷ Πρωτοκλήτῳ Ἀνδρέᾳ ἀνεκήρυξαν Ἐπιστολήν τινα συγγράψαντες Ἐγκύκλιον· ἥτις ὅμως, ἕως ἀπὸ τῷ Δ'. Αἰῶνος ὑπὸ Φιλαστρίου, καὶ ἄλλων, διανενοθευμένη ἐκρίνετο· ὁμοίως καὶ τὰ περιφερόμενα τῷ Ἀποστόλῳ Ἀνδρέᾳ (πρακτικὰ) ἐκ ἀποδεκτά (11).

Ε'. Ὁ Ἱερὸς Κλήμης ὁ Παύλῳ Συνεργός τε καὶ Συνοδοιπόρος, (§. 279.) ἐξ ὀνόματος τῆς ἐν Ῥώμῃ Ἐκκλησίας ἔγραψε τὴν πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν τῶν Κορινθίων Ἐπιστολήν. „Ἣν Εἰρηναῖος μὲν (12), ἱκανω-„τάτην γραφήν· Εὐσέβιος δὲ (13), μεγάλην τε „καὶ Θαυμασίαν, καὶ ἀνομολογουμένην πα-

8) Ἐκκλ. Ἱστορ. Βιβλ. Β'. Κεφ. γ'
9) Ὅρα Καβέου Αἰῶν. Ἀποστ. Σελ. 25.
10) Φώτ. Μυριοβίβλ. Κώδικ. ά.
11) Ὅρα Καβέου Αἰῶν. Ἀποστολ. Σελ. 26.
12) Παρ' Εὐσεβ. Ἐκκλ. Ἱστορ. Βιβλ. Ε'. Κεφ. ε'.
13) Αὐτ. αὐτ. Βιβλ. Γ'. Κεφ. ις'.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ρὰ πᾶσιν· ὁ δὲ Φώτιος (14) ἀξιόλογον· ὁ δὲ Ἱερωνύμους (15) λίαν ἐπωφελῆ, ὀνομάζουσιν. Φέρεται δὲ τῷ αὐτῷ Κλήμεντος, καὶ ἄλλη Ἐπιστολὴ δευτέρα· ἢ μᾶλλον, ὁμιλία· μὴ ἐπίσης ὅμως κατὰ τὴν Α'. ἐγκρινομένη (16).

Τῷ αὐτῷ δὲ Ἱερῷ Κλήμεντος ὑποβολιμαῖα Συγγράμματα κρίνονται τὰ ἑξῆς.

Τὸ Ἄθροισμα τῶν πέ. Κανόνων· οἵτινες Κανόνες τῶν Ἀποστόλων ὀνομάζονται, ἐχ ὡς ὑπὸ τούτων αὐτῶν ἐκδοθέντες, ἀλλ' ὡς κατὰ τὴν Ἀποστολικὴν διατύπωσίν τε καὶ διδασκαλίαν, ὑπὸ Ἀνδρῶν Ἀποστολικῶν θεσπισθέντες, καὶ ὑπὸ τῷ Ἀλεξάνδρου Κλήμεντος ἴσως (17), πρώτῳ συναθροισθέντες.

Αἱ Διαταγαὶ τῶν Ἀποστόλων ἐν Βιβλίοις ή. ἐκ τῆς Ἀποστολικῆς ὁμοίως Διδασκαλίας τε καὶ Διατυπώσεως, ὑπὸ Ἀνδρῶν Ἀποστολικῶν καὶ αὐταὶ ὕστερον ἐκτεθειμέναι.

Οἱ Ἀναγνωρισμοὶ ἐν Βιβλίοις δέκα· ὧν ἐπ' ὀνόματι τῶν Κλήμεντος περιόδων ἐμνήσθη καὶ Ὠριγένης (18). Ἐπειδὴ δὲ, ἐν τῷ Θ'. Βιβλίῳ, Ἀπόσπασμά τι τῶν τῷ Σύρῳ Βαρδησάνῃ, ἐκ τῷ περὶ Εἱμαρμένης λόγῳ (19) ἀναγινώσκεται ἐπὶ λέξεως, ὑπενόησέ τις, ἃ πάντῃ ἀλόγως (20), μήπως ὁ Βαρδησάνης αὐτὸς

14) Ἐν Κώδικι ριβ'.
15) Περὶ τῶν Ἐκκλ. Συγγραφ. Κεφ. ΙΕ'.
16) Ὅρα Εὐσέβ. ἐν Βιβλ. Γ'. τῆς Ἐκκλ. Ἱστορ. Κεφ λή. Καὶ Ἱερών. καὶ Φώτι. ἔνθ. ἀνωτ.
17) Ὅρα Εὐσέβ. Ἐκκλ. Ἱστορ. Βιβλ. ε'. Κεφ. ιγ'. Ἱερώνυμ. περὶ Ἐκκλ. Συγγραφ. Κεφ. ιέ. Φώτιον. ἐν Κώδικι ρια.
18) Φιλοκαλ. Κεφ. κγ'.
19) Τῷ παρ Εὐσεβίῳ ἐκ τῇ Εὐαγγελ. Προπαρασκ. Βιβλ. ς'. Κεφ ι.
20) Καβάσος Αἰῶν. Ἀποστολ. Σελ. 30.

αὐτὸς τὸ τῶν Ἀναγνωρισμῶν Βιβλίον συνεῤῥαψώδησεν.

Τὰ Κλημέντια· (ἤτοι Κλήμεντος ὁμιλίαι ιθ'.) εἴτινα, οὐδὲν ἄλλο εἶναι κρίνεται, ἢ, ἡ ἑτέρα τῶν ἀναγνωρισμῶν ἔκδοσις, ἥσπερ μέμνηται ὁ Ῥυφῖνος (21).

Κλήμεντος περὶ τῶν Πέτρου Πράξεων, καὶ Περιόδων, καὶ περὶ τῷ Κηρύγματος. Τῷ αὐτῷ δὲ, καὶ Ἐπιστολήτις πρὸς Ἰάκωβον τὸν Ἀδελφόθεον, καὶ ἡ κατ' αὐτὸν Λειτουργία. Καὶ Ἐπισολιμαῖα τινὰ Διατάγματα (22). Ἅτινα δὴ πάντα ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἠθροισμένα, γνήσιά τε, καὶ μὴ, τῷ Κλήμεντος Συγγράμματα ὑπὸ Κοτελερίου Ἑλληνιστὶ, καὶ Λατινιστὶ, μετὰ Σημειωμάτων ἐκδέδοται.

ς'. Ἑρμᾶς ὁ Κλήμεντι σύγχρονος (§. 280). Τέτταρία σώζονται Βιβλία, Ἑλληνιστὶ καθ' ἡμᾶς ἐκδεδομένα. Ὧν τὸ μὲν Α'., ᾧ Ἐπιγραφὴ Ἐκκλησία· τέσσαρας ὁράσεις περιέχει, τὰς Ἑρμᾷ γενομένας. Τὸ δὲ Β'., Ποιμὴν ἐπιγραφόμενον, δώδεκα ἐπιτάγματα περιλαμβάνει, τὰ ὑπὸ τῷ Ἀγγέλου ἐν μορφῇ ποιμένος αὐτῷ προβληθέντα. Τὸ δὲ Γ'. Παραβολὰς δέκα εἰσάγει λίαν ἐπωφελεῖς, εἰς ὑποθήκην βίου μακαρίου καὶ χριστιανῷ πρέποντος (23).

Ζ'. Φίλων ὁ Ἰουδαῖος, ὁ κατὰ τὸν χρόνους Γαΐου τῷ Καλιγόλου ἀκμάσας, πρὸς ὃν, καὶ ὑπὲρ τῷ ἰδίου διεπρεσβεύσατο ἔθνους· (§. 180.) διάφορα συνέγραψεν

P 3

21) Παρὰ Καβάσῳ ἔνθ. εἴρηται.
22) Ὅρα περὶ τούτων Καβάσου ἔνθ. ἀνωτ. Καὶ Ἰωάν. Ἀλβέρτου Φαβρίκ. Ἑλληνικ. Βιβλ. Τεύχ. Ε'. Σελ. 31.
23) Ὅρα Καβάσου, καὶ Φαβρίκ. ἔνθ. ἀνωτ.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

„ρὰ πᾶσιν· ὁ δὲ Φώτιος (14) ἀξιόλογον· ὁ δὲ Ἱερωνύμος (15) λίαν ἐπωφελῆ, ὀνομάζουσιν. Φέρεται δὲ τοῦ αὐτοῦ Κλήμεντος, καὶ ἄλλη Ἐπιστολὴ δευτέρα· ἢ μᾶλλον, ὁμιλία· μὴ ἐπίσης ὅμως κατὰ τὴν Α΄. ἐγκρινομένη (16).

Τοῦ αὐτοῦ δὲ Ἱεροῦ Κλήμεντος ὑποβολιμαῖα Συγγράμματα κρίνονται τὰ ἑξῆς.

Τὸ Ἄθροισμα τῶν πέ. Κανόνων· οἵτινες Κανόνες τῶν Ἀποστόλων ὀνομάζονται, ἐχ ὡς ὑπὸ τούτων αὐτῶν ἐκδοθέντες, ἀλλ' ὡς κατὰ τὴν Ἀποστολικὴν διατύπωσίν τε καὶ διδασκαλίαν, ὑπὸ Ἀνδρῶν Ἀποστολικῶν θεσπισθέντες, καὶ ὑπὸ τοῦ Ἀλεξανδρέως Κλήμεντος ἴσως (17), πρώτου συναθροισθέντες.

Αἱ Διαταγαὶ τῶν Ἀποστόλων ἐν Βιβλίοις ή. ἐκ τῆς Ἀποστολικῆς ὁμοίως Διδασκαλίας τε καὶ Διατυπώσεως, ὑπὸ Ἀνδρῶν Ἀποστολικῶν καὶ αὐταὶ ὕστερον ἐκτεθειμέναι.

Οἱ Ἀναγνωρισμοὶ ἐν Βιβλίοις δέκα· ὧν ἐπ' ὀνόματι τῶν Κλήμεντος περιόδων ἐμνήσθη καὶ Ὠριγένης (18). Ἐπειδὴ δὲ, ἐν τῷ Θ΄. Βιβλίῳ, Ἀπόσπασμά τι τοῦ Σύρου Βαρδησάνους, ἐκ τοῦ περὶ Εἱμαρμένης λόγου· (19) ἀναγινώσκεται ἐπὶ λέξεως, ὑπενόησέ τις, ὃ πάντῃ ἀλόγως (20), μήπως ὁ Βαρδησάνης αὐτὸς

14) Ἐν Κώδικι ριβ΄.
15) Περὶ τῶν Ἐκκλ. Συγγραφ. Κεφ. ΙΕ΄.
16) Ὅρα Εὐσέβ. ἐν Βιβλ. Γ΄. τῆς Ἐκκλ. Ἱστορ. Κεφ λή. Καὶ Ἱερών. καὶ Φώτι. ἔνθ. ἀνωτ.
17) Ὅρα Εὐσέβ. Ἐκκλ. Ἱστορ. Βιβλ. ς΄. Κεφ. ιγ΄. Ἱερώνυμ. περὶ Ἐκκλ. Συγγραφ. Κεφ. ιέ. Φώτιον. ἐν Κώδικι ριά.
18) Φιλοκαλ. Κεφ. ηγ΄.
19) Τοῦ παρ' Εὐσεβίῳ ἐκ τῆ Εὐαγγελ. Προπαρασκ. Βιβλ. ς΄. Κεφ ί.
20) Καβέος Αἰῶν. Ἀποστολ. Σελ. 30.

αὐτὸς τὸ τῶν Ἀναγνωρισμῶν Βιβλίον συνεγράψω-
θησεν.

Τὰ Κλημέντια· (ἤτοι Κλήμεντος ὁμιλίαι ιθ'.) ἅτινα, οὐδὲν ἄλλο εἶναι κρίνεται, ἢ, ἡ ἑτέρα τῶν ἀνα-
γνωρισμῶν ἔκδοσις, ἥσπερ μέμνηται ὁ Ῥυφῖνος (21).

Κλήμεντος περὶ τῶν Πέτρου Πράξεων, καὶ Πε-
ριόδων, καὶ περὶ τοῦ Κηρύγματος. Τοῦ αὐτοῦ δὲ, καὶ Ἐπιστολή τις πρὸς Ἰάκωβον τὸν Ἀδελφόθεον, καὶ ἡ κατ' αὐτὸν Λειτουργία. Καὶ Ἐπιστολιμαῖα τινὰ Διατάγματα (22). Ἅτινα δὴ πάντα ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἠθροισμένα, γνήσιά τε, καὶ μὴ, τοῦ Κλήμεντος Συγγράμματα ὑπὸ Κοτελερίου Ἑλληνιστὶ, καὶ Λατινιστὶ, μετὰ Σημειωμάτων ἐκδέδοται.

ς'. Ἑρμᾶς ὁ Κλήμεντι σύγχρονος (§. 280). Τέτ-
τρία σώζονται Βιβλία, Ἑλληνιστὶ καθ' ἡμᾶς ἐκδεδο-
μένα. Ὧν τὸ μὲν Α'., ᾧ Ἐπιγραφὴ Ἐκκλησία· τέσσαρας ὁράσεις περιέχει, τὰς Ἑρμᾷ γενομένας. Τὸ δὲ Β'., Ποιμὴν ἐπιγραφόμενον, δώδεκα ἐπιτάγματα περιλαμβάνει, τὰ ὑπὸ τοῦ Ἀγγέλου ἐν μορφῇ ποιμέ-
νος αὐτῷ προβληθέντα. Τὸ δὲ Γ'. Παραβολὰς δέκα εἰσάγει λίαν ἐπωφελεῖς, εἰς ὑποθήκην βίου μακαρίου καὶ χριστιανῷ πρέποντος (23).

Ζ'. Φίλων ὁ Ἰουδαῖος, ὁ κατὰ τὸν χρόνους Γαΐου τοῦ Καλιγόλα ἀκμάσας, πρὸς ὃν, καὶ ὑπὲρ τοῦ ἰδίου διεπρεσβεύσατο ἔθνους· (§. 180.) διάφορα συνέγρα-

 ψεν

21) Παρὰ Καβέῳ ἔνθ. εἴρηται.

22) Ὅρα περὶ τούτων Καβέου ἔνθ. ἀνωτ. Καὶ Ἰωάν. Ἀλβαρτου Φαβρίκ. Ἑλληνικ. Βιβλ. Τεύχ. Ε'. Σελ. 31.

23) Ὅρα Καβέον, καὶ Φαβρίκ. ἔνθ. ἀνωτ.

ψεν (24), ὧν καὶλίση μὲν ἡ φράσις, καὶ πρὸς τὴν Πλατωνικὴν Ἰδέαν ἐξησκημένη· ἐκ ἀσυντελὴς δὲ εἰς εἴδησιν τῶν ἐν τοῖς Ἱεροῖς Λογίοις ἀναγεγραμμένων ἡ ἀνάγνωσις· ὅθεν καὶ μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Συγγραφέων τῆς Α'. ἑκατονταετηρίδος ὑφ' ἡμῶν ἐνταῦθα ἠρίθμηται· ὡς καὶ οἱ ἑξῆς δύο.

Η'. Ἰώσηπος ὁ Φλάβιος, καὶ αὐτὸς Ἰσδαῖος, ὁ ἐπὶ Οὐεσπασιανῷ, καὶ Τίτῳ, καὶ Δομιτιανῷ εὐδοκιμήσας. Συνέταξε τὰς Ἰσδαϊκὰς Ἀρχαιολογίας ἐν Βιβλίοις κ'. Καὶ τὰ περὶ τῆς Ἁλώσεως Ἱερουσαλὴμ ἐν Βιβλίοις ζ'. Καὶ κατὰ Ἀππίωνος Βιβλ. β'. Καὶ εἰς τὸς Μακκαβαίους, ἤτοι περὶ Αὐτοκράτορος λογισμῷ. Καὶ βίον αὐτὸς τὸν ἑαυτῷ.

Θ'. Ἴσος καὶ ἕτος Ἰσδαῖος Τιβεριεὺς, τῷ Ἰωσήπῳ ὁμόχρονος· Συγγεγραφέναι λέγεται χρονικὸν τῶν Βασιλέων Ἰούδα· καὶ ὑπομνήματα ἰτῷ Ἰσδαϊκῷ πολέμῳ· τύτῳ δὲ, καὶ τῶν εἰρημένων αὐτῷ Συγγραμμάτων μέμνηται ὁ Φώτιος (25), προσεπισημειώσας πρὸς τοῖς ἄλλοις, ὅτι τὰ Ἰσδαίων νοσῶν, τὰ περὶ τῷ χριστῷ ὅλως κατεσιώπησεν.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ. ΙΒ'.

Τὰ Ἀπόκρυφα Εὐαγγέλια τε, καὶ Ἄλλα ὑπομνήματα νόθα.

Α'. Τὸ Εὐαγγέλιον τῶν δώδεκα Ἀποστόλων, ὅπερ ἀναφέρει Ἱερώνυμος (*), καὶ Ὠριγένης (1), καὶ Ἀμβρόσιος (2), καὶ Θεοφύλακτος (3). Β'.

24) Τῶν Συγγραμμάτων τῷ Φίλωνος τὸν Ἀκριβῆ Κατάλογον εὑρήσεις, παρὰ τοῖς ἐκ προθέσεως ἐκδεδωκόσιν τὰ τῶν Συγγραφ. Φιλοπονήματα, Καβέῳ Φαβρικίῳ, Δεπίνῳ, καὶ ἄλλοις.

25) Ἐν Κώδικι λη'.

1) Ὁμιλ. Α'. εἰς Λευΐτ.

2) Ἐν προοιμ. τῷ εἰς Λευ. ὑπομνήμ.

3) Ἐν ἀρχῇ τῆς εἰς Λευ. Ἑρμην.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Β'. Τὸ κατὰ Πέτρον Εὐαγγέλιον παρὰ Γελασίῳ (4), καὶ Ὠριγένει (5), καὶ Εὐσεβίῳ (6).

Γ'. Τὸ κατὰ Ἀνδρέαν (7).

Δ'. Τὸ κατὰ Ἰωάννην περὶ τῆς Κοιμήσεως τῆς παρθένου (8) ὅ τινες τῶν χειρογράφων Κωδίκων. καὶ κατὰ Ἰάκωβον ἐπιγράφουσιν (9).

Ε'. Τὸ κατὰ Ἰάκωβον τὸν μείζονα (10).

ς'. Τὸ κατὰ Ἰάκωβον τὸν ἐλάσσονα, ὅ καὶ πρωτευαγγέλιον ἐπιγράφεται (11).

Ζ'. Τὸ κατὰ Βαρνάβαν (12).

Η'. Τὸ κατὰ Βαρθολομαῖον (13).

Θ'. Τὸ κατὰ Θαδδαῖον, ἕνα τῶν ὁ, (§. 172,) (14).

Ι'. Τὸ κατὰ Ἰούδαν Θαδδαῖον τὸν Ἀπόστολον (15).

ΙΑ'. Τὸ κατὰ Ἰούδαν τὸν Ἰσκαριώτην· τοῦτο δὲ μέμνηνται Εἰρηναῖος (16), καὶ Ἐπιφάνιος (17), καὶ Θεοδώριτος (18).

4) Ἐν τῷ Δεκρέτῳ.
5) Ἐν τῷ εἰς τὸν Ματθ. ὑπομνήματι.
6) Ἐκκλ. Ἱστορ. Βιβλ. Γ'. Κεφ. κέ.
7) Παρὰ Γελασίῳ ἐν τῷ Δεκρέτῳ.
8) Ἐν τῷ Γελασ. Δεκρ.
9) Ὅρα Λαμβέκιον ἐν ὑπομνήμ. τῆς ἐν Βιέννῃ Βιβλιοθ. Βιβλ. Δ'. Σελ. 130.
10) Τοῦτο ἐν Ἱσπανίᾳ ἀνακύψαν ἔτει 1595. ὑπὸ τοῦ πάπα Ἰννοκεντίου τοῦ ΙΑ'. Φλοξὶ παρεδόθη ἐν τῷ 1682.
11) Ἐν τῷ Γελασ. Δεκρ.
12) Αὐτόθι.
13) Καὶ παρὰ Ἱερων. καὶ Βέδᾳ.
14) Ἐν τῷ Γελασ. Δεκρ. καὶ παρ' Εὐσέβ. Ἐκκλ. Ἱστορ. Βιβλ. Α'. Κεφ. ιγ'.
15) Ἐν τῷ Εἰρημ. Δεκρέτῳ.
16) Βιβλ. Α'. κατὰ Αἱρέσ. Κεφ. λέ.
17) Αἱρέσ. ΚΗ'. Ἀριθμ. ά.
18) Αἱρετικ. Μυθαρ. Κεφ. ιέ.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΙΒ'. Τὸ κατὰ Φίλιππον (19).

ΙΓ'. Τὸ κατὰ Θωμᾶν· λέγουσι δέ τινες, ὅτι αὐτὸ εἶναι τὸ πρῶτον τῶν Μανιχαίων, ὃ μέμνηται καὶ Γελάσιος (20).

ΙΔ'. Τὸ κατὰ Μαθίαν (21).

ΙΕ'. Τὸ κατὰ Παῦλον. Ἔστι δὲ αὐτὸ κατὰ Λευκᾶν, ὡς Ἱερώνυμος φησὶν ἐν τῷ Καταλόγῳ, γραφὲν ὑπ' αὐτῆς τῆς Παύλης, κατὰ τὴν γνώμην δηλαδὴ τοῦ Μαρκίωνος (22).

ΙϚ'. Τὸ κατὰ Νικόδημον, ὅπερ καὶ καθ' ἡμᾶς ὁλόκληρον διασώζεται. Εὑρεθὲν ἐπὶ Θεοδοσίου τοῦ Αὐτοκράτορος ἐν τοῖς Δημοσίοις Κώδιξι, τοῖς ἐν τῷ Πραιτωρίῳ Πιλάτου ἐν Ἱεροσολύμοις, Ἑβραϊστὶ γεγραμμένον.

ΙΖ'. Τὸ κατὰ Ἀπελλῆν (23), ἐξ οὗ Εὐαγγελίου καὶ Ἐπιφάνιος (24) ἀποσπασμάτιόν τι ἀναφέρει.

ΙΗ'. Τὸ κατὰ Βασιλείδην (25).

ΙΘ'.

---

19) Ἐπιφαν. Αἱρέσ. Κϛ'. Ἀριθμ. ιγ'. καὶ Λεόντιος περὶ Αἱρέσ.

20) Ἐν τῷ Δεκρέτῳ.

21) Παρὰ Γελασίῳ, καὶ Ἱερων. καὶ Ὠριγένει εἰς Λευκ. Ὁμιλ. Α'. καὶ Εὐσέβ. ἐν Ἐκκλ. Ἱστορ. Βιβλ. Γ'. Κεφ. λέ. καὶ Ἀμβροσ. ἐν Προοιμ. εἰς τὸν Λευκᾶν. Καὶ Βέδᾳ ἐν τῷ εἰς τὸν Λευκ. ὑπομνήματι.

22) Εἰρην. Βιβλ. Α'. Κεφ. κϑ'. Καὶ Βιβλ. Γ'. Κεφ. ιβ'. Καὶ Ὠριγέν. Βιβλ. Β'. κατὰ Κέλσ. Καὶ Τερτυλ. Βιβλ. Δ'. κατὰ Μαρκίων. Κεφ. γ'. Καὶ Ἐπιφάν. Αἱρέσ. ΜΒ'.

23) Ἱερώνυμ. ἐν τῷ προοιμ. τῷ εἰς τὸν Ματθ. Καὶ Βέδας ἐν τῷ ὑπομνήματι τῷ εἰς τὸν Λευκᾶν.

24) Αἱρέσ. ΜΔ'. Ἀριθμ. β'.

25) Ἀναφέρεται παρὰ Ὠριγένει, καὶ Ἱερωνύμῳ, καὶ Ἀμβροσίῳ

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΙΘ'. Τὸ κατὰ Κήρινθον (26). Ἴσως δὲ τοῦτο εἶναι τὸ κατὰ Ματθαῖον, ὡς ὁ Κήρινθος αὐτῷ παραπεποιημένῳ ἐχρῆτο.

Κ'. Τὸ καθ' Ἡσύχιον (27), ὅπερ καὶ Εὐαγγέλιον τῶν Λοκιανῶν εἴρηται.

ΚΑ'. Τὸ κατὰ Μαρκίωνα· τοῦτο δὲ ἦν τὸ κατὰ Λουκᾶν, ὑπὸ Παύλου συγγραφὲν, κατὰ τὴν Μαρκίωνος κρίσιν, ὡς ἀνωτ. εἴρηται (ΙΕ.)

ΚΒ'. Τὸ Λευκίου, ἢ Λεντικίου, ἢ Λεντίου, ἢ Λεοντίου, ἢ Λουκίου (28).

ΚΓ'. Τὸ Τατιανῶν, ὃ λέγεται καὶ Εὐαγγέλιον τῶν ἐγκρατιτῶν (29).

ΚΔ'. Τὸ κατὰ Οὐαλεντῖνον, ὅπερ καὶ Εὐαγγέλιον εἴρηται τῆς ἀληθείας (30).

ΚΕ'. Τὸ τῶν ἐβιωνιτῶν, ἢ Ἐβιωναίων (31).

Κς'. Τὸ κατ' Αἰγυπτίους (32) ἃ μέμνηται καὶ ὁ Ῥωμαῖος Κλήμης (33) καὶ Κλήμης ὁ Ἀλεξανδρεύς (34).

ΚΖ'. Τὸ τῶν Γνωστικῶν (35).

P 5 ΚΗ'.

---

26) Ἐπιφάν. Αἱρέσ. ΝΑ'. Ἀριθμ. ζ'.

27) Παρὰ Ἱερων. ἐν τῷ προλόγῳ τῷ εἰς τὰ Εὐαγγέλ. Καὶ παρὰ Γελασ. ἐν τῷ Δεκρ.

28) Παρὰ Γελασίῳ ἐν τῷ Δεκρέτῳ. Καὶ Αὐγυστ. Βιβλ. περὶ πίστεως κατὰ Μανιχαίων.

29) Ἐπιφάν. Αἱρέσ. Μς'. Ἀριθμ. ά.

30) Παρὰ Εἰρην. Βιβλ. Γ'. κατὰ Αἱρέσ. Κεφ. ιά.

31) Παρὰ Ἐπιφαν. Αἱρέσ. Λ'. Ἀριθμ. ιγ'. ιά. κά. κέ.

32) Παρὰ Ἱερων. ἐν προοιμ. εἰς τὸν Ματθ. καὶ Ἐπιφάν. Αἱρέσ. Ξ'.

33) Ἐν Ἐπιστολ. Β'.

34) Ἐν Στρωματ. Γ'.

35) Ἐπιφαν. Αἱρέσ. Κς'. Ἀριθμ. ή.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΚΗ'. Τὸ κατὰ Ἑβραίους (36).

ΚΘ'. Τὸ κατὰ Μανιχαίους Α'., ὃ καὶ Εὐαγγέλιον λέγεται τὸ κατὰ Θωμᾶν (Π'.) Καὶ τὸ Β'., ὃ λέγεται Εὐαγγέλιον τὸ ζῶν· περὶ οὗ Φώτιος (37). Καὶ Κύριλλος ὁ Ἱεροσολυμίτης (38). Καὶ Ἐπιφάνιος (39). Καὶ Γ'. ἔτι Εὐαγγέλιον ἄλλο, τὸ ὑπὸ Διοδώρου ἀπελεγχθέν (40).

Λ'. Τὸ τῶν Ναζωραίων· ἔστι δὲ τὸ αὐτὸ τῷ κατὰ Ἑβραίους (ΚΗ'.) ἢ τὸ τοῦ Ματθαίου τοῦτο ἐστὶν, ἑβραϊστὶ γεγραμμένον (41).

ΛΑ'. Τὸ τῶν Σιμωνιανῶν, περὶ οὗ ἐν ταῖς Διαταγαῖς τῶν Ἀποστόλων γίνεται μνεία (42).

ΛΒ'. Τὸ τῶν Σύρων (43).

ΛΓ'. Τὸ τῆς Νηπιότητος τοῦ Χριστοῦ (44).

ΛΔ'. Τὸ Εὐαγγέλιον τὸ Αἰώνιον, ἐξ ὧν ἀναγινώσκομεν Ἀποκαλύψ. Κεφ. ΙΔ'. 6. πλαθὲν ὕστερον παρὰ τῶν Φράρων τῶν Mendicantium· ἤτοι τῶν προσαιτούντων, κατὰ τὸ μέσον τοῦ Π'. Αἰῶνος· καὶ τελευταῖον κατακριθὲν πυρίκαυστον γενέσθαι, ὑπὸ τοῦ Πάπα Ἀλεξάνδρου τοῦ Δ'., κρυφίως ὅμως· ἵνα μὴ παρδήμως καταισχυνθῶσιν οἱ ῥαδιεργήσαντες Φράτορες.

ΛΕ'.

---

36) Περὶ τούτου Βέδας ἐν τοῖς κατὰ Λακεδ. ὑπομνήμασι.
37) Ἐν χειρογράφῳ Βιβλίῳ κατὰ Μανιχαίων.
28) Ἐν Κατηχήσει ς'.
39) Αἱρέσει Ξς'.
40) Ἐν Βιβλ. ΚΕ'. κατὰ Μανιχ. περὶ οὗ Φώτ. Μυριοβίβλου Κώδικι πέ.
41) Εὐσέβ. ἐν Ἱστορ. Ἐκκλ. Βιβλ. Γ'. Κεφ. λθ'. ἐν τῷ Παπίου.
42) Βιβλ. ς'. Κεφ. ις'.
43) Εὐσέβ. Ἐκκλ. Ἱστορ. Βιβλ. Δ'. Κεφ. κβ'. Καὶ Ἱερώνυμ. ἐν τῷ Καταλόγῳ.
44) Παρὰ Γελασ. ἐν τῷ Δεκρέτῳ.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΛΕ'. Τὸ Εὐαγγέλιον τῆς Εὔας (45).

Λς'. Τὸ Εὐαγγέλιον τῆς τελειότητος (46).

ΛΖ'. Περὶ τῆς Γεννήσεως τῆς Ἁγίας παρθένε, Βιβλία Τρία (47).

ΛΗ'. Περὶ τῆς ὑπεραγίας παρθένε, καὶ τῆς Μαίας αὐτῆς, Βιβλίον (48).

ΛΘ'. Ἐρωτήσεις τῆς ἀειπαρθένε Μαρίας, μεγάλαι τε καὶ μικραί. Βιβλία δύο (49).

Μ'. Περὶ τῆς Γεννήσεως τῦ Σωτῆρος (50).

ΜΑ'. Ἱστορία τῶν Δεσποσύνων, περὶ τῆς χριστῦ Γενεαλογίας (51).

ΜΒ'. Ἱστορία τῆς χριστῦ Συγγενείας εὑρεθεῖσα ἐπὶ Αὐτοκράτορος Ἰστινιανῦ (52).

Ἐν τοῖς Ἀποκρύφοις ἐναρίθμια τάσσεται καὶ τὰ ἑξῆς.

ΜΓ'. Αἱ Παύλε καὶ Θέκλης περίοδοι ὑπὸ πρεσβυτέρε τινὸς Ἀσιατικῦ παραπεπλασμέναι· ὅς σπουδασὴς ὢν τῦ Ἀποστόλε, ἐνόμισεν ἐπαίνε ἄξιον, τὸ περὶ

---

45) Παρ' Ἐπιφανίῳ Αἱρέσ. Κς'. Ἀριθμ. γ'.

46) Παρὰ τῷ αὐτῷ Ἐπιφαν. Αἱρέσει Κς'. Ἀριθμ. β'. Καὶ Κλήμεντι τῷ Ἀλεξανδρ. Στρωματ. Γ'.

47) Παρ' Ἐπιφαν. Αἱρέσ. Κε'. Ἀριθμ. ιβ'. Καὶ Γρηγορ. Νύσσης, Ὁμιλ. ἐν Τόμ. Γ'. Σελ. 346. Καὶ Αὐγεσ. κατὰ Φαύστ. Βιβλ. ΚΓ'. Κεφ. θ'.

48) Γελάσ. ἐν τῷ Δεκρ. καὶ Ἱερών. ἐν τῷ κατὰ Ἑλβιδίε.

49) Ἐπιφ. Αἱρέσ. ΚΗ'. Ἀριθμ. ή.

50) Ἐν τῷ Γελασίε Δεκρέτῳ.

51) Ἰάλιας ὁ Ἀφρικανὸς Ἐπισ. πρὸς Ἀριστείδ. παρὰ Εὐσεβ. Ἐκκλ. Ἱστορ. Βιβλ. Α'. Κεφ. ζ'. Καὶ Νικηφ. Κάλλιστ. Βιβλ. Α'. Κεφ. β'. τῆς Ἐκκλ. Ἱστορ.

52) Παρὰ Σαΐδα.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

περὶ αὐτῆ καὶ τὰ μὴ ὄντα ἐκδιηγήσαθαι, διὸ καὶ ὑπὸ Ἰωάννε τῆ Ἀποστόλε καὶ Εὐαγγελιστῆ δεόντως κατεκρίθη (1). Τῆς δ' αὐτῆς ἠξίωνται ὑπολήψεως, καὶ τὰ καθ' ἡμᾶς περιφερόμενα πρακτικὰ τῆς πρωτομάρτυρος Θέκλης. Καὶ γὰρ εἰμὴ πάντα, τὰ πλεῖστα μέν τοι ἐν τούτοις, ἀπὸ τῶν Ἀρχαιοτέρων ἐκείνων Ἀποκρύφων ἐλήφθησαν. Τῆς δὲ περικλεοῦς Μάρτυρος ταύτης μετὰ δικαίων ἐπαίνων τε καὶ εὐφημιῶν ἐμνήσθησαν τῶν πατέρων οἱ ἐπισημότατοι (2).

ΜΔ'. Αἱ πράξεις, τὸ κήρυγμα, ἡ Ἀποκάλυψις, ἡ δίκη τῆ Ἀποστόλε Πέτρε (3).

ΜΕ'. Αἱ πράξεις τῆ Παύλε, ὑποβληθεῖσαι ὑπὸ τῶν Μανιχαίων (4).

Μς'. Αἱ τῆ Ἀνδρέε, αἷς οἱ ἐγκρατῖται ἐχρῶντο· καὶ οἱ καλούμενοι Ἀποστολικοί· καὶ οἱ περὶ Ὠριγένην (5). Καὶ αἱ τῆ Ἰωάννε (6). Καὶ αἱ τῆ Φιλίππε, καὶ αἱ τῆ Θωμᾶ, καὶ αἱ τῶν Ἀποστόλων καθόλε, ὑπὸ τῶν Ἐβιωναίων ἐπλασθεῖσαι (7).

ΜΖ'.

---

1) Τερτυλλ. Βιβλ. περὶ τῆ Βαπτίσμ. Ἱερών. περὶ τῶν Συγγραφ. Κεφ. ζ'. καὶ Γελάσιος.

2) Γρηγορ. ὁ Ναζιανζ ἐν τῷ περὶ παρθεν. καὶ ἐν τοῖς Μέτροις. Καὶ ὁ Νύσσης εἰς Μακρίναν. Καὶ ὁ Χρυσόσ. ὁμιλ. κέ. εἰς τὰς Πράξεις. καὶ κβ'. εἰς τὲς Ἀντιοχεῖς. Καὶ Ἰσίδωρος ὁ Πηλουσιώτης Βιβλ. Α'. Ἐπισ. πξ'. καὶ ρξ'. Καὶ ἐπιφάν. Αἱρέσει ΟΗ'. Ἀριθμ. τϐ.

3) Τούτων καὶ Κλήμης ἐμνήσθη ὁ Ἀλεξανδρ. καὶ Ὠριγέν. καὶ Ἱερώνυμ.

4) Τούτων μέμνηται Ἱερών. καὶ Φιλάστριος.

5) Παρὰ Δεπίνῳ ἐν τῷ προεισαδιώδει Λόγῳ πρὸ τῶν θείων Γραφῶν. Βιβλ. Β'. Κεφ. ε'. §. 6.

6) Περὶ ὧν ἐπιφάν. Αἱρέσ. ΜΖ'. Φιλάστριος Αἱρεσ. ΜΗ'. Καὶ Αὐγουστῖν. Βιβλ. περὶ Πίσ. κατὰ Μανιχαίων.

7) Ἱερώνυμ. Αἱρέσ. Ἐβιωναίων.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΜΖ'. Τὸ Ἀναβατικὸν τῦ Παύλε, πλαθὲν ὑπὸ τῶν Γαϊανιτῶν, ᾧπερ ἐχρῶντο καὶ οἱ Γνωσικοί (8).

ΜΗ'. Ἡ μνήμη τῶν Ἀποσόλων, Σύγγραμμα συνταχθὲν ὑπὸ τῶν πρισκυλλιανισῶν. Καὶ τὸ ὁδοιπορικὸν τῶν Ἀποσόλων, τὸ ἀποβληθὲν ἀπὸ τῆς Β'. τῶν ἐν Νικαίᾳ Οἰκυμενικῆς Συνόδυ (9). Καὶ οἱ τῶν αὐτῶν Ἀποσόλων Κλῆροι (10). Καὶ Βιβλίον ἕτερον τῶν Ἀποσόλων ὑπὸ Μαρκίωνος ῥαδιυργηθέν (11). Τό τε περὶ τῆς Μετασάσεως τῆς Θεοτόκυ τὸ ἀποδοθὲν τῷ Ἀποσόλῳ Ἰωάννῃ· ὅ, ταυτὸν ἴσως ἐσὶ, τῷ ὑπ' ὀνόματι φερομένῳ τῷ τῦ Μελίτωνος, ἐν τῇ τῶν πατέρων Βιβλιοθήκῃ (12).

ΜΘ'. Ἡ τῦ Πέτρυ Ἀποκάλυψις· (13) ἥτις, ὡς μηδὲν ἄτοπον περιέχυσα, ἀνεγινώσκετο ποτὲ κατὰ τὰς ἡμέρας τῦ πάσχα ἐν ταῖς Ἐκκλησίαις τῆς Παλαισίνης (14).

Ν'. Ἡ Ἀποκάλυψις τῦ Παύλυ· ἥτις περὶ πολλῦ μὲν ἐγίνετο πάλαι τοῖς Μοναζαῖς· (15) ἐκ ὀλίγυ δὲ καὶ καθ' ἡμᾶς παρὰ τοῖς Κόπταις τιμᾶται (16).

ΝΑ'. Ἀποκάλυψις Θωμᾶ, καὶ Στεφάνυ. (17).

ΝΒ'.

---

8) Ἐπιφάν. Αἱρέσ. Η'.
9) Ἐν πράξει Ε'.
10) Γελασ. ἐν τῷ Δεκρ.
11) Οὗ μνεία γίνεται παρ' Ἐπιφαν. Αἱρέσ. ΜΖ'. καὶ ΞΑ'.
12) Ἐν τῷ Γελασ. Δεκρ.
13) Κλήμ. ἐν ὑποτυπώσ. Εὐσέβ. Ἐκκλ. Ἱσορ. Βιβλ. Γ'. Κεφ. κδ.
14) Σωζόμενος Ἱσορ. Βιβλ. Ζ'. Κεφ. ιθ'.
15) Παρὰ τῷ Σωζομένῳ.
16) Γελάσ. ἐν τῷ Δεκρ.
17) Παρὰ Γελασ. ἐν τῷ Δεκρ.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΝΒ'. Ἀποκάλυψις ἡ τῦ Μεγάλυ Ἀποστόλυ, συνταχθεῖσα ὑπὸ Κηρίνθυ· καὶ ἡ τῦ Ἀβραὰμ, ὑπὸ τῶν Σηθιανῶν (18). Καὶ ἡ τῦ Σήθ, καὶ Νηρίας τῆς γυναικὸς τῦ Νῶε. Ἅπαντα ταῦτα τὰ κατηριθμημένα ὧδε Συγγράμματα ἀπώλοντο. Ἀλλὰ τάτε γε ἕνεκα, ὡς ὁ Δεπῖνος λέγει (19), δὲν ἔχομεν αἰτίαν παρὰ πολὺ νὰ λυπώμεθα.

ΝΓ'. Τὰ περὶ τῦ πάθυς τῶν Κορυφαίων Ἀποστόλων, Πέτρυ, καὶ Παύλυ, Βιβλία δύο, τὰ τῷ Λίνῳ προσαναγραφόμενα, ἐπίσης παρὰ πάντων ἀποσκυβαλίζεται (20).

ΝΔ'. Οἱ βίοι τῶν Ἀποστόλων. Ἀβδίαν τινὰ, μαθητὴν δῆθεν τῦ Σωτῆρος χρηματίσαντα, Συγγραφέα ἐπιγραφόμενοι, σὺν αὐτῷ τῷ ὀνόματι, φανερὰν προϊσχόντα τὴν τῆς νοθείας ῥᾳδιεργίαν.

ΝΕ'. Ὁ βίος Ἰωάννυ τῦ ἐπισημοτάτυ, ὁ ἐν τοῖς ὀρθοδοξογράφοις καταλεγόμενος, καὶ ἐν ταῖς Βιβλιοθήκαις τῶν πατέρων καὶ καθ' ἡμᾶς ἐμφερόμενος, ὑποβολιμαῖον πόνημα κατὰ πάντας κρίνεται· καὶ Προχώρυ τῦ ἑνὸς τῶν ἑπτὰ Διακόνων, ὃ τὸ ὄνομα ἐπιφέρει, πάντως ἀνάξιον.

ΝϚ'. Αἱ Λειτυργίαι Πέτρυ, Μάρκυ, Ἰακώβυ, καὶ ἡ Ματθαίυ ἡ παρὰ τοῖς Αἰθίοψιν ἐν χρήσει ὖσα, οὐ καὶ μηδὲν ἴσως ἄτοπον περιέχυσιν· ἀλλὰ πολλαχόθεν ὡς ψευδεπίγραφοι ἀπελέγχονται.

ΝΖ'.

---

18) Ἐπιφάν. Αἱρέσ. ΛΘ'. Ἀριθμ. 4.

19) Ἐν τῷ προεισοδιώδει Λόγῳ τῷ πρὸ τῶν Θείων Γραφ. Βιβλ. Β'. Κεφ. ϛ'. §. 6.

20) Τὰ νῦν Σωζόμενα, ἀπαιδεύτυ τινὸς καὶ βαρβάρυ Μοναχῦ πόνημα κρίνεται παρὰ Βοσσίῳ· ἐν Ἱστορ. Ἐκλην. Βιβλ. Β'. Κεφ. Θ'.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΝΖ'. Ἡ Ἀβγάρε τῦ Ἐδέσσης Τοπάρχε ἐπιστολὴ πρὸς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησῦν χριστόν· καὶ ἡ τῦ Θεανθρώπε πρὸς ἐκείνην ἀπάντησις (21), καί τοι μηδὲν τῆς εὐσεβείας, καὶ τῦ ὀρθῦ λόγε ἀπάδον προβαλλόμεναι· μηδὲ ἁπλῶς εὐκόλως κακοπλαξίας ἀπελεγχθῆναι δυνάμεναι· ἀλλὰ κατὰ τῦτο μόνον τοῖς ἀποκρύφοις συναριθμῦνται, κιθότι ἐν τῷ τῆς Ἐκκλησίας Κανόνι ἀδιαμῶς ἀνεγράφησαν (§. 172.).

ΝΗ'. Τὸ γράμμα τῦ Κυρίε Ἰησῦ τὸ πρὸς Πέτρον, δι' ἧ δήθεν ἐκδιδάσκει ὁ Κύριος τὸν αὐτῦ Μαθητὰς τὸν τρόπον τῦ τὰ τέρατα καὶ τὰ σημεῖα ποιεῖν, ἀσεβὲς καὶ κακόπλαξον.

ΝΘ'. Αἱ Ἐπιστολαὶ, ἡ τῆς Θεοτόκε πρὸς τὸν Θεοφόρον Ἰγνάτιον, καὶ ἡ τέτε ἀμοιβαία πρὸς τὴν Θεομήτορα, ὑπ' ἀδενὸς ἐγκρίνονται, εἰ μὴ τυχόν τις εἴη κατὰ τὸν Μοναχὸν Βερνάρδον (22) Θερμεργὸς Ἀνὴρ, καὶ ἐνθεσιασμῦ ἔμπλεως. Ὁμοίως καὶ ἡ τῆς Παρθένε Ἐπιστολὴ πρὸς τὸς Μεσσηνίες· καὶ ἡ ἄλλη ἡ πρὸς τὸς Φλωρεντινὸς, ἅς ληρῦσιν, ὅτι ἐξ Ἱερεσαλὴμ ἡ τῦ Κυρίε Μήτηρ ἑβραΐδι ἔγραψεν· ὁ δὲ Παῦλος αὐτὰς ἑξελλήνισεν. (ὧν τὴν πρὸς Μεσσηνίες καὶ Κωνσαντῖνος ὕσερον ὁ Λάσκαρις ἐκ τῦ Ἑλληνικῦ εἰς τὸ Λατινικὸν μεθηρμήνευσε·) καὶ αὗται ἐν τοῖς κακοπλάσοις εὐλόγως τάττονται (23).

Ξ'.

---

21) Παρ' Εὐσεβ. Βιβλ. Α'. Κεφ. ιγ'. τῆς Ἐκκλ. Ἱστορ.

22) Ταύτας αὐτὸς μόνος ἐγκρίνων φαίνεται, ἐν ὁμιλ. τῇ εἰς τὸν ψαλμόν: Ὁ κατοικῶν· κτ.

23) Ὅρα Δκπῖνον ἐν τῷ προεισοδιώδει Λόγῳ, τῷ περὶ τῆς Ἱερᾶς Γραφ. Βιβλ. Β'. Κεφ. Ε'. §. β'. Καὶ ἐν τῇ τῶν Ἐκκλ. Συγγραφ. Βιβλιοθ. περὶ Ἰγνατίε Σελ. 41. Καὶ Καλμέτ. Λεξικὸν τῆς Θείας Γραφῆς, ἐν Λέξει Η. Marie.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Ξ'. Αἱ Ἐπιστολαὶ Λεντύλε καὶ Πιλάτε, περὶ τῦ Ἰησῦ χριστῦ· καὶ ἡ τῦ αὐτῦ Πιλάτε, περὶ τῦ θανάτε εἰς ὃν κατεκρίθη ὁ Ἰησῦς, πρὸς Καίσαρα ἀναφορὰ τὸν Τιβέριον (§. 174.).

ΞΑ'. Αἱ τῦ Σενέκα πρὸς Παῦλον, καὶ ἀνάπαλιν· ἅς, καί τοιγε Ἱερώνυμος (24), καὶ Αὐγυστῖνος (25), ἀναφέρουσιν, εἶναι ὅμως φανερὸν, ὅτι κατὰ τὴν τότε κοινοτέραν λαλοῦντες ὑπόληψιν ἀναφέρουσιν αὐτάς. Ὁ γὰρ Ἱερὸς Αὐγυστῖνος ἐν ἄλλοις (26) μαρτυρεῖ περὶ τῦ Σενέκα, ὅτι ἦτος περὶ τῶν χριστιανῶν οὐδ' εἰς κακὸν, οὐδ' εἰς καλὸν ὅλως ἐλάλησεν.

ΞΒ'. Καὶ τὰ Μαρκέλλε δὲ τῦ Ῥωμαίε, περὶ τῶν πράξεων τῶν Μακαρίων Ἀποστόλων Πέτρε καὶ Παύλε· καὶ τὰ περὶ τῶν Μαγικῶν δὲ μαγγανευμάτων Σίμωνος τῦ Μάγε, κξ. τῆς αὐτῆς Ζύμης εἶναι τὸ τὰ πάντα κρίνεται.

Ταῦτα τοίνυν, εἰ καὶ μὴ ἐν αὐτῷ ἴσως τῷ Α'. Ἐκκλησιαστικῷ Αἰῶνι πάντα συγγεγραμμένα, ἀλλ' ἐν αὐτῷ δήπε γενέσθαι ὑποκρινόμενα τὸν Συγγράψαντα, ὡς ἐν Συρφετῷ ὧδε κοινῷ κατὰ Σύνοψιν παρεῤῥίφθησαν. Εὑρήσεις δὲ περὶ τύτων πραγματευομένυς πλατύτερον, Ἰωάννην Βαπτις. Κοτελέριον ἐν τῷ περὶ τῶν Ἀποστολικ. πατέρων. Καὶ Ἰωάν. Ἄλβερτον Φαβρίκιον ἐν τῷ περὶ τῶν Ἀποκρύφων Κωδίκων τῆς Καινῆς Διαθήκης. Καὶ Ἰωάν. Ἑρνέσ. Γράβιον Σταχυολογ. Τόμ. Α'. Καὶ Ἰττίγιον ἐν Διαλέξ. περὶ τῶν ψευδεπιγράφων, τῦ χριστῦ, τῆς Μαρίας, καὶ τῶν Ἀποσ.

Κεφ.

---

24) Ἐν τῷ Καταλόγῳ.
25) Ἐν ἐπισ. ιδ'. ἢ ὡς ἄλλως ρυ'.
26) Περὶ Θεῦ πόλεως Κεφ. ια'.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Κεφ. ά. Καὶ Δεπῖνον δὲ, ἐν τῷ προεισοδιώδει αὐτῆ Λόγῳ περὶ τῆς θείας Γραφῆς, Βιβλ. Β'. Καὶ Καβέον, ἐν τοῖς περὶ τῶν Ἐκκλησ. Συγγραφέων, ἐν Αἰῶνι Α'. τῷ Ἀποστολικῷ. Καὶ Καλμέτην ἐν τῇ Διαλέξει, ἣν περὶ τῶν Ἀποκρύφων Εὐαγγελίων συνέγραψεν. κξ. κξ.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΙΓ'.

Παρὰ τὲς τρεῖς Ἰνδαίες, Φίλωνά τε καὶ Ἰώσηπον, καὶ Ἧσον Τιβεριέα, ὧν ἀνωτέρω ἐν τῷ ΙΑ'. Καταλόγῳ ἐμνήσθημεν· κατὰ τὴν ά. τῶν ἀπὸ χρισῆ ἑκατονταετηρίδων ἡμιματαν τῶν θύραθεν, οἱ ἑξῆς, Ἄνδρες Παιδείᾳ διαφέροντες.

Α'. Μεσσώνιος ὁ Τυρρηνὸς, Διαλεκτικὸς φιλόσοφος, καὶ Στωϊκός· ὁ διὰ τὸ ἰταμὸν τῆ ἐλεγκτικῆ τρόπῃ ὑπὸ Νέρωνος ἀναιρεθείς. Γέγραφε λόγυς διαφόρυς, καὶ Ἐπισολὰς, ἐξ ὧν τινὰς καὶ Ἀπολλωνίῳ τῷ Τυανεῖ, ᾧ γνώριμος ἦν (1).

Β'. Κορνῆτος Λεπτίτης φιλόσοφος· ἡ δὲ Λεπτὸς, πόλις Λιβύης· γεγονὼς ἐν Ῥώμῃ ἐπὶ Νέρωνος, καὶ πρὸς ὑστ ἀναιρεθεὶς συνάμα τῷ Μεσσωνίῳ, ἔγραψε δὲ πολλὰ φιλόσοφά τε καὶ Ῥητορικά (2).

Γ'. Λάκιος Αἰνᾶος Σενέκας ὁ ἐξ ἱσπανίας, φιλόσοφος Στωϊκὸς· διδάσκαλος χρηματίσας τῆ Νέρωνος, ὑφ' ᾧ καὶ ἀνῄρηται. Συνέγραψεν ἠθικὰ πολλὰ, καὶ τινας Τραγῳδίας· ἃ καλὰ δὲ περὶ αὐτῆ γράφσί τινες (3).

Δ'.

---

1) Ὅρα ἐν Λεξικῷ Σοῖδα.

2) Σοῖδας ἐν Λεξικῷ.

3) Τάκιτος Βιβλ. ΙΒ'. καὶ ΙΔ'. καὶ ΙΕ'. τῶν χρονικῶν. Καὶ Σβετόνιος εἰς τὸν Νέρωνα· καὶ Αὖλος Γέλλιος, καὶ Κυϊντιλιανὸς κξ.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Δ'. Ἀπολλώνιος ὁ Τυανεύς (§. 236.). Φιλόσοφος καὶ γόης ὁ αὐτός· ἤκμασεν ἐπὶ Κλαυδίου, καὶ Γαΐου, καὶ Νέρωνος· καὶ μέχρι Νερούα, ἐφ' οὗ καὶ μετήλλαξε. Συνέταξε τελετὰς, ἢ περὶ θυσιῶν (4), Διαθήκην, χρησμοὺς, Ἐπιστολὰς, πυθαγόρου βίον (5).

Ε'. Δημήτριος ὁ Κυνικὸς, ὁ ἐπὶ Γαΐου ἀκμάσας, καὶ Νέρωνος, καὶ Οὐεσπασιανοῦ· ὑφ' οὗ καὶ διὰ τὸ ἄμετρον τῆς παῤῥησίας εἰς ἐξορίαν πεμφθεὶς, ὅσον οὐκ καὶ ἀπώλετο (§. 256.).

ς'. Ἐπίκτητος ὁ Ἱεραπολίτης στωϊκὸς Φιλόσοφος, τῇ δὲ τύχῃ δοῦλος Ἐπαφροδίτου· ἤκμαζεν ἐπὶ Νέρωνος· ἐξωρίσθη δὲ ὑπὸ Δομιτιανοῦ κατὰ τὸ πδ'. καὶ ὑπερηράσας ἐν Νικοπόλει ἀπέθανε. Συνέγραψε τὸ περίφημον ἐγχειρίδιον· στοιχεῖα κατ' αὐτὸν τῆς ἠθικῆς φιλοσοφίας, τὰ δύο ταῦτα: Ἀνέχου, καὶ ἀπέχου· τάτε μετὰ θάνατον, ὁ λύχνος δι' οὗ νυκτὸς ἐμελέτα, ἐπωλήθη τριχιλίων δραχμῶν (6).

Ζ'. Ἀλέξανδρος ὁ Αἰγαῖος Φιλόσοφος περιπατητικός· Διδάσκαλος Νέρωνος, συναμα χαιρήμονι τῷ Φιλοσόφῳ· ὅτος ἀπεκάλει τὸν Νέρωνα, πηλὸν αἵματι συμπερφυρμένον (7).

Η'.

---

4) Τοῦ Συγγράμματος τάτε μέμνηται καὶ Εὐσέβ. ἐν τῇ Εὐαγγελικῇ προπαρασκ. Βιβλ. Δ'. Κεφ. ιγ'.

5) Φιλόστρατ. εἰς βίον Ἀπολλων. καὶ Σεῖδας ἐν Λεξ.

6) Περὶ τάτε Σιμπλίκιος εἰς τὸν Ἐπικτήτε βίον, καὶ ἄλλοι.

7) Ὅρα Σεῖδ. ἐν Λέξ.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Η'. Πλίνιος Σεκῦνδος ὁ Γεραίτερος, ἐκ τῆς ἐν Ἰταλίᾳ Βερώνης, ἐπὶ Τιβερίε βιὲς, καὶ ἕως Οὐεσπασιανῦ καὶ Τίτε, τὸ ζῆν παρατείνας· ἔτος κατὰ Φιλοσοφικὴν περιέργειαν, ὑπερπλησιάσας τοῖς Βεσβίε Κρατῆρσιν, καὶ ὑπὸ τῆς ἀτμίδος ἀποπνιγεὶς, οἰκτρῶς κατέδρεψε (§. 265.). Φέρεται ἐξ ὧν συνέγραψεν ἡ Φυσικὴ αὐτῦ Ἱσορία πολύχεν, καὶ κατάπυκνον ὡς ἀληθῶς Φιλοπόνημα, ἐν Βιβλίοις τρισὶ πρὸς τοῖς τριάκοντα περαιῦμενον.

Θ'. Στράβων Καππαδὸξ ἐξ Ἀμασίας Γεωγράφος, Ἱσορικὸς καὶ Φιλόσοφος· ἤνθησεν ἐπὶ Αὐγύσε καὶ Τιβερίε. Σώζονται ἐκ τῶν αὐτῦ Συγγραμμάτων τὰ Γεωγραφικὰ ἐν Βιβλίοις ἑπτακαίδεκα.

Ι'. Ἀπίων ὁ Γραμματικὸς, γεννηθεὶς κατὰ τὴν ὅασιν τῆς Αἰγύπτε· δυσμενέσατος τοῖς Ἰεδαίοις· καθ' ὧν καὶ ὑπὲρ Ἀλεξανδρέων, περὶ τὸ μ'. ἔτος πρὸς Καλιγόλαν διεπρέσβευσεν. Συνέγραψεν Αἰγύπτε Ἱσορίαν ἐν Βιβλ. Ε'. καὶ κατὰ Ἰεδαίων ἐν μέρει, πρὸς ὃ Ἰώσηπος ἀπήντησεν. Ἀναφέρεται δὲ αὐτῦ καὶ τὸ περὶ τρυφῆς Ἀπικίε· καὶ τὸ περὶ Γλώσσης τῆς Ῥωμαϊκῆς· τῦτον ὁ Τιβέριος ἐπωνόμαζε Κόσμε Κύμβαλον· ὡς περιαυτολόγον ἀδολεχότατον.

ΙΑ'. Κόϊντος Κέρτιος Ῥῦφος· ἐπὶ Τιβερίε, ἢ Οὐεσπασιανῦ κατ' ἄλλυς· κατά τινας δὲ, καὶ ἐπὶ Τραϊανῦ ἀκμάσας· Ἱσορικὸς γλαφυρώτατος ἐν Λατίνοις· Συνέταξε δὲ τὴν κατ' Ἀλέξανδρον Ἱσορίαν ἐν Βιβλίοις δέκα, ὧν τὰ πρῶτα δύο ἀπώλετο.

Δημοσια Κεντρικη Βιβλιοθηκη Βεροιας

ΙΒ'. Μάρκος Ἀνναῖος Λεκανὸς, ἀνεψιὸς τῦ Φιφῦ Σενέκα, ποιητής· φίλος μὲν τῦ Νέρωνος κατ' ἀρχὰς, εἶτα διὰ τὴν ποιητικὴν ἅμιλλαν ἐχθρός· ὅθεν καὶ εἰς τὴν κατ' ἐκεῖνο συνομωσίαν τὴν ὑπὸ Πίσωνος κινηθεῖσαν, εἰς θάνατον κατακριθεὶς· τῶν τῦ Λεκανῦ ποιημάτων σώζεται ἡ ἐπιγραφομένη Φαρσαλία, ἐν Βιβλίοις ἓξ Λατινιστὶ εἰχειρημένη· δι' ἧς περιγράφεται ἱστορικώτερον μᾶλλον, ἢ ποιητικώτερον, ὁ μεταξὺ Καίσαρος καὶ Πομπηΐου Φαρσαλικὸς πόλεμος (8).

ΙΓ' Γάϊος Σίλιος Ἰταλικὸς, Λατῖνος ποιητὴς καὶ ἕτος, ὃς ὑπατεύων ἦν ἐπὶ τῆς καταστροφῆς τῦ Νέρωνος· ἐξήσκησεν αὐτὸς ἄλις ἀφελῶς τὰ τῦ Δευτέρυ Καρχηδονικῦ πολέμυ· μὴ φέρων δὲ τὴν τῦ Πιέζοντος αὐτὸν πάθυς ταλαιπωρίαν, ἀποκαρτερήσας ἐτελεύτησεν (9).

ΙΔ'. Αὖλος Πέρσιος Φλάκκος Τυρρηνὸς, ποιητὴς Λατῖνος Σατυρικὸς, ὁ μηδὲ τῦ Νέρωνος αὐτῦ, ἐν ταῖς ἰδίαις σατύραις φεισάμενος (10).

ΙΕ'. Μάρκος Οὐαλέριος Μαρτιάλις ἐξ Ἱσπανῶν ὁρμώμενος, ποιητὴς ἐπιγραμματοποιὸς, πολλὴν κατὰ τῶν κατ' ἐκεῖνο καιρῦ Ῥωμαϊκῶν ἠθῶν χολὴν καταχέας· ἐπαινέτης μὲν τῦ Δομιτιανῦ ζῶντος, πικρὸς δὲ κατήγορος τεθνηκότος· ὅθεν καὶ ὑπὸ Τραϊανῦ παραμε-

8) Περὶ τέτυ Τάκιτος, Στάτιος, Ἱερώνυμ.
9) Ὅρα τὸν Νεώτερ. Πλίν. ἐν Βιβλ. Γ'. Ἐπιστ. ς'.
10) Δίων Βιβλ. Ις'. Σβετόν. εἰς Νέρωνα. Κυϊντιλ. Βιβλ. Ι'. Κεφ. ά.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ραμεληθεὶς ἐπαλινόστησεν εἰς τὴν ἰδίαν Πατρίδα, ὅπου ὑπεργηράσας ἐτελεύτησε. Σώζεται τῶν τότε Ἐπιγραμμάτων Βιβλία δεκατέσσαρα· ἐν οἷς πολλὰ μὲν ὀξέως τε καὶ περιεννοημένως λέγεται, πολλὰ δὲ καθ' ὑπερβολὴν ἀναιδῶς καὶ ἀκολάστως (11).

Ις'. Πέβλιος Παπίνιος Στάτιος Νεαπολίτης, Ποιητὴς Λατῖνος, παρὰ Δομιτιανῷ εὐδοκιμῶν· ἐρραψώδησε τὴν Θηβαΐδα ἐν Βιβλ. δυοκαίδεκα· τὴν δὲ Ἀχιλλειάδα ἐν δυσίν· ἐποίησε δὲ καὶ ἄλλα διάφορα ποιημάτια (12).

ΙΖ'. Δέκιος Ἰούνιος Ἰσβενάλις Ἰταλὸς, Ποιητὴς Σατυρογράφος· ἐξοριθεὶς μὲν εἰς τὴν Λιβύας πενταπολιν διὰ τὸ καθάψασθαι Πάριδος τῆς λίαν κεχαρισμένης τῷ Νέρωνι· ἐπανακληθεὶς δὲ ἐν Ῥώμῃ καὶ μέχρις Ἀδριανοῦ ἐπιζήσας λέγεται. Συνέγραψε δὲ Σατύρας ἑκκαίδεκα (13).

ΙΗ'. Βαλέριος Μάξιμος, Λατῖνος Ἱστορικὸς ἐκ Ῥώμης, ὁ περὶ τῶν ἐπισημοτέρων λόγων τε καὶ πράξεων τῶν Ῥωμαίων, καὶ εὐκλεῶν ἄλλων Ἀνδρῶν, Βιβλία ἐννέα συντάξας, καὶ Τιβερίῳ αὐτὰ τῷ Καίσαρι ἀναθέμενος (14).

11) Πλιν. ὁ Νεώτερ. ἐν Βιβλ. Γ'. Ἐπιστολ. ἐσχάτη. Σπαρτιαν. εἰς Ἄδριον Βῆρον. κξ.

12) Περὶ τότε Πρισκιαν. καὶ οἱ κατ' ἐκεῖνο ἀκμάσαντες Γραμματικοὶ, καὶ συχνοὶ ἄλλοι μνείαν ποιοῦνται.

13) Διῆλθον περὶ τότε Λείψιος Βιβλ. Δ'. Ζητημ. Ἐπις. κ'. καὶ Σκαλίγερ. Ποιητ. Κεφ. ε'. τῆ ε'. Βιβλ. καὶ ἄλλοι.

14) Περὶ τότε Ὅρα Βόσσιον ἐν τοῖς περὶ Ἱστορικῶν Λατίνων.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΙΘ'. Κορνήλιος Τάκιτος ὁ ἐν τοῖς Ῥωμαίων Ἱστορικοῖς θαυμαζόμενος. Συνέγραψε τὸ περὶ τῶν Αὐτοκρατόρων ἀπὸ Γάλβα μέχρι Δομιτιανοῦ. Συνέγραψε δὲ καὶ χρονικὰ ἀπὸ Αὐγούστου ἕως τοῦ Γάλβα. Πλὴν μέρος τι τῶν τοιούτων Συγγραμμάτων ἀπώλετο παρὰ τὰ εἰρημένα διεξῆλθε καὶ περὶ ἠθῶν τῶν ἐν Γερμανίᾳ ἐθνῶν. Καὶ δὴ, καὶ Βιβλίον περὶ Ἀγρικόλα τοῦ ἰδίου πενθεροῦ, τοῦ τὴν Βρεττανίαν ὑπὸ Ῥωμαίοις ποιήσαντος. Ὁ Τάκιτος ἔτος, ἐπραιτώρευσε μὲν ἐπὶ Δομιτιανοῦ· μετὰ δὲ ταῦτα ἐν ἔτει Σωτηρίῳ ηζ'. καὶ ὑπάτευσε.



Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΒΕΡΟΙΑΣ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΒΕΡΟΙΑΣ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ



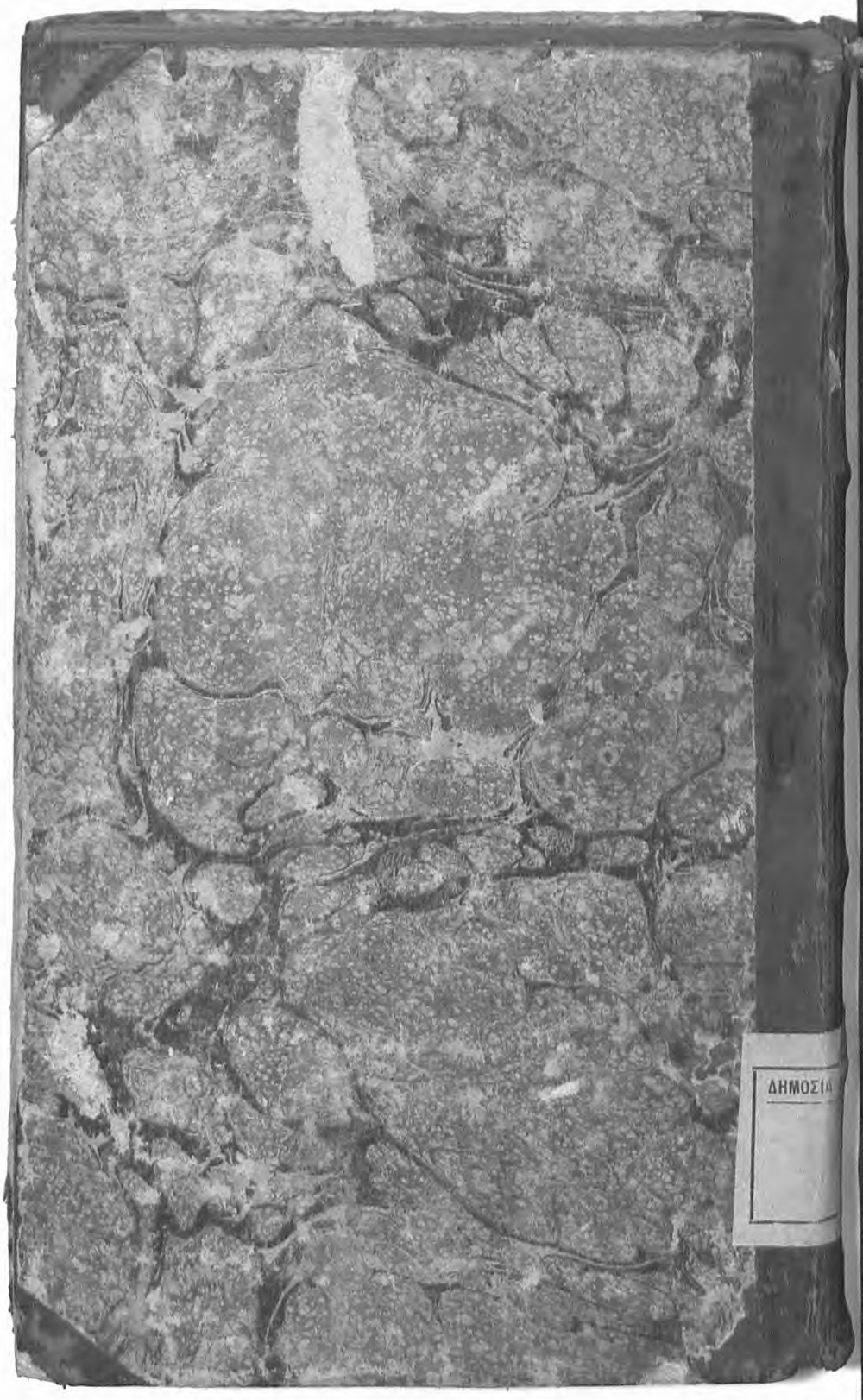
200

ΕΚ ΕΚΑΤΟΝΤΑΕΤΗΡΙΣ

ἀριθ. χρ. 2685

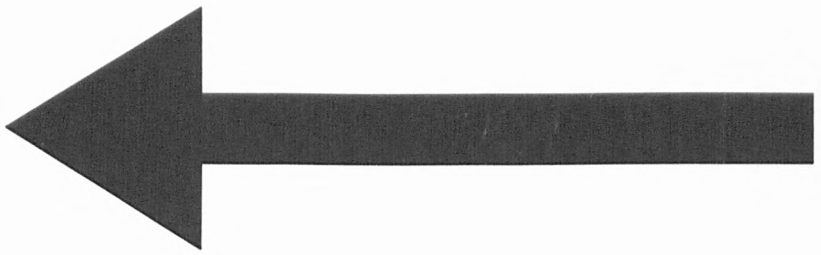
Ἡμερομηνία ἐπιστροφῆς	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ



Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Β

ΤΕΛΟΣ



Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας